

eul_wid: qsg-at

Ἱππόλυτος ὁ Ῥωμαῖος · Hippolytus of Rome

Refutation of All Heresies

Κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἔλεγχος

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Κοινή Χριστιανική [Christian Koine](#)
Domain: Θεολογία [Theology](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)
Affiliation: [Christian](#)

- ¹ <ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ Α> Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ πρώτῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἐλέγχου· τίνα τὰ δόξαντα τοῖς φυσικοῖς φιλοσόφοις καὶ τίνες οὗτοι· καὶ τίνα τὰ τοῖς ἡθικοῖς καὶ τίνες οὗτοι· καὶ τίνα τὰ τοῖς διαλεκτικοῖς καὶ τίνες οἱ διαλεκτικοί.
- ^{1.3} Φυσικοὶ μὲν οὖν Θαλῆς, Πυθαγόρας, Ἐμπεδοκλῆς, Ἡράκλειτος, Ἀναξίμανδρος, Ἀναξίμενης, Ἀναξαγόρας, Ἀρχέλαος, Παρμενίδης, Λεύκιππος, Δημόκριτος, Ξενοφάνης, Ἐκφάντος, Ἴππων. Ἠθικοὶ Σωκράτης Ἀρχελαίου μαθητὴς τοῦ φυσικοῦ, Πλάτων Σωκράτους μαθητὴς· οὗτος τὰς τρεῖς φιλοσοφίας ἔμιξεν.
- ^{1.5} Διαλεκτικοὶ Ἀριστοτέλης Πλάτωνος μαθητὴς· οὗτος τὴν διαλεκτικὴν συνεστήσατο. Στωϊκοὶ δὲ Χρῦσιππος, Ζήνων. Ἐπίκουρος δὲ σχεδὸν ἐναντίαν δόξαν πᾶσιν ἐπεχείρησεν.
- ^{1.6} Πύρρων ὁ Ἀκαδήμιος· οὗτος ἀκαταληψίαν τῶν πάντων λέγει. Βραχυμᾶνες οἱ ἐν Ἰνδοῖς, Δρυῖδαι οἱ ἐν Κελτοῖς, καὶ Ἡσίδοι. Οὐδένα μῦθον τῶν παρ' Ἑλλήσιν ὠνομασμένων παραιτητέον· πιστὰ γὰρ καὶ <πιθανὰ> τὰ ἀσύστατα αὐτῶν δόγματα ἡγήτεον διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν τῶν αἰρετικῶν μανίαν, οἱ διὰ τὸ σιωπᾶν ἀποκρύπτειν τε τὰ ἄρρητα ἑαυτῶν μυστήρια ἐνομίσθησαν πολλοῖς θεὸν σέβειν.
- ^{1.pro1.1} ὦν καὶ πάλαι μετρίως τὰ δόγματα ἐξεθέμεθα, οὐ κατὰ λεπτὸν ἐπιδείξαντες, ἀλλὰ ἀδρομερῶς ἐλέγξαντες—μὴ [ἄν] ἄξιον ἡγήσάμενοι τὰ ἄρρητα αὐτῶν εἰς φῶς ἄγειν—, ὅπως, δι' αἰνιγμάτων ἡμῶν ἐκθεμένων τὰ δόξαντα αὐτοῖς, αἰσχυρθέντες μήποτε καὶ τὰ ἄρρητα ἐξειπόντες ἀθέους <αὐτοῦς> ἐπιδείξωμεν, παύσωνταί τι τῆς ἀλογίστου γνώμης καὶ ἀθεμίτου ἐπιχειρήσεως. ἀλλ' ἐπεὶ ὁρῶ μὴ δυσωπουμένους αὐτοῦς τὴν ἡμετέραν ἐπιείκειαν μηδὲ λογιζομένους ὡς θεὸς μακροθυμεῖ ὑπ' αὐτῶν βλασφημούμενος, ὅπως ἢ αἰδεσθέντες μετανοήσωσιν ἢ ἐπιμείναντες δικαίως κριθῶσι, βιασθεῖς πρόειμι δείξωμιν αὐτῶν τὰ ἀπόρρητα μυστήρια.
- ^{1.pro1.2} Ἄ τοις μυουμένοις μετὰ μεγάλης ἀξιοπιστίας παραδιδόασιν, οὐ πρότερον ὁμολογήσαντες εἰ μὴ τὸν τοιοῦτον δουλώσωνται, χρόνῳ ἀνακρεμάσαντες καὶ βλάσφημον πρὸς τὸν ὄντως θεὸν κατασκευάσαντες, καὶ περιεργία γλιχόμενον τῆς ἐπαγγελίας ἴδωσι.
- ^{1.pro1.3} καὶ τότε, δοκιμάσαντες δέσμιον εἶναι τῆς ἁμαρτίας, μουῦσι τὸ τέλειον τῶν κακῶν παραδιδόντες, ὅρκους δῆσαντες μήτε ἐξειπεῖν μήτε τῷ τυχόντι μεταδοῦναι εἰ μὴ ὁμοίως δουλωθεῖν. οὗ μόνον παραδοθέντος οὐκέτι ὅρκος ἀναγκαῖος ἦν· ὁ γὰρ ὑπομείνας παθεῖν καὶ

παραλαβεῖν τὰ τέλεια αὐτῶν μυστήρια ἱκανῶς αὐτῷ τῷ ἔργῳ πρὸς τε τὴν ἰδίαν συνείδησιν καὶ πρὸς τὸ ἐτέροις μὴ ἐξεῖπεῖν ἔσται δεδεμένος.

1.pro1.4 εἰ γὰρ ἐξεῖποι τινὶ ἀνθρώπων τὸ τοιοῦτον ἀνόμημα, οὔτε ἐν ἀνθρώποις λογισθήσεται, οὔτε τὸ φῶς ὁρᾶν ἄξιος ἡγηθήσεται < * > ἃ καὶ ἄλογα ὄντα τοιοῦτον ἀνόμημα οὐκ ἐπιχειρεῖ, καθὼς ἐν τοῖς τόποις γενόμενοι ἐροῦμεν. Ἀλλ' ἐπεὶ ἀναγκάζει ἡμᾶς ὁ λόγος εἰς μέγαν βυθὸν διηγήσεως ἐπιβῆναι, οὐχ ἡγούμεθα σιγᾶν, ἀλλὰ τὰ πάντων δόγματα κατὰ λεπτὸν ἐκθέμενοι οὐδὲν σιωπήσομεν.

1.pro1.5 δοκεῖ δέ, εἰ καὶ μακρότερος ἔσται ὁ λόγος, μὴ καμεῖν· οὐδὲ γὰρ μικράν τινα βοήθειαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ καταλείψομεν πρὸς τὸ μηκέτι πλανᾶσθαι, φανερώς πάντων ὁρῶντων τὰ κρύφια αὐτῶν καὶ ἄρρητα ὄργια, ἃ ταμιευόμενοι μόνοις τοῖς μύσταις παραδιδόασιν. Ταῦτα δὲ ἕτερος οὐκ ἐλέγξει ἢ τὸ ἐν ἐκκλησίᾳ παραδοθὲν ἅγιον πνεῦμα, οὗ τυχόντες πρότεροι οἱ ἀπόστολοι μετέδωκαν τοῖς ὁρθῶς πεπιστευκόσιν.

1.pro1.6 ὦν ἡμεῖς διάδοχοι τυγχάνοντες, τῆς τε αὐτῆς χάριτος μετέχοντες ἀρχιερατείας τε καὶ διδασκαλίας, καὶ φρουροὶ τῆς ἐκκλησίας λελογισμένοι, οὐκ ὀφθαλμῷ νυστάζομεν οὐδὲ λόγον ὁρθὸν σιωπῶμεν, ἀλλ' οὐδὲ πάσῃ ψυχῇ καὶ σώματι ἐργαζόμενοι κάμνομεν ἅξια ἀξίως θεῷ τῷ εὐεργέτῃ ἀνταποδιδόναι πειρώμενοι· καὶ οὐδὲ οὕτως κατ' ἀξίαν ἀμειβόμενοι, πλὴν ἐν οἷς πεπιστευμέθα μὴ ἀτονοῦντες, ἀλλὰ τοῦ ἰδίου καιροῦ τὰ μέτρα ἐπιτελοῦντες καὶ ὅσα παρέχει τὸ ἅγιον πνεῦμα πᾶσιν ἀφθόνως κοινωνοῦντες.

1.pro1.7 οὐ < γὰρ > μόνον ἀλλότρια δι' ἐλέγχου εἰς φανερόν ἄγοντες, ἀλλὰ καὶ ὅσα ἡ ἀλήθεια ὑπὸ τῆς τοῦ πατρὸς χάριτος παραλαβοῦσα ἀνθρώποις διηκόνησε, ταῦτα καὶ διὰ λόγου σημειούμενοι καὶ διὰ γραμμάτων ἐμμάρτυρα ποιοούμενοι ἀνεπαισχύντως κηρύσσομεν. Ἵνα οὖν, καθὼς φθάσαντες εἴπομεν, ἀθέους αὐτοὺς ἐπιδείξωμεν καὶ κατὰ γνώμην καὶ κατὰ τρόπον καὶ κατὰ ἔργον, ὅθεν τε τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῖς γεγένηται, καὶ ὅτι μὴτὲν ἐξ ἀγίων γραφῶν λαβόντες ταῦτα ἐπεχείρησαν, ἢ τινος ἀγίου διαδοχὴν φυλάξαντες ἐπὶ ταῦτα ὥρμησαν, ἀλλ' ἔστιν αὐτοῖς τὰ δοξαζόμενα < τὴν > ἀρχὴν μὲν ἐκ τῆς Ἑλλήνων σοφίας λαβόντα, ἐκ δογμάτων φιλοσοφουμένων καὶ μυστηρίων ἐπικεχειρημένων καὶ ἀστρολόγων ῥεμβομένων· δοκεῖ οὖν πρότερον ἐκθεμένους τὰ δόξαντα τοῖς τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφοις ἐπιδείξαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν ὄντα τούτων παλαιότερα καὶ πρὸς τὸ θεῖον σεμνότερα, ἔπειτα συμβαλεῖν ἐκάστην αἵρεσιν ἐκάστῳ < * > ὥς τούτοις τοῖς ἐπιχειρήμασιν ἐπιβαλόμενος ὁ πρωτοστατήσας τῆς αἵρέσεως ἐπλεονέκτησε [λαβόμενος] τὰς ἀρχὰς καὶ ἐκ τούτων ἐπὶ τὰ χεῖρονα ὀρμηθεὶς < τὸ > δόγμα συνεστήσατο.

1.pro1.10 Ὡςτι μὲν οὖν πόνου μεστὸν τὸ ἐπιχειρούμενον καὶ πολλῆς δεόμενον ἱστορίας, ἀλλ' οὐκ ἐνδεήσομεν· ὕστερον γὰρ εὐφρανεῖ, ὥς ἀθλητὴν μετὰ πολὺν πόνον στεφάνου τυχόντα ἢ ἔμπορον μετὰ μέγαν θαλάσσης σάλον κερδάναντα ἢ γεωργὸν μετὰ ἰδρῶτα προσώπου καρπῶν ἀπολαύσαντα ἢ προφήτην μετὰ ὀνειδισμοῦ καὶ ὕβρεις ὀρώντα τὰ λαληθέντα ἀποβαίνοντα.

1.pro1.11 ἀρξάμενοι τοίνυν ἐροῦμεν, τίνες οἱ παρ' Ἑλλήσι πρῶτοι φιλοσοφίαν φυσικὴν ἐπιδείξαντες— τούτων γὰρ μάλιστα γεγένηται κλεψίλογοι οἱ τῶν αἵρέσεων πρωτοστατήσαντες, ὥς μετέπειτα ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους συμβολῇ ἐπιδείζομεν—, ἐκάστῳ τε τῶν προαρξαμένων τὰ ἴδια ἀποδιδόντες γυμνοὺς καὶ ἀσχήμονας τοὺς αἵρεσιάρχας παραστήσομεν. Λέγεται Θαλῆν τὸν Μιλήσιον, ἓνα τῶν ἑπτὰ σοφῶν, πρῶτον ἐπικεχειρηκέναι φιλοσοφίαν φυσικὴν.

1.1.1 οὗτος ἔφη ἀρχὴν τοῦ παντὸς εἶναι καὶ τέλος τὸ ὕδωρ· ἐκ γὰρ αὐτοῦ τὰ πάντα συνίστασθαι πηγνυμένου καὶ πάλιν διανιεμένου, ἐπιφέρεισθαί τε αὐτῷ τὰ πάντα.

1.1.2 ἀφ' οὗ καὶ σεισμοὺς καὶ πνευμάτων < συ > στροφὰς καὶ ἄστρων κινήσεις < γίνεσθαι > .

1.1.3

καὶ τὰ πάντα φέρεσθαί τε καὶ ῥεῖν, τῇ τοῦ πρώτου ἀρχηγοῦ τῆς γενέσεως αὐτῶν φύσει συμφερόμενα. θεὸν δὲ τοῦτ' εἶναι, τὸ μήτε ἀρχὴν μήτε τελευτὴν ἔχον. οὗτος περὶ τὸν τῶν ἄστρον λόγον καὶ τὴν ζήτησιν ἀσχοληθεὶς Ἑλλήσι ταύτης τῆς μαθήσεως αἴτιος πρῶτος γίνεται.

- 1.1.4 ὃς ἀποβλέπων πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἄνω ἐπιμελῶς κατανοεῖν λέγων, εἰς φρέαρ ἐνέπεσεν· ὃν ἐγγελῶσά τις θεραπαινὶς Θραῦτα τοῦνομα ἔφη· τὰ ἐν οὐρανῷ προθυμούμενος εἰδέναι, τὰ ἐν ποσὶν οὐκ εἶδεν. ἐγένετο δὲ κατὰ Κροῖσον. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα φιλοσοφία οὐ μακρὰν τῶν αὐτῶν χρόνων, ἣς ἤρξε Πυθαγόρας, ὃν Σάμιόν τινες λέγουσιν.
- 1.2.1 ἦν Ἱταλικὴν προσηγόρευσαν διὰ τὸ τὸν Πυθαγόραν φεύγοντα Πολυκράτην τὸν Σαμίων τύραννον οἰκῆσαι πόλιν τῆς Ἱταλίας κάκεϊ τὸν βίον πληρῶσαι. οὗ τὴν αἴρεσιν οἱ διαδεξάμενοι οὐ πολὺ διήνεγκαν τοῦ αὐτοῦ φρονήματος.
- 1.2.2 καὶ αὐτὸς δὲ περὶ φυσικῶν ζητήσας ἔμιξεν ἀστρονομίαν καὶ γεωμετρίαν καὶ μουσικὴν <καὶ ἀριθμητικὴν>· καὶ οὕτως μονάδα μὲν εἶναι ἀπεφάνητο τὸν θεόν, ἀριθμοῦ δὲ φύσιν περιέργως καταμαθὼν μελωδεῖν ἔφη τὸν κόσμον καὶ <καθ'> ἀρμονίαν συγκεῖσθαι, καὶ τῶν ἐπτά ἄστρον πρῶτος τὴν κίνησιν εἰς ῥυθμὸν καὶ μέλος <ἄν> ἤγαγεν.
- 1.2.3 θαυμάσας δὲ τὴν διοίκησιν τῶν ὅλων ἠξίωσε τὰ πρῶτα σιγᾶν τοὺς μαθητάς, οἷονεὶ μύστας τοῦ παντὸς εἰς τὸν κόσμον ἤκοντας· εἴτα ἐπειδὴν αὐτοῖς ἱκανῶς παιδείας τῆς τῶν λόγων δόξῃ μετεῖναι καὶ δυνατῶς περὶ ἄστρον καὶ φύσεως φιλοσοφήσωσι, καθαρὸς κρίνας τότε κελεύει φθέγγεσθαι.
- 1.2.4 οὗτος τοὺς μαθητάς διεΐλε καὶ τοὺς μὲν ἐσωτερικοὺς, τοὺς δὲ ἐξωτερικοὺς ἐκάλεσεν· τοῖς μὲν γὰρ τὰ τελεώτερα μαθήματα ἐπίστευε, τοῖς δὲ τὰ μετριώτερα.
- 1.2.5 ἐφήψατο δὲ καὶ μαγικῆς, ὥς φασι, καὶ φυσιογνωμονικὴν αὐτὸς ἐξεῦρεν. Ἀριθμοὺς <δέ> τινὰς καὶ μέτρα ὑποθέμενος λέγει τὴν ἀρχὴν τῆς ἀριθμητικῆς <τὴν> φιλοσοφίαν κατὰ σύνθεσιν περιέχειν τόνδε τὸν τρόπον. ἀριθμὸς γέγονε πρῶτος ἀρχή—ὅπερ ἐστὶν ἓν, ἀόριστον, ἀκατάληπτον—, ἔχων ἐν ἑαυτῷ πάντας τοὺς ἐπ' ἄπειρον δυναμένους ἐλθεῖν ἀριθμοὺς κατὰ τὸ πλήθος.
- 1.2.6 τῶν δὲ ἀριθμῶν ἀρχὴ γέγονε καθ' ὑπόστασιν ἡ πρώτη μονάς, ἣτις ἐστὶ μονὰς ἄρσιν, γεννῶσα πατρικῶς πάντας τοὺς ἄλλους ἀριθμούς. δεῦτερον ἡ δυάς, θῆλυς ἀριθμός, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄρτιος ὑπὸ τῶν ἀριθμητικῶν καλεῖται.
- 1.2.7 τρίτον ἡ τριάς, ἀριθμὸς ἄρσιν· οὗτος καὶ περισσὸς ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν <ητικῶν> ὧν νενομοθέτῃται καλεῖσθαι. ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἡ τετράς, θῆλυς ἀριθμός, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄρτιος καλεῖται, ὅτι θῆλός ἐστιν.
- 1.2.8 γεγόνασιν οὖν οἱ πάντες ἀριθμοὶ ληφθέντες ἀπὸ γένους τέσσαρες—ἀριθμὸς δ' ἦν τὸ γένος ἀόριστος—, ἀφ' ὧν ὁ τέλειος αὐτοῖς συνέστηκεν ἀριθμός, ἡ δεκάς· τὸ γὰρ ἓν, δύο, τρία, τέσσαρα γίνεται δέκα, ἐὰν ἐκάστῳ τῶν ἀριθμῶν φυλάσσῃται κατ' οὐσίαν τὸ οἰκεῖον ὄνομα.
- 1.2.9 ταύτην ὁ Πυθαγόρας ἔφη ἱερὰν τετρακτύν, πηγὴν ἀενάου φύσεως [ὥς] ῥιζώματ' ἔχουσαν ἐν ἑαυτῇ, καὶ ἐκ τούτου τοῦ ἀριθμοῦ πάντας ἔχειν τοὺς ἀριθμοὺς τὴν ἀρχήν· ὁ γὰρ ἑνδεκα καὶ ὁ δώδεκα καὶ οἱ λοιποὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι ἐκ τοῦ δέκα μετέχουσιν. ταύτης τῆς δεκάδος, τοῦ τελείου ἀριθμοῦ, τὰ τέσσαρα καλεῖται μέρη· ἀριθμός, μονάς, δύναμις, κύβος.
- 1.2.10 ὧν καὶ ἐπιπλοκαὶ καὶ μίξεις πρὸς γένεσιν αὐξήσεως γίνονται, κατὰ φύσιν τὸν γόνιμον ἀριθμὸν ἀποτελοῦσαι· ὅταν γὰρ δύναμις αὐτὴ ἐφ' ἑαυτὴν κυβισθῇ, γέγονε δυναμὸδύναμις· ὅταν δὲ δύναμις ἐπὶ κύβον, [γέγονε δυναμὸκύβος· ὅταν δὲ κύβος ἐπὶ κύβον,] γέγονε κυβόκύβος· ὥς γίνεσθαι τοὺς πάντας ἀριθμούς, ἐξ ὧν ἡ τῶν γινομένων γένεσις γίνεται, ἐπτά· ἀριθμὸν, μονάδα,

δύναμιν, κύβον, δυναμοδύναμιν, δυναμόκυβον, κυβόκυβον. Οὗτος καὶ ψυχὴν ἀθάνατον εἶπε καὶ μετενσωμάτων· διὸ ἔλεγεν ἑαυτὸν πρὸ μὲν τῶν Τρωϊκῶν <Αἰ> θαλίδην γεγενέναι, ἐν δὲ τοῖς Τρωϊκοῖς Ε <ὕ> φορβον, μετὰ δὲ ταῦτα Ἑρμότιμον Σάμιον, μεθ' ὃν Πύρρον Δῆλιον, πέμπτον Πυθαγόραν.

- 1.2.12 Διόδωρος δὲ ὁ Ἑρετριεὺς καὶ Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς φασὶ πρὸς Ζαράταν τὸν Χαλδαῖον ἐληλυθέναι Πυθαγόραν. τὸν δὲ ἐκθέσθαι αὐτῷ δύο εἶναι ἀπ' ἀρχῆς τοῖς οὖσιν αἷτια, πατέρα καὶ μητέρα· καὶ πατέρα μὲν φῶς, μητέρα δὲ σκότος· τοῦ δὲ φωτὸς μέρη θερμόν, ξηρόν, κοῦφον, ταχύ· τοῦ δὲ σκότους ψυχρόν, ὑγρόν, βαρὺ, βραδύ· ἐκ δὲ τούτων πάντα τὸν κόσμον συνεστάναι, ἐκ θηλείας καὶ ἄρρενος.
- 1.2.13 εἶναι δὲ τὸν κόσμον κατὰ φύσιν μουσικὴν ἁρμονίαν· διὸ καὶ τὸν ἥλιον ποιεῖσθαι τὴν περίοδον ἐναρμόνιον. περὶ δὲ τῶν ἐκ γῆς καὶ κόσμου γινομένων τάδε φασὶ λέγειν τὸν Ζαράταν· δύο δαίμονας εἶναι, τὸν μὲν οὐράνιον, τὸν δὲ χθόνιον· καὶ τὸν μὲν χθόνιον ἀνιέναι τὴν γένεσιν ἐκ τῆς γῆς—εἶναι γὰρ ὕδωρ—, τὸν δὲ οὐράνιον <ἐκ τοῦ κόσμου—εἶναι γὰρ> πῦρ μετέχον τοῦ ἀέρος— θερμόν καὶ ψυχρόν. διὸ καὶ τούτων οὐδὲν ἀναιρεῖν οὐδὲ μιαίνειν φησὶ τὴν ψυχὴν· ἔστι γὰρ ταῦτα οὐσία τῶν πάντων. Κύαμους δὲ λέγεται παραγγέλλειν μὴ ἐσθίειν αἰτία τοῦ τὸν Ζαράταν εἰρηκέναι κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ σύγκρισιν τῶν πάντων, συνισταμένης τῆς γῆς ἔτι καὶ συνσεσημμένης, γενέσθαι <ἅμα τὸν ἄνθρωπον καὶ> τὸν κύαμον.
- 1.2.14 τούτου δὲ τεκμήριόν φησιν, εἴ τις καταμασησάμενος λεῖον τὸν κύαμον καταθείη πρὸς ἥλιον χρόνον τινά—τοῦτο <ν> γὰρ εὐθέως ἀντιλήψεσθαι—, προσφέρειν ἀνθρωπίνου γόνου ὁσμὴν.
- 1.2.15 σαφέστερον δὲ εἶναι καὶ ἕτερον παράδειγμα λέγει· εἰ ἀνθοῦντος τοῦ κύαμου λαβόντες τὸν κύαμον καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ καὶ καταθέντες εἰς χύτραν ταύτην τε καταχρίσαντες εἰς γῆν κατορύξαιμεν καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνακαλύψαιμεν, ἴδοιμεν <ἄν> αὐτὸ εἶδος ἔχον τὸ μὲν πρῶτον ὡς αἰσχύνην γυναικός, μετὰ δὲ ταῦτα κατανοούμενον παιδίου κεφαλὴν συμπεφυκυῖαν. Οὗτος ἐν Κρότωνι τῆς Ἰταλίας ἅμα τοῖς μαθηταῖς ἐμπυρισθεὶς διεφθάρη.
- 1.2.16 ἔθος δὲ τοῦτο ἦν παρ' αὐτῷ, ἐπειδὴν προσίη τις μαθητευθησόμενος, πιπράσκειν τὰ ὑπάρχοντα καὶ τὸ ἀργύριον κατατιθέναι ἐσφραγισμένον παρὰ τῷ Πυθαγόρᾳ. καὶ ὑπέμενε σιωπῶν ὅτε μὲν ἔτη τρία, ὅτε δὲ πέντε καὶ μανθάνων· αὐθις δὲ λυθεὶς ἐμίσγετο τοῖς ἑτέροις καὶ παρέμενε μαθητὴς καὶ συνεισιτῆτο ἅμα· εἰ δ' οὐ, ἀπελάμβανε τὸ ἴδιον καὶ ἀπεβάλλετο.
- 1.2.17 οἱ μὲν οὖν ἐσωτερικοὶ ἐκαλοῦντο Πυθαγόρειοι, οἱ δὲ ἕτεροι Πυθαγορισταί. τῶν δὲ μαθητῶν αὐτοῦ οἱ διαφυγόντες τὸν ἐμπρησμόν Λῦσις ἦν καὶ Ἀρχιππος καὶ ὁ τοῦ Πυθαγόρου οἰκέτης Ζάμολξις, ὃς καὶ τοὺς παρὰ Κελτοῖς Δρυΐδας λέγεται διδάξαι φιλοσοφεῖν τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν.
- 1.2.18 τοὺς δὲ ἀριθμοὺς καὶ τὰ μέτρα παρ' Αἰγυπτίων φασὶ τὸν Πυθαγόραν μαθεῖν· ὃς καταπλαγεὶς τῇ τῶν ἱερέων ἀξιοπίστῳ καὶ φαντασιώδει καὶ δυσχερῶς ἐξαγορευομένη σοφίᾳ, μιμησάμενος ὁμοίως καὶ αὐτὸς σιγᾶν προσέταττεν καὶ ἐν ἀδύτοις καταγ <εἰ> οἱς ἡρεμεῖν ἐποίει <τὸν> μανθάνοντα. Ἐμπεδοκλῆς δὲ μετὰ τούτους γενόμενος καὶ <αὐτὸς> περὶ δαιμόνων φύσεως εἶπε πολλά, <καὶ> ὡς ἀναστρέφονται διοικοῦντες τὰ κατὰ τὴν γῆν, ὄντες πλεῖστοι.
- 1.3.1 οὗτος τὴν τοῦ παντὸς ἀρχὴν νεῖκος καὶ φιλίαν ἔφη, καὶ τὸ τῆς μονάδος νοερὸν πῦρ τὸν θεόν, καὶ συνεστάναι ἐκ πυρὸς τὰ πάντα καὶ εἰς πῦρ ἀναλυθήσεσθαι· ᾧ σχεδὸν καὶ οἱ Στωϊκοὶ συντίθενται δόγματι, ἐκπύρῳσιν προσδοκῶντες.
- 1.3.2 μάλιστα δὲ πάντων συγκατατίθεται τῇ μετενσωματώσει, οὕτως εἰπὼν· ἦτοι μὲν γὰρ ἐγὼ γενόμην κοῦρός τε κόρη τε θάμνος τ' οἰωνός τε καὶ ἐξ ἀλὸς ἔμπορος ἰχθύς. οὗτος πάσας εἰς πάντα τὰ ζῶα μεταλλάττειν εἶπε τὰς ψυχάς.

1.3.3

καὶ γὰρ ὁ τούτων διδάσκαλος Πυθαγόρας ἔφη ἑαυτὸν Ε <Ϝ> φορβὸν γεγονέναι τὸν ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντα, φάσκων ἐπιγινώσκειν τὴν ἀσπίδα. ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἐμπεδοκλῆς. Ἡράκλειτος δὲ φυσικὸς φιλόσοφος ὁ Ἐφέσιος τὰ πάντα ἔκλαιεν, ἄγνοιαν τοῦ παντὸς βίου καταγινώσκων καὶ πάντων ἀνθρώπων, ἐλεῶν τε τὸν τῶν θνητῶν βίον· αὐτὸν μὲν γὰρ ἔφασκεν τὰ πάντα εἰδέναι, τοὺς δὲ ἄλλους ἀνθρώπους οὐδέν.

1.4.2 καὶ αὐτὸς δὲ σχεδὸν σύμφωνα τῷ Ἐμπεδοκλεῖ ἐφθέγγετο, στάσιν καὶ φιλίαν φήσας <τὴν> τῶν ἀπάντων ἀρχὴν εἶναι, καὶ πῦρ νοερὸν τὸν θεόν, συμφέρεσθαί τε τὰ πάντα ἀλλήλοις καὶ οὐχ ἑστάναι.

1.4.3 καὶ ὥσπερ ὁ Ἐμπεδοκλῆς πάντα τὸν καθ' ἡμᾶς τόπον ἔφη κακῶν μεστὸν εἶναι καὶ μέχρι μὲν σελήνης τὰ κακὰ φθάνειν ἐκ τοῦ περὶ γῆν τόπου ταθέντα, περαιτέρω δὲ μὴ χωρεῖν, ἅτε καθαρωτέρου τοῦ ὑπὲρ τὴν σελήνην παντὸς ὄντος τόπου, οὕτω καὶ τῷ Ἡρακλείτῳ ἔδοξεν. Μετὰ τούτους ἐγένοντο καὶ ἕτεροι φυσικοί, ὧν οὐκ ἀναγκαῖον ἡγησάμεθα τὰς δόξας εἰπεῖν, μηδὲν τῶν προειρημένων ἀπεμφαινούσας.

1.5.1 ἀλλ' ἐπεὶ καθόλου οὐ μικρὰ γεγένηται ἡ σχολή πολλοί τε οἱ μετέπειτα φυσικοὶ ἐξ αὐτῆς γεγένηται, ἄλλοι ἄλλως περὶ φύσεως τοῦ παντὸς διηγούμενοι, [καὶ] δοκεῖ ἡμῖν τὴν ἀπὸ Πυθαγόρου ἐκθεμένους φιλοσοφίαν κατὰ διαδοχὴν ἀναδραμεῖν ἐπὶ τὰ δόξαντα τοῖς μετὰ Θαλῆν, καὶ ταῦτα ἐξειπόντας ἐλθεῖν ἐπὶ τε τὴν ἠθικὴν καὶ <τὴν> λογικὴν φιλοσοφίαν, ὧν ἦρξαν Σωκράτης μὲν ἠθικῆς, Ἀριστοτέλης δὲ διαλεκτικῆς. Θαλοῦ τοίνυν Ἀναξίμανδρος γίνεται ἀκροατῆς· Ἀναξίμανδρος Πραξιάδου Μιλήσιος.

1.6.1 οὗτος ἀρχὴν ἔφη τῶν ὄντων φύσιν τινὰ τοῦ ἀπείρου, ἐξ ἧς γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς κόσμους. ταύτην δὲ αἰδίων εἶναι καὶ ἀγήρω, ἣν καὶ πάντας περιέχειν τοὺς κόσμους. λέγει δὲ <καὶ> χρόνον, ὡς ὠρισμένης καὶ τῆς γενέσεως τοῖς οὖσι καὶ τῆς φθορᾶς. οὗτος μὲν οὖν ἀρχὴν καὶ στοιχεῖον εἴρηκεν τῶν ὄντων τὸ ἀπειρον, πρῶτος τοῦνομα καλέσας τῆς ἀρχῆς.

1.6.2 πρὸς δὲ τούτῳ κίνησιν αἰδίων εἶναι, ἐν ᾗ συμβαίνει <ν> γίνεσθαι τοὺς οὐρανοὺς.

1.6.3 τὴν δὲ γῆν εἶναι μετέωρον, ὑπὸ μηδενὸς κρατουμένην, μένουσαν <δὲ> διὰ τὴν ὁμοίαν πάντων ἀπόστασιν. τὸ δὲ σχῆμα αὐτῆς γυρόν, στρογγύλον, κίονι λίθῳ παραπλήσιον· τῶν δὲ ἐπιπέδων ᾧ μὲν ἐπιβεβήκαμεν, ὃ δὲ ἀντίθετον ὑπάρχει. τὰ δὲ ἄστρα γίνεσθαι κύκλον πυρός, ἀποκριθέντα <ἐκ> τοῦ κατὰ τὸν κόσμον πυρός, περιληφθέντα δ' ὑπὸ ἀέρος.

1.6.4 ἐκπνοὰς δ' ὑπάρξαι, πόρους τινὰς αὐλώδεις, καθ' οὓς φαίνεσθαι τὰ ἄστρα· διὸ καὶ ἐπιφρασσομένων τῶν ἐκπνοῶν τὰς ἐκλείψεις γίνεσθαι.

1.6.5 τὴν δὲ σελήνην ποτὲ μὲν πληρουμένην φαίνεσθαι, ποτὲ δὲ μειουμένην κατὰ τὴν τῶν πόρων ἐπίφραξιν ἢ ἄνοιξιν. εἶναι δὲ τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου ἐπτακαίεικοσαπλασίονα <τῆς γῆς> , <*> τῆς σελήνης, καὶ ἀνωτάτω μὲν εἶναι τὸν ἥλιον, <*> κατωτάτῳ δὲ τοὺς τῶν ἀπλανῶν <καὶ πλανήτων> ἀστέρων κύκλους. τὰ δὲ ζῶα γίνεσθαι <ἐξ ὑγροῦ> , ἐξατμιζομένου ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

1.6.6 τὸν δὲ ἄνθρωπον ἐτέρῳ ζῳῷ γεγονέναι—τουτέστιν ἰχθύι—παραπλήσιον κατ' ἀρχάς.

1.6.7 ἀνέμους δὲ γίνεσθαι τῶν λεπτοτάτων ἀτμῶν <ἐκ> τοῦ ἀέρος ἀποκρινομένων καὶ ὅταν ἀθροισθῶσι κινουμένων· ὑετοὺς δὲ ἐκ <τῆς ἀτμίδος> τῆς ἐκ γῆς ὑφ' ἥλιον ἀναδιδομένης ἀστραπὰς δέ, ὅταν ἄνεμος ἐκπίπτων διιστᾷ τὰς νεφέλας. οὗτος ἐγένετο κατὰ ἔτος τρίτον τῆς τεσσαρακοστῆς δευτέρας Ὀλυμπιάδος. Ἀναξιμένης δέ, καὶ αὐτὸς ὢν Μιλήσιος, υἱὸς δὲ Εὐρυστράτου, ἀέρα ἄπειρον ἔφη τὴν ἀρχὴν εἶναι, ἐξ οὗ [τὰ γινόμενα <καὶ> τὰ γεγονότα καὶ τὰ ἐσόμενα καὶ] θεοὺς καὶ θεῖα γίνεσθαι, τὰ δὲ λοιπὰ ἐκ τῶν τούτου ἀπογόνων.

1.7.2

τὸ δὲ εἶδος τοῦ ἀέρος τοιοῦτον· ὅταν μὲν ὁμαλώτατος ᾖ, ὅψει ἄδηλον, δηλοῦσθαι δὲ τῷ ψυχρῷ καὶ τῷ θερμῷ καὶ τῷ νοτερῷ καὶ τῷ κινουμένῳ. κινεῖσθαι δὲ αἰεὶ· οὐ γὰρ <ἄν> μεταβάλλειν ὅσα μεταβάλλει, εἰ μὴ κινοῖτο.

- 1.7.3 πυκνούμενον δὲ καὶ ἀραιούμενον διάφορον φαίνεσθαι· ὅταν γὰρ εἰς τὸ ἀραιότερον διαχυθῇ, πῦρ γίνεσθαι· <ἄνεμον> δὲ πάλιν εἶναι ἀέρα μέσῳ πυκνούμενον· ἐξ ἀέρος <δὲ> νέφος ἀποτελεῖ <ἵ> σθαι κατὰ τὴν πύλιν· ἔτι δὲ μᾶλλον ὕδωρ, ἐπὶ πλεῖον <δὲ> πυκνωθέντα γῆν καὶ εἰς τὸ μάλιστα [πυκνότατον] λίθους. ὥστε τὰ κυριώτατα τῆς γενέσεως ἐναντία εἶναι, θερμόν τε καὶ ψυχρόν. Τὴν δὲ γῆν πλατεῖαν εἶναι, ἐπ' ἀέρος ὀχουμένην· ὁμοίως δὲ καὶ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα πάντα [γὰρ] πύρινα ὄντα ἐποχεῖσθαι τῷ ἀέρι διὰ πλάτος.
- 1.7.5 γεγονέναι δὲ τὰ ἄστρα ἐκ γῆς διὰ τὸ τὴν ἱκμάδα ἐκ ταύτης ἀνίστασθαι· ἥς ἀραιουμένης τὸ πῦρ γίνεσθαι, ἐκ δὲ τοῦ πυρὸς μετεωριζομένου τοὺς ἀστέρας συνίστασθαι. εἶναι δὲ καὶ γεώδεις φύσεις ἐν τῷ τόπῳ τῶν ἀστέρων συμ <περι> φερομένας ἐκείνοις.
- 1.7.6 οὐ κινεῖσθαι δὲ ὑπὸ γῆν τὰ ἄστρα λέγει, καθὼς ἕτεροι ὑπειλήφασιν, ἀλλὰ περὶ γῆν, ὥσπερι περὶ τὴν ἡμετέραν κεφαλὴν στρέφεται τὸ πύριον. κρύπτεσθαι δὲ τὸν ἥλιον οὐχ ὑπὸ γῆν φερόμενον, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τῆς γῆς ὑψηλοτέρων μερῶν σκεπόμενον, καὶ διὰ τὴν πλείονα ἡμῶν αὐτοῦ γενομένην ἀπόστασιν. τὰ δὲ ἄστρα μὴ θερμαίνειν διὰ τὸ μῆκος τῆς ἀποστάσεως. Ἀνέμους δὲ γεννᾶσθαι, ὅταν ἐκ <μέρους> πεπυκνωμένος ὁ ἀὴρ ἀρθεῖς φέρηται· συνελθόντα δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον παχυ <ν> θέντα νέφη γεννᾶσθαι, καὶ οὕτως εἰς ὕδωρ μεταβάλλειν.
- 1.7.7 χάλαζαν δὲ γίνεσθαι, ὅταν ἀπὸ τῶν νεφῶν τὸ ὕδωρ καταφερόμενον παγῇ· χιόνα δέ, ὅταν αὐτὰ ταῦτα ἐνυγρότερα ὄντα πῆξιν λάβη· ἀστραπὴν δ', ὅταν τὰ νέφη διίστηται βίᾳ πνευμάτων· τούτων γὰρ διίσταμένων λαμπρὰν καὶ πυρώδη γίνεσθαι τὴν αὐγὴν.
- 1.7.8 ἱρὶν δὲ γεννᾶσθαι τῶν ἡλιακῶν αὐγῶν εἰς ἀέρα συνεστῶτα πιπτουσῶν· σεισμόν δὲ τῆς γῆς ἐπὶ πλεῖον ἀλλοιουμένης ὑπὸ θερμασίας καὶ ψύξεως. ταῦτα μὲν οὖν Ἀναξιμένης. οὗτος ἤκμασεν περὶ ἔτος πρῶτον τῆς πεντηκοστῆς ὀγδόης Ὀλυμπιάδος. Μετὰ τοῦτον γίνεται Ἀναξαγόρας Ἡγησιβούλου ὁ Κλαζομένιος.
- 1.8.1 οὗτος ἔφη τὴν τοῦ παντὸς ἀρχὴν νοῦν καὶ ὕλην· τὸν μὲν νοῦν ποιοῦντα, τὴν δὲ ὕλην γινομένην· ὄντων γὰρ πάντων ὁμοῦ, νοῦς ἐπελθὼν διεκόσμησεν. τὰς δὲ ὑλικάς ἀρχὰς ἀπείρους ὑπάρχειν καὶ τὰς σμικροτάτας αὐτῶν ἄπειρα λέγει.
- 1.8.2 κινήσεως δὲ μετέχειν τὰ πάντα ὑπὸ τοῦ νοῦ κινούμενα συνελθεῖν τε τὰ ὅμοια. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὸν οὐρανὸν κεκοσμηθῆναι ὑπὸ τῆς ἐγκυκλίου κινήσεως· τὸ μὲν οὖν πυκνὸν καὶ <τὸ> ὑγρὸν καὶ τὸ σκοτεινὸν καὶ <τὸ> ψυχρὸν καὶ πάντα τὰ βαρέα συνελθεῖν ἐπὶ τὸ μέσον, ἐξ ὧν παγέντων τὴν γῆν ὑποστῆναι· τὰ δ' ἀντικείμενα τούτοις, <τὸ ἀραιὸν καὶ> τὸ θερμόν καὶ τὸ λαμπρὸν καὶ τὸ ξηρὸν καὶ τὸ κοῦφον, εἰς τὸ πρόσω τοῦ αἰθέρος ὀρμῆσαι. Τὴν δὲ γῆν τῷ σχήματι πλατεῖαν εἶναι καὶ μένειν μετέωρον διὰ τὸ μέγεθος καὶ διὰ τὸ μηδὲν εἶναι κενὸν καὶ διὰ τὸ τὸν ἀέρα ἰσχυρότατον ὄντα φέρειν ἐποχουμένην τὴν γῆν.
- 1.8.4 τῶν δὲ ἐπὶ γῆς ὑγρῶν τὴν μὲν θάλασσαν ὑπάρξαι <τῆς γενέσεως ἐκ> τε τῶν ἐν αὐτῇ ὑδάτων, <ῶν> ἐξατμισθέν <των> τὰ ὑποστάντα οὕτως γεγονέναι, καὶ ἀπὸ τῶν καταρρευσάντων ποταμῶν.
- 1.8.5 τοὺς δὲ ποταμούς καὶ ἀπὸ τῶν ὄμβρων λαμβάνειν τὴν ὑπόστασιν καὶ ἐξ ὑδάτων τῶν ἐν τῇ γῇ· εἶναι γὰρ αὐτὴν κοίλην καὶ ἔχειν ὕδωρ ἐν τοῖς κοιλώμασιν. τὸν δὲ Νεῖλον αὔξεσθαι κατὰ τὸ θέρος καταφερομένων εἰς αὐτὸν ὑδάτων ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἀρκτ <ικ> οἷς χιόνων. ἥλιον δὲ καὶ σελήνην καὶ πάντα τὰ ἄστρα λίθους εἶναι ἐμπύρους, συμπεριληφθέντας ὑπὸ τῆς <τοῦ> αἰθέρος περιφορᾶς.

1.8.6

- εἶναι δ' ὑποκάτω τῶν ἄστρον ἡλίῳ καὶ σελήνῃ σώματά τινα συμπεριφερόμενα, ἡμῖν ἀόρατα.
- 1.8.7 τῆς δὲ θερμότητος μὴ αἰσθάνεσθαι τῶν ἄστρον διὰ τὸ μακρὰν εἶναι [καὶ διὰ] τὴν ἀπόστασιν τῆς γῆς· ἔτι δὲ οὐχ ὁμοίως θερμὰ τῷ ἡλίῳ διὰ τὸ χώραν ἔχειν ψυχροτέραν. εἶναι δὲ τὴν σελήνην κατωτέρω τοῦ ἡλίου, πλησιώτερον ἡμῶν.
- 1.8.8 ὑπερέχειν δὲ τὸν ἥλιον μεγέθει τὴν Πελοπόννησον. τὸ δὲ φῶς τὴν σελήνην μὴ ἴδιον ἔχειν, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἡλίου.
- 1.8.9 τὴν δὲ τῶν ἄστρον περιφορὰν ὑπὸ γῆν γίνεσθαι. ἐκλείπειν δὲ τὴν σελήνην γῆς ἀντιφραττούσης, ἐνίοτε δὲ καὶ τῶν ὑποκάτω τῆς σελήνης, τὸν δὲ ἥλιον ταῖς νουμηνίαις σελήνης ἀντιφραττούσης. τροπὰς δὲ ποιῆσθαι καὶ ἥλιον καὶ σελήνην ἀπωθουμένους ὑπὸ τοῦ ἀέρος. σελήνην δὲ πολλάκις τρέπεσθαι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι κρατεῖν τοῦ ψυχροῦ. οὗτος ἀφώρισε πρῶτος τὰ περὶ τὰς ἐκλείψεις καὶ φωτισμούς.
- 1.8.10 ἔφη δὲ γήινην εἶναι τὴν σελήνην ἔχειν τε ἐν αὐτῇ πεδιά *<καὶ ὄρη>* καὶ φάραγγας. τὸν δὲ γαλαξίαν ἀνάκλασιν εἶναι τοῦ φωτὸς τῶν ἄστρον, τῶν μὴ καταλαμπομένων ὑπὸ τοῦ ἡλίου. τοὺς δὲ μεταβαίνοντας ἀστέρας ὥσπερ σπινθῆρας ἀφαλλομένους γίνεσθαι ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ πόλου. Ἀνέμους δὲ γίνεσθαι λεπτυνομένου τοῦ ἀέρος ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἐκκαιομένων πρὸς τὸν πόλον ὑποχωρούντων καὶ ἀποφερομένων.
- 1.8.11 Βροντὰς δὲ καὶ ἀστραπὰς ἀπὸ *<τοῦ>* θερμοῦ γίνεσθαι, ἐμπίπτοντος εἰς τὰ νέφη.
- 1.8.12 σεισμοὺς δὲ γίνεσθαι τοῦ ἄνωθεν ἀέρος εἰς τὸν ὑπὸ γῆν ἐμπίπτοντος· τούτου γὰρ κινουμένου καὶ τὴν ὀχουμένην γῆν ὑπ' αὐτοῦ σαλεύεσθαι. ζῶα δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἐν ὑγρῷ γενέσθαι, μετὰ ταῦτα δὲ ἐξ ἀλλήλων· καὶ ἄρρενας μὲν γίνεσθαι, ὅταν ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν ἀποκριθὲν τὸ σπέρμα τοῖς δεξιῷς μέρεσι τῆς μήτρας κολληθῇ, τὰ δὲ θήλεα κατὰ τούναντίον. οὗτος ἤκμασεν ἔτους πρώτου τῆς ὀγδοηκοστῆς ὀγδότης Ὀλυμπιάδος, καθ' ὃν καιρὸν καὶ Πλάτωνα λέγουσι γεγενῆσθαι.
- 1.8.13 τοῦτον λέγουσι καὶ προγνωστικὸν γεγονέναι. Ἀρχέλαος τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, υἱὸς δὲ Ἀπολλοδώρου.
- 1.9.1 οὗτος ἔφη τὴν μίξιν τῆς ὕλης ὁμοίως Ἀναξαγόρα, τὰς τε ἀρχὰς ὡσαύτως, αὐτὸς δὲ τοῦ νοῦ ἐνυπάρχειν τι εὐθέως *<τῷ>* μίγμα *<τι>* .
- 1.9.2 εἶναι *<δὲ>* ἀρχὴν τῆς κινήσεως *<τὸ>* ἀποκρίνεσθαι ἀπ' ἀλλήλων τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρόν, καὶ τὸ μὲν θερμὸν κινεῖσθαι, τὸ δὲ ψυχρὸν ἡρεμεῖν. τηκόμενον δὲ τὸ ὕδωρ εἰς μέσον ῥεῖν, ἐν ᾧ *[καὶ]* κατακαιόμενον ἀέρα γίνεσθαι καὶ γῆν· ὧν τὸ μὲν ἄνω φέρεσθαι, τὸ δὲ ὑφίστασθαι κάτω.
- 1.9.3 τὴν μὲν οὖν γῆν ἡρεμεῖν καὶ *<ψυχρὰν>* γενέσθαι διὰ ταῦτα· κεῖσθαι δὲ ἐν μέσῳ, οὐδὲν μέρος οὔσαν, ὡς εἰπεῖν, τοῦ παντός· *<τὸν δὲ ἀέρα>* *<*>* ἐκδεδομένον ἐκ τῆς πυρώσεως. ἀφ' οὗ πρῶτον ἀποκαιομένου τὴν τῶν ἀστέρων εἶναι φύσιν, ὧν μέγιστον μὲν ἥλιον, δεύτερον δὲ σελήνην, τῶν δὲ ἄλλων τὰ μὲν ἐλάττω, τὰ δὲ μεῖζω. Ἐπικλιθῆναι δὲ τὸν οὐρανὸν φησι καὶ οὕτως τὸν ἥλιον ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι φῶς, καὶ τὸν τε ἀέρα ποιῆσαι διαφανῆ καὶ τὴν γῆν ξηράν.
- 1.9.4 λίμνην γὰρ εἶναι τὸ πρῶτον, ἅτε κύκλῳ μὲν οὔσαν ὑψηλὴν, μέσον δὲ κοίλῃν· σημεῖον δὲ φέρει τῆς κοιλότητος, ὅτι ὁ ἥλιος οὐχ ἅμα ἀνατέλλει τε καὶ δύεται πᾶσιν, ὅπερ ἔδει συμβαίνειν εἴπερ ἦν ὁμαλή.
- 1.9.5 περὶ δὲ ζώων φησὶν ὅτι θερμαινομένης τῆς γῆς τὸ πρῶτον ἐν τῷ κάτω μέρει, ὅπου τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐμίσγετο, ἀνεφαίνετο τὰ τε ἄλλα ζῶα πολλὰ καὶ *<οἱ>* ἄνθρωποι, ἅπαντα τὴν αὐτὴν δίαιταν ἔχοντα, ἐκ τῆς ἰλὺος τρεφόμενα— ἣν δὲ ὀλιγοχρόνια— ὕστερον δὲ αὐτοῖς ἡ ἐξ ἀλλήλων γένεσις συνέστη. καὶ διεκρίθησαν ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν ἄλλων *<ζώων>* καὶ ἡγεμόνας καὶ νόμους καὶ τέχνας καὶ πόλεις καὶ τὰ ἄλλα συνέστησαν.

- 1.9.6 νοῦν δὲ λέγει πᾶσιν ἐμφύεσθαι ζώοις ὁμοίως· χρῆσθαι γὰρ ἕκαστον <τῷ νῷ, ὥσπερ> καὶ τῷ σώματι [ὅσω], τὸ μὲν βραδυτέρως, τὸ δὲ ταχυτέρως. Ἡ μὲν οὖν φυσικὴ φιλοσοφία ἀπὸ Θάλητος ἕως Ἀρχελάου διέμεινε· τούτου γίνεται Σωκράτης ἀκροατής.
- 1.10.1 εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι πλείστοι διαφόρους δόξας προενεγκάμενοι περὶ τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως· ὧν εἰ πάσας τὰς δόξας ἐβουλόμεθα παραθεῖναι, πολλὴν ἂν ὕλην βιβλίων ἔδει κατασκευάζειν.
- 1.10.2 ὧν δὲ ἔδει, μάλιστα ἐπ' ὀνόματος ὄντων καί, ὡς εἰπεῖν, κορυφαίων γενομένων, πᾶσι τοῖς μετέπειτα φιλοσοφήσασιν <ν> ἀφορμὰς δεδοκότων πρὸς τὰ ἐπιχειρούμενα, ὑπομνησθέντες ἐπὶ τὰ ἐξῆς ὁρμήσομεν. Καὶ γὰρ καὶ Παρμενίδης ἐν μὲν τὸ πᾶν ὑποτίθεται αἰδιδόν τε καὶ ἀγένητον καὶ σφαιροειδές, οὐδ' αὐτὸς <δὲ> ἐκφυγὼν τὴν τῶν πολλῶν δόξαν πῦρ λέγει καὶ γῆν τὰς τοῦ παντὸς ἀρχάς, τὴν μὲν γῆν ὡς ὕλην, τὸ δὲ πῦρ ὡς αἷτιον καὶ ποιοῦν.
- 1.11.1 τὸν <δὲ> κόσμον ἔφη φθείρεσθαι, ᾧ δὲ τρόπῳ, οὐκ εἶπεν.
- 1.11.2 ὁ αὐτὸς δὲ εἶπεν αἰδιδόν εἶναι τὸ πᾶν καὶ οὐ γενόμενον καὶ σφαιροειδές καὶ ὅμοιον, οὐκ ἔχον δὲ τόπον ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἀκίνητον καὶ πεπερασμένον. Λεύκιππος δὲ Ζήνωνος ἐταῖρος οὐ τὴν αὐτὴν δόξαν διετήρησεν, ἀλλὰ φησιν ἄπειρα <τὰ ὄντα> εἶναι καὶ αἰεὶ κινούμενα, καὶ γένεσιν καὶ μεταβολὴν συνεχῶς οὔσαν.
- 1.12.1 στοιχεῖα δὲ λέγει τὸ πλήρες καὶ <τὸ> κενόν. κόσμους δὲ <ᾧδε> γίνεσθαι λέγει· ὅταν εἰς μέγα κενὸν ἐκ τοῦ περιέχοντος ἀθροισθῇ πολλὰ σώματα καὶ συρρυῇ, προσκρούοντα ἀλλήλοις συμπλέκεσθαι τὰ ὁμοιοσχήμονα καὶ παραπλήσια τὰς μορφάς, καὶ περιπλεχθέντων <αὐτῶν κατ' αὔξησιν> ἄστρα γίνεσθαι· αὔξειν δὲ καὶ φθίνειν διὰ τὴν ἀνάγκην· τίς δ' ἂν εἴη ἡ ἀνάγκη, οὐ διώρισεν.
- 1.13.1 Δημόκριτος δὲ Λευκίππου γίνεται γινώριμος· Δημόκριτος Δαμασίππου Ἀβδηρίτης, πολλοῖς συμβαλὼν, γυμνοσοφισταῖς ἐν Ἰνδοῖς καὶ ἱερεῦσιν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἀστρολόγοις καὶ μάγοις ἐν Βαβυλῶνι.
- 1.13.2 λέγει δὲ ὁμοίως Λευκίππῳ περὶ στοιχείων, πλήρους καὶ κενοῦ, τὸ μὲν πλήρες λέγων ὄν, τὸ δὲ κενὸν οὐκ ὄν· ἔλεγε δὲ ὡς αἰεὶ κινουμένων τῶν ὄντων ἐν τῷ κενῷ. ἀπείρους δὲ εἶναι κόσμους καὶ μεγέθει διαφέροντας· ἐν τισὶ δὲ μὴ εἶναι ἥλιον μηδὲ σελήνην, ἐν τισὶ δὲ μείζω τῶν παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τισὶ πλείω. εἶναι δὲ τῶν κόσμων ἄνισα τὰ διαστήματα, καὶ τῇ μὲν πλείους, τῇ δὲ ἐλάττους, καὶ τοὺς μὲν αὔξεσθαι, τοὺς δὲ ἀκμάζειν, τοὺς δὲ φθίνειν, καὶ τῇ μὲν γίνεσθαι, τῇ δὲ <ἐκ> λείπειν· φθείρεσθαι δὲ αὐτοὺς ὑπ' ἀλλήλων προσπίπτοντας.
- 1.13.3 εἶναι δὲ ἐνίους κόσμους ἐρήμους ζώων καὶ φυτῶν καὶ παντὸς ὕγρου.
- 1.13.4 τοῦ δὲ παρ' ἡμῖν κόσμου πρότερον τὴν γῆν τῶν ἄστρων γενέσθαι. εἶναι δὲ τὴν μὲν σελήνην κάτω, ἔπειτα τὸν ἥλιον, εἶτα τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας· τοὺς δὲ πλάνητας οὐδ' αὐτοὺς ἔχειν ἴσον ὕψος. ἀκμάζειν δὲ κόσμον ἕως ἂν μηκέτι δύνηται ἔξωθεν τι προσλαμβάνειν. οὗτος ἐγέλα πάντα, ὡς γέλωτος ἀξίων <ὄντων> πάντων τῶν ἐν ἀνθρώποις. Ξενοφάνης δὲ ὁ Κολοφώνιος Ὀρθομένους υἱός· οὗτος ἕως Κύρου διέμεινεν.
- 1.14.1 οὗτος ἔφη πρῶτος ἀκαταληψίαν εἶναι πάντων, εἰπὼν οὕτως· εἰ γὰρ καὶ τὰ μάλιστα τύχη τετελεσμένον εἰπὼν, αὐτὸς ὅμως οὐκ οἶδε· δόκος δ' ἐπὶ πᾶσι τέτυκται. λέγει δὲ ὅτι οὐδὲν γίνεται οὐδὲ φθίρεται οὐδὲ κινεῖται καὶ ὅτι ἐν τὸ πᾶν ἐστὶν ἔξω μεταβολῆς.
- 1.14.2 φησὶ δὲ καὶ τὸν θεὸν εἶναι αἰδιδόν καὶ ἓνα καὶ ὅμοιον πάντη καὶ πεπερασμένον καὶ σφαιροειδῆ καὶ πᾶσι τοῖς μορίοις αἰσθητικόν.
- 1.14.3

τὸν δὲ ἥλιον ἐκ μικρῶν πυριδίων ἀθροιζομένων γίνεσθαι καθ' ἐκάστην ἡμέραν· τὴν δὲ γῆν ἄπειρον εἶναι καὶ μήτε ὑπ' ἀέρος μήτε ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ περιέχεσθαι. καὶ ἀπείρους ἡλίους εἶναι καὶ σελήνας, τὰ δὲ πάντα εἶναι ἐκ γῆς.

- 1.14.4 οὗτος τὴν θάλασσαν ἀλμυρὰν ἔφη διὰ τὸ πολλὰ μίγματα συρρέειν ἐν αὐτῇ· ὁ δὲ Μητροδώρος διὰ τὸ ἐν τῇ γῇ διηθεῖσθαι, τούτου χάριν γίνεσθαι ἀλμυράν. Ὁ δὲ Ξενοφάνης μίξιν τῆς γῆς πρὸς τὴν θάλασσαν γίνεσθαι δοκεῖ καὶ τῷ χρόνῳ ὑπὸ τοῦ ὕγροῦ λύεσθαι, φάσκων τοιαύτας ἔχειν ἀποδείξεις, ὅτι ἐν μέσῃ γῇ καὶ ὄρεσιν εὐρίσκονται κόγχαι· καὶ ἐν Συρακούσαις δὲ ἐν ταῖς λατομίαις λέγει εὐρῆσθαι τύπον ἰχθύος [καὶ φωκῶν], ἐν δὲ Πάρῳ τύπον ἀφύης ἐν τῷ βάθει τοῦ λίθου, ἐν δὲ Μελίτῃ πλάκας <φωκῶν καὶ> συμπάντων τῶν θαλασσίων.
- 1.14.6 ταῦτα δὲ φησι γενέσθαι ὅτε πάντα ἐπηλώθησαν πάλαι, τὸν δὲ τύπον ἐν τῷ πηλῷ ξηρανθῆναι. ἀναιρεῖσθαι δὲ τοὺς ἀνθρώπους πάντας, ὅταν ἡ γῆ κατενεχθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν πηλὸς γένηται· εἶτα πάλιν ἄρχεσθαι τῆς γενέσεως, καὶ ταύτην πᾶσι τοῖς κόσμοις γίνεσθαι καταβολήν. Ἐκφαντός τις Συρακούσιος ἔφη μὴ εἶναι ἀληθινὴν τῶν ὄντων λαβεῖν γνῶσιν, ὀρίζει <ν> δὲ <ἕκαστον> ὡς νομίζει <ν> .
- 1.15.1 τὰ μὲν <γὰρ> πρῶτα ἀδιαίρετα εἶναι σώματα καὶ παραλλαγὰς αὐτῶν τρεῖς ὑπάρχειν, μέγεθος σχῆμα δύναμιν, ἐξ ὧν τὰ αἰσθητὰ γίνεσθαι· εἶναι δὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν, ὠρισμένων κατὰ τοῦτο, ἄπειρον.
- 1.15.2 κινεῖσθαι δὲ τὰ σώματα μήτε ὑπὸ βάρους μήτε πληγῆς, ἀλλ' ὑπὸ θείας δυνάμεως, ἣν νοῦν καὶ ψυχὴν προσαγορεύει. τοῦ <του> μὲν οὖν τὸν κόσμον εἶναι ἰδέαν, δι' ὃ καὶ σφαιροειδῆ ὑπὸ θείας δυνάμεως γεγονέναι. τὴν δὲ γῆν μέσον κόσμου κινεῖσθαι περὶ τὸ αὐτῆς κέντρον ὡς πρὸς ἀνατολήν. Ἰππῶν δὲ <ὁ> Ῥηγῖνος ἀρχὰς ἔφη ψυχρὸν τὸ ὕδωρ καὶ θερμὸν τὸ πῦρ.
- 1.16.1 γεννώμενον δὲ τὸ πῦρ ὑπὸ <τοῦ> ὕδατος κατανικῆσαι τὴν τοῦ γεννήσαντος δύναμιν συστήσαι τε τὸν κόσμον.
- 1.16.2 τὴν δὲ ψυχὴν ποτὲ μὲν ἐγκέφαλον λέγει, ποτὲ δὲ ὕδωρ· καὶ γὰρ τὸ σπέρμα εἶναι τὸ φαινόμενον ἡμῖν ἐξ ὕγροῦ, ἐξ οὗ φησι ψυχὴν γίνεσθαι. Ταῦτα μὲν οὖν ἱκανῶς δοκοῦμεν παρατεθεικέναι· διὸ δοκεῖ λοιπὸν αὐτάρκως διαδραμόντων ἡμῶν τὰ τοῖς φυσικοῖς δόξαντα ἀναδραμεῖν ἐπὶ Σωκράτην καὶ Πλάτωνα, οἳ τὸ ἠθικὸν μάλιστα προετίμησαν.
- 1.18.1 Ὁ μὲν οὖν Σωκράτης γίνεται Ἀρχελάου τοῦ φυσικοῦ ἀκροατῆς ὃς τὸ «γνώθι σαυτὸν» προτιμήσας καὶ μεγάλην σχολὴν συστήσας ἔσχε πάντων τῶν μαθητῶν ἱκανώτατον τὸν Πλάτωνα, αὐτὸς μὲν μηδὲ <ν> σύγγραμμα καταλιπών· ὁ δὲ Πλάτων τὴν πᾶσαν αὐτοῦ σοφίαν ἀπομαζάμενος συνέστησε τὸ διδασκαλεῖον μίξας ὁμοῦ φυσικὴν ἠθικὴν διαλεκτικὴν.
- 1.18.2 ἃ δὲ ὁ Πλάτων ὀρίζει, ἐστὶ ταῦτα. [Πλάτων] Ἀρχὰς εἶναι τοῦ παντὸς θεὸν καὶ ὕλην καὶ παράδειγμα· θεὸν μὲν τὸν ποιητὴν καὶ διακοσμήσαντα τόδε τὸ πᾶν καὶ προνοούμενον αὐτοῦ· ὕλην δὲ τὴν πᾶσιν ὑποκειμένην, ἣν καὶ δεξαμενὴν καὶ τιθήνην καλεῖ.
- 1.19.1 ἐξ ἧς διακοσμηθείσης γενέσθαι τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, ἐξ ὧν συνέστηκεν ὁ κόσμος, πυρὸς ἀέρος γῆς ὕδατος, ἐξ ὧν καὶ τὰ ἄλλα πάντα συγκρίματα καλούμενα, ζῶα τε καὶ φυτά, συνεστηκέναι.
- 1.19.2 τὸ δὲ παράδειγμα τὴν διάνοιαν τοῦ θεοῦ εἶναι· ὃ καὶ ἰδέαν καλεῖ, οἷον εἰκόνισμά τι, <ῶ> προσέχων ἐν τῇ ψυχῇ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐδημιούργει. <Καὶ> τὸν μὲν θεὸν φησιν ἀσώματόν τε καὶ ἀνείδεον καὶ μόνοις σοφοῖς ἀνδράσι καταληπτὸν εἶναι· τὴν δὲ ὕλην δυνάμει μὲν σῶμα, ἐνεργείᾳ δὲ οὐδέπω· ἀσχημάτιστον γὰρ αὐτὴν οὖσαν καὶ ἄποιον, προσλαβοῦσαν σχήματα καὶ ποιότητας γενέσθαι σῶμα.
- 1.19.4 τὴν μὲν οὖν ὕλην <ῆ> ἀρχὴν εἶναι καὶ σύγχρονον τῷ θεῷ, ταύτῃ καὶ ἀγέννητον τὸν κόσμον· ἐκ γὰρ αὐτῆς συνεστάναι φησὶν αὐτόν, τῷ δὲ ἀγενήτῳ ἀκολουθεῖν πάντως καὶ τὸ ἄφθαρτον. ἥ

δὲ σῶμά τε καὶ ἐκ πολλῶν ποιότητων καὶ ἰδεῶν συγκείμενον ὑποτίθεται, ταύτη καὶ γενητὸν καὶ φθαρτόν. Τινὲς δὲ τῶν Πλατωνικῶν ἀμφοτέρω ἑμιζαν, χρησάμενοι παραδείγματι τοιούτῳ· ὅτι ὥσπερ ἄμαξα δύναται αἰεὶ διαμένειν ἄφθαρτος κατὰ μέρος ἐπισκευαζομένη—κἂν 〈γὰρ〉 τὰ μέρη φθείρηται ἐκάστοτε, αὐτὴ δὲ ὁλόκληρος αἰεὶ μένει—, τοῦτον τὸν τρόπον καὶ ὁ κόσμος κατὰ μέρη μὲν εἰ καὶ φθείρεται, ἐπισκευαζομένων 〈δὲ〉 καὶ ἀντανισουμένων τῶν ἀφαιρουμένων αἰδῖος μένει.

- 1.19.6 Τὸν δὲ θεὸν οἱ μὲν ἕνα φασὶν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀγένητον καὶ ἄφθαρτον, ὡς λέγει ἐν τοῖς Νόμοις· «ὁ μὲν δὴ θεός, ὥσπερ καὶ ὁ παλαιὸς λόγος, ἀρχὴν τε καὶ τελευτὴν καὶ μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων ἔχων»—οὕτως 〈γὰρ〉 ἕνα αὐτὸν τὸν διὰ πάντων κεχωρηκότα ἀποφαίνεσθαι— οἱ δὲ καὶ πολλοὺς ἀορίστους, ὅταν λέγῃ· «θεοὶ θεῶν, 〈ῶν〉 ἐγὼ δημιουργός τε καὶ πατήρ»· οἱ δὲ καὶ ὠρισμένους, ὅταν λέγῃ· «ὁ μὲν δὴ μέγας ἐν οὐρανῷ Ζεὺς, πτηνὸν ἄρμα ἐλαύνων» καὶ ὅταν γενεαλογῇ τοὺς Οὐρανοῦ παῖδας καὶ Γῆς.
- 1.19.8 οἱ δὲ συστήσασθαι μὲν αὐτὸν θεοὺς γενητούς, καὶ διὰ μὲν τὸ γεγενῆσθαι πάντως αὐτοὺς φθαρῆναι ἀνάγκην ἔχειν, διὰ δὲ τὴν βούλησιν τοῦ θεοῦ ἀθάνατους εἶναι, ἐν ᾧ προσθεὶς λέγει· «θεοὶ θεῶν, ῶν ἐγὼ δημιουργός τε καὶ πατήρ, ἅλυστα ἐμοῦ γε θέλοντος», ὡς ἂν εἰ λυθῆναι αὐτὰ θέλει, ῥαδίως λυθησόμενα.
- 1.19.9 δαιμόνων δὲ φύσεις ἀποδέχεται, καὶ τοὺς μὲν ἀγαθοὺς εἶναί φησιν αὐτῶν, τοὺς δὲ φαύλους. Καὶ τὴν ψυχὴν οἱ μὲν φασὶν αὐτὸν ἀγένητον λέγειν καὶ ἄφθαρτον, ὅταν λέγῃ· «ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος· τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον» καὶ ὅταν αὐτοκίνητον αὐτὴν ἀποδεικνύῃ καὶ ἀρχὴν κινήσεως· οἱ δὲ γενητὴν μὲν, ἄφθαρτον δὲ διὰ τὴν τοῦ θεοῦ βούλησιν.
- 1.19.10 οἱ δὲ σύνθετον καὶ γενητὴν καὶ φθαρτὴν· καὶ γὰρ κρατῆρα αὐτῆς ὑποτίθεσθαι, καὶ σῶμα αὐτὴν ἔχειν αὐγοειδές, τὸ δὲ γενόμενον πᾶν ἀνάγκην ἔχειν φθαρῆναι.
- 1.19.11 οἱ δὲ ἀθάνατον αὐτὴν εἶναι λέγοντες μάλιστα ἐκεῖνοι 〈σ〉 ἰσχυρίζονται, 〈ἐν〉 ὅσοι 〈σ〉 καὶ κρίσεις φησὶν εἶναι μετὰ τελευτῆς καὶ ἐν Ἰδίου δικαστήρια, καὶ τὰς μὲν ἀγαθὰς ἀγαθοῦ μισθοῦ τυγχάνειν, τὰς δὲ πονηρὰς ἀκολούθων δικῶν.
- 1.19.12 τινὲς μὲν οὖν φασὶν καὶ μετενσωμάτων αὐτὸν ὁμολογεῖν καὶ μεταβαίνειν τὰς ψυχὰς ὠρισμένας οὕσας ἄλλας εἰς ἄλλα σώματα κατ' ἀξίαν ἐκάστη 〈ν〉, καὶ κατὰ τινὰς περιόδους ὠρισμένας ἀναπέμπεσθαι εἰς τοῦτον τὸν κόσμον πάλιν πεῖραν παρεξομένας τῆς ἐαυτῶν προαιρέσεως. οἱ δὲ οὐ, ἀλλὰ τόπον λαγχάνειν κατ' ἀξίαν ἐκάστη 〈ν〉, καὶ χρῶνται μαρτυρίῳ, ὅτι φησὶ μετὰ Διὸς τινὰς εἶναι, ἄλλους δὲ μετὰ ἄλλων θεῶν συμπεριπολοῦντας τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ ἐν κολάσεσιν ὑπάρχειν αἰωνίαις, ὅσοι πονηρὰ καὶ ἄδικα παρὰ τοῦτον τὸν βίον εἰσὶν ἐξεργασμένοι.
- 1.19.14 Φασὶ δὲ αὐτὸν τὰ μὲν ἄμεσα λέγειν, τὰ δὲ ἔμμεσα, τὰ δὲ μέσα τῶν πραγμάτων· ἐγγήγορσιν μὲν καὶ ὕπνον ἄμεσα, καὶ ὅσα τοιαῦτα· ἔμμεσα δὲ οἶον ἀγαθὰ καὶ κακὰ· καὶ μέσα οἶον τοῦ λευκοῦ καὶ μέλανος τὸ φαιδρὸν ἢ τι ἄλλο χρῶμα.
- 1.19.15 ἀγαθὰ δὲ μόνως κυρίως λέγειν φασὶν αὐτὸν τὰ περὶ ψυχὴν, τὰ δὲ περὶ σῶμα καὶ τὰ ἐκτὸς οὐκέτι κυρίως ἀγαθὰ, ἀλλὰ λεγόμενα ἀγαθὰ, πολλαχοῦ δὲ καὶ μέσα ὠνομακέναι αὐτὰ· εἶναι γὰρ αὐτοῖς καὶ καλῶς καὶ κακῶς χρῆσθαι. Τὰς μὲν οὖν ἀρετὰς κατὰ τιμὴν ἀκρότητας εἶναί φησιν—τιμιώτερον [μὲν] γὰρ οὐδὲν ἀρετῆς—, κατὰ δὲ οὐσίαν μεσότητος· τὸ γὰρ ὑπερβάλλον αὐτῶν ἢ ἐνδέον εἰς κακίαν τελευτᾷ.
- 1.19.16 οἶον τέσσαράς φησιν εἶναι ἀρετάς, φρόνησιν σωφροσύνην δικαιοσύνην ἀνδρείαν· τούτων 〈δὲ〉 ἐκάστη παρακολουθεῖν δύο κακίας καθ' ὑπερβολὴν καὶ μείωσιν. οἶον τῇ μὲν φρονήσει ἀφροσύνη 〈ν〉 κατὰ μείωσιν, πανουργίαν δὲ καθ' ὑπερβολὴν, τῇ δὲ σωφροσύνῃ σκαιότης κατὰ μείωσιν, ἀκολασίαν καθ' ὑπερβολὴν, τῇ δὲ δικαιοσύνῃ μειονεξίαν κατὰ μείωσιν,

πλεονεξίαν καθ' ὑπερβολήν, τῇ δὲ ἀνδρείᾳ δειλίαν κατὰ μείωσιν, θρασύτητα καθ' ὑπερβολήν. Ταύτας δὲ ἐγγενομένας τὰς ἀρετὰς ἀνθρώπῳ ἀπεργάζεσθαι αὐτὸν τέλειον καὶ παρέχειν αὐτῷ εὐδαιμονίαν.

- 1.19.17 τὴν δὲ εὐδαιμονίαν εἶναί φησιν ὁμοίωσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατόν· τὴν δὲ ὁμοίωσιν τῷ θεῷ, ὅταν τις ὁσὶός τε καὶ δίκαιος γένηται μετὰ φρονήσεως· τέλος γὰρ τοῦτο τῆς ἄκρας σοφίας καὶ ἀρετῆς ὑποτίθεται.
- 1.19.18 λέγει δὲ ἀντακολουθεῖν τὰς ἀρετὰς ἀλλήλαις καὶ μονοειδεῖς εἶναι καὶ μηδέποτε ἐναντιοῦσθαι ἀλλήλαις· τὰς δὲ κακίας πολυτρόπους τε εἶναι καὶ ποτὲ μὲν ἀντακολουθεῖν, ποτὲ δὲ ἐναντιοῦσθαι ἀλλήλαις.
- 1.19.19 εἰμαρμένην <δέ> φησιν εἶναι, οὐ μὴν πάντα καθ' εἰμαρμένην γίνεσθαι, ἀλλ' εἶναί τι καὶ ἐφ' ἡμῖν, ἐν οἷς φησιν· «αἰτία ἐλομένου, θεὸς ἀναίτιος» καὶ «θεσμός τε Ἀδραστείας ὅδε» οὕτω τὸ καθ' εἰμαρμένην οἶδε καὶ τὸ ἐφ' ἡμῖν. Ἀκούσια δὲ φησιν εἶναι τὰ ἀμαρτήματα· εἰς γὰρ τὸ κάλλιστον τῶν ἐν ἡμῖν, ὅπερ ἐστὶν ἡ ψυχὴ, οὐκ ἂν τινα τὸ κακὸν παραδέξασθαι, τουτέστι τὴν ἀδικίαν· κατὰ ἄγνοιαν δὲ <τινας> καὶ σφάλμα τοῦ ἀγαθοῦ, οἰομένους καλὸν τι ποιεῖν, ἐπὶ τὸ κακὸν ἔρχεσθαι.
- 1.19.21 καὶ λέξις τούτου ἐμφανεστάτη ἐστὶν ἐν τῇ Πολιτείᾳ, ἐν ᾗ φησιν· «πάλιν δ' αὖ τολμᾶτε λέγειν ὡς αἰσχρὸν καὶ θεομισὲς ἡ ἀδικία· πῶς οὖν δὴ τις τό <γε> τοιοῦτον κακὸν <ἐκῶν> αἰροῖτ' ἄν; ἥττων ὅς ἂν ᾗ, φατέ, τῶν ἡδονῶν. οὐκοῦν καὶ τοῦτο ἀκούσιον, εἴπερ τὸ νικᾶν ἐκούσιον; ὥστε ἐκ παντὸς τρόπου τό γε ἀδικεῖν ἀκούσιον <ὁ> λόγος αἰρεῖ».
- 1.19.22 ἀντιτίθεται δὲ τις αὐτῷ πρὸς τοῦτο· διὰ τί οὖν κολάζονται <ἄνθρωποι>, εἰ ἀκουσίως ἀμαρτάνουσιν; ὁ δὲ λέγει· ἵνα τε αὐτὸς ὅτι τάχιστα ἀπαλλαγῇ κακίας καὶ κόλασιν ὑπόσχη—τὸ γὰρ κόλασιν ὑποσχεῖν οὐ κακὸν εἶναι ἀλλ' ἀγαθόν, εἴπερ μέλλει κάθαρσις τῶν κακῶν γίνεσθαι—καὶ ἵνα μηδὲ <ν> ἀμαρτάνωσιν οἱ λοιποὶ ἀκούοντες ἄνθρωποι, ἀλλὰ φυλάσσωνται τὴν τοιαύτην πλάνην. κακοῦ δὲ φύσιν οὔτε ὑπὸ θεοῦ γενέσθαι οὔτε καθ' αὐτὴν ὑπόστασιν ἔχειν, ἀλλὰ κατ' ἐναντίωσιν καὶ παρακολούθησιν τοῦ ἀγαθοῦ γενέσθαι ἢ καθ' ὑπερβολὴν ἢ κατὰ μείωσιν, ὡς περὶ τῶν ἀρετῶν προείπομεν.
- 1.19.23 ὁ μὲν οὖν Πλάτων, καθὼς προείπομεν, συναγαγὼν τὰ τρία μέρη τῆς κατὰ πάντα φιλοσοφίας οὕτως ἐφιλοσόφησεν. Ἀριστοτέλης τούτου γενόμενος ἀκροατὴς εἰς τέχνην τὴν φιλοσοφίαν ἤγαγεν καὶ λογικώτερος ἐγένετο, τὰ μὲν στοιχεῖα τῶν πάντων ὑποθέμενος οὐσίαν καὶ συμβεβηκός· τὴν μὲν οὐσίαν μίαν τὴν πᾶσιν ὑποκειμένην, τὰ δὲ συμβεβηκότα ἐννέα· ποσὸν ποῖον πρὸς τι ποῦ πότε ἔχειν κεῖσθαι ποιεῖν πάσχειν.
- 1.20.2 τὴν μὲν οὖν οὐσίαν τοιαύτην εἶναι οἷον θεόν, ἄνθρωπον καὶ ἕκαστον τῶν τῷ ὁμοίῳ λόγῳ ὑποπεσεῖν δυναμένων· περὶ δὲ τὰ συμβεβηκότα θεωρεῖται τὸ μὲν ποῖον οἷον λευκόν, μέλαν, τὸ δὲ ποσὸν οἷον δίπηχυ, τρίπηχυ, τὸ δὲ πρὸς τι οἷον πατήρ, υἱός, τὸ δὲ ποῦ οἷον Ἀθήνησι, Μεγαροῖ, τὸ δὲ πότε οἷον ἐπὶ τῆς δεκάτης Ὀλυμπιάδος, τὸ δὲ ἔχειν οἷον κεκτῆσθαι, τὸ δὲ κεῖσθαι οἷον κατακεῖσθαι, τὸ δὲ ποιεῖν οἷον γράφειν καὶ ὅλως ἐνεργεῖν τι, τὸ δὲ πάσχειν οἷον τύπτεσθαι. Ὑποτίθεται καὶ αὐτὸς τὰ μὲν μεσότηα ἔχειν, τὰ δὲ ἄμεσα εἶναι, ὡς εἴπομεν καὶ περὶ τοῦ Πλάτωνος.
- 1.20.3 καὶ σχεδὸν τὰ πλεῖστα τῷ Πλάτῳ συμφωνός ἐστὶν πλὴν τοῦ περὶ ψυχῆς δόγματος· ὁ μὲν γὰρ Πλάτων ἀθάνατον, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐπιδιαμένειν <*> καὶ μετὰ ταῦτα καὶ ταύτην ἐναφανίζεσθαι τῷ πέμπτῳ σώματι, ὃ ὑποτίθεται εἶναι [μετὰ] τῶν ἄλλων τεσσάρων—τοῦ τε πυρὸς καὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος—λεπτότερον, οἷον πνεῦμα.
- 1.20.5 Ὁ μὲν οὖν Πλάτων μόνον ἀγαθὰ ὄντως τὰ περὶ ψυχὴν εἶναί φησιν καὶ ἀρκεῖν πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τριγένειαν τῶν ἀγαθῶν εἰσάγει καὶ λέγει μὴ εἶναι τέλειον τὸν

σοφόν, ἐὰν μὴ παρῇ αὐτῷ καὶ τὰ τοῦ σώματος ἀγαθὰ καὶ τὰ ἐκτός. ἃ ἐστὶ κάλλος ἰσχύς
εὐαισθησία ἀρτιότης· τὰ δὲ ἐκτός, πλοῦτος εὐγένεια δόξα δύναμις εἰρήνη φιλία. τὰ δὲ ἐντός
περὶ ψυχὴν, καθὼς καὶ Πλάτωνι ἔδοξεν, φρόνησιν σωφροσύνην δικαιοσύνην ἀνδρείαν.

1.20.6 τὰ δὲ κακά φησι καὶ οὗτος κατ' ἐναντίωσιν τῶν ἀγαθῶν γενέσθαι, καὶ εἶναι ὑπὸ τὸν περὶ
σελήνην τόπον, ὑπὲρ δὲ σελήνην μηκέτι. τὴν δὲ ψυχὴν τὴν μὲν ὅλου τοῦ κόσμου ἀθάνατον
εἶναι, καὶ αὐτὸν τὸν κόσμον αἰδίον, τὴν δὲ καθ' ἕκαστον, ὡς προείπομεν, ἀφανίζεσθαι. Οὗτος
μὲν οὖν ἐν τῷ Λυκείῳ ποιούμενος τὰς διατριβὰς ἐφιλοσόφει, ὁ δὲ Ζήνων ἐν τῇ Ποικίλῃ στοᾷ.

1.20.7 ἐκτήσαντο δὲ οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ Ζήνωνος ἀπὸ τοῦ τόπου τὸ ὄνομα, τουτέστιν ἀπὸ τῆς στοᾶς,
Στωϊκοὶ κληθέντες, οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπὸ τοῦ ἔργου· ἐπειδὴ γὰρ περιπατοῦντες ἐν
τῷ Λυκείῳ ἐζήτουν, διὰ τοῦτο Περιπατητικοὶ ἐκλήθησαν. ταῦτα μὲν οὖν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης.
Στωϊκοὶ καὶ αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τὸ συλλογιστικώτερον τὴν φιλοσοφίαν ἠύξησαν καὶ σχεδὸν ὅροις
περιέλαβον, ὁμόδοξοι γενόμενοι ὃ τε Χρῦσιππος καὶ <ὁ> Ζήνων.

1.21.1 οἱ ὑπέθεντο καὶ αὐτοὶ ἀρχὴν μὲν τῶν πάντων θεόν, σῶμα ὄντα τὸ καθαρώτατον, διὰ πάντων δὲ
διήκειν τὴν πρόνοιαν αὐτοῦ. καὶ αὐτοὶ δὲ τὸ καθ' εἰμαρμένην εἶναι πάντα διεβεβαιώσαντο,
παραδείγματι χρησάμενοι τοιούτῳ· ὅτι ὥσπερ ὀχήματος ἐὰν ᾗ ἐξηρημένος κύων, ἐὰν μὲν
βούληται ἔπεσθαι, καὶ ἔλκεται καὶ ἔπεται, ποιῶν καὶ τὸ αὐτεξούσιον μετὰ τῆς ἀνάγκης [οἷον
τῆς εἰμαρμένης]· ἐὰν δὲ μὴ βούληται ἔπεσθαι, πάντως ἀναγκασθήσεται.

1.21.2 τὸ αὐτὸ δὴπου καὶ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων· καὶ μὴ βουλόμενοι γὰρ ἀκολουθεῖν ἀναγκασθήσονται
πάντως εἰς τὸ πεπρωμένον εἰσελθεῖν. Τὴν δὲ ψυχὴν λέγουσι μὲν ἀθάνατον, εἶναι δὲ σῶμα καὶ
γενέσθαι ἐκ τῆς περιψύξεως τοῦ ἀέρος τοῦ περιέχοντος· διὸ καὶ καλεῖσθαι ψυχὴν.

1.21.3 ὁμολογοῦσι δὲ καὶ μετενσωμάτωσιν γίνεσθαι, ὠρισμένων οὐσῶν τῶν ψυχῶν.

1.21.4 προσδέχονται δὲ ἐκπύρωσιν ἔσεσθαι καὶ κάθαρσιν τοῦ κόσμου τούτου, οἱ μὲν παντός, οἱ δὲ
μέρους· καὶ κατὰ μέρος γὰρ αὐτὸν καθαίρεσθαι λέγουσιν. καὶ σχεδὸν τὴν φθορὰν καὶ τὴν
ἐτέρου ἐξ αὐτῆς γένεσιν κάθαρσιν ὀνομάζουσιν.

1.21.5 σώματα δὲ πάντα ὑπέθεντο καὶ σῶμα διὰ σώματος μὲν χωρεῖν, ἀλλὰ ἀνάκρασιν εἶναι καὶ
πεπληρῶσθαι πάντα καὶ μηδὲν εἶναι κενόν. ταῦτα καὶ οἱ Στωϊκοί. Ἐπίκουρος δὲ σχεδὸν
ἐναντίαν πᾶσι δόξαν ἔθετο.

1.22.1 ἀρχὰς μὲν τῶν ὅλων ὑπέθετο ἀτόμους καὶ κενόν—κενὸν μὲν οἷον τόπον τῶν ἐσομένων,
ἀτόμους δὲ τὴν ὕλην, ἐξ ἧς τὰ πάντα—, ἐκ δὲ τῶν ἀτόμων συνελθουσῶν γενέσθαι καὶ τὸν θεόν,
καὶ τὰ στοιχεῖα [πάντα], καὶ <τοὺς κόσμους, καὶ> τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, καὶ ζῶα καὶ <τ>
ἄλλα, ὡς μηδὲν <μήτε> γίνεσθαι μήτε συνεστάναι, εἰ μὴ ἐκ τῶν ἀτόμων εἴη.

1.22.2 τὰς δὲ ἀτόμους τὸ λεπτομερέστατον καὶ καθ' οὗ οὐκ ἂν γένοιτο κέντρον οὐδὲ σημεῖον οὐδέν,
οὐδὲ διαίσεις οὐδεμία, ἔφη εἶναι· διὸ καὶ ἀτόμους αὐτὰς ὠνόμασεν. Τὸν δὲ θεὸν ὁμολογῶν
εἶναι αἰδίον καὶ ἄφθαρτόν φησι μηδενὸς προνοεῖν, καὶ ὅλως πρόνοιαν μὴ εἶναι μηδὲ
εἰμαρμένην, ἀλλὰ πάντα κατὰ αὐτοματισμὸν γίνεσθαι.

1.22.3 καθῆσθαι γὰρ τὸν θεὸν ἐν τοῖς μετακοσμίοις οὕτω καλουμένοις ὑπ' αὐτοῦ—ἔξω γάρ τι τοῦ
κόσμου οἰκητήριον τοῦ θεοῦ ἔθετο εἶναι, λεγόμενον τὰ μετακόσμια—, ἡδεσθαι τε καὶ ἡσυχάζειν
ἐν τῇ ἀκροτάτῃ εὐφροσύνῃ, καὶ οὔτε αὐτὸν πράγματα ἔχειν οὔτε ἄλλω παρέχειν.

1.22.4 ᾧ ἀκόλουθον καὶ τὸν περὶ τῶν σοφῶν ἀνδρῶν πεποιήται λόγον, λέγων τὸ τέλος τῆς σοφίας
εἶναι ἡδονήν. ἄλλοι δὲ ἄλλως τὸ ὄνομα τῆς ἡδονῆς ἐξέλαβον· οἱ μὲν γὰρ <τὴν> κατὰ
<τὰς> θνητὰς ἐπιθυμίας, οἱ δὲ τὴν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ ἡδονήν. Τὰς δὲ ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων
λύεσθαι ἅμα τοῖς σώμασιν, ὥσπερ καὶ συγγενῆσθαι αὐτοῖς τίθεται· αἷμα γὰρ αὐτὰς εἶναι, οὗ
ἐξελθόντος ἢ τραπέντος ἀπόλλυσθαι ὅλον τὸν ἄνθρωπον.

- 1.22.5 ὧ ἀκολουθεῖ μήτε κρίσεις εἶναι ἐν Ἄιδου μήτε δικαστήρια, ὡς ὅ τι ἂν δράσῃ τις ἐν τῷ βίῳ τούτῳ καὶ διαλάβῃ, ἀνεύθυνον εἶναι παντελῶς. οὕτως οὖν καὶ ὁ Ἐπίκουρος. Ἄλλη δὲ αἵρεσις φιλοσόφων ἐκλήθη Ἀκαδημαϊκὴ διὰ τὸ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τὰς διατριβάς αὐτοὺς ποιεῖσθαι.
- 1.23.1 ὦν ἄρξας ὁ Πύρρων, ἀφ' οὗ Πυρρώνειοι ἐκλήθησαν φιλόσοφοι, τὴν ἀκαταληψίαν ἀπάντων πρῶτος εἰσήγαγεν, ὡς ἐπιχειρεῖν μὲν εἰς ἑκάτερα, μὴ μέντοι ἀποφαίνεσθαι μηδέν.
- 1.23.2 οὐδὲν γὰρ εἶναι οὔτε τῶν νοητῶν οὔτε τῶν αἰσθητῶν ἀληθές, ἀλλὰ δοκεῖν τοῖς ἀνθρώποις οὕτως ἔχειν· ῥευστήν γὰρ εἶναι τὴν οὐσίαν πᾶσαν καὶ μεταβλητὴν καὶ μηδέποτε ἐν τῷ αὐτῷ μένειν. Οἱ μὲν οὖν τῶν Ἀκαδημαϊκῶν λέγουσι μὴ δεῖν τὴν ἀρχὴν περὶ μηδενὸς ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ἀπλῶς ἐπιχειρήσαντας ἔαν· οἱ δὲ τὸ <οὐ> μᾶλλον προσέθεσαν, λέγοντες οὐ μᾶλλον τὸ πῦρ <πῦρ> εἶναι ἢ ἄλλο τι· οὐ μέντοι ἀπεφάναντο αὐτὸ <τὸ> τί ἐστίν, ἀλλὰ τὸ τοιόνδε.
- 1.24.1 Ἦστι δὲ καὶ παρὰ Ἰνδοῖς αἵρεσις φιλοσοφουμένων ἐν τοῖς Βραχμάναις. οἱ βίον μὲν αὐτάρκη προβάλλονται, ἐμψύχων δὲ καὶ τῶν διὰ πυρὸς βρωμάτων πάντων ἀπέχονται, ἀκροδρῦοις ἀρκούμενοι—μηδὲ αὐτὰ ταῦτα τρυγῶντες, ἀλλὰ τὰ πίπτοντα εἰς τὴν γῆν βαστάζοντες ζῶσιν—, ὕδωρ <τε> ποταμοῦ Ταγαβενὰ πίνοντες.
- 1.24.2 διαβιοῦσι δὲ γυμνοί, τὸ σῶμα ἔνδυμα τῇ ψυχῇ ὑπὸ τοῦ θεοῦ γεγονέναι λέγοντες. Οὔτοι τὸν θεὸν φῶς εἶναι λέγουσιν, οὐχ ὅποιόν τις ὀρᾷ οὐδ' οἷον ἥλιος ἢ πῦρ, ἀλλ' ἔστιν αὐτοῖς ὁ θεὸς λόγος, οὐχ ὁ ἔναρθος, ἀλλ' ὁ τῆς γνώσεως, δι' οὗ τὰ κρυπτὰ τῆς φύσεως μυστήρια ὀρᾶται σοφοῖς. τοῦτο δὲ τὸ φῶς, ὃ φασὶ λόγον καὶ θεόν, αὐτοὺς μόνους εἰδέναι Βραχμᾶνες λέγουσιν διὰ τὸ ἀπορρίψαι μόνους τὴν κενοδοξίαν, ὃ <σ> ἐστὶ χιτῶν τῆς ψυχῆς ἔσχατος.
- 1.24.3 οὔτοι θανάτου καταφρονοῦσιν, αἰεὶ δὲ ἰδίᾳ φωνῇ <φῶς τὸν> θεὸν ὀνομάζουσιν, καθὼς προείπομεν, ὕμνους τε ἀναπέμπουσιν. οὔτε δὲ γυναῖκες παρ' αὐτοῖς οὔτε τεκνοῦσιν. Οἱ δὲ τοῦ ὁμοίου αὐτοῖς βίου ὀρεχθέντες, ἐκ τῆς ἀντιπέραν χώρας τοῦ ποταμοῦ διαπεράσαντες ἐκεῖσε ἐναπομένουσιν, ἀναστρέφοντες μηκέτι.
- 1.24.4 καὶ αὐτοὶ δὲ Βραχμᾶνες καλοῦνται, βίον δὲ οὐχ ὁμοίως διάγουσιν· εἰσὶ γὰρ καὶ γυναῖκες ἐν τῇ χώρᾳ, ἐξ ὧν περ οἱ ἐκεῖ κατοικοῦντες γεννῶνται καὶ γεννῶσιν. Τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὃν θεὸν ὀνομάζουσιν, <*> σωματικὸν εἶναι περικείμενόν τε σῶμα ἔξωθεν ἑαυτοῦ—καθάπερ εἴ τις τὸ ἐκ προβάτων ἔνδυμα—φορεῖ <ν>· ἀπεκδυσάμενον δὲ τὸ σῶμα, ὃ περικέεται, ὀφθαλμοφανῶς φαίνεσθαι.
- 1.24.5 Πόλεμον δὲ εἶναι ἐν τῷ περικειμένῳ αὐτῶν σώματι οἱ Βραχμᾶνες λέγουσι καὶ πληρὲς εἶναι πολεμῶν <ί>ων αὐτοῖς τὸ σῶμα νενομίκασιν, πρὸς δ' ὡς πρὸς πολεμίους παρατεταγμένοι μάχονται, καθὼς προδεδηλώκαμεν.
- 1.24.6 πάντας δὲ ἀνθρώπους λέγουσιν αἰχμαλώτους εἶναι τῶν ἰδίων συγγενῶν πολεμίων, γαστρὸς καὶ αἰδοίων, λαιμοῦ, ὀργῆς, χαρᾶς, λύπης, ἐπιθυμίας καὶ τῶν ὁμοίων· μόνος δὲ πρὸς τὸν θεὸν χωρεῖ ὁ κατὰ τούτων ἐγείρας τρόπαιον.
- 1.24.7 διὸ Δάνδαμιν μὲν, πρὸς ὃν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν εἰσῆλθεν, ὡς νενικηκότα τὸν πόλεμον τὸν ἐν τῷ σώματι Βραχμᾶνες θεολογοῦσιν, Καλάνου δὲ καταφέρονται ὡς ἀσεβῶς ἀποστατήσαντος τῆς κατ' αὐτοὺς φιλοσοφίας. ἀποθέμενοι δὲ Βραχμᾶνες τὸ σῶμα, ὥσπερ ἐξ ὕδατος ἰχθύες ἀνακύψαντες εἰς ἀέρα καθαρὸν ὀρῶσι τὸν ἥλιον. Δρυΐδαι <δὲ> οἱ ἐν Κελτοῖς τῇ Πυθαγορείῳ φιλοσοφία κατ' ἄκρον ἐγκύψαντες, αἰτίου αὐτοῖς γενομένου αὐτῆς τῆς ἀσκήσεως Ζαμόλξιδος δούλου Πυθαγόρου, γένει Θρακίου· ὃς μετὰ τὴν Πυθαγόρου τελευτὴν ἐκεῖ χωρήσας αἴτιος τούτοις αὐτῆς τῆς φιλοσοφίας ἐγένετο.
- 1.25.2 τούτους Κελτοὶ ὡς προφήτας καὶ προγνωστικούς δοξάζουσιν διὰ τὸ ἐκ ψήφων καὶ ἀριθμῶν Πυθαγορικῇ τέχνῃ προαγορεύειν αὐτοῖς τινα, ἧς καὶ αὐτῆς τέχνης τὰς ἐφόδους οὐ σιωπήσομεν,

ἐπεὶ καὶ ἐκ τούτων τινὲς αἰρέσεις παρεισάγειν ἐτόλμησαν· χρῶνται δὲ Δρυΐδαι καὶ μαγείαις.
Ἡσίοδος δὲ ὁ ποιητὴς καὶ αὐτὸς περὶ φύσεως οὕτω λέγει ἀκηκοέναι παρὰ Μουσῶν.

- 1.26.1 Διὸς δὲ εἶναι τὰς Μούσας θυγατέρας· ἑννέα γὰρ νύκτας ὁμοῦ καὶ ἡμέρας δι' ὑπερβολὴν ἐπιθυμίας ἀδιαλείπτως συνευνηθέντος τῇ Μνημοσύνῃ τοῦ Διός, ἑννέα ταύτας τὴν Μνημοσύνην συλλαβεῖν ἐν μιᾷ γαστρί, ἐφ' ἑκάστης νυκτὸς ὑποδεξαμένην μίαν.
- 1.26.2 καλέσας οὖν τὰς ἑννέα Μούσας ἀπὸ τῆς Πιερίας, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διδαχθῆναι παρεκάλει ὥς τὰ πρῶτα θεοὶ καὶ γαῖα γένοντο καὶ ποταμοὶ καὶ πόντος ἀπείριτος οἶδμα τε πόντου ἄστρα τε λ <αμ> πετόωντα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεν· ὥς τ' ἄφενον δάσ <σ> αντο καὶ ὥς τιμὰς διέλοντο, ἡδὲ καὶ ὥς τὰ πρῶτα πολύπτυχον ἔσχον Ὀλυμπον. ταῦτά μοι Μοῦσαι, φησὶν, ἔσπετ' ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἔπειθ' ὅ τι περ πρῶτον γένετ' αὐτῶν. Ἦτοι μὲν [γάρ] πρῶτιστα Χάος γένετ'· αὐτὰρ ἔπειτα Γαῖ' εὐρύστερνος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἀθανάτων, οἳ ἔχουσι κάρην νιφόεντος Ὀλύμπου, Τάρταρά τ' ἠνεμόεντα μυχῶ χθονὸς εὐρ <υ> οδείης, ἡδ' Ἔρος, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν, λυσιμελής, πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων δάμναται ἐν στήθεσφι νόον καὶ ἐπίφρονα βουλήν. Ἐκ Χάος δ' Ἐρεβός τε μέλαινά τε Νύξ ἐγένετο <ν> το· Νυκτὸς δ' αὖτ' Αἰθήρ τε καὶ Ἡμέρη ἐξεγένοντο. Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγένετο ἴσον ἑαυτῇ Οὐρανὸν ἀστερόενθ', ἵνα μιν περὶ πάντα καλύπτοι, ὅφρ' ε <ἴ> η μακάρεσσι θεοῖς ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ, γείνατο δ' Οὐρεα μακρά, θεᾶ <ν> χαρίεντας ἐναύλους Νυμφέων, αἳ ναίουσι κατ' οὔρεα βησ <σ> ἦεντα, ἡδὲ καὶ ἀτρύγετον πέλαγος τέκεν οἶδματι θυ <ἴ> ον, Πόντον, ἄτερ φιλότῃτος ἐφιμέρου· αὐτὰρ ἔπειτα Οὐρανῶ εὐνηθεῖσα τέκ' Ὠκεανὸν βαθυδίνην Κοῖόν τε Κρεῖόν θ' Ὑπερίονά τ' Ἰαπετόν τε Θεῖα <ν> τε Ῥεῖαν τε Θέμιν τε Μνημοσύνην τε Φοῖβην <τε> χρυσοστέφανον Τηθύν τ' ἐρατεινήν. τοὺς δὲ μέτ' ἀκρότατος γένετο Κρόνος ἀγκυλομήτης, δεινότατος παίδων, θαλερόν δ' ἤχθηρε τοκῆα. Γείνατο δ' αὖ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντας, καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ἀπὸ τοῦ Κρόνου καταριθμεῖ Γίγαντας ὕστερον δέ που ἐκ τῆς Ῥέας γεγονέναι τὸν Δία. Οὗτοι μὲν οὖν πάντες περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεώς τε καὶ γενέσεως ταῦτα, καθὼς ἐξεθέμεθα, τῇ αὐτῶν δόξῃ ἐξεῖπον.
- 1.26.3 οἳ δὲ πάντες κάτω τοῦ θείου χωρήσαντες περὶ τὴν τῶν γενομένων οὐσίαν ἡσυχολήθησαν, τὰ μεγέθη τῆς κτίσεως καταπλαγέντες καὶ αὐτὰ τὸ θεῖον εἶναι νομίσαντες, ἕτερος ἕτερον μέρος τῆς κτίσεως προκρίναντες, τὸν δὲ θεὸν τούτων <κτίστην> καὶ δημιουργὸν μὴ ἐπιγνόντες. Τὰς μὲν οὖν τῶν καθ' Ἑλλήνας φιλοσοφεῖν ἐπικεχειρηκότων δόξας ἱκανῶς ἐκτεθεῖσθαι νομίζω, παρ' ὧν τὰς ἀφορμὰς λαβόντες οἱ αἰρετικοὶ τὰ μετ' οὐ πολὺ ῥηθησόμενα ἐπεχείρησαν.
- 1.26.4 δοκεῖ δὲ πρότερον ἐκθεμένους τὰ μυστικά καὶ ὅσα περιέργως περὶ ἄστρα τινὲς ἢ μεγέθη ἐφαντάσθησαν εἰπεῖν—καὶ γὰρ ἐξ αὐτῶν λαβόντες ἀφορμὰς τερατολογεῖν νομίζονται πολλοῖς —, ἔπειτα <δὲ> ἀκολουθῶς τὰ [ὑπ'] αὐτῶν ἀδρανῆ δόγματα φανερώσομεν. <ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ Δ> ** <ὅρια δὲ ἀστέρων προσαγορεύουσιν ἐν ἑκάστῳ ζωδίῳ, ἐν οἷς ἕκαστος τῶν ἀστέρων ἀπὸ ποστῆς> (μ)οί(ρ)ας ἐπ(ι) π(οστὴν μοῖρ)αν π(λειστον) δύν(αται· περὶ ὧ)ν (οὐχ ἢ) τ(υχοῦσα) παρ' αὐτ(οῖς ἐ)στι <καὶ> κατὰ (τοὺς πίνακας) διαφ(ωνία).
- 4.1.1 δορυφ(ορεῖσθαι δ') ἀστέρας λέγουσιν, ὅτ(αν μέ)σο(ι) ὦσι(ν) ἄλ(λων) ἀ(στέρων ἐν συνεχείᾳ) ζωδίων· οἶον <ἐ> ἂν [τι] τοῦ αὐτοῦ (ζω)δί(ου ὁ μὲν τις ἀ)στήρ τὰ(ς π)ρώτα(ς ἐ)πέ(χη μ)οίρας, ὁ δὲ <τὰς τελευταίας, ὁ δὲ> τὰς ἐν μέ(σω, δο)ρυφορεῖ(σθαι λέγεται ὁ ἐν) μέσω (ὑπὸ) τῶν τὰς ἐπ' ἄκροις ἐπεχό(ντω)ν μοίρας.
- 4.1.2 (ἐπιβλέπειν δὲ) λέγοντ(α)ι ἀλλή(λους) καὶ συμφωνεῖν ἀλλήλο(ις ὡς οἱ) <κατὰ τρίγωνον ἢ τετράγωνον> (φ)α(ινόμενοι.) <κατὰ τρίγωνον μὲν οὖν> συσχηματίζονται <καὶ> ἐπιθεωροῦσι <ν> [δὲ] ἀ(λλήλους) <ἀστέρες> (ἐ)π(ι τριῶν) ζωδίων ἔχοντες τὸ μεταξὺ διάλειμμα, (κατὰ τετράγωνον δὲ) δυεῖν. <οὐ μὴν δὲ ὃν τρόπον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τῇ> κεφαλῇ

τὰ ὑποκείμενα μέρη συμπά(σ)χει καὶ τ(οῖς ὑποκει)μένοις ἢ κεφαλῇ, οὕτω καὶ τοῖς ὑπερσεληναίοις τὰ ἐπίγεια, ἀ(λ)λ(ά) τίς ἐστὶν τούτων διαφορὰ καὶ <ἀ> συμπάθεια, ὡς ἂν μὴ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐχόντων ἔνωσιν. Τούτοις χρησάμενοι Εὐφράτης ὁ Περαι(ικὸς) καὶ Ἀκεμβῆς ὁ Καρύστιος καὶ ὁ λοιπὸς τούτων χορὸς, τῷ λό(γ)ῳ τ(ῷ) τῆς ἀληθείας ἐπονομάσαντες, αἰώνων στάσιν καὶ ἀποστασίας ἀγαθ(ῶν) δυνάμεων εἰς κακὰ καὶ συμφωνίας ἀγαθῶν μετὰ πονηρῶν προσαγορεύουσι, καλοῦντες τοπάρχας καὶ προαστεῖους καὶ ἄλλα πλεῖστα ὀνόματα· ὧν πᾶσαν τὴν ἐπικεχειρημένην αἵρεσιν ἐκθήσομαι καὶ διελέγξω, ἐπὶ εἰς τὸν περὶ τούτων λόγον φθάσωμεν.

- 4.2.2 νυνὶ δέ, μὴ ποτέ τις νομίση πιστὰ εἶναι καὶ ἀσφαλῆ τ(ὰ) τοῖς Χαλδαίοις νενομισμένα περὶ τὴν ἀστρολογικὴν (μ)άθη(σιν), οὐκ ὀκνήσομεν τὸν πρὸς τούτους ἔλεγχον δι' ὀλίγων παραθεῖναι, ἐπιδεικνύντες ματαίαν τὴν τέχνην καὶ πλανᾶν μᾶλλον καὶ ἐξ(α)φανίζειν ψυχὴν δυναμένην ἐλπίζουσιν μάταια ἢ ὠφελεῖν. οἷς οὐ κατὰ τέχνης ἐμπειρίαν ἐ(π)έχομεν, ἀλλ' ἐκ (τῆς) τῶν Π <ε> ρατικῶν λόγ(ω)ν (γνώσ)εως· οἱ ταύτην τῇ(ν) μάθησιν ἡσκηκότες, Χαλδαίων γενόμενοι ὁμιληταί, ὡς ξένα τοῖς ἀνθρώποις καὶ θαυμάσια μεταδιδόντες μυστήρια, τοῖς ὀνόμασιν ἐναλλάξαντες αἵρεσι(ν ἔ)νθεν συνεστήσαντο.
- 4.2.3 ἀλλ' ἐπεὶ τὴν τῶν ἀστρολόγων τέχνην ὡς δυνατὴν νομίσαντες ταῖς τε παρ' αὐτῶν μαρτυρίαις χρώμενο(ι) τ(ὰ) ἐπιχειρούμενα δι' αὐτῶν πιστεῦσθαι θέλουσι, τανῦν καθὼς ἔδοξε τὴν ἀστρολογικὴν ἐπιδείξομεν ἀσύστατον, αὐθις μέλλοντες καὶ τὴν Περαιτικὴν ἀκυροῦν, ὡς κλάδον ἐκ ρίζης ἀσυστάτου πεφυκυῖαν. Ἀρχὴ μ(έν) οὖν καὶ ὥσπερ θεμέλιος <τῆς Χαλδαϊκῆς> ἐστὶ στήναι τὸν ὠροσκόπον· ἀπὸ τούτου γὰρ τὰ λοιπὰ τῶν κέντρων λαμβάνεται, τὰ τε ἀποκλίματα καὶ αἱ ἐπαναφοραὶ τὰ τε τρίγωνα καὶ <τὰ> τετράγωνα καὶ οἱ κατ' αὐτὰ σχηματισμοὶ τῶν ἀστέρων, ἀπὸ δὲ πάντων τούτων αἱ προαγορεύσεις.
- 4.3.2 ὅθεν ἀναιρεθέντος τοῦ ὠροσκόπου κατ' ἀνάγκην οὐδὲ τὸ μεσουρανοῦν <ἢ δύνων ἢ ἀντιμεσουρανοῦν> ἐστὶ γνώριμον, ἀκαταληπτουμένων δὲ τούτων συναφανίζεται πᾶσα <ἢ> Χαλδαϊκὴ μέθοδος. ὅτι δὲ ἀνεύρετον αὐτοῖς ἐστὶ τὸ ὠροσκοποῦν ζῳδῖον, ποικίλως ἔστι διδ(ά)σκειν.
- 4.3.3 ἵνα γὰρ τοῦτο καταληφθῇ, δεῖ πρῶτον μὲν τὴν γένεσιν τοῦ πίπτοντος ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν βεβαίως κατελῆφθαι, δεύτερον <δὲ> τὸ διασημαῖνον ταύτην ὠροσκόπιον <ἀπλανὲς> ὑπάρχειν, τρίτον δὲ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ζῳδίου πρὸς ἀκρίβειαν συνῶφθαι.
- 4.3.4 ἐπὶ μὲν γὰρ τῆς ἀποτέξεως ἢ ἀ(ν)αφορὰ τοῦ κατ' οὐρανὸν <ἀν> ἰσχυντος ζῳδίου τετηρήσθω, ἐπεὶ <ταύτη χρῶνται> τὸν ὠροσκόπον ὀρισόμενοι οἱ Χαλδαῖοι· ἐπὶ <δὲ> τῇ ἀναφορᾷ τὸν σχηματισμὸν τῶν <ἄλλων> ἄστρον ποιοῦνται, ὅπερ διάθεμα καλοῦσιν, ἐφ' ᾧ τὰς προαγορεύσεις δογματίζουσιν. οὔτε δὲ τὴν γένεσιν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν πιπτόντων λαμβάνειν δυνατόν ἐστιν, ὡς παραστήσο <μεν>, οὔτε τὸ ὠροσκόπιον ἀπλανὲς κατέστηκεν, οὔτε τὸ ἀνίσχον ζῳδῖον πρὸς ἀκρίβειαν καταλαμβάνεται. Πῶς οὖν ἀσ <ύς> τατος ἢ τῶν Χαλδαίων μέθοδος, νῦν λέγωμεν.
- 4.3.5 τὴν δὴ γένεσιν τῶν ὑπὸ τὴν ἐπίσκεψιν πεσομένων πρότερον ὀρίσαντες ἐπιζητεῖν ἤτοι ἀπὸ τῆς τοῦ σπέρματος καταβολῆς καὶ συλλήψεως λαμβάνουσιν ἢ ἀπὸ τῆς ἐκτέξεως.
- 4.3.6 καὶ εἰ μὲν ἀπὸ τῆς συλλήψεως λαμβάνειν ἐπιχειρήσει τις, ἄληπτος ἔσται ὁ ἀκριβὴς περὶ τούτου λόγος, ταχὺς ὑπάρχων χρόνος. καὶ εἰκότως· οὐ γὰρ ἔχομεν λέγειν εἴτε ἅμα τῇ καταθέσει τοῦ σπέρματος γέγονεν ἢ σύλληψις εἴτε καὶ μή.
- 4.3.7 δύναται μὲν γὰρ καὶ ἅμα νοήματι τοῦτο συμβαίνειν, ὥσπερ καὶ τὸ προσαχθὲν τοῖς διαπύροις τῶν κλιβάνων στέαρ εὐθὺς κολλᾶται, δύναται δὲ καὶ μετὰ χρόνον. διαστήματος γὰρ ὄντος ἀπὸ τοῦ στόματος τῆς μήτρας μέχρι τοῦ πυθμένος, ἔνθα καὶ τὰς συλλήψεις λέγουσι γίνεσθαι ἰατροί,

πάντως ἐν χρόνῳ τινὶ τὸ διάστημα τοῦτο ἀνύειν πέφυκε <ν> ἢ καταβαλλομένη τοῦ σπέρμα <τος> φύσις.

- 4.3.8 ἀγνοοῦντες οὖν τὴν ποσότητα τοῦ χρόνου κατὰ τὸ ἀκριβὲς οἱ Χαλδαῖοι οὐδέποτε τὴν σύλληψιν καταλήψονται. τοῦ σπέρματος ὅτε μὲν εὐθυβολουμένου καὶ αὐτοῖς προσπίπ <τον> τος ὑφ' ἐν τοῖς εὐφυῶς ἔχουσι πρὸς σύλληψιν τῆς μήτρας <τόποις, ὅτε δὲ πολυσπύρως ἐμπίπτοντος, ὑπ' αὐτῆς δὲ τῆς ἐν τῇ μήτρᾳ> δυνάμεως <εἰς ἓνα τόπον συνάγεσθαι δυναμένου, τῶν> ἀγνώστων δὴ ὄντως <τὸ> πότε γίνεται τὸ πρῶτον καὶ πότε τὸ δεύτερον, πόσος τε ὁ εἰς ἐκείνην τὴν σύλληψιν ἀναλισκόμενος χρόνος καὶ πόσος <ὁ> εἰς ταύτην ἀγνοουμένων δὲ τούτων ἦρται καὶ ἡ πρὸς ἀκρίβειαν τῆς συλλήψεως κατάληψις.
- 4.3.9 εἴπερ τε, ὥς τινες τῶν φυσικῶν εἰρήκασιν, ἐψόμενον πρῶτον καὶ προμεταβαλλόμενον ἐν μήτρᾳ τὸ σπέρμα τότε προσέρχεται τοῖς ἀναστομωθεῖσιν αὐτῆς ἀγγείοις—καθάπερ τῇ γῇ τὰ τῆς γῆς σπέρματα—, <αὐτ> ὅθεν οἱ μὴ εἰδότες τὴν ποσότητα τοῦ τῆς μεταβολῆς χρόνου οὐκ εἴσονται οὐδὲ τὸν τῆς συλλήψεως καιρόν.
- 4.3.10 ἔτι δὲ καὶ ὥς κατὰ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος διαφέρουσιν ἀλλήλων αἱ γυναῖκες κατὰ ἐνέργειάν τε καὶ τὰς λοιπὰς αἰτίας, οὕτως καὶ κατὰ τὴν τῆς μήτρας ἐνέργειαν, τὰς μὲν θάπτων συλλαμβανούσας, τὰς δὲ βράδιον. καὶ οὐ παράδοξον, ὅπου καὶ αὐταὶ αὐταῖς συγκρινόμεναι νυνὶ μὲν εὐσύλληπτοι θεωροῦνται, νυνὶ δὲ οὐδαμῶς. τούτου δ' οὕτως ἔχοντος <τῶν> ἀδυνάτων ἐστὶ λέγειν πρὸς ἀκρίβειαν πότε συνέχεται τὸ καταβληθὲν σπέρμα, ἵνα ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου στήσωσιν οἱ Χαλδαῖοι τῆς γενέσεως τὸν ὠροσκόπον.
- 4.4.1 Τούτῳ τῷ λόγῳ ἀδύνατόν ἐστιν ἐκ τῆς συλλήψεως στήσαι τὸν ὠροσκόπον. ἀλλ' οὐδ' ἐξ ἀποτέξεως. πρῶτον μὲν γὰρ ἄπορόν ἐστ(ι) τὸ πότε ρηθήσεται ἀπότεξι(ν) εἶναι· ἄρα γε ὅταν ἄρξηται προκύπτειν εἰς τὸν θυραῖον <ἄερα τὸ ἀποτικτόμενον,> ἢ ὅτα(ν) ὅλον ἐξίσχη, ἢ ὅταν εἰς τὴν γῆν <κατ> ἐνεχθῇ. <εἶτα> οὐδ' ἐν ἐκάστῳ τούτων δυνατόν ἐστι τὸν ἀκριβῆ τῆς ἀποτέξεως [καταλαβέσθαι ἢ] χρόνον ὀρίζειν.
- 4.4.2 καὶ γὰρ διὰ παράστημα ψυχῆς καὶ δι' ἐπιτηδειότητα σώματος καὶ διὰ προαίρεσιν τῶν τόπων καὶ δι' ἐμπειρίαν μα <ίας> καὶ ἄλλας ἀπείρους προφάσεις οὐχ ὁ αὐτός ἐστι χρόνος καθ' ὃν προκύπτει τὸ τικτόμενον ῥαγέντων τῶν ὑμένων ἢ ἐκτὸς ὅλον γίνεται ἢ εἰς τὴν γῆν καταφέρεται, ἀλλ' ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ.
- 4.4.3 ὃν πάλιν μὴ δυνάμενοι ὠρισμένως καὶ ἀκριβῶς σταθμήσασθαι οἱ Χαλδαῖοι ἐκπεσοῦνται τοῦ δεόντως τὴν τῆς ἀποτέξεως ὥραν ὀρίζειν. Ὅτι μὲν οὖν ἐπαγγέλλονται ἐπὶ τοῖς τῆς ἀποτέξεως χρόνοις οἱ Χαλδ(αῖοι) τὸν ὠροσκόπον γινώσκειν, οὐκ ἴσασι δέ, ἐκ τούτων συμφανές· ὅτι δὲ οὐδὲ τὸ ὠροσκόπιον ἀπλανές αὐτοῖς ἐστὶ, πάρεστιν ἐπιλογίζεσθαι. ὅταν γὰρ λέγωσιν ὅτι ὁ παρεδρεύων τῇ ὠδινούσῃ ἅμα τῇ ἀποτέξει δίσκῳ σημαίνει τῷ ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας ἀστεροσκοποῦντι Χαλδαίῳ, κάκεῖνος εἰς οὐρανὸν ἀποβλέπων παρασημειοῦται τὸ ἀνίσχον ζῳδῖον, τὸ μὲν πρῶτον ἐπιδείξομεν αὐτοῖς ὅτι τῆς ἀποτέξεως ἀορίστου τυγχανούσης, καθὼς μικρῷ πρότερον παρεστήσαμεν, οὐδὲ τῷ δίσκῳ ταύτην διασημαίνειν εὐκόλον.
- 4.4.5 εἴτ' ἔστω <καὶ> καταληπτὴν ὑπάρχειν τὴν ἀπότεξιν, ἀλλ' οὗτοι γε πρὸς ἀκριβῆ χρόνον σημειοῦσθαι ταύτην δυνατόν ἐστι· τὸν γὰρ τοῦ δίσκου ψόφον <ἐν> πλείονι χρόνῳ καὶ ἐν συχνῷ πρὸς αἴσθησιν δυναμένῳ μερίζεσθαι [καὶ] κινεῖσθαι συνέβη ἐπὶ τὴν ἀκρώρειαν. τεκμήριον δὲ <τὸ> ἐπὶ τῶν πόρρῳ δενδροτομούντων θεω(ρ)ούμενον· μετὰ γὰρ ἱκανὴν ὥραν τοῦ κατενεχθῆναι τὸν πέλεκυν ἐξακούεται ἢ φωνὴ τῆς πληγῆς, ὥς ἂν ἐν χρόνῳ πλείονι φθάνουσα ἐπὶ τὸν ἀκούοντα.
- 4.4.6 καὶ διὰ τοῦτο τοίνυν οὐκ ἔστιν ἀκριβῶς τοῖς Χαλδαίοις τὸν χρόνον τοῦ ἀνίσχοντος ζῳδίου καὶ κατ' ἀλήθειαν ὠροσκοποῦντος λαμβάνειν.

- 4.4.7 καὶ μὴν οὐ μόνον φανεῖται πλείων <ὁ> διελθὼν χρόνος, μετὰ τὴν ἀπότεξιν τοῦ παρεδρεύοντος τῇ ὠδινούσῃ κρούσαντος τῷ δίσκῳ, εἴτα μετὰ τὸ κροῦσαι ἀκούσαντος τοῦ ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας, <ἀλλὰ> καὶ περισκοποῦντος <τούτου> καὶ βλέποντος ἐν τίνι τῶν ζῳδίων ἐστὶ σελήνη καὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων ἐν τίνι ἕκαστος, φαίνεται ἀναγκαῖον ἀλλοιότερον γενέσθαι τὸ περὶ τοὺς ἀστέρας διάθεμα, τῆς τοῦ πόλου κινήσεως ἀλέκ <τῷ> τάχει φερομένης πρὶν τηρητικῶς παραπλάσασθαι τῇ τοῦ γεννηθέντος ὥρᾳ <τὰ> κατ' οὐρανὸν βλεπόμενα. Οὕτως ἀσύστατος <ἐ> δείχθη εἶναι ἢ κατὰ Χαλδαίους τέχνη.
- 4.5.1 εἰ δὲ ἐξ ἐπερωτήσεων φάσκοι τις τοῦ πυνθανομένου σκοπεῖσθαι τὴν γένεσιν [ἡ] περὶ οὗ ἐπερωτᾶται, <λεκτέον> μὴδὲ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον δύνασθαι ἐφικνεῖσθαι ἐπὶ τὸ ἀκριβές. εἰ γὰρ τοσαύτη τις ἐπιμέλεια ἰστόρηται κατ' αὐτοὺς περὶ τὴν τέχνην καὶ μὴδ' αὐτοὶ ἐφικνοῦνται ἐπὶ τὸ ἀκριβές, καθὼς ἐπεδείξαμεν, πῶς ὁ ἰδιώτης κατείληφε τῆς ἀποτεξέως τὸν χρόνον ἀκριβῶς, ἵνα παρὰ τούτου μαθὼν ὁ Χαλδαῖος στήσῃ τὸν ὠροσκόπον ἀληθῶς; ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὴν τοῦ ὀρίζοντος ὄψιν πάντῃ ὁ αὐτὸς φανήσεται ἀνίσχων ἀστήρ, ἀλλ' ὅπου μὲν ὠροσκόπος νομισθῆσεται τὸ ἀπόκλιμα, ὅπου δὲ ὠροσκόπος ἢ ἐπαναφορά, παρὰ τὴν τῶν τόπων ἐπιφάνειαν, ὄντων ἢ ταπεινοτέρων ἢ ὑψηλοτέρων ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος οὐκ ἀκριβῆς φανήσεται ἢ προαγόρευσις, πολλῶν κατὰ πάντα τὸν κόσμον τῇ αὐτῇ ὥρᾳ γεννωμένων, ἄλλου ἄλλως τὰ ἄστρα θεωροῦντος.
- 4.5.3 ματαία δὲ καὶ ἡ διὰ τῶν ὑ <δρι> ὧν νομιζομένη κατάληψις· οὐ γὰρ ὁμοίως ἀμφορεὺς τὸ <κάτω τρη> θεὸς ῥυήσεται πλήρης ὧν ὡς ἀπόκενος, αὐτοῦ τοῦ πόλου κατὰ <τὸν> ἐκείνων λόγον ἐνὶ ὁρμήματι ἰσοταχῶς φερομένου. Εἰ δὲ ἀναστρέψαντες λέγοιεν μὴ τὸν ἀκριβῆ χρόνον λαμβάνειν ἀλλ' ὡς ἔτυχεν <καὶ> ἐν πλάτει, σχεδὸν ὑπ' αὐτῶν ἐλεγχθήσονται τῶν ἀποτελεσμάτων· οἱ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ γεννηθέντες οὐ τὸν αὐτὸν ἔζησαν βίον, ἀλλ' οἱ μὲν λόγου χάριν ἐβασίλευσαν, οἱ δὲ ἐν πέδαις κατεγήρασαν.
- 4.5.5 οὐθεὶς γοῦν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνι γέγονεν ἴσος, πολλῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην ὁμοίως ἀποτεχθέντων αὐτῷ, οὐθεὶς Πλάτῳ τῷ φιλοσόφῳ. ὥστε τὸν ἐν πλάτει τῆς γενέσεως χρόνον <σκοπῶν> ὁ Χαλδαῖος ἀκριβῶς οὐ δυνήσεται λέγειν εἰ <ὁ> κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον γεννηθεὶς εὐτυχήσει· πολλοὶ γὰρ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεννηθέντες ἐδυστύχησαν.
- 4.5.6 ὥστε ματαία καὶ ἡ κατὰ τὰ διαθέματα ὁμοιότης. διαφόρως οὖν καὶ πολυτρόπως τὴν ματαιόπονον σκέψιν τῶν Χαλδαίων διελέγξαντες, οὐδὲ τοῦτο παραλείψομεν ὡς εἰς ἄπορον χωρήσουσιν αἱ προρρήσεις αὐτοῖς.
- 4.5.7 εἰ γὰρ τὸν ἐν τῇ ἀκίδι τοῦ Τοξ <ὅτ> ου γεννηθέντα, ὡς οἱ μαθηματικοὶ λέγουσιν, ἀνάγκη σφαγήσεσθαι, πῶς αἱ τοσαῦται τῶν βαρβάρων μυριάδες ἀγωνιζόμεναι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐν Μαραθῶνι ἢ Σαλαμῖνι ὑφ' ἐν κατεσφάγησαν; οὐ γὰρ δὴ γε ἐπὶ πάντων <ὁ> αὐτὸς ἦν ὠροσκόπος.
- 4.5.8 καὶ ἀλὶν <εἰ> τὸν ἐν τῇ κάλπῃ τοῦ Ὑδροχόου γεννηθέντα ναυαγήσειν, πῶς οἱ ἀπὸ Τροίας ἀναγόμενοι τῶν Ἑλλήνων περὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας συγκατεποντίσθησαν; ἀπίθανον γὰρ πάντας μακρῷ χρόνῳ διαφέροντας ἀλλήλων ἐν τῇ κάλπῃ τοῦ Ὑδροχόου γεγεννησθαι.
- 4.5.9 οὐ γὰρ ἔστι λέγειν ὅτι δι' ἓνα πολλάκις, ᾧ εἴμαρται κατὰ πέλαγος φθαρῆναι, πάντες οἱ ἐν τῇ νηϊ συναπολοῦνται· διὰ τί γὰρ ἡ τούτου εἰμαρμένη τὰς πάντων νικᾷ, ἀλλ' οὐχὶ διὰ τὸν <ἓνα> ᾧ εἴμαρται ἐπὶ γῆς τελευτᾶν πάντες περισφύζονται; Ἀλλ' ἐπεὶ καὶ περὶ τῆς τῶν ζῳδίων ἐνεργείας λόγον ποιοῦνται, οἷς φασὶ προσομοιοῦσθαι τὰ ἀποτικτόμενα, οὐδὲ τοῦτον παραλείψομεν· οἷον τὸν ἐν Λέοντι γεννηθέντα ἀνδρεῖον ἔσεσθαι, ὁ δὲ ἐν Παρθένῳ τετανόθριξ, λευκόχρως, ἄπαις, αἰδήμων.

ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια γέλωτός ἐστι μᾶλλον ἄξια, καὶ οὐ σπουδῆς. ἔστι γὰρ κατ' αὐτοὺς μηδένα Αἰθίοπα ἐν Παρθένῳ γεννᾶσθαι, εἰ δ' οὐ, δῶς <ουσιν> εἴ <ναι> τὸν τοιοῦτον λευκόν, τετανότριχα καὶ τὰ ἕτερα.

4.6.3 οἶμαι δὲ μᾶλλον τοὺς ἀρχαίους <τὰ> ὀνόματα τῶν κειμένων ζώων ἐπὶ κλή <σιν> τοῖς ἄστροις προσθετικῆν οἰκειώσεως χάριν, οὐχ ὁμοιοτρόπου φύσεως· τί γὰρ ἔχουσιν ὅμοιον ἄρκτω <οί> ἐπτά ἀστέρες διεστῶτες ἀπ' ἀλλήλων; ἢ δράκοντος κεφαλῇ, ὡς φησιν ὁ Ἄρατος, <οί> πέντε· ἀλλὰ δύο κροτάφοις, δύο δ' ὄμμασιν, εἷς δ' ὑπένερθεν ἐσχατιὴν ἐπέχει γένυος δεινοῖο πελώρου; <Οὐ> τῶς καὶ ταῦτα οὐκ ἄξια τοσούτου πόνου δείκνυται τοῖς εὖ φρονεῖν προηρημένοις καὶ μὴ προσέχουσι τῇ τῶν Χαλδαίων ἐμφυσιώσει, οἳ καὶ βασιλεῖς ἐξαφανίζουσι δειλίαν καταρτίζοντες καὶ ιδιώτας παραθαρρύνουσι μεγάλα τολμᾶν· εἰ δὲ ἀποτύχοι αὐτῶν <τις> κακῶ περιπαρεῖς, οὐ πᾶσι γίνεται δι(ι)δάσκαλος ὁ βλαβεῖς.

4.7.2 οὓς φρεναπατᾶν βουλόμενοι ἐν τοῖς ἀποτεύγμασιν, εἰς ἄπειρον τὸν νοῦν αὐτῶν συνωθοῦντες, λέγουσιν (οὐκ ἄλλ)ως ἐπὶ τὸ αὐτὸ δύνασθαι τὸν σχηματισμὸν τῶν αὐτῶν ἀστέρων γίνεσθαι ἢ διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ μεγάλου ἐνιαυτοῦ δι' ἐπτακισχιλίων ἐτῶν καὶ ἐπτακοσίων ἐβδομήκοντα καὶ ἐπτά. πῶς οὖν φθάσει ἀνθρωπίνῃ παρατήρησις τοῖς τοσούτοις αἰώσι συνδραμεῖν ἐπὶ μιᾷ γενέσεως, καὶ ταῦτα οὐχ ἅπαξ ἀλλὰ πολλάκις <*> [οἶμαι παρέλιπε.

4.7.3] διὰ πλειόνων ἐληλέγχθαι τὴν Χαλδαϊκὴν τέχνην ἔδει, καίτοι δι' ἕτερα αὐτῆς ἡμῶν μνησθέντων, οὐχὶ ἰδίως δι' αὐτήν.

4.7.4 ἀλλ' ἐπεὶ προηρήμεθα μηδὲν τῶν παρ' ἔθνεσι δογμάτων καταλιπεῖν διὰ τὴν πολύφωνον τῶν αἰρετικῶν πανουργίαν, ἴδωμεν τί λέγουσι καὶ οἱ περὶ μεγεθῶν τετολμηκότες. οἳ κατιδόντες τὴν τῶν πλειόνων ματαιοπονίαν, ἄλλου ἄλλως διαψευσάμενου καὶ εὐδοκιμήσαντος, μεῖζόν τι ἐτόλμησαν εἰπεῖν, ὅπως ὑπὸ τῶν τὰ μικρὰ ψεύσματα μεγάλως δοξασάντων μειζόνως δοξασθῶσιν.

4.7.5 οὗτοι κύκλους καὶ μέτρα τρίγωνά τε καὶ τετράγωνα διπλάσιά τε καὶ τριπλάσια ὑποτίθενται· πολὺς δὲ ὁ περὶ τούτου λόγος, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ προκείμενον ἀναγκαῖος. Ἰκανὸν οὖν λογίζομαι ἐξεῖπεῖν τὰ ὑπ' αὐτῶν τερατολογούμενα· διὸ τοῖς ἐπιτόμοις χρησάμενος ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἐπὶ τὰ ἕτερα τραπήσομαι.

4.8.1 λέγουσι δὲ ταῦτα· “κράτος ἔδωκεν ὁ δημιουργήσας τῇ ταύτῃ καὶ ὁμοίου περιφορᾷ· μίαν γὰρ αὐτὴν ἄσχιστον εἶασε, τὴν δὲ ἐντὸς σχίσας ἐξαχῇ ἐπτά κύκλους ἀνίσους κατὰ τὴν τοῦ διπλασίου <καὶ τριπλασίου> διάστασιν ἐκάστην, οὐσῶν ἐκατέρων τριῶν, κατὰ τὰ ἐναντία μὲν ἀλλήλοις προσέταξεν ἵεναι τοὺς κύκλους, τάχει δὲ τρεῖς μὲν ὁμοίως, τοὺς δὲ τέσσαρας ἀλλήλοις τε καὶ τοῖς τρισὶν ἀνομοίως, ἐν λόγῳ δὲ φερομένους.

4.8.2 ” κράτος μὲν δεδόσθαι τῇ ταύτῃ φορᾷ φησιν, οὐ μόνον ἐπειδὴ περιέχει τὴν θατέρου φορὰν—τουτέστι τοὺς πλανωμένους—, ἀλλ' ὅτι καὶ τοσοῦτον ἔχει κράτος—τουτέστι τοσαύτην δύναμιν—, ὥστε καὶ τοὺς ἐπὶ τὰναντία [τοὺς πλανωμένους] ἀπὸ δύσεως ἐπ' ἀνατολὴν φερομένους αὐτοὺς τῇ οἰκείᾳ ἰσχύϊ ὁμοίως καὶ ἀπὸ ἀνατολῆς ἐπὶ δύσιν ἑαυτῷ συμπεριάγει <ν> .

4.8.3 μίαν δὲ καὶ ἄσχιστον εἰᾶσθαι φησι ταύτην <τὴν> φορὰν, πρῶτον μὲν ἐπειδὴ πάντων τῶν ἀπλανῶν ἰσόχρονοι αἱ περιφοραὶ καὶ οὐ διηρημέναι κατὰ πλείους καὶ ἐλάττους χρόνους, ἔπειτα ὅτι μίαν πάντες ἔχουσιν ἐπιφάνειαν τὴν τῆς ἐξωτάτω φορᾶς, οἱ δὲ πλανώμενοι καὶ εἰς χρόνους πλείονας καὶ διαφόρους τῶν κινήσεων καὶ εἰς ἀποστάσεις ἀπὸ γῆς ἀνίσους διήρηνται.

4.8.4 τὴν δὲ θατέρου φησὶν ἐξαχῇ εἰς ἐπτά κύκλους ἐσχίσθαι, εἰκότως· ὁπόσαι γὰρ ἂν ὦσιν ἐκάστου αἱ τομαί, μονάδι πλείω τῶν τομῶν γίνεται τὰ τμήματα. οἷον ἐὰν μιᾷ τομῇ <τι> διαιρεθῇ, δύο ἔσται τμήματα, ἂν δυοί, τρία τμήματα· οὕτω δὲ καὶ ἐξαχῇ τι τμηθῇ, ἐπτά ἔσται τὰ τμήματα.

4.8.5

τάς δὲ ἀποστάσεις αὐτῶν κατὰ <τὰ> διπλάσια καὶ τριπλάσια ἐναλλάξ τετάχθαι φησίν, οὐσῶν ἑκατέρων τριῶν, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς συστάσεως τῆς ψυχῆς ἐπὶ τῶν ἑπτὰ ἀριθμῶν ἔδειξε.

4.8.6 τρεῖς μὲν γάρ εἰσιν ἐν αὐτοῖς διπλάσιοι ἀπὸ μονάδος β' δ' η', τρεῖς δὲ <τριπλάσιοι γ' θ' κζ'> <***> <διάμετρος μὲν γῆς> μ(υριάδας) η' καὶ ρη' σταδίων, περίμετρος δὲ γῆς σταδίων μ(υριάδας) <κε'> καὶ φμγ'. καὶ ἀπόστημα δὲ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἐπὶ τὸν σεληνιακὸν κύκλον ὁ μὲν Σάμιος Ἀρίσταρχος ἀναγράφει σταδίων μ(υριάδας) ρξη', ὁ δὲ Ἀπολλώνιος μυρι(ά)δ(ας) φ', ὁ δὲ Ἀρχιμήδης μυρι(ά)δ(ας) φνδ' καὶ μονάδας, δρλ'. ἀπὸ δὲ τοῦ σεληνιακοῦ ἐπὶ τὸν τοῦ ἡλίου κύκλον σταδίων μυρι(ά)δ(ας), εκς' καὶ μονάδ(ας), βξε'. ἀπὸ τοῦ <του> δὲ ἐπὶ τὸν τῆς Ἀφροδίτης κύκλον σταδίων μυρι(ά)δ(ας), βκζ' καὶ μονάδας, βξε'. ἀπὸ τοῦ <του> δὲ ἐπὶ τὸν τοῦ Ἑρμοῦ κύκλον σταδίων μυρι(ά)δ(ας), επα', μονάδ(ας), ζρξε'. ἀπὸ τούτου δὲ ἐπὶ τὸν τοῦ Πυρόεντος κύκλον σταδίων μυρι(ά)δ(ας), δνδ', μονάδ(ας), αρη'. ἀπὸ τούτου δὲ ἐπὶ τὸν τοῦ Διὸς κύκλον σταδίων μυρι(ά)δ(ας), βκζ', μονάδ(ας), εξε'. ἀπὸ τούτου δὲ ἐπὶ τὸν τοῦ Κρόνου κύκλον σταδίων μυρι(ά)δ(ας), δλζ', μονάδ(ας), βξε'. ἀπὸ τούτου δὲ ἐπὶ τὸν ζωδιακὸν καὶ τὴν ἐσχάτην περιφέρειαν σταδίων μυρι(ά)δ(ας), βη', μονάδ(ας), βε'.

4.9.1 Τὰ μὲν <τοι> ἀπ' ἀλλήλων διαστήματα τῶν κύκλων καὶ τῶν σφαιρῶν βάθη <ἐ> τέ <ρωσ> ὑπὸ τ(οῦ) Ἀρχιμήδους ἀποδίδονται. τοῦ γὰρ ζωδιακοῦ τὴν περίμετρον λαμβάνει σταδίων δευτέρων ἀριθμῶν <μονάδας> δ' καὶ μυρι(ά)δ(ας), δψλα' ὥστε συμβαίνει τὴν ἐκ τοῦ κέντρου εὐθειᾶν ἄχρι τῆς ἐπιφανείας τῆς ἐσχάτης γῆς τὸ ἕκτον εἶναι τοῦ λεχθέντος ἀριθμοῦ· τὴν δὲ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἐφ' ἧς βεβήκαμεν ἄχρι τοῦ ζωδιακοῦ <τὸ ἥμισυ εἶναι τοῦ> ἄρτι ρηθέν <τος> [ἕκτον τοῦ] ἀριθμοῦ λείπον τέτρασι μυριάσι σταδίων, ὃ ἐ <στι> ν <ἀπόστημα ἀπὸ> τοῦ κέντρου τῆς γῆς μέχρι τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς.

4.9.2 ἀπὸ τοῦ δὲ Κρόνου κύκλου ἐπὶ τὴν γῆν φησι τὸ διάστημα σταδίων δευτέρων ἀριθμῶν εἶναι μον(ά)δ(ας) δύο καὶ μυρι(ά)δ(ας), βσξθ' καὶ μον(ά)δ(ας), βψια'. ἀπὸ τοῦ δὲ τοῦ Διὸς κύκλου ἐπὶ <τὴν> γῆν σταδίων δευτέρων ἀριθμῶν μον(ά)δ(ας) δύο καὶ μυρι(ά)δ(ας) σοβ' καὶ μονάδας χμς'. ἀπὸ δὲ τοῦ Πυρόεντος κύκλου ἐπὶ <τὴν> γῆν δευτέρων ἀριθμῶν μονάδ(α) μίαν καὶ μυρι(ά)δ(ας), γσμα' καὶ μονάδ(ας), ηφπα'. ἀφ' ἡλίου <δὲ> ἐπὶ <τὴν> γῆν δευτέρων ἀριθμῶν μονάδ(α) μίαν καὶ μυρι(ά)δ(ας), βρξ' καὶ μονάδας, δυνδ'. ἀπὸ δὲ τοῦ Στίλβοντος ἐπὶ τὴν γῆν μυρι(ά)δ(ας), εσξη', μονάδας, ησνθ'. ἀπὸ δὲ Ἀφροδίτης ἐπὶ <τὴν> γῆν μυρι(ά)δ(ας), επα', μονάδ(ας), ερξ'. περὶ σελήνης δὲ ἐλέχθη τὸ πρότερον. Τὰ μὲν οὖν ἀποστήματα καὶ βάθη τῶν σφαιρῶν οὕτως Ἀρχιμήδης ἀποδίδωσιν, ἐτέρως δὲ ὑπὲρ αὐτῶν Ἰππάρχῳ εἴρηται καὶ ἐτέρως Ἀπολλωνίῳ τῷ μαθηματικῷ.

4.10.1 ἡμῖν δὲ ἐξαρκ(ε)ῖ τῇ Πλατωνικῇ δόξῃ ἐπομένοις διπλάσια μὲν <τοι> καὶ τριπλάσια οἶεσθαι τῶν πλανωμένων τὰ ἀπ' ἀλλήλων διαστήματα· σῶζεται γὰρ οὕτως ὁ λόγος τοῦ καθ' ἀρμονίαν συγκεῖσθαι τὸ πᾶν ἐν λόγοις συμφώνοις κατὰ ταῦτα τὰ ἀποστήματα. οἱ δ' ἐκτεθέντες ὑπὸ Ἀρχιμήδους ἀριθμοὶ καὶ <οί> ὑπὸ τῶν ἄλλων περὶ τῶν ἀποστημάτων λεγόμενοι λόγοι εἰ μὴ ἐν συμφώνοις εἶεν λόγοις— τουτέστι τοῖς ὑπὸ Πλάτωνος εἰρημένοις διπλασίοις καὶ τριπλασίοις —, ἔξω δὲ συμφώνων εὐρισκόμενοι, οὐκ ἂν σῶζοιεν τὸ καθ' ἀρμονίαν κατεσκευάσθαι τὸ πᾶν.

4.10.3 οὐ γὰρ πιθανὸν οὐδὲ δυνατόν ἄλογά τε καὶ ἔξω συμφώνων καὶ ἐναρμονίων λόγων εἶναι αὐτῶν τὰ ἀποστήματα, πλὴν ἴσως σελήνης μόνης, ἐκ τῶν λείψεων καὶ τῆς σκιάς τῆς γῆς· περὶ ἣν μόνην καὶ πιστεύσαι τις ἂν Ἀρχιμήδῃ <περὶ τῆς> ἀποστάσεως, τουτέστι τῆς σεληνιακῆς ἀπὸ γῆς. ταύτην δὲ λαβοῦσι ῥάδιον ἔσται κατὰ τὸ Πλατωνικὸν αὖξοντας κατὰ τὸ διπλάσιον καὶ τριπλάσιον [ὥς ἀξιοῖ Πλάτων] καὶ τὰ λοιπὰ ἀποστήματα ἀριθμῷ περιλαβεῖν.

4.10.4 εἰ δὴ κατὰ τὸν Ἀρχιμήδην ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἡ σελήνη ἀφέστηκε σταδίων μυρι(ά)δ(ας) φνδ', σταδίου, δρλ', ῥάδιον τούτους τοὺς ἀριθμοὺς αὖξοντας κατὰ τὸ διπλάσιον

καὶ τριπλάσιον, <ὡς ἀξιοῖ Πλάτων,> καὶ τὰ τῶν λοιπῶν εὐρεῖν διαστήματα, ὡς μιᾶς μοίρας λαμβανομένης τοῦ τῶν σταδίων ἀριθμοῦ οὕς ἡ σελήνη τῆς γῆς ἀφέστηκεν. Ὅτι δὲ οἱ λοιποὶ ἀριθμοὶ οἱ ὑπ' Ἀρχιμήδους περὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν πλανωμένων λεγόμενοι οὐκ ἐν συμφώνοις <εἰσὶ> λόγοις, ῥάδιον γινῶναι <τούς> πῶς ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐν τίσιν λόγοις εἰσὶ κατανοήσαντας μὴ εἶναι δὲ ἐν ἀρμονίᾳ καὶ συμφωνίᾳ ταῦτα, τ(οῦ) καθ' ἀρμονίαν συνεστῶτος κόσμου ὄντα μέρη, ἀδύνατον.

- 4.10.5 τοῦ μὲν δὴ πρώτου ἀριθμοῦ, ὃν ἀφέστηκεν ἡ σελήνη τῆς γῆς, ὄντος μυρι(ά)δ(ων) φνδ', μονάδων, δρλ', ὁ δεῦτερος ἀριθμός, ὃν ἀφέστηκεν <ὁ> ἥλιος τῆς σελήνης, ὢν μυρι(ά)δ(ων), εκζ', μονάδ(ων), βξε', ἐν λόγῳ ἐ(στὶ) πλ(ει)όν <ι> ἢ ἐ <ννεαπ> λασίῳ· πρὸς δὲ τοῦτον ὁ ἀνωτέρω ἀριθμός, ὢν μυρι(ά)δ(ων), βκζ', μονάδ(ων), βξε', ἐν λόγῳ ἐστὶ <ἐλάττονι ἢ ἡμίσει· πρὸς δὲ τοῦτον ὁ ἀνωτέρω ἀριθμός, ὢν μυρι(ά)δ(ων), επα', μονάδ(ων), ζρξε', ἐν λόγῳ ἐστὶ> πλείονι ἢ διπλασίῳ· πρὸς δὲ τοῦτο <ν> ὁ ἀνωτέρω ἀριθμός, ὢν μυρι(ά)δ(ων), δνδ', μονάδ(ων), αρη', ἐν λόγῳ ἐστὶν ἐλάττονι ἢ ἐπιτετάρτῳ· πρὸς δὲ τοῦτον ὁ ἀνωτέρω ἀριθμός, ὢν μυρι(ά)δ(ων), βκζ', μονάδων, εξε', ἐν λόγῳ ἐστὶ πλείονι ἢ ἡμίσει· πρὸς δὲ τοῦτον ὁ ἀνωτάτω ἀριθμός, ὢν μυρι(ά)δ(ων), δλζ', μονάδων, βξε', ἐν λόγῳ ἐστὶ <ν> ἐλάττονι ἢ διπλασίῳ.
- 4.11.1 Οὗτοι δὴ οἱ λόγοι ὅ τε πλείῳ <ν> ἢ <έννεαπλάσιος καὶ> ἐλάττων ἢ ἡμισυς καὶ πλείων ἢ διπλάσιος καὶ ἐλάττων ἢ ἐπιτετάρτος καὶ πλείων ἢ ἡμισυς καὶ ἐλάττων ἢ διπλάσιος ἔξω πασῶν εἰ <σι> συμφωνιῶν· ἐξ ὧν οὐκ <ἄν> ἐναρμόνιον τι καὶ σύμφωνον σύστημα γένοιτο, ὁ δ' ἅπας κόσμος καὶ τὰ τούτου μέρη κατὰ πάντα ὁμοίως ἐναρμονίως καὶ συμφώνως σύγκειται.
- 4.11.2 οἱ δὲ ἐναρμόνιοι καὶ σύμφωνοι λόγοι σῶζονται, καθάπερ προειρήκαμεν, τοῖς διπλασίοις καὶ τριπλασίοις διαστήμασιν. εἰ δὴ πιστὸν τὸν Ἀρχιμήδην ἡγησάμεθα ἐν μόνῳ τῷ πρώτῳ ἀποστήματι τῷ ἀπὸ σελήνης μέχρι γῆς, ῥάδιον καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὸ διπλάσιον καὶ τριπλάσιον αὔξοντα <σ> εὐρεῖν.
- 4.11.3 ἔστω δὴ κατὰ τὸν Ἀρχιμήδην τὸ ἀπὸ γῆς μέχρι σελήνης ἀπόστημα σταδίων μυρι(ά)δ(ας) φνδ', μονάδ(ας), δρλ'· ἔσται μὲν δὴ τούτου διπλάσιος ἀριθμός, ὃν ἀφέστηκεν ὁ ἥλιος τῆς σελήνης, σταδίων μυρι(ά)δ(ας), αρη' καὶ <σταδίους>, ηςζ'· ἀπὸ δὲ τῆς γῆς ἀφέστηκεν ὁ ἥλιος σταδίων <μυριάδας>, αχξγ' καὶ <σταδίους>, βτρ'· καὶ Ἀφροδίτη δὲ ἀφέστηκεν ἀπὸ μὲν ἡλίου σταδίων μυρι(ά)δ(ας), αχξγ' καὶ σταδίους, βτρ', ἀπὸ δὲ γῆς μυρι(ά)δ(ας), γτκς', σταδίους, δψπ'· Ἑρμῆς δὲ Ἀφροδίτης μὲν ἀφέστηκεν σταδίων μυριάδας, βσιζ', σταδίους, ςφκ', ἀπὸ δὲ γῆς μυρι(ά)δ(ας), εφμδ', σταδίους, ατ'· Ἄρης δὲ Ἑρμοῦ μὲν ἀφέστηκεν σταδίων μυρι(ά)δ(ας), δζπθ', σταδίους, ζρο', ἀπὸ δὲ γῆς μυρίας μυριάδας καὶ φλγ', σταδίους, ηυο'· Ζεὺς δὲ Ἄρεως μὲν ἀφέστηκεν <σταδίων> μυρι(ά)δ(ας), δυλε', σταδίους, γμ', ἀπὸ δὲ γῆς <μυρίας> μυρι(ά)δ(ας) καὶ, δζξθ', σταδίους, αφι'· Κρόνος <δὲ> ἀπὸ μὲν Διὸς ἀφέστηκεν σταδίων μυρίας μυριάδας καὶ, δζξθ', σταδίους, αφι', ἀπὸ δὲ γῆς μυρίας μυριάδας <β> καὶ, θζλη', σταδίους, γκ'.
- 4.12.1 Τίς οὐ θαυμάσει τὴν τοσαύτην φροντίδα μετὰ τοσούτου πόνου γεγεννημένην; οὐκ ἀχρεῖος δέ μοι οὕτοσι ὁ Πτολεμαῖος ὁ τούτων μεριμνητῆς δοκεῖ, τοῦτο δὲ μόνον λυπεῖ, ὡς πρόσφατος γεννηθεὶς οὐκ εὐχρηστος γεγένηται γιγάντων πα <ι> σίν, οἱ τὰ μέτρα ταῦτα ἡγνοηκότες, ἐγγυὺς νομίζοντες εἶναι ὕψη οὐρανοῦ, πύργον μάτην ἐπεχείρησαν ποιεῖν. οἷς οὗ <το> ς εἰ κατ' ἐκεῖνο παρῶν τὰ μέτρα διηγῆσατο, οὐκ ἂν μάτην τετολμήκεισαν.
- 4.12.2 εἰ δὲ τις τούτῳ φάσκει ἀπιστεῖν, μετρήσας πειθέσθω· ταύτης γὰρ φανερωτέραν ἀπόδειξιν οὐκ ἔχει πρὸς τοὺς ἀπίστους. ὦ ματαιοπόνου [καὶ] ψυχῆς φυσιώσεως καὶ πίστεως ἀπίστου, ἵνα πάντως Πτολεμαῖος σοφὸς νομίζεται παρὰ τοῖς τὴν ὁμοίαν σοφίαν ἡσκηκόσι. Τούτοις ἐν μέρει ἐπισχόντες τινές, ὡς μεγάλα κρίναντες καὶ λόγου ἄξια νομίσαντες, αἰρέσεις ἀμέτρους καὶ ἀπείρους συνεστήσαντο· ὧν εἷς μὲν Κολάρβασος, ὃς διὰ μέτρων καὶ ἀριθμῶν ἐκτίθεσθαι

θεοσέβειαν ἐπὶ <χει> ρεῖ, καὶ ἕτεροι δὲ ὁμοίως, οὐς ἐπιδείξομεν, ἐπὶ τὰ περὶ αὐτῶν ἀρξώμεθα λέγειν.

4.13.1 οἱ Πυθαγορεῖω ψήφω ὡς δυνατῇ προσέχουσι καὶ τὴν ἀσφαλῆ φιλοσοφίαν δι' ἀριθμῶν καὶ στοιχείων σχεδιάζουσι, μαντευόμενοι μάταια.

4.13.2 ὦν ὁμοίως λόγους ἐρανισάμενοι τινες ἀποπλανῶσιν ἰδιώτας, προγνωστικούς ἑαυτοὺς φάσκοντες, ἔσθ' ὅτε διὰ τὸ πολλὰ μαντεύεσθαι ἐν ἐπιτυχάνοντες, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς πολλοῖς ἀποτεύγμασι μὴ αἰδούμενοι, ἐπὶ δὲ τῷ ἐνὶ ἐγκομπάζοντες. οὐδὲ τούτων τὴν ἄσοφον σοφίαν παραπέμψομαι, ἀλλ' ἐκθέμενος τοὺς ἐκ τούτων ἐπιχειροῦντας θεοσέβειαν συνιστᾶν ἐλέγξω ῥίζης ἀσυστάτου καὶ <πα> νουργίας ἀνάπλε <ω> ὄντας μαθητάς. Οἱ μὲν οὖν διὰ ψήφων τε καὶ ἀριθμῶν, στοιχείων τε καὶ ὀνομάτων μαντεύεσθαι νομίζοντες ταύτην ἀρχὴν ἐπιχειρήσεως τοῦ κατ' αὐτοὺς λόγου ποιοῦνται, φάσκοντες πυθμένα εἶναι ἐκάστου τῶν ἀριθμῶν ἐπὶ μὲν τῶν χιλιάδων τοσαύτας μονάδας, ὅσαι ἂν ὥσι χιλιάδες· οἷον τῶν ἐξακισχιλίων ὁ πυθμὴν μονάδες ἔξ, τῶν ἑπτακισχιλίων μονάδες ἑπτὰ, τῶν ὀκτακισχιλίων μονάδες ὀκτώ, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὁμοίως κατὰ τὰ αὐτά.

4.14.2 καὶ ἐπὶ τῶν ἑκατοντάδων ὅσαι ἂν ὥσιν αἱ ἑκατοντάδες, τοσαῦται μονάδες ὁ πυθμὴν ἐστὶν αὐτῶν· οἷον τῶν ἑπτακοσίων ἑπτὰ εἰσὶν ἑκατοντάδες, ὁ πυθμὴν αὐτῶν ἑπτὰ μονάδες· τῶν ἐξακοσίων ἔξ ἐκ <ατ> ὀντάδες, ὁ πυθμὴν αὐτῶν <ἔξ μονάδες· τῶν τριακοσίων τρεῖς ἑκατοντάδες, ὁ πυθμὴν αὐτῶν> τρεῖς μονάδες. τὸ ὅμοιον <δὲ> καὶ ἐπὶ τῶν δεκάδων· τῶν μὲν ὀγδοήκοντα <ὁ πυθμὴν> μονάδες ὀκτώ, τῶν δὲ ἐξήκοντα μονάδες ἔξ, τῶν <δὲ> τεσσαράκοντα μονάδες τέσσαρες, τῶν <δὲ> δέκα μονὰς μία.

4.14.3 ἐπὶ δὲ τῶν μονάδων πυθμὴν αὐταὶ εἰσὶν αἱ μονάδες· οἷον τοῦ ἑννέα ὁ ἑννέα, τοῦ ὀκτώ ὁ ὀκτώ, τοῦ ἑπτὰ ὁ ἑπτὰ. οὕτως οὖν καὶ ἐπὶ τῶν στοιχείων ποιεῖν δεῖ· ἕκαστον γὰρ στοιχεῖον κατὰ τινα τέτακται ἀριθμόν· οἷον τὸ ν <πεντή> κοντα μονάδ(ων) <ἐστί> ν, τῶν <δὲ> πεντήκοντα μονάδων πυθμὴν ἐστὶν ὁ πέντε, καὶ τοῦ ν στοιχείου πυθμὴν ἔσται ὁ πέντε. Ἔστω ἕκ του ὀνόματος τοὺς τούτου πυθμένας λαβεῖν· οἷον τοῦ Ἀγαμέμνων ὀνόματος γίνεται τοῦ μὲν α <πυθμὴν> μονὰς μία, τοῦ δὲ γ μονάδες τρεῖς, τοῦ ἄλλου α μονὰς μία, τοῦ μ μονάδες δ', τοῦ ε μονάδες ε', τοῦ μ μονάδες δ', τοῦ ν μονάδες πέντε, τοῦ ω μονάδες ἡ', τοῦ ν μονάδες ε'· ὁμοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔσονται α' γ' α' δ' ε' δ' <ε'> ἡ' ε'· ταῦτα συντεθέντα ποιεῖ μονάδας λς'.

4.14.5 πάλιν τούτων πυθμένας λαμβάνουσι, καὶ γίνονται τῶν μὲν λ' τρεῖς, τῶν δὲ ἔξ αὐτὰ τὰ ἔξ· συντεθέντα οὖν τὰ τρία καὶ τὰ ἔξ ποιεῖ ἑννέα, τῶν δὲ ἑννέα πυθμὴν ὁ ἑννέα. κατέληξεν οὖν τὸ Ἀγαμέμνων ὄνομα εἰς τὸν ἑννέα πυθμένα.

4.14.6 ἔστω τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἄλλου ὀνόματος ποιῆσαι, τοῦ Ἑκτωρ. τὸ Ἑκτωρ ὄνομα ἔχει στοιχεῖα ε καὶ κάππα καὶ ταῦ καὶ ω καὶ ρ· τούτων πυθμένες ε' β' γ' ἡ' α'· ταῦτα συντεθέντα ποιεῖ μονάδας ιθ'. πάλιν τῶν δέκα πυθμὴν εἷς, τῶν ἑννέα ἑννέα, ἃ συντεθέντα ποιεῖ δέκα· τοῦ <δὲ> δέκα γίνεται πυθμὴν μονάς. ψηφισθὲν οὖν τὸ Ἑκτωρ ὄνομα ἐποίησε πυθμένα μονάδα.

4.14.7 εὐκολώτερον δὲ ἐστὶ τὸ <αὐτὸ> οὕτως ποιεῖν· τοὺς εὐρεθέντας ἐκ τῶν στοιχείων πυθμένας, ὡς νῦν ἐπὶ τοῦ Ἑκτωρ ὀνόματος εὔρομεν μονάδας ιθ', εἰς ἑννέα μέριζε καὶ τὸ περιλειπόμενον πυθμένα λέγε· οἷον τὰ ιθ' ἔαν εἰς ἑννέα μερίζω, περιλείπεται μονάς—ἐννάκις γὰρ δύο ιη' καὶ λοιπὴ μονάς· ἔαν γὰρ ὑφέλω τῶν ιθ' τὰ δεκαοκτώ, λοιπὴ μονάς— ὥστε τοῦ Ἑκτωρ ὀνόματος πυθμὴν ἔσται μονάς.

4.14.8 πάλιν τοῦ Πάτροκλος ὀνόματος πυθμένες εἰσὶν ἀριθμοὶ οὗτοι· ἡ' α' γ' α' ζ' β' γ' ζ' β', <καὶ> συντεθέντες ποιοῦσι μονάδας λδ'. τούτων τὸ ἐκλείπον μονάδες ἑπτὰ· τῶν λ' τρεῖς, καὶ τῶν δ' αὐταὶ αἱ δ'· πυθμὴν οὖν εἰσι τοῦ Πάτροκλος ὀνόματος μονάδες ζ'. Οἱ μὲν οὖν κατὰ τὸν ἐννεαδικὸν κανόνα ψηφίζοντες <τὸ> ἑννατον λαμβάνουσι τοῦ ἀθροισθέντος ἐκ τῶν

πυθμένων ἀριθμοῦ καὶ τὸ περιλειφθὲν πλῆθος τὸν πυθμένα ὀρίζονται, οἱ δὲ κατὰ τὸν ἑβδοματικὸν τὸ ἔβδομον.

- 4.14.9 οἷον εὐρέθη ἐπὶ τοῦ Πάτροκλος ὀνόματος τὸ ἐκ τῶν πυθμένων ἄθροισμα μονάδες λδ' τοῦτο μερισθὲν εἰς ἑβδομάδας ποιεῖ δ', ὅ ἐστιν κη', <καὶ> λοιπαὶ μονάδες ἕξ λέγουσιν <οὖν> ὅτι ὁ πυθμὴν τοῦ Πάτροκλος ὀνόματος εἰσιν ἕξ κατὰ τὸν ἑβδοματικόν.
- 4.14.10 εἰ δὲ ἔσται μγ', τὸ ἔβδομον ποιεῖ μβ'—ἐπτάκις γὰρ ἕξ μβ'—καὶ λοιπὸν ἕν· μονὰς οὖν γίνεται ὁ πυθμὴν ὁ ἀπὸ τῶν μγ' κατὰ τὸν ἑβδοματικόν. δεῖ δὲ προσέχειν ἕαν ὁ ληφθεὶς ἀριθμὸς μεριζόμενος ἀπαρτίσῃ· οἷον ἕαν ἕκ τινος ὀνόματος συντιθεὶς τοὺς πυθμένας εὖρω λόγου χάριν μονάδας λς'· ὁ δὲ λς' μεριζόμενος εἰς τὸν ἑννέα δ' ἀπαρτίζει ἑννεάδας—ἑννάκις γὰρ δ' λς' καὶ οὐδὲν περιλείπεται— τὸν πυθμένα οὖν αὐτὸν τὸν θ' δῆλον εἶναι.
- 4.14.11 καὶ πάλιν <ἐάν> τὸν τεσσαράκοντα πέντε ἀριθμὸν μερίζοντες εὖρωμεν ἀπαρτίζοντα ἑννέα— καὶ γὰρ ἑννάκις πέντε μ' καὶ <περι> λείπεται οὐδέν—ἐπὶ τῶν τοιούτων αὐτὸν τὸν ἑννέα λέγουσι πυθμένα. καὶ ἐπὶ τοῦ ἑβδοματικοῦ ὁμοίως ἕαν λόγου χάριν τὸν κη' εἰς τὸν ἐπτά μερίζοντες ἀπαρτίσωμεν— ἐπτάκις γὰρ δ' κη' καὶ περιλείπεται οὐδέν—, <αὐτὸν> τὸν ἐπτά λέγουσι πυθμένα. Ὅταν μέντοι <τις> ψηφίῃ τὰ ὀνόματα καὶ εὐρίσκη δις τὸ αὐτὸ <φωνῇεν> γράμμα, ἅπαξ αὐτὸ ψηφίζει.
- 4.14.12 οἷον τὸ Πατρόκ <α> λος ὄνομα καὶ τὸ [π] α δις ἔχει καὶ τὸ ο δις· ἅπαξ οὖν τὸ α ψηφίζουσι καὶ ἅπαξ τὸ ο . κατὰ τοῦτο οὖν πυθμένες ἔσονται ἡ' α' γ' α' ζ' β' γ' β', καὶ συντεθέντες ποιοῦσι μονάδας κζ', καὶ ἔσται πυθμὴν τοῦ ὀνόματος κατὰ μὲν τὸν ἑννεαδικὸν αὐτὸς ὁ ἑννέα, κατὰ δὲ τὸν ἑβδοματικὸν ἕξ.
- 4.14.13 ὁμ(οίως) Σαρπηδὼν ψηφισθεὶς ποιεῖ μονάδας κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν δύο [πυθμένα], Πάτροκλος δὲ ποιεῖ μονάδας θ'· νικᾷ Πάτροκλος. ὅταν γὰρ ἦ ὁ μὲν εἷς περισσός, ὁ δὲ ἕτερος ἄρτιος, ὁ περισσὸς νικᾷ ἕαν μείζων ἦ. πάλιν δὲ ἐάν ἦ ὁκτὼ ἄρτιος καὶ πέντε περισσός, ὁ ὁκτὼ νικᾷ· μείζων γὰρ ἐστίν. εἰ δὲ εἰσιν ἀριθμοὶ [δύο οἷον] ἀμφοτέρω ἄρτιοι ἢ ἀμφοτέρω περισσοί, ὁ ἐλάσσων νικᾷ.
- 4.14.14 πῶς δὲ ὁ Σαρπηδὼν κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν ποιεῖ μονάδας δύο; παραλείπεται γὰρ τὸ ω στοιχεῖον. ὅταν γὰρ ἦ ἐν ὀνόματί <τινι> στοιχεῖα ω καὶ η , παραλιμπάνουσι τὸ ω ἐνὶ στοιχείῳ χρώμενοι· ἰσοδυναμεῖν γὰρ λέγουσι τὰ ἀμφοτέρω, δις δὲ τὸ αὐτὸ οὐ ψηφίζεται, ὥς ἄνωθεν εἴρηται.
- 4.14.15 πάλιν Αἴας <κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν> ποιεῖ μονάδας δ', Ἐκτωρ δὲ κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν ποιεῖ μονάδα μίαν· καὶ ἔστιν ἡ μὲν τετράς ἄρτιος, ἡ δὲ μονὰς περισσὴ, ἐπὶ δὲ τῶν τοιούτων τὸν μείζονα ἐλέγομεν νικᾷν· νικᾷ ὁ Αἴας.
- 4.14.16 πάλιν Ἀλέξανδρος καὶ Μενέλαος· Ἀλέξανδρος κύριον ἔχει ὄνομα <Πάρις>· Πάρις δὲ ποιεῖ μονάδας κατὰ τὸ <ν> ἑννεαδικὸν δ', Μενέλαος δὲ κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν μονάδας θ'· νικῶσι δὴ αἱ ἑννέα τὰς τέσσαρας—εἴρηται γὰρ, ὅποταν ὁ μὲν περισσὸς ἦ, ὁ δὲ ἄρτιος, ὁ μείζων νικᾷ, ὅταν δὲ ἀμφοτέρω ἄρτιοι ἢ ἀμφοτέρω περισσοί, ὁ ἐλάσσων.
- 4.14.17 —πάλιν Ἄμυκος καὶ Πολυδεύκης· Ἄμυκος μὲν ποιεῖ μονάδας δύο κατὰ τὸν ἑννεαδικόν, [καὶ] Πολυδεύκης δὲ ἐπτά· νικᾷ Πολυδεύκης. Αἴας καὶ Ὀδυσσεὺς ἐπάλαισαν ἐν τῷ ἐπιταφίῳ· Αἴας ποιεῖ κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν μονάδας δ', Ὀδυσσεὺς ὁκτὼ κατὰ τὸν ἑννεαδικόν· ἄρ' οὖν μήτι τὸ Ὀδυσσεὺς ἐπίθετον καὶ οὐ κύριόν ἐστιν; ἐνίκησε γὰρ κατὰ μὲν τοὺς ἀριθμοὺς νικᾷ Αἴας, ἡ δ' ἱστορία Ὀδυσσεῆα παραδίδωσιν. <πάλιν> Ἀχιλεὺς καὶ Ἐκτωρ· Ἀχιλεὺς κατὰ τὸν ἑννεαδικὸν ποιεῖ <μονάδας> τέσσαρας, Ἐκτωρ μίαν· νικᾷ Ἀχιλεὺς.
- 4.14.18 πάλιν Ἀχιλεὺς καὶ Ἀστεροπαῖος· Ἀχιλεὺς ποιεῖ <μονάδας> τέσσαρας, Ἀστεροπαῖος τρεῖς· νικᾷ Ἀχιλεὺς. πάλιν Μενέλαος καὶ Εὐφορβος· Μενέλαος ἔχει μονάδας ἑννέα, Εὐφορβος ὁκτὼ· νικᾷ Μενέλαος. Τινὲς δὲ κατὰ τὸν ἑβδοματικὸν μόνοις τοῖς φωνήεσι χρῶνται, ἄλλοι δὲ

διαστέλλουσιν ἰδίᾳ μὲν τὰ φωνήεντα, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἡμίφωνα, ἰδίᾳ δὲ τὰ ἄφωνα, καὶ τρεῖς τάξεις ποιήσαντες λαμβάνουσι τοὺς πυθμένας ἰδίᾳ μὲν τῶν φωνηέντων, ἰδίᾳ δὲ τῶν ἡμιφώνων, ἰδίᾳ <δὲ> τῶν ἄφώνων, καὶ συγκρίνουσι χωρὶς ἕκαστον.

- 4.14.20 ἄλλοι δὲ οὐδὲ τούτοις τοῖς νενομισμένοις ἀριθμοῖς χρῶνται, ἀλλ' ἄλλοις· οἷον ὑποδείγματος ἕνεκα τὸ π <στοιχεῖον> οὐ θέλουσι πυθμένα ἔχειν <μονάδας> ἢ, ἀλλὰ ε', καὶ τὸ ξ στοιχεῖον πυθμένα μονάδας <ς', ἀλλὰ> δ', καὶ παντοίως στρεφόμενοι οὐδὲν ὑγιὲς εὐρίσκουσιν. ὅταν μέντοι δευτέρον τινες ἀγωνίζωνται, ἀφ' ἑκατέρου τῶν ὀνομάτων τὸ πρῶτον στοιχεῖον ἀφαιροῦσιν, ὅταν δὲ τρίτον, τὰ δύο ἑκατέρωθεν, καὶ τὰ λοιπὰ ψηφίσαντες συγκρίνουσιν. Οἶμαι δὲ ἐκδήλως ἐκτεθεῖσθαι καὶ τὴν τῶν ἀριθμητικῶν ἐπίνοιαν, δι' ἀριθμῶν καὶ ὀνομάτων τὸ ζῆν διακρίνειν νομιζόντων.
- 4.15.1 τούτους δὲ κατανοῶ σχολὴν ἄγοντας καὶ ψήφῳ γεγυμνασμένους τεθελῆκεναι διὰ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἐκ παίδων τέχνης [θέλγειν] εὐδοκιμοῦντας μάντις προ <σ> αγορεύεσθαι.
- 4.15.2 οἱ ἄνω κάτω τὰ στοιχεῖα καταμετροῦντες εἰς λῆρον ἐχώρησαν· ἐπὶ γὰρ ἀποτύχῳσι, τὸ ἄπορον προβάλλ <λ> οντες λέγουσι, μήτι τοῦτο <τὸ> ὄνομα γενικὸν οὐκ ἐγένετο, ἀλλ' ἐπίθετον, ὥς καὶ ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσεῶς καὶ Αἴαντος ἐκπεσόντες <τοῦτ'> ἐνεκάλουν. τίς ἐκ ταύτης τῆς θαυμαστῆς φιλοσοφίας ἀφορμὰς λαβὼν καὶ θελήσας αἰρεσιάρχης καλεῖσθαι οὐ δοξασθήσεται; Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ ἑτέρα τις τέχνη βαθυτέρα ἐστὶ παρὰ τοῖς πανσόφοις Ἑλλήνων μεριμνηταῖς, οἷς εὖχονται μαθητεύειν οἱ αἰρετικοὶ διὰ τὸ ταῖς αὐτῶν δόξα <ι> ς χρῆσθαι πρὸς τὰ ὑφ' αὐτῶν ἐπιχειρούμενα, καθὼς ὑποδειχθήσεται μετ' οὐ πολὺ—αὕτη δὲ ἐστὶ <ν ἢ> μετωποσκοπικὴ μαντεία, μᾶλλον δὲ μανία—, οὐδὲ ταύτην σιωπήσομεν.
- 4.15.4 εἰσὶν οἱ τοῖς ἄστροις ἀναφέρουσι τὰς μορφὰς τύπων τε ἰδέας καὶ τὰς φύσεις τῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ ταῖς <τῶν> ἀστέρων κατὰ γενέσεις <σχέσειςιν> ἀναλογιζόμενοι. οὕτως <δὲ> λέγουσι <ν> ·Οἱ <έν> Κριῶ γεννώμενοι τοι <οὔτ> οἱ ἔσσονται κεφαλῇ ἐπιμήκει, τριχὶ πυρρᾷ, ὀφρύσι συνεζευγμέναις, μετώπῳ ὀξεῖ, ὀφθαλμοῖς ὑπογλαύκοις <κ> αλοῖς, μήλοις καθειλκυσμένοις, ἐπίρρινοι, μυκτῆρσιν ἡνεωγμένοις, χεῖλεσι λεπτοῖς, γενεῖῳ ὀξεῖ, στόματι ἐπιμήκει.
- 4.15.5 οὔτοι, φησί, μεθέξουσι φύσεως τοιαύτης· προνοητικοί, ποικίλοι, δειλοί, φρόνιμοι, προσχαριώδεις, ἥσυχοι, περίεργοι, βουλαῖς ἀποκρύφοις, παντὶ πράγματι κατηρτισμένοι, πλεῖον φρονήσει ἢ ἰσχύι κρατοῦντες, τὸ παρὸν καταγελασταί, γεγραμματοῖς, <ᾗ> πιστοί, φιλόνοικοι, ἐν μάχῃ ἐρεθισταί, ἐπιθυμηταί, παιδερασταί, νοοῦντες, ἀπεστραμμένοι ἀπὸ τῶν ἰδίων οἴκων, ἀπαρέσκοντες ἅπαντα, κατήγοροι, ἐν οἴῳ μανιώδεις, ἐξουθενηταί, κατ' ἔτος τι ἀποβάλλοντες, εἰς φιλίαν εὐχρηστοὶ διὰ τὴν ἀγαθωσύνην· πλειστάκις ἐν ἄλλοτρίᾳ γῇ ἀποθνήσκουσιν. Οἱ δὲ ἐν Ταύρῳ τύπῳ ἔσσονται τῷδε· κεφαλῇ στρογγύλῃ, τριχὶ παχεῖα, μετώπῳ πλατεῖ τετραγώνῳ, ὀφθαλμοῖς μέλασι καὶ ὀφρύσι μέγαις, ἐν τῷ λευκῷ φλέβες λεπταὶ αἱματώδεις, βλεφάροις μακροῖς, ὠτίοις παχέσι μέγαις, στόματι στρογγύλῳ, ῥώθωνι παχεῖ, μυκτῆρσι στρογγύλοις, χεῖλεσι παχέσι, <σώματι βραχεῖ> τοῖς ὑπεράνω μέρεσιν ἰσχύουσι, νωθοὶ γεγεννημένοι ἀπὸ σκελῶν.
- 4.16.2 οἱ αὐτοὶ δὲ φύσεως ἀρέσκοντες, νοοῦντες, εὐφυεῖς, εὐσεβεῖς, δίκαιοι, ἄγροικοι, προσχαρεῖς, κοπιαταὶ ἀπὸ ἐτῶν ἰβ', ἐρεθισταί, νωθοί· τούτων ὁ στόμαχος μικρὸς ἐστὶ, πληροῦνται τάχα, πολλὰ βουλευόμενοι, φρόνιμοι, φειδωλοὶ εἰς ἑαυτούς, εἰς ἄλλους δαψιλεῖς, ἀγαθοποιοί· [σώματι βραχεῖ] ἐν μέρει εἰσὶ λυπηροί, ἀμελεῖς, εἰς φιλίαν ὠφέλιμοι διὰ τὸν νοῦν, κακοπαθεῖς. Ἐν Διδύμοις τύπος προσώπῳ κοκκίνῳ, μεγέθει οὐ λίαν μέγαν, μέρεσιν ἴσοις, ὀφθαλμοῖς μέλασιν ὥς ἡλειμμένοις, μήλοις καλοῖς γεγεννημένοι, στόματι παχεῖ, ὀφρύσι συντεθειμέναις· συγκρατοῦσι πάντα, <πάντα> ἔχουσιν, ἔσχατα πλούσιοι, σκνιφοί, φειδωλοὶ ἐκ τοῦ ἰδίου,

〈ἐκ τοῦ ἄλλοτρίου〉 δαψιλεῖς, πραγμάτων ἀφροδισιακῶν 〈ἐπιμελεῖς,〉 ἐπεικεῖς, μουσικοί, [πρὸς τὰ ἀφροδισιακὰ] ψεῦσται.

- 4.17.2 οἱ αὐτοὶ δὲ φύσεως δεδιδαγμένοι, νοοῦντες, περίεργοι, ἰδίᾳ ἀποφάσει, ἐπιθυμητικοί, [φειδωλοὶ ἐκ τοῦ ἰδίου, δαψιλεῖς] ἥσυχοι, φρόνιμοι, δόλιοι, πολλὰ βουλευόνται, ψηφισταί, κατήγοροι, 〈ἅ〉 καίριμοι, οὐκ εὐτυχεῖς, ἀπὸ γυναικῶν φιλοῦνται, ἔμποροι, εἰς φιλίαν οὐκ ἐπὶ πολὺ ὠφέλιμοι. Ἐν Καρκίνῳ τύπος μεγέθει οὐ μεγάλῳ, τριχὶ ὥσπερ κυνείᾳ, χρώματι ὑποπύρρῳ, στόματι ὀλίγῳ, κεφαλῇ στρογγύλῃ, μετώπῳ ὀξεῖ, ὀφθαλμοῖς ὑπογλαυκοῖς, ἱκανῶς καλοῖς, μέλεσιν ὑποποικίλοις.
- 4.18.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως κακοί, δόλιοι, βουλαῖς κατηρτισμένοι, ἄπληστοι, φειδωλοί, ἀχάριστοι, ἀνελεύθεροι, ἀνωφελεῖς, ἀμνήμονες, οὔτε ἀποδιδόασιν ἀλλότριον οὔτε ἀπαιτοῦσιν ἴδιον, εἰς φιλίαν 〈οὐκ〉 ὠφέλιμοι. Ἐν Λέοντι τύπος κεφαλῇ στρογγύλῃ, τριχὶ ὑποπύρρῳ, μετώπῳ μεγάλῳ ῥυσῶ, ὠτίοις παχέσι, τραχηλιώδεις, ἐν μέρει ὑποφάλακροι, πυρροί, ὀφθαλμοῖς γλαυκοῖς, μεγάλας γνάθοις, στόματι παχεῖ, τοῖς ἐπάνω μέρεσι παχεῖς, στήθει μεγάλῳ, τοῖς ὑποκάτω μέρεσι λεπτοί.
- 4.19.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως ἰδίας ἀποφάσεως, ἀσυγκέραστοι, ἀρέσκοντες ἑαυτοῖς, ὀργίλοι, θυμώδεις, καταφρονηταί, αὐθάδεις, μηδὲν βουλ 〈εὐ〉 ὄμενοι, ἂν 〈ὠμ〉 αλοι, κακόσχολοι, 〈ἅ〉 συνήθεις, εἰς πράγματα ἀφροδισιακὰ ἐκκεχυμένοι, μοιχοί, ἀναιδεῖς, πίστει ἀναλήθεις, αἰτηταί, τολμηροί, σκνιφοί, ἄρπαγες, ἀξιόλογοι, εἰς κοινωνίαν ὠφέλιμοι, εἰς φιλίαν ἀνωφελεῖς. Ἐν Παρθένῳ τύπος ὀράσει καλῇ, ὀφθαλμοῖς οὐ μεγάλοις, ἐπαφροδίτοις, μέλασιν, ὀρθοῖς, συντεθειμένοις, ἰλαροῖς, κολυμβῶσιν· εἰσὶ δὲ λεπτοὶ σώματος 〈τὰ〉 ὑποκάτω, ὅψει καλῇ, τριχὶ καλῶ 〈σ〉 συντεθειμένη, μετώπῳ μεγάλῳ, ῥώθωνι προαλεῖ.
- 4.20.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως εὐμαθεῖς, μέτριοι, ἐπινοηταί, παιγνιώδεις, λόγιοι, βραδὺ λαλοῦντες, πολλὰ βουλευόμενοι, προσχαρεῖς ὥς οἱ παρατηρηταί, ἡδέως πάντα παρατηροῦντες καὶ μαθηταί εὐφυεῖς, ἃ ἔμαθον κρατοῦσι, [μέτριοι,] ἐξουθενηταί, παιδερασταί, συνήθεις, ψυχῇ μεγάλῃ, καταφρονηταί, πραγμάτων ἀμελεῖς, διδαχῇ προσέχοντες, καλλίονες 〈οἰκονόμοι〉 ἐν ἄλλ 〈οτρὶ〉 οἰς ἢ 〈ἐν〉 τοῖς ἰδίοις, πρὸς φιλίαν ὠφέλιμοι. Ἐν Ζυγῶ τύπος τριχὶ λεπτῇ, προαλεῖ, ὑποπύρρῳ, ὑπομήκει, μετώπῳ ὀξεῖ, ῥυσῶ, ὀφρύσι καλαῖς, συντεθειμέναις, ὀφθαλμοῖς καλοῖς, κόραις μέλασιν, ὠτίοις μακροῖς, λεπτοῖς, κεφαλῇ ἐπικεκλιμένη, στόματι μακρῶ.
- 4.21.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως νοοῦντες, θεοὺς τιμῶντες, ἀλλήλους καταλαλοῦντες, ἔμποροι, κοπιαταί, πορισμὸν μὴ κατέχοντες, ψεῦσται, μὴ φιλοῦντες ἐν πράγμασι 〈ν ἐπι〉 νοῆσαι, ἀληθεῖς, ἐλευθερόγλωσσοι, ἀγαθοποιοί, ἀμαθεῖς, [ψεῦσται,] συνήθεις, ἀμελεῖς· τούτοις οὐκ ἐμποιεῖ ἀδίκως ποιῆσαι μέρος. εἰσὶ 〈δὲ〉 καταφρονηταί, καταγελασταί, ὀξεῖς, ἔνδοξοι, ἀκουσταί, καὶ τούτοις οὐδὲν προχωρεῖ πρὸς φιλίαν ὠφέλιμοι. Ἐν Σκορπίῳ τύπος προσώπῳ παρθενικῶ, εὐμόρφῳ, † ἄλυκῳ, † τριχὶ ὑπομέλανι, ὀφθαλμοῖς εὐμόρφοις, μετώπῳ οὐ πλατεῖ καὶ ῥώθωνι ὀξεῖ, ὠτίοις συντεθειμένοις, μικροῖς, μετώπῳ ῥυσῶ, ὀφρύσι στεναῖς, μήλοις καθε 〈ι〉 λκυσμένοις.
- 4.22.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως δόλιοι, κατεστραμμένοι, ψεῦσται, ἴδια βουλευόμενα μηδενὶ ἀνατιθέμενοι, διπλῇ ψυχῇ, κακοποιοί, ἐξουθενηταί, μοιχείας ἔνοχοι, εὐφυεῖς, εὐμαθεῖς, εἰς φιλίαν ἄχρηστοι. Ἐν Τοξότῃ τύπος μήκει μεγάλῳ, μετώπῳ τετραγώνῳ, ὀφρύσι μεσταῖς, συγκρατουμέναις, τριχὶ 〈ι〉 συντεθειμένη, προαλεῖ, ὑποπύρρῳ.
- 4.23.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως προσχαρεῖς ὥς οἱ πεπαιδευμένοι, ἀπλοῖ, ἀγαθοποιοί, παιδερασταί, συνήθεις, κοπιαταί, φιληταί, φιλούμενοι, ἐν οἴνῳ ἰλαροί, καθάριοι, ὀργίλοι, ἀμελεῖς, κακοί, καταφρονηταί, ψυχαῖς μεγάλας, ὕβριστικοί, ὑπόδουλοι, εἰς φιλίαν ἄχρηστοι, εἰς κοινωνίαν εὐχρηστοι. Ἐν Αἰγόκέρῳ τύπος σώματι ὑποπύρρῳ, τριχὶ ὑποπολίῳ, προαλεῖ στόματι

στρογγύλω, ὀφθαλμοῖς ὡς ἀετοῦ, ὀφρύσι συντεθειμέναις, μετώπῳ ἡνοιγμένῳ, ὑποφάλακροι, τὰ ὑποκάτω μέρη τοῦ σώματος ἰσχυρότεροι.

4.24.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως φιλόσοφοι, καταφρονηταὶ καὶ τὸ παρὸν καταγελασταί, [ὀργίλοι,] συγχωρηταί, καλοὶ, ἀγαθοποιοί, πράγματος μουσικοῦ φιληταί, ἐν οἴνῳ ὀργίλοι, γελοῖοι, συνήθεις, λάλοι, παιδερασταί, ἰλαροί, προσφιλεῖς, φιληταί, ἐρεθίζοντες, <εἰς φιλίαν ἄχρηστοι,> εἰς κοινωνίαν εὐχρηστοί. Ἐν Ὑδροχόῳ τύπος μεγέθει <οὐ μεγάλῳ, μετώπῳ> τετραγώνῳ, στόματι ὀλίγῳ, ὀφθαλμοῖς ὀξέσι, λεπτοῖς, γοργοῖς, <ὀφρύσι μεγάλαις.

4.25.1 > ἐπιτάκτης, ἀχάριστος, ὀξύς, εὐχερῶς εὐρίσκων, πρὸς φιλίαν εὐχρηστος καὶ πρὸς κοινωνίαν. ἔτι (ἐ)ξ ὑγρῶν πραγμάτων πορίζουσι καὶ τοὺς πορισμοὺς ἀπολλῶν οὖσιν.

4.25.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως σιγηροί, αἰσχυνητροί, συνήθεις, μοιχοί, σκνιφοί, πράγμασι πονοῦμενοι, θορυβασταί, καθάριοι, εὐφυεῖς, καλοί. [ὀφρύσι μέγαις] πολλάκις ἐν λεπτοῖς πράγμασι γεννῶνται, καὶ δίφρων πραγματείαν γυμνάζουσι <νῶ> τινὶ ἂν καλῶς ποιήσωσιν, οὐδεὶς αὐτοῖς χάριτας ἀποδίδοι. Ἐν Ἰχθύσι τύπος μήκει μέσῳ, ὡς ἰχθύες μετώπῳ ὀξεῖ, τριχὶ δασεῖα, πολλάκις πολλοὶ ταχέως γίνονται.

4.26.2 οἱ αὐτοὶ φύσεως ψυχῇ μεγάλῃ, ἀπλοῖ, ὀργίλοι, φειδωλοί, λάλοι, <τῇ> πρώτη ἡλικίᾳ ἔσσονται ὑπνωτικοί, δι' ἑαυτῶν πραγματείαν πρᾶξι θέλουσιν, ἔνδοξοι, τολμηροί, ζηλωτικοί, κατήγοροι, τόπον ἀλλάσσοντες, φιληταί, ὀρχησταί, εἰς φιλίαν ὠφέλιμοι. Ἐπεὶ καὶ τούτων τὴν θαυμαστὴν σοφίαν ἐξεθέμεθα τὴν τε πολυμέριμον αὐτῶν δι' ἐπινοίας μαντικὴν οὐκ ἀπεκρύψαμεν, οὐδ' ἐν οἷς σφαλλόμενοι ματαιάζουσι σιωπήσομεν· ἄστρον γὰρ ὀνόμασιν εἶδη καὶ φύσεις ἀνθρώπων παραβάλλοντες πῶς <οὐκ> ἠσθένησαν; τὰ μὲν γὰρ ἄστρο ἴσμεν τοὺς ἀπ' ἀρχῆς, νομίσαντας εἶδ' ὧν ὧν <σχήματα> κατανοεῖν, ὀνόμασι κεκληκέναι πρὸς τὸ εὔσημα καὶ εὐεπίγνωστα τυγχάνειν· τίς γὰρ τούτων ὁμοιότης πρὸς τὴν τῶν ζωδίων εἰκόνα ἢ τίς ὁμοία φύσις πράξεώς τε καὶ ἐνεργείας, ἵνα τις τὸν <μὲν> ἐν Λέοντι φάσκη θυμικόν, τὸν δὲ ἐν Παρθένῳ μέτριον, ἢ <τὸν μὲν> ἐν Καρκίνῳ κακόν, τὸν δὲ ἐν <*> ** λαβῶν καταγράψαι τὸν πυνθανόμενον ἀξιοῖ <ὅ> τι ἂν πυθέσθαι τῶν δαιμόνων θέλῃ * μόνον.

4.28.1 εἴτα συμψήσας τὸν χάρτην, τῷ παιδί δοὺς ἀποπέμπει καυθησόμενον, ἵν' οἴχ(η)ται φέρων ὁ καπνὸς τοῖς δαίμοσι τὰ γράμματα.

4.28.2 τοῦ δὲ τὸ κελευσθὲν πράξοντος πρῶτα μὲν ἀφαιρεῖ τοῦ χάρτου μοίρας ἴσας πλείονάς τε τινὰς σκηπτεται ἐγγράφειν Ἑβραϊκοῖς γράμμασι δαίμονας· εἴτα <δ' ἔθει> μάγων Αἰγυπτίων καταθύσας τὸ καλούμενον κῦφι θυμίαμα, ταῦτα <σ> μὲν ἐπαιωρήσας κατὰ τοῦ θυμιάματος φέρει, ὃ δ' ἔτυχε γράψας ὁ πυνθανόμενος θεὸς κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἔκαυσεν.

4.28.3 εἴτα θεοφορεῖσθαι δοκῶν <ὁ παῖς,> εἰσπεσὼν τῷ मुखῷ μέγα καὶ ἀπηχὲς κέκραγε καὶ πᾶσιν ἀσύνετον * (π)ολὺ δὲ <*> <εἴσω παρελθεῖν κελεύει> πάντ(ας) τοὺς παρόντας, καὶ τὸν Φρῆ <ν> ἢ τινὰ ἕτερον ἐπικαλοῦντες δαίμονα, ἐπειδὴν εἰσελθόντες παραστῶσιν οἱ παρόντες, ἐπὶ στ <ιβ> ἁ <δο> ς βαλὼν τὸν παῖδ(α) πολλὰ ἐπιλέγει αὐτῷ—τοῦτο μὲν Ἑλλάδι φωνῇ, τοῦτο δὲ ὡς Ἑβραϊδὶ—τὰς συνήθεις τοῖς μάγοις ἐπαοιδάς, ὃ δὲ ἐνάρχεται προσπεισόμενος. <Ὅσ> δὲ ἔνδον <ὦν,> φιάλῃ ὕδατος πλήρῃ ἐμβαλὼν χάλκανθον καὶ τήξας τὸ φάρμακον, τὸ δῆθεν ἐξαλειφθὲν χαρτίον δι' αὐτοῦ καταρράνας, τὰ φωλεύοντα καὶ κεκρυμμένα γράμματα πάλιν εἰς φῶς ἐλθεῖν ἀναγκάζει, δι' ὧν μανθάνει ἅπερ ὁ πυθόμενος ἔγραψε.

4.28.4 —καὶ διὰ τοῦ χαλκάνθου δέ τις εἰ γράψειε καὶ τῇ κηκίδι ὑποθυμιάσειε λελειωμένη, φανερὰ γένοιτ' ἂν τὰ κεκρυμμένα γράμματα.

4.28.5 καὶ γάλακτι δὲ εἰ γράψειε τις, εἴτα χάρτην <τινὰ> καύσας καὶ λειώσας <καὶ> ἐπιπάσας τρίψει <εν> ἐπὶ τοῖς τῷ γάλακτι γεγραμμένοις γράμμασιν, ἔσται πρόδηλα. καὶ οὖρον δὲ καὶ γάρον καὶ τιθυμάλου ὁπὸς καὶ συκῆς ποιεῖ τὸ ὅμοιον. —ἐπειδὴ <δὲ> ἔμαθε τὴν ἐρώτησιν

οὕτως, τίνα χρή τρόπον ἀποκρίνεσθαι προϋνόησε. Καὶ λοιπὸν εἴσω παρελθεῖν κελεύει τοὺς παρόντας, δάφνας ἔχοντας καὶ σείοντας καὶ κεκραγότας καὶ τὸν Φρῆν ἐπικαλοῦντας δαίμονα.

4.28.6 —καὶ γὰρ ἐπικαλεῖν τούτοις πρέπει, καὶ τοῦτο αἰτεῖν παρὰ δαιμόνων ἄξιον, ὃ δι' αὐτῶν παρέχειν οὐ θέλουσιν, ἀπολέσαντες τὰς φρένας. —τὸ δὲ ἄκοσμον τῆς βοῆς καὶ ὁ ψόφος οἷς ἐν ἀπορρήτῳ πεποιηκέναι ἐνομίζε <το> παρακολουθεῖν ἐκώλυε.

4.28.7 τίνα δὲ ταῦτά ἐστι, καιρὸς λοιπὸν λέγειν. πολὺ μὲν οὖν τυγχάνει τὸ σκότος· λέγει γὰρ ἀδύνατον τὰ θεῖα ὁρᾶν θνητὴν φύσιν, ἱκανὸν δὲ τὸ ὁμιλεῖν. κατακλίνας δὲ τὸν παῖδα πρηνῇ καὶ δύο τῶν γραμματιδίων ἐκείνων, ἅπερ ἦν ἐγγεγραμμένα Ἑβραϊκοῖς δῆθεν γράμμασιν ὡς δαιμόνων ὀνόματα, πλευρᾷ παραθεῖς ἐκατέρᾳ, τὰ λοιπὰ τοῖς ὤσιν ἐνθήσειν λέγει.

4.28.8 ἔστι δὲ τοῦτ' αὐτ(ὸ) ἀναγκαῖον, ἵνα τι παραθῇ τοῖς ὤσι τοῦ παιδὸς ὄργανον, δι' οὗ πᾶν ἔσται σημᾶναι <ῶν> θέλει. <κατ> ηχ <εἰ> οὖν τὸ πρῶτον, ἵνα φοβηθῇ ὁ παῖς, καὶ <τὸ> δεύτερον <ἐ> πιβομβεῖ, ἔπειτα τὸ τρίτον λαλεῖ διὰ τοῦ ὀργάνου ἃ λέγειν τὸν παῖδα βούλεται καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ πράγματος ὡς δοκεῖ. εἴτα τοὺς μὲν παρόντας ἡσυχάζειν ποιεῖ, τὸν δὲ ἃ παρὰ τῶν δαιμόνων ἤκουσε σημαίνειν ἄξιοι. Τὸ δὲ τοῖς ὤσι παρατεθὲν ὄργανόν ἐστι φυσικὸν ὄργανον, τῶν μακροτραχήλων γεράνων ἢ πελαργῶν [ἢ κύκνων] ἀρτηρία.

4.28.9 ὦν εἰ μηδέτερον παρ <ῆ,> ἔστι καὶ ἕτερα τέχνης ὄργανα· αὐλίσκοι γὰρ τινες χάλκεοι τὸν ἀριθμὸν δέκα εἰς ἀλλήλους χωροῦντες, εἰς στενὸν ἀπολήγοντες εὐάρμοστοι γίνονται· δι' ὧν πρὸς τὸ οὗς ὅσα θέλει φθέγγεται. καὶ ταῦτα ὁ παῖς κατακούων, ἐμφόβως ὡς ὑπὸ δαιμόνων λαλούμενα κελευσθεῖς ἀποφθέγγεται.

4.28.10 εἰ δὲ καὶ σκυτός τις ράβδῳ περιθεῖς ὑγρόν, ξηράνας καὶ συναγαγὼν προσαρμόσῃ <καὶ> ἀποσπᾶσας τὴν ράβδον αὐλίσκου δίκην τὸ σκυτός ἐργάσεται, τὸ ὅμοιον ποιεῖ. εἰ δὲ τι τούτων μὴ παρῇ, βίβλον λαβὼν <καὶ> ἐπισπασάμενος ἔνδοθεν ὅσον χρήζει ἐπὶ μῆκος ἐκτείνας τὰ ὅμοια ἐνεργεῖ. Εἰ δὲ προειδείῃ ὃ <σ> τι <σ> πάρεστι πεισόμενος, ἐτοιμότερος πρὸς πάντα γίνεται.

4.28.11 εἰ δὲ καὶ τὴν πεῦσιν προμάθοι, γράφει τῷ φαρμάκῳ, καὶ ὡς ἐμπαράσκευος ἱκανώτερος νομίζεται, σαφῶς γράψας <τὴν ἀπόκρισιν πρὸς> τὸ ἐρωτώμενον. εἰ δὲ ἀγνοεῖ, ὑποτοπάζει καὶ ἀμφίβολον καὶ ποικίλην ἀποφαίνεται τι δεχόμενον μετάφρασιν, ἵνα τὴν μὲν ἀρχὴν ἄσημος οὕσα ἢ χρησιμοδοσία εἰς πολλὰ ἔσται, ἐπὶ δὲ τῇ ἐκβάσει τῶν συμβησομένων πρὸς τὸ συμβὰν πρόρρησις νομίζεται.

4.28.12 εἴτα λεκάνην πληρώσας ὕδατος <ὡς> ἄγραφον <τὸν> χάρτην καθίσει, συνεμβάλων χάλκανθον· οὕτως γὰρ ἀναπλεῖ τὴν ἀπόκρισιν φέρων ὁ γραφεὶς χάρτης. Τῷ μὲν δὴ παιδίῳ καὶ φαντασίαι φοβεραὶ γίνονται πολλάκις [καὶ γὰρ πληγὰς ἐμβάλλει εὐπόρως ἐκφοβῶν]· λίβανον γὰρ εἰς πῦρ ἐμβαλὼν πάλιν ποιεῖ τοῦτον τὸν τρόπον. βῶλον τῶν λεγομένων ὀρυκτῶν ἁλῶν κηρῷ Τυρρηνικῷ περισκεπᾶσας καὶ αὐτὸν δὲ <τὸν> λιβάνου βῶλον διχοτομήσας ἐντίθησι τοῦ ἁλατος χόνδρον καὶ πάλιν συγκολλήσας ἐπὶ ἀνθράκων καιομένων τιθεὶς ἑᾶ· τοῦ δὲ συγκαέντος οἱ ἄλλες ἀναπηδῶντες φαντασίαν ἀπεργάζονται ὥσπερ ξένου θεάματος γινομένου.

4.28.13 αἱματώδη δὲ φλόγα ποιεῖ τὸ Ἰνδικὸν μέλαν ἐνθεῖς τῷ λιβανωτῷ, καθὼς προείπαμεν. αἱματώδη δὲ ὑγρασίαν ποιεῖ κηρὸν ἀγχοῦσῃ ἀναμίξας καὶ ὡς ἔφην τῷ λιβανωτῷ <τὸν> κηρὸν ἐνθέμενος. ἄνθρακας δὲ κινεῖσθαι ποιεῖ σχιστὴν ὑποθεῖς στυπτηρίαν· ἥς λυομένης καὶ δίκην πομφολύγων διοιδούσης κινοῦνται οἱ ἄνθρακες. Ὡὰ δὲ <δύο> διάφορα ἐπιδείκνυνται τὸν τρόπον τόνδε· κορυφὴν τρυπήσας ἐξ ἐκατέρων καὶ τὸ λευκὸν ὑπεξαγαγὼν, αὐθις βάψας ἔμβαλε τῷ μὲν τῆς Σινωπίδος, τῷ δὲ τοῦ γραφικοῦ μέλανος ἀπόφρασσε δὲ τὰς τρυμαλιὰς ξέσματι τῶν ὠν λείψω, μετ' ὅπου συκῆς ἐμπλάσας.

4.30.1

Τοῖς δὲ ἄμνους ἀποτεμένεσθαι τὰς κεφαλὰς ἑαυτῶν ποιοῦσιν οὗτος ὁ τρόπος. κρύβδην καυστικῷ φαρμάκῳ χρίσας τὸν φάρυγγα ἔῃ παρατιθεὶς τὸ ξίφος· ὁ δὲ κνήθεσθαι (θέ)λων, προσπεσὼν τῇ μαχαίρᾳ θλίβων σφάζεται καὶ μικροῦ δεῖν ἀποτεμένεσθαι τὴν κεφαλὴν. ἔστι δὲ τὸ φάρμακον βρυωνία καὶ ἀδάρκη καὶ σκίλλα κατ' ἴσον μεμιγμένα <ι> .

4.30.2 ἴνα δὲ λάθῃ φέρων τὸ φάρμακον, φέρει πυξίδα διπλὴν κερατίνην, ἧς τὸ <μὲν> φανερόν μέρος ἔχει λιβανωτόν, τὸ δὲ ἄφανές φάρμακον. ἀλλὰ καὶ τοῖς ὥσι τοῦ τεθνηξομένου ἐμβάλλει ὕδ <ρ> ἄργυρον· ἔστι γὰρ θανατηφόρον φάρμακον. Αἰγῶν δὲ κἂν ἐπιπ <λ> ἄσῃ τις κηρωτῇ τὰς ἀκοάς, φασὶ θνήσκειν μετ' ὀλίγον, ἀναπνεῖν κωλυόμενας· ὁδὸν γὰρ αὐταῖς ταύτην εἶναι λέγουσι τοῦ δι' ἀναπνοῆς ἐλκομένου πνεύματος.

4.31.1 κριὸν δὲ θνήσκειν φασὶν εἰ κατ' ἀντικρὺ τις ἀνακλάσειεν ἡλίου <φῶς> . Οἶκον δὲ ποιοῦσι καίεσθαι τῶν θαλαττίων τινὸς ἰχῶρι χριόμενον, <οῖον> τοῦ καλουμένου δακτύλου.

4.31.2 καὶ τὸ διὰ τῆς ἄλμης δὲ πάνυ χρησίμον· ἔστι δὲ ἀφρὸς θαλάσσης, ἐν ὀστρακίνῳ στάμνῳ μετὰ γλυκέος ἠψημένος ᾧ ζέσαντι λύχνον ἔαν προσάγῃς καιόμενον, ἀρπάσας τὸ πῦρ ἐξάπτεται· καὶ καταχυθὲν τῆς κεφαλῆς οὐ καίει τὸ σύνολον. εἰ δὲ καὶ μάννη <ν> ἐπιπάσσεις ζέοντι, πολλῷ μᾶλλον ἐξάπτεται· βέλτιον δὲ δρᾷ εἰ καὶ θείου τι προσλάβῃ. Βροντὴ <δὲ> γίνεται τρόποις πλείοσι· λίθοι τε γὰρ πλείονες καὶ μείζονες κατὰ κρημνῶν φερόμενοι <πεποιημένων> διὰ σανίδων ἐπικαταπίπτουσι χαλκοῖς ἐλάσμασι καὶ βροντῇ παραπλήσιον <ἀπο> τελοῦσι ψόφον.

4.32.1 καὶ σανίδα δὲ λεπτὴν, ἥπερ οἱ γναφεῖς τὴν ἐσθῆτα πιέζουσι, σχοινίῳ λεπτῷ περιειλήσαντες, εἴτα ῥοίζῳ τὴν σχοῖνον ἐπισπώμενοι ῥομβοῦσι τὴν σανίδα, ἥ δὲ δονουμένη ἤχον βροντῆς ἀπεργάζεται. Ταῦτα μὲν οὕτως παίζεται· ἕτερα δέ, ἃ καὶ [οἱ] αὐτὰ οἱ παιζόμενοι ὥς μεγάλα νομίζουσιν, ἐκθήσομαι.

4.32.2 πίσης λέβητα μεστὸν ἐπ' ἀνθράκων καιομένων τιθέντες, ἐπὶ βράσῃ, καθιέντες τὰς χεῖρας οὐ καίονται. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀνθράκων πυρὸς περιπατοῦντες γυμνοῖς ποσὶν οὐ καίονται. ἀλλὰ καὶ πυραμίδα λιθίνην θεῖς ἐπὶ πυρὰν καίεσθαι ποιεῖ, ἔκ τε τοῦ στόματος πολὺν καπνὸν προφέρει καὶ πυρώδη· εἴτα καὶ σινδόνα ἐπιθεὶς ἐπὶ λεκάνῃ ὕδατος, πολλοὺς ἐπιβαλὼν ἄνθρακας καιομένους, ἄκαυστον φυλάττει τὴν σινδόνα.

4.32.3 σκότος δὲ ἐν οἴκῳ ποιήσας, ἐπεισάξειν φάσκει θεοὺς ἢ δαίμονας· καὶ <εἰ φέρε> εἰπεῖν ἀπαιτεῖ <τι> ς Ἀσκληπιὸν δεικνύναι, ἐπικαλεῖται οὕτως λέγων· Ζῆνα, πάλαι φθίμενον πᾶιν ἄμβροτον Ἀπόλλωνος, κικλήσκ <ω λ> οἰβαῖσι μολεῖν ἐπίκουρον ἐμαῖσιν· ὅς ποτε καὶ νεκρῶν ἀμνηνῶν μυρία φῦλα, Ταρτάρου εὐρώεντος ἀεικ <λ> αὐστοῖσι μελάθροισι δύσνοστον πλώοντα ῥόον κελάδοντ' <ἀ> διαύλου <Κωκυτοῦ, πρὸς> ἅπασιν ἴσον τέλος ἀνδράσι θνητοῖς, λίμνη πὰρ γοώοντα καὶ ἄλλιτα κωκύοντα, αὐτὸς ἀμειδίτοιο ἐρύσαο Φερσεφονείης· εἴτ' ἐφέπεις Τρίκ <κ> ῆς ἱερῆς ἔδος, εἴτ' ἐρατεινὴν Πέργαμον, εἴτ' ἐπὶ τοῖσιν <Ι> αονίαν Ἐπίδαυρον, δεῦρο, μάκαρ, καλέει σε μάγων <πρόμοσ> ὧδε <παρεῖναι> . Ἐπὶ δὲ χλευάζων λήξῃ, φαίνεται κατὰ τοῦ ἐδάφους πυρώδης Ἀσκληπιός.

4.33.1 εἴτα θεῖς ἐν μέσῳ λεκάνην πλήρη ὕδατος, πάντας καλεῖ τοὺς θεοὺς καὶ παραγίνονται· ἐγκύψας γὰρ ὁ παρών, ἐν τῇ λεκάνῃ ὄψεται πάντας καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἅμα σκύλακας ὑλακτοῦντας ἄγουσαν. Οὐκ ὀκνήσομεν δὲ καὶ τούτων τὴν ἱστορίαν ὥς ἐπιχειροῦσι διηγῆσθαι.

4.33.2 τῷ γὰρ λέβητι τῆς πίσης ὥς ἐμβράσσοντι καθίησι τὰς χεῖρας· ὅξος <δὲ> καὶ νίτρον ἐμβαλὼν καὶ πίσσαν ὑγρὰν, ὑποκαίει τὸν λέβητα· τὸ δὲ ὅξος ἅμα τῷ νίτρῳ μιγνύμενον, ἀντιλαμβανόμενον θερμῆς μικρᾶς κινεῖ τὴν πίσσαν, ὥς μέχρι τῆς ἐπιφανείας κινεῖν πομφόλυγας καὶ φαντασίαν μόνην παρέχειν ζέοντος. φθάνει δὲ καὶ τὰς χεῖρας πολλάκις ἄλμη νιψάμενος, δι' ὃ οὐ πάνυ τι καίει, κἂν ἀληθῶς ζῇ. εἰ δὲ <καὶ> μυρσίνη καὶ νίτρον καὶ σμύρνη, μετ' ὅξους μίξας,

ἐπιχρίσας ἀπονίψει <ε> τὰς χεῖρας ἄλμη πλειστάκις, οὐ καίεται. τοὺς δὲ πόδας οὐ καίεται ἰχθυοκόλλα καὶ σαλαμάνδρα χρισάμενος.

4.33.3 τοῦ δὲ τὴν πυραμίδα καίεσθαι δαδίου δίκην, οὗσαν λίθον, αὕτη <ή> αἰτία· γῆ μὲν ἐστὶ Κρητική, τὸ μὲν σχῆμα πεπλασμένη πυραμὶς, τὸ δὲ χρῶμα ὡς λίθος γαλακτικός, κατασκευάζεται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. βρέξας ἐλαίῳ πλείονι τὴν βῶλον, θεῖς ἐπ’ ἀνθράκων <καὶ> ὀπτήσας, καὶ πάλιν βρέξας καὶ καύσας δεύτερον καὶ τρίτον καὶ πολλάκις, καίεσθαι δύνασθαι παρασκευάζει, κἂν ὕδατι βραχῇ· ἔχει γὰρ ἐν ἑαυτῷ πολὺ τὸ ἔλαιον. ἀνάπτεται δὲ δι’ αὐτῆς, τοῦ μάγου σπένδοντος, ἡ πυρά, τίτανον ὑποκαιομένην ἔχουσα ἀντὶ σποδιᾶς, καὶ λιβανωτὸν λεπτὸν [καὶ] πολύν, καὶ δαδίων <ρήτινη> κεχρισμένων αὐτορρύτῳ <φορυτὸν> κηκίδων τε κενῶν, ἔνδον πῦρ ἔχουσῶν.

4.33.4 καπνὸν δὲ ἐκ τοῦ στόματος ἀνίει ἐγχρονίσας καὶ πῦρ κηκίδι ἐμβαλὼν καὶ τῷ στυπείῳ συμπεριβαλὼν καὶ φουσῶν ἐν τῷ στόματι. τό γε μὴν περικείμενον τῇ λεκάνῃ σινδόνιον, ἐφ’ ὃ τίθησι τοὺς ἄνθρακας, διὰ τὴν ὑποκειμένην ἄλμην οὐκ ἐκαίετο· καὶ αὐτὸ δὲ ἦν ἄλμη προβεβρεγμένον, εἴτα κεχρισμένον ὡς τῷ λευκῷ μεθ’ ὑγρᾶς στυπτηρίας. εἰ δὲ καὶ χυλὸν ἀειζῶου τις τούτοις μετ’ ὄξους ἐπιμίξειεν καὶ πρὸ πολλοῦ σφόδρα καταχρίσαι χρόνου, βαφὲν τῷ φαρμάκῳ μένει παντελῶς ἄκαυστον. Ἐπεὶ μὲν οὖν [παρὰ] τῶν παρ’ αὐτοῖς ἀπορρήτων μαθημάτων συντόμως τὰς δυνάμεις ἐξεθέμεθα εὐκόλῳ τε τὴν <τῶν> κατ’ αὐτοὺς κατάγνωσιν ἐδείξαμεν, οὐδὲ τοῦτο σιωπᾶν βουλόμεθα, ὃν ἀναγκαῖον, ὡς σφραγίδας λύοντες ἐσφραγισμένα τὰ γράμματα αὐταῖς ταῖς σφραγῖσιν ἀποδιδόασιν.

4.34.1 πίσσαν <μὲν οὖν καὶ κηρὸν> καὶ ρητίνην καὶ θεῖον, ἔτι δὲ ἄσφαλτον ἴσα τήξαντες, κολλυρίων σχήματι πλάσαντες φυλάττουσι· καιρὸς δὲ ὅταν ἡ λύειν γραμματίδιον, τή(ν) γλῶσσαν ἐλαίῳ δεύσαντες, εἴτα ἐξ αὐτῆς τὴν σφραγίδα χρίσαντες, πυρὶ συμμέτρῳ τὸ φάρμακον θερμάσαντες ἐπιφέρουσι τῇ σφραγίδι καὶ μέχρι ἂν παγῇ παντελῶς ἑῶσι· καὶ τούτῳ δίκην σημάντρου χρῶνται.

4.34.2 φασὶ δὲ καὶ αὐτὸν <τὸν> κηρὸν μετὰ πευκίνης ρητίνης τὸ παραπλήσιον ποιεῖν, καὶ μαστίχης μέρη δύο μετὰ ξηρᾶς ἀσφάλτου μέρους. καὶ θεῖον δὲ μόνον ἐπιεικῶς ποιεῖ, καὶ γύψου δὲ ἄνθος μεθ’ ὕδατος διειμένον καὶ κόμμεως [ὥς] τοῦτο μὲν δὴ καὶ πρὸς τὸ σφραγίσαι μόλιβδον τετηκότα ποιεῖ κάλλιστα.

4.34.3 καὶ <τὸ> διὰ τοῦ Τυρρηνικοῦ δὲ κηροῦ καὶ ρητίνης φρυκτῆς καὶ πίσσης καὶ ἀσφάλτου <καὶ> μαστίχης καὶ λείας μαρμαρίου, ἴσων ἀπάντων ἐψομένων, τῶν μὲν ἄλλων ὧν ἔφην ἐ(στὶ) [μὲν] βέλτιον, τοῦ δὲ διὰ τῆς γύψου οὐκ ἔλαττον. οὕτως μὲν οὖν καὶ τὰς σφραγίδας λύειν ἐπιχειροῦσι, τὰ ἔνδον γεγραμμένα μανθάνειν πειρώμενοι. ταύτας δὲ ὥκνουν τὰς μηχανὰς κατ(α)τάξα(ι) ἐν τῇ βίβλῳ, ἐννοῶν μήποτε τις κακοῦργος ἀφορμὰς λαβὼν ἐπιχειρήσει· νῦν δὲ ἡ πολλῶν δυναμένων σωθῆναι νέων φροντὶς ἔπεισε διδάξαι καὶ προειπεῖν φυλακῆς ἕνεκεν· ὡς γὰρ χρήσεται τις αὐταῖς πρὸς κακοῦ μάθησιν, οὕτως τις ἕτερος μαθὼν φυλάσσεται.

4.34.4 καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ τοῦ βίου λυμεῶνες μάγοι αἰσχυνθήσονται τῇ τέχνῃ χρώμενοι· μαθόντες γὰρ ἅφ’ ἡμῶν ταῦτα προ * ἐμποδισθήσονται τυχὸν τῆς ἐπινοίας. ἵνα δὲ μὴ λύηται ταύτη ἡ σφραγίς, στέαρ ὕειον καὶ τρίχας τῷ κηρῷ τις μίξας σφραγιζέτω. Ἄλλ’ οὐδὲ τὴν λεκανομαντείαν αὐτῶν οὗσαν πανούργημα σιωπήσομαι.

4.35.1 οἶκημα γάρ τι κεκλεισμένον σκευάσαντες καὶ κυάνῳ τὸν ὄροφον χρίσαντες, εἰς δὴ τὸ παρὸν ἐπάγονται σκεύη τινὰ κυάνεα καὶ ἀνατείνουσι· μέση δὲ λεκάνη κατὰ τῆς γῆς ὕδατος μεστὴ τίθεται, ἡ τὴν ἀντανάκλασιν τῆς κυάνου προσπεσοῦσαν δίκην οὐρανοῦ ἐνδείκνυσιν.

4.35.2 ἔχει δὲ καὶ στόμιόν τι τὸ ἔδαφος λεληθός, ᾧ ἐπικειμένη ἡ λεκάνη τὸν μὲν πυθμένα ἔχει ὕδατος <ν>, αὐτὴ δὲ ἐστὶ πετρίνη. ὕπεστι δὲ οἶκος λεληθώς, εἰς ὃν συμπορευόμενοι οἱ συμπαῖκται

σχήματα ὧν ἂν βούληται δεικνύναι ὁ μάγος θεῶν καὶ δαιμόνων ἐνδυσάμενοι ἐμφαίνουσιν. οὓς καθορῶν ὁ πλανώμενος, τὸ πανούργημα καταπέπληγε τοῦ μάγου καὶ λοιπὸν πάντα πιστεύει τὰ ὑπ' αὐτοῦ ῥηθησόμενα. Δαίμονα δὲ ποιεῖ καίεσθαι, ἐν τοίχῳ διατυπώσας σχῆμα ὃ βούλεται· εἴτα λαθραίως ἐπιχρίει φαρμάκῳ μεμιγμένῳ τῷδε τῷ τρόπῳ· < * > Λακωνικῶ καὶ ἀσφάλτῳ Ζακυνθίᾳ· εἴτα ὡς ἀποφοιβάζων τὴν λαμπάδα προσφέρει τῷ τοίχῳ, τὸ δὲ φάρμακον ἐκλάμψαν καίεται.

- 4.35.4 Ἐκάτην δὲ δοκεῖν ἔμπυρον διατρέχειν ἐν ἀέρι οὕτω τεχνάζεται· συμπαίκτην τινὰ κρύψας ἐν τόπῳ ᾧ βούλεται, παραλαβὼν τοὺς πλανωμένους πείθει λέγων δεῖξιν διῖππεύουσιν δι' ἀέρος ἔμπυρον τὴν δαίμονα. οἷς παραγγέλλει τὰς ὄψεις ταχὺ φυλάσσεσθαι ἥνικα ἴδωσιν ἐν ἀέρι τὴν φλόγα, καλυψαμένους τε ἐπὶ πρόσωπον πίπτειν, ἕως αὐτὸς καλῇ. καὶ ταῦτα διδάξας, ἐν ἀσελήνῳ νυκτὶ δι' ἐπῶν οὕτως φθέγγεται· Νερτερίη, χθονίη τε καὶ οὐρανίη μολεῖ Βομβῶ· εἰνοδίη, τριοδίτι, φαεσφόρε, νυκτεροφοῖτι, ἐχθρὴ μὲν φωτός, νυκτὸς δὲ φίλη καὶ ἐταίρη, χαίρουσα σκυλάκων ὑλακῇ τε καὶ αἵματι φοινῶ, ἂν νέκυας στείχουσα κατ' ἥρία τεθνηώτων, αἵματος ἱμείρουσα, φόβον θνητοῖσι φέρουσα, Γοργῶ καὶ Μορμῶ καὶ Μήνῃ καὶ Πολύμορφῃ· ἔλθοις εὐάντητος ἐφ' ἡμετέρῃσι θυηλαῖς.
- 4.36.1 Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ πῦρ δι' ἀέρος βλέπεται φερόμενον, οἱ δὲ φρίζαντες τὸ παράδοξον τῆς θέας, καλύψαντες τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ γῆς ῥιπτοῦνται ἄναυδοι. τὸ δὲ τῆς τέχνης μέγεθος τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ὁ συμπαίκτης, ὃν ἔφην κεκρυμμένον <μένειν> , ἥνικα ἀκούσῃ παυσαμένης τῆς ἐπαοιδῆς, ἔχων ἰκτὶν' ἢ γῦπα περιειλημὴν <μ> ἐνὸν στυπεῖω, ἀνάψας ἀπολύει.
- 4.36.2 ὁ δὲ ὑπὸ τῆς φλογὸς ταρασσόμενος εἰς ὕψος ἐπαίρεται καὶ ὀξυτέραν τὴν πτῆσιν ποιεῖται· ὁ ἰδόντες οἱ μάταιοι ὥς τι θεῖον ἑωρακότες κρύπτονται. τὸ δὲ πτηνὸν περιδινούμενον ὑπὸ τοῦ πυρός, οὗ ἂν φθάσῃ καταφέρεται, καὶ ποτὲ μὲν οἰκίας καταφλέγει, ποτὲ δὲ καὶ αὐλὰς· τοιαύτη ἡ μάγων πρόγνωσις. Σελήνην δὲ ἐν ὀρόφῳ φαίνεσθαι δεικνύουσι καὶ ἀστέρας τοῦτον τὸν τρόπον· ἐν μέσῳ τῆς ὀροφῆς μέρει προσαρμόσας κάτοπτρον, τιθεὶς λεκάνην ὕδατος μεστήν ἐν τῷ μέσῳ <κατὰ> τῆς γῆς κατ' ἴσον, λύχνον δὲ μέσον φαίνον <τα> ἁμαυρὸν μετεωρότερον τῆς λεκάνης θεῖς, οὕτως ἐκ τῆς ἀντανεκλάσεως ἀποτελεῖ σελήνην φαίνεσθαι διὰ τοῦ κατόπτρου.
- 4.37.2 ἀλλὰ καὶ τύμπανον πολλάκις ἀφ' ὑψηλοῦ αἰωρηθὲν ὄρθιον περιβαλὼν ἐσθῆτί τι, σκεπόμενον ὑπὸ τοῦ συμπαίκτη, ἵνα μὴ πρὸ καιροῦ φανῇ, <καὶ> κατόπιν θεῖς λύχνον, ἐπὶ τὸ σύνθημα παράσχη τῷ συμπαίκτη, <οὔτος> τοσοῦτον ἀφαιρεῖ τοῦ σκεπάσματος, ὅσον ἂν συνεργῆσαι πρὸς τὸ μιμήσα <σθαι> κατὰ τὸν καιρὸν τῆς σελήνης τὸ σχῆμα. χρεὶ δὲ τὰ διαφαίνοντα τοῦ τυμπάνου μέρη κινναβάρ <ει> καὶ κόμμι.
- 4.37.3 καὶ τις ἐτοιμὸς <τεροσ> δὲ ὀλίγης λαγήνου περικόψας τὸν τράχηλον καὶ τὸν πυθμένα, ἐνθεὶς λύχνον καὶ περιθεὶς τι τῶν ἐπιτηδείων πρὸς τὸ διαυγεῖν <τὸ> σχῆμα < * > στὰς <δὲ> ἐφ' ὑψηλοῦ κρύβδην ὑπὸ τινα σκέπην τις τῶν συμπαικτῶν, μετὰ τὸ λαβεῖν τὸ σύνθημα ἐκ μετεώρου κατάγει τὰ μηχανήματα, ὥ <στ> εἰ δοκεῖν ἐξ οὐρανοῦ κατιέν(αι) τὴν σελήνην.
- 4.37.4 τὸ δὲ ὅμοιον καὶ διὰ χύτρας γίνεται ἐν ὑλώδεσι τόποις· διὰ δὲ τῆς χύτρας καὶ τὰ κατ' οἶκον παίζεται. βωμοῦ γὰρ κειμένου κατόπιν κεῖται ἡ χύτρα ἔχουσα λύχνον φαίνοντα <ἁμαυρόν> · ὄντων δὲ πλειόνων λύχνων οὐδὲν τοιοῦτον δείκνυται. ἐπὶ οὖν ἐπικαλέσεται ὁ ἐπαοιδὸς τὴν σελήνην, πάντας κελεύει τοὺς λύχνους σβέννυσθαι, ἓνα δὲ ἁμαυρὸν καταλιπεῖν. καὶ τότε ἀντανεκλᾷ τὸ φῶς τὸ ἐκ τῆς χύτρας εἰς τὸν ὄροφον καὶ παρέχει φαντασίαν σελήνης [καὶ] τοῖς παροῦσιν, ἐπισκεπασθέντος τοῦ στόματος τῆς χύτρας πρὸς ὃ ἀπαιτεῖν ὁ καιρὸς δοκεῖ, ὡς μνηοειδῆ δείκνυσθαι ἐν τῷ ὀρόφῳ τὴν φαντασίαν. Ἀστέρας δὲ εἶναι δοκεῖν ποιοῦσι θρισσῶν <ἦ> ἱπποῦρου φολίδες, ὕδατι μετὰ κόμῳ <μ> εἰς δεδευμέναι καὶ προσπεπλασμέναι τῷ ὀρόφῳ κατὰ διαλείμματα.

- 4.39.1 Σεισμοῦ δὲ φαντασίαν ποιοῦσιν, ὡς δοκεῖν πάντα κινεῖσθαι, <τοῦτον τὸν τρόπον> · κόπρον ἰχνεύμονος ἅμα τῇ σιδηραγωγούσῃ λίθῳ ἐπ' ἀνθράκων πυρουμένην <*> Ἦπαρ δὲ δοκ <οὔν> εἶν <αι> ἐγγεγραμμένον δεικνύουσι <τούτῳ τῷ τρόπῳ> · τῇ μὲν ἀριστερᾷ χειρὶ ἐπιγράφει δὲ βούλεται, πρὸς τὴν πύστιν ἀρμοσάμενος· τὰ δὲ γράμματα κηκίδι καὶ ὄξει δριμεῖ γράφεται.
- 4.40.1 ἔπειτα ἀνελόμενος τὸ ἦπαρ, ἐπαναπαύσας τῇ ἀριστερᾷ ἐγχρονίζει, τὸ δὲ σπᾶ τὸν τύπον καὶ ὡς <ἐγ> γεγράφθαι νομίζεται. Κρανίον δὲ λαλ <εἶν δοκ> οὖν ἐπὶ γῆς θέντες ἐπιτελοῦσι τούτῳ τῷ τρόπῳ· αὐτὸ μὲν πεποιήται ἐπιπλόου βοείου, <ὃ> πεπλασμένον κηρῷ Τυρρηνικῷ καὶ γύψῳ ἀναπεποιημένη, περιτεθέντος τοῦ ὑμένος ἔμφασιν κρανίου ἐνδείκνυται.
- 4.41.1 ὁ πᾶσι λαλεῖν δοκεῖ ἐνεργοῦντος τοῦ ὀργάνου, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐπὶ τοῖς παισὶ διηγησάμεθα· γεράνου <γάρ> ἢ τινος τοιούτου μακροτραχήλου ζώου φάρυγγα σκευάσας, προσθεῖς τῷ κρανίῳ λεληθότως ὁ συμπαίκτης, ἃ θέλει φθέγγεται.
- 4.41.2 ὁ ἐπ' ἀφανὲς γενέσθαι θέλη, ἀνθράκων πλῆθος κύκλῳ περιθείς, ὡς θυμίων ἐμφαίνεται· ὦν τῆς θερμῆς ὁ κηρὸς ἀντιλαμβανόμενος λύεται, καὶ οὕτως ἀφανὲς τὸ κρανίον γεγενῆσθαι νομίζεται. Ταῦτα μάγων ἔργα καὶ τοιάδε μυρία, ἃ τῇ τῶν ἐπῶν συμμετρίᾳ καὶ τῶν ἀξιοπίστως δρωμένων ἔργων φαντασίᾳ πείθει τοὺς ἄφρονες.
- 4.42.1 ὦν τὴν τέχνην καταπλαγέντες οἱ αἰρεσιάρχαι ἐμιμήσαντο, τὸ μὲν ἐν ἀποκρύφῳ καὶ σκότῳ παραδιδόντες τὰ δοκούμενα, τὸ δὲ καὶ παραφράζοντες ὡς ἴδια.
- 4.42.2 τούτου χάριν, ὑπομνήσαι θέλοντες τοὺς πολλούς, περιεργότεροι ἐγενήθημεν, πρὸς τὸ μὴ καταλιπεῖν τινα τόπον τοῖς ἐθέλουσι πλανᾶσθαι, ἀπηνέχθημιν τε οὐκ ἀλόγως εἰς τινα τῶν μάγων ἀπόρρητα, ἃ πρὸς μὲν τὸ προκείμενον οὐ πάνυ ἀναγκαῖα ἦν, πρὸς δὲ τὸ φυλάσσεσθαι [καὶ] τὴν τῶν μάγων πανοῦργον καὶ ἀσύστατον τέχνην εὐχρηστα <ἐ> νομίζετο. Ἐπεὶ τοίνυν, ὡς εἰκάσαι ἔστι, τὰς πάντων δόξας ἐξεθέμεθα, πολλὴν φροντίδα ποιήσαντες πρὸς τὸ φανερώσαι τὰ ὡς ξένα ὑπὸ τῶν αἰρεσιάρχων ἐπεισαγόμενα πρὸς θεοσέβειαν ὄντα μάταια καὶ νόθα, οὐδὲ ἐν αὐτοῖς ἴσως ἄξια λόγου τυγχάνοντα, δοκεῖ διὰ συντόμου λόγου ὑπομνησθῆναι κεφαλαιωδῶς τὰ προειρημένα.
- 4.43.1 Πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην φιλοσόφοις καὶ θεολόγοις ζητήσασιν οὐ συνεφώνησε περὶ τοῦ θεοῦ, τί ἐστὶν ἢ ποδαπός· οἱ μὲν γὰρ αὐτὸν λέγουσιν εἶναι πῦρ, οἱ δὲ πνεῦμα, οἱ δὲ ὕδωρ, ἕτεροι δὲ γῆν· ἕκαστον δὲ τῶν στοιχείων ἑλαττόν τι ἔχει καὶ ἕτερον ὑπὸ τοῦ ἐτέρου ἡττάται. τοῦτο δὴ συνέβη τοῖς τοῦ κόσμου σοφοῖς—ὅπερ ἐστὶ τοῖς νοῦν ἔχουσι πρόδηλον—οἱ ἰδόντες τῆς κτίσεως τὰ μεγέθη, ἐπὶ τῇ τῶν ὄντων οὐσίᾳ ἐταράχθησαν, μείζονα ταῦτα νομίσαντες τοῦ ὑφ' ἐτέρου γένεσιν ἐπιδέξασθαι δύνασθαι.
- 4.43.2 καὶ οὐδὲ ὁμοῦ τὸ σύμπαν αὐτὸ εἶναι τὸν θεὸν ἀπεφάνησαντο, <ἀλλ'> αἴτιον πρὸς θεολογίαν <ἕκαστος> ἐν τῶν βλεπομένων <ἐ> νόμισεν, ὅπερ <προ> ἔκρινε. καὶ οὕτως [ἐπὶ] τοῖς ὑπὸ θεοῦ γενομένοις καὶ κατὰ τὴν ἐκείνου ὑπερβάλλουσαν μεγαλειότητα ἐλαχίστοις ὑπάρχουσιν ἐνιδόντες, μὴ δυνηθέντες δὲ εἰς τὸ μέγεθος τοῦ ὄντως θεοῦ ἐκτεῖναι τὸν νοῦν, ταῦτα ἐθεολόγησαν.
- 4.43.3 οἱ δὲ ἐνδοτέρῳ τῆς ἀληθείας νομίσαντες γεγονέναι Πέρσαι ἔφασαν τὸν θεὸν εἶναι φωτεινόν, φῶς ἐν ἀέρι συνεχόμενον· οἱ δὲ Βαβυλώνιοι ἔφασαν τὸν θεὸν σκοτεινὸν εἶναι, ὅπερ καὶ αὐτὸ <τοῦ> ἐτέρου (ἐ)πακολουθήμα φαίνεται· νυκτὶ γὰρ ἐπακολουθεῖ ἡμέρα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ νύξ. Αἰγύπτιοι δὲ πάντων ἀρχαιότεροι εἶναι νομίζοντες, τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν <*> ψηφίσαντες τὰ τε διαστήματα τῶν μοιρῶν, ἐξ ἐπὶ <π> νοίας θειοτάτης ἔφασαν τὸν θεὸν εἶναι μονάδα ἀδιαίρετον καὶ αὐτὴν ἑαυτὴν γεννῶσαν, καὶ ἐξ αὐτῆς τὰ πάντα κατεσκευάσθαι.

αὕτη γάρ, φασίν, ἀγέννητος οὖσα τοὺς ἐξῆς ἀριθμοὺς γεννᾷ· οἶον ἐφ' ἑαυτὴν ἢ μονὰς ἐπιπροσ
〈τε〉 θεῖσα γεννᾷ τὴν δυάδα, καὶ ὁμοίως ἐπιπροστιθεμένη γεννᾷ τὴν τριάδα καὶ 〈τὴν〉
τετράδα μέχρι τῆς δεκάδος, ἥτις 〈ἐστὶν ἡ〉 ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ἀριθμῶν, ἵνα γένηται
πρώτη καὶ δεκάτη ἢ μονάς, διὰ τὸ καὶ τὴν δεκάδα ἰσοδυναμεῖν καὶ ἀριθμεῖσθαι εἰς μονάδα. κἂν
αὕτη δεκαπλασιασθεῖσα γένηται ἑκατοντάς, καὶ 〈αὕτη〉 πάλιν γίνεται μονάς· κἂν ἡ
ἑκατοντάς δεκαπλασιασθεῖσα ποιήσῃ χιλιάδα, καὶ αὕτη ἔσται μονάς· οὕτως κἂν τὰ χίλια
δεκαπλασιασθέντα ἀπαρτίσωσι τὴν μυριάδα, ὁμοίως ἔσται μονάς.

4.43.6 τῆς δὲ μονάδος κατὰ τὴν ἀδ(ιαίρε)τον σύγκρισιν συγγενεῖς ἀριθμοὶ παραλαμβάνονται γ' ε' ζ'
[θ'].

4.43.7 ἔστι δὲ καὶ ἐτέρ(ου) ἀριθμοῦ συγγένεια πρὸς τὴν μονάδα φυσικωτέρα κατὰ τὴν τῆς ἐξακύκλου
ἔλικος πραγματείαν, τῆς δυάδος, κατὰ τὴν ἄρτιον θέσιν τῶν ἀριθμῶν καὶ διαίρεσιν συγγενῆς
δὲ [δ'] ἀριθμός ἐστι τοῦ δ' καὶ 〈δ〉 ἡ'. ταῦτα δὲ ἐκ τῆς μονάδος ἀρχὴν λαβόντα 〈ἡ τοῦ
θεοῦ〉 πρόνοια 〈τῆς〉 ἀρχῆς ἐχώρισε μέχρι τῶν τεσσάρων στοιχείων, λέγω δὴ τοῦ
πνεύματος καὶ πυρός, ὕδατος τε καὶ γῆς.

4.43.8 καὶ ἐκ τούτων 〈δὲ〉 ποιήσας τὸν κόσμον, ἀρρενόθηλυν αὐτὸν κατεσκευ(α)σε καὶ δύο μὲν
στοιχεῖα εἰς τὸ ἄνω ἡμισφαίριον προσέταξε, τό τε πνεῦμα καὶ τὸ πῦρ, καὶ καλεῖται τοῦτο
〈τὸ〉 ἡμισφαίριον, 〈δὲν〉 τῆς μονάδος, ἀγαθοποιόν τε καὶ ἀνωφερὲς καὶ ἀρσενικόν—
λεπτομερὲς γὰρ οὖσα ἡ μονὰς ποτᾶται εἰς τὸ λεπτότατον μέρος καὶ καθαρώτατον τοῦ αἰθέρος
—τὰ δὲ ἄλλα δύο στοιχεῖα, ὄντα παχύτερα, ἀπένειμεν τῇ δυάδι, γῆν τε καὶ ὕδωρ, καὶ καλεῖται
τοῦτο τὸ ἡμισφαίριον κατωφερές, θηλυκόν τε καὶ κακοποιόν.

4.43.9 καὶ αὐτὰ δὲ πάλιν τὰ ἄνω δύο στοιχεῖα ἑαυτοῖς συγκρινόμενα ἔχουσιν ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἄρρεν καὶ
τὸ θῆλυ, πρὸς εὐκαρπίαν καὶ αὔξησιν τῶν ὅλων· καὶ τὸ μὲν πῦρ ἄρρεν ἐστί, τὸ δὲ πνεῦμα θῆλυ
καὶ πάλιν τὸ 〈μὲν〉 ὕδωρ ἄρρεν ἐστίν, ἡ δὲ γῆ θῆλυ.

4.43.10 καὶ οὕτως ἀπ' ἀρχῆς συνεβίωσε τὸ πῦρ τῷ πνεύματι, τῇ δὲ γῇ τὸ ὕδωρ· ὥσπερ γὰρ δύναμις τοῦ
πνεύματός ἐστι τὸ πῦρ, οὕτως καὶ τῆς γῆς τὸ ὕδωρ. Καὶ αὐτὰ δὲ τὰ στοιχεῖα ψηφιζόμενα καὶ
ἀναλυόμενα καθ' ὑφαίρεσιν ἐν 〈ν〉 ἄδων λήγει οἰκείως, ἃ μὲν εἰς τὸν ἀρρενικὸν ἀριθμόν, ἃ
δὲ εἰς τὸν θηλυ 〈κόν〉 .

4.43.11 ὑφαιρεῖται δὲ πάλιν ἡ ἐννὰς διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν· διὰ τὸ τὰς τριακοσίας ἐξήκοντα τοῦ ὅλου
μοίρας ἐξ ἐννεάδων συνίστασθαι, καὶ διὰ τοῦτο τὰ 〈τ〉 ἐτ 〈τ〉 ἀρα πλινθία τοῦ κό(σ)μου
〈ὑπό〉 ἐνενήκοντα μοιρῶν περιγεγράφθαι τελείων.

4.43.12 προσφκείται δὲ τῇ 〈μὲν〉 μονάδι τὸ φῶς, τῇ δὲ δυάδι τὸ σκότος· καὶ τῷ μὲν φωτὶ κατὰ
φύσιν ἡ ζωὴ, τῷ δὲ σκότει ὁ θάνατος· καὶ τῇ μὲν ζωῇ 〈ἡ〉 δικαιοσύνη, τῷ δὲ θανάτῳ ἡ
ἀδικία. διὸ πᾶν γεννώμενον ἐν τοῖς ἀρσενικοῖς ἀριθμοῖς ἀγαθοποιόν ἐστί, τὸ δὲ ἐν τοῖς
θηλυκοῖς κακο(ποι)όν ἐστίν.

4.43.13 οἶον ψηφίζουσι· μονάς— ἵνα ἀπ' αὐτῆς ἀρξώμεθα—γίνεται τζα', ἃ λήγει εἰς μονάδα τῆς
ἐννεάδος ὑφαιρεθείσης. ὁμοίως ψήφισον· δυὰς γίνεται χε' ὕφελε τὰς ἐννεάδας, λήγει εἰς
δυάδα, καὶ ἀποκαθίσταται ἕκαστον εἰς τὸ ἴδιον. Τῇ οὖν μονάδι ἀγαθοποιῶ οὔση 〈ὁμοίως τὰ〉
εἰς τὸν [ἀ]περίζυγον ἀριθμὸν λήγοντα ὀνόματα ἀνωφερῇ 〈τε καὶ ἀρσενικὰ καὶ〉 ἀγαθοποιὰ
εἶναι παρατηρούμενα λέγουσι, τὰ δὲ εἰς τὸν ἄρτιον ἀριθμὸν λήγοντα κατωφερῇ τε καὶ θηλυκὰ
καὶ κακοποιὰ εἶναι νενόμισται.

4.44.1 τὴν γὰρ φύσιν ἐξ ἐναντίων συνισταμένην λέγουσιν, ἕκ τε καλοῦ καὶ κακοῦ· ὥσπερ δεξιὸν καὶ
ἀριστερόν, φῶς καὶ σκότος, ἡμέρα καὶ νύξ, ζωὴ καὶ θάνατος. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο λέγουσιν, ὥς τὸ
θεὸς 〈δνομα〉 , ψηφισθὲν καὶ μ 〈ερισθ〉 ἐν εἰς ἐννάδα, εἰς πεντάδα καταντᾷ, ὃ ἐστίν 〈ἀν〉
ἄρτιον· ὃ ἐπιγραφὲν περιάψαντες θεραπεύουσιν.

- 4.44.2 οὕτωςι καὶ βοτάνῃ τις εἰς τοῦτο λήγουσα τοῦ ἀριθμοῦ ὁμοίως περιαφθεῖσα ἐνεργεῖ, διὰ τὴν ὁμοίαν τοῦ ἀριθμοῦ ψῆφον.
- 4.44.3 ἀλλὰ καὶ ἰατρός <τις> ὁμοίᾳ ψήφῳ ἄρρώστους θεραπεύει· εἰ δὲ ἐναντία ἡ ψῆφος, οὐ θεραπεύει ῥαδίως. τούτοις τοῖς ἀριθμοῖς προσέχοντες, ὅσα ὅμοια ἢ λογίζονται κατὰ τόνδε τὸν νοῦν, ο <ι> μὲν κατὰ φωνήεντα μόνα, οἱ δὲ κατὰ πάντα τὸν ἀριθμόν. τοιαύτη καὶ ἡ Αἰγυπτίων σοφία, δι' ἧς τὸ θεῖον δοξάζοντες γινώσκουν νομίζουσιν. Ἰκανῶς οὖν δοκεῖ ἡμῖν καὶ ταῦτα ἐκτεθεῖσθαι.
- 4.45.1 ἀλλ' ἐπεὶ νομίζω μηδεμίαν δόξαν τῆς ἐπιγείου καὶ χαμαιπετοῦς σοφίας παραλελειπέναι, οὐκ ἄχρηστον δὴ τὴν εἰς αὐτὰ φροντίδα ὁρῶ ἡμῖν γεγεννημένην. οὐδὲ γὰρ μόνον πρὸς ἔλεγχον τῶν αἱρέσεων εὐχρηστον ὁρῶμεν γεγονέναι τὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ταῦτα δοξ(ά)ζοντας οἱ ἐντυχόντες τῇ γεγεννημένῃ ἡμῶν πολυμερι(μν)ίᾳ καὶ τὸ σπουδαῖον θαυμάσουσι καὶ τὸ φιλόπονον οὐκ ἐξουθενήσουσι καὶ μωροὺς οὐκ ἀποφανοῦνται Χριστιανούς ἐνιδόντες οἷς αὐτοὶ μωρῶς πιστεύουσιν.
- 4.45.2 ἔτι δὲ καὶ τοὺς τῇ ἀληθείᾳ προσέχοντας φιλομαθεῖς προβιάσει ὁ λόγος φρονιμωτέρους πρὸς τὸ εὐκόλως ἀνατρέπειν τοὺς πλανᾶν <αὐτοὺς> τετολμηκότας, μὴ μόνον τὰς τῶν αἱρέσεων μαθόντας ἀρχάς, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν σοφῶν λεγομένας δόξας· ὧν οὐκ ἄπειροι γενόμενοι, οὔθ' ὑπ' αὐτῶν ταραχθήσονται ὡς ἀμαθεῖς, οὔθ' ὑπὸ τινων πλανηθήσονται ὡς δυνάμει τινὶ δρώντων, ἀλλ' ἔτι καὶ τοὺς πλανωμέ(ν)ους ἐπιτηρήσουσιν. Ἰκανῶς οὖν τὰ <τούτοις> δόξαντα ἐκθέμενοι, λοιπὸν ἐπὶ τὴν τοῦ προκειμένου πραγματείαν χωρήσομεν, ὅπως ὁ τετάγμεθα περὶ τῶν αἱρέσεων ἐπιδείξαντες, ἐκάστοις τε τὰ ἴδια ἀποδοῦναι ἀναγκάσαντες γυμνοὺς τοὺς αἰρεσιάρχας φανερώσωμεν καὶ ἀφροσύνην τῶν πειθομένων κατηγορήσαντες πείσωμεν παλινδρομεῖν ἐπὶ τὸν τῆς ἀληθείας εὐδιον λιμένα.
- 4.46.2 ἵνα δὲ σαφέστερα τοῖς ἐντυχάνουσι τὰ ῥηθησόμενα φανῇ, δοκεῖ καὶ <τὰ> τῷ Ἀράτῳ πεφροντισμένα περὶ τῆς κατὰ τὸν οὐρανὸν ἄστρον διαθέσεως ἐξειπεῖν, ὥς τινες εἰς τὰ ὑπὸ τῶν γραφῶν εἰρημένα ἀπεικονίζοντες αὐτὰ ἀλληγοροῦσι, μετάγειν τὸν νοῦν τῶν προσεχόντων πειρώμενοι, πιθανοῖς λόγοις προ(σ)άγοντες αὐτοὺς πρὸς ἃ βούλονται, ξένον θαῦμα ἐνδεικνύμενοι, ὡς <ὰν> κατηστερισμένων τῶν ὑπ' αὐτῶν λεγομένων.
- 4.46.3 οἱ <δὲ> τῷ παραξένῳ θαύματι ἐνορῶντες μικροθαύμαστοι ἀλίσκονται δίκην ὀρνέου τοῦ λεγομένου ὦτου, οὗ τὸ παράδειγμα καλὸν ἐξειπεῖν διὰ τὰ μέλλοντα. ἔστι δὲ τὸ ζῶον οὐ πολὺ ἀπεμφαῖνον ἀετοῦ οὔτε μεγέθει οὔτε μορφῇ, ἀλίσκεται δὲ τοῦτον τὸν τρόπον.
- 4.46.4 ὁ ἀγρευτὴς τῶν ὀρνίθων, ἐπὰν ἴδῃ ἀγέλην που καταπᾶσαν, πόρρωθεν ἀνακρουόμενος τὰς χεῖρας ὀρχεῖσθαι σκήπτεται καὶ οὕτω πρὸς ὀλίγον ἐγγίξει τοῖς ὄρνισιν· οἱ δὲ τὴν παράδοξον θέαν καταπεπληγότες, ἀπερίβλεπτοι πάντων γίνονται· ἕτεροι δὲ τῶν ἐπὶ τὴν ἄγραν παρεσκευασμένων ὀπισθεν ἐπελθόντες τοὺς ὄρνεις εὐκόλως συλλαμβάνονται θεωμένους τὸν ὀρχηστήν.
- 4.46.5 διὸ ἀξιῶ μή τις τοῖς ὁμοίοις θαύμασι καταπλαγεὶς <τῶν> ἐξηγουμένων τὸν οὐρανὸν δίκην ὦτου συλληφθῇ· ὀρχησις γὰρ καὶ λῆρος ἡ τῶν τοιούτων πανουργία, καὶ οὐκ ἀλήθ(εια). Φησὶν οὖν ὁ Ἄρατος οὕτως· Οἱ μὲν ὁμῶς πολέες τε καὶ ἄλλ <λ> υδὶς ἄλλοι ἐόντες οὐρανῷ ἔλκονται πάντ' ἡματα συνεχὲς αἰεὶ —τουτέστιν οἱ πάντες ἀστέρες— αὐτὰρ ὁ γ' οὐδ' ὀλίγον μετανίσσεται, ἀλλὰ μάλ' αὐτῶς ἄξων αἰὲν ἄρηρεν, ἔχει δ' ἀτάλαντον ἀπάντη μεσσηγὺς γαῖαν, περὶ δ' οὐρανὸν αὐτὸς ἀγιν(εῖ).
- 4.47.1 Πολέας φησὶν εἶναι τοὺς κατὰ τὸν οὐρανὸν ἀστέρας—τουτέστι στρεπτούς—διὰ τὸ περιέρχεσθαι ἀπὸ ἀνατολῆς εἰς δύσιν καὶ δύσεως εἰς ἀνατολὴν ἀπαύστως, σφαιροειδεῖ σχήματι. εἰλεῖσθαι δὲ κατὰ τὰς ἄρκτους αὐτὰς λέγει, οἷόν τι ποταμοῦ ῥεῦμα, μέγα θαῦμα Δράκοντος πελώρου. καὶ

- τοῦτ' εἶναί φησιν ὁ ἐν τῷ Ἰὼβ πρὸς τὸν <θεὸν ὁ> διάβολος ἔφη· «ἐμπερι(π)ατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ περιελθὼν», τουτέστι περιστραφεὶς (κ)αὶ περισκοπήσας τὰ γινόμενα.
- 4.47.2 τετάχθαι γὰρ νομίζουσι κατὰ τὸν ἀρκτικὸν πόλον τὸν Δράκοντα, τὸν ὄφιν, ἀπὸ τοῦ ὑψηλοτάτου πόλου πάντα ἐπιβλέποντα καὶ πάντα ἐφορῶντα, ἵνα μηδὲν τῶν πραττομένων αὐτὸν λάθῃ.
- 4.47.3 πάντων γὰρ δυνόντων τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἀστέρων μόνος οὗτος ὁ πόλος οὐδέποτε δύνει, ἀλλ' ἄνω ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ἐρχόμενος πάντα περισκοπεῖ καὶ ἐπιβλέπει, καὶ λαθεῖν αὐτὸν τῶν πραττομένων, φησί, δύναται οὐδέν. ἦχι μάλιστα μίσγονται δύσιές τε καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλησι, <τῇδε> τετάχθαι δὴ φησιν αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν.
- 4.47.4 κατὰ γὰρ τὴν δύσιν καὶ ἀνατολὴν τῶν δύο ἡμισφαιρίων κεῖται τὸ κεφάλαιον τοῦ Δράκοντος, ἵνα, φησί, μηδὲν αὐτὸν λάθῃ κατὰ τὸ αὐτὸ μήτε τῶν ἐν τῇ δύσει μήτε τῶν ἐν τῇ ἀνατολῇ, ἀλλὰ πάντα γινώσκη τὸ θηρίον ὁμοῦ. ἔστι δὲ κατ' αὐτῆς τῆς κεφαλῆς τοῦ Δράκοντος ἰδέ <α> ἀνθρώπου δι' ἄστρων θεωρουμένη· ὁ καλεῖ «κεκμηκὸς εἶδωλον» ὁ Ἄρατος καὶ «μογέοντι ἐοικός», καλεῖται δὲ ὁ Ἐν γόνασιν.
- 4.47.5 ὁ μὲν οὖν Ἄρατος οὐκ εἰδέναι φησὶν, οὗτος τίς ἐστὶν ὁ πόνος καὶ τὸ θαῦμα τοῦτο στρεφόμενον ἐν οὐρανῷ· οἱ δὲ αἰρετικοί, διὰ τῆς τῶν ἄστρων ἱστορίας θέλοντες τὰ ἐαυτῶν δόγματα συνιστᾶν, περιεργότερον τούτοις ἐπισχόντες τὸν Ἐν γόνασί φασιν εἶναι τὸν Ἀδάμ, κατὰ πρόσταγμα, φησί, τοῦ θεοῦ, καθὼς εἶπε Μωσῆς, φυλάσσοντα τὴν κεφαλὴν τοῦ Δράκοντος, καὶ τὸν Δράκοντα τὴν πτέρναν αὐτοῦ· οὕτως γὰρ φησιν ὁ Ἄρατος δεξιτεροῦ ποδὸς ἵχνος ἔχων σκολιοῦ Δράκοντος. Παρατ(ε)τάχθαι δὲ φησιν αὐτῷ ἐκατέρωθεν—λέγω δὴ τῷ Ἐν γόνασι—Λύραν καὶ Στέφανον, αὐτὸν δὲ γόνυ κλίνειν [καὶ] ἐκτετακότα ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας, οἷον εἰ περὶ ἁμαρτίας ἐξομολογούμενον.
- 4.48.1 εἶναι δὲ τὴν Λύραν μουσικὸν ὄργανον, ὑπὸ νηπίου ἔτι παντελῶς κατεσκευασμένον τοῦ Λόγου· Λόγον δὲ εἶναι παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἀκούομεν τὸν Ἑρμῆν.
- 4.48.2 φησὶ γὰρ ὁ Ἄρατος περὶ τῆς κατασκευῆς τῆς Λύρας· τὴν δ' ἄρ' ἔτι καὶ παρὰ λίκνῳ Ἑρμείης ἐτόρησε, Λύρην δ' εἶπε <ν> καλέεσθαι. ἐπτάχορδος <δέ> ἐστὶ, διὰ τῶν ἑπτὰ χορδῶν τὴν πᾶσαν ἀρμονίαν καὶ κατασκευὴν ἐμμελῶς ἔχουσαν τοῦ κόσμου <*>· ἐν ἑξ ἡμέραις γὰρ ἐγένετο ὁ κόσμος, καὶ τῇ ἐβδόμῃ καταπέπνυται.
- 4.48.3 εἰ οὖν, φησὶν, ἐξομολογούμενος ὁ Ἀδάμ καὶ τὴν κεφαλὴν φυλάσσων τοῦ θηρίου κατὰ τὸ πρόσταγμα τοῦ θεοῦ ἐκμιμήσεται τὴν Λύραν, τουτέστι κατακολουθήσει τοῖς <*> τοῦ θεοῦ [τουτέστι πειθόμενος τῷ νόμῳ], παρακείμενον αὐτῷ τὸν Στέφανον λήψεται· ἐὰν δὲ ἀμελήσῃ, συγκατενεχθήσεται τῷ ὑποκειμένῳ θηρίῳ καὶ τὸ μέρος ἔξει, φησί, μετὰ τοῦ θηρίου.
- 4.48.4 ἔοικε δὲ ὁ Ἐν γόνασιν ἐκατέρωθεν ἐπιβάλλειν <λ> εἰς τὰς χεῖρας καὶ τοῦτο μὲν τῆς Λύρας, τοῦτο δὲ <τοῦ> Στεφάνου ἐφάπτεσθαι [τοῦτο δὲ ἐξομολογεῖσθαι], ὡς ἔστιν ἰδεῖν δι' αὐτοῦ τοῦ σχήματος. ἐπιβουλεύεται δὲ ὁμῶς καὶ ἀποσπᾶται ὁ Στέφανος αὐτοῦ ὑπ' ἄλλου θ(η)ρίου, <τοῦ> μικροτέρου δράκοντος, ὃ ἐστὶ γέννημα τοῦ φυλασσομένου ὑπὸ τοῦ Ἐν γ(ό)νασι τῷ ποδί.
- 4.48.5 ἄνθρωπος δὲ ἔστηκεν, ἐκατέραις ταῖς χερσὶ (κ)αρτερῶς κατασφίγγων καὶ εἰς τὰ ὀπίσω ἔλκων (ἀπὸ) τοῦ Στεφάνου τὸν Ὄφιν καὶ οὐκ ἐῷ <ν> ἐφάπτεσθαι βιαζόμενον τοῦ Στεφάνου(ου) τὸ θηρίον· Ὄφιοῦχον δὲ αὐτὸν ὁ Ἄρατος καλεῖ, ὅτι κατέχει τὴν ὀρμὴν τοῦ Ὄφεως, ἐπὶ τὸν Στέφανον ἐλθεῖν πειρωμένου. Λόγος δέ, φησὶν, ἐστὶ <ν οὗτος ὁ ἐν> σχήματι ἀνθρώπου, ὁ κωλύων ἐπὶ τὸν Στέφανον ἐλθεῖν τὸ θηρίον, οἰκτεῖρων τὸν ἐπιβουλεύόμενον ὑπὸ τοῦ Δράκοντος, ὁμοῦ καὶ τοῦ γεννήματος ἐκείνου.
- 4.48.7

Αὐταὶ δὲ αἱ Ἄρκτοι, φησὶν, ἑβδομάδες εἰσὶ δύο, ἐξ ἑπτὰ ἀστέρων συγκείμεναι, δισσὼν κτίσεων εἰκόνες· πρώτη γάρ, φησὶν, 〈ἐστὶ〉 [ή] κτίσις ἢ κατὰ τὸν Ἀδάμ ἐν πόνοις, 〈ὅ ἐστιν〉 ὁ Ἐν γόνασιν ὀρώμενος· δευτέρα δὲ κτίσις ἐστὶν ἢ κατὰ Χριστόν, δι' ἧς ἀναγεννώμεθα, ὅ ἐστιν ὁ Ὀφιοῦχος 〈ὀρώμενος〉, ἀνταγωνιζόμενος τῷ θηρίῳ καὶ κωλύων ἐπὶ τὸν Στέφανον ἐλθεῖν, τὸν ἡτοιμασμένον τῷ Ἀνθρώπῳ.

4.48.8 μεγάλη δὲ ἐστὶν Ἄρκτος ἢ Ἑλίκη, φησὶν, 〈τῆς〉 μεγάλης κτίσεως σύμβολον, πρὸς ἣν πλείουσιν Ἕλληνες—τουτέστι πρὸς ἣν παιδεύονται—καὶ 〈ῆ〉 διὰ τῶν τοῦ βίου φερόμενοι κυμάτων ἐπακολουθοῦσιν· ἑλίκην τινὰ οὖσαν τὴν τοιαύτην κτίσιν—ἢ διδασκαλίαν ἢ σοφίαν—, εἰς τὰ ὀπίσω ἄγουσιν τοὺς ἐπομένους τῇ τοιαύτῃ κτίσει· στροφή γάρ τις 〈ή〉 τῆς Ἑλίκης προσηγορία, καὶ ἀνακύκλωσις ἐπὶ τὰ αὐτὰ εἶναι δοκεῖ.

4.48.9 μικρὰ δὲ 〈ἐς〉 τιν ἢ ἑτέρα Ἄρκτος, οἰονεῖ τις εἰκὼν τῆς δευτέρας κτίσεως, τῆς κατὰ θεὸν κτισθείσης· ὀλίγοι γάρ, φησὶν, εἰσὶν οἱ διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ πορευόμενοι. στενὴ 〈ν〉 δὲ 〈ὁδὸν〉 λέγουσιν εἶναι τὴν Κυνοσουρίδα, πρὸς ἣν ὁ Ἄρατος φησιν ὅτι οἱ Σιδόνιοι ναυτί(λ)λονται. Σιδονίους δὲ ἀπὸ μέρους εἴρηκεν ὁ Ἄρατος 〈τοὺς〉 Φοίνικας, διὰ τὸ εἶναι τὴν Φοινίκων σοφίαν θαυμαστήν, Φοίνικας δὲ εἶναι Ἕλληνες λέγουσι τοὺς ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης μετοικήσαντας εἰς τοῦτον τὸν χώρον, οὗ καὶ νῦν οἰκοῦσι· τοῦτο γὰρ Ἡροδότῳ δοκεῖ. Κυνόσουρα δέ, φησὶν, 〈ἐστὶν〉 αὕτη ἢ Ἄρκτος, ἢ κτίσις ἢ δευτέρα, ἢ μικρά, ἢ στενὴ ὁδός, καὶ οὐχὶ ἢ Ἑλίκη· οὐ γὰρ εἰς τὰ ὀπίσω ἄγει, ἀλλ' εἰς τὰ ἔμπροσθεν ἐπ' εὐθείας τοὺς ἐπομένους 〈αὐτῇ〉 ὁδηγεῖ, κ 〈ύων〉 τις οὖσα.

4.48.10 κύων γάρ ὁ Λόγος, τοῦτο μὲν φρουρῶν καὶ φυλάσσων τὸ ἐπιβουλευόμενον ὑπὸ τῶν λύκων ποίμνιον, τοῦτο δὲ ἀπὸ τῆς κτίσεως τὰ θηρία κυνηγῶν καὶ διαφθείρων, τοῦτο δὲ γεννῶν τὰ πάντα καί, ὡ 〈ς〉 δὴ φασί, κύων—τουτέστι γεννῶν.

4.48.11 —ἐντεῦθεν, φησὶν, ὁ Ἄρατος περὶ τῆς τοῦ Κυνὸς ἀνατολῆς λέγων εἴρηκεν οὕτως· Κυνὸς δὲ ἀνατεΐλαντος οὐκέτι φυταλῖα ἐψεύσαντο. τοῦτο 〈δέ〉 ἐστὶν ὃ λέγει· τὰ φυτευόμενα φυτὰ εἰς τὴν γῆν μέχρι τῆς τοῦ Κυνὸς ἀνατολῆς πολλάκις μὴ ῥιζοβολήσαντα ὅμως τέθηλε φύλλοις καὶ ἐνδείκνυται τοῖς βλέπουσιν ὅτι ἔσται τελεσφόρα καὶ φαίνεται ζῶντα, οὐκ ἔχοντα 〈δέ〉 ζῶην ἀπὸ τῆς ῥίζης ἐν αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ 〈ή〉 τοῦ Κυνὸς ἀνατολὴ γένηται, ὑπὸ τοῦ Κυνὸς τὰ ζῶντα ἀπὸ τῶν νεκρῶν διακρίνεται· μαραίνεται γὰρ ὄντως ὅσα οὐκ ἐρ 〈ρ〉 ἰζοβόλησεν.

4.48.12 οὗτος οὖν, φησὶν, ὁ Κύων, Λόγος τις ὢν θεῖος, «ζώντων καὶ νεκρῶν κριτὴς» καθέστηκε, 〈καί〉 καθάπερ 〈ἐπὶ〉 τῷ 〈ν〉 φυτῶν ὁ Κύων τὸ ἄστρον ἐπὶ 〈στάτης〉 τῆς κτίσεως θεωρεῖται, οὕτως ἐπὶ τῶν οὐρανίῳ(ν) φυτῶν, φησί, 〈τουτέστι〉 τῶν ἀνθρώπων, ὁ Λόγος, διὰ τὴν τοιαύτην οὖν αἰτίαν ἢ δευτέρα κτίσις, 〈ή〉 Κυνόσουρα, λογικῆς κτίσεως (εἰκ)ῶ(ν) ἔστηκε ἐν οὐρανῷ.

4.48.13 μέσος δὲ ὁ Δράκων τῶν δύο κτίσεων ὑπ(ο)τ(εῖν)εται, τὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης κτίσεως κωλύων ἐπὶ τὴν μικρὰν κτίσιν μετελθεῖν, τὰ τε ἐν τῇ 〈μεγάλῃ〉 κτίσει καθεστηκότα—καθάπερ τὸν Ἐν γόνασι—παραφυλάσσων 〈καί〉 τηρῶν πῶς καὶ τίνα τρόπον ἕκαστον 〈τῶν〉 ἐν τῇ μικρᾷ κτίσει καθέστηκε.

4.48.14 τηρεῖται δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν κεφαλὴν, φησὶν, ὑπὸ τοῦ Ὀφιοῦχου. αὕτη, φησὶν, 〈τῆς κτίσεως〉 εἰκὼν ἔστηκε ἐν οὐρανῷ, σοφία τις οὖσα τοῖς ἰδεῖν δυναμένοις. Εἰ δὲ ἐστὶν ἀσαφὲς κατα 〈νοήσει〉 τοῦτο, δι' ἄλλης εἰκόνης, φησὶν, ἢ κτίσις διδάσκει φιλοσοφεῖν, περὶ ἧς ὁ Ἄρατος εἴρηκεν οὕτως· Οὐδ' ἄρα Κηφῆος μογερόν γένος Ἰασίδαο. Ὁ Κηφεύς, φησὶν, αὐτοῦ ἐστὶ πλησίον καὶ ἢ Κας 〈ς〉 ἰέπεια καὶ 〈ή〉 Ἀνδρομέδα καὶ ὁ Περσεύς, μεγάλα τῆς κτίσεως γράμματα τοῖς ἰδεῖν δυναμένοις.

4.49.1

- Κηφέα γάρ φησιν εἶναι τὸν Ἀδάμ, τὴν Κασ <σ> ἰέπειαν Εὐάν, τὴν Ἀνδρομέδαν τὴν ἀμφοτέρων τούτων ψυχὴν, τὸν Περσέα Λόγον, πτερωτὸν Διὸς ἔγγονον, τὸ Κῆτος τὸ ἐπίβουλον θηρίον.
- 4.49.2 οὐδ' ἐπ' ἄλλον <δέ> τινα τούτων ἀλλ' ἐπὶ μόνην τὴν Ἀνδρομέδαν ἔρχεται τὸ θηρίον, ὃ ἀποκτείνας [οὔ] καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν πρὸς ἑαυτὸν λαβὼν, ἔκδοτον δεδεμένην τῷ θηρίῳ, ὁ Λόγος, φησὶν, ὁ Περσεὺς ῥύεται. Περσεὺς δέ ἐστιν ὁ (ὕ)π(ό)πτερος ἄξων, ὁ περαίνων ἐκατέρους τοὺς πόλους διὰ μέσης τῆς γῆς καὶ στρέφων τὸν κόσμον.
- 4.49.3 ἔστι δὲ παρὰ τὰς Ἄρκτους καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, <ὅ ἐστιν> ὁ Ὅρνις, ὁ Κύκνος, (μουσ)ικὸν ζῶον, τοῦ θείου σύμβολον πνεύματος, ὅτι πρὸς αὐτοῖς ἤδη τοῖς τέρμασι γενόμενον τοῦ βίου μόνον ἄδειν πέφυκε, «μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος» τῆς κτίσεως τῆς πονηρᾶς ἀπαλ <λ> ασσόμενον, ὕμνους ἀναπέμπον τῷ θεῷ. καρκίνοι δὲ καὶ ταῦροι καὶ λέοντες καὶ κριοὶ καὶ αἶγες καὶ ἔριφοι καὶ ὅσα ἄλλα θηρία διὰ τῶν ἄστρων ὀνομάζεται κατὰ τὸν οὐρανὸν εἰκόνες δὴ, φησὶν, εἰσὶ καὶ παραδείγματα, ἀφ' ὧν ἡ μεταβλητὴ κτίσις λαμβάνουσα τὰς ιδέας τοιούτων ζώων γίνεται πλήρης.
- 4.50.1 Τούτοις χρώμενοι τοῖς λόγοις ἀπατᾶν νομίζουσι πολλοὺς, ὅσοι περιεργότερον τοῖς ἀστρολόγοις προσέχουσιν, ἐντεῦθεν τὴν θεοσέβειαν συνιστᾶν πειρώμενοι, μακρὰν ἀπεμφαίνουσιν τῆς τούτων ὑπολήψεως. διό, ἀγαπητοί, φύγωμεν τὸ μικροθαύμαστον τοῦ ὄρνιθος τοῦ ὥτου· ταῦτα γὰρ καὶ τὰ τοιάδε ὄρχησὶς ἐστι, καὶ οὐκ ἀλήθεια.
- 4.50.2 οὐδὲ γὰρ τὰ ἄστρα ταῦτα δηλοῖ, ἀλλὰ ἰδίως οἱ ἄνθρωποι πρὸς ἐπισημείωσίν τινων ἄστρων ὀνόματα <αὐτοῖς> οὕτως ἐπεκάλεσαν, ἵνα αὐτοῖς εὐσημα ᾦ. τί γὰρ ἄρκτου ἢ λέοντος ἢ ἐρίφων ἢ ὑδροχόου ἢ Κηφέως ἢ Ἀνδρομέδας ἢ τῶν ἐν Ἀΐδου ὀνομαζομένων εἰδώλων ὅμοιον ἔχουσιν ἀστέρες διεσπαρμένοι κατὰ τὸν οὐρανόν—πολὺ <μέντοι> μετα(γε)νεστέ(ρων) γεγεννημένων τούτων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ὀνομάτων ἢ τ(ῶ)ν ἄστρων συνέστηκε γένεσις—, ἵνα καὶ οἱ αἰρετικοὶ κ(α)ταπλαγέντες τὸ θαῦμα οὕτως ἐξεργάσωνται, δι(ὰ) <τῶν> τ(οι)ῶ(ν)δε λόγων τὰ ἴδια δόγματα συνιστᾶν <πειρώμενοι> ; Ἀλλ' ἐπεὶ σχεδὸν πᾶσα αἵρεσις διὰ τῆς ἀριθμητικῆς τέχνης ἐφεῦρεν ἐβδομάδων μέτρα καὶ αἰώνων τινὰς προβολάς, ἄλλων ἄλλως τὴν τέχνην διασπώντων καὶ τοῖς ὀνόμασι μόνον διαλ <λ> ασσόντων—τούτων δὲ αὐτοῖς διδάσκαλος γίνεται Πυθαγόρας, πρῶτος εἰς Ἑλληνας ἀπ' Αἰγύπτου τοὺς τοιούτους ἀριθμοὺς παραδούς—, δοκεῖ μὴδὲ τοῦτο παραλιπεῖν, ἀλλὰ διὰ συντόμου δείξαντας ἐπὶ τὴν τῶν ζητουμένων ἀπόδειξιν χωρῆσαι.
- 4.51.2 γεγόνασιν <οὖν> ἀριθμητι <κοί> καὶ γεωμέτραι—οἷς μάλιστα τὰς ἀρχὰς παρεσχηκέναι δοκεῖ πρῶτος Πυθαγόρας—, καὶ οὗτοι τῶν ἀριθμῶν εἰς ἄπειρον ἀεὶ προχωρεῖν δυναμένων τῷ πολυπλασιασμῷ καὶ τοῖς σχήμασι τὰς πρώτας ἔλαβον ἀρχὰς οἶονεὶ θεωρητὰς μόνῳ τῷ λόγῳ. γεωμετρίας γάρ, ὥς ἔστιν ἐνιδεῖν, σημεῖόν ἐστιν ἀρχή, ἀμερὲς <ὄν> · ἀπ' ἐκείνου δὲ τοῦ σημείου τῇ τέχνῃ ἡ τῶν ἀπείρων σχημάτων [ἀπὸ τοῦ σημείου] γένεσις εὐρίσκεται.
- 4.51.3 ῥυὲν γὰρ τὸ σημεῖον ἐπὶ μῆκος γίνεται γραμμὴ [μετὰ τὴν ῥύσιν], πέρας ἔχουσα σημεῖον· γραμμὴ δὲ ἐπὶ πλάτος ῥυεῖσα ἐπίπεδον γεννᾷ, πέρατα δὲ τοῦ ἐπιπέδου γραμμαί· ἐπίπεδον δὲ ῥυὲν εἰς βάθος γίνεται σῶμα, <πέρατα δὲ τοῦ σώματος ἐπίπεδα> · στερεοῦ δὲ ὑπάρξαντος οὕτως, ἐξ ἐλαχίστου σημείου παντελῶς ἡ τοῦ μεγάλου σώματος ὑπέστη φύσις. καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ λέγει Σίμων οὕτως· τὸ μικρὸν μέγα ἔσται, οἶονεὶ (σ)ημεῖον ὄν, τὸ δὲ μέγα ἀπέραντον, κατακολουθῶν τῷ γεωμετρουμένῳ σημείῳ. Τῆς δὲ ἀριθμητικῆς κατὰ σύνθεσιν <περι> εχούσης τὴν φιλοσοφίαν ἀριθμὸς γέγονεν <πρῶτος> ἀρχή—ὅπερ ἐστὶν <ἐν> , ἀόριστον, ἀκατάληπτον—, ἔχων ἐν ἑαυτῷ πάντας τοὺς ἐπ' ἄπειρον ἐλθεῖν δυναμένους ἀριθμοὺς κατὰ τὸ πλῆθος.
- 4.51.4 τῶν δὲ ἀριθμῶν ἀρχὴ γέγονε καθ' ὑπόστασιν ἡ πρώτη μονάς, ἥτις ἐστὶ μονὰς ἄρσην, γεννῶσα πατρικῶς τοὺς ἄλλους πάντας ἀριθμοὺς.

- 4.51.5 δεύτερον ἢ δυάς, θῆλος ἀριθμός, ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἄρτιος ὑπὸ τῶν ἀριθμητικῶν καλεῖται. τρίτον ἢ τριάς, ἀριθμὸς ἄρσην· οὗτος καὶ περισσὸς ὑπὸ τῶν ἀριθμητικῶν νενομοθέτῃται καλεῖσθαι. ἐφ’ ἅπασι δὲ τούτοις ἢ τετράς, θῆλος ἀριθμός, ὁ δὲ αὐτὸς [οὗτος] καὶ ἄρτιος καλεῖται, ὅτι θῆλός ἐστι.
- 4.51.6 γεγόνασιν οὖν οἱ πάντες ἀριθμοὶ ληφθέντες ἀπὸ [τοῦ] γένους τέσσαρες—ἀριθμὸς δὲ ἦν τὸ γένος ἀόριστος—, ἀφ’ ὧν ὁ τέλειος αὐτοῖς ἀριθμὸς συνέστηκεν, ἡ δεκάς· τὸ γὰρ ἓν, δύο, τρία, τέσσαρα γίνεται δέκα, ὡς προαποδεδεικται, ἐὰν ἐκάστῳ τῶν ἀριθμῶν φυλάσσηται κατ’ οὐσίαν ὄνομα τὸ οἰκεῖον.
- 4.51.7 αὕτη ἐστὶν ἡ κατὰ Πυθαγόραν ἱερὰ τετρακτὺς, 〈πηγή〉 ἀενάου φύσεως ριζώματ’ ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ, τουτέστι τοὺς ἄλλους πάντας ἀριθμοὺς· ὁ γὰρ ἑνδεκα καὶ 〈ὁ〉 δώδεκα καὶ οἱ λοιποὶ τὴν ἀρχὴν τῆς γενέσεως ἀπὸ τοῦ δέκα λαμβάνουσι. ταύτης τῆς δεκάδος, το(ῦ) τε(λεί)ου ἀριθμοῦ, τὰ τέσσαρα καλεῖται μέρη· ἀριθμός, μονάς, δύναμις, κύβος.
- 4.51.8 ὧν 〈καὶ〉 ἐπιπλοκαὶ καὶ μίξεις πρὸς γένεσι(ν) (αὐ)ξήσεως γίνονται, κατὰ φύσιν τὸν γόνιμον ἀριθμὸν ἐπιτελοῦσαι· ὅταν γὰρ δύναμις αὐτῇ ἐφ’ ἑαυτὴν κυβισθῇσεται, γέγονε δυναμοδύναμις· ὅταν δὲ δύναμις ἐπὶ κύβον, γέγονε δυναμόκύβος· ὅταν δὲ κύβος ἐπὶ κύβον, γέγονε κυβόκύβος· ὡς γίνεσθαι τοὺς πάντας ἀριθμοὺς ἐπτά, ἴνα ἢ τῶν γινομένων γένεσις γένηται ἐξ ἑβδομάδος, ἥτις ἐστίν· ἀριθμός, μονάς, δύναμις, κύβος, δυναμοδύναμις, δυναμόκύβος, κυβόκύβος. Ταύτην τὴν ἑβδομάδα Σίμων καὶ Οὐαλεντίνος ὀνόμασιν ἐνδιαλλάξαντες ἑτερατολόγησαν, ὑπόθεσιν ἑαυτοῖς ἐντεῦθεν σχεδιάσαντες.
- 4.51.9 ὁ μὲν γὰρ Σίμων 〈αὐτὴν〉 οὕτως καλεῖ· νοῦς, ἐπίνοια, ὄνομα, φωνή, λογισμός, ἐνθύμησις, ὁ ἐστὼς στὰς στησόμενος· καὶ Οὐαλεντίνος· νοῦς, ἀλήθεια, λόγος, ζωή, ἄνθρωπος, ἐκκλησία καὶ ὁ πατὴρ συναριθμούμενος, κατ’ ἀτὰρ αὐτὰ τοῖς τὴν ἀριθμητικὴν ἡσκηκόσι φιλοσοφίαν· 〈ἦν〉 ὡς ἄγνωστον πολλοῖς θαυμάσαντες 〈καὶ〉 κατακολουθήσαντες, τὰς ὑφ’ αὐτῶν ἐπινοηθείσας αἰρέσεις συνεστήσαντο. Τινὲς μὲν οὖν καὶ ἀπὸ ἱατρικῆς συνιστᾶν τὰς ἑβδομάδας πειρῶνται, ἐκπλαγέντες ἐπὶ τῇ τοῦ ἐγκεφάλου ἀνατομῇ, λέγοντες τὴν τοῦ παντὸς οὐσίαν καὶ δύναμιν καὶ πατρικὴν θειότητα ἀπὸ τῆς τοῦ ἐγκεφάλου διαθέσεως διδάσκεσθαι.
- 4.51.11 ὁ γὰρ ἐγκέφαλος κύριον μέρος ὧν τοῦ παντὸς (σώ)μα(ο)ς ἐπίκειται ἀτρεμῆς καὶ ἀκίνητος, ἐντὸς ἑαυτοῦ ἔχων τὸ πνεῦμα. ἔστι μὲν οὖν ἡ τοιαύτη ἱστορία οὐκ ἀπίθανος, μακρὰ(ν) δὲ τῆς τούτων ἐπιχειρήσεως. ὁ μὲν γὰρ ἐγκέφαλος ἀνατμηθεὶς ἔνδον ἔχει τὸ καλούμενον καμάριον, οὗ ἐκατέρωθεν ὑμένες εἰσι λεπτοί, οὓς πτερύγια προσαγορεύουσιν, ἡρέμα ὑπὸ τοῦ πνεύματος κινούμενα καὶ πάλιν ἀπελάνοντα τὸ πνεῦμα ἐπὶ τὴν παρεγκεφαλίδαν.
- 4.51.12 ὁ διατρέχον διὰ τινος ἀγγείου καλάμῳ ἐοικὸς ἐπὶ τὸ κωνάριον χωρεῖ, ᾧ πρόσκειται τὸ στόμιον τῆς παρεγκεφαλίδος, ἐκδεχόμενον τὸ διατρέχον πνεῦμα καὶ ἀναδιδὸν ἐπὶ τὸν νωτιαῖον λεγόμενον μυελόν, ὅθεν πᾶν τὸ σῶμα μεταλαμβάνει τὸ πνευματικόν, πασῶν τῶν ἀρτηριῶν δίκην κλάδου ἐκ τούτου τοῦ ἀγγείου ἡρτημένων. οὗ τὸ πέρας ἐπὶ τὰ γεννητικὰ ἀγγεῖα τερματίζεται· ὅθεν καὶ τὰ σπέρματα ἐξ ἐγκεφάλου διὰ τῆς ὁσφύος χωροῦντα ἐκκρίνεται.
- 4.51.13 ἔστι δὲ τὸ σχῆμα τῆς πα(ρ)εγκεφαλίδος ἐοικὸς κεφαλῇ δράκοντος, περὶ οὗ πολ(ὺ)ς ὁ λόγος τοῖς «τῆς ψευδωνύμου γνώσεως» γίνεται, καθὼς ἐπιδείξομεν. ἕτεροι δὲ ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου 〈ἀπο〉 φύονται ἐξ συζυγίας, αἱ περὶ τὴν κεφαλὴν διϊκνούμεναι συνέχουσι τὰ 〈ἄνω τοῦ〉 σώματος, ἐν αὐτῇ περατούμεναι· ἡ δὲ ἑβδόμη ἐκ τῆς παρεγκεφαλίδος 〈*〉 εἰς τὰ κάτω τοῦ λοιποῦ σώματος, καθὼς εἴπομεν.
- 4.51.14 καὶ περὶ τούτου δὲ πολὺς ὁ λόγος 〈*〉 ὅθεν καὶ Σίμων καὶ Οὐαλεντίνος εὐρεθήσονται καὶ ἐντεῦθεν ἀφορμὰς εἰληφότες, καὶ εἰ μὴ ὁμολογοῖεν, ὄντες πρῶτον ψεῦσαι, εἴτ(α) αἰρετικοί. ἐπεὶ οὖν καὶ ταῦτα δοκεῖ ἱκανῶς ἡμᾶς ἐκ(τε)θεῖσθαι, πάντα τε τὰ δοκοῦντα 〈ἀληθῆ〉 εἶναι

τῆς ἐπιγείου φιλοσοφίας δόγματα περιείληπται ἐν τέσσαρσι βιβλίοις, δοκεῖ ἐπὶ τοὺς τούτων χωρεῖν μαθητάς, μᾶλλον δὲ κλειψιλό(γους). ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ Ε Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ πέμπτῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἐλέγχου· Τίνα οἱ Να <α> σσηνοὶ λέγουσιν, οἱ ἑαυτοὺς γνωστικούς ἀποκαλοῦντες, καὶ ὅτι ἐκεῖνα δογματίζουσιν ἃ πρότερον οἱ Ἑλλήνων φιλόσοφοι ἐδογματίσαν καὶ οἱ τὰ μυστικὰ παραδόντες, ἀφ' ὧν τὰς ἀφορμὰς λαβόντες αἱρέσεις συνεστήσαντο.

5.3 Καὶ τίνα τὰ τοῖς Περάταις δοκοῦντα, καὶ ὅτι μὴ ἀπὸ τῶν ἀγίων γραφῶν τὸ δόγμα αὐτοῖς συνίσταται, ἀλλ' ἀπὸ ἀστρολογικῆς. Τίς ὁ κατὰ τοὺς Σηθιανοὺς λόγος, καὶ ὅτι ἀπὸ τῶν καθ' Ἑλληνας σοφῶν κλειψιλογήσαντες Μουσαίου καὶ Λίνου καὶ Ὀρφέως τὸ δόγμα ἑαυτῶν συνεκάττυσαν.

5.5 Τίνα τὰ Ἰουστίνῳ δοκοῦντα, καὶ ὅτι μὴ ἀπὸ τῶν ἀγίων γραφῶν τὸ δόγμα αὐτῷ συνίσταται, ἀλλ' ἐκ τῶν Ἡροδότου τοῦ ἱστοριογράφου τερατολογιῶν. Πάνυ νομίζω πεπονημένως <ἡμᾶς> τὰ δόξαντα πᾶσι τοῖς καθ' Ἑλληνάς τε καὶ βαρβάρους <φιλοσόφοις> περὶ τε τοῦ θεοῦ καὶ τῆς τοῦ κόσμου δημιουργίας ἐκτεθεῖσθαι ἐν ταῖς πρὸ ταύτης τέσσαρσι βίβλοις· ὧν οὐδὲ τὰ περιέργα <*> ἀποκαλύψας, οὐ τὸν τυχόντα πόνον ἀναδέδεγμαι τοῖς ἐντυχάνουσι, προτρεπόμενος πολλοὺς πρὸς φιλομάθ(ειαν) καὶ ἀσφάλειαν τῆς περὶ τὴν ἀλήθειαν γνώσεως.

5.6.2 περιλείπεται τοίνυν ἐπὶ τὸν τῶν αἱρέσεων ἔλεγχον ὁρμᾶν (τ)οῦ(του) <γὰρ> χάριν καὶ τὰ προειρημένα ἡμῖν ἐκτεθείμεθα· ἀφ' ὧν τὰς ἀφορμὰς μετασχόντες οἱ αἵρεσιάρχαι, δίκην παλαιορράφων (συγκ)αττύσαντες πρὸς τὸν ἴδιον νοῦν, τὰ τῶν παλαιῶν σφάλματα ὡς καινὰ παρέθεσαν τοῖς πλανᾶσθαι δυναμένοις, ὡς ἐν τοῖς ἀκολουθοῖς δεῖξομεν. Τὸ λοιπὸν προκαλεῖται ἡμᾶς ὁ χρόνος ἐπὶ τὴν τῶν προκειμένων πραγματείαν χωρεῖν, ἄρξασθαι δὲ ἀπὸ τῶν τετολμηκότων τὸν αἴτιον τῆς πλάνης γενόμενον ὄφιν ὑμνεῖν διὰ τινων ἐφηυρημένων κατὰ <τὴν> αὐτοῦ ἐνέργειαν λόγων.

5.6.3 οἱ οὖν ἱερεῖς καὶ προστάται τοῦ δόγματος γεγένηνται πρῶτοι <οἱ> ἐπικληθέντες Ναασσηνοί, τῇ Ἑβραϊδί φωνῇ οὕτως ὠνομασμένοι—νάας γὰρ ὁ ὄφης καλεῖται—μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεκάλεσαν ἑαυτοὺς γνωστικούς, φάσκοντες μόνοι τὰ βάθη γινώσκειν.

5.6.4 ἐξ ὧν ἀπομερισθέντες πολλοὶ πολυσχιδῇ τὴν αἵρεσιν ἐποίησαν <οὔσαν> μίαν, διαφόροις ὀνόμασι τὰ αὐτὰ διηγούμενοι, ὡς διελέγξει προβαίνων ὁ λόγος. Οὗτοι <πρὸ> τῶν ἄλλων ἀπάντων παρὰ τὸν αὐτῶν λόγον τιμῶσιν ἄνθρωπον καὶ υἱὸν ἀνθρώπου· ἔστι δὲ <ὁ> ἄνθρωπος οὗτος ἀρσενόθηλος, καλεῖται δὲ Ἀδάμας παρ' αὐτοῖς.

5.6.5 ὕμνοι δὲ εἰς αὐτὸν γεγόνاسι πολλοὶ καὶ ποικίλοι· οἱ δὲ ὕμνοι, ὡς δι' ὀλίγων εἰπεῖν, λέγονται παρ' αὐτοῖς τοιοῦτόν τινα τρόπον· «ἀπὸ σοῦ πατὴρ καὶ διὰ σὲ μήτηρ, τὰ δύο ἀθάνατα ὀνόματα, αἰώνων γονεῖς, πολῖτα οὐρανοῦ, μεγαλύνουμε ἄνθρωπε».

5.6.6 διαιροῦσι δὲ αὐτὸν ὡς Γηρυόνην τριχῇ· ἔστι γὰρ τούτου, φασί, τὸ μὲν νοερόν, τὸ δὲ ψυχικόν, τὸ δὲ χοϊκόν, καὶ νομίζουσιν εἶναι τὴν γνῶσιν αὐτοῦ ἀρχὴν τοῦ δύνασθαι γνῶναι τὸν θεόν, λέγοντες οὕτως· «ἀρχὴ τελειώσεως γνῶσις ἀ(νθρώπου, θεοῦ) δὲ γνῶσις ἀπηρτισμένη τελείωσις».

5.6.7 ταῦτα δὲ πάντα, φησί, τὰ νοερά καὶ ψυχικά καὶ χοϊκά κατεχώρησε καὶ κατῆλ(θεν εἰς) ἓνα ἄνθρωπον ὁμοῦ, Ἰησοῦν τὸν ἐκ τῆς Μαρίας γεγεννημένον, καὶ ἐλάλ(ουν), φησίν, ὁμοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ οἱ τρεῖς οὗτοι ἄνθρωποι ἀπὸ τῶν ἰδίων οὐσιῶν τοῖς ἰδίους ἑκαστος. ἔστι γὰρ τῶν ὅλων τρία γένη κατ' αὐτούς, ἀγγελικόν, ψυχικόν, χοϊκόν· καὶ τρεῖς ἐκκλησίαι, ἀγγελικὴ, ψυχικὴ, χοϊκὴ· ὀνόματα δὲ αὐταῖς ἐκλεκτὴ, κλητὴ, αἰχμάλωτος. Ταῦτά ἐστιν ἀπὸ πολλῶν πάνυ λόγων τὰ κεφάλ(αια), ἃ φασι παραδεδωκέναι Μαριάμμη τὸν Ἰάκωβον, τοῦ κυρίου τὸν ἀδελφόν.

5.7.1

Ἴν' οὖν μήτε Μαριάμη <σ> ἔτι καταψεύδονται οἱ ἀσεβεῖς, μήτε Ἰακώβου, μήτε τοῦ σωτῆρος αὐτοῦ, ἔλθωμεν ἐπὶ τὰς τελετάς—ὅθεν αὐτοῖς οὗτος ὁ μῦθος—, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τὰς βαρβαρικὰς τε καὶ Ἑλληνικὰς, καὶ ἴδωμεν ὡς τὰ κρυπτά καὶ ἀπόρητα πάντων ὁμοῦ συναγ' <αγ> ὄντες οὗτοι μυστήρια τῶν ἐθνῶν, καταψευδόμενοι τοῦ Χριστοῦ ἐξαπατῶσι τοὺς ταῦτα οὐκ εἰδότας <ὄν> τα τῶν ἐθνῶν ὄργια.

- 5.7.2 ἐπεὶ γοῦν ὑπόθεσις αὐτοῖς ὁ ἄνθρωπος ἐστὶν Ἀδάμας καὶ λέγουσι γεγράφθαι περὶ αὐτοῦ «τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγῆσεται», μάθετε πῶς κατὰ μέρος παρὰ τῶν ἐθνῶν τὴν ἀνεξέυρετον καὶ διάφορον τοῦ ἀνθρώπου γενεὰν λαβόντες ἐπιπλάσσουσι τῷ Χριστῷ. Γῆ δὴ, φασὶν οἱ Ἕλληνες, ἄνθρωπον ἀνέδωκε πρώτη, καλὸν ἐνεγκαμένη γέρας, μὴ φυτῶν ἀναισθήτων μηδὲ θηρίων ἀλόγων, ἀλλὰ ἡμέρου ζώου καὶ θεοφιλοῦς ἐθέλουσα μῆτηρ γενέσθαι.
- 5.7.4 χαλεπὸν δέ, φησὶν, ἐξευρεῖν εἴτε Βοιωτοῖς Ἀλ' <αλ> κομενεὺς ὑπὲρ λίμνης Κηφισίδος ἀνέσχε πρῶτος ἀνθρώπων· εἴτε Κουρήτες ἦσαν Ἰδαῖοι, θεῖον γένος, ἢ Φρύγιο(ι) Κορύβαντες, οὓς πρῶτους ἥλιος ἐπεῖδε δενδροφυεῖς ἀναβλαστάνοντας· εἴτε προσεληναῖον Ἀρκαδία Πελασγόν, ἢ Ῥαρίας οἰκῆτορα Δυ <σ> αὐλήν Ἐλευσίν, ἢ Λῆμνος καλλίπαιδα Κάβιρον ἀρρήτῳ ἐτέκνωσεν ὀργιασμῷ· εἴτε Πελλήνη Φλεγραῖον Ἀλκυονέα, πρεσβύτατον Γιγάντων.
- 5.7.5 Λίβ' <υ> ἐς δὲ Ἰάρβαντά φασι πρωτόγονον αὐχμηρῶν ἀναδύντα πεδίῳ <ν> γλυκείας ἀπάρξασθαι Διὸς βαλάνου· Αἰγυπτίαν δὲ Νεῖλος ἰλὺν ἐπιλιπαίνων <καὶ> μέχρι σήμερον ζωογονῶν, φησὶν, ὑγρὰ σαρκούμενα θερμότητι ζῶα [καὶ σῶμα] ἀναδίδωσιν· Ἀσσύριοι δὲ Ὠάννην ἰχθυοφάγον γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, Χαλδαῖοι δὲ τὸν Ἀδάμ.
- 5.7.6 καὶ τοῦτον εἶναι φάσκουσι τὸν ἄνθρωπον, ὃν ἀνέδωκεν ἡ γῆ, <σῶμα> μόνον· κεῖσθαι δὲ αὐτὸν ἄπνουν, ἀκίνητον, ἀσάλευτον, ὡς ἀνδριάντα, εἰκόνα ὑπάρχοντα ἐκείνου τοῦ ἄνω, τοῦ ὕμνουμένου Ἀδάμαντος ἀνθρώπου, γενόμενον ὑπὸ δυνάμεων [τῶν] πολλῶν, περὶ ὧν ὁ κατὰ μέρος λόγος ἐστὶν <αὐτοῖς> πολὺς. Ἴν' οὖν τελέως ἢ κεκρατημένος ὁ μέγας ἄνθρωπος ἄνωθεν—«ἄφ' οὗ», καθὼς λέγουσι, «πᾶσα πατριά ὀνομαζομένη ἐπὶ γῆς καὶ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» συνέστηκεν—, ἐδόθη αὐτῷ καὶ ψυχὴ, ἵνα διὰ τῆς ψυχῆς πάσχη καὶ κολάζεται· καταδουλούμενον τὸ πλάσμα τοῦ μεγάλου καὶ καλλίστου καὶ τελείου ἀνθρώπου—καὶ γὰρ οὕτως αὐτὸν καλοῦσι.
- 5.7.7 — ζητοῦσιν οὖν αὖ πάλιν τίς ἐστὶν ἡ ψυχὴ καὶ πόθεν καὶ ποταπὴ τὴν φύσιν, ἵν' ἐλθοῦσα εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ κινήσασα καταδουλώσῃ καὶ κολάσῃ τὸ πλάσμα τοῦ τ(ε)λ(είου) ἀνθρώπου· ζητοῦσι δὲ οὐκ ἀπὸ τῶν γραφῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀπὸ τῶν μυστικῶν.
- 5.7.8 εἶναι δέ φασι τὴν ψυχὴν δυσεύρετον πάνυ καὶ δυσκατανόητον· οὐ γὰρ μένει ἐπὶ σχήματος οὐδὲ μορφῆς τῆς αὐτῆς πάντοτε, οὐδὲ πάθους ἑνός, ἵνα τις αὐτὴν ἢ τύπῳ εἴπῃ ἢ οὐσίᾳ καταλήψεται.
- 5.7.9 τὰς δὲ ἐξαλλαγὰς ταύτας τὰς ποικίλας ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ κατ' Αἰγυπτίους εὐαγγελίῳ κειμένας ἔχουσιν. ἀποροῦσιν οὖν—καθάπερ <καὶ> οἱ ἄλλοι πάντες τῶν ἐθνῶν ἄνθρωποι— πότερόν ποτε ἐκ τοῦ προόντος ἐστὶν <ἢ> ἐκ τοῦ αὐτογενοῦς ἢ ἐκ τοῦ ἐκκεχυμένου χάους. καὶ πρῶτον ἐπὶ τὰς Ἀσσυρίων καταφεύγουσι τελετάς, τὴν τριχῇ διαίρεσιν τοῦ ἀνθρώπου κατανοοῦντες· πρῶτοι γὰρ Ἀσσύριοι τὴν ψυχὴν τριμερῇ νομίζουσιν εἶναι καὶ μίαν. Ψυχὴ <σ> δέ, φασί, πᾶσα φύσις, ἄλλη δὲ ἄλλως ὀρέγεται.
- 5.7.10 ἔστι γὰρ ψυχὴ πάντων τῶν γινομένων αἰτία· πάντα γὰρ ὅσα τρέφεται, φησί, καὶ αὔξει, ψυχῆς δεῖται—οὐδὲν γὰρ οὔτε τροφῆς, φησὶν, οὔτε αὐξήσεως οἷόν <τέ> ἐστὶν ἐπιτυχεῖν ψυχῆς μὴ παρούσης. —καὶ δὲ οἱ λίθοι, φησὶν, εἰσὶν ἔμψυχοι· ἔχουσι γὰρ τὸ αὐξητικόν· αὗξισις δὲ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο χωρὶς τροφῆς—κατὰ προσθήκην γὰρ αὔξει τὰ αὐξανόμενα· ἡ δὲ προσθήκη τροφῆ τοῦ τρεφομένου.
- 5.7.11

—πᾶσα οὖν φύσις «ἐπουρανίων», φησί, «καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων» ψυχῆς ὀρέγεται. καλοῦσι δὲ Ἀσσύριοι τὸ τοιοῦτον Ἰδωνιν ἢ Ἐνδυμίωνα· καὶ ὅταν μὲν Ἰδωνις καλῇται, Ἀφροδίτη, φησὶν, ἔρᾳ καὶ ἐπιθυμεῖ τῆς ψυχῆς, <τουτέστι> τοῦ τοιοῦτου ὀνόματος— Ἀφροδίτη δὲ ἡ γένεσις ἐστὶ κατ’ αὐτούς· —ὅταν δὲ ἡ Περσεφόνη—ἡ καὶ Κόρη—ἔρᾳ τοῦ Ἰδώνιδος, θνητῆ, φησί, τὴς τῆς Ἀφροδίτης κεχωρισμένη— <τουτέστι> τῆς γενέσεως—ἐστὶν [ἡ] ψυχὴ· ἐὰν δὲ ἡ Σελήνη Ἐνδυμίωνος εἰς ἐπιθυμίαν ἔλθῃ καὶ ἔρωτα μορφῆς, ἡ τῶν ὑψηλοτέρων, φησί, κτίσις προσδεῖται καὶ <αὐτὴ> ψυχῆς.

- 5.7.13 ἐὰν δέ, φησὶν, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν ἀποκόψῃ τὸν Ἄττιν—καὶ αὐτὴ τοῦτον ἔχουσα <ὥς> ἐρώμενον—, ἡ τῶν ὑπερκοσμίων, φησί, καὶ αἰωνίων ἄνω μακαρία φύσις τὴν ἀρρενικὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς ἀνακαλεῖται πρὸς αὐτήν· ἔστι γάρ, φησὶν, ἀρσενόθηλος ὁ ἄνθρωπος.
- 5.7.14 κατὰ τοῦτον οὖν αὐτοῖς τὸν λόγον, πάνυ πονηρὸν καὶ κεκωλυμένον, <οὐ> κατὰ τὴν διδασκαλίαν ἢ γυναικὸς πρὸς ἄνδρα δεδειγμένη κατέστηκεν ὁμιλία.
- 5.7.15 ἀπεκόπη γάρ, φησὶν, ὁ Ἄττις—τουτέστιν ἀπὸ τῶν χοϊκῶν τῆς κτίσεως κάτωθεν <ἐχωρίσθη> μερῶν—, καὶ ἐπὶ τὴν αἰωνίαν ἄνω μετελήλυθεν οὐσίαν, ὅπου, φησὶν, οὐκ ἔστιν οὔτε θῆλυ οὔτε ἄρσεν, ἀλλὰ «καινὴ κτίσις», «καινὸς ἄνθρωπος», ὃ <σ> ἐστὶν ἀρσενόθηλος. ποῦ δὲ ἄνω λέγουσι, κατὰ τὸν οἰκεῖον ἐλθὼν δείξω τόπον. Μαρτυρεῖν δέ φασιν αὐτῶν τῷ λόγῳ οὐχ ἀπλῶς μόνην τὴν Ῥεάν, ἀλλὰ γάρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὅλην τὴν κτίσιν.
- 5.7.16 καὶ τοῦτο εἶναι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ λόγου διασαφοῦσι· «τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς κτίσεως τοῦ κόσμου τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ νοούμενα καθαροῦται, ἢ τε αἰδῖος αὐτοῦ δυνάμεις καὶ θεϊότης, πρὸς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους· διότι γινόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλ’ ἐματαιώθη <σαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη> ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία.
- 5.7.17 φάσκοντες γὰρ εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώμασιν εἰκόνας φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἱ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν—τί δέ ἐστὶν ἡ φυσικὴ κατ’ αὐτοὺς χρήσις, ὕστερον ἐροῦμεν—, «ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρρενες ἐν ἄρρεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι— ἀσχημοσύνη δέ ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ μακαρία κατ’ αὐτοὺς ἀσχημάτιστος οὐσία, ἡ πάντων σχημάτων τοῖς σχηματιζομένοις αἰτία—«καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.
- 5.7.18 » ἐν γὰρ τούτοις τοῖς λόγοις, οἷς εἴρηκεν ὁ Παῦλος, ὅλον φασὶ συνέχεσθαι τὸ κρύφιον αὐτῶν καὶ ἄρρητον τῆς μακαρίας μυστήριον ἡδονῆς· ἡ γὰρ ἐπαγγελία τοῦ λουτροῦ οὐκ ἄλλη τίς ἐστὶ κατ’ αὐτοὺς ἢ τὸ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ἀμάραντον ἡδονὴν τὸν λουόμενον κατ’ αὐτοὺς ζῶντι ὕδατι καὶ χριόμενον ἅλ <ά> λω χρίσματι.
- 5.7.20 Οὐ μόνον <δὲ> αὐτῶν ἐπιμαρτυρεῖν φασὶ τῷ λόγῳ τὰ Ἀσσυρίων μυστήρια καὶ Φρυγῶν, <ἀλλὰ καὶ τὰ Αἰγυπτίων> περὶ τὴν τῶν γεγονότων καὶ γινομένων καὶ ἐσομένων ἔτι μακαρίαν κρυβομένην ὁμοῦ καὶ φανερούμενην φύσιν, ἥνπερ φασὶν <τὴν> ἐντὸς ἀνθρώπου βασιλείαν <τῶν> οὐρανῶν ζητουμένην. περὶ ἧς διαρρήδην ἐν τῷ κατὰ Θωμᾶν ἐπιγραφομένῳ εὐαγγελίῳ παραδιδόασιν λέγοντες οὕτως· «ἐμὲ ὁ ζητῶν εὐρήσει ἐν παιδίῳ ἀπὸ ἐτῶν ἑπτὰ· ἐκεῖ γὰρ ἐν τῷ τεσσαρεσκαίδεκάτῳ αἰῶνι κρυβόμενος φανεροῦμαι».
- 5.7.21 τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν Χριστοῦ, ἀλλὰ Ἰπποκράτους λέγοντος «ἐπτὰ ἐτῶν παῖς πατὴρ ἡμῶν»· ὅθεν οὗτοι, τὴν ἀρχέγονον φύσιν τῶν ὅλων ἐν ἀρχηγόνῳ τιθέμενοι σπέρματι, τὸ Ἰπποκράτειον ἀκηκοότες ὅτι ἐστὶν ἡμῶν πατὴρ πατρίων ἐπτὰ ἐτῶν, ἐν τοῖς τέσσαρσι <καὶ δέκα> φασὶν

ἔτεσι, κατὰ τὸν Θωμᾶν, εἶναι φανερούμενον. Οὗτος <δέ> ἐστὶν ὁ ἀπόρρητος αὐτοῖς λόγος καὶ μυστικός.

- 5.7.22 λέγουσι γοῦν ὅτι Αἰγύπτιοι, πάντων ἀνθρώπων μετὰ τοὺς Φρύγας ἀρχαιότεροι καθεστῶτες καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὁμολογουμένως τελετὰς καὶ ὄργια θεῶν πάντων ὁμοῦ μετ' αὐτοὺς πρῶτον κατηγγελκότες <καὶ θεῶν> ιδέας καὶ ἐνεργείας, ἱερὰ καὶ σεβάσματα καὶ ἀνεξαγόρευτα τοῖς μὴ τετελεσμένοις τὰ Ἰσίδος ἔχουσι μυστήρια.
- 5.7.23 τὰ δ' εἰσὶν οὐκ ἄλλο τι ἢ <τὸ> ἥρπασμένον καὶ ζητούμενον ὑπὸ τῆς ἐπταστόλου καὶ μελανείμονος, <ὅπερ ἐστὶν> αἰσχύνῃ Ὅσιριδος. Ὅσιριν δὲ λέγουσιν ὕδωρ· ἡ δὲ Ἰσις ἐπτάστολος, περὶ αὐτὴν ἔχουσα καὶ ἐστολισμένη ἐπτά στολὰς αἰθ <ε> ρίους—τοὺς πλάνητας γὰρ ἀστέρας οὕτω προσαγορεύουσιν ἀλληγοροῦντες καὶ <διὰ τοῦτο> αἰθ <ε> ρίους καλοῦντες, καθὼς <*>—, ἡ μεταβλητὴ γένεσις <ἐστίν, ἡ> ὑπὸ τοῦ ἀρρήτου καὶ ἀνεξεικονίστου καὶ ἀεννοήτου καὶ ἀμόρφου μεταμορφουμένη κτίσις ἀναδείκνυται.
- 5.7.24 καὶ τοῦτ' ἔστι τὸ εἰρημένον, φησὶν, ἐν τῇ γραφῇ· «ἐπτάκις πεσεῖται ὁ δίκαιος καὶ ἀναστήσεται»· αὐταὶ γὰρ αἱ πτώσεις, φησὶν, <εἰσὶν> αἱ τῶν ἄστρον μεταβολαί, ὑπὸ τοῦ πάντα κινουντος κινούμεναι. Λέγουσιν οὖν περὶ τῆς τοῦ πνεύματος οὐσίας, ἣτις ἐστὶ π(ά)ντων τῶν γινομένων αἰτία, ὅτι τούτων ἐστὶν οὐδέν, γεννᾷ δὲ καὶ ποιεῖ πάντα τὰ γινόμενα, λέγοντες οὕτως· «γίνομαι ὃ θέλω καὶ εἰμὶ ὃ εἰμί».
- 5.7.25 διὰ τοῦτό φησιν ἀκίνητον εἶναι τὸ πάντα κινεῖν· μένει γὰρ ὃ ἐστὶ, ποιοῦν τὰ πάντα, καὶ οὐδὲν τῶν γινομένων γίνεται.
- 5.7.26 τοῦτον <δ> εἶναί φησιν ἀγαθὸν μόνον, καὶ περὶ τούτου λελέχθαι τὸ ὑπὸ τοῦ σωτῆρος λεγόμενον· «τί με λέγεις ἀγαθόν; εἷς ἐστὶν ἀγαθός, ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὃς ἀνατέλλει <λ> εἰ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους καὶ βρέχει ἐπὶ ὀσίους καὶ ἁμαρτωλοὺς»—τίνες δὲ εἰσὶν οἱ ὅσοι οἷς βρέχει καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ οἷς ὁ αὐτὸς βρέχει, καὶ τοῦτο μετὰ τῶν ἄλλων ὕστερον ἐροῦμεν.
- 5.7.27 —καὶ τοῦτ' εἶναι τὸ μέγα καὶ κρύφιον τῶν ὅλων <καὶ> ἄγνωστον μυστήριον παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, κεκαλυμμένον καὶ ἀνακεκαλυμμένον. οὐδεὶς γάρ, φησὶν, ἔστι ναὸς ἐν <ῶ> πρὸ τῆς εἰσόδου οὐχ ἔστηκε γυμνὸν τὸ κεκρυμμένον, κάτωθεν ἄνω βλέπον καὶ πάντας τοὺς καρποὺς τῶν <ἐξ> αὐτοῦ γινομένων στεφανοῦμενον.
- 5.7.28 ἐστάναι δὲ οὐ μόνον ἐν τοῖς ἀγιωτάτοις πρὸ τῶν ἀγαλμάτων ναοῖς λέγουσι τὸ τοιοῦτον, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς τὴν ἀπάντων ἐπίγνωσιν—οἰονεὶ φῶς <οὐχ> ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπικείμενον, <καὶ> κήρυγμα κηρυσσόμενον ἐπὶ τῶν δωματίων—ἐν πάσαις ὁδοῖς καὶ πάσαις ἀγυιαῖς καὶ παρ' αὐταῖς ταῖς οἰκίαις, <ὥς> ὅρον τινὰ καὶ τέρμα τῆς οἰκίας προτεταγμένον. καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἀγαθὸν ὑπὸ πάντων λεγόμενον· ἀγαθηφόρον γὰρ αὐτὸ καλοῦσιν—ὃ λέγουσιν οὐκ εἰδότες. —καὶ τοῦτο Ἑλλήνες μυστικὸν ἀπὸ Αἰγυπτίων παραλαβόντες φυλάσσουσι μέχρι σήμερον· τοὺς γοῦν Ἑρμ(ᾶς), φησί, παρ' αὐτοῖς τοιούτῳ τετιμημένους σχήματι θεωροῦμεν.
- 5.7.29 Κυλλήνιοι δὲ διαφερόντως τιμῶντες <τὸν Ἑρμῆν> λό(γ)ον φασὶ <ν εἶναι· ὁ> γὰρ Ἑρμῆς ἐστὶ λόγος. <ὁς> ἐρμηνεὺς ὢν καὶ δημιουργὸς τῶν γεγονότων ὁμοῦ καὶ γινομένων καὶ ἐσομένων παρ' αὐτοῖς τιμώμενος ἔστηκε τοιούτῳ τινὶ κεχαракτηρισμένος σχήματι, ὅπερ ἐστὶν αἰσχύνῃ ἀνθρώπου, ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω ὁρμὴν ἔχων. Καὶ ὅτι οὗτος—τουτέστιν ὁ τοιοῦτος Ἑρμῆς—ψυχαγωγός, φησὶν, ἐστὶ καὶ ψυχοπομπὸς καὶ ψυχῶν αἴτιος, οὐδὲ τοὺς ποιητὰς τῶν ἐθνῶν λανθάνει, λέγοντας οὕτως· Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο ἀνδρῶν μνηστήρων· οὐ τῶν <δὲ> Πηνελόπης, φησὶν, ὧς κακοδαίμονες, μνηστήρων, ἀλλὰ τῶν ἐξυπνισμένων καὶ ἀνεμνησμένων ἐξ οἷς τιμῆς <τε> καὶ ὅς <σ> ου μήκεος ὄλβου·

τουτέστιν <τῶν> ἀπὸ τοῦ μακαρίου ἄνωθεν ἀνθρώπου ἢ ἀρχανθρώπου ἢ Ἀδάμαντος, ὡς ἐκείνοις δοκεῖ, κατενεχθεισῶν ὧδε εἰς πλάσμα τὸ πῆλινον, ἵνα δουλεύωσι τῷ ταύτης τῆς κτίσεως δημιουργῷ Ἡσαλδαίῳ, θεῷ πυρίνῳ, ἀριθμὸν τετάρτῳ—οὕτως γὰρ τὸν δημιουργὸν καὶ πατέρα τοῦ ἰδικοῦ κόσμου καλοῦσιν.

- 5.7.31 — ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶ καλὴν, χρυσεῖν, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει, ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνῶντας ἐγείρει. οὗτος, φησὶν, ἐστὶν ὁ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου μόνος ἔχων ἐξουσίαν· περὶ τούτου, φησί, γέγραπται· «ποιμανεῖς αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ»— ὁ δὲ ποιητής, φησί, κοσμήσαι βουλόμενος τὸ ἀπερινόητον τῆς μακαρίας φύσεως τοῦ Λόγου, οὐ σιδηρᾶν ἀλλὰ χρυσεῖν παρέθηκε [τὴν] ῥάβδον αὐτῷ.
- 5.7.32 —θέλγει δὲ ὄμματα τῶν νεκρῶν, ὡς φησι, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνῶντας ἐγείρει, <τουτέστι> τοὺς ἐξυπνισμένους καὶ γεγονότας μνηστῆρας· περὶ τούτων, φησὶν, ἡ γραφὴ λέγει· «ἐγείραι, ὁ καθεύδων, καὶ ἐξεγέρθητι <ἐκ τῶν νεκρῶν>», καὶ ἐπιφάσει σοι ὁ Χριστός.
- 5.7.33 οὗτος <δέ> ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ ἐν πᾶσι, φησί, τοῖς γενητοῖς υἱὸς ἀνθρώπου, <ὁ> κεχαρκτηρισμένος ἀπὸ τοῦ ἀχαρκτηρίστου Λόγου· <καὶ> τοῦτο, φησὶν, ἐστὶ τὸ μέγα καὶ ἄρρητον <τῶν> Ἐλευσινίων μυστήριον «ὔε, κύε».
- 5.7.34 καὶ ὅτι, φησὶν, αὐτῷ «πάντα ὑποτέτακται», ὡς τε «τῇ ῥάβδῳ <ἄγει> κινήσας» ὁ Ἑρμῆς, «αἱ δὲ τρίζουσαι ἔπονται», αἱ ψυχαὶ συνεχῶς, οὕτως [ὡς] διὰ [τῆς] εἰκόνης ὁ ποιητὴς ἐπιδέδειχε λέγων· ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίῳο τρίζουσ <α> ἱ ποτέονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν ὀρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται. καὶ τοῦτ' ἔστι, <φησί>, τὸ εἰρημένον· «εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν». Πέτρης <δέ>, φησί, τοῦ Ἀδάμαντος λέγει· οὗτος <γάρ>, φησὶν, ἐστὶν ὁ Ἀδάμας «ὁ λίθος ἀκρογωνιαῖος», «ὁ εἰς κεφαλὴν γεγεννημένος γωνίασ»—ἐν κεφαλῇ γὰρ εἶναι τὸν χαρακτηριστικὸν ἐγκέφαλον, τὴν <πάντων> οὐσίαν, «ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ» χαρακτηρίζεται· —«ὄν», φησὶν, «ἐντάσσω»— <τουτέστι τὸν> Ἀδάμαντα—«εἰς τὰ θεμέλια Σιών».
- 5.7.36 ἀλληγορῶν, φησί, τὸ πλάσμα τοῦ ἀνθρώπου λέγει· ὁ γὰρ ἐντασσόμενος Ἀδάμας ἐστὶν <«ὁ ἔσω ἄνθρωπος», «τὰ δὲ θεμέλια Σιών» οἱ> ὀδόντες, ὡς <καὶ> Ὅμηρος, <φησί>, λέγει «ἔρκος ὀδόντων», τουτέστι τεῖχος καὶ χαράκωμα, ἐν ᾧ ἐστὶν ὁ ἔσω ἄνθρωπος, <ὁ> ἐκεῖθεν ἀποπεπτωκώς, ἀπὸ τοῦ ἀρχανθρώπου <ἢ τοῦ> ἄνωθεν Ἀδάμαντος, «ὁ τμηθεὶς ἄνευ χειρῶν» τεμνουσῶν καὶ κατενηνεγμένος εἰς τὸ πλάσμα τῆς λήθης, τὸ χοϊκόν, τὸ «ὀστράκινον».
- 5.7.37 καί, φη(σ)ίν, ὅτι τετριγυῖαι αὐτῷ ἠκολούθουν αἱ ψυχαί— <τουτέστι> τῷ Λόγῳ—, <οὕτως λέγει>· ὡς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἥϊσαν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν—τουτέστιν ἠγεῖτο— Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώνεντα κέλευθα—τουτέστι, φησὶν, εἰς τὰ πάσης κακίας ἀπηλλαγμένα αἰώνια χωρία. — Ποῦ δέ, φησὶν, ἦλθον; πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην, ἢ <δέ> παρ' Ἡελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων. οὗτος, φησὶν, ἐστὶν <ὁ> Ὠκεανὸς γένεσις <τε> θεῶν, γένεσις τ' ἀνθρώπων, ἐκ παλιρροίας στρεφόμενος αἰεὶ, ποτὲ ἄνω ποτὲ κάτω.
- 5.7.38 ἀλλ' ὅταν, φησί, κάτω ῥέῃ ὁ Ὠκεανός, γένεσις ἐστὶν ἀνθρώπων, ὅταν δὲ ἄνω, ἐπὶ τὸ τεῖχος καὶ τὸ χαράκωμα καὶ τὴν Λευκάδα πέτρην, γένεσις <ἐς> τι θεῶν. τοῦτό ἐστιν, φησί, τὸ γεγραμμένον· «ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες», ἐὰν ἀπὸ τῆς Αἰγύπτου φυγεῖν σπεύδῃτε καὶ γένησθε πέραν τῆς Ἑρυθρᾶς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρημον—τουτέστιν ἀπὸ τῆς κάτω μίξεως ἐπὶ «τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ, ἣτις ἐστὶ μήτηρ <πάντων τῶν> ζώντων» —ἐ(ἀ)ν δὲ πάλιν ἐπιστραφῇτε ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον—τουτέστιν ἐπὶ τὴν κάτω μίξιν—, «ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσκετε».
- 5.7.40 θνητὴ γάρ, φησί, <ἐστὶ> πᾶσα ἢ κάτω γένεσις, ἀθάνατος δὲ ἢ ἄνω γεννωμένη· γεννᾶται γὰρ «ἐξ ὕδατος» μόνου «καὶ πνεύματος» πνευματικὸς <ἄνθρωπος>, οὐ σαρκικός· ὁ δὲ κάτω σαρκικός. τοῦτ' ἔστι, φησί, τὸ γεγραμμένον· «τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστὶ, καὶ τὸ

〈γε〉 γεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν». αὕτη 〈δ'〉 ἔστιν ἡ κατ' αὐτοὺς πνευματικὴ γένεσις 〈καί〉 οὗτος, φησὶν, ἐστὶν ὁ μέγας Ἰορδάνης, ὃν κάτω ῥέοντα καὶ κωλύοντα ἐξελθεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου— ἤγουν ἐκ τῆς κάτω μίξεως Αἰγυπτος γὰρ ἐστὶ τὸ σῶμα κατ' αὐτοὺς— ἀνέστειλεν Ἰησοῦς καὶ ἐποίησεν ἄνω ῥεῖν.

- 5.8.1 Τοῦτοις καὶ τοῖς τοιοῦτοις ἐπόμενοι οἱ θαυμασιώτατοι γνωστικοί, ἐφευρετὰ καὶνῆς τέχνης γραμματικῆς, τὸν ἑαυτῶν προφήτην Ὅμηρον ταῦτα προφαίνοντα ἀρρήτως δοξάζουσι καὶ τοὺς ἀμυήτους τὰς ἀγίας γραφὰς εἰς τοιαύτας ἐννοίας συνάγοντες ἐνυβρίζουσι. λέγουσι γάρ· ὁ λέγων τὰ πάντα ἐξ ἐνὸς συνεστάναι πλανᾶται, ὁ 〈δὲ〉 λέγων ἐκ τριῶν ἀληθεύει καὶ περὶ τῶν ὅλων τὴν ἀπόδειξιν δώσει· μία γάρ ἐστι, φησὶν, ἡ μακαρία φύσις τοῦ μακαρίου ἀνθρώπου τοῦ ἄνω, τοῦ Ἀδάμαντος· μία δὲ ἡ θνητὴ 〈ή〉 κάτω· μία δὲ ἡ ἀβασίλευτος γενεὰ ἡ ἄνω γενομένη — ὅπου, φησὶν, ἐστὶ Μαριάμ ἡ ζητούμενη καὶ Ἰοθὼρ ὁ μέγας σοφὸς καὶ Σεπφώρα ἡ βλέπουσα καὶ Μωσῆς, οὗ γένεσις οὐκ ἔστιν ἐν Αἰγύπτῳ· γεγόνاسι γὰρ αὐτῷ παῖδες ἐν Μαδιὰμ.
- 5.8.3 —καὶ τοῦτο, φησὶν, οὐδὲ τοὺς ποιητὰς λέληθε 〈λέγοντας〉· τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς. δεῖ γάρ, φησί, λαλεῖσθαι τὰ μεγέθη, λαλεῖσθαι δὲ οὕτως ὑπὸ πάντων πανταχῇ, «ἵνα ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι καὶ βλέποντες μὴ βλέπωσιν». εἰ μὴ γὰρ ἐλαλεῖτο, φησί, τὰ μεγέθη, ὁ κόσμος συνεστάναι οὐκ ἠδύνατο. οὗτοι, 〈φησὶν,〉 εἰσὶν οἱ τρεῖς ὑπέρογκοι λόγοι· Καυλακαῦ, Σαυλασαῦ, Ζησάρ· Καυλακαῦ τοῦ ἄνω, τοῦ Ἀδάμαντος· Σαυλασαῦ τοῦ κάτω, 〈τοῦ〉 θνητοῦ· Ζησάρ τοῦ ἐπὶ τὰ ἄνω ῥέυσαντος Ἰορδάνου.
- 5.8.4 οὗτός ἐστι, φησὶν, ὁ ἐν πᾶσιν ἀρσενόηλος ἄνθρωπος, ὃν οἱ ἀγνοοῦντες Γηρυόνην καλοῦσι τρισώματον—ὡς «ἐκ γῆς ῥέοντα» ὄντα· Γηρυόνην—, κοινῇ δὲ Ἑλληνες «(ἐ)πουράνιον Μηνὸς κέρας», ὅτι καταμείμιχε καὶ κεκέρακε πάντα πᾶσι.
- 5.8.5 «πάντα» γάρ, φησί, «δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν· ὃ δὲ γέγονεν ἐν αὐτῷ ζωὴ ἐστίν». αὕτη, φησὶν, ἐστὶν «ἡ ζωὴ» ἡ ἄρρητος γενεὰ τῶν τελείων ἀνθρώπων, ἡ «ταῖς προτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνώ 〈ρί〉 σθη»· τὸ δὲ «οὐδέν», ὃ χωρὶς αὐτοῦ γέγονεν, ὁ κόσμος, 〈φησὶν,〉 ἐστίν, 〈ὃ〉 ἰδικός· γέγονε 〈μ〉 ἐν γὰρ χωρὶς αὐτοῦ, ὑπὸ τρίτου καὶ τετάρτου 〈θεοῦ〉. Τοῦτο, φησὶν, ἐστὶ τὸ ποτήριον «τὸ κόνδου», «ἐν ᾧ 〈ὃ〉 βασιλεὺς πίνων οἰωνίζεται», 〈καί〉 τοῦτο, φησί, κεκρυμμένον εὐρέθη ἐν τοῖς καλοῖς τοῦ Βενιαμὴν σπέρμασι.
- 5.8.6 λέγουσι δὲ 〈τ〉 αὐτὸ καὶ Ἑλληνες, φησὶν, οὕτως «μαιομένῳ στόματι»· Φέρ' ὕδωρ, φέρ' οἶνον, ᾧ παῖ, μέθυσόν με καὶ κάρωσον· τὸ ποτήριον λέγει μοι ποδαπὸν με δεῖ γενέσθαι, 〈ἀλάλῳ λαλοῦν —x〉. τοῦτο, φησὶν, ἥρκει μόνον νοηθὲν ἀνθρώποις τὸ τοῦ Ἀνακρέοντος ποτήριον, 〈τὸ〉 ἀλάλως λαλοῦν μυστήριον ἄρρητον· ἄλαλον γάρ, φησὶν, 〈ἐστὶ μυστήριον〉 τὸ Ἀνακρέοντος [φησὶ] ποτήριον, ὃ 〈τι〉 περ αὐτῷ, ὡς φησὶν Ἀνακρέων, λαλεῖ ἀλάλῳ φθέγματι ποδαπὸν αὐτὸν δεῖ γενέσθαι, τουτέστι πνευματικόν, οὐ σαρκικόν, ἐὰν ἀκούσῃ τὸ κεκρυμμένον μυστήριον ἐν σιωπῇ.
- 5.8.7 καὶ τοῦτό ἐστι, 〈φησί,〉 τὸ ὕδωρ τὸ ἐν τοῖς καλοῖς ἐκείνοις γάμοις, ὃ στρέψας ὁ Ἰησοῦς ἐποίησεν οἶνον, 〈καί〉 αὕτη, φησὶν, ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ ἀληθινὴ «ἀρχὴ τῶν σημείων», ἣν ἐποίησεν «ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφάνέρωσε» τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
- 5.8.8 αὕτη 〈δέ〉, φησὶν, ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐντὸς ἡμῶν κατακειμένη ὡς θησαυρός, ὡς «ζύμη εἰς ἀλεύρου τρία σάτα κεκρυμμένη». Τοῦτ' ἔστι, φησί, τὸ μέγα καὶ ἄρρητον 〈τῶν〉 Σαμοθράκων μυστήριον, ὃ μόνοις ἔξεστιν εἰδέναι τοῖς τελείοις, φησὶν, 〈τουτέστιν〉 ἡμῖν· διαρρήδην γὰρ οἱ Σαμόθρακες τὸν Ἀδὰμ 〈να〉 ἐκείνον παραδιδόασιν ἐν τοῖς μυστηρίοις τοῖς ἐπιτελουμένοις παρ' αὐτοῖς ὡς ἀρχάνθρωπον.
- 5.8.10 ἔστηκε δὲ ἀγάλματα δύο ἐν τῷ 〈τῶν〉 Σαμοθράκων ἀνακτόρῳ ἀνθρώπων γυμνῶν, ἄνω τεταμένας ἐχόντων τὰς χεῖρας ἀμφοτέρας εἰς οὐρανὸν καὶ τὰς αἰσχύνας ἄνω ἐστραμμένας,

καθάπερ ἐν Κυλλήνῃ τὸ τοῦ Ἑρμοῦ εἰκόνες δέ εἰσι τὰ προειρημένα ἀγάλματα τοῦ ἀρχανθρώπου καὶ τοῦ ἀναγεννωμένου πνευματικοῦ, κατὰ πάνθ' ὁμοουσίου ἐκείνῳ τῷ ἀνθρώπῳ. τοῦτο, φησίν, ἐστὶ τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ σωτῆρος «ἐὰν μὴ πίνῃτέ μου τὸ αἶμα καὶ φάγητέ μου τὴν σάρκα», «οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν»· ἀλλὰ κἂν «πίητε», φησί, «τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω», «ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ἐκεῖ ὑμεῖς εἰσελθεῖν οὐ δύνασθε».

- 5.8.12 ἦδει γάρ, φησίν, ἐξ (ὁ)ποίας φύσεως ἕκαστος τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐστὶ καὶ ὅτι ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὴν ἰδίαν φύσιν ἐλθεῖν ἀνάγκη. ἀπὸ γὰρ τῶν δώδεκα, φησί, φυλῶν μαθητὰς ἐξελέξατο δώδεκα, καὶ δι' αὐτῶν ἐλάλησε πάσῃ φυλῇ· διὰ τοῦτο, φησί, τὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν κηρύγματα οὔτε πάντες ἀκηκόασι <ν> οὔτε, ἐὰν ἀκούσωσι, παραδέξασθαι δύνανται· ἔστι γὰρ αὐτοῖς παρὰ φύσιν τὰ μὴ κατὰ φυλὴν. Τοῦτον, φησί, Θραῖκες οἱ περὶ τὸν Αἴμον οἰκοῦντες Κορύβαντα καλοῦσι, καὶ Θραξὶν οἱ Φρύγες παραπλησίως, ὅτι ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἄνωθεν καὶ ἀπὸ τοῦ ἀχαρακτηρίστου ἐγκεφάλου τὴν ἀρχὴν τῆς καταβάσεως λαμβάνων καὶ πάσας τὰς τῶν ὑποκειμένων διερχόμενος ἀρχάς, πῶς καὶ τίνα τρόπον κατέρχεται οὐ νοοῦμεν.
- 5.8.14 τοῦτ' ἔστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «φωνὴν μὲν αὐτοῦ ἠκούσαμεν, εἶδος δὲ αὐτοῦ οὐχ ἑώρακαμεν». ἀποτεταγμένου γάρ, φησίν, αὐτοῦ καὶ <κε> χαρακτηρισμένου ἀκούεται φωνή, τὸ δὲ εἶδος τὸ κατελθὸν ἄνωθεν, ἀπὸ τοῦ ἀχαρακτηρίστου, ὁποῖόν ἐστιν, οἷδεν οὐδεὶς· ἔστι δὲ ἐν τῷ πλάσματι τῷ χοϊκῷ, γινώσκει δὲ αὐτὸ οὐδεὶς. Οὗτος, φησίν, ἐστὶν «ὁ τὸν κατακλυσμὸν <κατ> οἰκ <ι> ὦν θεός», κατὰ τὸ ψαλτήριον, καὶ φθεγγόμενος <καὶ> κεκραγὼς ἀπὸ «ὑδάτων πολλῶν».
- 5.8.15 ὕδατα <δέ>, φησίν, ἐστὶ πολλὰ ἢ πολυσχιδῆς τῶν θνητῶν γένεσις ἀνθρώπων, ἀφ' ἧς, <φησί,> βοᾷ καὶ κέκραγε πρὸς τὸν ἀχαρακτήριστον ἄνθρωπον, «ῥῦσαι» λέγων «ἀπὸ λεόντων τὴν μονογενῆ μου».
- 5.8.16 πρὸς τοῦτον, φησίν, ἐστὶν εἰρημένον· «παῖς μου εἴ σύ, Ἰσραήλ· μὴ φοβοῦ· ἐὰν διὰ ποταμῶν διέλθῃς, οὐ μὴ σε συγκλύσουσιν· ἐὰν διὰ πυρὸς διέλθῃς, οὐ μὴ σε συγκαύσει» —ποταμούς, φησί, λέγει τὴν ὑγρὰν τῆς γενέσεως οὐσίαν, πῦρ δὲ τὴν ἐπὶ τὴν γένεσιν ὁρμὴν καὶ ἐπιθυμίαν· — «σὺ ἐμὸς εἶ, μὴ φοβοῦ».
- 5.8.17 καὶ πάλιν, φησίν· «εἰ ἐπιλήσεται μήτηρ τῶν τέκνων αὐτῆς <τοῦ> μὴ ἐλεῆσαι» μηδὲ ἐπιδοῦναι μαστόν, «κἀγὼ ἐπιλήσομαι ὑμῶν» —ὁ Ἀδάμας, φησί, λέγει πρὸς τοὺς ἰδίους ἀνθρώπους· —«ἀλλ' εἰ καὶ ἐπιλήσεται ταῦτα γυνή, ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἐπιλήσομαι ὑμῶν· ἐπὶ τῶν χειρῶν μου ἐζωγράφηκα ὑμᾶς». Περὶ δὲ τῆς ἀνόδου αὐτοῦ—τουτέστι τῆς ἀναγεννήσεως—, ἵνα γένηται πνευματικός, οὐ σαρκικός, λέγει, φησίν, ἡ γραφή· «ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης» —τουτέστι θαῦμα θαυμάτων· —«τίς» δέ, φησίν, «ἐστὶν οὗτος ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης;» «σκώληξ καὶ οὐκ ἄνθρωπος, ὄνειδος ἀνθρώπου καὶ ἐξουθένημα λαοῦ».
- 5.8.18 «αὐτός» <δέ, φησίν,> «ἐστὶν ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης» «ὁ ἐν πολέμῳ δυνατός».
- 5.8.19 πόλεμον δὲ λέγει τὸν ἐν σώματι <γινόμενον>, ὅτι ἐκ μαχίμων στοιχείων πέπλασται τὸ πλάσμα, καθὼς γέγραπται, φησί· «μνήσθητι πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν σώματι». ταύτην <δέ>, φησί, τὴν εἴσοδον καὶ ταύτην τὴν πύλην εἶδεν εἰς Μεσοποταμίαν πορευόμενος ὁ Ἰακώβ—ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ τοῦ παιδὸς ἔφηβος ἤδη γινόμενος καὶ ἀνὴρ— <*> τουτέστιν ἐγνωρίσθη τῷ εἰς Μεσοποταμίαν πορευομένῳ· Μεσοποταμία δέ, φησίν, ἐστὶν ἡ τοῦ μεγάλου Ὠκεανοῦ ῥοή, ἀπὸ τῶν μέσων ῥέουσα τοῦ τελείου ἀνθρώπου.
- 5.8.20 καὶ ἐθαύμασε, <φησί,> τὴν οὐράνιον πύλην εἰπών· «ὥς φοβερός ὁ τόπος οὗτος· οὐκ ἔστι τοῦτο ἀλλ' ἢ οἶκος θεοῦ, καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ». διὰ τοῦτο, φησί, λέγει ὁ Ἰησοῦς· «ἐγὼ εἰμι ἡ πύλη» ἢ ἀληθινή.
- 5.8.21

5.8.22 — Λέγουσι δὲ οἱ Φρύγες ᾠδὴν αὐτὸν τοῦτον καὶ νέκυν, οἰοῦντι ἐν μνήματι καὶ τάφῳ ἐγκαταφυγμένον ἐν τῷ σώματι.

5.8.23 τοῦτο, φησὶν, ἐστὶ τὸ εἰρημένον· «τάφοι ἐστὲ κεκονιαμένοι, γέμοντες ἔσθθην ὀστέων νεκρῶν», ὅτι οὐκ ἔστιν, φησὶν, ἐν ὑμῖν ἄνθρωπος ὁ ζῶν. καὶ πάλιν, φησὶ ᾠδὴν· «ἐξαλοῦνται ἐκ τῶν μνημείων οἱ νεκροί»—τουτέστιν ἐκ τῶν σωμάτων τῶν χοϊκῶν, ἀναγεννηθέντες πνευματικοί, οὐ σαρκικοί.

5.8.24 —αὕτη, φησὶν, ἐστὶν ἡ ἀνάστασις ἢ διὰ τῆς πύλης γινομένη τῶν οὐρανῶν, δι' ἧς οἱ μὴ εἰσελθόντες, φησὶ, πάντες μένουσι νεκροί. Οἱ δὲ αὐτοί, φησὶ, Φρύγες τὸν αὐτὸν τοῦτον πάλιν ἐκ μεταβολῆς λέγουσι θεόν· γίνεται γάρ, φησὶ, θεός, ὅταν ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς διὰ τῆς τοιαύτης πύλης εἰσελεύσεται εἰς τὸν οὐρανόν.

5.8.25 ταύτην, φησὶ, τὴν πύλην Παῦλος οἶδεν ὁ ἀπόστολος, παρανοίξας ἐν μυστηρίῳ καὶ εἰπὼν «ἡρπάσθαι» ὑπὸ ἀγγέλου καὶ γεγονέναι «ἕως» δευτέρου καὶ «τρίτου οὐρανοῦ εἰς τὸν παράδεισον» αὐτόν, καὶ ἐωρακέναι ἃ ἐώρακε «καὶ ἀκηκοέναι ῥήματα ἄρρητα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ εἰπεῖν».

5.8.26 ταῦτά ἐστι, φησὶ, τὰ ἄρρητα ὑπὸ πάντων λεγόμενα μυστήρια, ἃ «καὶ λαλοῦμεν» οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικῶς συγκρίνοντες. ψυχικός δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστὶ». Καὶ ταῦτα, φησὶν, ἐστὶ τὰ τοῦ πνεύματος ἄρρητα μυστήρια, ἃ ἡμεῖς ἴσμεν μόνοι.

5.8.27 περὶ τούτων, φησὶν, εἶρηκεν ὁ σωτήρ· «οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με εἰ μὴ τίνα ἐλκύσῃ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος»· πάνυ γάρ, φησὶ, δύσκολόν ἐστι παραδέξασθαι καὶ λαβεῖν τὸ μέγα τοῦτο καὶ ἄρρητον μυστήριον. καὶ πάλιν, φησὶν, εἶρηκεν ὁ σωτήρ· «οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς»· ὁ δὲ ᾠδὴν, φησὶ, ποιήσαντας, οὐχὶ ἀκούσαντας μόνον, εἰς τὴν βασιλείαν εἰσελθεῖν τῶν οὐρανῶν.

5.8.28 καὶ πάλιν, φησὶν, εἶρηκεν· «οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν». τελῶναι γάρ, φησὶν, εἰσὶν οἱ τὰ τέλη τῶν ὅλων λαμβάνοντες· ἡμεῖς δέ, φησὶν, ἐσμὲν οἱ τελῶναι, «εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκε». τέλη γάρ, φησὶν, εἰσὶ τὰ ἀπὸ τοῦ ἀχαρακτηρίστου εἰς τὸν κόσμον κατεσπαρμένα σπέρματα, δι' ὧν ὁ πᾶς συντελεῖται κόσμος· διὰ γὰρ αὐτῶν καὶ ἤρξατο γενέσθαι.

5.8.29 καὶ τοῦτό ἐστι, φησὶ, τὸ εἰρημένον· «ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖραι· καὶ τὰ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη, τὰ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη καὶ ἐξανέτειλε», φησὶ, «καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς ἐξηράνθη καὶ ἀπέθανε· τὰ δὲ ἔπεσε», φησὶν, «ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἀγαθὴν, καὶ ἐποίησε καρπόν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων», φησὶν, «ὥτα ἀκούειν ἀκουέτω». τουτέστι, φησὶν, οὐδεὶς τούτων τῶν μυστηρίων ἀκροατὴς γέγονεν εἰ μὴ μόνοι ᾠδὴν· ὁἱ γνωστικοὶ τέλειοι.

5.8.30

αὕτη, φησίν, ἐστὶν ἡ γῆ ἡ καλὴ καὶ ἀγαθὴ, ἣν λέγει Μωϋσῆς «εἰσάξω ὑμᾶς εἰς γῆν καλὴν καὶ ἀγαθὴν, εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι». τοῦτο, φησίν, ἐστὶ τὸ μέλι καὶ τὸ γάλα, οὗ δεῖ γευσασμένους τοὺς τελείους ἀβασιλεύτους γενέσθαι καὶ μετασχεῖν τοῦ πληρώματος. τοῦτο, φησίν, ἐστὶ τὸ πλήρωμα δι' οὗ πάντα τὰ γινόμενα γεν *〈ν〉* ἡτὰ ἀπὸ τοῦ ἀγεννήτου γέγονέ τε καὶ πεπλήρωται. Ὁ δὲ αὐτὸς οὗτος ὑπὸ τῶν Φρυγῶν καὶ ἄκαρπος καλεῖται· ἔστι γὰρ ἄκαρπος ὅταν ᾗ σαρκικὸς καὶ τὴν «ἐπιθυμίαν τῆς σαρκὸς» ἐργάζεται.

5.8.31 τοῦτο, φησίν, ἐστὶ τὸ εἰρημένον· «πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται». καρποὶ δὲ οὗτοι, φησίν, εἰσὶ μόνοι οἱ λογικοί, *〈οἱ〉* ζῶντες ἄνθρωποι, οἱ διὰ τῆς πύλης εἰσερχόμενοι τῆς τρίτης.

5.8.32 λέγουσι γοῦν «εἰ νεκρὰ ἐφάγετε καὶ ζῶντα ἐποιήσατε, τί, ἂν ζῶντα φάγητε, ποιήσετε;» ζῶντα δὲ λέγουσι καὶ λόγους καὶ νόας καὶ *〈τοὺς τελείους〉* ἄνθρώπους, τοὺς μαργαρίτας ἐκείνου τοῦ ἀχαρακτηρίστου ἐρ *〈ρ〉* ιμμένους εἰς τὸ πλάσμα *〈ὡς〉* καρπούς.

5.8.33 *〈καὶ〉* τοῦτ' ἔστιν ὃ *〈ὁ Ἰησοῦς〉* λέγει, φησί· «μὴ βάλητε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, μηδὲ τοὺς μαργαρίτας τοῖς χοίροις», χοίρων καὶ κυνῶν ἔργον λέγοντες εἶναι τὴν γυναικὸς πρὸς ἄνδρα ὁμιλίαν. Τὸν αὐτὸν δὲ τοῦτον, φησίν, οἱ Φρύγες καλοῦσιν αἰπόλον, οὐχ ὅτι, φησίν, ἔβοσκειν αἰγας καὶ τράγους, ὡς οἱ ψυχικοὶ ὀνομάζουσιν, ἀλλ' *〈ὅ〉* τι, φησίν, ἐστὶν ἃ *〈ε〉* ἰπόλος, τουτέστιν ὁ αἰεὶ πολῶν καὶ στρέφων καὶ περιελαύνων τὸν κόσμον ὅλον στροφῇ.

5.8.35 πολεῖν γάρ ἐστι τὸ στρέφειν καὶ μεταβάλλειν τὰ πράγματα· ἔνθε *〈ν〉*, φησί, καὶ τὰ δύο κέντρα τοῦ οὐρανοῦ ἅπαντες προσαγορεύουσι πόλους. καὶ ὁ ποιητὴς δέ, φησί, *〈λέγων〉* πωλεῖται τις δεῦρο γέρων ἄλιος νημερτής, ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, οὐ πιπράσκεται, φησίν, ἀλλὰ στρέφεται αὐτοῦ, οἶονεῖ *〈καὶ〉* περιέρχεται λέγει. καὶ πόλεις, *〈φησίν,〉* ἐν αἷς οἰκοῦμεν, ὅτι στρεφόμεθα καὶ πολοῦμεν ἐν αὐταῖς, *〈καὶ〉* καλοῦνται πόλεις.

5.8.36 οὕτως, φησίν, *〈κ〉* αἱ Φρύγες αἰπόλον τοῦτον καλοῦσι, τὸν πάντοτε *〈πάντα〉* πανταχῇ στρέφοντα καὶ μεταβάλλοντα πρὸς τὰ οἰκεῖα. Καλοῦσι δὲ α(ὐ)τόν, φησί, καὶ πολύκαρπον οἱ Φρύγες, ὅτι «πλείονα», φησί, «τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα· τουτέστι, *〈φησί,〉* τὰ ἀναγεννώμενα ἀθάνατα καὶ αἰεὶ διαμένοντα ἐστὶ πολλά, κἂν ὀλίγα ᾗ τὰ γεννώμενα· τὰ δὲ σαρκικά, φησίν, *〈ἐστὶ〉* φθαρτὰ πάντα, κἂν ᾗ πολλὰ πάνυ *〈τὰ〉* γεννώμενα.

5.8.37 διὰ τοῦτο, φησίν, «ἔκλαιε Ῥαχὴλ τὰ τέκνα *〈αὐτῆς〉* καὶ οὐκ ἤθελε», φησί, «παρακαλεῖσθαι κλαίουσα ἐπ' αὐτοῖς» ἥδει γάρ, φησίν, «ὅτι οὐκ εἰσί». θρηνεῖ δὲ καὶ Ἰερεμίας τὴν κάτω Ἰερουσαλήμ, οὐ τὴν *〈δ'〉* ἐν Φοινίκῃ πόλιν, *〈φησίν,〉* ἀλλὰ τὴν κάτω γένεσιν, τὴν φθαρτήν· ἔγνω γάρ, φησί, καὶ Ἰερεμίας τὸν τέλειον ἄνθρωπον, τὸν ἀναγεννώμενον «ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος», οὐ σαρκικόν.

5.8.38 αὐτὸς γοῦν ὁ Ἰερεμίας ἔλεγε, *〈φησίν,〉* «ἄνθρωπός ἐστι, καὶ τίς γινώσεται αὐτόν;» οὕτως, φησίν, ἐστὶ πάνυ βαθεῖα καὶ δυσκατάληπτος ἡ τοῦ τελείου ἀνθρώπου γνῶσις. «ἀρχὴ» γάρ, φησί, «τελειώσεως γνῶσις ἀνθρώπου, θεοῦ δὲ γνῶσις ἀπηρτισμένη τελειώσις». Λέγουσι δὲ αὐτόν, φησί, Φρύγες καὶ «χλοερὸν στάχυν τεθερισμένον», καὶ μετὰ τοὺς Φρύγας Ἀθηναῖοι, μυοῦντες Ἑλευσίνια καὶ ἐπιδεικνύντες τοῖς ἐποπτεύουσι τὸ μέγα καὶ θαυμαστὸν καὶ τελεώτατον ἐποπτικὸν ἐκεῖ μυστήριον ἐν σιωπῇ, τεθερισμένον στάχυν.

5.8.40 ὁ δὲ στάχυς οὗτός ἐστι, *〈φησί,〉* καὶ παρὰ Ἀθηναίοις ὁ παρὰ τοῦ ἀχαρακτηρίστου φωστήρ τέλειος μέγας, καθάπερ αὐτὸς ὁ ἱεροφάντης—οὐκ ἀποκεκομμένος μέν, ὡς ὁ Ἄττις, *〈φησίν,〉* εὐνουχισμένος δὲ διὰ κωνείου καὶ πᾶσαν ἀπηρτημένος τὴν σαρκικὴν γένεσιν—νυκτὸς ἐν *〈Ἐ〉* λευσίνι ὑπὸ πολλῷ πυρὶ τελῶν τὰ μεγάλα καὶ ἄρρητα μυστήρια βοᾷ καὶ κέκραγε λέγων· «ἱερὸν ἔτεκε πότνια κοῦρον Βριμῶ Βριμόν», τουτέστιν ἰσχυρὰ ἰσχυρόν.

- 5.8.41 πότνια δέ ἐστι, φησίν, ἡ γένεσις ἡ πνευματική, ἡ ἐπουράνιος, ἡ ἄνω· ἰσχυρὸς δέ ἐστιν ὁ οὕτω γεννώμενος. ἔστι δὲ λεγόμενον τὸ μυστήριον Ἑλευσίν καὶ ἀνακτόρειον· Ἑλευσίν <μέν> , ὅτι ἤλθομεν, φησίν, οἱ πνευματικοὶ ἄνωθεν, ἀπὸ τοῦ Ἀδάμαντος ῥυέντες κάτω—ἐλεύσεσθαι γάρ, φησίν, ἐστὶν ἐλθεῖν—, ἀνακτόρειον δὲ <διὰ> τὸ <ἀνάγεσθαι ἡμᾶς καὶ> ἀνελθεῖν ἄνω.
- 5.8.42 τοῦτο, φησίν, ἐστὶν ὃ λέγουσιν οἱ κατωργιασμένοι τῶν Ἑλευσινίων τὰ <μεγάλα> μυστήρια. θεῖ <σ> μιον δέ ἐστι, <φησί, τοὺς> τὰ μικρὰ μεμνημένους αὐθις <καὶ> τὰ μεγάλα μυεῖσθαι· «μόροι γὰρ μείζονες μείζονας μοίρας λαγχάνουσι».
- 5.8.43 μικρὰ <δέ,> φησίν, ἐστὶ [τὰ] μυστήρια τὰ τῆς Περσεφόνης, <τὰ> κάτω. περὶ ὧν μυστηρίων καὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἐκεῖ, οὔσης «πλατείας καὶ εὐρυχώρου» καὶ φεροῦσης τοὺς ἀπολλυμένους ἐπὶ τὴν Περσεφόνην, καὶ ὁ ποιητὴς δὴ, φησίν, <λέγει> αὐτὰρ ὑπ' αὐτὴν ἐστὶν ἀταρπιτὸς ὀκρίοεσσα, κοίλη, πηλώδης· ἢ δ' ἡγήσασθαι ἀρίστη ἄλσος ἐς ἱμερόεν πολυτιμήτου Ἀφροδίτης. ταῦτ' ἔστι, φησί, τὰ μικρὰ μυστήρια, τὰ τῆς σαρκικῆς γενέσεως, ἃ μνηθέντες οἱ ἄνθρωποι μικρὸν παύσασθαι ὀφείλουσι <πρὶν> καὶ μυεῖσθαι τὰ μεγάλα, τὰ ἐπουράνια.
- 5.8.44 οἱ γὰρ τοὺς ἐκεῖ, φησί, λαχόντες «μόρους μείζονας μοίρας λαγχάνουσιν». Αὕτη δέ, φησίν, ἐστὶν «ἡ πύλη τοῦ οὐρανοῦ» καὶ οὗτος <ὁ> «οἶκος θεοῦ», ὅπου ὁ ἀγαθὸς θεὸς κατοικεῖ μόνος· εἰς ὃν οὐκ εἰσελεύσεται, φησίν, ἀκάθαρτος οὐδεὶς, οὐ ψυχικός, οὐ σαρκικός, ἀλλὰ τηρεῖται πνευματικοῖς μόνοις. ὅπου δεῖ γενομένους λαβεῖν τὰ «ἐνδύματα <γάμων> » καὶ πάντας γενέσθαι νυμφίους ἀπηρσενωμένους διὰ τοῦ παρθενικοῦ πνεύματος.
- 5.8.45 αὕτη δέ ἐστιν, <φησίν,> ἡ παρθένος «ἡ ἐν γαστρὶ ἔχουσα καὶ συλλαμβάνουσα καὶ τίκτουσα υἱόν», οὐ ψυχικόν, οὐ σωματικόν, ἀλλὰ μακάριον Αἰῶνα Αἰώνων. περὶ τούτων, φησί, διαρρήδην εἴρηκεν ὁ σωτὴρ ὅτι «στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἐστὶν ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι εἰς αὐτήν, πλατεῖα δὲ καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ διερχόμενοι δι' αὐτῆς». Ἔτι δὲ οἱ Φρύγες λέγουσι τὸν πατέρα τῶν ὄλων εἶναι ἀμύγδαλον· οὐχὶ δένδρον, φησίν, ἀλλ' εἶναι ἀμύγδαλον ἐκεῖνον τὸν προόντα, ὃς ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὸν τέλειον καρπὸν, οἶονεὶ διασφύζοντα καὶ κινούμενον ἐν βάθει, διήμυξε τοὺς κόλπους αὐτοῦ καὶ ἐγέννησε τὸν ἀόρατον καὶ ἀκατονόμαστον <καὶ> ἄρρητον παῖδα ἑαυτοῦ, περὶ οὗ λαλοῦμεν.
- 5.9.2 ἀμύξαι γάρ, <φησίν,> ἐστὶ(ν) οἶονεὶ ῥῆξαι καὶ διατεμεῖν· καθάπερ <γάρ> , φησίν, ἐπὶ τῶν φλεγμαινόντων σωμάτων καὶ ἐχόντων ἐν ἑαυτοῖς τινα συστροφήν, [ἄς] ἀμυχὰς οἱ ἱατροὶ λέγουσιν ἀνατεμόντες, οὕτως, φησί, Φρύγες τὸν <πατέρα> ἀμύγδαλον καλοῦσιν, ἀφ' οὗ προῆλθε καὶ ἐγεννήθη ὁ ἀόρατος, «δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδέν». Συρικτὰν δὲ φασιν εἶναι Φρύγες τὸν ἐκεῖθεν γεγεννημένον, ὅτι πνεῦμα ἐναρμόνιον ἐστὶ, <φησί,> τὸ γεγεννημένον· «πνεῦμα» γάρ, φησίν, ἐστὶν «ὁ θεός»· διό, φησίν, «οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσκυνοῦσιν οὔτε ἐν Ἱερουσαλήμ» «οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταί», ἀλλὰ «ἐν πνεύματι»· πνευματικὴ γάρ, φησίν, ἐστὶ τῶν τελείων ἢ προσκύνησις, οὐ σαρκική.
- 5.9.4 τὸ δὲ πνεῦμα, φησίν, ἐκεῖ ὅπου καὶ ὁ πατὴρ ὀνομάζεται, [καὶ] ὁ υἱὸς ἐκ τούτου τοῦ πατρὸς ἐκεῖ γεννώμενος. οὗτος, φησίν, ἐστὶν ὁ πολυώνυμος μυριόμματος ἀκατάληπτος, οὗ πᾶσα φύσις, ἄλλη δὲ ἄλλως ὀρέγεται.
- 5.9.5 <καὶ> τοῦτο, φησίν, ἐστὶ τὸ ῥῆμα τοῦ θεοῦ, ὃ, φησίν, ἐστὶ ῥῆμα Ἀποφάσεως τῆς μεγάλης δυνάμεως. διὸ ἔσται ἐσφραγισμένον καὶ κεκρυμμένον καὶ κεκαλυμμένον, κείμενον ἐν τῷ οἰκητηρίῳ οὗ ἢ ῥίζα τῶν ὄλων τεθεμελίωται [ἀπὸ τε]—αἰώνων δυνάμεων ἐπινοίων, θεῶν ἀγγέλων πνευμάτων ἀπεσταλμένων, ὄντων μὴ ὄντων, γεγονότων <ᾗ> γενήτων, καταληπτῶν ἀκαταλήπτων, ἐνιαυτῶν μηνῶν ἡμερῶν ὥρων—, στιγμὴ ἀμέριστος <οὔσα> , ἐξ ἧς, <φησίν,> ἐνάρχεται τὸ ἐλάχιστον αὐξῆσαι κατὰ μέρος. ἢ <γάρ,> μηδὲν οὔσα, φησί, καὶ

ἐκ μηδενὸς συνεστῶσα [στιγμὴ ἀμέριστος οὐσα], γενήσεται ἑαυτῇ <σ> ἐπινοίᾳ μέγεθός τι ἀκατάληπτον.

- 5.9.6 αὕτη, φησίν, ἐστὶν «ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν», «ὁ κόκκος τοῦ σινάπεως», ἡ ἀμέριστος ἐνυπάρχουσα τῷ σώματι στιγμῇ, ἣν οἶδε, φησίν, οὐδεὶς <ἀλλ'> ἢ οἱ πνευματικοὶ μόνοι. τοῦτο, φησίν, ἐστὶ τὸ εἰρημένον· «οὐκ εἰσὶ λόγοι οὐδὲ λαλιαί, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν». Ταῦθ' οὕτως σχεδιάζουσι, τὰ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων λεγόμενά τε καὶ γινόμενα πρὸς <τὸν> ἴδιον νοῦν <*> πνευματικῶς φάσκοντες πάντα γίνεσθαι ὅθεν καὶ τοὺς <ἐν τοῖς> θεάτροις ἐπιδεικνυμένους λέγουσι μὴ <δ'> αὐτοὺς ἀπρονοήτως τι λέγειν ἢ ποιεῖν.
- 5.9.7 τοιγαροῦν, φησίν, ἐπὶ συνέλθῃ ὁ δῆμος ἐν τοῖς θεάτροις, εἰσιῶν τις ἡμφιεσμένος στολὴν ἑξαλλοῦν, κιθάραν φέρων καὶ ψάλλον, οὕτως λέγει ἄδων τὰ μεγάλα μυστήρια, οὐκ εἰδὼς ἅ λέγει· Εἴτε Κρόνου γένος, εἴτε Διὸς μάκαρ, εἴτε Ῥέας, μέγα χαῖρε <θεός>, τὸ κατηφές ἄκουσμα Ῥέας Ἄττι· σὲ καλοῦσι μὲν Ἀσσύριοι τριπόθητον Ἄδωνιν, ὅλη δ' Αἴγυπτος Ὅσιριν, ἐπουράνιον Μηνὸς κέρας Ἑλληνὶς σοφία, Σαμόθρακες Ἀδάμ <να> σεβάσμιον, Αἰμόνιοι Κορύβαντα, καὶ οἱ Φρύγες ἄλλοτε μὲν Πάπαν, ποτὲ δ' <αὖ> νέκυν ἢ θεὸν ἢ τὸν ἄκαρπον ἢ αἰπόλον ἢ χλοερὸν στάχυν ἀμηθέντ' ἢ <τ> ὃν πολύκαρπον ἔτικτεν ἀμύγδαλος, ἀνέρα συρικτάν.
- 5.9.9 Τοῦτον <οὖν καὶ τοιοῦτόν> φησιν εἶναι <τὸν> πολύμορφον Ἄττιν, ὃν ὑμνοῦντες λέγουσιν οὕτως· Ἄττιν ὑμνήσω τὸν Ῥεῖης, οὐ <κ> ωδόνων σὺν βόμβοις, οὐδ' αὐλῶ <τῶν> Ἰδαίων Κουρήτων <σὺμ> μυκητᾶ, ἀλλ' εἰς Φοιβείαν μίξω μουσαν φορμίγγων· εὐοῖ, εὐάν, ὡς Πάν, ὡς Βακχεύς, ὡς ποιμὴν λευκῶν ἄστρον. Διὰ τούτους καὶ τοὺς τοιοῦτους λόγους παρεδρεύουσιν οὗτοι τοῖς λεγομένοις Μητρὸς μεγάλης μυστηρίοις, μάλιστα καθορᾶν νομίζοντες διὰ τῶν ἐκεῖ δρωμένων τὸ ὅλον μυστήριον <αὐτῶν>.
- 5.9.10 οὐδὲν δὲ ἔχουσι πλέον οὗτοι τῶν ἐκεῖ δρωμένων, πλήν ὅτι οὐκ εἰσὶν ἀποκεκομμένοι, μόνον <δὲ> τὸ ἔργον τῶν ἀποκεκομμένων ἐκτελοῦσιν—πάνυ γὰρ πικρῶς καὶ πεφυλαγμένως παραγγέλλουσιν ἀπέχεσθαι, ὥς <ἀν> ἀποκεκομμένοι, τῆς πρὸς γυναῖκα ὁμιλίας—τὸ δὲ λοιπὸν [ἔργον], ὥς εἰρήκαμεν διὰ πολλῶν, ὥσπερ οἱ ἀπόκοποι δρῶσι.
- 5.9.11 Τιμῶσι δὲ οὐκ ἄλλο τι ἢ τὸν νάας οὗτοι, Να <α> σσηνοὶ καλούμενοι. νάας δὲ ἐστὶν ὁ ὄφις· ἀφ' οὗ φασὶ πάντας εἶναι τοὺς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν προσαγορευομένους ναοὺς [ἀπὸ τοῦ νάας], κακείνῳ μόνῳ τῷ νάας ἀνακεῖσθαι πᾶν ἱερὸν καὶ πᾶσαν τελετὴν καὶ πᾶν μυστήριον, καὶ καθόλου μὴ δύνασθαι τελετὴν εὐρεθῆναι ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, ἐν ἧ ναὸς οὐκ ἔστι καὶ ὁ νάας ἐν αὐτῷ, ἀφ' οὗ ἔλαχε ναὸς καλεῖσθαι.
- 5.9.13 Εἶναι δὲ τὸν ὄφιν λέγουσιν οὗτοι τὴν ὑγρὰν οὐσίαν, καθάπερ καὶ Θαλῆς <ἔφη> ὁ Μιλήσιος, καὶ μηδὲν δύνασθαι τῶν ὄντων ὅλως, ἀθανάτων ἢ θνητῶν, [τῶν] ἐμψύχων ἢ ἀψύχων, συνεστηκέναι χωρὶς αὐτοῦ. ὑποκεῖσθαι δὲ αὐτῷ τὰ πάντα, καὶ εἶναι αὐτὸν ἀγαθόν, καὶ ἔχειν πάντων ἐν αὐτῷ, ὥσπερ «ἐν κέρατι ταύρου μονοκέρωτος», τὸ κάλλος [τῶν ἄλλων], καὶ τὴν ὡραιότητα ἐπιδιδόναι πᾶσι τοῖς οὐσι κατὰ φύσιν τὴν ἑαυτῶν καὶ οἰκειότητα.
- 5.9.14 <*> οἰονεὶ διὰ πάντων ὀδεύοντα, ὥσπερ «<ποταμὸν> ἐκπορευόμενον ἐξ Ἑδέμ <ποτίζειν τὸν παράδεισον>» καὶ «σχιζόμενον εἰς ἀρχὰς τέσσαρας».
- 5.9.15 Ἑδέμ δὲ εἶναι λέγουσι τὸν ἐγκέφαλον, οἰονεὶ δεδεμένον καὶ κατεσφιγμένον ἐν τοῖς περικειμένοις χιτῶσιν ὥσπερ οὐρανοῖς, παράδεισον <δὲ> εἶναι νομίζουσι τὸν μέχρι μόνης τῆς κεφαλῆς ἄνθρωπον. ἐξερχόμενον οὖν τοῦτον τὸν ποταμὸν ἐξ Ἑδέμ—τουτέστιν ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου—«ἀφορίζεσθαι εἰς ἀρχὰς τέσσαρας· καλεῖσθαι δὲ τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου ποταμοῦ Φεισῶν· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Εὐίλατ· ἐκεῖ οὖν ἐστὶ τὸ χρυσίον· τὸ δὲ χρυσίον τῆς γῆς

ἐκείνης καλόν· καὶ ἐκεῖ ἐστὶν ὁ ἄνθραξ καὶ <ὁ> λίθος ὁ πράσινος» οὗτος, φησὶν, <ἐστὶν> ὀφθαλμός, τῇ τιμῇ καὶ τοῖς χρώμασι μαρτυρῶν τῶν λεγομένων.

- 5.9.16 τὸ δὲ «ὄνομα τοῦ δευτέρου ποταμοῦ Γεών· οὗτος ὁ κυκλῶν πᾶσαν τὴν γῆν Αἰθιοπίας» οὗτος, φησὶν, ἐστὶν ἀκοή, λαβυρινθώδης τις ὤν. καὶ ὄνομα «τῷ τρίτῳ <ποταμῷ> Τίγρις οὗτος [ἐστὶν] ὁ πορευόμενος κατέναντι Ἀσσυρίων» οὗτος, φησὶν, ἐστὶν ὁσφρησις, ὁζυτάτη χρώμενος τῇ φορᾷ τοῦ ῥεύματος· πορεύεται δὲ κατέναντι Ἀσσυρίων, ὅτι, <φησὶν,> ἐκπνέοντι τῷ πνεύματι κατὰ τὴν ἀναπνοὴν τὸ ἐξωθεν, ἀπὸ τοῦ ἀέρος <ἀνα> συρόμενον, ὁζύτερον καὶ βιαιότερον ἐπείσөрχεται πνεῦμα· ἀναπνοῆς γάρ, φησὶν, αὕτη <ή> φύσις.
- 5.9.18 «ὁ δὲ ποταμός ὁ τέταρτος Εὐφράτης» τοῦτον λέγουσιν <εἶναι> στόμα, δι' οὗ ἡ τῆς προσευχῆς ἔξοδος καὶ ἡ τῆς τροφῆς εἴσοδος· <ὁς> εὐφραίνει καὶ τρέφει καὶ χαρακτηρίζει τὸν πνευματικὸν τέλειον ἄνθρωπον. Τοῦτο, φησὶν, ἐστὶ «τὸ ὕδωρ τὸ ὑπεράων τοῦ στερεώματος», περὶ οὗ, φησὶν, εἶρηκεν ὁ σωτήρ· «εἰ ἦδεις τίς ἐστὶν ὁ αἰτῶν, σὺ ἂν ἤτησας παρ' αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν ἅν σοι πιεῖν ζῶν ὕδωρ ἀλλόμενον».
- 5.9.19 ἐπὶ τοῦτο, φησί, τὸ ὕδωρ πᾶσα φύσις ἔρχεται τὰς ἑαυτῆς οὐσίας ἐκλέγουσα, καὶ προσέρχεται ἐκάστη φύσει ἀπὸ τοῦ ὕδατος τούτου τὸ οἰκεῖον, φησί, μᾶλλον ἢ <ὁ> σίδηρος τῇ Ἡρακλείᾳ λίθῳ καὶ ὁ χρυσὸς τῇ τοῦ θαλασσίου ἱέρακος κερκίδι καὶ τὸ ἄχυρον τῷ ἡλέκτρῳ.
- 5.9.20 εἰ δέ τις, φησὶν, ἐστὶ «τυφλὸς ἐκ γενετῆς» καὶ μὴ τεθεαμένος «<τὸ> φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον», δι' ἡμῶν, <φησὶν,> ἀναβλεψάτω καὶ ἰδέτω οἶονεῖ διὰ τίνος παραδείσου συμφύτου καὶ πολυσπερμάτου ὕδωρ διερχόμενον διὰ πάντων τῶν φυτῶν καὶ τῶν σπερμάτων, καὶ ὄψεται ὅτι ἐξ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος ἐκλέγεται καὶ ἐπισπᾶται ἡ ἐλαία τὸ ἔλαιον καὶ ἡ ἄμπελος τὸν οἶνον καὶ τῶν ἄλλων κατὰ γένος ἕκαστον φυτῶν.
- 5.9.21 ἔστι δέ, φησὶν, ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἄτιμος ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ πολύτιμος <*> ὑπὸ τῶν οὐκ εἰδόντων τοῖς οὐκ εἰδόσιν αὐτόν, «λελογισμένος ὥσπερ σταγὼν ἀπὸ κάδου» <*> οἷτινες ἐσμέν, φησὶν, οἱ πνευματικοί, οἱ ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τοῦ «ζῶντος ὕδατος» τοῦ ῥέοντος Εὐφράτου διὰ τῆς Βαβυλῶνος μέσης τὸ οἰκεῖον, <οἱ> διὰ τῆς πύλης ὁδεύοντες <τῆς> ἀληθινῆς, ἥτις ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ μακάριος.
- 5.9.22 καὶ ἐσμέν, <φησὶν,> ἐξ ἀπάντων ἀνθρώπων ἡμεῖς Χριστιανοὶ μόνοι, <οἱ> ἐν τῇ τρίτῃ πύλῃ ἀπαρτίζοντες τὸ μυστήριον καὶ χριόμενοι ἐκεῖ ἀλάλῳ χρίσματι ἐκ κέρατος, ὡ <σ> Δαβὶδ, οὐκ <ἐξ> ὀστρακίνου φακοῦ, φησὶν, ὡς ὁ Σαούλ, ὁ συμπολιτευόμενος τῷ πονηρῷ δαίμονι, <τῷ> «τῆς σαρκικῆς ἐπιθυμίας». Ταῦτα μὲν οὖν ἐκ πολλῶν ὡς ὀλίγα παρεθέμεθα· ἔστι γὰρ ἀναρίθμητα <τὰ> τῆς μωρίας ἐπιχειρήματα, ὄντα φλύαρα καὶ μανιώδη.
- 5.10.1 ἀλλ' ἐπειδὴ <τῇ> δυνάμει τὴν ἄγνωστον αὐτῶν γνῶσιν ἐξεθέμεθα, καὶ τοῦτο ἔδοξε παραθεῖναι· ψαλμός αὐτοῖς ἐσχεδίασται οὗτος, δι' οὗ πάντα [αὐτοῖς] τὰ τῆς πλάνης μυστήρια δοκοῦσι [διὰ ὕμνου] ἄδειν οὕτως· Νόμος ἦν γενικὸς τοῦ παντός ὁ πρῶτος <τοκο> ς Νόος, ὁ δὲ δεύτερος ἦν τοῦ πρωτοτόκου τὸ χυθὲν Χάος, τριτάτη <ν> Ψυχὴ δ' ἔλαβ' <ἐξ> εργαζομένη νόμον· διὰ τοῦτ' ἐλάφου μορφὴν περικειμένη κοπιᾷ, θανάτῳ μελέτημα, κρατούμενη ποτὲ <μὲν> βασίλ(ειον) ἔχουσα βλέπει τὸ φῶς, ποτὲ δ' εἰς <σπ> ἡλαίον ἐκρι <πτο> μένη κλαίει.
- 5.10.2 [<ποτὲ μὲν> χαίρει, ποτὲ δὲ κλαίεται, <ποτὲ μὲν> κρίνει, ποτὲ δὲ κρίνεται, ποτὲ μὲν θνήσκει, ποτὲ δὲ γίνεται.] <κ> ἀνέξοδον ἡ μελέα κακῶ <ν> λαβύρινθον ἐσῆλθε πλανωμένη. εἶπεν δ' Ἰησοῦς· ἐσὸρ <α> , πάτερ, ζήτημα κακῶν <τόδ'> ἐπὶ χθόνα ἀπὸ σῆς πνο <ι> ἧς ἀποπλάζεται· ζητεῖ δὲ φυγεῖν τὸ πικρὸν Χάος κούκ οἶδε <ν ὅ> πως διελεύσεται. τούτου με χάριν πέμψον, πάτερ· σφραγίδας ἔχων καταβήσομαι, Αἰῶνας ὅλους διοδεύσω, μυστήρια πάντα

- δ' ἀνοίξω μορφάς τε θεῶν ἐπιδείξω· [καί] τὰ κεκρυμμένα τῆς ἀγίας ὁδοῦ γνῶσιν καλέσας παραδώσω. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ Ναασσηνοὶ ἐπιχειροῦσιν, ἑαυτοὺς γνωστικούς ὀνομάζοντες.
- 5.11.1 ἀλλ' ἐπεὶ πολυκέφαλός ἐστιν ἡ πλάνη καὶ πολυσχιδῆς ἀληθῶς ὡς <ή> ἱστορουμένη ὕδρα, κατὰ μίαν ταύτης <τὰς> κεφαλὰς πατάξαντες διὰ τοῦ ἐλέγχου, τῇ τῆς ἀληθείας ῥάβδῳ χρησάμενοι, ἅπαν τὸ θηρίον ἀναιρήσομεν· οὐδὲ γὰρ αἱ λοιπαὶ αἰρέσεις πολὺ ταύτης ἀπεμφαίνουσι, συνεχόμεναι ἐν <ι> πλάνης πνεύματι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ῥήματα καὶ τὰ ὀνόματα [τοῦ ὄφεως] ἐνδιαλλάξαντες πολλὰς εἶναι κεφαλὰς τοῦ ὄφεως ἠθέλησαν, οὐδὲ οὕτως ἐνδεήσομεν διελέγξαι, ὡς βούλονται. Ἔστι γοῦν καὶ ἑτέρα τις <αἵρεσις, ἡ> Περαιτική, <ἥς ἀρχηγοὶ γεγόνασιν Ἀκεμβῆς ὁ Καρύστιος καὶ Εὐφράτης ὁ Περαιτικός,> ὧν πολλοῖς ἔτεσιν ἔλαθεν ἡ κατὰ Χριστοῦ δυσφημία· ὧν νῦν εἰς φανερόν ἄγειν ἔδοξε τὰ ἀπόρρητα μυστήρια.
- 5.12.1 οὗτοι φάσκουσι τὸν κόσμον εἶναι ἓνα, τριχῇ διηρημένον.
- 5.12.2 ἔστι δὲ τῆς τριχῇ διαιρέσεως παρ' αὐτοῖς [τὸ μὲν ἐν μέρος] οἶον <εἰ> μία τις ἀρχή, καθάπερ πηγὴ μεγάλη, εἰς ἀπείρους τῷ λόγῳ τμηθῆναι τομὰς δυναμένη. ἡ δὲ πρώτη τομὴ καὶ προσεχεστέρα κατ' αὐτοὺς ἐστὶ <ν ἢ> τριάς· καὶ <τὸ μὲν ἐν μέρος> καλεῖται ἀγαθὸν τέλειον, μέγεθος πατρικόν· τὸ δὲ δεύτερον τῆς τριάδος αὐτῶν μέρος οἶονεὶ δυνάμεων ἄπειρόν τι πλῆθος, ἐξ αὐτῶν γεγεννημένων· τὸ <δὲ> τρίτον ἰδικόν.
- 5.12.3 καὶ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον ἀγέννητον, ὅπερ ἐστὶν ἀγαθὸν <τέλειον>· τὸ δὲ δεύτερον [ἀγαθὸν] αὐτογενές· τὸ <δὲ> τρίτον γεννητόν. ὅθεν διαρρήδην λέγουσι τρεῖς θεοὺς, τρεῖς λόγους, τρεῖς νοῦς, τρεῖς ἀνθρώπους· ἐκάστῳ γὰρ μέρος τοῦ κόσμου, τῆς διαιρέσεως διακεκριμένης, διδόναι καὶ θεοὺς καὶ λόγους καὶ νοῦς καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ λοιπά. Ἄνωθεν δέ, ἀπὸ τῆς ἀγεν <ν> ἡσίας καὶ <τῆς> πρώτης τοῦ κόσμου τομῆς, καθεστηκότος λοιπὸν τοῦ κόσμου ἐπὶ συντελείᾳ, κατεληλυθέναι, δι' αἰτίας ἃς ὕστερον ἐροῦμεν, ἐν τοῖς Ἡρώδου χρόνοις τριφυῇ τινα καὶ τρισώμῳ <ατ> ὄν καὶ τριδύναμον ἄνθρωπον καλούμενον Χριστόν, ἀπὸ τῶν τριῶν ἔχοντα τοῦ κόσμου μερῶν ἐν ἑαυτῷ πάντα τὰ συγκρίματα καὶ τὰς δυνάμεις.
- 5.12.5 καὶ τοῦτο εἶναί φησι τὸ λεγόμενον· «πᾶν τὸ πλήρωμα εὐδόκησε κατοικῆσαι ἐν αὐτῷ» «σωματικῶς» καὶ πᾶσά ἐστιν ἐν αὐτῷ «ἡ θεότης», <τουτέστι> τῆς οὕτω διηρημένης τριάδος. κατενηνέχθαι γὰρ φησὶν ἀπὸ τῶν ὑπερκειμένων κόσμων δύο, τοῦ τε ἀγεννήτου καὶ τοῦ αὐτογενοῦς, εἰς τοῦτον τὸν κόσμον ἐν ᾧ ἔσμεν ἡμεῖς παντοίων δυνάμεων σπέρματα· τίς δέ ἐστιν ὁ τρόπος τῆς καταβάσεως αὐτῶν, ὕστερον ἐροῦμεν.
- 5.12.6 κατεληλυθέναι οὖν φησι τὸν Χριστὸν ἄνωθεν, ἀπὸ τῆς ἀγεννησίας, ἵνα διὰ τῆς καταβάσεως αὐτοῦ πάντα σωθῇ τὰ τριχῇ διηρημένα· τὰ μὲν γάρ, φησὶν, ἄνωθεν κατενηνεγμένα [κάτω] ἀνελεύσεται δι' αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐπιβουλεύσαντα τοῖς κατενηνεγμένοις ἄνωθεν ἀφίει <τα> 1 <εἰκῇ> καὶ κολασθέντα ἀπολέγεται.
- 5.12.7 τοῦτ' ἐστὶ, φησί, τὸ εἰρημένον· «οὐ γὰρ ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν κόσμον ἀπολέσαι τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ»· κόσμον, φησί, καλεῖ τὰς δύο μοῖρας τὰς ὑπερκειμένας, τὴν τε ἀγέννητον καὶ τὴν αὐτογέννητον. ὅταν δὲ ἡ γραφὴ λέγῃ, φησὶν· «ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν», τὴν τρίτην μοῖραν λέγει, τὸν κόσμον τὸν ἰδικόν· τὴν μὲν γὰρ τρίτην δεῖ φθαρῆναι, ἣν καλεῖ κόσμον <ἰδικόν>, τὰς δὲ δύο τῆς φθορᾶς ἀπαλλαγῆναι, τὰς ὑπερκειμένας. Μάθωμεν <μὲν> οὖν πρῶτον πῶς ταύτην τὴν διδαχὴν παρὰ τῶν ἀστρολόγων εἰληφότες ἐπηρεάζουσι Χριστόν, ἐργαζόμενοι φθορὰν τοῖς ἐπομένοις αὐτοῖς ἐν τῇ τοιαύτῃ πλάνῃ.
- 5.13.1 οἱ γὰρ ἀστρολόγοι ἓνα τὸν κόσμον εἰρηκότες διαιροῦσιν αὐτὸν εἰς τὰ τῶν ἀπλανῶν ζωδίων μέρη δώδεκα, καὶ καλοῦσι τὸν κόσμον τῶν ζωδίων τῶν ἀπλανῶν ἓνα κόσμον ἀπλανῆ· ἕτερον

δὲ εἶναι τὸν τῶν πλανωμένων, <καὶ ἕτερον τὸν καθ' ἡμᾶς, ὃν> καὶ δυνάμει καὶ θέσει καὶ ἀριθμῷ κόσμον λέγουσιν, ὃ ἐστὶ μέρος <μέχρι> σελήνης.

- 5.13.2 λαμβάνειν δὲ κόσμον ἀπὸ κόσμου δυνάμιν τινα καὶ μετουσίαν, καὶ μετέχειν [ἀπὸ] τῶν ὑπερκειμένων τὰ ὑποκείμενα. ἵνα δὲ ἔσται τὸ λεγόμενον ἐμφανές, αὐταῖς ἐκείναις ταῖς τῶν ἀστρολόγων ἐκ μέρους χρήσομαι φωναῖς, ὑπομνήσεων τοὺς ἐντυγχάνοντας τὰ προειρημένα ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐξεθέμεθα τὴν τῶν ἀστρολόγων πᾶσαν τέχνην. ἃ μὲν οὖν [ὥς] ἐκείνοις δοκεῖ, ἔστι τάδε· ἀπὸ τῆς τῶν ἄστρον ἀπορροίας τὰς γενέσεις τῶν ὑποκειμένων ἀποτελεῖσθαι.
- 5.13.3 Περιεργότερον γὰρ ἀναβλέψαντες εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ Χαλδαῖοι ἔφασαν δραστικῶν μὲν αἰτιῶν ἐπέχειν λόγον εἰς <τὸ> ἕκαστον τῶν καθ' ἡμᾶς συμβαινόντων <ἐκβαίνειν τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας,> συνεργεῖν δὲ τὰ τῶν ἀπλανῶν ζωδίων μέρος.
- 5.13.4 <τὸν μὲν οὖν ζωδιακὸν κύκλον διαιροῦσιν εἰς ζῳδία> δώδεκα, ἕκαστον δὲ ζῳδίου εἰς μοῖρας τριάκοντα, ἐκάστην δὲ μοῖραν εἰς ἐξήκοντα λεπτά· οὕτω γὰρ καλοῦσι τὰ ἐλάχιστα καὶ [τὰ] ἄμερῃ.
- 5.13.5 τῶν δὲ ζωδίων τὰ μὲν ἀρρενικὰ καλοῦσι, τὰ δὲ θηλυκὰ, καὶ τὰ μὲν δίσωμα, τὰ δὲ οὐ, καὶ τὰ μὲν τροπικά, τὰ δὲ στερεά. ἀρρενικὰ μὲν οὖν ἐστὶν ἢ θηλυκὰ ἅπερ συνεργὸν ἔχει φύσιν πρὸς ἀρρενογονίαν <ἢ θηλυγονίαν>· Κριὸς γὰρ ἀρρενικὸν ἐστὶ ζῳδίου, Ταῦρος δὲ θηλυκόν, καὶ τὰ λοιπὰ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, ἃ μὲν ἀρρενικά, ἃ δὲ θηλυκὰ.
- 5.13.6 ἀφ' ὧν, οἶομαι, <καὶ οἱ> Πυθαγορικοὶ κινηθέντες τὴν μὲν μονάδα ἄρρεν προσαγορεύουσι, τὴν δὲ δυάδα θῆλυ, τὴν δὲ τριάδα πάλιν ἄρρεν, καὶ ἀναλόγως τοὺς λοιποὺς τῶν τε ἀρτίων [τε] καὶ περισσῶν ἀριθμῶν. ἔνιοι δὲ καὶ ἕκαστον ζῳδίου εἰς δωδεκατημόρια διελόντες τῇ αὐτῇ σχεδὸν ἐφόδῳ χρῶνται· οἷον ἐπὶ Κριοῦ <τὸ μὲν πρῶτον δωδεκατημόριον αὐτοῦ Κριόν τε> καλοῦσιν <καὶ> ἄρρεν, τὸ δὲ δεύτερον Ταῦρόν [ἄρρεν] τε καὶ θῆλυ, τὸ δὲ τρίτον Διδύμους <τε> καὶ ἄρρεν, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων μοιρῶν [δὲ] ὁ αὐτὸς λόγος.
- 5.13.8 δίσωμα δὲ εἶναι λέγουσι ζῳδία <Διδύμους τε καὶ> τὸν διαμετροῦντα τούτοις Τοξότην, Παρθένον τε καὶ Ἰχθύας, οὐ δίσωμα δὲ τὰ λοιπὰ. καὶ ὡσαύτως τροπικὰ μὲν ἐν οἷς γινόμενος ὁ ἥλιος μεταλ <λ> ἄσ <σ> εἰ καὶ ποιεῖ τοῦ περιέχοντος <τ> ροπάς, οἷόν ἐστι ζῳδίου ὃ τε Κριὸς καὶ τὸ τούτου διάμετρον, καθάπερ Ζυγός, Αἰγόκερως τε καὶ Καρκίνος· ἐν Κριῷ μὲν γὰρ ἑαρινὴ γίνεται τροπή, ἐν Αἰγοκέρῳ δὲ χειμερινή, ἐν Καρκίνῳ δὲ θερινή, ἐν Ζυγῷ δὲ φθινοπωρινή.
- 5.13.9 Ταῦτα δὲ καὶ τὸν περὶ τούτων λόγον λεπτομερῶς ἐξεθέμεθα ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ· ὅθεν ἔστι μαθεῖν τὸν φιλομαθῆ ὥς οἱ τῆς Περαιτικῆς αἰρέσεως ἀρχηγοί, Εὐφράτης ὁ Περαιτικὸς καὶ Κέλβης ὁ Καρύστιος, μεταγαγόντες ὀνόμασι μόνον διήλλαξαν, δυνάμει δὲ τὰ ὅμοια <ὕπ> ἔθεντο, καὶ αὐτοὶ τῇ τέχνῃ κατακόρως προσέχοντες.
- 5.13.10 καὶ γὰρ ὅρια τῶν ἀστέρων οἱ ἀστρολόγοι λέγουσιν, ἐν οἷς μᾶλλον δύνασθαι φάσκουσι τοὺς ἄρχοντας ἀστέρας, οἷον ἔν <τισι μὲν κακοποιοῦσιν, ἔν> τισι δὲ ἀγαθοποιοῦσιν, ὧν καὶ τινὰς κακοποιοὺς λέγουσι, τινὰς δὲ ἀγαθοποιούς. ἐπιβλέπειν δὲ λέγονται ἀλλήλους καὶ συμφωνεῖν ἀλλήλοις <ὥς> οἱ κατὰ τρίγωνον <ἢ τετράγωνον φαινόμενοι.
- 5.13.11 κατὰ τρίγωνον μὲν οὖν > συσχηματίζονται ἐπιθεωροῦντες ἀλλήλους ἀστέρες ἐπὶ τριῶν ζωδίων ἔχοντες τὸ μεταξὺ διάλειμμα, κατὰ τετράγωνον δὲ δυεῖν. <οὐ μὴν δὲ ὃν τρόπον> ἐν τῷ ἀνθρώπῳ <τῇ> κεφαλῇ τὰ [δὲ] ὑποκείμενα μέρη [πάσχειν] συμπάσχειν [συμπάσχειν δὲ] καὶ τοῖς ὑποκειμένοις τὴν κεφαλὴν, οὕτως καὶ τοῖς ὑπερσεληναίοις τὰ ἐπίγεια, ἀλλὰ γὰρ τίς ἐστὶ τούτων διαφορὰ καὶ <ἀ> συμπάθεια, ὥς <ἄν> μὴ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐχόντων ἔνωσιν. Ταύτην τὴν σύστασιν καὶ τὴν διαφορὰν τῶν ἄστρον, Χαλδαϊκὴν ὑπάρχουσαν, πρὸς ἑαυτοὺς

- ἐπισπασάμενοι <οἱ Περάται> οὕς προείπομεν, ἐπιψευσάμενοι τῷ τῆς ἀληθείας ὀνόματι ὡς Χριστοῦ λόγον κατήγγειλαν.
- 5.13.12 αἰώνων <οὖν> στάσιν καὶ ἀποστασίας ἀγαθῶν δυνάμεων εἰς κακὰ καὶ συμφωνίας ἀγαθῶν μετὰ πονηρῶν προσαγορεύουσι, καλοῦντες τοπάρχας καὶ προαστεῖους καὶ ἄλλα πλεῖστα ὀνόματα ἀναπλάσσοντες, ἑαυτοῖς οὐχ ὑποκείμενα. ἀλλὰ <μὴν> τὴν τῶν ἀστρολόγων περὶ τοὺς ἀστέρας πᾶσαν φαντασίαν ἀτέχνως τεχνολογοῦντες, μεγάλης πλάνης ὑπόθεσιν ἐπεισάγοντες, ἐξελεγχθήσονται σὺν τῇ ἡμετέρᾳ ἐμμελ(εῖα).
- 5.13.13 ἀντιπαραθήσω γὰρ τῇ προλελεγμένη τῶν ἀστρολόγων Χαλδαϊκῇ τέχνῃ ἔνια τῶν Περαιτικῶν συνταγμάτων, ἀφ' ὧν ὑπάρξει συγκρίναντας κατανοῆσαι ὡς οἱ Περαιτ <ικ> οἱ λόγοι τῶν ἀστρολόγων ὁμολογουμένως εἰσίν, οὐ Χριστοῦ. Δοκεῖ οὖν παρατάξαι μίαν τινὰ τῶν παρ' αὐτοῖς δοξαζομένων βίβλων, ἐν ἣ λέγει· «Ἐγὼ φωνῇ ἐξυπνισμοῦ ἐν τῷ αἰῶνι τῆς νυκτός· λοιπὸν ἄρχομαι γυμνοῦν τὴν ἀπὸ τοῦ Χάους δύναμιν.
- 5.14.1 ἡ δύναμις τοῦ ἀβυσσικοῦ θολοῦ, ἡ τὸν πηλὸν ἀναβαστάζουσα τοῦ ἀφθάρτου ἀχανοῦς διύγρου, ἡ τοῦ σπᾶσματος ὅλη δύναμις ὑδατόχρους ἀεικίνητος, <ή> φέρουσα τὰ μένοντα, κατέχουσα τὰ τρέμοντα, ἀπολύουσα τὰ ἐρχόμενα, κουφίζουσα τὰ γέμοντα, καθαιροῦσα τὰ αὔξοντα, <ή> πιστὴ οἰκονόμος τοῦ ἵχνους τῶν ἀέρων, ἡ τὰ ἀνερευγόμενα ἀπὸ τῶν δώδεκα ὀφθαλμῶν <τῆς> ἐντολῆς ἀπολαύουσα, <ή> σφραγίδα δηλοῦσα πρὸς τὴν μετ' αὐτῆς οἰκονομοῦσαν τῶν ἐπιφερομένων ἀοράτων ὑδάτων δύναμιν, ἐκλήθη Θάλασσα. ταύτην τὴν δύναμιν ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσε Κρόνον, δεσμοῖς φρουρούμενον, ἐπεὶ ἔσφιγγε τὸ σύμπλεγμα τοῦ πυκνοῦ καὶ ὁμιχλώδους, ἀδήλου <καὶ> σκοτεινοῦ Ταρτάρου.
- 5.14.2 ταύτης ἐγένοντο κατ' εἰκόνα Κηφεύς, Προμηθεύς, Ἰαπετός.
- 5.14.3 δύναμις πεπιστευμένη τὴν Θάλασσαν, ἀρσενόθηλος ἡ τὸν ἀνατρέχοντα συριγμὸν ἀπὸ τῶν δώδεκα στομάτων τοῖς δώδεκα αὐλίσκοις ἀρμόζουσα· δ <ι> αχύνει λεπτύ <ν> οῦσα καὶ καθαιρεῖ τὴν κατέχουσαν λάβρον <ὄμβρον> ἀναφοράν· καὶ σφραγίζει <σ> ατραπῶν ὁδοὺς αὐτῆς, πρὸς τὸ μὴ πολεμῆσαι ἢ ἐναλλάξαι τὸ <πους> μὴ δι <ασημαινούσης> αὐτῆς· θυγάτηρ Τυφωνική, πιστὴ φύλαξ ὑδάτων παντοίων· ὄνομα αὐτῇ Χορζάρ. ταύτην ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσε Ποσειδῶνα· οὗ κατ' εἰ(κ)όνα ἐγένοντο Γλαῦκος, Μελικέρτης, Ἴν <ώ>, Νεβρών.
- 5.14.4 <*> περιεσφαιρωκῶς τὴν δωδεκαγώνιον πυραμίδα, πύλην εἰς <τὴν> πυραμίδα σκοτίζων ποικίλαις χροαῖς καὶ ἀπαρτίζων πᾶσαν [τὴν] νυκτόχρουν. τοῦτον ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσε Κόρην. οὗ λειτουργοὶ πέντε· πρῶτος Οὐ, δεύτερος Ἀοαί, τρίτος Οὐώ, τέταρτος Οὐωάβ, πέμπτος † ἄλλοι· † <οἱ> πιστοὶ οἰκονόμοι αὐτοῦ τῆς τοπαρχίας, ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ ἀναπαυόμενοι ἐν τῇ ἐξουσίᾳ αὐτῶν.
- 5.14.5 τούτους ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσε τοὺς πλάνητας ἀστέρας, ἐφ' ὧν ἡ φθαρτὴ γένεσις ἠώρηται. Ἀέρος ἀνατολῆς <καὶ ἀέρος δύσεως> οἰκονόμοι Καρφακασημοχεῖρ <καὶ> Ἑκκαββάκαρ· τούτους ἐκάλεσεν ἡ ἀγνωσία Κουρήτας. ἄρχων ἀνέμων τρίτος Ἀριήλ· οὗ κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Αἴολος, Β <ρ> ἰάρη <ο> ς. καὶ ἄρχων δωδεκαώρου νυκτερινῆς Σοκλάν· ὃν ἐκάλεσεν ἡ ἀγνωσία Ὅσιριν.
- 5.14.6 τούτου κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Ἀδμητος, Μήδεια, Ἑλλην, Αἴθουσα. ἄρχων ἡμερινῆς δωδεκαώρου Εὐνώ· οὗτος οἰκονόμος τῆς πρωτοκαμάρου ἀνατολ <ικ> ἥς καὶ αἰθερίου· δ <ν> ἐκάλεσεν ἡ ἀγνωσία Ἴσιν.
- 5.14.7 τούτου σημεῖον τὸ Κυνὸς ἄστρον· οὗ κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Πτολεμαῖος ὁ Ἀρσινόης, Διδύμη, Κλεοπάτρα, Ὀλυμπιάς. δύναμις θεοῦ δεξιὰ· ἣν ἐκάλεσεν ἡ ἀγνωσία Ῥέαν· οὗ κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Ἄττις, Μυγδών, Οἰνώνη. δύναμις <θεοῦ> ἀριστερά· τροφῆς ἐξουσιάζει· ἣν

ἐκάλεσεν ἡ ἀγνωσία Δήμητραν, ὄνομα <δ'> αὐτῇ Βένα. τούτου κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Κελεός, Τριπτόλεμος, Μίσυρ, Πραξι <θέ> α.

- 5.14.8 δύναμις <πυρὸς> δεξι(ά)· ἐξουσιάζει καρπῶν. τοῦτον ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσε Μῆνα· οὗ κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Βουμέγας, Ὀστάνης, Ἑρμῆς Τρισμégιστος, Κουρίτη(ς), Πετόσιρις, Ζωδάριον, Βηρωσός, Ἀστράμψουχος, Ζωρόαστρις. δύναμις πυρὸς εὐώνυμος· τοῦτον ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσεν Ἥφαιστον· οὗ κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Ἑριχθόνιος, Ἀχιλλεύς, Καπανεύς, Φλεγύας, Μελέαγρος, Παδ <ο> υἱήλ, Ἐγκέλαδος, Ῥαφαήλ, Σουριήλ, Ὀμφάλη. δυνάμεις τρεῖς μέσαι, <ἐκ> τοῦ ἄερος κρεμάμεναι· αἰτίαι γενέσεως.
- 5.14.9 ταύτας ἡ ἀγνωσία ἐκάλεσε Μοίρας ὧν κατ' εἰκόνα ἐγένοντο οἶκος Πριάμου, οἶκος Λαΐου, Ἰνώ, Αὐτονόη, Ἀγαυή, Ἀθάμας, Πρόκνη, Δαναΐδες, Πελιάδες.
- 5.14.10 δύναμις ἀρσενόθηλος αἰεὶ νηπιάζουσα, ἀγήρατος· αἰτία κάλλους, ἡδονῆς, ἀκμῆς, ὀρέξεως, ἐπιθυμίας. ὃν ἐκάλεσεν ἡ ἀγνωσία Ἑρωτα· οὗ κατ' εἰκόνα ἐγένοντο Πάρις, Νάρκισσος, Γανυμήδης, Ἐνδυμίων, Τιθωνός, Ἰκάριος, Λήδα, Ἀμυμώνη, Θέτις, Ἑσπερίδες, Ἴας <ί> ων, Λέανδρος, Ἡρώ. οὗτοί εἰσιν οἱ προάστειοι ἕως αἰθέρος· οὕτω γὰρ καὶ ἐπιγράφει τὸ βιβλίον. Καταφανὴ <ς μὲν οὖν> σύμπασιν εὐκόλως γεγένηται ἡ τῶν Περαιτῶν αἵρεσις ἀπὸ τῆς τῶν ἀστρολόγων μεθρημοσμένη, <ἐνηλλαγμένη> τοῖς ὀνόμασι μόνοις· τὸν δὲ αὐτὸν τρόπον περιέχει καὶ τὰ ἕτερα αὐτῶν βιβλία, εἴ τιτι φίλον εἴη διὰ πάντων ἐλθεῖν.
- 5.15.2 πάντων γάρ, ὡς ἔφην, τῶν γεννητῶν τῆς γενέσεως αἰτία νομίζουσιν εἶναι τὰ ἀγέννητα καὶ τὰ ὑπερκεείμενα, καὶ γεγονέναι κατ' ἀπορροίαν <αὐτῶν> τὸν κόσμον τὸν καθ' ἡμᾶς—ὃν ἰδικὸν ἐκεῖνοι καλοῦσι—, καὶ τούτους πάντας ὁμοῦ τοὺς ἀστέρας τοὺς θεωρουμένους ἐν τῷ οὐρανῷ τῆς γενέσεως αἰτίους γεγονέναι τοῦδε τοῦ κόσμου, ἐναλλάξαντες αὐτῶν τὰ ὀνόματα, ὡς ἀπὸ τῶν προαστείων ἔστι συγκρίναντας εὐρεῖν.
- 5.15.3 δεύτερον δὲ δῆ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς γέγονεν ὁ κόσμος ἀπὸ τῆς ἀπορροίας τῆς ἄνω, οὕτως <καὶ πάντα> τὰ ἐνθάδε ἀπὸ τῆς ἀπορροίας τῶν ἀστέρων γενέσιν ἔχειν καὶ φθορὰν λέγουσι καὶ διοικεῖσθαι.
- 5.15.4 ἐπεὶ γοῦν οἱ ἀστρολόγοι ἴσασιν ὠροσκόπον καὶ μεσουράνημα καὶ δύσιν καὶ ἀντιμεσουράνημα, καὶ τούτων <ἐκάστῳ> τῶν ἄστρον ἄλλοτε ἄλλων γινομένων διὰ τὴν στροφὴν αἰεὶ τοῦ παντός, ἄλλοτε ἄλλα ἀποκλίματα εἶναι κατὰ <τὸ> κέντρον καὶ <ἄλλας> [κέντροις] ἐπαναφοράς, ἀλληγοροῦντες τὴν διαταγὴν τῶν ἀστρολόγων <οὔτοι> τὸ μὲν κέντρον οἰοῦναι θεὸν καὶ μονάδα καὶ κύριον τῆς πάσης γενέσεως ὑποτυποῦσι, τὸ δὲ ἀπόκλιμα ἀριστερόν, τὴν δ' ἐπαναφορὰν δεξιόν.
- 5.15.5 ὅταν οὖν τοῖς γράμμασιν αὐτῶν ἐντυχῶν τις δύναμιν εὐρίσκη παρ' αὐτοῖς λεγομένην δεξιὰν ἢ ἀριστεράν, ἀνατρεχέτω ἐπὶ τὸ κέντρον καὶ τὸ ἀπόκλιμα καὶ τὴν <ἐπ> αναφορὰν, <καὶ> κατόψεται σαφῶς πᾶσαν αὐτῶν τὴν πραγματείαν ἀστρολογικὴν διδασκαλίαν καθεστῶσαν. Καλοῦσι δὲ αὐτοὺς Περάτας, μηδὲν <α> δύνασθαι νομίζοντες τῶν ἐν γενέσει καθεστηκότων διαφυγεῖν τὴν ἀπὸ τῆς γενέσεως τοῖς γεγενημένοις ὠρισμένην μοῖραν—εἰ γάρ τι, φησί, γενητόν, ὅλως καὶ φθείρεται, καθάπερ καὶ Σιβύλλη δοκεῖ—μόνοι δέ, φησὶν, ἡμεῖς οἱ τὴν ἀνάγκην τῆς γενέσεως ἐγνωκότες, καὶ τὰς ὁδοὺς δι' ὧν εἰσελήλυθεν ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον ἀκριβῶς δεδιδαγμένοι, διελθεῖν καὶ περᾶσαι τὴν φθορὰν μόνοι δυνάμεθα.
- 5.16.2 ἔστι δὲ ἡ φθορά, φησί, τὸ ὕδωρ, οὐδὲ ἄλλῳ τινί, φησὶν, ἐφθάρη τάχιον ὁ κόσμος ἢ ὕδατι. τὸ δὲ ὕδωρ ἐστὶ, τὸ περιεσφαιρωκὸς ἐν τοῖς προαστείοις, λέγουσιν, ὁ Κρόνος. δύναμις γάρ <ἐστι> φησὶν, ὕδατόχρους, ἦντινα δύναμιν, φησί, —τουτέστι τὸν Κρόνον—οὐδεὶς τῶν ἐν γενέσει καθεστῶτων διαφυγεῖν δύναται.
- 5.16.3

πάση γὰρ γενέσῃ, 〈φησί,〉 πρὸς τὸ ὑποπείπειν τῇ φθορᾷ αἴτιος ἐφέστηκεν ὁ Κρόνος, καὶ οὐκ ἂν γένοιτο γενέσεις [ἐν] ἢ 〈ὁ〉 Κρόνος οὐκ ἐμποδίζει. τοῦτό ἐστι, φησίν, 〈τὸ ὕδωρ〉 ὃ καὶ οἱ ποιηταὶ λέγουσι, τὸ καὶ τοὺς θεοὺς ἐκφοβοῦν· ἴστω γάρ—φησί—τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεὶν καὶ τὸ κατ' ἐξ ἰβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι 〈σ〉 θεοῖσιν. οὐ μόνον δὲ τοῦτο, φησίν, οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, ἀλλ' ἤδη καὶ οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, ὧν ἐστὶ καὶ Ἡράκλειτος εἷς, λέγων· «ψυχῇσι γὰρ θάνατος ὕδωρ γενέσθαι».

- 5.16.4 οὗτος, φησίν, ὁ θάνατος καταλαμβάνει τοὺς Αἰγυπτίους ἐν 〈τῇ〉 Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ μετὰ τῶν ἀρμάτων αὐτῶν· πάντες γὰρ οἱ ἀγνοοῦντες, φησίν, εἰσὶν Αἰγύπτιοι.
- 5.16.5 καὶ τοῦτό ἐστι, λέγουσι, τὸ ἐξελεῖν ἐξ Αἰγύπτου—〈τουτέστιν〉 ἐκ τοῦ σώματος Αἰγύπτου γὰρ εἶναι [μικρὰν] τὸ σῶμα νομίζουσι—, καὶ περᾶσαι τὴν θάλασσαν τὴν Ἐρυθράν—τουτέστι τῆς φθορᾶς τὸ ὕδωρ, ὃ ἐστὶν ὁ Κρόνος—, καὶ γενέσθαι πέραν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης—τουτέστι τῆς γενέσεως—, καὶ ἐλθεῖν εἰς τὴν ἔρημον—τουτέστιν ἔξω 〈τῆς〉 γενέσεως γενέσθαι, ὅπου εἰσὶν, 〈φησίν,〉 ὁμοῦ πάντες οἱ θεοὶ τῆς ἀπωλείας καὶ ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας. — Εἰσὶ δέ, φησίν, οἱ θεοὶ τῆς ἀπωλείας οἱ ἀστέρες, οἱ τῆς μεταβλητῆς γενέσεως ἐπιφέροντες τοῖς γινομένοις τὴν ἀνάγκην.
- 5.16.6 τούτους, φησίν, ἐκάλεσε Μωϋσῆς ὄφεις τῆς ἐρήμου, δάκνοντας καὶ διαφθείροντας τοὺς πεπερακέναι νομίζοντας τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν.
- 5.16.7 δακνομένοις οὖν, φησίν, ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπέδειξε Μωϋσῆς τὸν ἀληθινὸν ὄφιν, τὸν τέλειον, εἰς ὃν οἱ πιστεύοντες οὐκ 〈ἐτι〉 ἐδάκνοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ—τουτέστιν ὑπὸ τῶν δυνάμεων. —οὐδεὶς οὖν 〈ἐστι,〉 φησίν, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ῥύσασθαι τοὺς ἐκπορευομένους ἐκ γῆς Αἰγύπτου—τουτέστιν ἐκ σώματος καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ κόσμου—, εἰ μὴ μόνος ὁ τέλειος, ὁ πλήρης τῶν πληρῶν ὄφιν.
- 5.16.8 ἐπὶ τοῦτον, φησίν, ὁ ἐλπίσας ὑπὸ τῶν ὄφειν τῆς ἐρήμου οὐ διαφθείρεται—τουτέστιν 〈ὑπὸ〉 τῶν θεῶν τῆς γενέσεως—, 〈ὡς〉 γέγραπται, φησίν, ἐν βίβλῳ Μωσέως. οὗτος, φησίν, ὁ ὄφιν ἐστὶν ἡ δύναμις ἡ παρακολουθήσασα τῷ Μωσεῖ, ἡ ῥάβδος ἡ στρεφόμενη εἰς ὄφιν. ἀνθεστήκεισαν δέ, φησί, τῇ δυνάμει Μωσέως 〈ἐν〉 Αἰγύπτῳ τῶν μάγων οἱ ὄφεις—〈τουτέστιν〉 οἱ θεοὶ τῆς ἀπωλείας— ἀλλὰ πάντας αὐτοὺς ὑπέταξε καὶ διέφθειρεν ἡ ῥάβδος Μωσέως. Ὁ 〈δὲ〉 καθολικὸς ὄφιν, φησίν, οὗτός ἐστιν ὁ σοφὸς τῆς Εὐρᾶς λόγος. τοῦτ(ο), φ(η)σίν, ἐστὶ 〈τὸ〉 μυστήριον Ἐδέμ, τοῦτο ποταμὸς 〈ἐκπορευόμενος〉 ἐξ Ἐδέμ, τοῦτο σημεῖον τὸ τεθὲν τῷ Κάϊν, ἵνα πᾶς ὁ εὐρίσκων αὐτὸν μ(ή) ἀποκτείνῃ 〈αὐτόν〉.
- 5.16.9 οὗτος, φησίν, ἐστὶν 〈ὁ〉 Κάϊν οὗ τὴν θυσίαν οὐ π(ρο)σεδέξατο ὁ θεὸς τοῦδε τοῦ κόσμου, τὴν δὲ ἡμαγμένην προσήκατο τοῦ Ἀβελ· αἵμασι γάρ, 〈φησί,〉 χαίρει ὁ τοῦδε τοῦ κόσμου δι(ε)σπότης.
- 5.16.10 οὗτός ἐστι, φησίν, ὁ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐν ἀνθρώπου μορφῇ φανείς ἐν τοῖς χρόνοις Ἡρώδου, 〈ὁ〉 γενόμενος κατ' εἰκόνα Ἰωσήφ τοῦ πεπραμένου ἐκ χειρὸς ἀδελφῶν, οὗ μόνου τὸ ἔνδυμα ἦν ποικίλον. οὗτός ἐστι, φησίν, ὁ 〈γενόμενος〉 κατ' εἰκόνα Ἡσαΐ, οὗ καὶ μὴ παρόντος ἡ στολὴ εὐλόγηται· ὅς οὐκ ἐδέξατο, φησί, τὴν ἀμβλυωπὸν εὐλογίαν, ἀλλ' ἐπλούτησεν ἔξωθεν, οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀμβλυωποῦντος λαβὼν· οὗ εἶδε τὸ πρόσωπον Ἰακώβ «ὡς ἂν ἴδοι ἄνθρωπος πρόσωπον θεοῦ».
- 5.16.11 περὶ τούτου, φησί, γέγραπται· «ὡς Νεβρώδ γίγας κυνηγὸς ἔναντι κυρίου». εἰσὶ δέ, φησί, τούτου ἀντίμιμοι πολλοί, τοσοῦτοι ὅσοι ὄφεις ἦσαν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ δάκνοντες, ἀφ' ὧν ἐρ' 〈ρ〉 ὕσατο τοὺς δακνομένους ὁ τέλειος ἐκεῖνος 〈ὄφιν〉, ὃν ἔστησε Μωϋσῆς. τοῦτό ἐστι,

φησί, τὸ εἰρημένον· «καὶ ὃν τρόπον ὕψωσε Μωϋσῆς τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου».

- 5.16.12 τούτου <γάρ, φησί,> κατ' εἰκόνα γέγονεν ὁ ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ <ὁ> χαλκοῦς, ὃν ἔστησε Μωϋσῆς. Τούτου, φησί, μόνου τὸ ὁμοίωμα ἐν τῷ οὐρανῷ διὰ παντός ἐστιν <ἐν> φωτὶ ὁρώμενον. οὗτος, φησὶν, ἐστὶν ἡ μεγάλη ἀρχὴ περὶ ἧς γέγραπται, <καὶ> περὶ τούτου, φησὶν, εἴρηται· «ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν· ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ ζῶή ἐστιν».
- 5.16.13 ἐν αὐτῷ γάρ, φησὶν, ἡ Εὐὰ γέγονεν, ἡ Εὐὰ <δὲ> ζωή. αὕτη δέ, φησὶν, ἐστὶν ἡ Εὐὰ «μήτηρ πάντων τῶν ζώντων», τουτέστι κοινὴ φύσις θεῶν ἀγγέλων, ἀθανάτων θνητῶν, λογικῶν ἀλόγων· ὁ γὰρ «πάντων», φησὶν, εἰπὼν εἴρηκε «πάντων <τῶν ὄντων> ».
- 5.16.14 καὶ εἴ τινος, φησὶν, «οἱ ὀφθαλμοὶ μακάριοι», οὗτος ὁψεται ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν τοῦ ὄφEOS τὴν καλὴν εἰκόνα ἐν τῇ μεγάλῃ ἀρχῇ τοῦ οὐρανοῦ στρεφομένην καὶ γινομένην ἀρχὴν πάσης κινήσεως πᾶσι τοῖς γινομένοις, <καὶ> γινώσκεται ὅτι χωρὶς αὐτοῦ <οὐδὲν> οὔτε τῶν οὐρανίων οὔτε τῶν ἐπιγείων οὔτε τῶν καταχθονίων συνέστηκεν—οὐ νύξ, οὐ σελήνη, οὐ καρποί, οὐ γενέσεις, οὐ πλοῦτος, οὐχ ὁδοιπορία—, οὐδ' ὅλως τι τῶν ὄντων ἐστὶ δίχα σημαίνοντος ἐκείνου.
- 5.16.15 ἐπὶ τούτου, φησὶν, ἐστὶ τὸ «μέγα θαῦμα» ὁρώμενον ἐν τῷ οὐρανῷ τοῖς δυναμένοις ἰδεῖν· κατὰ γάρ, φησὶν, αὐτὴν τὴν ἄκραν αὐτοῦ [τὴν] κεφαλὴν—ὅπερ πάντων ἀπιστότερον τοῖς οὐκ εἰδόσι—μίσγονται δύοσις τε καὶ ἀνατολὴ ἀλλήλαις. τοῦτ' ἔστι, <φησί,> περὶ οὗ εἶπεν ἡ ἀγνωσία· ἐν οὐρανῷ «εἰλεῖται μέγα θαῦμα Δράκον <τος> », «δεινοῖο πελώρου».
- 5.16.16 ἐκατέρωθεν δὲ αὐτοῦ παρατέτακται Στέφανος καὶ Λύρα, καὶ κατ' αὐτὴν ἄνωθεν τὴν κεφαλὴν ἄκραν ἐλεεινὸς ἄνθρωπος, ὁ Ἐν γόνασιν <καλούμενος> , ἐστὶν ὁρώμενος, δεξιτεροῦ ποδὸς ἄκρον ἔχων σκολιοῦ Δράκοντος. κατὰ δὲ τὸν νῶτον τοῦ Ἐν γόνασιν ἐστὶν <ὁ> ἀτελὴς Ὁφίς, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ κατεσφιγμένος ὑπὸ τοῦ Ὀφιοῦχου καὶ κωλυόμενος ἐφάψασθαι τοῦ Στεφάνου, παρακειμένου τῷ τελείῳ Ὁφει. Αὕτη ἡ παμποίκιλος σοφία <τῆς> Περαιτικῆς αἰρέσεως, ἣν ἐξειπεῖν πᾶσαν δυσχερές, οὕτως οὔσαν σκολιὰν διὰ τὸ ἐκ τῆς ἀστρολογικῆς δοκεῖν συνεστάναι.
- 5.17.1 καθὼ οὖν δυνατόν ἦν, δι' ὀλίγων πᾶσαν αὐτῆς τὴν δύναμιν ἐκτεθεῖμεθα. ἵνα δὲ (κἂν) δι' ἐπιτομῆς τὴν πᾶσαν αὐτῶν γνώμην ἐκθώμεθα, δοκεῖ προσθεῖναι ταῦτα. ἔστι κατ' αὐτοὺς τὸ πᾶν πατήρ, υἱός, ὕλη· τούτων τῶν τριῶν ἕκαστον ἀπείρους ἔχει δυνάμεις ἐν ἑαυτῷ.
- 5.17.2 καθέζεται οὖν μέσος τῆς ὕλης καὶ τοῦ πατρὸς ὁ υἱός, ὁ λόγος, ὁ ὄφιν ἀεὶ κινούμενος πρὸς ἀκίνητον τὸν πατέρα καὶ κινουμένην τὴν ὕλην· καὶ ποτὲ μὲν στρέφεται πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἀναλαμβάνει τὰς δυνάμεις εἰς τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν δὲ τὰς δυνάμεις στρέφεται πρὸς τὴν ὕλην· καὶ ἡ ὕλη ἅποιος οὔσα καὶ ἀσχημάτιστος ἐκτυποῦται τὰς ιδέας ἀπὸ τοῦ υἱοῦ, ἃς ὁ υἱὸς ἀπὸ τοῦ πατρὸς <ἐξ> ετυπώσατο.
- 5.17.3 ἐκτυποῦται δὲ ὁ μὲν υἱὸς ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἀρρήτως καὶ ἀλάλως καὶ ἀμεταστάτως, οὕτως ὡς, φησί, <λέγει> Μωϋσῆς ἀπὸ τῶν ράβδων τῶν ἐπὶ τῶν ποτιστηρίων ῥερευκέναι τὰ χρώματα τοῖς ἐγκεκισσημένοις.
- 5.17.4 ὁμοίως δ' αὖ καὶ ἀπὸ τοῦ υἱοῦ ἐπὶ τὴν ὕλην ῥερευκέναι τὰς δυνάμεις κατὰ τὸ ἐγκίσσημα τῆς δυνάμεως τῆς ἀπὸ τῶν ράβδων ἐπὶ τὰ ἐγκεκισσημένα. ἡ δὲ διαφορὰ τῶν χρωμάτων καὶ ἡ ἀνομοιότης ῥεύσασα ἀπὸ τῶν ράβδων διὰ τῶν ὑδάτων ἐπὶ τὰ πρόβατα διαφορὰ, φησί, γενέσεώς ἐστι φθαρτῆς καὶ ἀφθάρτου.
- 5.17.5

μᾶλλον δὲ ὥσπερ, <φησίν, ὁ> ζωγραφῶν ἀπὸ τῶν ζώων μηδὲν ἀφαιρούμενος τῇ γραφίδι πάσας ἐπὶ τὸν πίνακα μεταφέρει τὰς ιδέας <αὐτῶν> ἐγγράφων, οὕτω <σ> ὁ υἱὸς τῇ δυνάμει τῇ ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἐπὶ τὴν ὕλην τοὺς πατρικοὺς μεταφέρει χαρακτῆρας.

5.17.6 ἔστιν οὖν πάντα τὰ ἐνθάδε πατρικὰ καὶ οὐδέν· εἰ γάρ τι, φησίν, τῶν ἐνθάδε ἐξισχύσει κατανοηθῆναι ὅτι ἐστὶ πατρικὸς χαρακτήρ, ἄνωθεν μετενηνεγμένος ἐνθάδε <καὶ> σωματοποιηθεὶς, ὥσπερ ἐγκίσσημα [τι] τὸ ἀπὸ τῆς ῥάβδου λευκὸν γέγονεν, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὄλως, καὶ ἐκεῖ ἀνέρχεται· ἐὰν δὲ μὴ τύχη τῆς διδασκαλίας ταύτης μηδὲ τὴν ἀνάγκην τῆς γενέσεως ἐπιγνῶ, ὥσπερ ἔκτρωμα «ὑπὸ νύκτα γεννώμενον ὑπὸ νύκτα ἀπολεῖται». Ὅταν οὖν, φησί, λέγῃ ὁ σωτήρ· «ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς», ἐκεῖνον λέγει ἀφ' οὗ ὁ υἱὸς μεταλαβὼν τοὺς χαρακτῆρας μετενήνοχεν ἐνθάδε.

5.17.7 ὅταν δὲ λέγῃ· «ὁ ὑμέτερος πατήρ ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος ἐστί», τὸν ἄρχοντα καὶ δημιουργὸν τῆς ὕλης λέγει, ὃς ἀναλαβὼν τοὺς διαδοθέντας ὑπὸ τοῦ υἱοῦ χαρακτῆρας ἐγέννησεν ἐνθάδε. ὁ <ὔτο> ς <δέ> ἐστιν, <φησίν,> ἀπ' ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνος· τὸ γὰρ ἔργον αὐτοῦ φθορὰν καὶ θάνατον <ἀπ> ἐργάζεται.

5.17.8 οὐδεὶς οὖν, φησί, δύναται σωθῆναι οὐδ' ἀνελθεῖν <εἰ μὴ> διὰ τοῦ υἱοῦ, ὅς ἐστιν ὁ ὄφιος· ὡς γάρ, <φησί,> κατήνεγκεν ἄνωθεν τοὺς πατρικοὺς χαρακτῆρας, οὕτως πάλιν ἐντεῦθεν ἀναφέρει τοὺς ἐξυπνισμένους καὶ γεγονότας <μνηστῆρας> πατρικοὺς χαρακτῆρας, ὑποστατοὺς ἐκ τοῦ ἀνυποστάτου ἐντεῦθεν ἐκεῖ μεταφέρων. τοῦτ' ἔστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα» μεταφέρει γάρ, φησίν, <ἀνοίγων τοῖς> καμμ <ύ> οὐσιν ὀφθαλμῶν βλέφαρα.

5.17.9 ὥσπερ <γάρ> ὁ νάφθας τὸ πῦρ πανταχόθεν εἰς ἑαυτὸν ἐπισπώμενος <ὀράται, ἄλλο δὲ οὐδέν> , μᾶλλον δὲ ὥσπερ ἡ Ἡρακλεία λίθος τὸν σίδηρον, ἄλλο <δὲ> οὐδέν, ἢ ὥσπερ ἡ τοῦ θαλασσίου ἱέρακος κερκὶς τὸ χρυσίον, ἕτερον δὲ οὐδέν, ἢ ὥσπερ ἄγεται ὑπὸ τοῦ ἡλέκτρου τὸ ἄχυρον <μόνον> , οὕτω, φησίν, ὑπὸ τοῦ ὄφεως ἄγεται πάλιν ἀπὸ τοῦ κόσμου τὸ ἐξεικονισμένον τέλειον γένος ὁμοούσιον, ἄλλο δὲ οὐδέν, καθὼς ὑπ' αὐτοῦ <καὶ> κατεπέμφθη.

5.17.11 Πρὸς τούτων τὴν ἀπόδειξιν φέρουσι <καὶ> τὴν τοῦ ἐγκεφάλου ἀνατομήν, αὐτὸν μὲν τὸν ἐγκέφαλον ἀπεικονίζοντες τῷ πατρὶ διὰ τὸ ἀκίνητον <εἶναι> , τὴν δὲ παρεγκεφαλίδα τῷ υἱῷ διὰ τε τὸ κινεῖσθαι καὶ δρακοντοειδῇ ὑπάρχειν.

5.17.12 ἦν ἀρρήτως καὶ ἀσημάντως ἐπισπᾶσθαι διὰ τοῦ κωναρίου φάσκουσι τὴν ἐκ τοῦ καμαρίου ἀπορρέουσαν πνευματικὴν καὶ ζωογόνον οὐσίαν· ἦν ὑποδεξαμένη ἢ παρεγκεφαλὶς, ὥσπερ ὁ υἱός, ἀλάλως μεταδίδωσι τῇ ὕλῃ τὰς ιδέας—τουτέστιν ἐπὶ τὸν νωτιαῖον μυελὸν διαρρεῖ τὰ σπέρματα καὶ τὰ γένη τῶν γενομένων κατὰ σάρκα. — τούτῳ τῷ παραδείγματι χρώμενοι εὐφυῶς δοκοῦσι παρεισάγειν τὰ ἄρρητα αὐτῶν, ἀλάλως παραδιδόμενα μυστήρια· ἃ ἐξειπεῖν ἡμῖν οὐ θέμις, πολλοῖς δὲ νοῆσαι διὰ τῶν εἰρημένων εὐκολον.

5.18.1 Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ τὴν Περαιτικὴν αἵρεσιν νομίζω φανερώς ἐκτεθεῖσθαι καὶ διὰ πολλῶν ἔκδηλον πεποιηκέναι, <ὡσὰν ὕδραν> ἀεὶ λα <ν> θ <άν> οὐσαν καὶ παντάπασι συντιθεμένην ἀποκρύπτουσάν τε τὸν ἴδιον ἰόν, δοκεῖ μηδὲν περαιτέρω τούτων κατηγορεῖν, ἱκανῶν ὄντων πρὸς κατηγορίαν αὐτῶν τῶν ὑπ' αὐτῶν δογματιζομένων. Ἰδωμεν οὖν τί λέγουσιν οἱ Σηθιανοί.

5.19.1 τούτοις δοκεῖ τῶν ὄλων εἶναι τρεῖς ἀρχὰς περιωρισμένας, ἐκάστην δὲ τῶν ἀρχῶν ἀπείρους ἔχειν δυνάμεις. δυνάμεις δὲ αὐτῶν [λεγόντων] λογιζέσθω ὁ ἀκούων τοῦτο αὐτοὺς λέγειν· πᾶν ὅ τι νοήσῃ ἐπινοεῖς ἢ καὶ παραλείπεις μὴ νοηθέν, τοῦτο ἐκάστη τῶν ἀρχῶν πέφυκε γενέσθαι, ὡς ἐν ἀνθρωπὶ <νῇ> ψυχῇ πᾶσα ἡτισοῦν διδασκομένη τέχνη· οἷον εἰ, φησί, γενή <σε> ται [τοῦτο] τὸ παιδίον ἀύλητῆς ἐγχρονίσαν ἀύλητῇ, ἢ γεωμέτρης γεωμέτρῃ, γραμματικὸς

γραμματικῶ, τέκτων τέκτονι, καὶ ταῖς ἄλλαις ἀπάσαις τέχναις ἐγγὺς γινομένῳ ὁμοίως συμβήσεται.

- 5.19.2 αἱ δὲ τῶν ἀρχῶν, φησίν, οὐσίαι <εἰσὶ> φῶς καὶ σκότος· τούτων δὲ ἐστὶν ἐν μέσῳ πνεῦμα ἀκέραιον.
- 5.19.3 τὸ δὲ πνεῦμα, τὸ τεταγμένον ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, ὅπερ ἐστὶ κάτω, καὶ τοῦ φωτός, ὅπερ ἐστὶν ἄνω, οὐκ ἔστι πνεῦμα ὡς ἄνεμος ἢ ῥιπὴ ἢ λεπτή τις αὔρα νοηθῆναι δυναμένη, ἀλλ' οἶονεὶ μύρου τις ὁσμὴ ἢ θυμιάματος ἐκ συνθέσεως κατεσκευ(α)σμένου, λεπτὴ διοδεύουσα δύνამις ἀνεπινοήτῳ τινὶ καὶ κρείττονι ἢ λόγῳ ἔστιν ἐξαιρεῖν <φορᾶ> εὐωδία <σ> .
- 5.19.4 ἐπειδὴ <δὲ> ἄνω ἐστὶ τὸ φῶς καὶ κάτω <τὸ> σκότος καὶ τούτων, ὡς ἔφην, τοιουτότροπον ὄν μέσον τὸ πνεῦμα, τὸ δὴ φῶς πέφυκε καθάπερ ἀκτὶς ἡλίου ἄνωθεν ἐλλάμπειν εἰς τὸ ὑποκείμενον σκότος· ἀνάπαλιν δὲ ἡ τοῦ πνεύματος εὐωδία, μέση <ν> ἔχουσα τάξιν, ἐκτείνεται καὶ φέρεται πανταχῇ—ὥς <περ> [ἐπὶ] τῶν ἐν πυρὶ θυμιαμάτων τὴν εὐωδίαν πανταχῇ φερομένην ἐπεγνώκαμεν.
- 5.19.5 —τοιαύτης δὲ οὐσης τῆς δυνάμεως τῶν <δι> ἡρημένων τριχῶς, τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ φωτός ὁμοῦ ἢ δυνάμεις ἐστὶν ἐν τῷ σκότει τῷ κάτωθεν αὐτῶν τεταγμένῳ. Τὸ δὲ σκότος ὕδωρ ἐστί, <φησί,> φοβερὸν, εἰς ὃ κατέσπασται καὶ μετενήκεται εἰς τὴν τοιαύτην φύσιν μετὰ τοῦ πνεύματος τὸ φῶς.
- 5.19.6 τὸ δὲ σκότος ἀσύνετον οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ φρόνιμον παντελῶς, καὶ οἶδεν ὅτι, ἂν ἀπαρθῇ τὸ φῶς ἀπὸ τοῦ σκότους, μενεῖ τὸ σκότος ἔρημον, ἀφανές, ἀλαμπές, ἀδύναμον, ἄπρακτον, ἀσθενές. διὸ <δὴ> πάσῃ φρονήσει καὶ συνέσει βιάζεται κατέχειν εἰς ἑαυτὸ τὴν λαμπηδόνα καὶ <τὸν> σπινθῆρα τοῦ φωτός μετὰ τῆς τοῦ πνεύματος εὐωδίας.
- 5.19.7 καὶ τούτων ἔστιν, <φησίν,> ἰδεῖν τῆς φύσεως εἰκόνα κατὰ πρόσωπον ἀνθρώπου, κόρην ὀφθαλμοῦ, σκοτεινὴν <μὲν φαινομένην> ἐκ τῶν ὑποκειμένων ὑδάτων, πεφωτισμένην <δὲ τῷ> πνεύματι. ὡς οὖν ἀντιποιεῖται τὸ σκότος τῆς λαμπηδόνης, ἵνα ἔχη τὸν σπινθῆρα δουλεύοντα καὶ βλέπη, οὕτως ἀντιποιεῖται τὸ φῶς καὶ τὸ πνεῦμα τῆς δυνάμεως τῆς ἑαυτῶν, καὶ σπεύδουσιν ἄραι καὶ ἀνακομίσασθαι πρὸς ἑαυτὰ τὰς μεμιγμένας αὐτῶν δυνάμεις εἰς τὸ ὑποκείμενον ὕδωρ σκοτεινὸν καὶ φοβερὸν. Πᾶσαι δὲ αἱ δυνάμεις τῶν τριῶν ἀρχῶν, οὐσαι κατ' ἀριθμὸν ἀπειράκις ἅπειροι, εἰσὶν ἐκάστη κατὰ τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτῆς φρόνιμοι <καὶ> νοεραί.
- 5.19.8 ἀναρίθμητοι <δὲ> τὸ πλῆθος φρόνιμοι τε οὐσαι καὶ νοεραί, ἐπειδὴν <μὲν> μένωσι καθ' αὐτάς, ἡσυχάζουσι πᾶσαι, ἐὰν δὲ πλησιάσῃ δύνამις δυνάμει, ἢ ἀνομοιότης τῆς παραθέσεως ἐργάζεται κίνησιν τινα καὶ ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς κινήσεως, μεμορφωμένην κατὰ τὴν συνδρομὴν [τῆς παραθέσεως] τῶν συνελθουσῶν δυνάμεων.
- 5.19.10 γίνεται γὰρ τῶν δυνάμεων ἡ συνδρομὴ οἶονεὶ τις τύπος ἀπὸ πληγῆς σφραγίδος [κατὰ συνδρομὴν], παραπλησίως [πρὸς] τῷ <εἰς κηρὸν> ἐκτυποῦντι τὰς ἀναφερομένας οὐσίας. ἐπεὶ οὖν ἅπειροι μὲν κατ' ἀριθμὸν τῶν τριῶν ἀρχῶν αἱ δυνάμεις <εἰσὶν> , ἐκ δὲ τῶν ἀείρων δυνάμεων ἅπειροι συνδρομαί, ἀναγκαίως γεγόνασιν ἀείρων σφραγίδων εἰκόνες. αὗται οὖν εἰσὶν αἱ εἰκόνες αἱ τῶν διαφόρων ζώων ιδέαι.
- 5.19.11 γέγονεν οὖν ἐκ <τῆς> πρώτης τῶν τριῶν ἀρχῶν συνδρομῆς μεγάλης [μεγάλη τις] ιδέα σφραγίδος, οὐρανὸς καὶ γῆ. σχῆμα δὲ ἔχουσιν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ μήτρα παραπλήσιον, τὸν ὁμφαλὸν ἐχούση μέσον. καὶ εἰ, φησίν, ὑπὸ ὅψιν ἀγαγεῖν θέλει τις τὸ σχῆμα τοῦτο, ἔγκυον μήτραν ὁποῖου βούλεται ζῶου τεχνικῶς ἐρευνησάτω, καὶ εὐρήσει τὸ ἐκτύπωμα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ τῶν ἐν μέσῳ πάντων ἀπαραλ <λ> ἀκτως ὑποκείμενον.
- 5.19.12 γέγονε δὲ οὐρανοῦ καὶ γῆς τὸ (σ)χῆμα τοιοῦτον οἶονεὶ μήτρα παραπλήσιον κατὰ τὴν πρώτην συνδρομὴν· ἐν <δ'> αὖ τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῇ <σ> γῇ <σ> γεγόνασιν ἅπειροι

δυνάμεων συνδρομαί. καὶ ἐκάστη συνδρομὴ οὐκ ἄλλο τι εἰργάσατο καὶ ἐξετύπωσεν ἢ σφραγίδα οὐρανοῦ καὶ γῆς 〈σ〉 παραπλήσιον μήτρα. ἐν αὐτῇ δὲ 〈τῇ γῇ〉 ἀνέφυσαν ἐκ τῶν ἀπείρων σφραγίδων διαφόρων ζώων ἄπειρα πλήθη.

5.19.13 εἰς δὲ ταύτην πᾶσαν τὴν ὑπὸ τὸν οὐρανὸν [ἐν] τῶν διαφόρων ζώων ἀπειρίαν κατέσπαρται καὶ καταμεμέρισται μετὰ τοῦ φωτὸς ἢ τοῦ πνεύματος ἄνωθεν εὐωδία. Γέγονεν οὖν ἐκ τοῦ ὕδατος πρωτόγονος ἀρχή, ἄνεμος σφοδρὸς καὶ λάβρος καὶ πάσης γενέσεως αἴτιος. βρασμὸν γάρ τινα ἐμποιῶν τοῖς ὕδασι ἀπὸ τῶν ὑδάτων διεγείρει κύματα· ἡ δὲ τῶν κυμάτων κίνησις, οἰονεῖ τις οὔσα ὁρμή, 〈ἀρχὴ τῇ φύσει ἐστὶ τοῦ〉 ἐγκύμονα γεγονέναι τοῦ ἀνθρώπου ἢ τοῦ νοῦ, ὅποταν ὑπὸ τῆς τοῦ πνεύματος ὁρμῆς ὀργήσασα 〈πρὸς γενέσιν〉 ἐπείγεται.

5.19.14 ἐπὶ δὲ τοῦτο τὸ κῦμα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ἐκ τοῦ ὕδατος ἐγεθὲν καὶ ἐγκύμονα ἐργασάμενον τὴν φύσιν γέννημα θηλείας εἰλήφη [ἐν] ἑαυτῷ, κατέχει τὸ κατεσπαρμένον φῶς ἄνωθεν μετὰ τῆς τοῦ πνεύματος εὐωδίας, τουτέστι νοῦν μεμορφωμένον ἐν τοῖς διαφόροις εἵδεσιν, ὃς 〈σ〉 ἐστὶ τέλειος θεός.

5.19.15 〈ὁσ〉 ἐξ ἀγεννήτου φωτὸς ἄνωθεν καὶ πνεύματος κατενηνεγμένος εἰς ἀνθρωπίνην φύσιν ὥσπερ εἰς ναόν, φορᾷ φύσεως καὶ ἀνέμου κινήματι γεννηθεὶς ἐξ ὕδατος, συγκεκραμένος καὶ καταμεμιγμένος τοῖς σώμασιν—οἰονεῖ ἄλλα 〈σ〉 τῶν γενομένων ὑπάρχων καὶ φῶς τοῦ σκοτόους—, ἀπὸ τῶν σωμάτων σπεύδει λυθῆναι, καὶ μὴ δυνάμενος τὴν λύσιν εὑρεῖν καὶ τὴν διέξοδον ἑαυτῷ—καταμέμικται γάρ, σπινθήρ τις ἐλάχιστος 〈ὦν〉, ἀπὸς ὁκριθὲν ἀπόσπασμα ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ φωτός, ἀκτὶς νὸς δίκην ἐν τοῖς ἴσιν ποῦ λυσυγκρίτοις 〈τοῦ σώματος〉—, 〈«ἐβόα ἐξ ὑδάτων» πολλῶν», ὡς, φησὶν, ἐν τῷ ψαλμῷ λέγεται.

5.19.16 πᾶσα οὖν 〈ἡ〉 φροντὶς καὶ ἐπιμέλεια τοῦ φωτὸς 〈τοῦ〉 ἄνω ἐστὶ, πῶς καὶ τίνα τρόπον ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πονηροῦ καὶ σκοτεινοῦ σώματος ἀπολυθεῖ ὁ νοῦς, 〈τουτέστιν〉 ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ κάτω, ὃς 〈σ〉 ἐστὶν ὁ ἄνεμος [ἐν] βρῶσιν καὶ ταραχῇ ἐπεγείρας κύματα καὶ γεννήσας νοῦν τέλειον υἱὸν ἑαυτῷ, οὐκ ὄντα ἴδιον αὐτοῦ κατ' οὐσίαν.

5.19.17 ἄνωθεν γὰρ ἦν ἀκτὶς ἀπὸ τοῦ τελείου φωτὸς ἐκείνου, ἐν τῷ σκοτεινῷ καὶ φοβερῷ καὶ πικρῷ καὶ μιᾶρῷ ὕδατι κεκρατημένος, ὃς 〈σ〉 περ ἐστὶ «πνεῦμα» φωτεινὸν «ἐπιφερόμενον ἐπάνω τοῦ ὕδατος». ἐπεὶ οὖν * ημάτων κύματα * διαφόροις γ * ἐσι μήτρα τις * κατεσπαρμέν* ὡς ἐπὶ πάντων τῶν ζώων θεωρεῖται.

5.19.18 ὁ δὲ ἄνεμος, λάβρος ὁμοῦ καὶ 〈σ〉 σφοδρὸς φερόμενος, ἐστὶ [τῷ] σύρματι ὀφειῶς παραπλήσιος, πτερωτός, 〈καὶ〉 ἀπὸ τοῦ ἀνέμου—τουτέστιν ἀπὸ τοῦ ὀφειῶς—ἢ ἀρχὴ τῆς γεννήσεως τὸν εἰρημένον τρόπον γέγονε, πάντων ὁμοῦ τὴν ἀρχὴν τῆς γεννήσεως 〈ἀπ' αὐτοῦ〉 εἰληφόντων. Ἐπεὶ οὖν κατεῖληπται τὸ φῶς καὶ τὸ πνεῦμα εἰς τὴν ἀκάθαρτον, φησί, καὶ πολυπήμονα μήτραν ἄτακτον, εἰς ἣν ὁ ὄφις εἰσερχόμενος, ὁ ἄνεμος τοῦ σκοτόους, ὁ πρωτόγονος τῶν ὑδάτων, γεννᾷ τὸν ἀνθρωπον, καὶ ἄλλο οὐδὲν εἶδος οὔτε ἀγαπᾷ οὔτε γνωρίζει ἢ ἀκάθαρτος μήτρα, ὁμοιωθεὶς οὖν ὁ ἄνωθεν τοῦ φωτὸς τέλειος λόγος τῷ θηρίῳ, τῷ ὄφει, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀκάθαρτον μήτραν, ἐξαπατήσας αὐτὴν τοῦ θηρίου τῷ ὁμοιώματι, ἵνα λύσῃ τὰ δεσμὰ τὰ περικείμενα τῷ τελείῳ νοῖ, τῷ γεννωμένῳ ἐν ἀκαθαρσίᾳ μήτρας ὑπὸ τοῦ πρωτοτόκου 〈τοῦ〉 ὕδατος ὀφειῶς, ἀνέμου, θηρίου.

5.19.20 αὕτη, φησὶν, ἐστὶν «ἡ τοῦ δούλου μορφή», καὶ αὕτη ἡ ἀνάγκη τοῦ κατελθεῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ εἰς μήτραν παρθένου.

5.19.21 ἀλλ' οὐκ ἔστι, φησὶν, ἀρκετὸν τὸ εἰσεληλυθέναι τὸν τέλειον ἀνθρωπον, 〈τὸν〉 λόγον, εἰς μήτραν παρθένου καὶ «λῦσαι τὰς ὠδῖνας» τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ σκοτεινῷ ἀλλὰ γὰρ μετὰ τὸ 〈εἰς τὰ〉 ἐν μήτρᾳ μυστήρια μυσερὰ εἰσελθεῖν ἀπελούσατο καὶ ἔπιε τὸ ποτήριον «ζῶντος ὕδατος» «ἀλλομένου», ὃ δεῖ πάντα πιεῖν τὸν μέλλοντα ἀποδιδύσκεσθαι τὴν δουλικὴν μορφήν καὶ

ἐπενδύσασθαι ἔνδυμα οὐράνιον. Ταῦτά ἐστιν ἃ λέγουσιν, ὡς δι' ὀλίγων ἔστιν εἰπεῖν, οἱ προστάται τῶν Σηθιανῶν λόγων.

- 5.20.1 ἔστι δὲ ὁ λόγος αὐτῶν συγκείμενος ἐκ φυσικῶν καὶ πρὸς ἕτερα εἰρημένων ῥημάτων, ἃ εἰς τὸν ἴδιον λόγον μετάγοντες διηγοῦνται καθάπερ εἵπομεν. λέγουσι δὲ καὶ Μωσέα αὐτῶν συναίρεσθαι τῷ λόγῳ, ἐπὶ εἴπῃ «σκοτός καὶ γνόφος καὶ θύελλα»—οὗτοι <γάρ εἰσι,> φησίν, οἱ τρεῖς λόγοι—ἢ ὅταν εἴπῃ ἐν παραδείσῳ γεγονέναι τρεῖς Ἀδάμ, Εὐάν, ὄφιν· ἢ ὅταν λέγῃ τρεῖς <υἱοῦς>· Κάιν, Ἀβελ, Σήθ, καὶ πάλιν τρεῖς Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ· ἢ ὅταν λέγῃ τρεῖς πατριάρχας· Ἀβραάμ, Ἰσαάκ, Ἰακώβ· ἢ ὅταν λέγῃ τρεῖς ἡμέρας πρὸ ἡλίου καὶ σελήνης γεγονέναι· ἢ ὅταν λέγῃ τρεῖς νόμους· ἀπαγορευτικόν, ἐφετικόν, διατιμητικόν.
- 5.20.3 ἀπαγορευτικὸς δὲ ἐστὶ νόμος· «ἀπὸ παντὸς ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλὸν καὶ πονηρὸν οὐ μὴ φάγητε». ἐν δὲ τῷ λέγειν· «ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς <τὴν> γῆν ἣν ἄν σοι δείξω» ἐφετικὸς <ἐστι>, φησίν, οὗτος ὁ νόμος· ἐλομένῳ γὰρ ἔστιν ἐξελθεῖν, μὴ ἐλομένῳ δὲ μένειν. διατιμητικὸς δὲ νόμος ἐστὶν ὁ λέγων· «οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις»· διατετίμηται γὰρ ἐκάστου τῶν ἀδικημάτων <ἡ> ζημία. Ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ πᾶσα διδασκαλία τοῦ λόγου ἀπὸ τῶν παλαιῶν θεολόγων, Μουσαίου καὶ Λίνου καὶ τοῦ τὰς τελετὰς καὶ τὰ μυστήρια μάλιστα καταδείξαντος Ὀρφέως.
- 5.20.5 ὁ γὰρ περὶ τῆς μήτρας αὐτῶν καὶ τοῦ ὄψεως λόγος κα(ι) <τοῦ> ὁμφαλοῦ—ὃ <σ> περ ἐστὶν ἀρμονία—διαρρήδην αὐτός ἐστιν <τῷ> ἐν τοῖς Βακχικοῖς τοῦ Ὀρφέως. τετέλεσται δὲ ταῦτα καὶ παραδέδοται ἀνθρώποις πρὸ τῆς Κελεοῦ καὶ Τριπτολέμου καὶ Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου ἐν Ἐλευσίνι τελετῆς, ἐν Φλειοῦντι τῆς Ἀττικῆς· πρὸ γὰρ τῶν Ἐλευσινίων μυστηρίων ἐστὶν ἐν τῇ Φλειοῦντι <τὰ τῆς> λεγομένη <σ> Μεγάλη <σ> ὄργια.
- 5.20.6 ἔστι δὲ παστὰς ἐν αὐτῇ, ἐπὶ δὲ τῆς παστάδος ἐγγέγραπται μέχρι σήμερον ἡ [τὰ τῶν] πάντων τῶν εἰρημένων λόγων ἰδέα. πολλὰ μὲν οὖν ἐστὶ τὰ ἐπὶ τῆς παστάδος ἐκείνης ἐγγεγραμμένα—περὶ ὧν καὶ Πλούταρχος ποιεῖται λόγους ἐν ταῖς πρὸς Ἑμπεδοκλέα δέκα βίβλοις—, ἔστι δὲ <ἐν> τοῖς πλείοσι <ν ἄλλοις> καὶ πρεσβύτης τις ἐγγεγραμμένος πολίος, πτερωτός, ἐντεταμένην ἔχων τὴν αἰσχύνην, γυναικὰ ἀποφεύγουσαν διώκων κυνοειδῆ.
- 5.20.7 ἐπιγέγραπται δὲ ἐπὶ τοῦ πρεσβύτου Φάος ῥυέτης, ἐπὶ δὲ τῆς γυναικὸς †περεη† Φικόλα. ἔοικε δὲ εἶναι κατὰ τὸν <τῶν> Σηθιανῶν λόγον ὁ Φάος ῥυέτης τὸ φῶς, τὸ δὲ σκοτεινὸν ὕδωρ ἢ Φικόλα, τὸ δὲ ἐν μέσῳ τούτων διάστημα ἀρμονία πνεύματος <τοῦ> μεταξὺ τεταγμένου. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Φάο <υ> ς ῥυέτου τὴν ῥύσιν ἄνωθεν τοῦ φωτός, ὡς λέγουσι, δηλοῖ κάτω ὥστε εὐλόγως ἂν τις εἴποι τοὺς Σηθιανούς ἐγγὺς που τελεῖν παρ' αὐτοῖς τὰ τῆς Μεγάλης Φλειασίων ὄργια.
- 5.20.8 Τῇ δὲ διαιρέσει τῇ τριχῇ μαρτυρεῖν ἔοικε καὶ ὁ ποιητὴς λέγων· τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστον δ' ἔμμορε τιμῆς—τουτέστι τῶν τριχῇ διηρημένων ἕκαστον εἴληφε δύναμιν.
- 5.20.9 —καὶ τὸ ὕδωρ δὲ τὸ ὑποκείμενον κάτω <τὸ> σκοτεινόν, ὅπ <ο> ι δέδυκε τὸ φῶς, ὡς ἀνακομίσασθαι καὶ λαβεῖν ἄνω δεῖ τὸν κατενηνεγμένον σπινθῆρα ἀπ' αὐτοῦ, <ὥς> αὐτως εἰκότα οἱ πάνσοφοι Σηθιανοὶ παρ' Ὀμήρου λαβόντες λέγειν· ἴστω γάρ—φησί—τόδε γὰρ καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεῖν καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅς τε μέγιστος ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι· τουτέστιν ἀποτρόπαιόν τι καὶ φρικτὸν οἱ θεοὶ καθ' Ὅμηρον εἶναι τὸ <κάτω> ὕδωρ νομίζουσιν, ὅπερ ὁ λόγος τῶν Σηθιανῶν φοβερὸν εἶναί φησι τῷ νοῖ.
- 5.21.1 Ταῦτ' ἔστιν ἃ λέγουσι καὶ τοιούτοις παραπλήσια ἐν ἀπείροις συγγράμμασι· πείθουσι δὲ <διὰ τοῦ> ἐντυγχάνειν τῷ περὶ κράσεως καὶ μίξεως λόγῳ τοὺς μαθητευομένους, ὃς <μέντοι> μεμελέτηται πολλοῖς <τε> ἄλλοις καὶ Ἀνδρονίκῳ τῷ Περιπατητικῷ.

- 5.21.2 λέγουσιν οὖν οἱ Σηθιανοὶ τὸν περὶ κράσεως καὶ μίξεως λόγον συνεστάναι τῷδε τῷ τρόπῳ· τὴν ἀκτῖνα τὴν φωτεινὴν ἄνωθεν ἐγκεκράσθαι καὶ τὸν σπινθῆρα τὸν ἐλάχιστον [ἐν] τοῖς σκοτεινοῖς ὕδασι κάτω καταμεμῖχθαι λεπτῶς καὶ συνηνῶσθαι καὶ γεγονέναι [ἐν] ἑν φύραμά τι, ὥς <περ> μίαν ὁσμὴν ἐκ πολλῶν καταμεμιγμένων ἐπὶ τοῦ πυρὸς <ὁσώμεθα> θυμιαμάτων.
- 5.21.3 καὶ δεῖ τὸν ἐπιστήμονα, τῆς ὁσφρήσεως ἔχοντα κριτήριον εὐαγές, ἀπὸ τῆς μιᾶς τοῦ θυμιάματος ὁσμῆς διακρίνειν λεπτῶς ἕκαστον τῶν καταμεμιγμένων ἐπὶ τοῦ πυρὸς θυμιαμάτων, οἷον εἰ στύρακα καὶ σμύρναν καὶ λίβανον ἢ εἴ τι ἄλλο εἴη μεμιγμένον.
- 5.21.4 χρῶνται δὲ καὶ ἑτέροις παραδείγμασι, λέγοντες καταμεμῖχθαι [καὶ] χρυσίῳ χαλκόν, καὶ τέχνη τις εὕρηται ἡ διακρίνουσα τὸν χαλκὸν ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ. ὁμοίως δὲ καὶ [ἐν] ἀργύρῳ κασσίτερος ἢ χαλκὸς ἢ τι τῶν ὁμογενῶν καταμεμιγμένον εὕρεθῇ, μίξεώς τινη τέχνη κρείττονι καὶ ταῦτα διακρίνεται.
- 5.21.5 ἤδη δὲ τις καὶ ὕδωρ μεμιγμένον οἶνῳ διακρίνει· οὕτω, φησί, καὶ [καὶ] πάντα τὰ συγκεκραμένα διακρίνεται. Καὶ δὴ ἀπὸ τῶν ζώων, φησί, <τοῦτο> καταμάνθανε· τελευτήσαντος γὰρ τοῦ ζώου ἕκαστα διακρίνεται καὶ λυθὲν οὕτω τὸ ζῶον ἀφανίζεται. τοῦτό ἐστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «οὐκ ἦλθον εἰρήνην βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, ἀλλὰ μάχαιραν», τουτέστι [τὸ] διχάσαι καὶ χωρίσαι τὰ συγκεκραμένα. διχάζεται γὰρ καὶ διακρίνεται ἕκαστα τῶν συγκεκραμένων οἰκείου χωρίου τυχόντα· ὡς γὰρ ἐστι, <φησί> χωρίον συγκράσεως τοῖς ζώοις ἅπασιν ἑν, οὕτω καὶ τῆς διακρίσεως καθέστηκεν ἑν, ὃ οἶδεν οὐδεὶς, φησὶν, <ἀλλ> ἢ μόνοι ἡμεῖς, οἱ ἀναγεννώμενοι πνευματικοί, οὐ σαρκικοί, ὧν ἐστι «τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς» ἄνω.
- 5.21.7 οὕτω <ς ὡς ἰδὸς> παρεισδύοντες διαφθεύουσι τοὺς ἀκρωμένους, ὅτε μὲν ἀποχρῶμενοι <τοῖς εὐαγγελικοῖς> ῥητοῖς, εἰς ὃ θέλουσι συνάγοντες κακῶς τὰ καλῶς εἰρημένα, <ὅτε δὲ> φωλεύοντες [τε] τὸ ἑαυτῶν ἀδίκημα διὰ παραβολῶν ὧν βούλονται.
- 5.21.8 πάντα οὖν, φησί, τὰ συγκεκραμένα, καθὼς εἴρηται, ἔχει <χωρί> ὃν ἴδιον καὶ τρέχει πρὸς τὰ οἰκεῖα, ὥς <περ ὃ> σίδηρος <πρὸς> τὴν Ἡρακλείαν λίθον καὶ τὸ ἄχυρον <τοῦ> ἡλέκτρου πλησίον καὶ τοῦ κέντρου τοῦ θαλασσίου ἱέρακος τὸ χρυσίον.
- 5.21.9 οὕτως <καὶ> ἡ τοῦ καταμεμιγμένου τῷ ὕδατι φωτὸς <ἀκτὶς, φησὶν> οἰκείου χωρίου ἐκ διδασκαλίας καὶ μαθήσεως μεταλαβοῦσα, σπεύδει πρὸς τὸν λόγον τὸν ἄνωθεν ἐλθόντα ἐν εἰκόνι δουλικῇ, μᾶλλον ἢ ὁ σίδηρος πρὸς τὴν Ἡρακλείαν λίθον, καὶ γίνεται μετὰ τοῦ λόγου λόγος ἐκεῖ, ὅπου <ὃ> λόγος ἐστί. Καὶ ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, φησί, καὶ <ὅτι> πάντα διακρίνεται τὰ συγκεκραμένα ἐπὶ τῶν οἰκείων τόπων <ὄντα, ἐκ τούτων> μάνθανε. φρέαρ ἐστὶν ἐν Πέρσαις ἐν Ἀμ <π> ἡ πόλει παρὰ τὸν Τίγγριν ποταμόν· ὠκοδόμηται δὲ παρὰ τὸ φρέαρ [ἄνω] δεξαμενὴ τις ἔχουσα τρεῖς ἀφετηρίας ἀφ' αὐτῆς.
- 5.21.10 οὗ φρέατος ἀντλήσας <τις καὶ> κάδδω ἀνενέγκας τὸ ἀπὸ τοῦ φρέατος ἀντληθὲν ὃ τι ποτὲ ἐστίν, ἔχεν εἰς τὴν παρακειμένην δεξαμενὴν· τὸ δὲ χυθὲν ἐλθὼν ἐπὶ τὰς ἀφετηρίας καὶ ἐνὶ σκεύει ἀναληφθὲν διακρίνεται, καὶ ἐν μὲν <τῇ πρώτῃ> ἄλλας πηγνύμενον δείκνυται, ἐν ἑτέρῳ δὲ τῶν ἀφετηριῶν ἄσφαλτος, ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ἔλαιον.
- 5.21.11 μέλαν δὲ ἐστὶ τὸ ἔλαιον, ὡς, φησί, καὶ Ἡρόδοτος ἱστορεῖ, καὶ ὁσμὴν παρεχόμενον βαρεῖαν· ῥαδινάκην δὲ αὐτὸ οἱ Πέρσαις καλοῦσιν.
- 5.21.12 ἥρκει, φασὶν οἱ Σηθιανοί, πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ προκειμένου (ου) ἡ τοῦ φρέατος ὁμοιότης πάντων μᾶλλον τῶν προειρημένων. Ἰκανῶς δοκεῖ ἡμῖν σεσαφηνίσθαι ἡ τῶν Σηθιανῶν γνώμη· εἰ δὲ τις ὅλην τὴν κατ' αὐτοὺς πραγματείαν βούλεται μαθεῖν, ἐντυχέτω <τῷ> βιβλ <ἰ> ὡ ἐπιγραφομένῳ Παράφρασις Σήθ· πάντα γὰρ τὰ ἀπόρρητα αὐτῶν ἐκεῖ εὐρήσει ἐγκείμενα.

ἀλλ' ἐπεὶ τὰ κατὰ τοὺς Σηθιανοὺς ἐξεθέμεθα, ἴδωμεν τίνα ἐστὶ καὶ τὰ Ἰουστίνῳ δοκοῦντα. Ἰουστίνος πάντῃ ἐναντίος τῇ τῶν ἀγίων γραφῶν γενόμενος διδαχῇ, προσέτι δὲ καὶ τῇ τῶν μακαρίων εὐαγγελίῳ 〈στ〉 ὦν [γραφή ἢ] φωνῇ 〈*〉 ὡς ἐδίδασκεν ὁ Λόγος τοὺς μαθητὰς λέγων· «εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε»—ὅπερ δηλοῖ μὴ προσέχειν τῇ τῶν ἐθνῶν ματαίᾳ διδασκαλίᾳ—, οὗτος ἐπὶ τὰ ἐθνῶν τερατολογούμενα καὶ διδασκόμενα ἀπαγαγεῖν πειρᾶται τοὺς ἀκροωμένους, αὐτολεξεῖ τὰ παρ' Ἑλληνσι μυθεύόμενα διηγούμενος, οὐ 〈δέ〉 γε πρότερον διδάξας οὔτε παραδούς τὸ τέλειον αὐτοῦ μυστήριον, εἰ μὴ ὅρκῳ δῆσῃ τὸν πλανώμενον.

5.23.2 ἔπειτα τοὺς μύθους παρατίθῃσι ψυχαγωγίας χάριν, ὅπως οἱ ἐντυγχάνοντες τῇ τῶν βίβλων 〈αὐτοῦ〉 ἀναριθμ. 〈ήτ〉 ὡ φλυαρία παραμύθιον ἔχῃσι τὰ μυθεύόμενα—ὃν τρόπον εἴ τις ὁδὸν μακρὰν βαδίζων, παρατυχὼν καταλύματι ἀναπαύεσθαι δοκεῖ—, καὶ οὕτως πάλιν ἐπὶ τὴν τῶν ἀναγνωσμάτων 〈ὁδὸν〉 τραπέντες πολυμάθειαν μὴ μισήσωσιν, ἕως ἐπὶ τὸ ὑπ' αὐτοῦ τεχναζόμενον ἀνόμημα 〈καὶ〉 διὰ πλειόνων ἐξηξηθὲν ὁρμήσωσι τετυφωμένοι. οὐς φρικτοῖς καταδήσας πρότερον ὅρκους μήτε ἐξεῖπῃν μήτε ἀποστήναι 〈καὶ〉 ὁμολογεῖν ἀναγκάσας, οὕτω παραδίδωσι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρημένα μετὰ ἀσεβείας μυστήρια, πῇ μὲν, καθὰ προείπομεν, μύθοις Ἑλληνικοῖς χρησάμενος, πῇ δὲ παραπεποιημένοις βιβλίοις, κατὰ τι παρεμφαίνουσι 〈τὰ δόξαντα〉 ταῖς προειρημέναις αἰρέσεσιν.

5.23.3 οἱ πάντες γὰρ 〈γνωστικοί〉 ἐνὶ πνεύματι συνωθούμενοι εἰς ἓνα βυθὸν ἀμάρας συνάγονται, ἄλλοι ἄλλως τὰ αὐτὰ διηγούμενοι καὶ μυθεύοντες· οὗτοι δὲ ἰδίως [οἱ πάντες] γνωστικούς ἑαυτοὺς ἀποκαλοῦσιν, 〈ὡσάν〉 τὴν θαυμασίαν γνῶσιν τοῦ τελείου καὶ ἀγαθοῦ μόνοι καταπεπωκότες. Ὅμνυε δέ, φησὶν Ἰουστίνος, εἰ γινῶναι θέλεις «ἂ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν οὐδ' ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη», τὸν ἐπάνω πάντων, 〈τὸν〉 ἀγαθόν, [τὸν ἀνώτερον] ἄρρητα φυλάξαι τὰ τῆς διδασκαλίας σιγώμενα.

5.24.1 καὶ γὰρ καὶ ὁ πατήρ ἡμῶν, ἰδὼν τὸν ἀγαθὸν καὶ τελεσθεὶς παρ' αὐτῷ, τὰ τῆς σιγῆς ἄρρητα ἐφύλαξε καὶ ὥμοσε, καθὼς γέγραπται· «ὥμοσε κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται».

5.24.2 ταῦτα τοίνυν οὕτω κατασφραγισάμενος πλείοσι μύθοις ψυχαγωγεῖ διὰ πλειόνων βιβλίων καὶ οὕτως ἐπὶ τὸν ἀγαθὸν ἄγει, τελειῶν τοὺς μύστας τὰ ἅλ 〈α〉 λα μυστήρια. ἵνα 〈δ' εὐθύ〉 καὶ μὴ διὰ πλειόνων ὁδεύσωμεν, ἐκ μιᾶς αὐτοῦ βίβλου τὰ ἄρρητα ἐπιδείξομεν, οὔσης, καθὼς 〈αὐτὸς〉 νομίζει, ἐνδόξου.

5.24.3 αὕτη δὲ ἐπιγράφεται Βαρούχ· ἐν ἧ μίαν τῶν πολλῶν μυθολογίαν ἐκτιθεμένην ὑπ' αὐτοῦ δηλώσομεν 〈προ〉 οὔσαν παρὰ Ἡροδότῳ· ἦν ὡς ξένην τοῖς ἀκροαταῖς παραπλάσας διηγεῖται, ἐξ αὐτῆς πᾶσαν σύστασιν τοῦ κατ' αὐτὸν διδασκαλ. 〈ε〉 ἰοῦ ποιούμενος. Ἡρόδοτος μὲν οὖν τὸν Ἡρακλέα φησὶν ἀπὸ τῆς Ἑρυθείας τοῦ Γηρυόνου τὰς βοῦς ἄγοντα εἰς τὴν Σκυθίαν ἐλθεῖν, κεκμηκότα δὲ ἀπὸ τῆς πορείας εἰς ἔρημόν τι χωρίον κατακλιθέντα κοιμηθῆναι ὀλίγον· ὑπνώσαντος δὲ αὐτοῦ ἀφανῇ γενέσθαι τὸν ἵππον, ἐφ' οὗ καθεζόμενος διώδευσε τὴν μακρὰν ὁδόν.

5.25.1 περιεγερθεὶς δὲ ζήτησιν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς ἐρημίας πολλήν, εὐρεῖν πειρώμενος τὸν ἵππον· καὶ τοῦ μὲν ἵππου διαμαρτάνει, κόρην δὲ τίνα μιζοπάρθενον εὐρών ἐπὶ τῆς ἐρημίας ἐπηρώτα, εἰ εἴη που τεθεαμένη τὸν ἵππον.

5.25.2 ἡ δὲ κόρη φησὶν εἰδέναι μὲν, μὴ δεῖξιν δὲ πρότερον αὐτῷ, εἰ μὴ πρὸς μίξιν φιλίας συνέλθῃ αὐτῇ ὁ Ἡρακλῆς.

5.25.3 ἦν δέ, φησὶν ὁ Ἡρόδοτος, τὰ 〈μὲν〉 ἄνω αὐτῆς μέχρι βουβῶνος παρθένου, πᾶν δὲ τὸ κάτω σῶμα μετὰ βουβῶνα φρικτόν τι θέαμα ἐχίδνης. σπουδῇ δὲ τῆς περὶ τὸν ἵππον εὐρέσεως ὁ Ἡρακλῆς πείθεται τῷ θηρίῳ· ἔγνω γοῦν αὐτὴν καὶ ἐποίησεν ἐγκύμονα, καὶ προεῖπεν αὐτῇ μετὰ τὴν γνῶσιν ὅτι ἔχει κατὰ γαστρὸς ἐξ αὐτοῦ τρεῖς ὁμοῦ παῖδας, οἵτινες ἔσονται ἐπιφανεῖς.

- 5.25.4 ἐκέλευσε δὲ αὐτοῖς γεννωμένοις ὀνόματα θεῖναι τὴν τεκοῦσαν Ἀγάθυρσον, Γελωνὸν καὶ Σκύθην. λαβὼν δὲ τούτου μισθὸν τὸν ἵππον παρὰ τῆς θηριώδους κόρης, ἀπὴλ <λ> ἄττετο φέρων καὶ τὰς βοῦς. μακρὸς δὲ ὁ μετὰ ταῦτα μῦθος Ἡροδότῳ, χαίρετ' ὁ δὲ τὸ νῦν· τίνα δὲ τὰ Ἰουστίνῳ δοκοῦντα, μετάγοντι τὸν μῦθον εἰς τὴν τῶν ὄλων γέννησιν, ἡμεῖς διηγησόμεθα. Οὗτός φησιν· ἦσαν τρεῖς ἀρχαὶ τῶν ὄλων ἀγέννητοι, ἀρρενικαὶ δύο, θηλυκὴ μία.
- 5.26.1 τῶν δὲ ἀρρενικῶν ἡ μὲν τις <ἀρχή> καλεῖται ἀγαθός, αὐτὸ μόνον οὕτως λεγόμενος, προγνωστικὸς τῶν ὄλων, ἡ δὲ ἑτέρα πατὴρ πάντων τῶν γεννητῶν, ἀπρόγνωστος <καὶ ἄγνωστος> καὶ ἀόρατος. ἡ δὲ θήλ(εια) ἀπρόγνωστος, ὀργίλη, διγνώμων, δισώμ <ατ> ος, κατὰ πάντα τῇ κατὰ τὸν Ἡροδότου μῦθον <κόρη> ἐμφορῆς, μέχρι βουβῶνος παρθένος, ἔχιδνα δὲ τὰ κάτω, ὥς φησιν Ἰουστίνος· καλεῖται δὲ Ἐδὲμ αὕτη ἡ κόρη καὶ Ἰσραήλ.
- 5.26.2 αὗται, φησὶν, <εἰσὶν> αἱ ἀρχαὶ τῶν ὄλων, ρίζαι καὶ πηγαὶ ἀφ' ὧν τὰ ὄντα ἐγένετο· ἄλλο δὲ ἦν οὐδέν. ἰδὼν οὖν ὁ πατὴρ τὴν μιζοπάρθενον ἐκείνην τὴν Ἐδὲμ, ἀπρόγνωστος ὧν ἦλθεν εἰς ἐπιθυμίαν αὐτῆς—Ἐλωεῖμ δέ, φησί, καλεῖται οὗτος ὁ πατήρ— οὐδέν <δὲ> ἤττον ἐπεθύμησε καὶ ἡ Ἐδὲμ τοῦ Ἐλωεῖμ, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς ἡ ἐπιθυμία εἰς μίαν φιλίαν εὖνοιαν.
- 5.26.3 γεννᾷ δὲ ἀπὸ τῆς συνόδου τῆς τοιαύτης ὁ πατήρ ἐκ τῆς Ἐδὲμ ἑαυτῷ ἀγγέλους δώδεκα, ὀνόματα δὲ ἐστὶ τῶν πατρικῶν ἀγγέλων τάδε· Μιχαήλ, Ἀμήν, Βαρούχ, Γαβριήλ, Ἡσαδδαῖος < * > καὶ τῶν μητρικῶν ἀγγέλων, ὧν ἐποίησεν ἡ Ἐδὲμ, ὁμοίως ὑποτέτακται τὰ ὀνόματα· ἔστι δὲ ταῦτα· Βάβελ, Ἀχαμῶθ, Νάας, Βήλ, Βελίας, Σατάν, Σαήλ, Ἀδωναῖος, Καυίθαν, Φαραῶθ, Καρκαμενῶς, Λάθεν.
- 5.26.5 τούτων <δὲ> τῶν εἰκοσιτεσσάρων ἀγγέλων οἱ μὲν πατρικοὶ τῷ πατρὶ συναίρονται καὶ πάντα ποιοῦσι κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, οἱ δὲ μητρικοὶ τῇ μητρὶ Ἐδὲμ. τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων ὁμοῦ πάντων τὸ πλῆθος ὁ παράδεισος, φησὶν, ἐστὶ, περὶ οὗ λέγει Μωσῆς· «ἐφύτευσεν ὁ θεὸς παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς», τουτέστι κατὰ πρόσωπον τῆς Ἐδὲμ, ἵνα βλέπῃ τὸν παράδεισον ἡ Ἐδὲμ—τουτέστι τοὺς ἀγγέλους— διὰ παντός.
- 5.26.6 τούτου <γάρ> τοῦ παραδείσου ἀλληγορικῶς οἱ ἄγγελοι κέκληνται ξύλα, καὶ ἔστι τὸ <μὲν> ξύλον τῆς ζωῆς ὁ τρίτος τῶν πατρικῶν ἀγγέλων, <ὁ> Βαρούχ, τὸ δὲ ξύλον τοῦ εἰδέναι γινῶσιν καλοῦ καὶ πονηροῦ ὁ τρίτος τῶν μητρικῶν ἀγγέλων, ὁ Νάας. οὕτως γὰρ δέχεται τὰ Μωσέως ἐρμηνεύειν λέγων· περιεσταλμένως αὐτὰ εἶπεν ὁ Μωϋσῆς διὰ τὸ μὴ πάντας χωρεῖν τὴν ἀλήθειαν. Γενομένου δέ, φησί, τοῦ παραδείσου ἐξ εὐαρεστήσεως κοινῆς <τοῦ> Ἐλωεῖμ καὶ <τῆς> Ἐδὲμ, οἱ τοῦ Ἐλωεῖμ ἄγγελοι λαβόντες ἀπὸ τῆς καλλίστης γῆς, τουτέστιν οὐκ ἀπὸ τοῦ θηριώδους μέρους τῆς Ἐδὲμ, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπὲρ βουβῶνα ἀνθρωποειδῶν καὶ ἡμέρων χωρίων τῆς γῆς, ποιοῦσι τὸν ἄνθρωπον· ἐκ δὲ τῶν θηριωδῶν μερῶν, φησί, γίνονται τὰ θηρία καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα.
- 5.26.8 τὸν ἄνθρωπον οὖν ἐποίησαν σύμβολον τῆς ἐνότητος αὐτῶν καὶ εὐνοίας, καὶ κατατίθενται τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις εἰς αὐτόν, Ἐδὲμ μὲν τὴν ψυχὴν, Ἐλωεῖμ δὲ τὸ πνεῦμα. καὶ γίνεται οἷον εἰς σφραγίδας τις αὐτοῖς καὶ φιλίας ὑπόμνημα καὶ σύμβολον αἰώνιον τοῦ γάμου τῆς Ἐδὲμ καὶ τοῦ Ἐλωεῖμ <ὁ> ἄνθρωπος, ὁ Ἀδάμ.
- 5.26.9 ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Εὐὰ γέγονε, φησὶν, ὡς παρὰ <τῷ> Μωσεῖ γέγραπται, εἰκὼν καὶ σύμβολον, σφραγὶς εἰς αἰῶνα φυλαχθησομένη τῆς Ἐδὲμ, κατετέθη τε ὁμοίως καὶ ἐν τῇ Εὐᾷ τῇ εἰκόνι ψυχῇ μὲν ἀπὸ τῆς Ἐδὲμ, πνεῦμα δὲ ἀπὸ τοῦ Ἐλωεῖμ. καὶ ἐδόθησαν ἐντολαὶ αὐτοῖς «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ κατακληρονομήσατε τὴν γῆν», τουτέστι τὴν Ἐδὲμ· οὕτω γὰρ θέλει γεγράφθαι.
- 5.26.10 πᾶσαν γὰρ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν, οἷον εἰς τινα οὐσίαν, ἐν γάμῳ ἡ Ἐδὲμ προσήνεγκε τῷ Ἐλωεῖμ· ὅθεν, φησί, κατὰ μίμησιν ἐκείνου τοῦ πρώτου γάμου προῖκα προσφέρουσι μέχρι σήμερον αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσι, θείῳ τινὶ καὶ πατρικῷ νόμῳ πειθόμεναι, τῷ γενομένῳ πρὸς <τὸν>

Ἐλωεὶμ 〈ἀπὸ〉 τῆς Ἑδέμ. Κτισθέντων δὲ πάντων, ὡς γέγραπται παρὰ τῷ Μωϋσεῖ, οὐρανοῦ τε καὶ γῆς καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς, «εἰς τέσσαρας ἀρχὰς» διηρέθησαν οἱ δώδεκα τῆς μητρὸς ἄγγελοι, καὶ καλεῖται τούτων ἕκαστον τεταρτημόριον ποταμός· Φεισὼν καὶ Γεὼν καὶ Τίγρις καὶ Εὐφράτης, ὡς, φησί, λέγει Μωϋσῆς.

- 5.26.11 οὗτοι 〈δὲ〉 ἐμπεριέ 〈ρ〉 χονται οἱ δώδεκα ἄγγελοι τὰ τέσσαρα μέρη συμπεριπεπλεγμένοι 〈ἀλλήλοισ〉 καὶ διέπουσι τὸν κόσμον, σατραπικὴν τινα ἔχοντες κατὰ τοῦ κόσμου παρὰ τῆς Ἑδέμ ἐξουσίαν. μένουσι γὰρ οὐκ ἀεὶ ἐπὶ τῶν τόπων τῶν αὐτῶν, ἀλλ' οἰονεὶ ἐν χορῷ κυκλικῷ ἐμπεριέ 〈ρ〉 χονται 〈πᾶσαν τὴν γῆν〉, ἀλλάσσοντες τόπον ἐκ τόπου καὶ παραχωροῦντες 〈ἀλλήλοισ〉 ἐν χρόνοις καὶ διαστήμασι τοὺς τόπους 〈τούς〉 τεταγμένους αὐτοῖς.
- 5.26.12 ὅταν δὲ ἐπικρατῇ τῶν τόπων ὁ Φεισὼν, 〈φησί,〉 λιμός, στενοχωρία, θλίψις ἐν ἐκείνῳ τῷ μέρει τῆς γῆς γίνεται· φειδωλὸν γὰρ τὸ παράταγμα τῶν ἀγγέλων τούτων.
- 5.26.13 ὁμοίως καὶ 〈ἐπὶ〉 ἐκάστου μέρους τῶν τεσσάρων, κατὰ τὴν ἐκάστου 〈ποταμοῦ〉 δύναμιν καὶ φύσιν, κακοὶ καιροὶ καὶ νόσων 〈συ〉 στάσεις 〈γίνονται〉. καὶ τοῦτο 〈τὸ〉 [εἰς ἀεὶ] κατὰ τὴν ἐπικρά 〈τη〉 σιν τῶν τεταρτημορίων ποταμῶν ὥσπερ εἰς ῥεῦμα κακίας κατὰ θέλησιν τῆς Ἑδέμ ἀδιαλείπτως τὸν κόσμον περιέρχεται. Γέγονε δὲ ἡ τῆς κακίας ἀνάγκη ἐκ τοιαύτης τινὸς αἰτίας κατασκευάσας καὶ δημιουργήσας 〈ὁ〉 Ἐλωεὶμ ἐκ κοινῆς εὐαρεστήσεως τὸν κόσμον, ἀναβῆναι ἠθέλησεν εἰς τὰ ὑψηλὰ μέρη τοῦ οὐρανοῦ καὶ θεάσασθαι μή τι γέγονε τῶν κατὰ τὴν κτίσιν ἐνδεές, συμπαραλαβὼν τοὺς ἰδίους ἀγγέλους μεθ' αὐτοῦ—ἦν γὰρ ἀνωφερής—〈καὶ〉 καταλιπὼν τὴν Ἑδέμ κάτω—γῆ γὰρ οὕσα ἐπακολουθεῖν ἄνω τῷ συζύγῳ ἐθέλουσα οὐκ 〈ἠδυνήθη〉.
- 5.26.15 —ἐλθὼν οὖν ὁ Ἐλωεὶμ ἐπὶ τὸ ἄνω πέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ θεασάμενος φῶς κρεῖττον ὑπὲρ ὃ αὐτὸς ἐδημιούργησεν, εἶπεν· «ἀνοίξατέ μοι πύλας, ἵνα εἰσελθὼν ἐξομολογήσωμαι τῷ κυρίῳ»· ἐδόκουν γὰρ ἐγὼ κύριος εἶναι.
- 5.26.16 φωνὴ 〈δ'〉 αὐτῷ ἀπὸ τοῦ φωτὸς ἐδόθη λέγουσα· «αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου, δίκαιοι εἰσέρχονται δι' αὐτῆς». καὶ ἀνέσχετο παραχρῆμα ἡ πύλη, καὶ εἰσῆλθεν ὁ πατὴρ δίχα τῶν ἀγγέλων 〈αὐτοῦ〉 πρὸς τὸν ἀγαθόν, καὶ εἶδεν «ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη».
- 5.26.17 τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἀγαθός· «κάθου ἐκ δεξιῶν μου». ὁ δὲ πατὴρ λέγει πρὸς τὸν ἀγαθόν· ἕασόν με, κύριε, καταστρέψαι τὸν κόσμον ὃν πεποίηκα· τὸ πνεῦμα γάρ μου ἐνδέδεται εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ θέλω αὐτὸ ἀπολαβεῖν.
- 5.26.18 τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἀγαθός· οὐδὲν δύνασαι κακοποιῆσαι παρ' ἐμοὶ γενόμενος· ἐκ κοινῆς γὰρ εὐαρεστήσεως ἐποίησατε τὸν κόσμον σύ τε καὶ ἡ Ἑδέμ· ἕασον οὖν τὴν Ἑδέμ ἔχειν τὴν κτίσιν μέχρι βούλεται, σὺ δὲ μένε παρ' ἐμοί. Τότε γνοῦσα ἡ Ἑδέμ ὅτι καταλέλειπται ὑπὸ τοῦ Ἐλωεὶμ, λυπηθεῖσα παρέστησεν αὐτῇ τοὺς ἰδίους ἀγγέλους καὶ εὐπρεπῶς ἐκόσμησεν ἑαυτήν, εἴ πως εἰς ἐπιθυμίαν ἐλθὼν ὁ Ἐλωεὶμ κατέλθῃ πρὸς αὐτήν.
- 5.26.20 ὡς δὲ κρατηθεὶς τῷ ἀγαθῷ ὁ Ἐλωεὶμ [καὶ] οὐκέτι κατῆλθε πρὸς τὴν Ἑδέμ, προσέταξεν ἡ Ἑδέμ τῇ Βάβελ—ἥτις ἐστὶν Ἀφροδίτη—μοιχείας καὶ χωρισμοὺς γάμων κατασκευάσαι ἐν ἀνθρώποις, ἵνα ὡς αὕτη κεχώρισται ἀπὸ τοῦ Ἐλωεὶμ, οὕτω καὶ τὸ 〈πνεῦμα〉 τοῦ Ἐλωεὶμ τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις τοῖς χωρισμοῖς τοῖς τοιοῦτοις βασανίζεται λυπούμενον καὶ πάσχη τὰ αὐτὰ ὁποῖα καὶ ἡ Ἑδέμ καταλελειμμένη.
- 5.26.21 καὶ δίδωσιν ἐξουσίαν ἡ Ἑδέμ μεγάλην τῷ τρίτῳ ἀγγέλῳ αὐτῆς, τῷ Νάας, ἵνα πάσαις κολάσει κολάζῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐλωεὶμ τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις, ἵνα διὰ τοῦ πνεύματος ἧ κολαζόμενος ὁ Ἐλωεὶμ, ὁ καταλιπὼν παρὰ τὰς συνθήκας τὰς γενομένας αὐτῷ τὴν σύζυγον. Ἰδὼν 〈δὲ〉

- ταῦτα ὁ πατήρ Ἐλωείμ, ἐκπέμπει τὸν Βαρούχ, τὸν τρίτον ἄγγελον τῶν ἑαυτοῦ, εἰς βοήθειαν τῷ πνεύματι <αὐτοῦ> τῷ ὄντι ἐν τοῖς ἀνθρώποις πᾶσιν.
- 5.26.22 ἐλθὼν οὖν ὁ Βαρούχ ἔστη ἐν μέσῳ τῶν ἀγγέλων τῆς Ἑδέμ—τουτέστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου· παράδεισος γὰρ οἱ ἄγγελοι, ὧν μέσος ἔστη—καὶ παρήγγειλε τῷ ἀνθρώπῳ «ἀπὸ παντός ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ <ξύλου τοῦ> γινώσκειν τὸ καλὸν καὶ τὸ πονηρὸν μὴ φαγεῖν», ὅπερ ἐστὶν ὁ Νάας· τουτέστι τοῖς μὲν ἄλλοις ἀγγέλοις πείθεσθαι, τοῖς ἑνδεκα τῆς Ἑδέμ, <τῷ δὲ Νάας οὐκέτι>· πάθη μὲν γὰρ ἔχουσιν οἱ ἑνδεκα, παρανομίαν δὲ οὐκ ἔχουσιν, ὁ δὲ Νάας παρανομίαν ἔσχε· προσήλθε γὰρ τῇ Εὐά ἐξαπατήσας αὐτήν καὶ ἐμοίχευσεν αὐτήν, ὅπερ ἐστὶ παράνομον· προσήλθε δὲ καὶ τῷ Ἀδὰμ καὶ ἔσχεν αὐτὸν ὡς παιδ <ικ> ἄ, ὅπερ ἐστὶ καὶ αὐτὸ παράνομον.
- 5.26.23 ἔνθεν <δὲ> γέγονε μοιχεία καὶ ἀρσενοκοιτία, ἀπὸ τότε <τε> ἐπεκράτησε τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ <κεχώρηκε> τὰ ἀγαθὰ, ἐκ μιᾶς ἀρχῆς γενόμενα, τῆς τοῦ πατρὸς· ἀναβὰς γὰρ πρὸς τὸν ἀγαθὸν ὁ πατήρ ὁδὸν ἔδειξε τοῖς ἀναβαίνειν θέλουσιν, ἀποστὰς δὲ τῆς Ἑδέμ ἀρχὴν κακῶν ἐποίησε τῷ πνεύματι [τοῦ πατρὸς] τῷ ἐν τοῖς ἀνθρώποις.
- 5.26.24 Ἐπέμφθη οὖν ὁ Βαρούχ πρὸς τὸν Μωσέα καὶ δι' αὐτοῦ ἐλάλησε τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ὅπως ἐπιστραφῶσι πρὸς τὸν ἀγαθόν.
- 5.26.25 ὁ δὲ τρίτος <ἄγγελος τῆς Ἑδέμ> ὁ <Νάας>, διὰ τῆς ψυχῆς <τῆς> ἀπὸ τῆς Ἑδέμ, οἰκούσης εἰς τὸν Μωσέα ὥσπερ καὶ εἰς πάντας ἀνθρώπους, τὰς ἐντολὰς τοῦ Βαρούχ ἐπεσκίασε καὶ τὰς ἰδίας ἐποίησεν ἀκούεσθαι. <καὶ> διὰ τοῦτο ἡ ψυχὴ κατὰ τοῦ πνεύματος τέτακται καὶ τὸ πνεῦμα κατὰ τῆς ψυχῆς· ἡ μὲν γὰρ ψυχὴ ἐστὶν Ἑδέμ, τὸ δὲ πνεῦμα Ἐλωείμ, ἑκάτερα ὄντα ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ θήλεσι καὶ ἄρρεσι.
- 5.26.26 πάλιν μετὰ ταῦτα ἐπέμφθη ἐπὶ τοὺς προφῆτας ὁ Βαρούχ, ἵνα διὰ τῶν προφητῶν ἀκούσῃ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις κατοικοῦν καὶ φύγῃ τὴν Ἑδέμ καὶ τὴν πλάσιν τὴν πονηράν, ὥσπερ ἔφυγεν ὁ πατήρ Ἐλωείμ. ὁμοίως <δὲ> καὶ [διὰ τῶν προφητῶν] τῇ αὐτῇ ἐπινοίᾳ ὁ Νάας διὰ τῆς ψυχῆς τῆς ἐνοικούσης ἐν τῷ ἀνθρώπῳ σὺν τῷ πνεύματι τοῦ πατρὸς ὑπέσυρε τοὺς προφῆτας, καὶ ὑπεσύρησαν πάντες καὶ οὐκ ἠκούσθησαν οἱ λόγοι τοῦ Βαρούχ, οὓς ἐνετείλατο <ὁ> Ἐλωείμ. Τὸ <δὲ> τελευταῖον ἐξ ἀκροβυστίας προφήτην ἐπελέξατο <ὁ> Ἐλωείμ τὸν Ἡρακλέα καὶ ἔπεμψεν, ἵνα τοὺς δώδεκα ἀγγέλους τῆς Ἑδέμ καταγωνίσηται καὶ ἐλευθερώσῃ <τὸ πνεῦμα> τοῦ πατρὸς ἀπὸ τῶν δώδεκα ἀγγέλων τῆς κτίσεως τῶν πονηρῶν.
- 5.26.27 ταῦτα <δ'> ἔστι τὰ δώδεκα ἄθλα τοῦ Ἡρακλέους, ἃ κατηγωνίσατο ὁ Ἡρακλῆς τῇ τάξει ἀπὸ τοῦ πρώτου ἕως <τοῦ> ἐσχάτου, λέοντα καὶ ὕδραν καὶ κάπρον καὶ τὰ ἐξῆς. τῶν ἐθνῶν γὰρ εἶναι ταῦτα τὰ ὀνόματά φησιν, ἃ μετωνόμασται ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῶν μητρικῶν ἀγγέλων.
- 5.26.28 ὡς <δ'> ἐδόκει κατηγωνίσθαι, προσπλέκεται αὐτῷ ἡ Ὀμφάλη—ἥτις ἐστὶ Βάβελ, ἡ <καὶ> Ἀφροδίτη—, καὶ ὑποσύρει τὸν Ἡρακλέα καὶ ἀποδιδύσκει τὴν δύναμιν αὐτοῦ— <τουτέστι> τὰς ἐντολὰς τοῦ Βαρούχ, ἃς ἐνετείλατο <ὁ> Ἐλωείμ—, καὶ μετενιδιδύσκει τὴν ἰδίαν αὐτῆς στολὴν—τουτέστι τὴν δύναμιν τῆς Ἑδέμ, τῆς κάτω δυνάμεως—, καὶ οὕτως ἀτελὴς ἐγένετο <καὶ> τοῦ Ἡρακλέους ἡ προφητεία καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Τὸ δὲ τελευταῖον «ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως» πέμπεται ὁ Βαρούχ—καταπεμφθεὶς πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἐλωείμ—καὶ ἐλθὼν εἰς Ναζαρετ εὔρε τὸν Ἰησοῦν, υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ καὶ Μαρίας, βόσκοντα πρόβατα παιδάριον δυωδεκαετές, καὶ ἀναγγέλλει αὐτῷ πάντα ὅσα ἀπ' ἀρχῆς ἐγένετο, <τουτέστιν> ἀπὸ τῆς Ἑδέμ καὶ τοῦ Ἐλωείμ <καὶ τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ τὰ> μετὰ ταῦτα γενόμενα.
- 5.26.30 καὶ εἶπε· πάντες οἱ πρὸ σοῦ προφῆται ὑπεσύρησαν· πειράθητι οὖν, Ἰησοῦ, υἱὲ ἀνθρώπου, μὴ ὑποσυρῆναι, ἀλλὰ κήρυξον τοῦτον τὸν λόγον τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἀναγγείλον αὐτοῖς τὰ περὶ

τοῦ πατρὸς καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ ἀνάβαινε πρὸς τὸν ἀγαθὸν καὶ κάθου ἐκεῖ μετὰ τοῦ πάντων ἡμῶν πατρὸς Ἐλωείμ.

- 5.26.31 καὶ ὑπήκουσε τῷ ἀγγέλῳ ὁ Ἰησοῦς εἰπὼν ὅτι· κύριε, ποιήσω πάντα, καὶ ἐκήρυξεν. ὑποσῦραι οὖν ὁ Νάας καὶ τοῦτον ἠθέλησε <ν, οὐκ ἡδυνήθη δέ>· πιστὸς γὰρ ἔμεινε τῷ Βαρούχ. ὀργισθεὶς οὖν ὁ Νάας ὅτι αὐτὸν ὑποσῦραι οὐκ ἡδυνήθη, ἐποίησεν αὐτὸν σταυρωθῆναι. ὁ δὲ καταλιπὼν τὸ σῶμα τῆς Ἑδέμ πρὸς τὸ ξύλον ἀνέβη πρὸς τὸν ἀγαθόν· εἰπὼν γὰρ τῇ Ἑδέμ· γύναι, ἀπέχεις σου τὸν υἱόν—τουτέστιν τὸν ψυχικὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν χοϊκόν—, αὐτὸς δὲ εἰς χεῖρας παραθέμενος τοῦ πατρὸς τὸ πνεῦμα, ἀνῆλθε πρὸς τὸν ἀγαθόν.
- 5.26.32 Ὁ δὲ ἀγαθὸς ἐστὶ, <φησί>· Πρίαπος, ὁ πρὶν τι εἶναι ποιήσας· διὰ τοῦτο <καὶ> καλεῖται Πρίαπος, ὅτι ἐπριοποίησε τὰ πάντα.
- 5.26.33 διὰ τοῦτο, φησὶν, εἰς πάντα ναὸν ἴσταται καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ὑπὸ πάσης τῆς κτίσεως τιμώμενος, βαστάζων τὰς ὁπώρας ἐπάνω αὐτοῦ, τουτέστι τοὺς καρποὺς τῆς κτίσεως, ὣν αἴτιος ἐγένετο πριοποιήσας τὴν κτίσιν πρὸτ <ερ> ὃν οὐκ οὔσαν.
- 5.26.34 ὅταν οὖν, φησὶν, ἀκούσητε λεγόντων <τῶν> ἀνθρώπων ὅτι κύκνος ἐπὶ τὴν Λήδαν ἦλθε καὶ ἐτεκνοποίησεν ἐξ αὐτῆς, ὁ κύκνος ἐστὶν ὁ Ἐλωείμ καὶ ἡ Λήδα ἡ Ἑδέμ. καὶ ὅταν λέγωσιν οἱ ἄνθρωποι ὅτι ἀετὸς ἦλθεν ἐπὶ τὸν Γανυμήδην, ὁ ἀετὸς ἐστὶν ὁ Νάας, ὁ δὲ Γανυμήδης ὁ Ἀδάμ.
- 5.26.35 καὶ ὅταν λέγωσιν ὅτι ὁ χρυσὸς ἦλθεν ἐπὶ τὴν Δανάην καὶ ἐπαιδοποίησεν ἐξ αὐτῆς, ὁ χρυσὸς ἐστὶν ὁ Ἐλωείμ, <ἡ> Δανάη δὲ ἐστὶν ἡ Ἑδέμ. Ὁμοίως δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον πάντας τοὺς τοιοῦτους λόγους, μῦθοις ἐμφερ <εῖς> ὄντας, παρατιθέμενοι διδάσκουσιν.
- 5.26.36 ὅταν οὖν <ὁ> προφήτης λέγῃ· «ἄκουε, οὐρανέ, καὶ ἐνωτίζου, ἡ γῆ· κύριος ἐλάλησεν», οὐρανὸν λέγει, φησί, τὸ πνεῦμα τὸ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ <ἃ> πὸ τοῦ Ἐλωείμ, γῆν δὲ τὴν ψυχὴν τὴν <ἀπὸ τῆς Ἑδέμ> ἐν τῷ ἀνθρώπῳ σὺν τῷ πνεύματι, κύριον δὲ τὸν Βαρούχ.
- 5.26.37 «οὐκ ἔγνω με», φησὶν, <ὁ πατὴρ λέγει>, «Ἰσραήλ»· Ἰσραήλ δὲ τὴν Ἑδέμ <λέγει> —Ἑδέμ γὰρ λέγεται καὶ Ἰσραήλ, ἡ σύζυγος τοῦ Ἐλωείμ—· εἰ γὰρ ἐγνώκει, <φησὶν>, ὅτι πρὸς τῷ ἀγαθῷ εἰμί, οὐκ ἂν ἐκόλαζε τὸ πνεῦμά <μου>, τὸ ἐν τοῖς ἀνθρώποις διὰ τὴν πατρικὴν ἄγνοιαν ἐνδεθέν. Γέγραπται δὲ καὶ ὅρκος ἐν τῷ πρώτῳ <αὐτῶν> βιβλίῳ τῷ ἐπιγραφομένῳ Βαρούχ, ὃν ὀρκίζουσι τοὺς κατακούειν μέλλοντας τούτων τῶν μυστηρίων καὶ τελεῖσθαι [παρὰ] τῷ ἀγαθῷ.
- 5.27.1 ὃν ὅρκον, φησὶν, ὥμοσεν ὁ πατὴρ ἡμῶν <ὁ> Ἐλωείμ παρὰ τῷ ἀγαθῷ γενόμενος καὶ οὐ μετεμελήθη ὁμόσας περὶ οὗ γέγραπτα(ι), φησὶν· «ὥμοσε κύριος καὶ οὐ μετεμεληθήσεται».
- 5.27.2 ἔστι δὲ ὁ ὅρκος οὗτος· «ὁμνύω τὸν ἐπάνω πάντων, τὸν ἀγαθόν, τηρῆσαι τὰ μυστήρια ταῦτα καὶ ἐξειπεῖν μηδενί, μηδὲ ἀνακάμψαι ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἐπὶ τὴν κτίσιν». ἐπειδὰν δὲ ὁμόσῃ τοῦτον τὸν ὅρκον, εἰσέρχεται πρὸς τὸν ἀγαθόν καὶ βλέπει «ὅσα ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη», καὶ πίνει ἀπὸ «τοῦ ζῶντος ὕδατος», ὅπερ ἐστὶ λουτρὸν αὐτοῖς, ὡς νομίζουσι, «πηγὴ ζῶντος ὕδατος ἀλλομένου».
- 5.27.3 διακεχώρισται γάρ, φησὶν, ἀνὰ μέσον ὕδατος καὶ ὕδατος, καὶ ἔστιν ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ στερεώματος τῆς πονηρᾶς κτίσεως, ἐν ᾧ λούονται οἱ χοϊκοὶ καὶ ψυχικοὶ ἄνθρωποι, καὶ ὕδωρ ἐστὶν <τὸ> ὑπεράνω τοῦ στερεώματος τοῦ ἀγαθοῦ, ζῶν <ὃν>, ἐν ᾧ λούονται οἱ πνευματικοὶ ζῶντες ἄνθρωποι, <καὶ> ἐν ᾧ ἐλούσατο <ὁ> Ἐλωείμ καὶ λουσάμενος οὐ μετεμελήθη.
- 5.27.4 καὶ ὅταν λέγῃ, φησὶν, ὁ προφήτης· «λαβεῖν ἑαυτῷ γυναῖκα πορνείας, διότι <ἐκ> πορνεύουσα ἐκπορνεύσει ἡ γῆ ἀπὸ ὅπισθε τοῦ κυρίου»—τουτέστιν ἡ Ἑδέμ ἀπὸ τοῦ Ἐλωείμ—, ἐν τούτοις, φησὶν, ὁ προφήτης σαφῶς λαλεῖ τὸ ὅλον μυστήριον, καὶ οὐκ ἀκούεται διὰ τὴν κακίαν τοῦ

Νάας. Κατὰ τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον τρόπον καὶ τὰς ἄλλας προφητικὰς <γραφὰς> ὁμοίως παρῶδοῦσι διὰ πλείονων βιβλίων· ἔστι δὲ αὐτοῖς προηγουμένως βιβλίον ἐπιγραφόμενον Βαρούχ, ἐν ᾧ ὅλην τὴν τοῦ μύθου αὐτῶν διαγωγὴν ὁ ἐντυχὼν γινώσεται.

5.27.5 πολλαῖς μὲν οὖν αἰρέσεσιν ἐντυχῶν, ἀγαπητοί, οὐδενὶ τούτου κακῶ χεῖρονι ἐνέτυχον.

5.27.6 ἀληθῶς δέ, ὥσπερ <αὐτὸς> λέγει οἰκειότατα, τὸν [αὐτοῦ] Ἡρακλέα δεῖ μιμησαμένους <ἡμᾶς> ἐκκαθᾶραι τὴν Αὐγείου κόπρον, μᾶλλον δὲ ἀμάραν, εἰς ἣν ἐμπεσόντες οἱ τούτου ἀνεχόμενοι οὐ <μόνον οὐ> πώποτε ἀποπλυθήσονται, ἀλλ' οὐδὲ ἀνακύψαι δυνήσονται. Ἐπεὶ γοῦν καὶ τὰ Ἰουστίνου τοῦ ψευδογνωστικοῦ ἐπιχειρήματα ἐξεθέμεθα, δοκεῖ καὶ τὰς τῶν ἀκολούθων αἰρετικῶν δόξας ἐν ταῖς ἐξῆς βίβλοις ἐκθέσθαι μηδένα τε καταλιπεῖν ἀνέλε <γ> κτον αὐτῶν, τῶν ὑπ' αὐτῶν λεγομένων <μόνων> παρατιθεμένων ὄντων ἱκανῶν πρὸς παραδειγματισμόν, εἰ καὶ [μόνον] ἐκκριθεῖν τὰ ἀπόκρυφα παρ' αὐτοῖς καὶ ἄρρητα, ἃ μόλις <καὶ> μετὰ πολλοῦ πόνου μυο <ῶ> νται [οἱ] ἄφρονες.

5.28.1 ἴδωμεν οὖν τί καὶ Σίμων λέγει. <ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ Σ> Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἔκτῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων ἐλέγχου· Τίνα τὰ Σίμωνι τετολμημένα, καὶ ὅτι ἐκ μαγικῶν καὶ ποιητικῶν τὸ δόγμα <αὐτοῦ συνιστάμενον> κρατύνει.

6.3 Τίνα ὁ Οὐαλεντίνος δογματίζει, καὶ ὅτι ἐκ γραφῶν οὐ συνίσταται αὐτοῦ τὸ δόγμα, ἀλλὰ ἐκ τῶν Πλατωνικῶν καὶ Πυθαγορικῶν δογμάτων. Καὶ τίνα τὰ Σεκούνδῳ καὶ Πτολεμαίῳ καὶ Ἡρακλέωνι δοκοῦντα, καὶ <ὅτι> καὶ αὐτοὶ τοῖς αὐτοῖς οἷς οἱ Ἑλλήνων σοφοὶ ἐχρήσαντο <δόγμασιν, ἀλλ'> ἄλλοις ῥήμασι.

6.5 Τίνα τὰ Μάρκῳ καὶ Κολαρβάσῳ νομισθέντα, καὶ ὅτι τινὲς αὐτῶν μαγείαις καὶ ἀριθμοῖς Πυθαγορείοις <προσ> ἔσχον. Ὅσα μὲν οὖν ἐδόκει τοῖς ἀπὸ τοῦ ὄψεως τὰς ἀρχὰς παρειληφόσι καὶ κατὰ <ση> μείωσιν τῶν χρόνων εἰς φανερόν τὰς δόξας <αὐτῶν> ἐκουσίως προενεγκάμενοις, ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ οὔση πέμπτῃ τοῦ ἐλέγχου τῶν αἰρέσεων ἐξεθέμην.

6.6.1 νυνὶ δὲ καὶ τῶν ἀκολούθων τὰς γνώμας οὐ σιωπήσω, ἀλλ' οὐδὲ μίαν ἀνέλεγκτον καταλείψω, εἴ γε δυνατόν πάσας ἀπομνημονεύσαι καὶ τὰ τούτων ἀπόρρητα ὄργια—ἃ δικαίως ὄργια κλητέον· οὐ γὰρ μακρὰν ἀπέχουσιν <θεοῦ> ὀργῆς τοιαῦτα τετολμηκότες, ἵνα καὶ τῇ ἐτυμολογίᾳ χρήσωμαι. — Δοκεῖ οὖν καὶ τὰ Σίμωνος τοῦ Γειττηνοῦ, κώμης τῆς Σαμαρείας, <δόγματα> νῦν ἐκθέσθαι, παρ' οὗ καὶ τοὺς ἀκολούθους δείξομεν ἀφορμὰς λαβόντας ἐτέροις ὀνόμασιν ὅμοια τετολμηκέναι.

6.7.1 οὗτος ὁ Σίμων, μαγείας ἔμπειρος ὢν καὶ τὰ μὲν παίξας πολλοὺς κατὰ τὴν Θρασυμήδους τέχνην—ᾧ τρόπῳ ἄνωθεν ἐξεθέμεθα—, τὰ δὲ καὶ διὰ δαιμόνων κακουργήσας, θεοποιῆσαι ἑαυτὸν ἐπεχείρησεν, ἄνθρωπος γόης καὶ μεστὸς ἀπονοίας, ὃν ἐν ταῖς Πράξεσιν οἱ ἀπόστολοι ἤλεγξαν. Οὗ πολλῶ σοφώτερον καὶ μετριώτερον Ἄψεθος ὁ Λίβυς, ὀρεχθεὶς θεὸς νομισθῆναι ἐν Λιβύῃ, ἐπεχείρησεν· οὗ τὸν μῦθον, οὐ πολὺ τι ἀπεμφαίνοντα τῆς Σίμωνος τοῦ ματαίου ἐπιθυμίας, δοκεῖ διηγῆσθαι, ὄντα ἄξιον τῆς τούτου ἐπιχειρήσεως.

6.8.1 Ἄψεθος ὁ Λίβυς ἐπεθύμησε θεὸς γενέσθαι· ὥς δὲ πολυπραγμονῶν πάνυ ἀπετύγχανε τῆς ἐπιθυμίας, ἠθέλησε καὶ δοκεῖν γεγονέναι. καὶ ἔδοξέ γε ὥς ἀληθῶς χρόνῳ πλείονι γεγονέναι θεός· ἔθυσον γὰρ οἱ ἀνόητοι Λίβυες αὐτῷ <ὥς> θεῖα τινὶ δυνάμει, νομίζοντες ἄνωθεν ἐξ οὐρανοῦ πεπιστευκέναι φωνῇ.

6.8.2 συναθροίσας γοῦν εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν οἰκίσκον ὄρνιθας πλείστους ψιττακοὺς κατέκλεισεν· εἰσὶ δὲ πλεῖ(στ)οι κατὰ τὴν Λιβύην ψιττακοὶ καὶ ἐναργῶς μιμούμενοι πάνυ τὴν ἀνθρωπίνην φωνήν. οὗτος χρόνῳ διαθρέψας τοὺς ὄρν <ε> ις ἐδίδαξε λέγειν· Ἄψεθ(ος) θ <ε> ὅς ἐστιν. ὥς δὲ ἤσκησαν οἱ ὄρνιθες χρόνῳ πολλῷ καὶ τοῦτο ἔλεγον ὅπερ ᾤετο [τὸ] λεχθὲν ποιήσιν θεὸν εἶναι νομίζεσθαι τὸν Ἄψεθον, τότε ἀνοίξας τὸ οἶκημα εἶασεν ἄλλον ἀλλαχόσε τοὺς ψιττακοὺς.

πετομένων δὲ τῶν ὀρνίθων ἐξήλθεν ὁ φθόγγος εἰς πᾶσαν τὴν Λιβύην καὶ τὰ ῥήματα αὐτῶν διήλθε μέχρι τῆς Ἑλληνικῆς γῆς.

- 6.8.3 καὶ οὕτως οἱ Λίβυες καταπλαγέντες ἐπὶ τῇ τῶν ὀρνίθων φωνῇ τό τε πραχθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀψέθου πανούργευμα μὴ ἐν <ν> οἴσαντες θεὸν εἶχον τὸν Ἀψέθον. τῶν δὲ Ἑλλήνων τις, ἀκριβῶς ἐννοήσας τὸ σόφισμα τοῦ νενομισμένου θεοῦ, διὰ τῶν αὐτῶν ἐκείνων ψιττακῶν οὐκ ἐλέγχει μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀφανίζει τὸν ἀλαζόνα καὶ φορτικὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον.
- 6.8.4 μετεδίδασκε γὰρ ὁ Ἑλλήν καθείρξας πολλοὺς ἀπὸ τῶν ψιττακῶν λέγειν· Ἀψέθος ἡμᾶς κατακλείσας ἠνάγκασε λέγειν· Ἀψέθος θεὸς ἐστίν. ἀκούσαντες δὲ οἱ Λίβυες τῆς παλινωδίας τῶν ψιττακῶν, πάντες ὁμοθυμαδὸν συνελθόντες κατέκαυσαν τὸν Ἀψέθον. Οὕτως ἡγήτεον <τοῦς> Σίμωνα τὸν μάγον ἀπεικάζοντας τῷ Λίβυϊ τάχιον <τούτου τοῦ> ἀνθρώπου γενόμενον [οὕτως] θεόν.
- 6.9.1 εἰ δὲ ἔχει τὰ τῆς εἰκόνης ἀκριβῶς καὶ πέπονθεν ὁ μάγος πάθος τι παραπλήσιον Ἀψέθῳ, ἐπιχειρήσομεν μεταδιδάσκειν τοῦ Σίμωνος τοὺς ψιττακοὺς ὅτι Χριστὸς οὐκ ἦν Σίμων ὁ ἐστὼς στὰς στησόμενος, ἀλλ' ἄνθρωπος [ἦν], ἐκ σπέρματος γέννημα γυναικός, ἐξ αἱμάτων καὶ ἐπιθυμίας σαρκικῆς καθάπερ καὶ οἱ λοιποὶ <ἄνθρωποι> γεγεννημένος· καὶ ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει, προϊόντος τοῦ λόγου ῥαδίως ἐπιδείξομεν.
- 6.9.3 Λέγει δὲ ὁ Σίμων μεταφράζων τὸν νόμον Μωϋσέως ἀνοήτως τε καὶ κακοτέχνως Μωσέως γὰρ λέγοντος ὅτι «ὁ θεὸς πῦρ φλέγον ἐστὶ καὶ καταναλίσκον», δεξάμενος τὸ λεχθὲν ὑπὸ Μωσέως οὐκ ὀρθῶς, πῦρ εἶναι λέγει τῶν ὅλων τὴν ἀρχήν, οὐ νοήσας τὸ εἰρημένον ὅτι θεὸς οὐ πῦρ, ἀλλὰ πῦρ φλέγον καὶ καταναλίσκον, οὐκ αὐτὸν διασπῶν μόνον τὸν νόμον Μωσέως, ἀλλὰ καὶ τὸν σκοτεινὸν Ἡράκλειτον συλαγωγῶν. ἀπέραντον δὲ εἶναι δύναμιν ὁ Σίμων προσαγορεύει τῶν ὅλων τὴν ἀρχήν, λέγων οὕτως· «τοῦτο τὸ γράμμα Ἀποφάσεως φωνῆς καὶ ὀνόματος ἐξ ἐπινοίας τῆς μεγάλης δυνάμεως τῆς ἀπεράντου.
- 6.9.4 διὸ ἔσται ἐσφραγισμένον <καὶ> κεκρυμμένον <καὶ> κεκαλυμμένον, κείμενον ἐν τῷ οἰκητηρίῳ, οὗ ἡ ῥίζα τῶν ὅλων τεθεμελιώται».
- 6.9.5 οἰκητήριον δὲ λέγει εἶναι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, τὸν ἐξ αἱμάτων γεγεννημένον, καὶ κατοικεῖν ἐν αὐτῷ τὴν ἀπέραντον δύναμιν, ἣν ῥίζα <ν> εἶναι τῶν ὅλων φησίν. ἔστι δὲ ἡ ἀπέραντος δύναμις, τὸ πῦρ, κατὰ τὸν Σίμωνα οὐδὲν ἀπλοῦν, καθάπερ οἱ πολλοὶ ἀπλᾶ λέγοντες εἶναι τὰ τέσσαρα στοιχεῖα καὶ τὸ πῦρ ἀπλοῦν εἶναι νενομίσασιν, ἀλλὰ γὰρ εἶναι [τὴν] τοῦ πυρὸς διπλῆν τινα τὴν φύσιν· καὶ τῆς διπλῆς ταύτης καλεῖ τὸ μὲν τι κρυπτόν, τὸ δὲ τι φανερόν· κεκρύφθαι δὲ τὰ κρυπτά ἐν τοῖς φανεροῖς τοῦ πυρὸς, καὶ τὰ φανερά τοῦ πυρὸς ὑπὸ τῶν κρυπτῶν γεγενέσθαι.
- 6.9.6 —ἔστι δὲ τοῦτο ὅπερ Ἀριστοτέλης δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ καλεῖ, ἡ Πλάτων νοητὸν καὶ αἰσθητόν.
- 6.9.7 —καὶ τὸ μὲν φανερόν τοῦ πυρὸς πάντα ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὅσα ἂν τις ἐπινοήσῃ ἢ καὶ λάθῃ παραλιπὼν τῶν ὁρατῶν, τὸ δὲ κρυπτόν πᾶν ὃ τι ἐννοήσῃ τις νοητὸν καὶ πεφευγὸς τὴν αἰσθησιν ἢ καὶ παραλείπει μὴ διανοηθείς. Καθόλου δὲ ἔστιν εἰπεῖν· πάντων τῶν ὄντων, αἰσθητῶν τε καὶ νοητῶν, ὧν ἐκεῖνος κρυφίων καὶ φανερῶν προσαγορεύει, ἔστι θησ(αυ)ρὸς τὸ πῦρ τὸ ὑπερουράνιον, οἷον εἰ δένδρον <τι> μέγα, ὡς <τὸ> δι' ὀνείρου βλεπόμενον τῷ Ναβουχοδονόσορ, «ἐξ οὗ πᾶσα σὰρξ τρέφεται».
- 6.9.9 καὶ τὸ μὲν φανερόν εἶναι τοῦ πυρὸς νομίζει τὸ πρέμνον, τοὺς κλάδους, τὰ φύλλα, τὸν ἔξωθεν αὐτῷ περικείμενον φλοιόν· ἅπαντα, φησί, ταῦτα τοῦ μεγάλου δένδρου ἀναφθέντα ὑπὸ τῆς παμφάγου τοῦ πυρὸς φλογὸς ἀφανίζεται· ὁ δὲ καρπὸς τοῦ δένδρου, ἐὰν ἐξεικονισθῇ καὶ τὴν ἑαυτοῦ μορφήν ἀπολάβῃ, εἰς ἀποθήκην τίθεται, οὐκ εἰς τὸ πῦρ.
- 6.9.10 γέγονε μὲν γὰρ, φησίν, ὁ καρπός, ἵνα εἰς τὴν ἀποθήκην τεθῇ, τὸ δὲ ἄχυρον, ἵνα παραδοθῇ τῷ πυρί, ὅπερ ἐστὶ πρέμνον, οὐχ αὐτοῦ χάριν ἀλλὰ τοῦ καρποῦ γεγεννημένον. Καὶ τοῦτό ἐστι, φησί,

τὸ γεγραμμένον ἐν τῇ γραφῇ· «ὁ γὰρ ἀμπελὼν κυρίου Σαβαὼθ οἷ(κ)ος τοῦ Ἰσραὴλ ἐστὶ, καὶ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα νεόφυτον ἡγαπημένον».

6.10.1 εἰ δὲ ἄνθρωπος τοῦ Ἰούδα νεόφυτον ἡγαπημένον, δέδεικται, φησὶν, ὅτι <τὸ> ξύλον οὐκ ἄλλο τι ἀλλ' ἢ ἄνθρωπός ἐστιν.

6.10.2 ἀλλὰ περὶ τῆς ἐκκρίσεως αὐτοῦ καὶ διακρίσεως ἱκανῶς, φησὶν, εἴρηκεν ἡ γραφή, καὶ πρὸς διδασκαλίαν ἀρκεῖ τοῖς ἐξεικονισμένοις τὸ λεχθὲν ὅτι «πᾶσα σὰρξ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα σαρκὸς ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε· τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα». ῥῆμα δέ, φησὶν, ἐστὶ κυρίου τὸ ἐν στόματι γεννώμενον ῥῆμα καὶ λόγος, ἄλλ <ο δ> ἐ χωρίον γενέσεως οὐκ ἔστι. Τοιούτου δὲ ὄντος, ὡς δι' ὀλίγων εἰπεῖν, κατὰ τὸν Σίμωνα τοῦ πυρός, καὶ πάντων τῶν <μερῶν αὐτοῦ>, ὄντων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων, ἐνήχων καὶ <ἀν> ήχων, ἀριθμητῶν καὶ <ἀν> ἀρίθμων, <φρόνησιν ἐχόντων> —ὧν αὐτὸς ἐν τῇ Ἀποφάσει τῇ μεγάλῃ καλεῖ τελείων νοερῶν—, [οὕτως ὡς] ἕκαστον τῶν ἀπειρά(κι)ς ἀπείρων <μερῶν ἐπιδέχεται> ἐπινοηθῆναι <ὡς> δυνάμενον καὶ λαλεῖν καὶ διανοεῖσθαι καὶ ἐνεργεῖν, οὕτως ὡς, φησὶν, Ἐμπεδοκλῆς <λέγει>· γαίῃ μὲν γὰρ γαῖαν ὀπώπαμεν, ὕδατι δ' ὕδωρ, αἰθέρι δ' αἰθέρα <δῖον>, ἀτὰρ πυρὶ πῦρ αἰδηλον, καὶ <στοργῇ> στοργήν, νεῖκος <δ'> ἔτι νεῖκεῖ λυγρῶ.

6.12.1 Πάντα γάρ, φησὶν, ἐνόμιζε τὰ μέρη τοῦ π(υ)ρός, τὰ <ὁρατὰ καὶ τὰ> ἀόρατα, «φρόνησιν ἔχειν καὶ νόματος αἴσαν». Γέγονεν οὖν ὁ κόσμος ὁ γεννητὸς ἀπὸ τοῦ ἀγεννήτου πυρός. ἤρξατο δέ, φησί, γίνεσθαι τοῦτον τὸν τρόπον· ἐξ ῥίζας τὰς πρώτας τῆς ἀρχῆς τῆς γενέσεως λαβὼν ὁ γεννητὸς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πυρὸς ἐκείνου. γεγενῆσθαι γὰρ τὰς ῥίζας <ταύτας> φησὶ κατὰ συζυγίαν ἀπ(ὸ) τοῦ πυρός, ἅστινας ῥίζας καλεῖ Νοῦν καὶ Ἐπίνοϊαν, Φωνήν καὶ Ὄνομα, Λογισμὸν καὶ Ἐνθύμησιν.

6.12.2 εἶναι δὲ ἐν ταῖς ἐξ ῥίζαις ταύταις πᾶσαν ὁμοῦ τὴν ἀπέραντον δύναμιν δυνάμει, οὐκ ἐνεργείᾳ, ἦντινα ἀπέραντον δύναμιν <εἶναί> φησι τὸν ἐστῶτα <στάντα> στησόμενον.

6.12.3 ὃς ἐὰν μὲν ἐξεικονισθῇ, ὧν ἐν ταῖς ἐξ δυνάμεσιν, ἔσται οὐσίᾳ, δυνάμει, μεγέθει, ἀποτελέσματι μία καὶ ἡ αὐτὴ τῇ ἀγεννήτῳ καὶ ἀπεράντῳ δυνάμει, οὐδὲν ὅλως ἔχουσα ἐνδεέστερον ἐκείνης τῆς ἀγεννήτου καὶ ἀπαραλ <λ> ἀκτου καὶ ἀπεράντου δυνάμεως.

6.12.4 ἐὰν δὲ μείνη [τῇ] δυνάμει μόνον ἐν ταῖς ἐξ δυνάμεσι καὶ μὴ ἐξεικονισθῇ, ἀφανίζεται, φησί, καὶ ἀπόλλυται, οὕτως ὡς ἡ δύναμις ἡ γραμματικὴ <ῆ> ἡ γεωμετρικὴ ἐν ἀνθρώπου ψυχῇ· προσλαβοῦσα γὰρ ἡ δύναμις τεχν <ίτ> ἡν, φῶς τῶν γινομένων (γ)ίνεται, μὴ προσλαβοῦσα δέ, ἀτεχνία καὶ σκότος, καὶ ὡς ὅτι οὐκ ἦν, ἀποθνήσκοντι τῷ ἀνθρώπῳ συνδιαφθείρεται. Τῶν δὲ ἐξ δυνάμεων τούτων καὶ τῆς ἐβδόμης τῆς μετὰ τῶν ἐξ καλεῖ τὴν πρώτην συζυγίαν, Νοῦν καὶ Ἐπίνοϊαν, οὐρανὸν καὶ γῆν· καὶ τὸν μὲν ἄρσενά ἄνωθεν ἐπιβλέπειν καὶ προνοεῖν τῆς συζύγου, τὴν δὲ γῆν ὑποδέχεσθαι κάτω τοὺς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καταφερομένους τῇ γῇ συγγενεῖς νοερούς καρπούς.

6.13.1 διὰ τοῦτο, φησὶν, ἀποβλέπων πολλάκις ὁ λόγος πρὸς τὰ ἐκ Νοῦς καὶ Ἐπινοίας γεγεννημένα—τουτέστιν ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς—λέγει· «ἄκουε, οὐρανέ, καὶ ἐνωτίζου, γῆ, ὅτι κ(ύριος) ἐλάλησεν· υἱοὺς ἐγέννησα καὶ ὕψωσα, αὐτοὶ δέ με ἠθέτησαν». ὁ δὲ λέγων ταῦτα, φησὶν, ἡ ἐβδόμη δύναμις ἐστίν, <ὁ> ἐστὼς στὰς στησόμενος· αὐτὸς γὰρ αἴτιος τούτων τῶν καλῶν ὧν ἐπήνεσε Μωσῆς καὶ εἶπε «καλὰ λίαν». ἡ δὲ Φωνὴ καὶ τὸ Ὄνομα ἥλιος καὶ σελήνη, ὁ δὲ Λογισμὸς καὶ ἡ Ἐνθύμησις ἀήρ καὶ ὕδωρ. ἐν δὲ τούτοις ἅσασιν ἐμμέμικται καὶ κέκρται, ὡς ἔφην, ἡ μεγάλη δύναμις, ἡ ἀπέραντος, ὁ ἐστὼς. Μωσέως οὖν εἰρηκότος « <ἐν> ἐξ ἡμέραις, ἐν αἷς ὁ θεὸς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ <τῇ ἡμέρᾳ> τῇ ἐβδόμῃ κατέπαυσεν ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ», τὸν εἰρημένον τρόπον μετοικονομήσας ὁ Σίμων ἑαυτὸν θεοποιεῖ.

- 6.14.2 ὅταν <γάρ> οὖν <αἱ γραφαὶ> λέγωσιν ὅτι εἰσὶ τρεῖς ἡμέραι πρὸ ἡλίου καὶ σελήνης γεγενημέναι, αἰνίσσονται, <φησί,> Νοῦν καὶ Ἐπίνοιαν—τουτέστιν οὐρανὸν καὶ γῆν—καὶ τὴν ἐβδόμην δύναμιν, τὴν ἀπεράντον· αὐταὶ γὰρ αἱ τρεῖς δυνάμεις εἰσὶ πρὸ πασῶν τῶν ἄλλων γενόμεναι.
- 6.14.3 ὅταν δὲ λέγωσι· «πρὸ πάντων τῶν αἰώνων γεννᾷ με», περὶ τῆς ἐβδόμης, φησί, δυνάμεως τὰ τοιαῦτα λέγεται [εἶναι]· ἐβδόμη γὰρ <ἐστι, φησί,> [αὕτη] δύναμις ἣτις ἦν δύναμις ὑπάρχουσα ἐν τῇ ἀπεράντῳ δυνάμει, ἣτις γέγονε πρὸ πάντων τῶν αἰώνων.
- 6.14.4 αὕτη ἐστὶ, φησὶν, ἡ ἐβδόμη δύναμις περὶ ἧς λέγει Μωσῆς· «καὶ πνεῦμα θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος», τουτέστι, φησί, τὸ πνεῦμα τὸ πάντα ἔχον ἐν ἑαυτῷ, εἰκὼν <ὄν> τῆς ἀπεράντου δυνάμεως. περὶ ἧς ὁ Σίμων λέγει· «εἰκὼν ἐξ ἀφθάρτου μορφῆς, κοσμοῦσα μόνη πάντα».
- 6.14.5 αὕτη γὰρ ἡ δύναμις, ἡ ἐπιφερομένη ἐπάνω τοῦ ὕδατος, ἐξ ἀφθάρτου, φησί, γεγενημένη μορφῆς, κοσμεῖ μόνη πάντα. Τοιαύτης οὖν τινος καὶ παραπλησίου τῆς κατασκευῆς τοῦ κόσμου(ου) γενομένης παρ’ αὐτοῖς, «ἔπλασε», φησὶν, «ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς λαβών»· ἔπλασε δὲ οὐχ ἀπλοῦν ἀλλὰ διπλοῦν· «κατ’ εἰκόνα καὶ καθ’ ὁμοίωσιν».
- 6.14.6 εἰκὼν δὲ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἐπιφερόμενον ἐπάνω τοῦ ὕδατος· ὃ ἐὰν μὴ ἐξεικονισθῇ, μετὰ τοῦ κόσμου ἀπολεῖται, δυνάμει μεῖναν μόνον, μὴ καὶ ἐνεργεῖα γενόμενον—τουτό ἐστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν». —ἐὰν δὲ ἐξεικονισθῇ καὶ γένηται ἀπὸ στιγμῆς ἀμερίστου, ὥς, <φησί,> γέγραπται ἐν τῇ Ἀποφάσει, τὸ μικρὸν μέγα γενήσεται, τὸ δὲ μέγα ἔσται εἰς τὸν ἄπειρον αἰῶνα καὶ ἀπαράλ <λ> ακτον, τὸ <ν> μηκέτι γινόμενον. Πῶς οὖν καὶ τίνα τρόπον, φησί, πλάσ <σ> ει τὸν ἄνθρωπον ὁ θεός; ἐν (π)αραδείσῳ· οὕτως γὰρ αὐτῷ δοκεῖ.
- 6.14.7 ἔστω, φησί, παράδεισος ἡ μήτρα· καὶ ὅτι τοῦτό ἐστιν ἀληθές, ἡ γραφὴ διδάσκει ὅτε λέγει· «ἐγὼ εἰμι ὁ πλάσσων σε ἐν μήτρᾳ μητρὸς σου»· καὶ τοῦτο γὰρ οὕτω θέλει γεγράφθαι. τὸν παράδεισον <οὖν> , φησὶν, ἀλληγορῶν ὁ Μωσῆς τὴν μήτραν εἵρηκεν, εἵπερ δεῖ τῷ λόγῳ πιστεῦναι.
- 6.14.8 εἰ δὲ πλάσσει ὁ θεὸς ἐν μήτρᾳ μητρὸς τὸν ἄνθρωπον, τουτέστιν ἐν παραδείσῳ, ὥς ἔφην, ἔστω παράδεισος ἡ μήτρα, Ἐδὲμ δὲ τὸ χόριον, «ποταμὸς <δὲ> ἐκπορευόμενος ἐξ Ἐδὲμ ποτίζει <ν> τὸν παράδεισον» ὁ ὀμφαλός. οὗτος <δέ> , φησὶν, ὁ ὀμφαλὸς «ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχάς»· ἐκατέρωθεν γὰρ τοῦ ὀμφαλοῦ δύο εἰσὶν ἀρτηρίαι παρατεταμέναι, ὀχετοὶ πνεύματος, καὶ δύο φλ(έβ)ες, ὀχετοὶ αἵματος.
- 6.14.9 ἐπειδὴν δέ, φησὶν, ἀπὸ τοῦ Ἐδὲμ <τοῦ> χορίου ἐκπορευόμενος ὁ ὀμφαλὸς ἐμφύη τῷ γεν <ν> (ω)μένῳ κατὰ τὸ ἐπιγάστριον—ὃ κοινῶς πάντες προσαγορεύουσιν ὀμφαλόν—, αἱ δὲ δύο φλέβες, δι’ ὧν ῥεῖ καὶ φέρεται ἀπὸ τοῦ Ἐδὲμ τοῦ χορίου τὸ αἷμα, κατὰ τὰς καλουμένας πύλας τοῦ ἥπατος—αἵτινες τὸ γεννώμενον τρέφουσιν—, αἱ δὲ <δύο> ἀρτηρίαι—ἃς ἔφημεν ὀχετοὺς εἶναι πνεύματος, ἐκατέρωθεν περιλαβοῦσαι τὴν κύστιν κατὰ τὸ πλατὺ ὅσοῦν—πρὸς τὴν μεγάλην συνάπτωσιν ἀρτηρίαν—τὴν κατὰ ῥάχιν καλουμένην ἀορτήν—, [καὶ] οὕτως διὰ τῶν παραθύρων ἐπὶ τὴν καρδίαν ὁδεῦσαν τὸ πνεῦμα κίνησιν ἐργάζεται τῷ ἐμβρύῳ.
- 6.14.11 πλασσόμενον <μὲν> γὰρ τὸ βρέφος ἐν τῷ παραδείσῳ οὔτε τῷ στόματι τροφὴν λαμβάνει οὔτε ταῖς ῥίσις ἀναπνέει· ἐν ὑγροῖς γὰρ ὑπάρχοντι αὐτῷ παρὰ πόδας ἦν ὁ θάνατος εἰ ἀνέπνευσεν· ἐπεσπάσατο γὰρ ἂν ἀπὸ τῶν ὑγρῶν καὶ ἐφθάρη. ἀλλὰ γὰρ ὅλον περιέσφιγκται τῷ καλουμένῳ χιτῶνι ἀμνίῳ, τρέφεται δὲ δι’ ὀμφαλοῦ, καὶ διὰ τῆς <ἀορτῆς τῆς> κατὰ ῥάχιν, ὥς ἔφην, τὴν τοῦ πνεύματος οὐσίαν λαμβάνει. Ὁ οὖν ποταμός, φησὶν, ὁ ἐκπορευόμενος ἐξ Ἐδὲμ εἰς τέσσαρας ἀφορίζεται ἀρχάς, <εἰς> ὀχετοὺς τέσσαρας, τουτέστιν εἰς τέσσαρας αἰσθήσεις τοῦ γεννωμένου· ὄρασιν, [ἀκοήν,] γεῦσιν, ὄσφρησιν καὶ ἀφήν.

6.15.1

ταύτας γὰρ ἔχει μόνας τὰς αἰσθήσεις ἐν τῷ παραδείσῳ πλασσόμενον τὸ παιδίον. οὗτος <δέ> ,
φησίν, ἐστὶν ὁ νόμος ὃν ἔθηκε Μωσ(ῆ)ς, καὶ πρὸς τοῦτον αὐτὸν τὸν νόμον γέγραπται τῶν
βιβλίων ἕκαστον, ὡς <αἱ> ἐπιγραφαὶ δηλοῦσι.

6.15.2 τὸ <γὰρ> πρῶτον βιβλίον Γένεσις· ἦρκει, φησί, πρὸς γνῶσιν τῶν ὅλων ἡ ἐπιγραφή τοῦ
βιβλίου. αὕτη γάρ, φησίν, ἐστὶν ἡ Γένεσις ὅρασις, εἰς ἣν ἀφορίζεται <τοῦ> ποταμοῦ σχίσιν ἡ
μία· ἐθεάθη γὰρ ὁ κόσμος ἐν ὁράσει.

6.15.3 <ἡ δὲ> ἐπ(ι)γραφή βιβλίου δευτέρου Ἐξοδος· ἔδει γὰρ τὸ γεννηθέν, τ(ῆ)ν Ἑρυθρὰν
διοδεῦσαν θάλασσαν, ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν ἔρημον— <τὴν> Ἑρυθρὰν δὲ <θάλασσαν> λέγει, φησί,
τὸ αἷμα—καὶ γεύσασθαι πικρὸν ὕδωρ. πικρὸν γάρ, φησίν, ἐστὶ τὸ ὕδωρ τὸ μετὰ τὴν Ἑρυθρὰν
θάλασσαν, ὅπερ ἐστὶν ὁδὸς τῆς κατὰ τὸν βίον γνώσεως, <διὰ> τῶν ἐπιπόνων ὁδευομένη καὶ
πικρῶν.

6.15.4 στραφέν δὲ ὑπὸ Μωσέως—τουτέστι τοῦ λόγου—τὸ πικρὸν ἐκεῖνο γίνεται γλυκύ. καὶ ὅτι ταῦθ'
οὕτως ἔχει, κοινῇ πάντων <τῶν ἐθνῶν, φησίν,> ἔστιν ἀκοῦσαι κατὰ τοὺς ποιητὰς λεγόντων·
ρίζη μὲν μέλαν <ἔσκε> , γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνθος μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ'
ὀρύσσειν ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται. Ἀρκεῖ, φησί, <τὸ> λεχθὲν ὑπὸ τῶν
ἐθνῶν πρὸς ἐπίγνωσιν τῶν ὅλων τοῖς ἔχουσιν ἀκο(ας) (ὑ)πακοῆς· τούτου γάρ, φησίν, ὁ
γευσάμενος τοῦ καρποῦ <οὐ μόνον> ὑπὸ τῆς Κίρκης οὐκ ἀπεθηριώθη μόνος, ἀλλὰ καὶ τοὺς
ἡδη τεθηριωμένους, τῇ δυνάμει χρώμενος τοῦ τοιοῦτου καρποῦ, εἰς τὸν πρῶτον ἐκείνον, τὸν
ἴδιον αὐτῶν ἀνέπλασε καὶ ἀνετύπωσε καὶ ἀνεκαλέσατο χαρακτῆρα.

6.16.2 πιστὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ ἀγαπώμενος ὑπὸ τῆς φαρμακίδος ἐκείνης διὰ τὸν γαλακτώδη καὶ θεῖον
ἐκείνον καρπὸν, φησίν, εὐρίσκεται. Λευϊτικὸν ὁμοίως τὸ τρίτον βιβλίον, ὅπερ ἐστίν,
<φησίν,> ἡ ὁσφρησις <καὶ> ἀναπνοή. θυσιῶν γάρ ἐστι καὶ προσφορῶν ὅλον ἐκεῖνο τὸ
βιβλίον· ὅπου δέ ἐστι θυσία, ὁσμή τις εὐωδίας ἀπὸ τῆς θυσίας διὰ τῶν θυμιαμάτων γίνεται· περὶ
ἣν εὐωδίαν <τὴν> ὁσφρησίν <φησιν> εἶνα(ι) δοκ <ἰ> μιον.

6.16.3 Ἀριθμοὶ <δὲ> τὸ τέταρτον τῶν βιβλίων· γεῦσιν, <φησί,> λέγει, ὅπο(υ) <ὁ> (λ)όγος
ἐνεργεῖ· διὰ γὰρ τὸ λαλεῖν πάντα <τῇ τῶν> ἀριθμῶν τάξει <οὕτως> κ(α)λεῖται.
Δευτερονόμιον δὲ <τὸ πέμπτον βιβλίον, ὅπερ,> φησίν, ἐστὶ πρὸς τὴν ἀφήν τοῦ πεπλασμένου
παιδίου γεγραμμένον.

6.16.4 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀφή τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων ὁραθέντα θιγοῦσα ἀνακεφαλαιοῦται καὶ
βεβαιοῖ, σκληρὸν ἢ γλίσχρον, ἢ θερμὸν <ἢ ψυχρὸν> δοκιμάσασα, οὕτως τὸ πέμπτον βιβλίον
τοῦ νόμου ἀνακεφαλαίωσίς ἐστι τῶν πρὸ αὐτοῦ γραφέντων τεσσάρων. Πάντα οὖν, φησί, τὰ
ἀγεννήτά ἐστιν ἐν ἡμῖν δυνάμει, οὐκ ἐνεργεία, <οὕτως> ὡς ἡ γραμματικὴ <ἡ> ἡ
γεωμετρικὴ.

6.16.5 ἐὰν <μὲν> οὖν τύχη τοῦ λόγου τοῦ προσήκοντος καὶ διδασκαλίας, [καὶ] στραφήσεται τὸ
πικρὸν εἰς γλυκύ—τουτέστιν, <φησίν,> «αἱ ζιβύναι εἰς δρέπανα καὶ αἱ μάχαιραι εἰς
ἄροτρα»—, <καὶ> οὐκ ἔσται ἄχυρα καὶ ξύλα, τὰ γεννώμενα πυρί, ἀλλὰ καρπὸς τέλειος
ἐξεικονισμένος, ὡς ἔφην, ἴσος καὶ ὁμοιος τῇ ἀγεννήτῳ καὶ ἀπεράντῳ δυνάμει.

6.16.6 ἐὰν δὲ μείνη δ(έ)νδρον μόνον, καρπὸν μὴ ποιοῦν ἐξεικονισμένον, ἀφανίζεται. «ἐγγὺς γάρ
που», φησίν, «ἡ ἀξίνη παρὰ τὰς ρίζας τοῦ δένδρου· πᾶν δένδρον», φησί, «μὴ ποιοῦν καρπὸν
καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται». Ἔστιν οὖν κατὰ τὸν Σίμωνα τὸ μακάριον καὶ
ἄφθαρτον ἐκεῖνο ἐν παντὶ <ἀνθρώπῳ> κεκρυμμένον δυνάμει, οὐκ ἐνεργεία, ὅπερ ἐστὶν ὁ
ἐστὼς στὰς στησόμενος· ἐστὼς ἄνω ἐν τῇ ἀγεννήτῳ δυνάμει, στὰς κάτω ἐν τῇ ῥοῇ τῶν ὑδάτων,
ἐν εἰκόνι γεννηθείς, στησόμενος ἄνω παρὰ τὴν μακαρίαν ἀπέραντον δύναμιν, ἐὰν ἐξεικονισθῇ.

6.17.2

τρεις γάρ, φησίν, εἰσὶν ἐστῶτες <αἰῶνες> , καὶ ἄνευ τοῦ τρεῖς εἶναι ἐστῶτας αἰῶνας οὐ κοσμεῖ ὁ γεννητός, ὁ κατ' αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ ὕδατος φερόμενος, ὁ καθ' ὁμοίωσιν ἀναπεπλασμένος τέλειος ἐπου(ράν)ιος, <ὁ> κατ' οὐδεμίαν ἐπίνοιαν ἐνδεέστερος τῆς ἀγεννήτου δυνάμεως (γε)ν <ν> ὤμενος, τοῦτ' ἔστιν, <φησίν,> ὃ λέγουσιν· «ἐγὼ καὶ σὺ ἔν· <τὸ> πρὸ ἐμοῦ σύ, τὸ μετὰ σὲ ἐγώ».

- 6.17.3 αὕτη, φησίν, ἐστὶ <ν ἢ> δύναμις μία, διηρημένη <δ'> ἄνω κάτω, αὐτὴν γεννῶσα, αὐτὴν αὔξουσα, αὐτὴν ζητοῦσα, αὐτὴν εὐρίσκουσα, αὐτῆς μήτηρ οὖσα, αὐτῆς πατήρ, αὐτῆς ἀδελφή, αὐτῆς σύζυγος, αὐτῆς θυγάτηρ, αὐτῆς υἱός, [μήτηρ, πατήρ,] ἐν οὖσα· ρίζα τῶν ὅλων. Καὶ ὅτι, φησίν, ἀπὸ πυρὸς ἡ ἀρχὴ τῆς γενέσεώς ἐστὶ τῶν γεννωμένων, τοιοῦτον κατανόει τινὰ τρόπον.
- 6.17.4 πάντων ὅσων γένεσις ἐστίν, ἀπὸ πυρὸς ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιθυμίας τῆς γενέσεως γίνεται· τοιγαροῦν πυροῦσθαι τὸ ἐπιθυμεῖν τῆς μεταβλητῆς γενέσεως ὀνομάζεται.
- 6.17.5 ἔν δὲ ὃν τὸ πῦρ τροπὰς <σ> τρέφεται δύο· στρέφεται γάρ, φησίν, ἐν τῷ ἀνδρὶ τὸ αἷμα— καὶ θερμὸν καὶ ξανθὸν ὡς πῦρ τυπούμενον—εἰς σπέρμα, ἐν δὲ τῇ γυναικὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο αἷμα εἰς γάλα· καὶ γίνεται ἡ τοῦ ἄρρενος τροπὴ γένεσις, ἡ δὲ τῆς θηλείας τροπὴ τροφὴ τῷ γεννωμένῳ. αὕτη, φησίν, ἐστὶν «ἡ φλογίνη ῥομφαία ἡ στρεφομένη φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς».
- 6.17.6 στρέφεται γὰρ τὸ αἷμα εἰς σπέρμα καὶ γάλα, καὶ γίνεται ἡ δύναμις αὕτη πατήρ καὶ μήτηρ, σπορὰ τῶν γινομένων καὶ αὔξεις τῶν τρεφομένων, ἀπροσδεής, αὐτάρκης. φυλάσσεται δέ, φησί, τὸ ξύλον τῆς ζωῆς διὰ τῆς στρεφομένης φλογίνης(ς) ῥομφαίας, ὡς εἰρήκαμεν, <ἥτις ἐστὶ, φησίν,> ἡ δύναμις ἡ ἐ(βδ)όμη, ἡ ἐξ αὐτῆς <πάντα γεννῶσα,> ἡ πάντα ἔχουσα, ἡ ἐν ταῖς ἑξ κατ(α)κειμένη δυνάμεσιν.
- 6.17.7 ἐὰν γὰρ μὴ στρέφηται ἡ φλογίνη ῥομφαία, φθαρήσεται καὶ ἀπολεῖται τὸ καλὸν ἐκεῖνο ξύλον· ἐὰν δὲ στρέφηται εἰς σπέρμα καὶ γάλα, ὁ δυνάμει ἐν τούτοις κατακείμενος, λόγου τοῦ προσήκοντος καὶ τόπου κυρίου ἐν ᾧ γεννᾶται <ὁ> λόγος τυχόν, ἀρξάμενος ὡς ἀπὸ σπινθηρος ἐλαχίστου παντελῶς μεγαλυνθήσεται καὶ αὐξήσῃ, καὶ ἔσται δύναμις ἀπέραντος <καὶ> ἀπαράλ <λ> ακτος, <καὶ τὸ μέγα ἔσται> εἰς τὸν ἀπέραντον αἰῶνα [αἰῶνι] <καὶ> ἀπαράλ <λ> ακτον, <τὸν> μηκέτι γινόμενον. Γέγονεν οὖν ὁμολογουμένως κατὰ τοῦτον τὸν λόγον τοῖς ἀνοήτοις Σίμων θεός, ὥσπερ ὁ Λίβυς ἐκεῖνος [ὁ καὶ] Ἄψεθος· γεννητὸς μὲν καὶ παθητός, ὅταν ᾗ ἐν δυνάμει <σ> ι <ν> , ἀπαθὴς δὲ καὶ <ἄ> γέννητος, ὅταν ἐξεικονισθῇ καὶ γενόμενος τέλειος ἐξέλθῃ τῶν δυνάμεων τῶν πρώτων δύο, τουτέστιν οὐρανοῦ καὶ γῆς.
- 6.18.2 λέγει γὰρ Σίμων δια(ρρή)δην περὶ τούτου ἐν τῇ Ἀποφάσει οὕτως· «ὕμιν οὖν λέγω ἂν λέγω καὶ γράφω ἂν γράφω, τὸ γράμμα τοῦτο· δύο εἰσὶ παραφυάδες τῶν ὅλων αἰώνων, μήτε ἀρχὴν μήτε πέρας ἔχουσαι, ἀπὸ μιᾶς ρίζης, ἥτις ἐστὶ δύναμις Σιγὴ ἀόρατος, ἀκατάληπτος.
- 6.18.3 ὦν ἡ μία φαίνεται ἄνωθεν, ἥτις ἐστὶ μεγάλη δύναμις, Νοῦς τῶν ὅλων, διέπων τὰ πάντα, ἄρσην· ἡ δὲ ἑτέρα κάτωθεν, Ἐπίνοια, μεγάλη <θεός,> θήλεια, γεννῶσα τὰ πάντ(α). ἔνθεν ἀλλήλοις ἀντιστοιχοῦντες συζυγίαν ἔχουσι, καὶ τὸ μέσον διάστημα ἐμφαίνουσιν ἀέρα ἀκατάληπτον, μήτε ἀρχὴν μήτε πέρας ἔχοντα, ἐν δὲ τούτῳ Πατὴρ ὁ βαστάζων πάντα καὶ τρέφων τὰ ἀρχὴν καὶ πέρας ἔχοντα.
- 6.18.4 οὗτός ἐ(στ)ιν ὁ ἐστὼς στας στησόμενος, ὦν ἀρσενόθηλος δύναμις κατὰ τὴν προϋπάρχουσαν δύναμιν ἀπέραντον, ἥτις οὐτ' ἀρχὴν οὔτε πέρας ἔχει, ἐν μονότητι οὖσα. ἀπὸ δὲ ταύτης προελθοῦσα ἡ ἐν μονότητι Ἐπίνοια ἐγένετο δύο.
- 6.18.5 κακεῖνος ἦν εἷς· ἔχων γὰρ ἐν ἑαυτῷ αὐτὴν ἦν μόνος. οὐ μέντοι πρῶτος, καίπερ προϋπάρχων· φανεῖς γὰρ αὐτῷ ἀπὸ ἑαυτοῦ ἐγένετο δεύτερος. ἀλλ' οὐδὲ Πατὴρ ἐκλήθη πρὶν αὐτὴ <ν> αὐτὸν ὀνομάσαι πατέρα.

- 6.18.6 ὥς οὖν αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπὸ ἑαυτοῦ προαγαγὼν ἐφανερώσεν ἑαυτῷ τὴν ἰδίαν ἐπίνοιαν, οὕτως καὶ ἡ φανεῖσα Ἐπίνοια Ν <οὖν> οὐκ ἐποίησεν, ἀλλὰ ἰδοῦσα αὐτὸν ἐνέκρυψε τὸν Πατέρα ἐν ἑαυτῇ—τουτέστι τὴν δύναμιν—, καὶ ἔστιν ἀρσενόθηλος δύναμις καὶ Ἐπίνοια. ὅθεν ἀλλήλοις ἀντι(στο)ιχοῦσιν· οὐδὲν γὰρ διαφέρει δύναμις ἐπινοίας, ἐν ὄντες ἐκ μὲν τῶν ἄνω εὐρίσκεται δύναμις, ἐκ δὲ τῶν κάτω ἐπίνοια.
- 6.18.7 ἔστιν οὖν οὕτως καὶ τὸ φανὲν ἀπ' αὐτῶν· ἐν ὃν δύο εὐρίσκεται· ἀρσενόθηλος <δύναμις ὄν,> ἔχει τὴν θήλειαν ἐν ἑαυτῷ. οὕτως ἐστὶ <καὶ> νοῦς ἐν ἐπινοίᾳ· ἀχώριστα ἀπ' ἀλλήλων, ἐν ὄντες δύο εὐρίσκονται». Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Σίμων ἐφευρὼν οὐ μόνον τὰ Μωσέως κακοτεχνήσας εἰς ὃ ἐβούλετο μεθρημῆνευσεν, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν ποιητῶν καὶ γὰρ τὸν δούρειον ἵππον ἀλληγορεῖ, καὶ τὴν Ἑλένην ἅμα τῇ λαμπάδι, καὶ ἄλλα πλεῖστα ὅσα μεταγγί(σας περ)ί τε αὐτοῦ καὶ τῆς Ἐπινοίας πλαστολογεῖ.
- 6.19.2 εἶναι <δ> ἐγε ταύτην τὸ πρόβατον τὸ πεπλανημένον, ἥτις αἰεὶ καταγινομένη ἐν γυναιξὶν ἐτάρασσε τὰς ἐν <τῷ> κόσμῳ δυνάμεις διὰ τὸ ἀνυπέρβλητον αὐτῆς κάλλος. ὅθεν καὶ ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος δι' αὐτὴν γεγένηται· ἐν γὰρ τῇ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ γενομένη Ἑλένη ἐνώκησεν [ἐν αὐτῇ] ἡ Ἐπίνοια, καὶ οὕτως πασῶν ἐπιδικαζομένων αὐτῆς τῶν ἐξουσιῶν στάσις καὶ πόλεμος ἐπανέστη ἐν οἷς ἐφάνη ἔθνεσιν.
- 6.19.3 οὕτως γοῦν <καὶ> τὸν Στησίχορον διὰ τῶν ἐπῶν λοιδορήσαντα αὐτὴν τὰς ὄψεις τυφλωθῆναι· αὐθις δὲ μεταμεληθέντα αὐτὸν καὶ γράψαντα τὰς παλινωδίας, ἐν αἷς ὕμνησεν αὐτὴν, ἀναβλέψαι. μετενσωματουμένην <δὲ αὐτὴν καὶ> <*> ὑπὸ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν κάτω ἐξουσιῶν—οἱ καὶ τὸν κόσμον, φησὶν, ἐποίησαν—, ὕστερον ἐπὶ τέγους ἐν Τύρῳ τῇ(ς) Φοινίκῃ πόλει στήναι.
- 6.19.4 ἦν κατελθὼν εὗρεν· ἐπὶ γὰρ τὴν τα(ύ)τ(η)ς πρώτης ζήτησιν ἔφη παραγεγονέναι, ὅπως ῥύσ(η)ται αὐτὴν τῶν δεσμῶν. ἦν λυτρωσάμενος ἅμα ἑαυτῷ περιῆγε, φάσκων τοῦτο εἶναι τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, ἑαυτὸν δὲ λέγων τὴν ὑπὲρ πάντα δύναμιν εἶναι. ὁ δὲ ψυδρὸς ἐρασθεὶς τοῦ γυναιχοῦ τούτου, Ἑλένης καλουμένης, ὠνησάμενος εἶχε, καὶ τοὺς μαθητὰς αἰδούμενος τοῦτον τὸν μῦθον ἔπλασεν.
- 6.19.5 οἱ δὲ αὐθις, μιμηταὶ τοῦ πλάνου καὶ μάγου Σίμωνος γινόμενοι, τὰ ὅμοια δρῶσιν, ἀλογίστως φάσκοντες δεῖν μίγνυσθαι <καὶ> λέγοντες· πᾶσα γῆ γῆ, καὶ οὐ διαφέρει ποῦ τι <σ> (σπ)εῖρει, πλὴν ἵνα σπεῖρη. ἀλλὰ καὶ μακαρίζουσιν ἑαυτοὺς ἐπὶ τῇ ξ(έ)νῃ μίξει, ταύτην εἶναι λέγοντες τὴν τελείαν ἀγάπην καὶ <τοῦτο> τό· ἅγιος ἀγίῳ κολλη(τ)ὸς ἀγιασθήσεται· οὐ γὰρ μὴ <ν> κρατεῖσθαι αὐτοὺς ἔτι τινὶ νομιζομένῳ κακῷ· λελύτρωνται γάρ. Τὴν δὲ Ἑλένην λυτρωσάμενος οὕτως τοῖς ἀνθρώποις σωτηρίαν παρέσχε διὰ τῆς ἰδίας ἐπιγνώσεως.
- 6.19.6 κακῶς γὰρ διοικούντων τῶν ἀγγέλων τὸν κόσμον διὰ τὸ φιλαρχεῖν αὐτούς, εἰς ἐπανόρθωσιν ἐληλυθέναι αὐτὸν ἔφη μεταμορφούμενον καὶ ἐξομοιούμενον ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις καὶ τοῖς ἀγγέλοις, ὥς καὶ ἄνθρωπον φαίνεσθαι αὐτὸν μὴ ὄντα ἄνθρωπον, καὶ παθεῖν δὴ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ [καὶ] δεδοκηκέναι μὴ πεπονθότα· ἀλλὰ <καὶ> φανέντα Ἰουδαίοις μὲν ὥς υἱόν, ἐν δὲ τῇ Σαμαρείᾳ ὥς πατέρα, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν ὥς πνεῦμα ἅγιον ὑπομένειν δὴ αὐτὸν καλεῖσθαι οἷον ἂν ὀνόματι καλεῖν βού(λ)ονται οἱ ἄνθρωποι.
- 6.19.7 τοὺς δὲ προφήτας ὑπὸ τῶν κοσμοποιῶν ἀγγέλων ἐμπνευσθέντας εἰρηκέναι τὰς προφητείας διὸ μὴ φροντίζειν αὐτῶν τοὺς εἰς τὸν Σίμωνα καὶ τὴν Ἑλένην πεπιστευκότας ἕως νῦν, πράσσειν τε <δ> σα βούλονται ὥς ἐλευθέρους. κατὰ γὰρ τὴν αὐτοῦ χάριν σώζεσθαι αὐτοὺς φάσκουσι, μηδὲν <α> δὲ εἶναι αἴτιον δίκης εἰ πράξει τι κακόν.
- 6.19.8 οὐ γὰρ ἐστὶ <τι> φύσει κακὸν ἀλλὰ θέσει· ἔθεντο γάρ, φησὶν, οἱ ἄγγελοι οἱ τὸν κόσμον ποιήσαντες ὅσα ἐβούλοντο, διὰ τῶν τοιούτων λόγων δουλοῦν νομίζοντες τοὺς αὐτῶν

ἀκούοντας. λύσ <ε> ἰν δὲ αὖθις λέγει τὸν κόσμον ἐπὶ λυτρώσει τῶν ἰδίων ἀνθρώπων. Οἱ οὖν τούτου μαθηταὶ μαγεία(ς) ἐπιτελοῦσι καὶ ἐπαοιδαῖς <χρῶνται> , φίλτρα τε καὶ ἀγώγιμα (κ)αὶ τοὺς λεγομένους ὀνειροπόμους δαίμονας ἐπιπέμπουσι πρὸς τὸ ταράσσειν οὓς βούλονται· ἀλλὰ καὶ τοὺς λεγομένους παρέδρους ἀσκοῦσιν.

6.20.1 εἰκόνα τε τοῦ Σίμωνος ἔχουσιν εἰς Διὸς μορφήν καὶ τῆς Ἑλένης ἐν μορφῇ Ἀθηνᾶς, καὶ ταύτας προσκυνοῦσι, τὸν μὲν καλοῦντες κύριον, τὴν δὲ κυρίαν· εἰ δέ τις ὀνόματι καλέσει παρ' αὐτοῖς ἰδὼν τὰς εἰκόνας ἢ Σίμωνος ἢ Ἑλένης, ἀπόβλητος γίνεται, ὡς ἀγνοῶν τὰ μυστήρια.

6.20.2 οὗτος ὁ Σίμων μαγείαις πολλοὺς πλανῶν ἐν τῇ Σαμαρείᾳ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἠλέγχθη καὶ ἐπάρατος γενόμενος, καθὼς ἐν ταῖς Πράξεσι γέγραπται, ἀπευδοκήσας ὕστερον ταῦτα ἐπεχείρησεν, ἕως καὶ τῇ Ῥώμῃ ἐπιδημήσας ἀντέπεσε τοῖς ἀποστόλοις· πρὸς ὃν πολλὰ Πέτρος ἀντικατέστη, μαγείαις πλανῶντα πολλούς. Οὗτος ἐπὶ τέλει ἐλθὼν ἐν τ(ῇ) Γί(τ)τη, ὑπὸ πλάτανον καθεζόμενος ἐδίδασκε.

6.20.3 καὶ δὴ λοιπὸν ἐγγὺς τοῦ ἐλέγχεσθαι γινόμενος διὰ τὸ ἐγχρονίζειν, ἔφη ὅτι εἰ χωσθεῖη ζῶν ἀναστήσεται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ δὴ τάφρον κελεύσας ὀρυγῆναι ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἐκέλευσε χωσθῆναι· οἱ μὲν οὖν τὸ προσταχθὲν ἐποίησαν, ὁ δὲ ἀπέμεινεν ἕως νῦν· οὐ γὰρ ἦν ὁ Χριστός.

6.20.4 οὗτος δὴ καὶ ὁ κατὰ τὸν Σίμωνα μῦθος ἀφ' οὗ Οὐαλεντίνος τὰς ἀφορμὰς λαβὼν ἄλλοις ὀνόμασι <ν ὅμοια> καλεῖ· ὁ γὰρ Νοῦς καὶ ἡ Ἀλήθεια καὶ Λόγος καὶ Ζωὴ καὶ Ἄνθρωπος καὶ Ἐκκλησία, οἱ Οὐαλεντίνου αἰῶνες, ὁμολογουμένως εἰσὶν αἱ Σίμω(ν)ος ἕξ ῥίζαι· Νοῦς, Ἐπίνοια, Φωνή, Ὄνομα, Λογισμὸς καὶ Ἐνθύμη(σ)ις. ἀλλ' ἐπεὶ ἱκανῶς ἡμῖν δοκεῖ ἐκτεθεῖσθαι τὴν Σίμωνος μυθ(ο)ποιΐαν, ἴδωμεν τί λέγει καὶ Οὐαλεντίνος. Ἔστι μὲν οὖν ἡ Οὐαλεντίνου αἵρεσις Πυθαγορικὴν ἔχουσα καὶ Πλατωνικὴν τὴν ὑπόθεσιν.

6.21.1 καὶ γὰρ Πλάτων ὅλως ἐν τῷ Τιμαίῳ τὸν Πυθαγόραν ἀπεμάξατο—τοιγαροῦν καὶ ὁ Τίμαιος αὐτός ἐστιν αὐτῷ Πυθαγόρειος ξένος. —διὸ δοκεῖ ὀλίγα τῆς Πυθαγορείου καὶ Πλατωνικῆς ὑπομνησθέντας ὑποθέσεως ἄρξασθαι καὶ τὰ Οὐαλεντίνου λέγειν.

6.21.2 εἰ γὰρ καὶ ἐν τοῖς πρότερον ὑφ' ἡμῶν πεπονημένοις ἔγκεινται καὶ τὰ Πυθαγόρα καὶ Πλάτωνι δεδοκημένα, ἀλλὰ γε καὶ νῦν οὐκ ἀλόγως ὑπομνησθήσομαι δι' ἐπιτομῆς τὰ κορυφαϊότατα τῶν αὐτοῖς ἀρεσκομένων, πρὸς τὸ εὐεπίγνωστα γενέσθαι τὰ Οὐαλεντίν(ω) δόξαντα διὰ τῆς ἐγγίονος παραθέσεως ὁμοῦ καὶ συγκρίσεως, τῶν μὲν πάλαι ἀπ' Αἰγυπτίων ταῦτα παραλαβόντων καὶ τοὺς Ἑλληνας μεταδιδάξαντων, τοῦ δὲ παρὰ τούτων, ὅτι <δὲ> παρ' αὐτῶν <ῆν> διαψευσαμένου ἰδίαν τε δόξαν συστήσαι πεπειραμένου, σπαράξαντος μὴν τὰ ἐκείνων, ὀνόμασι καὶ ἀριθμοῖς ἰδίως τε καλέσαντος καὶ μέτροις διορίσαντος, ὅπως αἵρεσιν Ἑλληνικὴν ποικίλην μὲν, ἀσύστατον δὲ καὶ οὐκ ἀνήκουσαν Χριστῷ συστήσῃ.

6.22.1 Ἡ μὲν οὖν ἀρχὴ τῆς ὑποθέσεώς ἐστιν ἐν τῷ Τιμαίῳ τῷ Πλάτωνι σοφία Αἰγυπτίων· ἐκεῖθεν γὰρ ὁ Σόλων τὴν ὅλη(ν) ὑπόθεσιν περὶ τῆς <τοῦ> κόσμου γενέσεως καὶ φθορᾶς πα(λ)αιῷ τινι λόγῳ καὶ προφητικῷ, ὡς φησιν ὁ Πλάτων, τοὺς Ἑλληνας ἐδίδασκε, παῖδας νέους ὄντας καὶ πρεσβύτερον ἐπισταμένους μάθημα θεολογούμενον οὐδέν.

6.22.2 Ἰν' οὖν παρακολουθήσωμεν τοῖς λόγοις οἷς καταβέβληται Οὐαλεντίνος, προεκθήσομαι νῦν τίνα ἐστὶν ἃ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος μετὰ τῆς ὑμνουμένης ἐκείνης παρὰ τοῖς Ἑλλήσι <σι> γῆς φιλοσοφεῖ, εἴθ' <ὡς> αὐτως ταῦτα ἃ <παρὰ> Πυθαγόρου λαβὼν καὶ Πλάτωνος Οὐαλεντίνος σεμνολογῶν ἀνατίθησι Χριστῷ καὶ πρὸ τοῦ Χριστοῦ τῷ Πατρὶ τῶν ὅλων καὶ Σιγῇ, τῇ συνεζευγμένη τῷ Πατρί. Πυθαγόρας τοίνυν ἀρχὴν τῶν ὅλων ἀγέννητον ἀπεφήνατο τὴν μονάδα, γεννητὴν δὲ τὴν δυάδα καὶ πάντας τοὺς ἄλλους ἀριθμούς.

6.23.1

καὶ τῆς μὲν δυάδος πατέρα φησὶν εἶναι τὴν μονάδα, πάντων δὲ τῶν γεννωμένων μητέρα
〈τὴν〉 δυάδα, γεννητὴν γεννητῶν· καὶ 〈γὰρ〉 Ζαράτας ὁ Πυθαγόρου διδάσκαλος ἐκάλει τὸ
μὲν ἓν πατέρα, τὰ δὲ δύο μητέρα.

6.23.2 (γ)εγέννηται γοῦν ἐκ μὲν μονάδος δυὰς κατὰ τὸν Πυθαγόραν, καὶ ἔστιν ἡ μὲν μονὰς ἄρρεν καὶ
πρώτη, ἡ δὲ δυὰς θῆλυ 〈καὶ δευτέρα〉. παρὰ τῆς δυάδος δὲ πάλιν, ὡς ὁ Πυθαγόρας λέγει,
〈γίνεται〉 ἡ τριάς καὶ οἱ ἐφεξῆς ἀριθμοὶ μέχρι τῶν δέκα.

6.23.3 τοῦτον γὰρ οἶδε μόνον τέλειον ἀριθμὸν 〈ὁ〉 Πυθαγόρας, τὸν δέκα· τὸν γὰρ ἔνδεκα καὶ
δώδεκα προσθήκην καὶ ἐπαναποδισμόν τῆς δεκάδος, οὐκ ἄλλου τινὸς ἀριθμοῦ γένεσιν
〈εἶναι〉 [τὸ προστιθέμενον]. πάντα δὲ σώματα στερεὰ ἐξ ἀσωμάτων γεννᾷ· τῶν τε γὰρ
σωμάτων καὶ ἀσωμάτων ὁμοῦ στοιχεῖον εἶναι φησι καὶ ἀρχὴν τὸ σημεῖον, ὃ ἔστιν ἀμερές.
γίνετ(αι) δέ, φησὶν, ἐκ σημείου γραμμῆ καὶ 〈ἐκ γραμμῆς ἐπιφάνεια,〉 ἐπιφάνεια δὲ ῥυεῖσα εἰς
βάθος στερεὸν ὑφέστηκε, φησί, σῶμα.

6.23.4 ὅθεν καὶ ὄρκος τίς ἐστὶ τοῖς Πυθαγορικοῖς ἡ τῶν τεσσάρων στοιχείων συμφωνία· ὁμνῶσιν δ'
οὕτως· ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρα κεφαλᾷ παραδόντα τετρακτύν, πηγὴν ἀενάου φύσεως ῥι(ζώμ)ατ'
ἔχουσαν. ἔστι γὰρ ἡ τετρακτὺς τῶν φυσικῶν καὶ στερεῶν σωμάτων ἀρχή, ὡς ἡ μονὰς τῶν
νοητῶν.

6.23.5 ὅτι δὲ καὶ ἡ τετρακτὺς γεννᾷ, φησί, τὸν τέλειον ἀριθμὸν, ὡς ἐν τοῖς νοητοῖς 〈ἡ μονὰς〉, τὸν
δέκα, διδάσκουσιν οὕτως· εἰ ἀρξάμενος ἀριθμεῖν λέγει τις ὅτι ἓν, καὶ ἐπιφέρει δύο, ἔπειτα
ὁμοίως τρία, ἔσονται ταῦτα ἕξ· πρὸς δὲ τούτοις ἔτι τέσσαρα, ἔσται [ὁμοίως] τὸ πᾶν δέκα· τὸ γὰρ
ἓν, δύο, τρία, τέσσαρα γίνετ(αι) δέκα, ὁ τέλειος ἀριθμός. οὕτως, φησί, κατὰ πάντα (ἐ)μιμήσατο ἡ
τετρακτὺς τὴν νοητὴν μονάδα, τέλειον ἀρι(θ)μὸν γεννῆσαι δυνηθεῖσαν. Δύο οὖν κατὰ τὸν
Πυθαγόραν εἰσὶ κόσμοι· εἷς μὲν νοητός, ὃς ἔχει τὴν μονάδα ἀρχήν, εἷς δὲ αἰσθητός· τούτου δὲ
ἐστὶ 〈ν ἀρχὴ ἢ〉 τετρακτὺς, ἔχουσα ἰῶτα, τὴν «μίαν κεραίαν», ἀριθμὸν τέλειον.

6.24.1 καὶ ἔστι κατὰ τοὺς Πυθαγορικοὺς τὸ ι , ἡ μία κεραία, πρώτη καὶ κυριωτάτη καὶ τ(ῶ)ν νοητῶν
〈καὶ τῶν αἰσθητῶν〉 οὐσία, νοητῶς καὶ αἰσθητῶς λαμβανομένη. 〈ἢ δ' ἔστι〉 συμβεβηκότα
γένη ἀσώματα ἐννέα, ἃ χωρὶς εἶναι τῆς οὐσίας οὐ δύναται· ποῖον καὶ ποσὸν καὶ πρὸς τι καὶ ποῦ
καὶ (π)ό(τ)ε καὶ κεῖσθαι καὶ ἔχειν καὶ ποιεῖν καὶ π(ά)σχειν.

6.24.2 ἔστιν οὖν ἐννέα τὰ συμβεβηκότα τῇ οὐσίᾳ, οἷς συναριθμουμένη ἔχει τὸν τέλειον ἀριθμὸν, τὸν
δέκα. Διό(π)ερ διηρημένου τοῦ παντός, ὡς εἵπομεν, εἰς νοητὸν καὶ αἰσθητὸν κόσμον, ἔχομεν
καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νοητοῦ τὸν λόγον, ἵνα τῷ λόγῳ τὴν τῶν νοητῶν καὶ ἀσωμάτων καὶ θείων
ἐποπτεύωμεν οὐσίαν.

6.24.3 αἰσθήσεις δέ, φησὶν, ἔχομεν πέντε—ὄσφρησιν, ὄρασιν, ἀκοήν, γεῦσιν καὶ ἀφήν—, [ἐν] αἷς τῶν
αἰσθητῶν ἐρχόμεθα εἰς γνῶσιν. καὶ οὕτω, φησὶν, ἐστὶ διηρημένος 〈ὁ〉 αἰσθητὸς ἀπὸ τοῦ
νοητοῦ κόσμου.

6.24.4 καὶ ὅτι ἔχομεν γνώσεως ὄργανον πρὸς ἐκάτερον αὐτῶν, ἐντεῦθεν κατανοῶμεν. οὐδέν, φησί,
τῶν νοητῶν γνωστὸν ἡμῖν δύναται γενέσθαι δι' αἰσθήσεως. ἐκεῖνο γὰρ «οὔτε ὀφθαλμὸς εἶδεν
οὔτε οὖς ἤκουσεν» οὐτ' ἔγνω, φησί, τῶν ἄλλων αἰσθήσεων οἰαδητισοῦν.

6.24.5 οὐδ' αὖ πάλιν, 〈φησί,〉 τῷ λόγῳ εἰς γνῶσιν τῶν αἰσθητῶν οὐχ οἷόν τε ἐλθεῖν τινος, ἀλλὰ δεῖ
〈ἡμᾶς〉 ὅτι 〈τι〉 λευκόν ἐστὶν ἰδεῖν, καὶ γεύσασθαι ὅτι 〈τι〉 γλυ(κ)ύ, καὶ ὅτι 〈τι〉
ῥοδικόν ἢ δύσηχον ἀκούσαντας εἰδέναι· (κ)αὶ εἴ τι τῶν ὁσμῶν ἐστὶν εὐώδες ἢ ἀηδές, ὀσφρήσεως
ἔργον, οὐ λόγου.

6.24.6 ὡσαύτως δὲ ἔχει καὶ τὰ τῆς ἀφῆς· σκληρὸν γὰρ ἢ ἀπαλόν, ἢ θερμὸν ἢ ψυχρὸν οὐχ οἷόν τέ ἐστιν
ἀκούσαντα 〈σ〉 εἰδέναι, ἀλλὰ γὰρ τῶν τοιούτων ἐστὶ κρίσις ἢ ἀφή. Τούτων οὕτως

ύφεστηκότων ἢ διακόσμησις, <φησί> τῶν γεγονότων καὶ γινομένων ἀριθμητικῶς γινομένη θεωρεῖται.

- 6.24.7 ὃν γὰρ τρόπον ἀπὸ μονάδος ἀρξάμενο(ι) κατὰ προσθήκην (δυ)άδων ἢ τριάδων καὶ τῶν ἐξῆς ἀθροιζομένων ἀριθμῶν ἔν τι σύστημα ποιοῦμεν μέγιστον ἀριθμοῦ, εἴτα πάλιν ἀπὸ τοῦ κατὰ [τὴν] σύνθεσιν ἀθροισθέντος ἀφαιρέσει τινὶ καὶ ἀναποδισμῷ λύσιν τῶν συνεστώτων ἀριθμητικῶς ἐργαζόμεθα, οὕτω φησί καὶ τὸν κόσμον ἀριθμητικῶς τινι καὶ μουσικῶς δεσμῷ δεδεμένον ἐπιτάσει καὶ ἀνέσει, καὶ προσθήκη καὶ ἀφαιρέσει ἀεὶ καὶ διὰ παντὸς ἀδιάφθορον φυλαχθῆναι.
- 6.25.1 τοιγαροῦν καὶ περὶ τῆς διαμονῆς τοῦ κόσμου ἀποφαίνονται τοιοῦτόν τινα τρόπον οἱ Πυθαγορικοί· ἡ γὰρ καὶ πάρος ἦν, καὶ <γ> ἔσ <σε> ταί, οὐδέ ποτ', οἶω, τούτων ἀμφοτέρων κεν <ε> ὥσεται ἄσπετος αἰών. τίνων δὲ τούτων; τοῦ νείκους καὶ τῆς φιλίας.
- 6.25.2 ἀπεργάζεται δὲ αὐτοῖς ἡ φιλία ἄφθαρτον <καί> αἰδίδιον τὸν κόσμον, ὡς ὑπονοοῦσιν—ἔστι γὰρ ἡ οὐσία καὶ ὁ κόσμος ἔν—, τὸ δὲ νεῖκος διασπᾷ καὶ διαφέρει καὶ πολλὰ πειρᾶται καταδιαιροῦν τὸν κόσμον ποιεῖν.
- 6.25.3 ὥσπερ <γὰρ> εἴ τις ἀριθμητικῶς τὴν μυριάδα εἰς χιλιάδας καὶ ἑκατοντάδας καὶ δεκάδας, καὶ δραχμὴν εἰς ὀβολοὺς καὶ κοδράντας μικροὺς κατακερματίσας τέμνει, οὕτω τὸ νεῖκος τὴν οὐσίαν τοῦ κόσμου, φησί, τέμνει εἰς ζῶα, φυτά, μέταλλα καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια. καὶ ἔστι τῆς γενέσεως τῶν γενομένων πάντων κατ' αὐτοὺς δημιουργὸς τὸ νεῖκος· ἡ δ' αὖ φιλία, ἐπιτροπεύουσα καὶ προνοουμένη τοῦ παντός, [ἵνα μένη καὶ εἰς τὸ ἔν,] <τὰ> διηρημένα καὶ τοῦ παντὸς ἀπεσπασμένα συνάγουσα καὶ <τὰ ὑπὸ τοῦ νείκους γενόμενα> ἐξάγουσα τοῦ βίου, προσάγει καὶ προστίθησι τῷ παντί, ἵνα μένη καὶ ἔσται ἔν.
- 6.25.4 οὐ παύσεται οὖν οὔτε τὸ νεῖκος τὸν κόσμον διαιροῦν, οὔτε ἡ φιλία τὰ διηρημένα τῷ κόσμῳ προσνέμουσα. <τοι> αὕτη τίς ἐστίν, ὡς ἔο(ικ)ε, κατὰ Πυθαγόραν ἢ τοῦ κόσμου διαμονή. Λέγει δὲ Πυθαγόρας εἶναι ἀπορρωγάδας τοῦ ἡλ(ί)ου τοὺς ἀστέρας, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν ζώων ἀπὸ τῶν ἄστρον φέ(ρ)εσθαι. εἶναι δὲ αὐτὰς θνητὰς μέν, ὅταν ὦσιν ἐν τῷ σώματι—οἰονεὶ ἐγκατορρωγμέναις [ὡς] ἐν τάφῳ—, ἀνίστασθαι δὲ καὶ γίνεσθαι ἀθανάτους, ὅταν τῶν σωμάτων ἀπολυθῶσιν. ὅθεν ὁ Πλάτων ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος· τί ἐστὶ φιλοσοφία, ἔφη· χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος, Πυθαγόρου καὶ <ἐν> τούτῳ τῶν λόγων γενόμενος μαθητῆς <καί> ἐν οἷς λέγει [καί] δι' αἰνιγμάτων [καὶ τοιούτων λόγων]· «ἐκ τῆς ιδίης ἐὰν ἀποδημῆς, μὴ ἐπιστρέφου· εἰ δὲ μὴ, Ἑριννύες Δίκης ἐπίκουροί σε μετελεύσονται», ιδίην καλῶν τὸ σῶμα, Ἑριννύας δὲ τὰ πάθη.
- 6.26.2 ἐὰν οὖν, φησὶν, ἀποδημῆς, τουτέστιν ἐὰν ἐξέρχῃ ἐκ τοῦ σώματος, μὴ αὐτοῦ ἀντιποιοῦ· ἐὰν δὲ ἀντιποιήσῃ, πάλιν σε τὰ πάθη καθεύξουσιν εἰς σῶμα. εἶναι γὰρ οὗτοι τῶν ψυχῶν μετενσωμάτων νομίζουσιν, ὡς καὶ ὁ Ἐμπεδοκλῆς πυθαγορίζων λέγει.
- 6.26.3 δεῖ γάρ, φησί, τὰς φιληδόνας ψυχὰς, ὡς ὁ Πλάτων λέγει, ἐὰν ἐν <τῷ> ἀνθρώπου πάθει γενόμεναι μὴ φιλοσοφήσωσι, διὰ πάντων <τῶν> ζώων καὶ φυτῶν ἐλθεῖν πάλιν εἰς ἀνθρώπινον σῶμα· καὶ ἐὰν μὲν φιλοσοφῇ(σ)ῃ κατὰ τὸ αὐτὸ τρίς, εἰς τὴν τοῦ συννόμου ἄστρου φύσιν ἀνελθεῖν, ἐὰν δὲ μὴ φιλοσοφήσῃ, πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτά. δύνασθαι οὖν φησί ποτε τὴν ψυχὴν καὶ θνητὴν γενέσθαι, ἐὰν ὑπὸ τῶν Ἑριννύων κρατῇται—τουτέστι τῶν παθῶν—, καὶ ἀθάνατον, ἐὰν τὰς Ἑριννύς ἐκφύγῃ, ἃ ἐστὶ <τὰ> πάθη. Ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰ σκοτεινῶς ὑπὸ τοῦ Πυθαγόρου λεγόμενα π(ρ)ὸς τοὺς μαθητὰς δι' ὑποσυμβόλων ἐνήρ <γ> μεθὰ λέγειν, δοκεῖ καὶ τῶν ἐτέρων ὑπομνησθῆναι, διὰ τὸ καὶ τοὺς αἰρεσιάρχας τοιούτῳ τινὶ τρόπῳ ἐπικεχειρηκέναι ὁμιλεῖν δι' ὑποσυμβόλων, καὶ τοῦτο οὐκ ιδίον, ἀλλ' <ἀπὸ τῶν> Πυθαγορείων πλεονεκτήσαντας λόγων.
- 6.27.2 διδάσκει οὖν ὁ Πυθαγόρας τοὺς μαθητὰς λέγων· «τὸν στρωματόδεσμον δῆσον»· ἐπεὶ <ὡς> οἱ ὁδοιπορεῖν μέλλοντες εἰς δέρμα δεσμοῦσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν (π)ρὸς ἐτοιμασίαν τῆς ὁδοῦ, οὕτως

ετοίμους εἶναι θέλει τοὺς μαθη(η)τά(ς), ὥς καθ' ἐκάστην στιγμήν τοῦ θανάτου ἐφεστηκέναι μέλλοντος μηδὲν ἔχοντας τῶν μαθη <μά> των ἐνδεές.

6.27.3 διόπερ ἐξ ἀνάγκης ἅμα τῷ ἡμέραν γενέσθαι ἐδίδασκε διακελεύεσθαι αὐτοῖς τοὺς Πυθαγορείους «δεσμεύειν τὸν στρωματόδεσμον», τουτέστιν ετοίμους εἶναι πρὸς θάνατον. «Πῦρ μαχαίρη μὴ σκάλευε» τὸν τεθυμωμένον ἄνθρωπον λέγων μὴ ἐρέθιζε· πυρὶ γὰρ ἔοικεν ὁ θυμούμενος, μαχαίρα δὲ <ὁ> λόγος.

6.27.4 «σάρον μὴ ὑπέρβαινε» μικροῦ πράγματος μὴ καταφρόνει. «φοίνικα ἐν οἰκίᾳ μὴ φύτευε» φιλονεικίαν ἐν οἰκίᾳ μὴ κατασκεύαζε· μάχης γὰρ καὶ διαφορᾶς ἐστὶν ὁ φοῖνιξ σημεῖον. «ἀπὸ δίφρου μὴ ἔσθιε» βάνανυσον τέχνην μὴ μεταχει(ρ)ίζου, ἵνα μὴ δουλεύσης τῷ σώματι ὄντι φθαρτῷ, ἀλλὰ ποιοῦ τὸν βίον ἀπὸ λόγων· ἐνέσται γὰρ σοι καὶ τρέφειν τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ποιεῖν κρείττονα.

6.27.5 «ἀπὸ ὅλ <οκλήρ> ου ἄρτου μὴ ἀπόδακνε» τὰ ὑπάρχοντά σου μὴ μειοῦ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς προσόδου ζῆθι, φύλασσε δὲ τὴν οὐσίαν ὥς ἄρτον ὁλόκληρον. «κυάμους μὴ ἔσθιε» ἀρχὴν πόλεως μὴ ἀποδέχου—κυάμοις γὰρ ἐκληροῦντο τὰς ἀρχὰς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. — Ταῦτα μὲν οὖν καὶ τὰ τοιαῦτα οἱ Πυθαγόρειοι λέγουσιν, οὓς μιμούμενοι οἱ αἰρετικοὶ μέγала νομίζονται τισὶ λέγειν.

6.28.1 δημιουργὸν δὲ εἶναι τῶν γενομένων πάντων φησὶν ὁ Πυθαγόρειος λόγος τὸν μέγ(αν) γεωμέτρην καὶ ἀριθμητὴν ἥλιον, καὶ ἐστηρίχθαι τοῦτον <μέσον> ἐν ὧ, τῷ κόσμῳ, καθάπερ ἐν τῷ (σ)ώματι <τὴν> ψυχὴν, ὥς φησιν ὁ Πλάτων. πῦρ γὰρ ἐστὶν <ὁ> ἥλιος, <ὡς καὶ ἡ> ψυχὴ, σῶμα δὲ ἡ γῆ.

6.28.2 «χωρισθὲν δὲ πυρὸς οὐδὲν ἄν ποτε ὁρατὸν γένοιτο, οὐδὲ ἀπτὸν ἄνευ τινὸς στερεοῦ, στερεὸν δὲ οὐκ ἄνευ γῆς ὅθεν ἐκ πυρὸς καὶ γῆς», « <ὑδωρ> ἀέρα τε ὁ θεὸς ἐν μέσῳ θέμενος» τὸ τοῦ παντὸς ἐδημιούργησε σῶ(μ)α. ἀριθμεῖ δέ, φησί, καὶ γεωμετρεῖ τὸν κόσμον ὁ ἥλιος τοιοῦτόν τινα τρόπ(ο)ν· ὁ μὲν κόσμος ἐστὶν ὁ αἰσθητὸς εἶς, περὶ οὗ λέγομεν τὰ νῦν διήρηκε δ' αὐτόν, ἀριθμητικὸς τις ὢν καὶ γεωμέτρης, εἰς μοίρας δώδεκα· καὶ ἔστι ταῖς μοίραις ταύταις ὀνόματα· Κριός, Ταῦρος, Δίδυμοι, Καρκίνος, Λέων, Παρθένης, Ζυγός, Σκορπίος, Τοξότης, Αἰγόκερως, Ὑδροχόος, Ἰχθύες.

6.28.4 πάλιν τῶν δώδεκα μοιρῶν ἐκάστην διαιρεῖ εἰς μοίρας τριάκοντα, αἵτινές εἰσιν ἡμέραι μηνός. πάλιν αὖ τῶν [τῶν] τριάκοντα μοιρῶν ἐκάστην μοῖραν διαιρεῖ εἰς λεπτὰ ἐξήκοντα, καὶ τῶν λεπτῶν <ἕκαστον εἰς> λεπτὰ [καὶ] ἔτι λεπτότερα. καὶ τοῦτο αἰεὶ ποιῶν [καὶ] μὴ παύομενος, ἀλλ' ἀθροίζων ἐκ τούτων <τῶν> μοιρῶν τῶν διηρημένων καὶ ποιῶν ἐνια(υ)τόν, καὶ αὖθις ἀναλύνων καὶ διαιρῶν τὸ συγκείμενον, τὸν μέγαν <καὶ> ἀθάνατον ἀπεργάζεται κόσμον. Τοιαύτη τις, ὥς ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν ἐπελθόντα, ἡ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος συνέστηκε δόξα, ἀφ' ἧς Οὐαλεντίνος, οὐκ ἀπὸ τῶν εὐαγγελίων, τὴν αἵρεσιν τὴν ἑαυτοῦ συναγαγών, ὥς ἐπιδείξομεν, δικαίως <ἂν> Πυθαγορικὸς καὶ Πλατωνικὸς, οὐ Χριστιανός, λογισθεῖη.

6.29.1 Οὐαλεντίνος τοίνυν καὶ Ἡρακλέων καὶ Πτολεμαῖος καὶ πᾶσα ἡ τούτων σχολή, οἱ Πυθαγόρου καὶ Πλάτωνος μαθηταί, ἀκολουθήσαντες τοῖς καθηγη(σ)αμένοις ἀριθμητικὴν τὴν διδασκαλίαν τὴν ἑαυτῶν κατεβάλλοντο. καὶ γὰρ τούτ(οις) ἐστὶν ἀρχὴ τῶν πάντων μονὰς ἀγέννητος, ἄφθαρτος, ἀκατάληπτος, ἀπερινόητος, γόνιμος καὶ πάντων τῆς γενέσεως αἰτία τῶν γενομένων· καλεῖται δὲ ὑπ' αὐτῶ(ν) ἡ προειρημένη μονὰς Πατήρ.

6.29.3 διαφορὰ δὲ τις εὐρίσκεται πολλὴ παρ' αὐτ(οῖς)· οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, —ἴν' ἢ παντάπασι καθαρὸν τὸ δόγμα τοῦ Οὐαλεντίνου Πυθαγορικόν—ἄθλην <ν> καὶ ἄζυγον καὶ μόνον τὸν Πατέρα νομίζουσιν εἶναι· οἱ δ(ὲ) ἀδύνατον νομίζοντες εἶναι ἐξ ἄ(ρ)ρενος μόνου γένεσιν ὧς τῶν

γεγεννημένων γενέσθαι τινός, καὶ τῷ Πατρὶ τῶν ὅλων, ἵνα γένηται πατήρ, Σιγὴν ἐξ ἀνάγκης συναριθμοῦσι [τὴν] σύζυγον.

- 6.29.4 ἀλλὰ περὶ μὲν Σιγῆς, πότερόν ποτε σύζυγός ἐστιν ἢ οὐκ ἔστιν, αὐτοὶ πρὸς ἑαυτοὺς τοῦτον ἐχέτωσαν τὸν ἀγῶνα, τὰ δὲ νῦν [αὐτοῖς] ἡμεῖς, φυλάττοντες τὴν Πυθαγόρειον ἀρχήν, μίαν οὐσίαν καὶ ἄζυγον, ἄθηλυ <ν>, ἀπροσδεῇ, μνημονεύσαντες ὅς' ἐκείνοι διδάσκουσιν ἐροῦμεν. Ἦν <μέν> γε ὅλως, φησί, γεν <ν> ἡτὸν οὐδέν, Πατὴρ δὲ ἦν μόνος, ἀγέννητος, οὐ τόπον ἔχων, οὐ χρόνον, οὐ σύμβουλον, οὐκ ἄλλην τινὰ κατ' οὐδένα τῶν τρόπων νοηθῆναι δυναμένην οὐσίαν· ἀλλὰ ἦν μόνος, ἡρεμῶν, ὡς λέγουσι, καὶ ἀναπαυόμενος αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ, μονάς.
- 6.29.5 ἐπεὶ δὲ ἦν γόνιμος, ἔδοξεν αὐτῷ ποτε τὸ κάλλιστον καὶ τελεώτατον ὃ εἶχεν ἐν ἑαυτῷ γεν <ν> ἦσαι καὶ προαγαγεῖν· φιλέρημος γὰρ οὐκ ἦν. ἀγάπη γάρ, φησὶν, ἦν ὅλος, ἢ δὲ ἀγάπη οὐκ ἔστιν ἀγάπη, ἐὰν μὴ ᾗ τὸ ἀγαπώμενον.
- 6.29.6 προέβαλεν οὖν καὶ ἐγέν <ν> ἦσεν <έν> ἀρχῇ ὁ Πατήρ, ὅσπερ ἦν μονάς, Νοῦν καὶ Ἀλήθειαν, τουτέστι δυάδα, ἥτις κτ <ίστ> ρια καὶ ἀρχὴ γέγονε καὶ μήτηρ πάντων τῶν ἐντὸς πληρώματος καταριθμουμένων αἰώνων ὑπ' αὐτῶν.
- 6.29.7 προβληθεὶς δὲ ὁ Νοῦς καὶ ἡ Ἀλήθεια ἀπὸ τοῦ Πατρός, ἀπὸ γονίμου γόνιμος, προέβαλε καὶ αὐτὸς Λόγον καὶ Ζωήν, τὸν Πατέρα μιμούμενος· ὁ δὲ Λόγος καὶ ἡ Ζωὴ προβάλλουσιν Ἄνθρωπον καὶ Ἐκκλησίαν. Ὁ δὲ Νοῦς καὶ ἡ Ἀλήθεια, ἐπεὶ εἶδον τὸν Λόγον καὶ τὴν Ζωήν, τὰ ἴδια γεννήματα, γόνιμα γεγεννημένα, ἠὐχαρίστησαν τῷ Πατρὶ τῶν (ὅλων) καὶ προσφέρουσιν αὐτῷ τέλειον ἀριθμόν, αἰώνας δέκα.
- 6.29.8 τοῦτου δέ, φησί, τελειότερον ἀριθμὸν ὁ Νοῦς καὶ ἡ Ἀλήθεια τῷ Πατρὶ προσενεγκεῖν οὐκ ἠδυνήθησαν· ἔδει γὰρ τέλειον ὄντα τὸν Πατέρα ἀριθμῷ δοξάζεσθαι τελείῳ· τέλειος δὲ ἐστὶν ὁ δέκα, ὅτι πρῶτος τῶν κατὰ πλῆθος γενομένων <αἰώνων> οὗτός ἐστι τέλειος. τελειότερος δὲ ὁ Πατήρ, ὅτι ἀγέννητος ὢν μονάς, διὰ τῆς πρώτης <καὶ> μιᾶς συζυγίας τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Ἀληθείας πάσας τὰς τῶν γενομένων προβαλεῖν εὐπόρησε ρίζας. Ἰδὼν οὖν καὶ αὐτὸς ὁ Λόγος καὶ ἡ Ζωὴ ὅτι ὁ Ν(οῦ)ς καὶ ἡ Ἀλήθεια δεδόξασαν τὸν Πατέρα τῶν ὅλων ἐν ἀριθμῷ (τελ)είῳ, δοξάσαι καὶ αὐτὸς ὁ Λόγος μετὰ τῆς Ζωῆς ἠθέλησε τὸν ἑαυτοῦ πατέρα καὶ τὴν μητέρα, τὸν Νοῦν καὶ τὴν Ἀλήθειαν.
- 6.30.2 ἐπεὶ δὲ γεν <ν> ἡτὸς ἦν ὁ Νοῦς καὶ ἡ Ἀλήθεια, καὶ οὐκ εἶχε τὸ πατρικὸν τέλειον, τὴν ἀγεννησίαν, οὐκέτι <έν> τελείῳ ἀριθμῷ ὁ Λόγος καὶ ἡ Ζωὴ δοξάζουσι τὸν ἑαυτῶν πατέρα τὸν Νοῦν, ἀλλὰ γὰρ ἐν ἀτελεῖ· δώδεκα γὰρ αἰώνας προ <σ> φέρουσιν ὁ Λόγος καὶ ἡ Ζωὴ τῷ Νοῖ καὶ τῇ Ἀληθείᾳ.
- 6.30.3 αὐταὶ γοῦν πρῶται κατὰ Οὐαλεντίνον ρίζαι τῶν αἰώνων γεγόνασι· Νοῦς καὶ Ἀλήθεια, Λόγος καὶ Ζωή, Ἄνθρωπος καὶ Ἐκκλησία· δέκα δὲ οἱ τοῦ Νοὸς καὶ τῆς Ἀληθείας, δύο καὶ δέκα δὲ οἱ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς, εἴκοσι καὶ ὀκτώ οἱ πάντες.
- 6.30.4 οἷς <δὲ τοὺς δέκα> καλοῦσιν, ὀνόματα ταῦτα· Βύθ <ι> ος καὶ Μίξις, Ἀγήρατος καὶ Ἐνωσις, Αὐτοφυῆς καὶ Ἡδονή, Ἀκίνητος καὶ Σύγκρασις, Μονογενὴς καὶ Μακαρία. οὗτοι οἱ δέκα αἰῶνες, οὓς τινὲς μὲν ὑπὸ τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Ἀληθείας <γεννηθῆναι> λέγουσι, τινὲς δὲ ὑπὸ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς.
- 6.30.5 ἕτεροι δὲ τοὺς δώδεκα ὑπὸ τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἕτεροι δὲ ὑπὸ τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς οἷς ταῦτα τὰ ὀνόματα χαρίζονται· Παράκλητος καὶ Πίστις, Πατρικὸς καὶ Ἐλπίς, Μητρικὸς καὶ Ἀγάπη, Ἀείνους καὶ Σύνεσις, Ἐκκλησιαστικὸς καὶ Μακαριότης, Θελητὸς καὶ Σοφία. Ἐπεὶ δὲ τῶν δεκαδύο ὁ δωδέκατος κ(αὶ) νεώτατος πάντων τῶν εἰκοσιοκτῶ αἰώνων, θῆλυς ὢν καὶ καλούμενος (Σο)φία, κατενόησε, <φησί,> τὸ πλῆθος καὶ τὴν δύναμιν τῶν γεγεν <ν>

ηκότων αἰώνων, καὶ ἀνέ(δ)ραμεν εἰς τὸ βάθος τὸ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐνόησεν ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι πάντες α(ι)ῶνες γεννητοὶ ὑπάρχοντες κατὰ συζυγίαν γεννῶσιν, ὁ δὲ Πατὴρ μόνος ἄζυγος ἐγέννησεν, ἠθέλησε <δὴ> μιμήσασθαι τὸν Πατέρα καὶ γεννῆσαι καθ' ἑαυτὴν δίχα τοῦ συζύγου, ἵνα μηδὲν ἢ ἔργον ὑποδεέστερον τοῦ Πατρὸς εἰργασμένη ἀγνοοῦσα ὅτι ὁ μὲν <Πατήρ,> ἀγέννητος ὑπάρχων, <καὶ> ἀρχὴ τῶν ὄλων <ῶν> καὶ ρίζα καὶ βάθος καὶ βυθός, δυνατῶς ἔχει γεννῆσαι μόνος, γεν <ν> ἡτὴ δὲ οὕσα ἡ Σοφία καὶ μετὰ πλείονας γενομένη, τὴν τοῦ ἀγεννήτου δύναμιν οὐ δύναται ἔχειν.

6.30.8 ἐν μὲν γὰρ τῷ ἀγεν <ν> ἡτῶ, φησίν, ἐστὶ πάντα ὁμοῦ, ἐν δὲ τοῖς γεν <ν> ἡτοῖς τὸ μὲν θήλῳ ἐστὶν οὐσίας προβλητικόν, τὸ δὲ ἄρρεν μορφωτικόν τῆς ὑπὸ τοῦ θήλεως προβαλομένης οὐσίας. προέβαλεν οὖν ἡ Σοφία τοῦτο μόνον ὅπερ ἡδύνατο, οὐσίαν ἄμορφον καὶ ἀκατασκε <ύα> στον.

6.30.9 καὶ τοῦτό ἐστι, φησίν, ὃ λέγει Μωϋσῆς· «ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος». αὕτη <δ'> ἔστι, φησίν, « <ἡ γῆ> ἡ ἀγαθὴ <ῆ> «ἡ ἐπουράνιος Ἱερουσαλήμ», εἰς ἣν ἐπηγγείλατο ὁ θεὸς εἰσαγαγεῖν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγων· «εἰσάξω ὑμᾶς εἰς γῆν ἀγαθὴν(ν), ῥέουσα <ν> μέλι καὶ γάλα». Γενομένης οὖν ἐντὸς πληρώματος ἀγνοίας κατὰ τὴν Σοφίαν καὶ ἀμορφίας κατὰ τὸ γέν <ν> ἡμα τῆς Σοφίας, θόρυβος <καὶ φόβος> ἐγένετο ἐν τῷ πληρώματι [οἱ αἰῶνες οἱ γενόμενοι], ὅτι παραπλησίως ἄμορφα καὶ ἀτελῆ γενήσεται τῶν αἰώνων τὰ γεννήματα, καὶ φθορά τις καταλήψεται οὐκ εἰς μακρὰν πάντας τοὺς αἰῶνας.

6.31.2 κατέφυγον οὖν πάντες οἱ αἰῶνες ἐπὶ δέησιν τοῦ Πατρὸς, ἵνα λυπούμενην τὴν Σοφίαν ἀναπαύσῃ· ἔκλαιε γὰρ καὶ κατωδύρετο ἐπὶ τῷ γεγεν <ν> ἡμένῳ ὑπ' αὐτῆς ἐκτρώματι—οὕτω γὰρ <αὐτό> καλοῦσιν—ἐλεήσας οὖν ὁ Πατὴρ τὰ δάκρυα τῆς Σοφίας καὶ προσδεξάμενος τῶν αἰών(ων) τὴν δέησιν, ἐπιπροβαλεῖν κελεύ(ει)—οὐ γὰρ αὐτός, φησί, προέβαλεν, ἀλλὰ ὁ Νοῦς (κ)αὶ ἡ Ἀλήθεια—Χριστὸν καὶ Πνεῦμα ἅγιον εἰς μόρφωσιν καὶ διόρθωσιν τοῦ ἐκτρώματος, καὶ παραμυθίαν καὶ διαν(ά)παυσιν τῶν τῆς Σοφίας στεναγμῶν.

6.31.3 καὶ γίνονται τριάκοντα <οἱ> αἰῶνες μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος· τινὲς μὲν οὖν αὐτῶν ταύτῃ εἶναι θέλουσι τὴν τριακοντάδα τῶν αἰώνων, τινὲς δὲ συνυπάρχειν τῷ Πατρὶ Σιγὴν καὶ σὺν αὐτοῖς καταριθμεῖσθαι τοὺς αἰῶνας θέ(λο)υσι(ν).

6.31.4 ἐπιπροβληθεὶς οὖν ὁ Χριστὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα ὑπὸ τοῦ Νοῦ καὶ τῆς (Ἀ)ληθείας, εὐθέως τὸ ἔκτρωμα τὸ ἄμορφον τοῦτο τῆς Σοφίας μονογενὲς καὶ δίχα συζύγου γεγεν <ν> ἡμένον ἀποχωρίζει τῶν ἄλλων αἰώνων, ἵνα μὴ βλέποντες αὐτὸ ταράσσωνται διὰ τὴν ἀμορφίαν οἱ τέλειοι αἰῶνες. Ἰν' οὖν μὴδ' ὅλως τοῖς αἰῶσι τοῖς τελείοις καταφανῇ τοῦ ἐκτρώματος ἡ ἀμορφία, πάλιν καὶ ὁ Πατὴρ ἐπιπροβάλλει αἰῶνα ἕνα, τὸν Σταυρόν· ὃς γεγεννημένος μέγας—ὥς <ἐκ> μεγάλου καὶ τελείου πατρὸς—, εἰς φρουρὰν καὶ χαράκωμα τῶν αἰώνων προβεβλημένος, Ὅρος γίνεται τοῦ πληρώματος, ἔχων ἐντὸς ἑαυτοῦ πάντας ὁμοῦ τοὺς τριάκοντα αἰῶνας· <τος> οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ προβεβλημένοι.

6.31.6 καλεῖται δὲ Ὅρος μὲν οὗτος, ὅτι ἀφορίζει ἀπὸ τοῦ πληρώ(μ)ατος ἔξω τὸ ὑστέρημα, Μετοχεὺς δέ, ὅτι μετέχει καὶ τοῦ ὑστερήματος, Σταυρὸς δέ, ὅτι πέπηγεν ἀκλινῶς καὶ ἀμετανοήτως, ὥς μὴ δύνασθαι μηδὲν τοῦ ὑστερήματος καταγενέσθαι ἐγγὺς τῶν ἐντὸς πληρώματος αἰώνων. Ἐξω οὖν τοῦ Ὁρου, τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Μετοχέως ἐστὶν ἡ καλουμένη κατ' αὐτοὺς Ὁγδοάς, ἥτις ἐστὶν ἡ ἐκτὸς πληρώματος Σοφία· ἣν ὁ Χριστὸς <ὁ> ἐπιπροβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Ἀληθείας ἐμόρφωσε καὶ ἀπειργάσατο τέλειον αἰῶνα, οὐδὲν <τ> ι τῶν ἐντὸς πληρώματος χεῖρον(α) δυν(άμ)ε(νο)ν γενέσθαι.

6.31.8 ἐπειδὴ δὲ μεμόρφωτο ἡ Σοφία <ἡ> ἔξω, καὶ οὐχ οἶόν τε ἦν <κατ'> ἴσον τὸν Χριστὸν καὶ τὸ ἅγιον <Πνεῦμα, τὸ> ἐκ τοῦ Νοὸς προβεβλημένον καὶ τῆς Ἀληθείας, ἔξω τοῦ πληρώματος μένειν, ἀνέδραμεν ἀπὸ τῆς μεμορφωμένης ὁ Χριστὸς καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα πρὸς τὸν Νοῦν καὶ

τὴν Ἀλήθειαν, ἔν' ἐντὸς τοῦ Ὁρου ἧ, μετὰ τῶν ἄλλων αἰώνων δοξάζων τὸν Πατέρα. Ἐπεὶ οὖν μία τις ἦν εἰρή(ν)η καὶ συμφωνία πάντων τῶν ἐντὸς πληρώματος αἰώνων, ἔδοξ(εν) αὐτοῖς μὴ ἄρκεῖν μόνον κατὰ συζυγίαν δεδοξάκεναι τὸν υ <Θ> ὄν, δοξάσαι <δὲ> καὶ διὰ προσφορᾶς καρπῶν πρεπόντων τῷ Πατρί.

- 6.32.1 πάντες οὖν ἠυδόκησαν οἱ τριάκοντα αἰῶνες ἓνα προβαλεῖν αἰῶνα, κοινὸν τοῦ πληρώματος καρπόν, ἔν' ἢ <σύμβολον> τῆς ἐνότητος αὐτῶν καὶ τῆς ὁμοφροσύνης καὶ εἰρήνης.
- 6.32.2 καὶ μόνος ὑπὸ πάντων <τῶν> αἰώνων προβεβλημένος τῷ Πατρί, οὗτός ἐστιν ὁ καλούμενος παρ' αὐτοῖς κοινὸς τοῦ πληρώματος Καρπός. τὰ μὲν οὖν ἐντὸς πληρώματος ἦν οὕτως, καὶ προβέβλητο ὁ κοινὸς τοῦ πληρώματος Καρπός, ὁ Ἰησοῦς—τοῦτο γὰρ ὄνομα αὐτῷ—, «ὁ ἀρχιερεὺς ὁ μέγας». Ἡ δὲ ἔξω τοῦ πληρώματος Σοφία, ἐπιζητοῦσα τὸν Χριστὸν τὸν μεμορφωκότα <αὐτήν> καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ἐν φόβῳ μεγάλῳ κατέστη ὅτι ἀπολείται κεχωρισμένη τοῦ μορφώσαντος αὐτήν καὶ στηρίσαντος. καὶ ἐλυπήθη καὶ ἐν ἀπορίᾳ ἐγένετο πολλῇ, λογιζομένη τίς ἦν ὁ μορφώσας, τί τὸ ἅγιον Πνεῦμα, ποῦ ἀπῆλθε, τίς ὁ κωλύσας αὐτοὺς συμπαρεῖναι, τίς ἐφθόνησε τοῦ καλοῦ καὶ μακαρίου θεάματος ἐκείνου. <καὶ> ἐπὶ τούτοις καθεστῶσα τοῖς πάθεσι τρέπεται ἐπὶ δέησιν καὶ ἱκετείαν τοῦ ἀπολιπόντος αὐτήν.
- 6.32.4 δεομένης οὖν(ν) αὐτῆς κατηλέησεν ὁ Χριστὸς ὁ ἐντὸς πληρώματος ὢν κα(ὶ οἱ ἄ)λλοι πάντες αἰῶνες, καὶ ἐκπέμπουσιν ἔξω τοῦ πληρώματος τὸν κοινὸν τοῦ πληρώματος Καρ(π)ὸν σύζυγον τῆς ἔξω Σοφίας καὶ διορθωτὴν παθῶν ὧν ἔπαθεν ἐπιζητοῦσα τὸν Χριστόν. Γενόμενος οὖν ἔξω τοῦ πληρώματος <ὁ κοινὸς τοῦ πληρώματος> Καρπός καὶ εὐρών αὐτήν ἐν πάθεσι τοῖς πρώτοις τέτρασι—[καὶ] φόβῳ καὶ λύπῃ καὶ ἀπορίᾳ καὶ δεήσει—, διωρθώσατο τὰ πάθη αὐτῆς, διορθούμενος δὲ ἑώρα ὅτι ἀπολέσθαι αὐτά, αἰώνια (ὄ)ντα καὶ τῆς Σοφίας ἴδια, οὐ καλόν, οὐδ' <αὖ> ἐν πάθεσιν εἶνα(ι) τὴν Σοφίαν τοιούτοις—ἐν φόβῳ καὶ λύπῃ <καὶ> ἀπορίᾳ <καὶ> ἱκετεία.
- 6.32.6 —ἐποίησεν οὖν, ὡς τηλικούτος αἰὼν καὶ παντὸς τοῦ πληρώματος ἔκγονος, ἐκστῆναι τὰ πάθη ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν αὐτὰ ὑποστατὰς οὐσίας. καὶ τὸν μὲν φόβον ψυχικὴν ἐποίησεν <οὐσίαν> [ἐπιθυμίαν], τὴν δὲ λύπην ὑλικήν, τὴν δὲ ἀπορίαν δαιμόνων. τὴν δὲ ἐπιστροφῆς <ἐπιθυμίαν> καὶ δέησιν καὶ ἱκετείαν <καὶ> <ἐπάν> ὁδὸν καὶ μετάνοιαν [καὶ] δύναμιν ψυχικῆς οὐσίας <ἐποίησεν> , ἥτις καλεῖται δεξιά. <Ἀρχὴν δὲ ἔχουσιν ἡ ψυχὴ καὶ> ὁ δημιουργὸς ἀπὸ τοῦ φόβου.
- 6.32.7 τοῦτ' ἔστιν ὃ λέγει, φησὶν, ἡ γραφή· «ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου». αὕτη γὰρ <ἐστὶν ἡ> ἀρχὴ τῶν τῆς Σοφίας παθῶν· ἐφοβήθη γὰρ, εἴτα ἐλυπήθη, εἴτα ἠπόρησε, καὶ οὕτως ἐπὶ δέησιν καὶ ἱκετείαν κατέφυγεν. ἔστι δὲ πυρώδης, φησὶν, ἡ ψυχικὴ οὐσία· καλεῖται δὲ καὶ Τόπος ὑπ' αὐτῶν, καὶ Ἑβδομάς, καὶ «παλαιὸς τῶν ἡμερῶν». καὶ ὅσα τοιαῦτα <αἱ γραφαὶ> λέγουσι περὶ τοῦ θεοῦ, ταῦτα <θέλει> εἶναι τοῦ ψ <υχ> ἱκοῦ, ὃν φησιν εἶναι τοῦ κόσμου δημιουργόν.
- 6.32.8 <καὶ ὅτι> ἐστὶ δὴ πυρώδης, λέγει, φησί, καὶ Μωϋσῆς· «κύριος ὁ θεὸς σου πῦρ ἐστὶ φλέγον καὶ καταναλίσκον»· καὶ γὰρ τοῦτο οὕτως γεγράφθαι θέλει. διπλῇ δὲ τίς ἐστι, φησὶν, ἡ δύναμις τοῦ πυρός· ἔστι γὰρ πῦρ παμφάγον, κατ(ασ)βεσθῆναι μὴ δυνάμενον <*> κατὰ τοῦτο τοίνυν τὸ μέρος θνητῇ [τίς] ἐστὶν ἡ ψυχὴ, μεσότης τις οὖσα· [ἔστι γὰρ ἑβδομάς καὶ κατάπαυσις] ὑποκάτω γὰρ ἐστὶ τῆς Ὀγδοάδος, ὅπου ἐστὶν ἡ Σοφία ἡ μεμορφωμένη καὶ ὁ κοινὸς τοῦ πληρώματος Καρπός, ὑπεράνω δὲ τῆς ὕλης, ἡ <σ> ἐστὶ δημιουργός.
- 6.32.9 ἐὰν <οὖν> ἐξομοιωθῇ τοῖς ἄνω, τῇ Ὀγδοάδι, ἀ(θ)άνατος ἐγένετο καὶ <ἀν> ἦλθεν εἰς τὴν Ὀγδοάδα, ἥτις ἐστὶ, φησὶν, «Ἱερουσαλὴμ ἐπουράνιος»· ἐὰν δὲ ἐξομοιωθῇ τῇ ὕλῃ, τουτέστι τοῖς πάθεσι τοῖς ὑλικοῖς, φθαρτὴ ἔσται καὶ ἀπώλετο. Ὡς περ οὖν τῆς ψυχικῆς οὐσίας ἡ πρώτη καὶ μεγίστη δύναμις γέγονεν <ὁ δημιουργός, ἡ> εἰκὼν <τοῦ Πατρός, οὕτως τῆς ὑλικῆς οὐσίας

ὁ〉 διάβολος, «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου», τῆς δὲ τῶν δαιμόνων οὐσίας— ἥτις ἐστὶν ἐκ τῆς ἀπορίας—ὁ Βεελζεβούλ, 〈«ὁ ἄρχων τῶν δαιμόνων».

- 6.33.1 ἔστι δ'〉 ἡ Σοφία ἄνωθεν ἀπὸ τῆς Ὁγδοάδος ἐνεργοῦσα ἕως τῆς Ἑβδομάδος, οὐδὲν 〈γὰρ〉 οἶδεν, λέγουσιν, ὁ δημιουργὸς ὅλως, ἀλλ' ἔστιν ἄνους καὶ μωρὸς κατ' αὐτούς, καὶ τί πράσσει ἢ ἐργάζεται οὐκ οἶδεν. ἀγνοοῦντι δὲ αὐτῷ ὅ τι δὴ ποιεῖ, ἡ Σοφία ἐνήργησε πάντα καὶ ἐνίσχυσε, καὶ ἐκείνης ἐνεργοῦσης αὐτὸς ὤετο ἅφ' ἑαυτοῦ ποιεῖν τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου. ὅθεν ἤρξατο λέγειν· «ἐγὼ ὁ θεός, καὶ πλὴν ἐμοῦ ἄλλος οὐκ ἔστιν». Ἔστιν οὖν [ἡ] κατὰ Οὐαλεντίνον τετρακτὺς, πηγὴ [τῆς] ἀενάου φύσεως ριζώματ' ἔχουσα, καὶ ἡ Σοφία, ἅφ' ἧς ἡ κτίσις ἡ ψυχικὴ καὶ ὑλικὴ συνέστηκε νῦν.
- 6.34.1 καλεῖται δὲ ἡ μὲν Σοφία πνεῦμα, ὁ δὲ δημιουργὸς ψυχὴ, ὁ διάβολος δὲ «ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου», Βεελζεβούλ 〈δὲ〉 «ὁ 〈ἄρχων〉 τῶν δαιμόνων». ταῦτά ἐστιν ἃ λέγουσιν.
- 6.34.2 ἔτι 〈δὲ〉 πρὸς τούτοις, ἀριθμητικὴν ποιούμενοι τὴν πᾶσαν αὐτῶν διδασκαλίαν, ὡς προεῖπον, (τοῦ)ς ἐντὸς πληρώματος αἰῶνας τρι(ά)κοντα πάλιν ἐπιπροβεβ 〈λ〉 ηκέναι αὐτοῖς κα(τ)' ἀναλογίαν αἰῶνας ἄλλους 〈φασίν〉, ἴν' ἢ τὸ πλήρωμα ἐν ἀριθμῷ τελείῳ συνηθροισμένον.
- 6.34.3 ὡς γὰρ οἱ Πυθαγορικοὶ διεῖλον 〈τὸν κόσμον〉 εἰς 〈μοίρας〉 δώδεκα καὶ τριάκοντα καὶ ἐξήκοντα, καὶ λεπτὰ λεπτῶν εἰσιν ἐκείνοις, 〈ὥς〉 δεδήλωται, οὕτως οὗτοι τὰ ἐντὸς πληρώματος ὑποδιαιροῦσι(ν). ὑποδιήρηται δὲ καὶ τὰ ἐν τῇ Ὁγδοάδι, καὶ προβεβλήκασιν ἡ Σοφία, ἥτις ἐστὶ «μήτηρ πάντων τῶν ζώντων» κατ' αὐτούς, καὶ ὁ κοινὸς τοῦ πληρώματος Καρπὸς ἐβδομήκοντα λόγοις 〈υ〉ς, οἵτινές εἰσιν ἄγγελοι ἐπουράνιοι, πολιτευόμενοι ἐν «Ἱερουσαλὴμ τῇ ἄνω, τῇ ἐν οὐρανοῖς» αὕτη γάρ ἐστι, 〈φησὶν, ἡ〉 Ἱερουσαλὴμ ἡ ἔξω Σοφία, καὶ ὁ νυμφίος αὐτῆς ὁ κοινὸς τοῦ πληρώματος Καρπός.
- 6.34.4 Προέβαλε 〈δὲ〉 καὶ ὁ δημιουργὸς ψυχᾶς· αὕτη γὰρ 〈ἐστὶν ἡ δύναμις〉 οὐσία ψυχῶν. οὗτός ἐστι κατ' αὐτοὺς Ἀβρα 〈ἁ〉 μ καὶ ταῦτα 〈σ〉 τοῦ Ἀβραὰμ τὰ τέκνα. ἐκ τῆς ὑλικῆς οὐσίας οὖν καὶ διαβολικῆς ἐποίησεν ὁ δημιουργὸς ταῖς ψυχαῖς τὰ σώματα.
- 6.34.5 τοῦτό ἐστι, 〈φησί,〉 τὸ εἰρημένον· «καὶ ἔπλασεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς λαβών, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν». οὗτός ἐστι κατ' αὐτοὺς «ὁ ἔσω ἄνθρωπος», ὁ ψυχικός, ἐν τῷ σώματι κατοικῶν τῷ χοϊκῷ, ὃ ἐστὶν 〈ἄνθρωπος〉 ὑλικός, φθαρτός, τελείως ἐκ τῆς διαβολικῆς οὐσίας πεπλασμένος. ἔστι δὲ οὗτος ὁ ὑλικὸς ἄνθρωπος κατ' αὐτοὺς οἶονεῖ πανδοχεῖον ἢ κατοικητήριον ποτὲ μὲν ψυχῆς μόνης, ποτὲ δὲ ψυχῆς καὶ δαιμόνων, ποτὲ δὲ ψυχῆς καὶ λόγων· οἵτινες εἰσι λόγοι ἄνωθεν κατεσπαρμένο(ι) ὑπ(ὸ) τ(ο)ῦ κοινοῦ τοῦ πληρώματος Καρποῦ καὶ τῆς Σοφίας εἰς τοῦτον τὸν κόσμον, κατοικοῦντες ἐν (σώμα)τι χοϊκῷ μετὰ ψυχῆς, ὅταν δαίμονες μὴ συνοικῶσι τῇ ψυχῇ.
- 6.34.7 Τοῦτό ἐστι, φησί, τὸ γεγραμμένον ἐν τῇ γραφῇ· «τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν θεὸν καὶ πατέρα καὶ κύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ», «ἵνα δώῃ ὑμῖν» ὁ θεὸς «κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν» «εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον», τουτέστι τὸν ψυχικόν, οὐ τὸν σωματικόν, «ἵνα ἐξισχύσητε νοῆσαι» «τί τὸ βάθος», ὅπερ ἐστὶν ὁ Πατὴρ τῶν ὅλων, «καὶ τί τὸ πλάτος», ὅπερ ἐστὶν ὁ Σταυρός, ὁ Ὅρος τοῦ πληρώματος, «καὶ τί τὸ μῆκος», τουτέστι τὸ πλήρωμα τῶν αἰώνων. διὰ τοῦτο «ψυχικός», φησὶν, «ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστι».
- 6.34.8 μωρία δέ, φησὶν, ἐστὶν ἡ δύναμις τοῦ δημιουργοῦ· μωρὸς γὰρ ἦν καὶ ἄνους, καὶ ἐνόμιζεν αὐτὸς δημιουργεῖν τὸν κόσμον, ἀγνοῶν ὅτι πάντα ἡ Σοφία, ἡ Μήτηρ, ἡ Ὁγδοάς, ἐνήργει αὐτῷ πρὸς τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου οὐδὲν εἰδότες. Πάντες οὖν οἱ προφηταὶ καὶ ὁ νόμος ἐλάλησαν ἀπὸ τοῦ δημιουργοῦ, μωροῦ, λέγει, θεοῦ, μωροὶ οὐδὲν εἰδότες.

- 6.35.1 διὰ τοῦτο, φησί, λέγει ὁ σωτήρ· «πάντες οἱ πρὸ ἐμοῦ ἐληλυθότες κλέπται καὶ λησταί εἰσι», καὶ ὁ ἀπόστολος· «τὸ μυστήριον», «ὃ ταῖς προτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη».
- 6.35.2 οὐδεὶς γάρ, φησί, τῶν προφητῶν εἶρηκε περὶ τούτων οὐδέν, ὧν ἡμεῖς λέγομεν· ἡγνοεῖτο γὰρ πάντα, ἅτε δὴ ἀπὸ μόνου τοῦ δημιουργοῦ λελαλημένα. Ὅτε οὖν τέλος ἔλαβεν ἡ κτίσις,
〈φησί,〉 καὶ ἔδει λοιπὸν γενέσθαι «τὴν ἀποκάλυψιν τῷ(ν) υἱῶν τοῦ θεοῦ»—τουτέστι τοῦ δημιουργοῦ—, 〈καὶ ἀνακαλύψαι τὴν πνευματικὴν οὐσίαν,〉 τὴν ἐγκεκαλυμμένην, ἣν, φησίν, ἐγκεκάλυπτο ὁ ψ(υ)χ(ι)κὸς ἄνθρωπος καὶ εἶχε «κάλυμμα ἐπὶ τὴν κα(ρ)δί(αν) 〈αὐτοῦ〉 »· ὁπότε οὖν ἔδει ἀρθῆναι τὸ κάλυμ 〈μ〉 α καὶ ὀφθῆναι ταῦτα τὰ μυστήρια, γεγέν 〈ν〉 ηται ὁ Ἰησοῦς διὰ Μαρίας τῆς παρθένου, κατὰ τὸ εἰρημένον· «πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ»—πνεῦμα 〈δ'〉 ἔστιν ἡ Σοφία—, «καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι»— ὑψιστος 〈δ'〉 ἔστιν ὁ δημιουργός· —«διὸ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον κληθήσεται».
- 6.35.4 γεγέν 〈ν〉 ηται γὰρ οὐκ ἀπὸ ὑψίστου μόνου, ὥσπερ οἱ κατὰ τὸν Ἀδὰμ κτισθέντες
〈ἄνθρωποι〉 ἀπὸ μόνου ἐκτίσθησαν τοῦ ὑψίστου— τουτέστι [τῆς Σοφίας καὶ] τοῦ δημιουργοῦ— ὁ δὲ Ἰησοῦς, «ὁ καινὸς ἄνθρωπος», [ὁ] ἀπὸ Πνεύματος ἁγίου 〈καὶ τοῦ ὑψίστου〉 —τουτέστι τῆς Σοφίας καὶ τοῦ δημιουργοῦ—, ἵνα τὴν μὲν πλάσιν καὶ κατασκευὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ ὁ δημιουργὸς καταρτίσῃ, τὴν δὲ οὐσίαν αὐτοῦ τὸ Πνεῦμα παράσχῃ τὸ ἅγιον, καὶ γένηται λόγος ἐπουράνιος ἀπὸ τῆς Ὀγδοάδος, γεν 〈ν〉 ηθεις διὰ Μαρίας. Περὶ τούτου 〈οὖν〉 ζήτησις μεγάλη ἐστὶν αὐτοῖς καὶ σχισμάτων καὶ διαφορᾶς ἀφορμή· καὶ γέγονεν ἐντεῦθεν ἡ διδασκαλία αὐτῶν διηρημένη, καὶ καλεῖται ἡ μὲν ἀνατολική τις διδασκαλία κατ' αὐτούς, ἡ δὲ Ἱταλιωτική.
- 6.35.6 οἱ μὲν 〈οὖν〉 ἀπὸ τῆς Ἱταλίας, ὧν ἐστὶν Ἡρακλέων καὶ Πτολεμαῖος, ψυχικόν φασὶ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ γεγονέναι, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰ κατελήλυθε— τουτέστιν ὁ λόγος ὁ τῆς μητρὸς ἄνωθεν, τῆς Σοφίας—, καὶ γέγωνε τῷ ψυχικῷ καὶ ἐγήγερκεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. τοῦτό ἐστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «ὁ ἐγείρας Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν», 〈τουτέστι〉 [καὶ] τὰ ψυχικά, 〈οὐ καὶ τὰ χοϊκά〉 . ὁ χοῦς γὰρ «ὑπὸ κατάραν» ἐλήλυθε· «γῆ γάρ», φησίν, «εἴ κ(αὶ εἰς γ)ῆν ἀπελεύσῃ».
- 6.35.7 οἱ δ' αὖ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς λέγουσιν, ὧν ἐστὶν Ἀξιόνι(κο)ς καὶ 〈Β〉 αρδησιάνης, ὅτι πνευματικὸν ἦν τὸ σῶμα τοῦ σωτῆρος· Πνεῦμα γὰρ ἅγιον ἦλθεν ἐπὶ τὴν Μαρίαν—τουτέστιν ἡ Σοφία—καὶ «ἡ δύναμις τοῦ ὑψίστου»— 〈τουτέστιν〉 ἡ δημιουργικὴ τέχνη—, ἵ 〈ν〉 α διαπλασθῇ τὸ ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τῇ Μαρίᾳ δοθέν. Ταῦτα οὖν ἐκεῖνοι ζητεῖωσαν καθ' αὐτούς καὶ εἴ τιτι ἀλλω γενή 〈σε〉 ται φίλον ζητεῖν.
- 6.36.1 ἀλλ' ἔτι λέγουσι· διώρθωτο μὲν 〈οὖν〉 τὰ κατὰ τοὺς αἰῶνας ἔσω σφάλματα, διώρθωτο δὲ καὶ
〈τὰ〉 κατὰ τὴν Ὀγδοάδα— 〈τουτέστι〉 τὴν ἔξω Σοφίαν—, διώρθωτο δὲ καὶ 〈τὰ〉 κατὰ τὴν Ἑβδομάδα.
- 6.36.2 ἐδιδάχθη γὰρ ὑπὸ τῆς Σοφίας ὁ δημιουργὸς ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸς θεὸς μόνος, ὡς ἐνόμιζε, «καὶ πλὴν αὐτοῦ ἕτερος οὐκ ἔστιν», ἀλλ' ἔγνω διδασχθεὶς ὑπὸ τῆς Σοφίας τὸν κρείττονα. κατηχ 〈ή〉 θη γοῦν ὑπ' αὐτῆς καὶ ἐμυθήθη καὶ ἐδιδάχθη τὸ μέγα τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν αἰώνων μυστήριον, καὶ ἐξεῖπεν αὐτὸ οὐδενί. τοῦτ' ἔστιν, [ὡς] φησίν, ὁ 〈ὁ θεὸς〉 λέγει πρὸς Μωϋσῆν· «ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ, καὶ τὸ ὄνομα 〈τοῦ θεοῦ〉 [μου] οὐκ ἀπήγγειλα αὐτοῖς»· τουτέστιν τὸ μυστήριον οὐκ εἶπα οὐδὲ ἐξηγησάμην τίς ἐστὶν ὁ θεός, ἀλλ' ἐφύλαξα παρ' ἐμαυτῷ ἐν ἀποκρύφῳ τὸ μυστήριον ὃ ἤκουσα παρὰ τῆς Σοφίας. Ἔδει οὖν 〈ἥδη〉 διωρθωμένων τῶν ἄνω κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκολουθίαν καὶ τὰ ἐνθάδε τυχεῖν διορθώσεως.
- 6.36.3 τούτου χάριν ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ σωτήρ διὰ τῆς Μαρίας, ἵνα διορθώσεται 〈τὰ〉 ἐνθάδε. ὥσπερ 〈γὰρ〉 ὁ Χριστός, ὁ ἄνωθεν ἐπιπροβληθεὶς ὑπὸ τοῦ Νοῦ καὶ τῆς Ἀληθείας,

- διωρθώσατο τὰ πάθη τῆς ἔξω Σοφίας—τουτέστι τοῦ ἐκτρώματος—, 〈οὕτως〉 πάλιν καὶ ὁ διὰ Μαρίας γεγεν *〈ν〉* ημένος *〈Χριστός〉* ὁ σωτὴρ ἦλθε διορθώσασθαι τὰ πάθη τῆς ψυχῆς.
- 6.36.4 εἰσὶν οὖν κ(α)τ' (αὐ)τ(οὺς) τρεῖς Χριστοί· ὁ ἐπιπροβληθεὶς ὑπὸ τ(οῦ Νοός) καὶ τῆς Ἀληθείας μετὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ ὁ κοινὸς τ(ο)ῦ πληρώματος Καρπὸς Ἰ(ησοῦ)ς, ὁ *〈σύ〉* ζυγὸς τῆς ἔξω Σοφίας—ἥτις καλεῖται καὶ αὕτῃ Πνεῦμα ἅγιον, ὑποδεέστερον *〈δὲ ὄν〉* τοῦ πρώτου—, καὶ τρίτος ὁ διὰ Μαρίας γεννηθεὶς εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς κτίσεως τῆς καθ' ἡμᾶς. Διὰ πλείονων *〈οὖν〉* νομίζω αὐτάρκως τὴν Οὐαλεντίνου αἵρεσιν Πυθαγόρειον οὔσαν ὑποτετυπῶσθαι· δοκεῖ δὲ καὶ δι' ἐλ(α)χί(στ)ων τὰ δοκοῦντα αὐτοῖς ἐκθέμενον παύσασθαι.
- 6.37.1 Πλάτων τοίνυν περὶ τοῦ παντὸς ἐκτιθέμενος μυστήρια γράφει πρὸς Διονύσιον τοιοῦτόν τινα τρόπον, λέγων· «Φραστέον δὴ σοι δι' αἰνιγμάτων, ἵν' *〈ἄν〉* τι ἡ δέλτος ἢ πόντου *〈ἡ γῆς〉* ἐν πτυχαῖς πάθῃ, ὁ ἀναγνοὺς μὴ γνῶ.
- 6.37.2 ὧδε γὰρ ἔχει· περὶ τὸν πάντων βασιλέα πάντα ἐστὶ κάκεινου ἔνεκα πάντα κάκεινος αἴτιος πάντων τῶν καλῶν· δεύτερον *〈δὲ〉* περί τὰ δεύτερα, καὶ τρίτον περί τὰ τρίτα».
- 6.37.3 «τοῦ δὴ βασιλέως περί *〈καί〉* ὧν εἶπον, οὐδέν ἐστι τοιοῦτον. τὸ δὴ μετὰ τοῦτο ἡ ψυχὴ» «ἐπιζητεῖ μαθεῖν ὅποια ἄττα ἐστί, βλέπουσα εἰς τὰ ἐαυτῆς συγγενῆ, ὧν οὐδέν ἱκανῶς ἔχει». «τοῦτ' ἔστιν, ὧ παῖ Διονυσίου καὶ Δωρίδος, τὸ ἐρώτημα ὃ πάντων αἰτίον ἐστὶ κακῶν, μᾶλλον δὲ ἡ περὶ τούτου φροντίς ἐν τῇ ψυχῇ ἐγγινομένη, ἣν ἐὰν μή τις ἐξαίρεθῃ, τῆς ἀληθείας ὄντως οὐ μὴ ποτε τύχῃ».
- 6.37.4 «ὃ δὲ θαυμαστὸν αὐτοῦ γέγον *〈εν,〉* ἃ *〈κου〉* σον. εἰ *〈σί〉* γὰρ ἄνδρες ταῦτα ἀκηκοότες *〈καὶ πλείους, δυνατοὶ μὲν〉* μαθεῖν, δυνατοὶ δὲ μνημονεῦσαι καὶ βασανίσα *〈ντεσ〉* πάντη πάντως κρίναι, γέροντες ἤδη», οἵ φασι τὰ μὲν τότε πιστὰ εἶναι δόξαντα νῦν ἄπιστα, τὰ δὲ τότε ἄπιστα νῦν τούναντίον. «πρὸς ταῦτα οὖν σκοπῶν εὐλαβοῦ μή ποτέ σοι μεταμελήσῃ τῶνδε ἀναξίως ἐκπεσόντων».
- 6.37.5 «διὰ τοῦτο ἐγὼ περὶ τούτων γέγρ(α)φ(α) (οὐ)δὲν *〈πώποτε〉* , οὐδὲ ἔστι Πλάτωνος σύγγραμμα οὐδὲν οὐδὲ ἔσται *〈πώποτ(ε)〉*, (τ)ὰ δὲ νῦν λεγόμενα Σωκράτους ἐστὶ καλοῦ καὶ νέου γεγονότος». Τούτοις περιτυχὼν Οὐαλεντίνος ὑπεστήσατο τὸν πάντων βασιλέα, ὃν ἔφη *〈ὁ〉* Πλάτων οὕτως, Πατέρα καὶ Βυθὸν καὶ παστ *〈ἦν καὶ πη〉* γῆν τῶν ὅλων αἰώνων.
- 6.37.6 δεύτερον περί τὰ δεύτερα τοῦ Πλάτωνος εἰρηκότος, τὰ δεύτερα Οὐαλεντίνος τοῦ *〈σ〉* ἐντὸς Ὅρου [τὸν ὅρον] ὑπέθετο πάντας αἰῶνας, καὶ τρίτον περί τὰ τρίτα *〈τοῦ Πλάτωνος εἰρηκότος, τὰ τρίτα〉* τὴν ἔξω τοῦ Ὅρου καὶ τοῦ πληρώματος διαταγὴν συνέθηκε πᾶσαν. καὶ δεδήλωκεν αὐτὸ δι' ἐλαχίστων Οὐαλεντίνος ἐν ψαλμῷ, κάτωθεν ἀρξάμενος, οὐχ ὥσπερ ὁ Πλάτων ἄνωθεν, λέγων οὕτως· Θέρος Πάντα κρεμάμενα πνεύματι βλέπω, πάντα δ' ὀχούμενα πνεύματι νοῶ· σάρκα μὲν ἐκ ψυχῆς κρεμαμένην, ψυχὴν δ' ἀέρος ἐξεχομένην, ἀέρα δ' ἐξ αἵθρης κρεμαμένον· ἐκ δὲ βυθοῦ καρποὺς φερόμενους, ἐκ μήτρας δὲ βρέφος φερόμενον.
- 6.37.8 οὕτως ταῦτα νοῶν· σὰρξ ἐστὶν ἡ ὕλη κατ' αὐτούς, ἥτις κρέμαται ἐκ τῆς ψυχῆς, *〈τουτέστι〉* τοῦ δημιουργοῦ· ψυχὴ δὲ ἀέρος ἐξέχεται, τουτέστιν ὁ δημιουργὸς τοῦ Πνεύματος *〈τοῦ〉* ἔξω πληρώματος· αἴθρ δὲ αἵθρης ἐξέχεται, τουτέστιν ἡ ἔξω Σοφία τοῦ ἐντὸς Ὅρου καὶ παντὸς πληρώματος *〈Πνεύματος〉* . ἐκ δὲ βυθοῦ καρποὶ φέρονται, *〈τουτέστιν〉* ἡ ἐκ τοῦ Πατρὸς πᾶσα προβολὴ τῶν αἰώνων γενομένη.
- 6.37.9 τὰ μὲν οὖν τῷ Οὐαλεντίνῳ δοκοῦντα ἱκανῶς λέλεκται· *〈λοιπὸν δὲ καὶ τὰ τοῖς τῆς〉* σχολῆς προκόψασιν ἐξειπεῖν, ἄλλου ἄλλως δογματίσαντος τὰ δόξαντα αὐτοῖς. Σεκοῦνδος μὲν *〈τοι〉* τις, κατὰ τὸ αὐτὸ ἅμα τῷ Πτολεμαίῳ γενόμενος, οὕτως λέγει· τετράδα εἶναι δεξιὰν καὶ τετράδα ἀριστεράν, καὶ φῶς καὶ σκότος καὶ τὴν ἀποστᾶσάν τε καὶ ὑστερήσασαν δύναμιν οὐκ ἀπὸ τῶν τριάκοντα αἰώνων λέγει γεγενῆσθαι, ἀλλ' ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν.

- 6.38.2 ἄλλος δέ τις ἐπιφανὴς διδάσκαλος αὐτῶν οὕτως λέγει· ἦν ἡ πρώτη ἀρχὴ ἀνεκνόητος, ἄρρητος τε καὶ ἀνωμόμαστος, ἦν Μονότης καλεῖται. ταύτη δὲ (σ)υ(νυπά)ρχει δυνάμιν, ἦν <καὶ αὐτὴν> ὀνομάζει Ἐνό(τη)τα. αὕτη ἡ Ἐνότης ἢ τε Μονότης, <τὸ ἓν οὐσαί>, προήκοντο μὴ προέμεναι ἀρχὴν ἐπὶ πάντων νοητὴν, ἀγέν <ν> ἦτον τε καὶ ἀόρατον, ἦν Μονάδα καλεῖται.
- 6.38.3 ταύτη τῇ Μονάδι συνυπάρχει δυνάμεις ὁμοούσιος αὐτῇ, ἦν καὶ αὐτὴν ὀνομάζει τὸ Ἐν. αὗται αἱ τέσσαρες δυνάμεις προήκοντο τὰς λοιπὰς τῶν αἰώνων προβολάς. ἄλλοι δὲ πάλιν αὐτῶν τὴν πρώτην καὶ ἀρχέγονον Ὀγδοάδα τούτοις τοῖς ὀνόμασιν ἐκάλεσαν· <πρῶτον Προαρχὴν, ἔπειτα Ἀνεκνόητον, τὴν> δὲ <τρίτην Ἀρρητον, καὶ τὴν> τετάρτην(ν) Ἀόρατον.
- 6.38.4 καὶ ἐκ μὲν τῆς πρώτης Προαρχῆς προβεβλήσθαι πρῶτῳ καὶ ἐμπτῳ τόπῳ Ἀρχὴν, ἐκ δὲ τῆς Ἀνεκνόητου δευτέρῳ καὶ ἔκτῳ <τόπῳ> Ἀκατάληπτον, ἐκ δὲ τῆς Ἀρρήτου τρίτῳ καὶ ἐβδόμῳ τόπῳ Ἀνωμόμαστον, ἐκ δὲ τῆς Ἀόρατου Ἀγέννητον, πλήρωμα τῆς πρώτης Ὀγδοάδος. ταύτας βούλονται τὰς δυνάμεις προϋπάρχειν τοῦ Βυθοῦ καὶ τῆς <Σι> γῆς. Ἀλλὰ δὲ περὶ αὐτοῦ τοῦ Βυθοῦ διάφοροι γινώμηναι <παρ' αὐτοῖς> οἱ μὲν <γάρ> αὐτὸν ἄζυγον λέγουσι, μήτε ἄρρενα μήτε θῆλυ, ἄλλοι δὲ τὴν Σιγὴν θήλειαν αὐτῷ συμπαρεῖναι, καὶ εἶναι ταύτην <τὴν> πρώτην συζυγίαν.
- 6.38.5 οἱ δὲ περὶ τὸν Πτολεμαῖον δύο συζύγους αὐτὸν ἔχειν λέγουσιν, ἃς καὶ διαθέσεις καλοῦσιν, Ἐννοίαν καὶ Θέλησιν· πρῶτον γὰρ ἐνενοήθη τι προβαλεῖν, ὥς φασιν, ἔπειτα ἠθέλησε.
- 6.38.6 διὸ καὶ τῶν δύο τούτων διαθέσεων καὶ δυνάμεων, τῆς τε Ἐννοίας καὶ τῆς Θελήσεως, ὥσπερ <συγ> κραθεῖς <ῶν> εἰς ἀλλήλας ἢ προβολὴ τοῦ τε Μονογενοῦς καὶ τῆς Ἀληθείας κατὰ συζυγίαν ἐγένετο. οὐστinas τύπους καὶ εἰκόνας τῶν δύο διαθέσεων τοῦ Πατρὸς προελθεῖν, <ἐκ> τῶν ἀοράτων ὁρατάς, τοῦ μὲν Θελήματος τὸν Νοῦν, τῆς δὲ Ἐννοίας τὴν Ἀλήθειαν.
- 6.38.7 καὶ διὰ τοῦτο τοῦ ἐπιγενητοῦ Θελήματος ὁ <μὲν> ἄρρητος εἰκὼν <ἐστὶ>, τῆς δὲ ἀγεννήτου Ἐννοίας ὁ θῆλυς, ἐπεὶ τὸ Θέλημα ὥσπερ δυνάμεις ἐγένετο τῆς Ἐννοίας. ἐν <ε> νόει μὲν γὰρ αἰεὶ ἡ Ἐννοία τὴν προβολήν, οὐ μέντοι γε προβάλλειν (αὐ)τὴ καθ' αὐτὴν ἡδύνατο ἃ ἐνενοεί· ὅτε δὲ ἡ τοῦ Θελήματος δυνάμεις <ἐπ> ἐγ(ένε)τ(ο), τότε <ὁ> ἐνενοεί προβάλλει. ἄλλος δέ τις διδάσκαλος αὐτῶν, Μάρκος <τοῦνομα>, μαγικῆς ἔμπειρος, ἃ μὲν διὰ κυβείας δρῶν, ἃ δὲ καὶ διὰ δαιμόνων, ἡπάτα πολλούς.
- 6.39.1 οὗτος ἔλεγεν ἐν αὐτῷ τὴν μεγίστην ἀπὸ τῶν ἀοράτων καὶ ἀκατωνομάστων τόπων εἶναι δυνάμιν.
- 6.39.2 καὶ δὴ πολλάκις λαμβάνων ποτήριον ὥς εὐχαριστῶν καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐκτείνων τὸν λόγον τῆς ἐπικλήσεως, πορφύρεον τὸ κέρασμα ἐποίει φαίνεσθαι καὶ ποτε ἐρυθρόν, ὥς δοκεῖν τοὺς ἀπατωμένους Χάριν τινὰ κατιέναι καὶ αἱματώδη δυνάμιν παρέχειν τῷ πόματι. Ὁ δὲ πανοῦργος τότε μὲν πολλοὺς ἔλαθε, νυνὶ δὲ ἐλεγχόμενος παύσεται· φάρμακον γάρ τι τοιαύτην δυνάμενον χροῖαν παρασχεῖν λαθραίως ἐνίων τῷ κεράσματι, ἐπὶ πολὺ φλυαρῶν ἀνέμενεν, ὅπως τῆς ὑγρότητος μεταλαβὼν λυθῇ καὶ ἀναμιγρὴν ἐπιχρῶσθαι τὸ πόμα.
- 6.39.3 τὰ δὲ δυνάμενα τοῦτο παρασχεῖν φάρμακα ἐν τῇ κατὰ μάγων βίβλῳ προείπομεν ἐκθέμενοι. οἷς πολλοὺς πλανῶντες ἀφανίζουσιν· οἷς <δ'> ἔ <στ> ι φίλον περιεργότερον τῷ εἰρημένῳ προσεπισχεῖν, εἴσονται τὴν Μάρκου πλάνην. Ὅς καὶ ποτήριον πάλ <ιν> ἕτερον κινρῶν ἐδίδου γυναικὶ εὐχαριστεῖν αὐτὸς παρεστώς· καὶ ἕτερον <ποτήριον> κρατῶν, ἐκείνου μεῖζον, κενόν, καὶ εὐχαριστήσας τῆς ἀπατωμένης δεξάμενος <τὸ μικρότερον>, ἐπέχει εἰς τὸ μεῖζον, καὶ πολλάκις ἀντεπιχέων ἕτερον εἰς ἕτερον ἐπέλεγεν οὕτως· «ἢ πρὸ τῶν ὅλων, <ἡ> ἀνεκνόητος καὶ ἄρρητος Χάρις πληρῶσαι σου τὸν ἔσω ἄνθρωπον καὶ πληθύναι ἐν σοὶ τὴν γινῶσιν αὐτῆς, ἐγκατασπεύρουσα τὸν κόκκον τοῦ σινάπεως εἰς τὴν ἀγαθὴν γῆν».

καὶ τοιαῦτά τινα ἐπειπὼν καὶ ἐκστήσας τὴν τε ἀπατωμένην καὶ τοὺς παρόντας, [ὥς] θαυματοποιὸς ἐνομίζετο, τοῦ μείζονος ποτηρίου πληρουμένου ἐκ τοῦ μικροτέρου, ὥς καὶ ὑπερχεῖσθαι πλεονάζον. Καὶ τούτου δὴ τὴν τέχνην ὁμοίως ἐ <ν> τῇ προειρημένη βίβλῳ ἐξεθέμεθα, δείξαντες πλεῖστα φάρμακα δυνάμενα αὐξῆσιν παρασχεῖν ἐπιμιγνέντα οὕτως ὕγραῖς οὐσίαις, μάλιστα <δ'> οἶνῳ κεκρασμένῳ.

6.40.3 ὦν ἐν <ί> τι <σ> φαρμάκῳ [ἐν] τὸ κενὸν ποτήριον κρύβδην ἔν(δοθ)εν (π)α(ρα)χρίσ(ας), ὥς μηδὲν ἔχον δείξας, ἐπιχέων ἐκ το(ῦ) (πλήρ)ους καὶ ἐπαναχέων, ἀναλυομένου τοῦ φαρμάκου ὑπὸ τῆς τῷ ὕγρῳ μίξεως, ὄντος φυσώδους, πλεονασμὸς τοῦ κεράσματος ἐγίνετο. καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἠῤῥξανεν, ἕς ὅσον <τὸ ποτήριον> ἐπαναχυνόμενον ἐκινεῖτο, τοιαύτης οὔσης τῆς τοῦ φαρμάκου φύσεως.

6.40.4 ὃ εἰ ἀπόθοιτό τις πληρωθὲν, μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ κατὰ φύσιν μέτρον πάλιν τραπήσεται, τῆς τοῦ φαρμάκου δυνάμεως σβεσθείσης τῇ τοῦ ὕγρου παραμονῇ. διὸ μετὰ σπουδῆς τοῖς παροῦσι προσεδίδου πίνειν, οἱ δὲ ὥς θεῖόν τι καὶ θεῶ μεμελημένον φρίσσοντες ἅμα καὶ σπεύδοντες ἔπινον. Τοιαῦτα δὴ καὶ ἕτερα ἐπεχείρει ὁ πλάνος ποιεῖν· διὸ ὑπὸ τῶν ἀπατωμένων ἐδοξάζετο, καὶ ποτὲ <μὲν> αὐτὸς ἐνομίζετο προφητεύειν, ποτὲ δὲ καὶ ἑτέρους ἐποίει, ὅτε μὲν καὶ διὰ δαιμόνων ταῦτα ἐνεργῶν, ὅτε δὲ καὶ κυβεύων, ὥς προείπομεν.

6.41.1 πολλὰς τοίνυν ἐξαφανίσας, [καὶ] πολλοὺς τοιοῦτους <εἶναι,> μαθητὰς αὐτοῦ γενομένους, προεβίβασεν, εὐκόλους μὲν εἶναι διδάξας πρὸς τὸ ἀμαρτάνειν, ἀκινδύνους δὲ διὰ τὸ εἶναι <αὐτοῦς> τῆς τελείας δυνάμεως καὶ μετέχειν τῆς ἀνεννοήτου ἐξουσίας. Οἷς μετὰ τὸ <πρῶτον> βάπτισμα καὶ ἕτερον ἐπαγγέλλονται, ὃ καλοῦσιν ἀπολύτρωσιν, καὶ ἐν τούτῳ ἀναστρέφοντες κακῶς τοὺς αὐτοῖς παραμένοντας ἐπ' ἐλπίδι τῆς ἀπολυτρώσεως, <ὥς> δυναμένους μετὰ τὸ ἅπαξ βαπτισθῆν <αὶ ἀμαρτάνον> τὰς πάλιν τυχεῖν ἀφέσεως.

6.41.3 <οἱ> καὶ διὰ τοῦ τοιοῦτου πανουργήματος συνέχιν δοκο(ῦ)σι τοὺς ἀκροατάς· οὓς ἐπ' ἄν <οὖν> νομίσωσι δεδοκιμάσθαι καὶ δύνασθαι φυλάσσειν αὐτοῖς τὰ πιστά, τότε ἐπὶ <τὸ πρῶτον> λουτρὸν ἄγουσι, μηδὲ τούτῳ μόνῳ ἀρκούμενοι, ἀλλὰ καὶ ἕτερον [τι] ἐπαγγελ <λ> ὁμενοι, πρὸς τὸ συγκρατεῖν αὐτοὺς τῇ ἐλπίδι, ὅπως ἀχώριστοι ᾤσι.

6.41.4 λέγουσι γοῦν τι φωνῇ ἄρρητῳ, ἐπιτιθέντες χεῖρα τῷ τὴν ἀπολύτρωσιν λαβόντι, ὃ φάσκουσιν ἐξειπεῖν εὐκόλως μὴ δύνασθαι εἰ μὴ τις εἴῃ ὑπερδόκιμος, ἢ ὅτε τελευτῶν <τι> πρὸς τὸ οὓς ἐλθὼν λέγει ὁ ἐπίσκοπος.

6.41.5 καὶ τοῦτο δέ <ἐστι> πανούργημα πρὸς τὸ ἀεὶ παραμένειν τοὺς μαθητὰς τῷ ἐπισκόπῳ, γλιχομένους μαθεῖν τὸ τί ποτε εἴῃ (ἐ)κ(εῖν)ο, τὸ ἐπ' ἐσχάτων λεγόμενον, δι' οὗ <τῶν> τελείων ἔσται ὁ μανθάνων. ἂ τούτου χάριν ἐσιώπη(σ)α, μὴ π(ο)τέ τις κακοηθίζεσθαι με αὐτοὺς νομίση· καὶ γὰρ οὐ τοῦτο ἡμῖν πρόκειται, ἀλλ' ἢ τὸ δεῖξαι, ὅθεν τὰς ἀφορμὰς λαβόντες τὰ δόξαντα αὐτοῖς συνεστήσαντο. Καὶ γὰρ καὶ ὁ μακάριος πρεσβύτερος Εἰρηναῖος, παρρησιαίτερον τῷ ἐλέγχῳ <αὐτῶν> προσενεχθεῖς, τὰ τοιαῦτα λούσματα καὶ ἀπολυτρώσεις ἐξέθετο, ἀδρομερέστερον εἰπὼν ἂ πρᾶσσουσιν· οἱ <σ> ἐντυχόντες τινὲς αὐτῶν ἡρνηνται οὕτως παρειληφέναι, ἀεὶ ἀρνεῖσθαι μανθάνοντες.

6.42.1 διὸ φροντὶς ἡμῖν γεγένηται ἀκριβέστερον ἐπιζητῆσαι καὶ ἀνευρεῖν λεπτομερῶς ἂ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ λουτρῷ παραδιδόασιν, <οὕτω> τὸ τοιοῦτο καλοῦντες, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ, ὃ ἀπολύτρωσιν καλοῦσιν.

6.42.2 ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἄρρητον αὐτῶν ἔλαθεν ἡμᾶς, ταῦτα δὲ συγκεχωρήσθω Οὐαλεντίνῳ καὶ τῇ αὐτοῦ σχολῇ. Ὁ δὲ Μάρκος μιμούμενος τὸν διδάσκαλον καὶ αὐτὸς ἀναπλάσσει ὄραμα, νομίζων οὕτως δοξασθήσεσθαι· καὶ γὰρ Οὐαλεντίνος φάσκει ἑαυτὸν ἑωρακέναι παῖδα νήπιον ἀρτιγέν <ν> ἦτον· οὗ πυθόμενος ἐπεζήτει τίς ἂν εἴη, ὃ δὲ ἀπεκρίνατο λέγων ἑαυτὸν εἶναι τὸν Λόγον· ἔπειτα

προσθεῖς τραγικόν τινα μῦθον, ἐκ τούτου συνιστᾶν βούλεται τὴν ἐπικεχειρημένην αὐτῷ αἵρεσιν. Τούτῳ δὲ ὅμοια τολμῶν ὁ Μάρκος λέγει <κατ> ἐληλυθέναι πρὸς αὐτὸν σχήματι γυναικείῳ τὴν Τετράδα—ἐπειδὴ, φησί, τὸ ἄρρεν αὐτῆς ὁ κόσμος φέρειν οὐκ ἠδύνατο—καὶ μηνῦσαι αὐτὴν ἥτις ἦν καὶ τὴν τῶν πάντων γένεσιν, ἣν οὐδενὶ πώποτε οὔτε θεῶν οὔτε ἀνθρώπων ἀπεκάλυψε, τούτῳ μόνῳ διηγήσασθαι, οὕτως εἰποῦσα <ν> ὅτε τὸ πρῶτον ὁ Πατήρ, <οὗ πατήρ οὐδεὶς ἦν,> [αὐτοῦ] ὁ ἀνεν <ν> ὀητος καὶ ἀνούσιος, ὁ μήτε ἄρρεν μήτε θῆλυ, ἠθέλησεν αὐτοῦ τὸ ἄρρητον ῥητὸν γενέσθαι (κ)αὶ τὸ ἀόρατον μορφωθῆναι, ἥνοιξε τὸ στόμα καὶ προήκατο Λόγον ὅμοιον αὐτῷ· ὃς παραστάς ἐπέδειξεν αὐτῷ ὃ ἦν, αὐτὸς τοῦ ἀοράτου μορφή φανείς.

- 6.42.5 ἡ δὲ ἐκφώνησις τοῦ ὀνόματος ἐγένετο τοιαύτη· ἐλάλησε λόγον τὸν πρῶτον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἥτις ἦν «ἀρχή», καὶ ἦν ἡ συλλαβὴ αὐτοῦ στοιχείων τεσσάρων· ἔπειτα συνῆψε τὴν δευτέραν, καὶ ἦν καὶ αὐτὴ στοιχείων τεσσάρων· ἐξ <ῆς> ἐλάλησε τὴν τρίτην, ἥτις ἦν στοιχείων δέκα· καὶ τὴν τετάρτην ἐλάλησε, καὶ ἦν [καὶ] αὐτὴ στοιχείων δώδεκα.
- 6.42.6 ἐγένετο οὖν τοῦ ὅλου ὀνόματος ἡ ἐκφώνησις στοιχείων <μὲν> τριάκοντα, συλλαβῶν δὲ τεσσάρων. ἕκαστον δὲ τῶν στοιχείων ἴδια γράμματα καὶ ἴδιον χαρακτήρα καὶ ἰδίαν ἐκφώνησιν καὶ σχήματα καὶ εἰκόνας ἔχειν, καὶ μηθὲν αὐτῶν εἶναι ὃ τὴν ἐκείνου καθορᾷ μορφήν, οὔπερ αὐτὸ στοιχεῖόν ἐστι <ν· ἀλλ' οὐδὲ γινώσκειν αὐ> τόν, οὐδὲ μὴν τὴν τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἕκαστον ἐκφώνησιν γινώσκειν, ἀλλ' ὃ [μὴ δέ] <αὐτὸς> ἐκφωνεῖ, ὡς τὸ πᾶν ἐκφωνοῦντα, [ὅτι] τὸ <ὄλον> ἡγεῖσθαι ὀνομάζειν [αὐτόν].
- 6.42.7 ἕκαστον γὰρ αὐτῶν, μέρος ὃν τοῦ ὅλου, τὸν ἴδιον ἦχον ὡς τὸ πᾶν ὀνομάζειν, καὶ μὴ παύσας <θαι> ἠχοῦντα, μέχρις ὅτου ἐπὶ τὸ ἔσχατον γράμμα τοῦ ἐσχάτου στοιχείου μονογλωττήσαντα καταντήσαι. τότε δὲ <καὶ> τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ὅλων ἔφη γενέσθαι, ὅταν τὰ πάντα κατελθόντα εἰς τὸ ἓν γράμμα, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐκφώνησιν ἠχήσῃ· τῆς δὲ ἐκφωνήσεως εἰκόνα τὸ ἀμὴν ὁμοῦ λεγόντων ἡμῶν ὑπέθετο εἶναι.
- 6.42.8 τοὺς δὲ <φθόγγους> ὑπάρχειν τοὺς μορφοῦντας τὸν ἀνούσιον καὶ ἀγέν <ν> ἦτον Αἰῶνα· καὶ εἶναι τούτους μορφάς, ἃς ὁ κύριος ἀγγέλους εἵρηκε, τὰς «διηνεκῶς βλέπουσας τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός». Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν στοιχείων τὰ κοινὰ καὶ ῥητὰ αἰῶνας καὶ λόγους καὶ ρίζας καὶ σπέρματα καὶ πληρώματα καὶ καρποὺς ὠνόμασε, τὰ <δὲ> καθ' ἓ <να> αὐτῶν καὶ ἐκάστου ἴδια ἐν τῷ ὀνόματι τῆς Ἑκκ(λησ)ί(ας) ἐμπερι <ε> χόμενα (ν)οεῖσθαι <ἔφη> .
- 6.43.2 Ὡν στοιχείων τοῦ ἐσχάτου στοιχείου τὸ ὕστατον γράμμα φωνὴν προήκατο τὴν ἑαυτοῦ· οὗ ὁ ἦχος ἐξελθὼν <κατ'> εἰκόνα τῶν στοιχείων στοιχεῖα ἴδια ἐγέννησεν, ἐξ ὧν τὰ τε ἐνταῦθα διακεκο <σ> μῆσθαί φησι καὶ τὰ πρὸ τούτων γεγεν <ν> ἦσθαι. τὸ μέντοι γράμμα αὐτό, οὗ ὁ ἦχος ἦν συνεπακολουθῶν τῷ ἦχῳ κάτω, ὑπὸ τῆς συλλαβῆς τῆς ἑαυτοῦ ἀνελήφθαι ἄνω λέγει, εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ ὅλου· μεμενηκέναι δὲ εἰς τὰ κάτω τὸν ἦχον, ὥπερ ἔξω ριφέντα.
- 6.43.3 τὸ δὲ στοιχεῖον αὐτό, ἂφ' οὗ τὸ γράμμα σὺν τῇ ἐκφωνήσῃ τῇ ἑαυτοῦ κατῆλθε κάτω, γραμμάτων φησὶν εἶναι τριάκοντα· καὶ ἓν ἕκαστον τῶν τριάκοντα γραμμάτων ἐν ἑαυτῷ ἔχει ἕτερα γράμματα, δι' ὧν τὸ ὄνομα τοῦ γράμματος ὀνομάζεται· καὶ μὴν πάλιν τὰ ἕτερα δι' ἄλλων ὀνομάζεσθαι γραμμάτων, καὶ τὰ ἄλλα δι' ἄλλων, ὥστε εἰς ἄπειρον ἐκπίπτειν τὸ πλῆθος <ι> δία τῶν γραμμάτων γραφέντων. Οὕτως δ' ἂν σαφέστερον μάθοι τις τὸ λεγόμενον· τὸ δέλτα στοιχεῖον γράμματα ἔχει ἐν ἑαυτῷ πέντε· <αὐτό τε> τὸ δέλτα καὶ τὸ εἰ καὶ τὸ λάμβδα καὶ τὸ ταῦ καὶ τὸ ἄλφα· καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ γράμματα δι' ἄλλων <γράφεται γραμμάτων, καὶ τὰ ἄλλα δι' ἄλλων> .
- 6.43.5 εἰ οὖν ἡ πᾶσα ὑπόστασις τοῦ δέλτα εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει, ἀεὶ ἄλλων ἄλλα γράμματα γεννώντων καὶ διαδεχομένων ἄλληλα, πόσῳ μᾶλλον ἐκείνου τοῦ στοιχείου μερίζον' εἶναι τὸν πό <ν> τον

τῶν γραμμάτων; καὶ εἰ τὸ ἐν γράμμα ἄπειρον <οὗτ> ὡς, ὁρᾶτε ὅλου τοῦ ὀνόματος τὸν βυθὸν τῶν γραμμάτων, ἐξ ὧν τὸν Προπάτορα ἢ Μάρκου φιλοπονία—μᾶλλον δὲ ματαιοπονία—βούλεται συνιστᾶν.

- 6.43.6 διὸ καὶ τὸν Πατέρα, ἐπιστάμενον τὸ ἀχώρητον αὐτοῦ, δεδωκέναι τοῖς στοιχείοις—ἄ καὶ αἰῶνας καλεῖ—ἐνὶ ἐκάστω αὐτῶν τὴν ἰδίαν ἐκφώνησιν ἐκβοᾶν, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἓνα τὸ ὅλον ἐκφωνεῖν. Ταῦτα δὲ σαφηνίσασαν αὐτῷ τὴν Τετρακτὸν εἶπε <ἴν> · «θέλω δέ σοι καὶ αὐτὴν ἐπιδεῖξαι τὴν Ἀλήθειαν· κατήγαγ(ον) γὰρ α(ὐ)τή(ν) ἐκ (τ)ῶν ὑπερθεν δωμάτων, ἵνα ἴδῃς αὐτὴν γυμνὴν καὶ καταμάθῃς αὐτῆς τὸ κάλλος, ἀλλὰ καὶ ἀκούσῃς αὐτῆς λαλούσης καὶ θαυμάσης τὸ φρόνημα αὐτῆς.
- 6.44.2 ὅρα οὖν κεφαλὴν», φησὶν, «ἄνω τὸ πρῶτον, ἄλφα ω, τράχηλον [τὸ] δὲ β ψ, ὦμους <ἅμα χερσὶ> γ χ, στήθη δέλτα φ, <διά> φραγμα ε <υ>, κοιλίαν ζ τ, αἰδοῖα η σ, μηροὺς θ ρ, γόνατα ι π, κνήμας κ ο, σφυρὰ λ ξ, πόδας μ ν». τοῦτ' ἔστι τὸ σῶμα τῆς κατὰ τὸν Μάρκον Ἀληθείας, τοῦτο τὸ σχῆμα τοῦ στοιχείου, οὗτος ὁ χαρακτήρ τοῦ γράμματος.
- 6.44.3 καὶ καλεῖ τὸ στοιχεῖον τοῦτο Ἀνθρωπον· εἶναι δὲ πηγὴν φησι <ν αὐτό> παντὸς λόγου, καὶ ἀρχὴν πάσης φωνῆς, καὶ παντὸς ἀρρήτου ῥῆσιν, καὶ τῆς σιωπωμένης Σιγῆς στόμα. «καὶ τοῦτο <μὲν> τὸ σῶμα αὐτῆς σὺ δὲ μετάρσιον ἐγείρας <τὸ> τῆς διανοίας νόημα, τὸν <αὐτό> γεν <ν> ἤτορα καὶ π <ατ> ροπάτορα Λόγον ἀπὸ στομάτων Ἀληθείας ἄκουε». Ταῦτα δὲ ταύτης εἰπούσης, προσβλέψασαν αὐτῷ τὴν Ἀλήθειαν καὶ ἀνοίξασαν τὸ στόμα λαλήσαι λόγον· τὸν δὲ λόγον ὄνομα γενέσθαι, καὶ (τ)ὸ ὄνομα εἶναι τοῦτο ὃ γινώσκομεν καὶ λαλοῦμεν, Χριστὸν Ἰησοῦν· ὃ καὶ ὀνομάσασαν αὐτὴν παραυτίκα σιωπῆσαι.
- 6.45.2 προσδοκῶντος δὲ τοῦ Μάρκου πλεῖον αὐτὴν μέλλειν τι λέγειν, π(άλι)ν ἢ Τετρακτὺς παρελθοῦσα εἰς τὸ μέσον φησὶν· «ὡς [ἡ] <ἄ> πίθ <α> ν <ον> ἡγήσω τὸν λόγον [τοῦτον] <ὸν> ἀπὸ στομάτων τῆς Ἀληθείας ἡκουσας οὐ τοῦτο ὅπερ οἶδας καὶ δοκεῖς ἔχειν πάλαι [τοῦτ'] ἔστιν ὄνομα· φωνὴν γὰρ ἔχεις μόνον αὐτοῦ, τὴν δὲ δύναμιν ἀγνοεῖς.
- 6.45.3 Ἰησοῦς μὲν γὰρ ἐστὶν ἐπίσημον ὄνομα, ἐξ ἔχον γράμματα, ὑπὸ πάντων <τῶν> τῆς κλήσεως ἐπικαλούμενον· τὸ δὲ παρὰ τοῖς [πέντε] αἰῶσι τοῦ πληρώματος, πολυμερὲς τυγχάνον, ἄλλης ἐστὶ μορφῆς καὶ ἐτέρου τύπου, γινωσκόμενον ὑπ' ἐκείνων τῶν συγγενῶν (αὐτοῦ), ὧν τὰ μεγέθη παρ' αὐτῷ ἐστὶ διὰ π(αν)τός». «Ταῦτα <οὖν> τὰ παρ' ὑμῖν εἰκοσιτέσσαρα γράμματα ἀπορροίας γίνωσκε ὑπάρχειν τῶν τριῶν δυνάμ(εων) [(καὶ)] εἰκ(ον) <ικ> ἄς, τῶν ἐμπεριεχουσῶν τὸν ὅλον [καὶ] τῶν ἄνω στοιχείων ἀριθμόν.
- 6.46.1 τ(ἄ) μὲν γὰρ ἄφωνα γράμματα ἐννέα νόμισον εἶναι τοῦ Πατρὸς καὶ τῆς Ἀληθείας, διὰ τὸ ἀφώνους αὐτοὺς εἶναι, τουτέστιν ἀρρήτους καὶ ἀνεκλαλήτους· τὰ δὲ ἡμίφωνα, ὀκτὼ ὄντα, τοῦ Λόγου καὶ τῆς Ζωῆς, διὰ τὸ μέσα ὥσπερ ὑπάρχειν τῶν τε ἀφώνων καὶ τῶν φωνηέντων καὶ ἀναδεδέχθαι τῶν μὲν ὑπερθεν τὴν ἀπόρ <ρο> ιαν, τῶν δὲ ὑπ' αὐτὰ τὴν ἀναφοράν· τὰ δὲ φωνήεντα καὶ αὐτά, ἑπτὰ ὄντα, τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπεὶ διὰ τοῦ Ἀνθρώπου ἡ φωνὴ προελθοῦσα ἐμόρφωσε τὰ ὅλα· ὁ γὰρ ἦχος τῆς φωνῆς μορφήν αὐτοῖς περιεποίησεν.
- 6.46.3 ἔστιν οὖν ὁ μὲν Λόγος [ὁ] ἔχων καὶ ἡ Ζωὴ [ἡ] τὰ ὀκτὼ, ὁ δὲ Ἀνθρωπος καὶ ἡ Ἐκκλησία τὰ ἑπτὰ, ὁ δὲ Πατὴρ καὶ ἡ Ἀλήθεια τὰ ἐννέα. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὑστερήσαντος λόγου ὁ ἀφεδρασθεὶς ἐν τῷ Πατρὶ κατήλθεν, ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ τὸν ἄφ' οὗ ἐχωρὶ <σ> θη ἐπὶ διορθώσει τῶν πραχθέντων, ἵνα ἡ τῶν πληρωμάτων ἐνότης, ἐπ <ι> τῷ <ἴσω> ἀριθμῷ οὔσα, καρποφορῇ μίαν ἐν πᾶσι τὴν ἐκ πάντων δύναμιν.
- 6.46.4 καὶ οὕτως ὁ τῶν ἑπτὰ τὴν τῶν ὀκτὼ ἐκομίσατο δύναμιν, καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς τόποι ὅμοιοι τοῖς ἀριθμοῖς, ὀγδοάδες ὄντες· οἵτινες τρεῖς ἐφ' ἑαυτοὺς ἐλθόντες τὸν τῶν εἰκοσιτεσσάρων ἀνέδειξαν ἀριθμόν». Τὰ μέντοι τρία στοιχεῖα, <ἄ> φησιν αὐτὸς τῶν τριῶν ἐν συζυγίᾳ

- δυνάμεων ὑπάρχειν, ἃ ἔστιν ἕξ, ἀφ' ὧν ἅπερ <ρ> ὑἡ τὰ εἰκοσιτέσσαρα στοιχεῖα, τετραπλασιασθέντα τῷ τῆς ἀρρήτου Τετράδος λόγῳ τὸν αὐτὸν <αὐ> τοῖς ἀριθμὸν ποιεῖ.
- 6.46.5 ἅπερ φησὶ τοῦ ἀνωνομάστου ὑπάρχειν· φορεῖσθαι δὲ αὐτὰ ὑπὸ τῶν τριῶν δυνάμεων εἰς ὁμοιότητα τοῦ ἀοράτου, ὧν στοιχείων εἰκόνας εἰκόνων [ὧν] <τὰ παρ' ἡμῖν> τρία διπλᾶ γράμματα ὑπάρχειν· ἃ συναριθμούμενα τοῖς εἰκοσιτέσσαρσι στοιχείοις δυνάμει τῇ κατὰ ἀναλογίαν τὸν τῶν τριάκοντα ποιεῖ ἀριθμὸν. Τούτου τοῦ λόγου καὶ τῆς οἰκονομίας ταύτης καρπὸν φησιν «ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας» πεφηνέναι ἐκεῖ(νον) τὸν μετὰ τὰς ἕξ ἡμέρας τέταρτον ἀναβάντα εἰς τὸ ὄρος καὶ γενόμενον ἕκτον, τὸν καταβάντα καὶ κρατηθέντα ἐν τῇ Ἑβδομάδι, ἐπίσημον Ὀγδοάδα ὑπάρχοντα καὶ ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ τὸν ἅπαντα τῶν στοιχείων ἀριθμὸν.
- 6.47.2 ὃν ἐφανέρωσεν, ἐλθόντος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ βάπτισμα, ἡ τῆς περιστερᾶς κάθοδος, ἣτις ἐστὶν ω καὶ ἄλφα, δι' ἀρι(θ)μοῦ δηλουμένη ὀκτακοσίων ἑνός. καὶ διὰ τοῦτο Μωσέα ἐν τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ λέγειν τὸν ἄνθρωπον γεγονέναι· καὶ τὴν οἰκονομίαν δὲ τοῦ πάθους ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἡμερῶν— ἣτις ἐστὶν ἡ παρασκευή—, <ἐν> ἧ τὸν ἔσχατον ἄνθρωπον εἰς ἀναγέννησιν τοῦ πρώτου ἀνθρώπου πεφηνέναι.
- 6.47.3 ταύτης τῆς οἰκονομίας ἀρχὴν καὶ τέλος τὴν ἕκτην ὥραν εἶναι, ἐν ᾗ προσηλώθη τῷ ξύλῳ.
- 6.47.4 τὸν γὰρ τέλειον Νοῦν, ἐπιστάμενον τὸν τῶν ἕξ ἀριθμὸν δύνάμιν ποιήσε <ωσ> καὶ ἀναγεννήσεως ἔχοντα, φανερώσαι «τοῖς υἱοῖς τοῦ φωτός» τὴν διὰ τοῦ φανέντος ἐπισήμου εἰς <αὐ> τὸν [δι' αὐτοῦ] γενομένην ἀναγέννησιν. ἔνθεν καὶ τὰ διπλᾶ γράμματα τὸν ἀριθμὸν ἐπίσημον ἔχειν φησὶν· ὁ γὰρ ἐπίσημος ἀριθμὸς συγκερασθεὶς τοῖς εἰκοσιτέσσαρσι στοιχείοις τὸ τριακονταγράμματον ὄνομα ἀπετέλεσε. Κέχρηται δὲ διακόνῳ τῷ τῶν ἑπτὰ ἀριθμῶν μεγέθει, ἵνα τῆς αὐτοβουλήτου <βουλῆς> φανερωθῇ ὁ καρπός.
- 6.48.1 τὸν μέντοι ἐπίσημον <τοῦτον ἀριθμὸν> ἐπὶ τοῦ παρόντος, φησὶ, τὸν ἐπὶ τοῦ ἐπισήμου μορφωθέντα νόησον, τὸν ὥσπερ μερισθέντα <ἡ διχοτομηθέντα> καὶ ἕξω μείναντα. ὃς τῇ ἑαυτοῦ δυνάμει τε καὶ φρονήσει διὰ τῆς <ἀπ'> αὐτοῦ προβολῆς τοῦτον <τὸν> [τὴν ζωὴν] τῶν ἑπτὰ δυνάμεων μιμήσει τῆς Ἑβδομάδος δυνάμεως ἐψύχωσε κόσμον καὶ ψυχὴν ἔθετο εἶναι τοῦ ὀρωμένου παντός. κέχρηται μὲν οὖν καὶ <αὐτὸς> οὗτος τῷδε <τῷ> ἔργῳ ὡς αὐθαίρετως ὑπ' αὐτοῦ γενομένῳ, τὰ <δὲ> † διακονεῖ, † μιμήματα ὄντα τῶν ἀμιμήτων, τὴν ἐνθύμησιν τῆς Μητρός.
- 6.48.2 Καὶ ὁ μὲν (π)ρῶτος οὐρανὸς φθέγγεται τὸ ἄλφα, ὁ δὲ μετὰ τοῦτον τὸ εἰ, ὁ δὲ τρίτος τὸ ἦτα, (ὁ) δ(ε) τέταρτος καὶ [ὁ] μέσος τῶν ἑπτὰ τὴν τοῦ ἰῶτα δύνάμιν, ὁ δὲ πέμπτος τὸ ου, ἕκτος δὲ τὸ υ, ἕβδομος δὲ καὶ τέταρτος ἀπὸ τοῦ μέσου τὸ ω.
- 6.48.3 αἱ δὲ δυνάμεις πᾶσαι εἰς ἓν συμπλακεῖσαι ἡχοῦσι καὶ δοξάζουσιν ἐκεῖνον ὅφ' οὗ προεβλήθησαν, ἡ δὲ δόξα τῆς ἡγήσεως ἀνεπέμφθη πρὸς τὸν Προπάτορα. ταύτης μέν(τ)οι τῆς δοξολογίας τὸν ἦχον εἰς τὴν γῆν φερόμενόν φησι πλάστην γενέσθαι καὶ γεν <ν> ἵτορα τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. Τὴν δὲ ἀπόδειξιν <φέρει> ἀπὸ τῶν ἄρτι γεν <ν> ωμένων βρεφῶν, ὧν ἡ ψυχὴ ἅμα τῷ ἐκ μήτρας προελθεῖν ἐπιβοᾷ ὁμοίως ἑνὸς ἐκάστου τῶν στοιχείων τούτων τὸν ἦχον.
- 6.48.4 καθὼς οὖν <αἱ> ἑπτὰ, φησὶν, δυνάμεις δοξάζουσι τὸν Λόγον, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἐν τοῖς βρέφεσι κλαίουσα <καὶ θρηνοῦσα δοξάζει αὐτόν>. διὰ τοῦτο δὲ φησι καὶ τὸν Δα(βὶ)δ εἰρηκέναι «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον» καὶ πάλιν «οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν θεοῦ». ἐπὰν δὲ ἐν πόνοις γένηται ἡ ψυχὴ, [ὡς] ἐπιβοᾷ οὐδὲν ἕτερον ἢ τὸ ω, ἐφ' ᾧ ἀνίεται, ὅπως γνωρίσασα ἡ ἄνω ψυχὴ τὸ συγγενὲς αὐτῆς, βοηθὸν αὐτῇ καταπέμψῃ. Καὶ περὶ τούτων μὲν οὕτως· περὶ δὲ τῆς τῶν εἰκοσιτεσσάρων στοιχείων γενέσεως οὕτως λέγει· τῇ Μονότητι συνυπάρχειν Ἐνότητα, ἕξ ὧν δύο προβολαί, Μονάς τε καὶ τὸ Ἐν· δις δύο οὔσαι, τέσσαρες ἐγένοντο— δις γὰρ δύο τέσσαρες.

- 6.49.1 —καὶ πάλιν αἱ δύο καὶ τέσσαρες εἰς τὸ αὐτὸ συντεθεῖσαι τὸν τῶν ἕξ ἐφανέρωσαν ἀριθμόν, οὗτοι δὲ οἱ ἕξ τετραπλασιασθέντες τὰς εἰκοσιτέσσαρας <ἀπεκύησαν μορφάς> .
- 6.49.2 καὶ τὰ μὲν τῆς <πρώτης> τετράδος ὀνόματα, ἅγια ἁγίων νοούμενα καὶ μὴ δυνάμενα λεχθῆναι, γινώσκεισθαι δὴ ὑπὸ μόνου τοῦ Υἱοῦ—ταῦτα ὁ Πατὴρ <οἷ> δε τίνα ἐστί. —τὰ <δὲ ἄλλα, τὰ μετὰ σεμνότητος καὶ> μετὰ ἐ <ν> τροπῆς καὶ μετὰ πίστεως ὀνομαζόμενα παρ’ αὐτῶ, ἐστὶ ταῦτα Ἄρρητος καὶ Σιγή, Πατὴρ καὶ Ἀλήθεια. Ταύτης δὲ τῆς τετράδος ὁ σύμπας ἀριθμός ἐστὶ στοιχείων εἰκοσιτεσσάρων· ὁ γὰρ Ἄρρητος ἔχει στοιχεῖα ἑπτ(ά), ἡ <δὲ> Σ <ε> ἰγὴ πέ(ν)τε, καὶ ὁ Πατὴρ πέντε, καὶ <ῆ> Ἀλήθεια ἑπτά.
- 6.49.3 ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ δευτέρα τετράς, Λόγος καὶ Ζωή, Ἀνθρωπος καὶ Ἐκκλησία, τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων ἀνέδειξαν.
- 6.49.4 καὶ τὸ τοῦ Σωτῆρος <δὲ> ῥητὸν ὄνομα <Ἰησοῦς> γραμμάτων ὑπάρχειν ἕξ, τὸ δὲ <ἄρ> ρητον αὐτοῦ— <τὸ> ἐπ’ ἀριθμῶ τῶν κατὰ ἓν <στοιχεῖον> γραμμάτων—[τουτέστι τὸν Ἰησοῦν] στοιχείων ἐστὶν εἰκοσιτεσσάρων· Υἱὸς δὲ Χρ <ε> ιστός <γραμματῶν> δώδεκα, τὸ δὲ ἐν τῷ Χριστῷ ἄρ(ρ)ητον γρ(αμμ)άτων τριάκοντα— καὶ αὐτὸ <ἐπὶ> τοῖς ἐν αὐτῷ γράμμασι κατὰ ἓν στοιχεῖον ἀριθμουμένοις· τὸ γὰρ Χρ <ε> ιστός ἐστὶ στοιχείων ὀκτώ· τὸ μὲν γὰρ χεῖ τριῶν, τὸ δὲ ῥ <ῶ> δύο, καὶ τὸ εἰ δύο, καὶ <τὸ> ἰ <ῶτα> τεσσάρων, τὸ <δὲ> σ <ῖγμα> πέντε, καὶ τὸ τ <αῦ> τριῶν, τὸ δὲ ου δύο, καὶ τὸ <σά> ν τριῶν <*> οὕτως τὸ ἐν τῷ Χριστῷ ἄρρητον <ὄνομα> φάσκουσι στοιχείων <εῖναι> τριάκοντα.
- 6.49.5 —καὶ διὰ τοῦτο δέ φασιν αὐτὸν λέγειν· «ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω », ἐπιδεικνύντα τὴν περιστεράν, τοῦτον ἔχουσιν τὸν ἀριθμόν, ὃ ἐστὶν ὀκτακόσια ἓν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ταύτην [μὲν] ἔχει, <φησί,> τὴν ἄρρητον γένεσιν· ἀπὸ γὰρ τῆς μητρὸς τῶν ὅλων, τῆς πρώτης τετράδος, ἐν θυγατρὸς τόπῳ προήλθεν ἡ δευτέρα τετράς, καὶ ἐγένετο ὀγδοάς, ἐξ ἧς προήλθεν ἡ δεκάς· οὕτως ἐγένετο [ἰῶτα εῖτα] δεκαοκτώ.
- 6.50.2 ἡ οὖν δεκάς, ἐπισυνελθοῦσα τῇ ὀγδοάδι καὶ δεκαπλασίονα αὐτὴν ποιήσασα, τὸν τῶν ὀγδοήκοντα <προεβίβασεν ἀριθμόν· καὶ τὰ ὀγδοήκοντα> πάλιν δεκαπλασιάσασα τὸν τῶν ὀκτακοσίων ἀριθμὸν ἐγέννησεν· ὥστε εἶναι τὸν ἅπαντα τῶν γραμμάτων ἀριθμόν, ἀπὸ ὀγδοάδος εἰς δεκά <δα> προελθόντα, [εῖναι] ἡ καὶ π καὶ ω , ὃ ἐστὶν Ἰησοῦς. τὸ γὰρ Ἰησοῦς ὄνομα κατὰ τὸν ἐν τοῖς γράμμασι ἀριθμόν ἐστὶν ὀκτακόσια ὀγδοηκονταοκτώ.
- 6.50.3 <διὸ> καὶ τὸ <ν> ἀλφάβητον δὲ τὸ <ν> Ἑλληνικὸν ἔχει <ν> μονάδας ὀκτὼ <καὶ δεκάδας ὀκτὼ> καὶ ἑκατοντάδας ὀκτὼ, τὴν τῶν ὀκτακοσίων ὀγδοηκονταοκτὼ ψῆφον ἐπιδεικνύοντα, τουτέστι τὸν Ἰησοῦν, ἐκ πάντων συνεστῶτα τῶν ἀριθμῶν. καὶ διὰ τοῦτο ἄλφα <καὶ ω> ὀνομάζεσθαι αὐτόν, τὴν ἐκ πάντων <αὐτοῦ> γένεσιν σημαίνοντα. Περὶ δὲ τῆς τούτου δημιουργίας ο(ὅ)τως λέγει· ἀπὸ τῆς τετράδος τῆς δευτέρας δυνάμεις ἀπορ <ρ> υεῖ(σ)α(ς) δεδημιουργηκέναι τὸν ἐπὶ γῆς φανέντα Ἰησοῦν· καὶ τοῦ <μὲν> Λόγου τὸν τό <πο> ν ἀναπεπληρωκέναι τὸν ἄγγελον Γαβριήλ, τῆς δὲ Ζωῆς τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τοῦ δὲ Ἀνθρώπου τὴν τοῦ ὑψίστου δύναμιν, τῆς δὲ Ἐκκλησίας τὴν παρθένον, οὕτως <τε> ὁ κατ’ οἰκονομίαν διὰ τῆς Μαρίας γενεσιουργεῖται παρ’ αὐτῷ ἄνθρωπος, <ὃν ὁ Πατὴρ τῶν ὅλων διελθόντα διὰ μήτρας ἐξελέξατο διὰ Λόγου εἰς ἐπίγνωσιν αὐτοῦ> .
- 6.51.2 ἐλθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὸ ὕδωρ, κατελθεῖν εἰς αὐτὸν ὡς περιστεράν τὸν ἀναδραμόντα ἄνω καὶ πληρώσαντα τὸν δωδέκατον ἀριθμόν, ἐν ᾧ ὑπάρχει τὸ σπέρμα τούτων τῶν συσπαρέντων αὐτῷ καὶ συγκαταβάντων καὶ συναναβάντων.
- 6.51.3 ταύτην δὲ τὴν δύναμιν τὴν καταβάσαν εἰς αὐτὸν <σπέρμα> φησὶν εἶναι τοῦ Πατρός, ἔχον ἐν ἑαυτῷ καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν, τὴν τε διὰ τούτων γινωσκομένην ἀνονόμαστον δύναμιν τῆς Σιγῆς καὶ τοὺς ἅπαντας αἰῶνας. Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα τὸ [ἐν αὐτῷ] φω <νῆ> σαν διὰ

τοῦ στόματος τοῦ Ἰησοῦ, τὸ ὁμολογῆσαν ἑαυτὸ Υἱὸν ἀνθρώπου καὶ φανερωσαν τὸν Πατέρα· κατελθὼν μέντοι γε εἰς τὸν Ἰησοῦν ἠγνώσθαι αὐτῷ.

- 6.51.4 <καὶ> καθεῖλε μὲν τὸν θάνατον, φησίν, ὁ ἐκ <τῆς> οἰκονομίας σωτῆρ <Ἰησοῦς> , ἐγνώρισε δὲ τὸν Πατέρα Χριστόν [Ἰησοῦν].
- 6.51.5 εἶναι οὖν τὸν Ἰησοῦν ὄνομα μὲν τοῦ ἐκ τῆς οἰκονομίας ἀνθρώπου λέγει, τεθεῖσθαι δὲ <εἰς> ἐξομοίωσιν καὶ μόρφωσιν τοῦ μέλλοντος εἰς αὐτὸν κατέρχεσθαι Ἀνθρώπου· ὃν χωρήσαντα αὐτὸν ἐσχηκέναι, αὐτόν τε [εἶναι] τὸν Ἀνθρώπον, αὐτόν <τε> τὸν Λόγον, <καὶ> [αὐτόν] τὸν Πατέρα καὶ <τὸν> Ἄρρητον καὶ τὴν Σιγὴν καὶ τὴν Ἀλήθειαν καὶ Ἐκκλησίαν καὶ Ζωὴν. Ταῦτα μὲν οὖν πρόδηλα εἶναι πᾶσιν ἐλπίζω τοῖς ὑγιαίνοντα νοῦν κεκτημένοις ὄντα ἄκυρα καὶ μακρὰν τῆς κατὰ θεοσέβειαν γνώσεως <ἀπεμφαίνοντα> , ὄντα μέρη ἀστρολογικῆς ἐφευρέσεως καὶ ἀριθμητικῆς Πυθαγορείου, καθὼς οἱ φιλομαθεῖς εἴσεσθε, ἐν τοῖς προμεριμνηθεῖσιν ἡμῖν ἐκκειμένων τούτων τῶν δογμάτων.
- 6.52.2 ἵνα δὲ σαφέστερον τούτους ἐπιδείξωμεν οὐ Χριστοῦ μαθητάς, ἀλλὰ Πυθαγόρου καὶ τῶν περὶ τὰ μετέωρα [τῶν] ἀστρ <ολόγ> ων ἀπ(η)ολημένων, ὅσα <ἐν> ἐπιτομῇ δυνατόν ἐστιν ἐκθήσομαι. λέγουσι γὰρ ταῦτα· Ἐκ (μ)ονάδος καὶ δυά(δ)ος τὰ ὅλα συνεστάναι· καὶ ἀπὸ [μὲν] μονάδος ἕως τῶν τεσσάρων ἀριθμοῦντες οὕτως γεννῶσι τὴν δεκάδα. πάλιν δ' αὖ <ῆ> δυὰς <ἄφ' αὐτῆς> προελθοῦσα ἕως τοῦ ἐπισήμου, οἷον δύο καὶ τέσσαρες καὶ ἕξ, τὴν δωδεκάδα ἐπέδειξε.
- 6.52.3 καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς δυάδος <ὁμοίως> ἀριθμούντων ἡμῶν ἕως τῶν δέκα ἢ τριακοντὰ <σ> ἀνεδείχθη, ἐν ᾗ ὀγδοὰς καὶ δεκάς καὶ δωδεκάς.
- 6.52.4 τὴν οὖν δωδεκάδα, διὰ τὸ ἐπίσημ(ον) ἐσχηκέναι συνεπακολουθῆσαν αὐτῇ, τὸ ἐπίσημον πάθος <λέγουσι> . καὶ διὰ τοῦτο, περὶ τὸν δωδέκατον ἀριθμὸν τοῦ σφάλματος γενομένου, τὸ πρόβατον ἀποσκιρτήσαν πεπλανῆσθαι, <ἐπειδὴ τὴν ἀποστασίαν ἀπὸ δωδεκάδος φάσκουσι γεγενῆσθαι> . ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δεκάδος καὶ ἐπὶ τούτων τὴν δραχμὴν λέγουσιν, ἣν ἀπολέσασα γυνή, ἄψασα λύχνον ἐζήτει.
- 6.52.5 τὴν δὲ ἐπὶ ἐνὶ προβάτῳ ἀπώλειαν καὶ τὴν <ἐπὶ μιᾷς δραχμῆς> συντιθέντες, <τὸν> τῶν ἐνενήκοντα ἐννέα ἑαυτοῖς ἀριθμὸν μυθεύουσιν, ὡς τῶν ἑνδεκα ἐπισυμπλεκόμενων τοῖς ἐννέα ποιεῖν τὸν τῶν ἐνενήκοντα ἐννέα ἀριθμόν· καὶ τούτου χάριν λέγεσθαι τὸ ἀμὴν, περιέχον ἀριθμὸν ἐνενήκοντα ἐννέα. Ἄλλον δὲ ἀριθμὸν οὕτω λέγουσι· τὸ ἦτα στοιχεῖον σὺν <μὲν> τῷ ἐπισήμῳ ὀγδοάδα εἶναι, ἀπὸ τοῦ ἄλφα ὀγδὼ κείμενον τόπῳ· εἶτα πάλιν ἄνευ τοῦ ἐπισήμου ψηφίζοντες τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν τῶν στοιχείων καὶ συντιθέντες μέχρι τοῦ ἦτα, τὸν <τῶν> τριάκοντα ἀριθμὸν ἐπιδεικνύουσιν.
- 6.52.7 ἀρξάμενος γάρ τις ἀπὸ τοῦ ἄλφα <καὶ τελευτῶν> εἰς τὸ ἦτα <κατὰ> τὸν ἀριθμὸν τῶν στοιχείων, ὑπεξαιρούμενος <δὲ> τὸ ἐπίσημον <καὶ ἐπισυντιθεῖς τὴν ἐπαύξησιν τῶν γραμμάτων> , εὐρήσει <τὸν τῶν> τριάκοντα ἀριθμόν. <καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνύουσι τὴν Ὀγδοάδα μητέρα τῶν τριάκοντα αἰώνων.> ἐπεὶ οὖν ἐκ τῶν τριῶν δυνάμεων ἥνεται ὁ τῶν τριάκοντα ἀριθμός, <τρις> αὐτὸς γενόμενος τὰ ἐνενήκοντα ἐποίησε —τρὶς γὰρ τριάκοντα ἐνενήκοντα—. <καὶ αὐτὴ δὲ ἡ τριάς ἐφ' ἑαυτὴν συντεθεῖσα ἐννέα ἐγέννησεν.
- 6.52.8 > οὕτως ἡ ὀγδοὰς τὸν τῶν ἐνενήκοντα ἐννέα ἀπεκύησεν ἀριθμόν. — <τουτέστιν> ἐκ <τῆς> πρώτης ὀγδοάδος καὶ δωδεκά(δ)ος καὶ δεκάδος ἥς ποτὲ μὲν ὡς ὀλοκλήρου συνάγοντες τὸν ἀριθμὸν ποιοῦσι τριακοντάδα· ποτὲ δὲ <τῆς δωδεκάδος> τὸν δωδέκατον ὑφαιροῦντες ψηφίζουσι(ν) ἑνδεκα, καὶ ὁμοίως <τῆς δεκάδος ὑφαιροῦντες> τὸν δέκατον ψηφίζουσιν ἐννέα, ταῦτά τε ἐπισυμπλέκοντες [καὶ δεκαπλασιάσαντες] ἀριθμὸν ἐπιτελοῦσι <τὸν> τῶν ἐνενήκοντα ἐννέα. — Ἐπειδὴ δὲ ὁ δωδέκατος αἰὼν καταλείψας τοὺς <ἄνω>

ἑνδεκα καὶ ἀποστάς κάτω ἐχώρησε, φάσκουσι κατάλληλον καὶ τοῦτο· ὁ γὰρ τύπος τῶν γραμμάτων διδάσκει.

6.52.9 ἑνδέκατον γὰρ τῶν γραμμάτων κεῖσθαι τὸ λ, ὃ ἐστὶν ἀριθμὸς τῶν τριάκοντα, <καὶ> κεῖσθαι αὐτὸ κατ' εἰκόνα τῆς ἄνω οἰκονομίας, ἐπειδὴ ἀπὸ τοῦ ἄλφα—χωρὶς τοῦ ἐπισήμου— αὐτῶν τῶν γραμμάτων ὁ ἀριθμὸς ἕως τοῦ λ συντ(ε)θειμένος <κατὰ> τὴν παραύξησιν τῶν γραμ(μά)τω(ν) σὺν αὐτῷ τῷ λ τὸν <τῶν> ἐνενήκοντα ἐννέα ποιεῖ ἀριθμόν.

6.52.10 ὅτι δὲ τὸ λ, ἑνδεκάτῳ κείμενον τόπῳ, ἐπὶ τὴν τοῦ ὁμοίου αὐτῷ κατῆλθε ζήτησιν, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸν δωδέκατον ἀριθμόν, καὶ εὐρὸν αὐτὸν ἐπληρώθῃ, φανερόν εἶναι ἐξ αὐτοῦ τοῦ σχήματος τοῦ στοιχείου. τὸ γὰρ Λ, ὥσπερ ἐπὶ τὴν τοῦ ὁμοίου αὐτῷ ζήτησιν παραγενόμενον, καὶ εὐρὸν <καὶ εἰς ἑαυτ> ὁ[ν] ἀρπάσαν <αὐτόν>, τὴν τοῦ δωδεκάτου ἀνεπλήρωσε χώραν, τοῦ Μ στοιχείου ἐκ δύο Λ [καὶ η] συγκειμένου.

6.52.11 διὸ δὴ καὶ φ <ε> ὑγείν αὐτοὺς διὰ τῆς γνώσεως τὴν τῶν ἐνενήκοντα ἐννέα χώραν—τουτέστι τὸ ὑστέρημα—, τύπον ἀριστερᾶς χειρός, μεταδιδῶκεν δὲ τὸ ἔν, ὃ προστεθὲν τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα εἰς τὴν δεξιάν αὐτοῦ <σ> χεῖρα μετέ <στησεν. Αὐτὴν δὲ τὴν κτίσιν κατ' εἰκόνα τῶν ἀοράτων ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ, ὡς ἀγνοοῦντος αὐτοῦ, κατε> σκευάσθαι διὰ τῆς Μητρὸς <οὕτως> λέγουσι· Πρῶτον μὲν τὰ τέσσαρα στοιχεῖα [ἄ] φασιν—πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα— εἰκόνα προβεβλῆσθαι τῆς ἄνω τετράδος· τὰς τε ἐνεργείας αὐτῶν συναριθμοῦντες, οἶον θερμόν, ψυχρόν, ὑγρόν, ξηρόν, λέγουσιν ἀκριβῶς ἐξεικονίζειν τὴν ὁγδοάδα.

6.53.2 ἐξῆς <δὲ> δέκα δυνάμεις οὕτω καταριθμοῦσιν· ἑπτὰ <μὲν> σώματα κυκλοειδῆ, ἃ καὶ οὐρανοὺς καλοῦσιν, ἔπειτα τὸν περιεκτικὸν αὐτῶν κύκλον, ὃν καὶ ὄγδοον οὐρανὸν ὀνομάζουσι, πρὸς δὲ τούτοις ἥλιόν τε καὶ σελήνην.

6.53.3 καὶ ταῦτα δέκα ὄντα τὸν ἀριθμὸν εἰκόνας λέγουσιν εἶναι τῆς ἀοράτου δεκάδος, τῆς ἀπὸ Λόγου καὶ Ζωῆς <προελθούσης>. τὴν <δὲ> δωδεκάδα <μηνύεσθαι> διὰ τοῦ ζῳδιακοῦ καλουμένου κύκλου· τὰ γὰρ δώδεκα ζῳδία φανερώτατα τὴν τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῆς Ἐκκλησίας θυγατέρα Δωδεκάδα ἀποσκιάζειν λέγουσι. Καὶ ἐπεὶ ἀντ <επ> ἐζεύχθη, φασί, τῇ τῶν ὅλων [ἀνα]φορᾷ, ὡκυτάτῃ ὑπαρχούσῃ, ὁ ὑπερ <τε> θεὸς ο(ὐ)ρανός, ὁ πρὸς αὐτῷ τῷ κύτει βαρύνων καὶ ἀντιταλαντεύων τὴν ἐκείνων ὡκύτητα τῇ ἑαυτοῦ βραδυτῇτι, ὡς ἐν τριάκοντα ἔτεσι τὴν περίοδον ἀπὸ σημείου ἐπὶ σημεῖον ποιεῖσθαι, εἰκόνα λέγουσιν αὐτὸν τοῦ Ὁρου, τοῦ τὴν τριακοντώνυμον Μητέρα αὐτῶν περιέχοντος.

6.53.5 τὴν σελήνην τε πάλιν, τὸν <ἑαυτῆς> οὐρανὸν ἐκπεριε <ρ> χομένην ἐν τριάκοντα ἡμέραις, διὰ τῶν ἡμερῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν <τριάκοντα> αἰώνων ἐκτυποῦν. καὶ τὸν ἥλιον δέ, ἐν δώδεκα μηνσὶν ἐκπεριε <ρ> χόμενον καὶ τερματίζοντα τὴν κυκλικὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν, <διὰ τῶν δώδεκα μηνῶν> τὴν δωδεκάδα φανεροῦν.

6.53.6 καὶ αὐτὰς δὲ τὰς ἡμέρας, δώδεκα ὥρων τὸ μέτρον ἐχούσας), τύπον τῆς φαεινῆς δωδεκάδος εἶναι. καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου τὴν περίμετρον εἶναι μοιρῶν τριακοσίων ἐξήκοντα· ἕκαστον <γάρ> ζῳδίων μοίρας ἔχειν τριάκοντα· οὕτω δὴ καὶ διὰ τοῦ κύκλου τὴν εἰκόνα τῆς συναφείας τῶν δώδεκα πρὸς <τὰ> τριάκοντα τετηρηῆσθαι λέγουσιν.

6.53.7 ἔτι μὴν καὶ τὴν γῆν εἰς δώδεκα κλίματα διηρησθαι φάσκοντες, καὶ καθ' ἐν ἕκαστον κλίμα ἀνὰ μίαν δύναμιν ἐκ τῶν οὐρανῶν κατὰ κάθετον ὑποδεχομένην καὶ ὁμοιωμένα τίκτουσαν τέκνα τῇ καταπεμπούσῃ [κατὰ] τὴν ἀπόρροϊαν δυνάμει, τύπον <εἶναι> τῆς ἄνω δωδεκάδος. Πρὸς δὲ τούτοις, θελήσαντά <φασι> τὸν δημιουργὸν τῆς ἄνω Ὀγδοάδος τὸ ἀπέραντον καὶ αἰώνιον καὶ ἀόριστον καὶ ἄχρονον μιμήσασθαι, καὶ μὴ δυνηθέντα τὸ μόνιμον αὐτῆς καὶ [τὸ] αἶδιον ἐκτυπῶσαι, διὰ τὸ καρπὸν α(ὐ)τὸν εἶναι ὑστερήματος, εἰς [τοῦτο] χρόνους καὶ καιροὺς,

- ἀριθμούς τε πολυετείς [πρὸς] τὸ αἰώνιον αὐτῆς <κατα> τεθεῖσθαι, οἰόμενον ἐν τῷ πλήθει τῶν χρόνων μιμήσασθαι αὐτῆς τὸ ἀόριστον.
- 6.54.2 ἐνταῦθα δὲ λέγουσιν, ἐκφυγούσης αὐτὸν τῆς ἀληθείας, ἐπηκολουθηκέναι τὸ ψεῦδος, καὶ διὰ τοῦτο, πληρωθέντων τῶν χρόνων, κατάλυσιν λαβεῖν αὐτοῦ τὸ ἔργον. Ταῦτα μὲν οὖν οἱ ἀπὸ τῆς Οὐαλεντίνου σχολῆς περὶ τε τῆς κτίσεως καὶ περὶ τοῦ παντὸς λέγουσιν, ἐκάστοτε καινότερόν <τι> ἐπιγεννῶντες καὶ τοῦτο καρποφορίαν νομίζουσιν, εἴ τις μείζον <ψεῦσμα> ὁμοίως ἐφευρὼν τερατ(ουρ)γ(εῖν) δόξει.
- 6.55.2 καὶ ἐκ τῶν γραφῶν ἕκαστα πρὸς τοὺς προειρημένους ἀριθμούς ἐφευρίσκοντες σύμφωνα, κατηγοροῦσι Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν, φάσκοντες ἂλ <λ> ηγορικῶς αὐτοὺς τὰ μέτρα τῶν αἰώνων λέγειν· ἃ παρατιθέναι μοι οὐκ ἔδοξε <ν, ὄν> τα φλύαρα καὶ ἀσύστατα, ἥδη τοῦ μακαρίου πρεσβυτέρου Εἰρηναίου δεινῶς καὶ πεπονημένως [ὡς] τὰ δόγματα αὐτῶν διελέγξαντος. παρ' οὗ καὶ <ἡμεῖς τὰ> αὐτῶν ἐφευρήματα <μεταλαβόντες ἐξεθέμεθα,> ἐπιδεικνύντες αὐτοὺς <ἐκ τῆς> Πυθαγορείου φιλοσοφίας καὶ ἀστρολόγων (π)εριε(ργ)ίας ταῦτα σφετερισμένους ἐγκαλεῖν Χριστῷ [ὡς] ταῦτα παραδεδωκέναι. ἀλλ' ἐπεὶ ἱκανῶς νομίζω καὶ τὰ τούτων φλύαρα δόγματα ἐκτεθεῖσθαι, σαφῶς τε ἐπιδεδεῖχθαι τίνων εἶεν μαθηταὶ Μάρκος τε καὶ Κολάρβασος, οἱ τῆς Οὐαλεντίνου σχολῆς διάδοχοι γενόμενοι, ἴδωμεν τί λέγει καὶ Βασιλείδης.
- 7 ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ Ζ Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἐβδόμῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἱρέσεων ἐλέγχου· Τίς ἡ δόξα Βασιλείδου, καὶ ὅτι τοῖς Ἀριστοτέλους δόγμασι καταπλαγεῖς ἐξ αὐτῶν τὴν αἵρεσιν συνεστήσατο.
- 7.3 Καὶ τίνα Σατορνεῖλος λέγει, ὁ Βασιλείδης σχε <δ> ὄν <συν> ακμάσας. Πῶς καὶ <Μέν> ἀνδρος ἐπεβάλετο εἰπεῖν ὑπὸ ἀγγέλων τὸν κόσμον γεγενέναι.
- 7.5 Τίς ἡ Μαρκίωνος ἀπόνοια, καὶ ὅτι τὸ δόγμα αὐτοῦ <ὑ> οὐ καινὸν οὐδὲ ἐξ ἀγίων γραφῶν, ἀλλὰ Ἐμπεδοκλέους (τ)υχχάνει. Πῶς Καρποκράτης ματαιάζει, καὶ αὐτὸς ὑπὸ ἀγγέλων τὰ ὄντα φάσκων γεγενῆσθαι.
- 7.7 Ὅτι Κήρινθος μηδὲν ἐκ γραφῶν <λαβόν>, ἀλλ' ἐκ τῶν Αἰγυπτίους δοξάντων, <τὴν> δόξαν συνεστήσατο. Τίνα τὰ τοῖς Ἐβιωναίοις δοκοῦντα, καὶ ὅτι ἔθεσιν Ἰουδαϊκοῖς μᾶλλον προσέχουσι.
- 7.9 Πῶς καὶ ὁ Θεόδοτος πεπλάνηται, ἃ μὲν <ἐκ> τῶν Ἐβιωναίων ἐρανισάμενος, <ἃ δ' ἐκ τοῦ Κηρίνου>. Καὶ τίνα Κέρδωνι ἔδοξε, καὶ αὐτῷ τὰ Ἐμπεδοκλέους εἰπόντι καὶ κακῶς προβιβάσ(α)ντι τὸν Μαρκίωνα.
- 7.11 Καὶ πῶς Λουκιανός, μαθητὴς γενόμενος Μαρκίωνος, ἀπηρυθριασ[ε]μένως τὸν θεὸν ἐβλασφήμησεν. Ὅτι καὶ Ἀπελ <λ> ἦς, <καὶ αὐτὸς Μαρκίονος> γενόμενος μαθητῆς, οὐ τὰ αὐτὰ τῷ διδασκάλῳ ἐδογματίσεν, ἀλλὰ ἐκ φυσικῶν δογμάτων κινηθεὶς τὴν οὐσίαν τοῦ παντὸς ὑπέθετο.
- 7.13.1 Πελάγει κλυδωνιζομένῳ ὑπὸ βίας ἀνέμων ἑοικότα [ὀρῶντες] τὰ τῶν αἰρετικῶν δόγματα ἐχρῆν τοὺς ἀκροατὰς <ὀρμώντας> παραπλεῖν, ἐπιζητοῦντας τὸν εὐδίων λιμένα. τὸ γὰρ τοιοῦτον πέλαγός ἐστι καὶ θηριῶδες καὶ δύσβατον, ὡς <φέρ'> εἰπεῖν τὸ Σικελιωτικόν, ἐν ᾧ μυθεύεται <καὶ> Κύκλωψ καὶ Χάρυβδις καὶ Σκύλ(λ)α (καὶ) (Πλ)α(γκταὶ) <καὶ> τὸ Σειρήνων ὄρος, ὃ διαπλεῦσαι τὸν Ὀδυσσεὰ φάσκουσιν Ἑλλήνων οἱ ποιεῖται πανούργως χρησάμενον τῇ τῶν π <α> ραξέ <ν> ων θηρ <ί> ων δεινότητι· διάφορος γὰρ ἡ τούτων ὁμότης πρὸς τοὺς διαπλέοντας ἦν.
- 7.13.2 αἱ δὲ Σειρήνες λιγὺ ἄδουσαι καὶ μουσικῶς ἡπάτων τοὺς παραπλέοντας, πείθουσαι ἡδεῖα φωνῇ προσάγειν τοὺς ἀκροωμένους. τοῦτο <δὲ> μαθόντα φασὶ τὸν Ὀδυσσεὰ κατακρηῶσαι τὰς

ἀκοὰς τῶν ἐταίρων, ἑαυτὸν δὲ τῷ ξύλῳ προσδήσαντα παραπλεῦσαι ἀκινδύνως τὰς Σειρήνας,
〈καίπερ〉 κατακούσαντα τῆς τούτων ῥῆξης.

- 7.13.3 ὁ ποιῆσαι τοῖς ἐντυγχάνουσιν συμβουλὴ 〈ἐμή〉, καὶ ἡ τὰ ὦτα κατακηρώσα(ν)τας δι' ἀσθένειαν διαπλεῦσαι τὰ τῶν αἰρετικῶν δόγματα, μηδε 〈νὸς〉 κατακούσαντας 〈τῶν〉 πείθειν εὐκόλως δυναμένων πρὸς ἡδονήν, ὡς 〈τὸ〉 λιγυρὸν ἄσμα 〈τῶν〉 Σειρήνων, ἡ ἑαυτὸν τῷ ξύλῳ Χριστοῦ προσδήσαντα, πιστῶς κατακούσαντα μὴ ταραχθῆναι, πεποιθότα ᾧ προσεσφίγγετ 〈ο〉, καὶ ἐστηκέν 〈αι〉 ὀρθόν. Ἐπειδὴ οὖν ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἔξ ἐκτεθείμεθα τὰ 〈τοῖς〉 πρότερον 〈δοκοῦντα〉, δοκεῖ νῦν 〈καί〉 τὰ Βασιλείδου μὴ σιωπᾶν 〈ὄν〉 τὰ Ἀριστοτέλους τοῦ Σταγειρίτου δόγματα, οὐ Χριστοῦ.
- 7.14.1 ἀλλ' εἰ καὶ πρότερον 〈ὕφ' ἡμῶν〉 ἔκκεται τὰ Ἀριστοτέλει δοκοῦντα, οὐδὲ νῦν ὀκνήσομεν προϋποθέσθαι ἐν συντόμῳ, πρὸς τὸ τοὺς ἐντυγχάνοντας διὰ τῆς 〈τού〉 των ἐγγίονος ἀντιπαραθέσεως συνιδεῖν εὐκόλως τὰ ὑπὸ Βασιλείδου 〈εὐρεθέντα〉 ὄντα Ἀριστοτελικά σοφιστεύματα. Ἀριστοτέλης μὲν οὖν τὴν οὐσίαν διαιρεῖ τριχῶς· ἔστι γὰρ αὐτῆς τὸ μὲν τι γένος, τὸ δὲ τι εἶδος [ὡς], τὸ δὲ τι ἄτομον.
- 7.15.1 ἄτομον δὲ οὐ διὰ σμικρότητα σώματος ἐκεῖνος λέγει, ἀλλὰ 〈τὸ〉 φύσει τομὴν ἀναδέξασθαι μὴδ' ἡντιναοῦν δυνάμενον.
- 7.15.2 τὸ δὲ γένος ἐστὶν οἶονεῖ σωρός τις, ἐκ πολλῶν καὶ διαφόρων καταμεμιγμένος σπερμάτων, ἀφ' οὗ γένους οἶονεῖ τινος σωροῦ πάντα τὰ τῶν γεγονότων εἶδη διακέ 〈κρ〉 ιται. καὶ ἔστι τὸ γένος ἔ(ν) ὃν πᾶσι τοῖς γεγενημένοις ἀρκοῦν. ἵνα δὲ σαφὲς ἔσται τὸ λεγ(ό)μεν(ο)ν, δείξω διὰ τοῦ παραδείγματος, δι' οὗ ἐπὶ τὴν ὅλην τοῦ Περιπάτου θεωρίαν ἀναδραμεῖν ἔσται. Λέγομεν εἶναι ζῶον ἀπλῶς, οὐχὶ τὸ ζῶον· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ζῶον οὐ βοῦς, οὐχ ἵππος, οὐκ ἄνθρωπος, [οὐ θεός,] οὐκ ἄλλο τι τῶν ὁτιδήποτε ἔστι δηλοῦν, ἀλλ' ἀπλῶς ζῶον.
- 7.16.1 ἀπὸ τούτου 〈δὲ〉 τοῦ ζώου αἱ πάντων τῶν κατὰ μέρος ζώων ιδέαι τὴν ὑπόστασιν ἔχουσι, καὶ ἔστι πᾶσι τοῖς ζώοις τοῖς γεγενημένοις ἐν 〈ε〉 ἰδεσι τοῦτο τὸ ἂν 〈ε〉 ἰδεον ζῶον 〈ἀρχή〉, καὶ τῶν γεγενημένων οὐδὲ ἐν 〈ἐστίν〉.
- 7.16.2 ἔστι γὰρ ζῶον ἄνθρωπος, ἀπ' ἐκείνου τοῦ ζώου λαμβάνων τὴν ἀρχήν, καὶ ζῶον ἵππος, ἀπ' ἐκείνου τοῦ ζώου λαμβάνων τὴν ἀρχήν. ὁ 〈οὖν ἄνθρωπος καὶ〉 ἵππος καὶ βοῦς καὶ κύων καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἕκαστον ἀπὸ τοῦ ζώου τοῦ ἀπλῶς λαμβάνει τὴν ἀρχήν, ὃ ἐστὶ τούτων οὐδὲ ἓν. Εἰ δὲ οὐκ ἔστι τούτων οὐδὲ ἐν ἐκείνῳ τὸ ζῶον, ἐξ οὐκ ὄντων 〈γε〉 γέγονεν κατ' Ἀριστοτέλην ἢ τῶν γεγενημένων ὑπόστασις.
- 7.17.1 〈ἐκεῖνο〉 γὰρ τὸ ζῶον, ὅθεν ταῦτα 〈τὰ ζῶα〉 ἐλήφθη κατὰ μέρος, ἐστὶν οὐδὲ ἐν· οὐδὲ ἐν δὲ ὄν, γέγονε τῶν ὄντων μία τις ἀρχή. τίς δὲ ὁ ταύτην καταβεβλημένος τὴν 〈μὴ〉 οὔσαν τῶν γεγονότων ἀρχήν, ὕστερον ἐροῦμεν, ἐπὶ τὸν οἰκεῖον ἐρχόμενοι τούτου λόγον. Ἐπειδὴ 〈δ'〉 ἔστιν ἡ οὐσία τριχῇ 〈διηρημένη〉, ὡς ἔφην, 〈εἰς〉 γένος, εἶδος, ἄτομον, καὶ ἐθέμεθα τὸ ζῶον εἶναι γένος, τὸν δὲ ἄνθρωπον εἶδος, τῶν πολλῶν ζώων ἤδη κεχωρισμένον, [ἔτι] συγκεχυμένον δὲ ὅμως ἔτι καὶ μήπω μεμορφωμένον εἰς εἶδος οὐσίας ὑποστατικῆς, ὀνόματι μορφώσας τὸν ἀπὸ τοῦ γένους 〈κατὰ μέρος〉 ληφθέντα ἄνθρωπον ὀνομάζω 〈αὐτὸ〉 ν Σωκράτην ἢ Διογένην ἢ τι τῶν πολλῶν ὀνομάτων ἐν· καὶ ἐπειδὴ ὀνόματι καταλάβω τὸν ἄνθρωπον, εἶδος 〈ἀπὸ〉 γένους γεγενημένον, ἄτομον καλῶ τὴν τοιαύτην οὐσίαν.
- 7.18.2 ἐτμήθη γὰρ τὸ μὲν γένος εἰς εἶδος, τὸ δὲ εἶδος εἰς ἄτομον, τὸ δὲ ἄτομον, ἐπειδὴ γένηται ὀνόματι κατειλημμένον, οὐχ οἶόν 〈τε〉 τμηθῆναι κατὰ φύσιν εἰς ἄλλο τι, ὡς ἐτέμομεν τῶν προλελεγμένων ἕκαστον. Ταύτην Ἀριστοτέλης «〈τὴν〉 πρώτως καὶ κυριώ(τα)τα καὶ μάλιστα 〈λεγομένην〉 (οὐ)σί(α)ν» κ(α)λ(εῖ), «τῇ(ν) μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λεγομένην μήτ' ἐν ὑποκειμένῳ 〈τινὶ〉 οὔσαν».

- 7.18.3 καθ' ὑποκειμένου <δὲ> λέγει [οἶον εἰ] τὸ γένος—ὅπερ ἔφη <ν> ζῶον—, <τὸ> κατὰ πάντων τῶν κατὰ μέρος ὑποκειμένων ζώων—οἶονεἰ βοός, ἵππου, <ἀνθρώπου,> καὶ τῶν ἐφεξῆς—κοινῶ ὀνόματι λεγόμενον. ἀληθές γάρ ἐστιν εἰπεῖν ὅτι ζῶον ἄνθρωπος ἐστὶ, καὶ ζῶον ἵππος, καὶ ζῶον [ἔστι] βοῦς, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον. τοῦτ' ἔστι τὸ καθ' ὑποκειμένου, τὸ ἐν ὧν, κατὰ πολλῶν καὶ διαφορῶν τοῖς <ε> ἴδει δυνάμενον ὁμοίως λέγεσθαι.
- 7.18.4 οὐδὲ <ν> γὰρ διαφέρει ἵππος ἀνθρώπου ἢ ζῶον, ο <ὕ> δὲ βοῦς ὅρος γὰρ ὁ τοῦ ζώου πᾶσιν ἀρμόζει τοῖς ζώοις, ὁμοίως λεγόμενος. τί γάρ ἐστι ζῶον ἂν ὀρίζομεθα, πάντα τὰ ζῶα <ὁ> κοινὸς καταλήψεται ὅρος. ζῶον δ' ἔστιν οὐσία ἔμψυχος, αἰσθητική τοῦτο <οὗν> βοῦς, ἵππος, ἄνθρωπος, <καὶ> τῶν ἄλλων ἕκαστον. «Ἐν ὑποκειμένῳ δέ», φησὶν, ἐστὶν, «ὃ ἐν τινὶ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον ἀδύνατον χωρὶς εἶναι τοῦ ἐν ᾧ ἔστι».
- 7.18.5 <τοῦτ' ἔστι> τῶν συμβεβηκότων τῇ οὐσίᾳ ἕκαστον. ὃ καλεῖται πο(ι)ότης, καθ' ὃ ποιοὶ τινες λεγόμεθα— οἶον λευκοί, [γλαυκοί,] μέλανες, δίκαιοι, ἄδικοι, σώφρονες, <ἄφρονες,> καὶ τὰ τούτων παραπλήσια. —τούτων γὰρ ἐν αὐτὸ καθ' αὐτὸ [τῷ] <ἄ> δυνατόν ἐστι γενέσθαι, ἀλλὰ δεῖ ἐν τινὶ εἶναι. Εἰ δὲ οὔτε τὸ ζῶον, ὃ κατὰ πάντων λέγω τῶν καθ' ἕκαστα ζώων, οὔτε <τὰ> συμβεβηκότα, ἃ ἐν πᾶσιν οἷς συμβέβηκεν εὐρίσκεται, δυνατὰ <ἐστίν> αὐτὰ καθ' αὐτὰ γενέσθαι, ἐκ τούτων δὲ συμπληροῦνται τὰ ἅτομα, <ἐκ> τῶν οὐκ ὄντων γέ ἐστιν ἡ τριχὴ διηρημένη οὐσία, οὐκ ἐξ ἄλλων, συνεστῶσα.
- 7.18.6 « <ἡ> πρώτως» ἄρα «καὶ κυριώτατα καὶ μάλιστα λεγομένη οὐσία», <ἡ> ἐκ τούτων ὑπάρχει, ἐξ οὐκ ὄντων κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην ἐστὶν <γεγεννημένη> . Ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς οὐσίας ἀρκέσει τὰ λεγόμενα <τὸ> νῦν.
- 7.19.1 οὐ μόνον δὲ ἡ οὐσία καλεῖται [τὸ] γένος, εἶδος, ἅτομον, ἀλλὰ καὶ ὕλη καὶ εἶδος καὶ στέρησις· διαφέρει δὲ οὐδέ <ν> , ἐν το <ἴς α> ὑποῖς μενούσης τῆς τομῆς. τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς οὐσίας, ἔστιν ἡ τοῦ κόσμου διαταγὴ γεγεννημένη κατ' αὐτὸν τοιοῦτόν τινα τρόπον.
- 7.19.2 ὁ κόσμος ἐστὶ κατ' Ἀριστοτέλην διηρημένος εἰς μέρη πλείονα καὶ (δ)ι(ἀ)φορα· καὶ ἔστι (τ)οῦ κόσμου <τὸ μὲν> μέρος τοῦθ', ὅπερ ἐστὶν ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῆς σελήνης(ης), ἀπρονόητον, ἀκυβέρνητον, ἀρκούμενον μόνῃ τῇ φύσει τῇ ἑαυτοῦ· τὸ δὲ μετὰ τὴν σελήνην <μέρος> μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ οὐρανοῦ ἐν πάσῃ τάξει καὶ προνοίᾳ καὶ κυβερνήσει <ἐστὶ> τεταγμένον.
- 7.19.3 ἡ δ' ἐπιφάνεια <τοῦ οὐρανοῦ> , πέμπτη τις οὕσα οὐσία, φυσικῶν <ἐστίν> ἀπηλλαγμένη στοιχείων πάντων, ἀφ' ὧν ὁ κόσμος τὴν σύστασιν ἔχει, καὶ ἔστιν αὕτη [τίς] ἡ πέμπτη κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην οὐσία οἶονεἰ οὐσία τις ὑπερκόσμιος. Καὶ γέγονεν αὐτῷ κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ κόσμου καὶ ὁ <περὶ> τῆς φιλοσοφίας διηρημένος λόγος.
- 7.19.4 Φυσικὴ γὰρ τις ἀκρόασις αὐτῷ γέγονεν, ἐν ᾗ πεπόνηται περὶ τῶν φύσει καὶ οὐ προνοίᾳ διοικουμένων ἀπὸ τῆς γῆς μέχρι τῆς σελήνης πραγμάτων. γέγονε δὲ αὐτῷ καὶ Μετὰ τὰ φυσικὰ περὶ τῶν μετὰ <τὴν> σελήνην ἰδίᾳ τις ἄλλη οὕτως ἐπιγραφόμενη πραγματεία λόγων. γέγονε δὲ αὐτῷ <καὶ> περὶ <τῆς> πέμπτης οὐσίας ἴδιος λόγος, ὅς ἐστιν αὐτῷ θεολογούμενος. τοιαύτη τίς <ἐστὶ> καὶ ἡ διαίρεσις τῶν λόγων, ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, <τῆς> κατ' Ἀριστοτέλην φιλοσοφίας. (Ὁ) δὲ Περὶ ψυχῆς αὐτῷ λόγος ἐστὶν ἀσαφής· ἐν τρισὶ γὰρ συγγράμ <μ> ασιν ὅλοις οὐκ ἔστιν εἰπεῖν σαφῶς ὃ τι φρονεῖ περὶ ψυχῆς Ἀριστοτέλης.
- 7.19.5 ὧν γὰρ ἀποδίδωσι <περὶ> τῆς ψυχῆς ὅρον ἔστιν εἰπεῖν ῥᾶδιον, τὸ δὲ ὑπὸ <τοῦ> ὅρου δεδηλωμένον ἐστὶ δυσεύρετον.
- 7.19.6 ἔστι γάρ, φησί, ψυχὴ φυσικοῦ σώματος ὀργανικοῦ ἐντελέχεια· ἡ τίς ποτ' ἔστι <ν εὐρεῖν> , λόγων <πάνυ πολλῶν> δεῖται καὶ μεγάλης ζητήσεως. ὁ δὲ θεός, ὁ πάντων τούτων τῶν ὄντων καλῶν αἴτιος, οὗτος τῆς ψυχῆς ἐστὶ [πάνυ πολλῶν], καὶ <ἐν> μακροτέρῳ λόγῳ

θεωροῦντι, γνωσθῆναι χαλεπώτερος. ὁ γὰρ ὅρος, ὃν Ἀριστοτέλης ἀποδίδωσι περὶ τοῦ θεοῦ, χαλεπὸς μὲν οὐκ ἔστι <ν εἰπεῖν>, γνωσθῆναι [νοηθῆναι] δ' ἔστιν ἀμήχανος.

- 7.19.7 νόησις γάρ, φησίν, ἐστὶ νοήσεως ὅπερ ἐστὶ παντάπασιν οὐκ ὦν. ὁ δὲ κόσμος ἄφθαρτος <καὶ> αἰδῖος κατ' Ἀριστοτέλην ἐστίν· οὐδὲν γὰρ ἔχει πλημμελὲς ἐν αὐτῷ, προνοία καὶ φύσει κυβερνώμενος.
- 7.19.8 καταβέβληται δὲ Ἀριστοτέλης οὐ μόνον περὶ φύσεως καὶ κόσμου καὶ προνοίας καὶ θεοῦ λόγους, ἀλλὰ γὰρ γέγονεν αὐτῷ καὶ πραγματεία τις λόγων ἠθικῶν· ἐπιγράφε <ται> δὲ ταῦτα Ἠθικὰ βιβλία, δι' ὧν σπουδαῖον ἐκ φαύλου τὸ τῶν ἀκροωμένων ἦθος ἐργάζεται. Ἐὰν <οὔν> ὁ Βασιλείδης εὐρεθῇ μὴ τῇ δυνάμει μόνῃ ἀλλὰ καὶ τοῖς λόγοις αὐτοῖς καὶ τοῖς ὀνόμασι τὰ τοῦ Ἀριστοτέλους δόγματα εἰς τὸν εὐαγγελικὸν καὶ σωτήριον ἡμῶν λόγον μεθαρμολόμενος, τί λείψει ἢ τὰ ἀλλότρια ἀποδόντας <ἡμᾶς> ἐπιδεικνύναι τοῖς τούτου μαθηταῖς ὅτι ἐθνικοὺς ὄντας αὐτοὺς «Χριστὸς οὐδὲν ὠφελήσει».
- 7.20.1 Βασιλείδης τοίνυν καὶ Ἰσίδωρος, ὁ Βασιλείδου παῖς γνήσιος καὶ μαθητής, φασὶν εἰρηκέναι Ματθίαν αὐτοῖς λόγους ἀποκρύφους, οὓς ἤκουσε παρὰ τοῦ σωτῆρος κατ' ἰδίαν διδασκόμενος. Ἰδωμεν οὖν πῶς καταφανῶς Βασιλείδης ὁμοῦ καὶ Ἰσίδωρος καὶ πᾶς ὁ τούτων χορὸς οὐχ ἀπλῶς καταψεύδο <ν> ται μόνου Ματθίου, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. Ἦν, φησί, ποτὲ <ότε> ἦν οὐδέν· ἀλλ' οὐδὲ τὸ «οὐδέν» ἦν τι τῶν ὄντων, ἀλλὰ Ψιλῶς καὶ ἀνυπονοήτως <καὶ> δίχα παντὸς σοφίσματος ἦν ὅλως οὐδέν.
- 7.20.2 ὅταν δὲ λέγω, φησί, τὸ «ἦν», οὐχ ὅτι ἦν λέγω, ἀλλ' ἵνα σημάνω τοῦτο ὅπερ βούλομαι δεῖξαι [λέγω, φησίν], ὅτι ἦν ὅλως οὐδέν.
- 7.20.3 ἔστι δέ, φησίν, ἐκεῖνο ἀπλῶς οὐκ ἄρρητον, <ὃ «ἄρρητον»> ὀνομάζεται «ἄρρητον» γὰρ αὐτὸ καλοῦμεν, ἐκεῖνο δὲ οὐκ ἄρρητον. καὶ δὲ τὸ οὐκ ἄρρητον «οὐκ ἄρρητον» ὀνομάζεται, ἀλλ' ἔστι, φησίν, «ὑπεράνω παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου». Οὐδὲ γὰρ τῷ κόσμῳ, φησίν, ἔξαρκεῖ τὰ ὀνόματα—οὕτως ἐστὶ πολυσχιδής—, ἀλλ' ἐπιλέλοιπε· καὶ οὐ <δέν τι μᾶλλον> δέχομαι, φησί, κατὰ πάντων <πραγμάτων> εὐρεῖν κυρίως ὀνόματα.
- 7.20.4 ἀλλὰ δὴ <δεῖ> τῇ διανοίᾳ, (οὐ) τοῖς (ὄν)όμασι, τῶν ὀνομαζομένων τὰς ιδιότητας ἀρρήτως ἐκλαμβάνειν· ἢ γὰρ ὁμωνυμία ταραχήν, <φησίν,> ἐμπεποίηκε καὶ πλάνην <περὶ> τῶν πραγμάτων τοῖς ἀκροωμένοις. Τοῦτο <οὔν> πρῶτον σφετέρημα καὶ κλέμμα <ἀπὸ> τοῦ Περιπάτου λαβόντες ἀπατῶσι τὴν ἅ <γ> νοίαν τῶν συναγελαζομένων ἅμ' αὐτοῖς.
- 7.20.5 πολλὰς γὰρ γενεαῖς Ἀριστοτέλης Βασιλείδου γεγεννημένος πρότ <ερ> ος, τὸν περὶ τῶν ὁμωνύμων ἐν ταῖς Κατηγορίαις καταβέβληται λόγον· ὃν ὡς ἴδιον οὔτοι καὶ καινόν τινα, καὶ τῶν Ματθίου λόγων κρυφίων τινῶν ἐν <α> διασαφοῦσιν. Ἐπεὶ <οὔν> οὐδέν, <φησίν, ἦν,> οὐχ ὕλη, οὐκ οὐσία, οὐκ ἀνούσιον, οὐχ ἀπλοῦν, οὐ σύνθετον, οὐ νοητόν, οὐκ αἰσθητόν, οὐκ ἄνθρωπος, οὐκ ἄγγελος, οὐ θεός, οὐδὲ ὅλως τι τῶν ὀνομαζομένων ἢ δι' αἰσθήσεως λαμβανομένων ἢ νοητῶν πραγμάτων, ἀλλ' οὕτω καὶ ἔτι λεπτομερ <εστέρ> ως πάντων ἀπλῶς περιγεγραμμένων, <ὁ> οὐκ ὦν θεός—ὃν Ἀριστοτέλης καλεῖ νόησιν νοήσεως, οὔτοι δὲ οὐκ ὄντα—ἀνοήτως, ἀναισθήτως, ἀβουλ <ήτ> ως, ἀπροαιρέτως, ἀπαθῶς, ἀνεπιθυμήτως κόσμον ἠθέλησε ποιῆσαι.
- 7.21.2 τὸ δὲ «ἠθέλησε» λέγω, φησί, σημασίας χάριν <τὸ> ἀθελήτως καὶ ἀνοήτως καὶ ἀναισθήτως «κόσμον» δὲ οὐ τὸν κατὰ διαίρεσιν γεγεννημένον καὶ ὕστερον κατὰ πλάτος διεστῶτα, ἀλλὰ γὰρ σπέρμα κόσμου.
- 7.21.3 τὸ δὲ σπέρμα τοῦ κόσμου πάντα εἶχεν ἐν ἑαυτῷ, ὡς ὁ τοῦ σινάπεως κόκκος ἐν ἐλαχίστῳ συλλαβῶν ἔχει πάντα ὁμοῦ <κεχυμένα>· τὰς ρίζας, τὸ πρέμνον, τοὺς κλάδους, τὰ φύλλα, τὰ ἀνεξαρίθμητα [μετὰ] <πλήθη> τῶν κόκκων (ἀπ)ὸ τοῦ φυτοῦ γεννώμενα, σπέρματα πάλιν

〈γινόμενα〉 ἄλλων καὶ ἄλλων πολλάκις φυτῶν [κεχυμένα]. Οὕτως 〈οὖν ὁ〉 οὐκ ὦν θεὸς ἐποίησε κόσ(μ)ον οὐκ ὄν 〈τα〉 ἐξ οὐκ ὄντων, 〈οὐκ ὄν〉 καταβαλόμενος καὶ ὑποστήσας σπέρμα τι ἔν, ἔχον πᾶσαν ἐν ἑαυτῷ τὴν (τ)οῦ (κ)όσ(μ)ου (πα)νσπερμίαν.

7.21.5 ἵνα δὲ καταφανέστερον ποιήσω τοῦτο ὅπερ ἐκεῖνοι λέγουσι· καθάπερ ὦν ὄρνιθος ἐκποικιλλόμεν) ου τινὸς καὶ πολυχρωμάτου, οἶονεὶ τοῦ ταῶνος ἢ ἄλλου τινὸς ἔτι μᾶλλον πολυμόρφου καὶ πολυχρωμάτου, ἐν ὃν [οὕτως] ἔχει ἐν ἑαυτῷ πολλὰς οὐσιῶν πολυμόρφων καὶ πολυχρωμάτων καὶ πολυσυστάτων ιδέας, οὕτως ἔχει τὸ καταβληθέν, φησὶν, ὑπὸ τοῦ οὐκ ὄντος θεοῦ οὐκ ὄν σπέρμα 〈τὴν πανσπερμίαν〉 τοῦ κόσμου, πολύμορφον ὁμοῦ καὶ πολυούσιον. Πάντα οὖν ὅσα ἔστιν, 〈φησὶν,〉 εἰπεῖν ἢ ἔτι μὴ εὐρόντα παραλιπεῖν, ὅσα τῷ μέλλοντι γενέσθαι ἀπὸ τοῦ σπέρματος κόσμῳ ἔμελλεν ἀρμόζειν, ἀναγκαίως καιροῖς ἰδίῳις κατὰ προσθήκην αὐξανομένῳ, [ὥς] ὑπὸ τηλικούτου καὶ τοιούτου θεοῦ, ὁποῖον οὐκ εἰπεῖν οὐ 〈δὲ〉 νοήσῃ δυνατὴ γέγονε χωρῆσαι ἢ κτίσις, [καί] 〈γενέσθαι προβεβουλευμένα ὡς οὐκ ὄντα〉 ἐνυπῆρχε τεθησαυρισμένα τῷ σπέρματι, καθάπερ νεογενεῖ παιδίῳ ὁδόντας ὕστερον ὁρῶμεν προσγίνεσθαι καὶ πατρικὴν οὐσίαν καὶ φρένας καὶ ὅσα παραυξανομένῳ ἐκ νέου κατὰ μικρὸν ἀνθρώπῳ γίνεται, ἢ μὴ πρότερον ἦν.

7.22.2 Ἐπεὶ δὲ ἦν ἄπορον εἰπεῖν προβολὴν τινα 〈ἐκ〉 τοῦ μὴ ὄντος θεοῦ γεγονέναι, τὸ οὐκ ὄν 〈σπέρμα παρεισάγει〉· φεύγει γὰρ πάνυ καὶ δέδοικε τὰς κατὰ προβολὴν 〈γεγενημένας〉 τῶν γεγονότων οὐσίας ὁ Βασιλείδης. ποίας γὰρ προβολῆς, 〈φησί,〉 χρεῖα ἢ ποίας ὕλης ὑποθέσεως, ἵνα κόσμον 〈ὁ〉 θεὸς ἐργάσῃται, καθάπερ ὁ ἀράχνης τὰ μηρύματα, ἢ θνητὸς ἄνθρωπος χαλκὸν ἢ ξύλον ἢ 〈ἄλλο〉 τι τῶν τῆς ὕλης μερῶν ἐργαζόμενος λαμβάνει; ἀλλὰ «εἶπε», φησί, «καὶ ἐγένετο».

7.22.3 καὶ τοῦτο ἔστιν, ὡς 〈σ〉 λέγουσιν οἱ ἄνδρες οὗτοι, τὸ λεχθὲν ὑπὸ Μωσέως· «γενεθῆτω φῶς. καὶ ἐγένετο φῶς». πόθεν, φησί, γέγονε τὸ φῶς; ἐξ οὐδενός. οὐ γὰρ γέγραπται, φησί, πόθεν, ἀλλ' αὐτὸ μόνον 〈τὸ γενόμενον〉 ἐκ τῆς φωνῆς τοῦ λέγοντος. ὁ δὲ λέγων, φησὶν, οὐκ ἦν, οὐδὲ τὸ λεγόμενον ἦν. Γέγονε 〈ν οὖν〉, φησὶν, ἐξ οὐκ ὄντος τὸ 〈οὐκ ὄν〉 σπέρμα τοῦ κόσμου, ὁ λόγος ὁ λεχθεὶς «γενεθῆτω φῶς».

7.22.4 καὶ τοῦτο, φησὶν, ἔστι τὸ λεγ(ό)μενον ἐν τοῖ(ς) εὐαγγελίοις· «ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον».

7.22.5 〈πᾶς γὰρ ὁ κόσμος〉 λαμβάνει τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τοῦ σπέρματος ἐκείνου καὶ φωτίζεται. —τοῦτο 〈δ'〉 ἔστι τὸ σπέρμα, 〈τ〉 ὃ ἔχον ἐν ἑαυτῷ πᾶσαν τὴν πανσπερμίαν, ὃ φησιν Ἀριστοτέλης γένος εἶναι, εἰς ἀπείρους τεμνόμενον ιδέας, ὡς τέμνομεν ἀπὸ τοῦ ζώου βοῦν, ἵππον, ἄνθρωπον, ὅπερ 〈δ'〉 ἔστιν οὐκ ὄν. — Ὑποκειμένου τοίνυν τοῦ κοσμικοῦ σπέρματος 〈οὕτως ὡς〉 ἐκεῖνοι λέγουσιν, ὃ τι ἂν λέγω, φησὶν, μετὰ ταῦτα γεγονέναι, μὴ ἐπιζητεῖ πόθεν· εἶχε γὰρ πάντα τὸ σπέρμα ἐν ἑαυτῷ τεθησαυρισμένα καὶ κατακείμενα οἷον οὐκ ὄν 〈τα〉, ὑπὸ [τε] τοῦ οὐ(κ) (ὄν)τος θεοῦ γενέσθαι προβεβουλευμένα.

7.22.7 ἴδωμεν οὖν τί λ(έγ)ουσιν πρῶτον ἢ τί δεύτερον ἢ τί τρίτον 〈τ〉 ὁ ἀπὸ τοῦ σπέρματος τοῦ κοσμικοῦ γεγενημένον. ἦν 〈οὖν〉, φησὶν, ἐν αὐτῷ τῷ σπέρματι υἰότης τριμερής, κατὰ πάντα τῷ οὐκ ὄντι θεῷ 〈ῶ〉 ὁμοούσιος, γεν 〈ν〉 ητὴ ἐξ οὐκ ὄντων. ταύτης τῆς υἰότητος τῆς τρ(ι)χῇ διηρημένης τὸ μὲν τι ἦν λεπτομερές, τὸ δὲ 〈παχυμερές, τὸ δὲ〉 ἀποκαθάρσεως δεόμενον. Τὸ μὲν οὖν λεπτομερές εὐθέως πρῶτον, ἅμα τῷ γενέσθαι τοῦ σπέρματος τὴν πρώτην καταβολὴν ὑπὸ τοῦ 〈οὐκ〉 ὄντος, διέσφυξε καὶ ἀνῆλθε καὶ ἀνέδραμε κάτωθεν ἄνω, ποιητικῷ τινὶ χρῆσάμενον τάχει· ὡσεὶ πτερὸν ἢ ἐνόημα, καὶ ἐγένετο, φησί, πρὸς τὸν οὐκ ὄντα· ἐκείνου γὰρ δι' ὑπερβολὴν κάλλους καὶ ωραιότητος πᾶσα φύσις ὁρέγεται, ἄλλη δὲ ἄλλως.

7.22.9

Ἡ δὲ παχυμερεστέρα ἔτι μένουσα ἐν τῷ σπέρματι, μιμητική τις οὖσα, ἀναδραμεῖν μὲν οὐκ ἠδυνήθη· πολὺ γὰρ ἐνδεεστέρα <οὖσα> τῆς λεπτομερείας, ἣς εἶχεν ἡ δι' αὐτῆς υἱ(ό)τ(ης) ἀναδραμοῦσα, ἀπελίπετο.

7.22.10 <ἀν> ἐπτέρωσεν οὖν αὐτὴν ἡ υἱότης ἡ παχυμερεστέρα τοιοῦτῳ τινὶ πτερῶ, ὁποῖω διδάσκαλος ὦ <ν> Ἀριστοτέλους Πλάτων ἐν Φαίδ(ω)νι τὴν ψυχὴν πτεροῖ, καὶ καλεῖ τὸ τοιοῦτο Βασιλείδης οὐ πτερὸν ἀλλὰ Πνεῦμα ἅγιον, ὃ εὐεργετῇ ἡ υἱότης ἐνδυσασμένη καὶ εὐεργετεῖται.

7.22.11 εὐεργετῇ μὲν <οὖν καὶ εὐεργετεῖται>, ὅτι καθάπερ ὄρνιθος πτερὸν αὐτὸ καθ' αὐτὸ <καὶ> τοῦ ὄρνιθος ἀπηλλαγμένον οὐκ ἂν γένοιτό ποτε ὑψηλὸν οὐδὲ μετάρσιον, οὐδ' αὖ ὄρνις ἀπολελυμένος τοῦ πτεροῦ οὐκ ἂν ποτε γένοιτο ὑψηλὸς οὐδὲ μετάρσιος, τοιοῦτόν τινά τοι λόγον ἔσχεν ἡ υἱότης πρὸς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ τὸ Πνεῦμα πρὸς τὴν υἱότητα. Ἀναφερομένη γοῦν ὑπὸ τοῦ Πνεύματος ἡ υἱότης ὡς ὑπὸ πτεροῦ, ἀναφέρει τὸ πτερόν, τουτέστι τὸ Πνεῦμα, καὶ πλησίον γενομένη τῆς λεπτομεροῦς υἱότητος καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐκ ὄντος καὶ δημιουργήσαντος <κόσμον οὐκ ὄντα> ἐξ οὐκ ὄντων, ἔχει μὲν αὐτὸ μεθ' αὐτῆς οὐκ ἠδύνατο· ἦν γὰρ οὐχ ὁμοούσιον οὐδὲ φύσιν εἶχε [μετὰ] τῆς υἱότητος.

7.22.13 ἀλλὰ ὥσπερ ἐστὶ παρὰ φύσιν καὶ ὀλέθριος τ(οῖς ἰ)χθύσιν ἀῆρ καθαρὸς καὶ ξηρὸς, οὕτω τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἦν παρὰ φύσιν ἐκεῖνο τὸ ἄρρητων ἄρρητότερον καὶ «παντὸς ὀνόματος ἁνώτερον» τοῦ οὐκ ὄντος ὁμοῦ θεο <ὑ> καὶ τῆς υἱότητος χωρίον. Κατέλιπεν οὖν αὐτὸ πλησίον <γενομένη ἡ> υἱότης ἐκεῖνου τοῦ μακαρίου καὶ νοηθῆναι μὴ δυναμένου [μὴ] μηδὲ χαρακτηρισθῆναί τινα λόγῳ χωρίου, οὐ <μέντοι> παντάπασιν ἔρημον οὐδὲ ἀπηλλαγμένον τῆς υἱότητος.

7.22.14 ἀλλὰ γὰρ ὥσπερ μύρον εὐωδέστατον εἰς ἄγγος ἐμβληθέν, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐπιμελῶς ἐκκενωθεῖ, ὅμως ὁσμή τις ἔτι μένει τοῦ μύρου καὶ καταλείπεται, κἂν ἢ κεχωρισμένον τοῦ ἀγγείου, καὶ μύρου ὁσμήν τὸ ἀγγεῖον <ἔχ> εἰ καὶ μὴ <ἔχον> μύρον, οὕτως τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον μεμένηκε <μὲν> τῆς υἱότητος ἅμοιρον καὶ ἀπηλλαγμένον, ἔχει δ' ἐν ἑαυτῷ μύρου παραπλησίαν τὴν δύναμιν, <τὴν τῆς υἱότητος> ὁσμήν.

7.22.15 καὶ τοῦτό ἐστι, <φησί> τὸ λεγόμενον· «ὥς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὸν πώγωνα τὸν Ἀ(α)ρῶ(ν)» <τουτέστιν> ἡ ἀπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ ἁγίου φερομένη ὁσμή ἄνωθεν κάτω μέχρι τῆς ἀμορφίας καὶ τοῦ διαστήματος τοῦ καθ' ἡμᾶς, ὅθεν ἤρξατο ἀνελθεῖν ἡ υἱότης, οἰοῖται ἐπὶ <τῶν> πτερύγων ἀετοῦ, φησί, καὶ τῶν μεταφρένων <ἀν> ἐνεχθεῖσα.

7.22.16 σπεύδει γάρ, φησί, πάντα κάτωθεν ἄνω, ἀπὸ τῶν χειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα, οὐδὲν δὲ οὕτως ἀνόητόν ἐστι τῶν <ἐν> τοῖς κρείττοσιν, ἵνα μὴ <μένῃ, ἀλλὰ> κατέλθῃ κάτω. ἡ δὲ τρίτη υἱότης, φησὶν, ἡ ἀποκαθάρσεως δεομένη, μεμένηκε <ν ἐν> τῷ μεγάλῳ τῆς πανσπερμίας σωρῶ, <καὶ αὐτῇ> εὐεργετοῦσα καὶ εὐεργετουμένη· τίνα δέ τοι τρόπον εὐεργετεῖται καὶ εὐεργετῇ, ὕστερον ἐροῦμεν, κατὰ τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ γενόμενοι λόγον. Ἐπεὶ οὖν γέγονε πρώτη καὶ δευτέρα ἀναδρομὴ τῆς υἱότητος καὶ μεμένηκεν αὐτοῦ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸν εἰρημένον τρόπον, στερέωμα τῶν ὑπερκοσμίων καὶ τοῦ κόσμου μεταξὺ τεταγμένον—διήρηται γὰρ ὑπὸ Βασιλείδου τὰ ὄντα εἰς δύο τὰς προεχεῖς καὶ πρώτας διαιρέσεις, καὶ καλεῖται κατ' αὐτὸν τὸ μὲν τι κόσμος, τὸ δὲ τι ὑπερκόσμιος· τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ κόσμου καὶ τῶν ὑπερκοσμίων <τεταγμένον καλεῖ> μεθόριον Πνεῦμα [τοῦτο], ὅπερ ἐστὶ καὶ ἅγιον καὶ τῆς υἱότητος ἔχει μένουσαν ἐν ἑαυτῷ τὴν ὁσμήν—, <γενηθ> ἐντος οὖν <οὕτως> τοῦ στερεώματος, ὃ ἐστὶν ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ, διέσφυξεν καὶ ἐγεν <ν> ἡθῇ ἀπὸ τοῦ κοσμικοῦ σπέρματος καὶ τῆς πανσπερμίας τοῦ σωροῦ ὃ μέγας ἄρχων, ἡ κεφαλὴ τοῦ κόσμου, κάλλος τε καὶ μέγεθος ἡ δύναμις <λα> ληθῆναι μὴ δυναμένη ἄρρητων γάρ, φησὶν, ἐστὶν ἄρρητότερος καὶ δυνατῶν δυνατώτερος καὶ σοφῶν σοφώτερος καὶ ὃ τι ἂν εἴπῃς τῶν καλῶν παντὸς κρείττων.

- 7.23.4 Οὗτος <οὖν> γεννηθεὶς ἐπῆρεν ἑαυτὸν καὶ μετεώρισε καὶ ἠνέχθη [ὄλος] ἄνω μέχρι τοῦ στερεώματος [ἔστη], τῆς δὲ ἀναδρομῆς καὶ τοῦ ὑψώματος τὸ στερέωμα τέλος εἶναι νομίσας καὶ μηδὲν εἶναι μετὰ ταῦτα ὅλως [μὴ δὲ εἶναι] ἐπινοήσας. ἐγένετο μὲν <γὰρ τῶν> ὑποκειμένων πάντων—ὅσα ἦν λοιπὸν κοσμικά—σοφώτερος, δυνατώτερος, ἐκπρεπέστερος, φωτεινότερος, παν <τὸς> ὅ τι ἂν εἴπῃς <τῶν> καλῶν διαφέρων, χωρὶς μόνης τῆς ὑπολειμμένης υἰότητος ἔτι ἐν τῇ πανσπερμίᾳ· ἠγνώνει γὰρ ὅτι ἐστὶν αὐτοῦ σοφωτέρα καὶ δυνατωτέρα καὶ κρείττων.
- 7.23.5 νομίσας οὖν αὐτὸς εἶναι κύριος καὶ δεσπότης καὶ «σοφὸς ἀρχιτέκτων», τρέπεται εἰς τὴν καθ' ἑκάστα κτίσιν τοῦ κόσμου. καὶ πρῶτον μὲν ἠξίωσε μὴ εἶναι μόνος, ἀλλὰ ἐποίησεν ἑαυτῷ καὶ ἐγέννησεν ἐκ τῶν ὑποκειμένων υἱόν, ἑαυτοῦ πολὺ κρείττονα καὶ σοφώτερον.
- 7.23.6 —ταῦτα δὲ ἦν πάντα προβεβουλευμένος ὁ οὐκ ὢν θεός, ὅτε τὴν πανσπερμίαν κατεβάλε <το> .
— ἰδὼν οὖν τὸν υἱόν, ἐθαύμασε καὶ ἠγάπησε καὶ κατεπλάγη· τοιοῦτον γὰρ τι κάλλος ἔπε <φαί> νετο <τοῦ> υἱοῦ τῷ μεγάλῳ ἄρχοντι. καὶ ἐκάθισεν αὐτὸν ἐκ δεξιῶν <αὐτοῦ> ὁ ἄρχων· <καὶ> αὕτη ἐστὶν ἡ κατ' αὐτοῦ <σ> Ὀγδοὰς λεγομένη, ὅπου ἐστὶν ὁ μέγας ἄρχων καθήμενος.
- 7.23.7 πᾶσαν οὖν τὴν ἐπουράνιον κτίσιν, τουτέστι τὴν αἰθέριον, αὐτὸς εἰργάσατο ὁ δημιουργός, ὁ μέγας <καὶ> σοφός· ἐνήργει δὲ αὐτῷ καὶ ὑπετίθετο ὁ υἱὸς ὁ τούτου γενόμενος, ὢν αὐτοῦ τοῦ δημιουργοῦ πολὺ σοφώτερος. —Αὕτη <δ'> ἔστιν ἡ κατ' Ἀριστοτέλην σώματος φυσικοῦ ὀργανικοῦ ἐν(τ)ελέχεια, ψυχὴ ἐνεργοῦσα τῷ σώματι, ἥς δίχα τὸ σῶμα ἐργάζεσθαι οὐδὲν δύναται μείζον καὶ ἐπιφανέστερον καὶ δυνατώτερον καὶ σοφώτερον [τῆς ψυχῆς].
- 7.24.1 ὃν λόγον οὖν Ἀριστοτέλης ἀποδέδωκε περὶ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος πρότερος <ὢν, τοῦτον> Βασιλείδης περὶ τοῦ μεγάλου ἄρχοντος καὶ τοῦ κατ' αὐτὸν υἱοῦ διασαφεῖ.
- 7.24.2 τόν τε γὰρ υἱὸν ὁ ἄρχων κατὰ Βασιλείδην γεγέν <ν> ηκεν, τὴν τε ψυχὴν ἔργον καὶ ἀποτελεσμα <τοῦ σώματος> ὅς φησιν εἶναι ὁ Ἀριστοτέλης, φυσικοῦ σώματος ὀργανικοῦ ἐντελέχειαν. ὥς οὖν ἡ ἐντελέχεια διοικεῖ τὸ σῶμα, οὕτως ὁ υἱὸς διοικεῖ κατὰ Βασιλείδην τὸν ἀρρήτων ἀρρητότερον θεόν. — Πάντα οὖν ἐστὶ προνοούμενα καὶ διοικούμενα ὑπὸ [τῆς μεγάλης] τοῦ ἄρχοντος τοῦ μεγάλου τὰ αἰθέρια—ἅτινα μέχρι <τῆς> σελήνης ἐστὶν· ἐκεῖθεν γὰρ ἀπὸ αἰθέρος διακρίνεται.
- 7.24.3 —κεκοσμημένων οὖν πάντων τῶν αἰθερίων πάλιν, <φησὶν,> ἀπὸ τῆς πανσπερμίας ἄλλος ἄρχων ἀνέβη, μείζων μὲν [τοι] πάντων τῶν ὑποκειμένων χωρὶς μέντοι τῆς καταλειμμένης υἰότητος, πολὺ δὲ ὑποδεέστερος τοῦ πρώτου ἄρχοντος. ἔστι δὲ καὶ οὗτος ἄρρητος ὑπ' αὐτῶν λεγόμενος, καὶ καλεῖται ὁ τόπος οὗτος Ἑβδομάς.
- 7.24.4 καὶ πάντων τῶν ὑποκειμένων οὗτός ἐστι <ποιητῆς καὶ> διοικητῆς καὶ δημιουργός, ποιήσας καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ υἱὸν ἐκ τῆς πανσπερμίας [καὶ αὐτὸς] ἑαυτοῦ φρονιμώτερον καὶ σοφώτερον, παραπλησίως τοῖς ἐπὶ τοῦ πρώτου [ἄρχοντος] λελεγμένοις.
- 7.24.5 τὰ δ' ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ὁ σωρὸς αὐτός ἐστι, φησί, καὶ ἡ πανσπερμία. καὶ γίνεται κατὰ φύσιν τὰ γινόμενα, ὥς φθάσαν <τα> τεχθῆναι ὑπὸ τοῦ τὰ μέλλοντα γενέσθαι ὅτε δεῖ καὶ οἷα δεῖ καὶ ὥς δεῖ λελογισμένου <οὐκ ὄντος θεοῦ> . καὶ τούτων ἐστὶν ἐπιστάτης ἢ φροντιστῆς ἢ δημιουργός οὐδεὶς· ἀρκεῖ γὰρ αὐτοῖς ὁ λογισμὸς ἐκεῖνος, <ὄν> ὁ οὐκ ὢν <θεὸς> ὅτε <κόσμον> ἐποίει ἐλογίζετο. Ἐπεὶ οὖν τετέλεσται κατ' αὐτοὺς ὁ κόσμος ὅλος καὶ τὰ ὑπερκόσμια, καὶ ἔστιν ἐνδεὲς οὐδέν, λείπεται δὴ ἐν τῇ πανσπερμίᾳ ἡ υἰότης ἡ τρίτη, ἡ καταλελειμμένη <εἰς τὸ> εὐεργετεῖν καὶ εὐεργετεῖσθαι ἐν τῷ σπέρματι.
- 7.25.1 καὶ <ἔ> δεῖ τὴν ὑπολειμμένην υἰότητα ἀποκαλυφθῆναι καὶ ἀποκατασθῆναι <καὶ> ἄνω <ἀν> ελθεῖ <ν> ὑπὲρ τὸ μεθόριον Πνεῦμα πρὸς τὴν υἰότητα τὴν λεπτομερῆ καὶ <τὴν>

- μιμητικὴν καὶ τὸν οὐκ ὄντα, ὡς γέγραπται, φησί· «καὶ ἡ κτίσις αὐτῇ» «συστενάζει καὶ συνωδίνει <μέχρι τοῦ νῦν> », «τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ <ἀπ> ἐκδεχομένη».
- 7.25.2 υἱοὶ δὲ <τοῦ θεοῦ> , φησὶν, ἐσμὲν ἡμεῖς οἱ πνευματικοί, ἐνθάδε καταλελειμμένοι <εἰς τὸ> διακοσμήσαι καὶ διατυπῶσαι καὶ διορθώσασθαι καὶ τελειῶσαι τὰς ψυχὰς τὰς φύσιν ἐχούσας μένειν ἐν τούτῳ τῷ διαστήματι. «Μέχρι μὲν οὖν Μωσέως ἀπὸ Ἀδὰμ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία <ἐν κόσμῳ> », καθὼς γέγραπται, <φησὶν> · ἐβασίλευσεν γὰρ ὁ μέγας ἄρχων, ὁ ἔχων τὸ τέλος αὐτοῦ μέχρι <τοῦ> στερεώματος, <ὁ> νομίζων «αὐτὸς εἶναι θεὸς μόνος καὶ ὑπὲρ αὐτὸν εἶναι μηδὲν <α> ».
- 7.25.3 πάντα γάρ, <φησὶν,> ἦν φυλασσόμενα ἀποκρύφῳ σιωπῇ. τοῦτο, φησὶν, ἐστὶ «τὸ μυστήριον, ὃ ταῖς προτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη». ἀλλὰ ἦν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις βασιλεὺς καὶ κύριος, ὡς ἐδόκει, τῶν ὅλων ὁ μέγας ἄρχων, ἡ Ὁγδοάς.
- 7.25.4 ἦν δὲ καὶ τούτου τοῦ διαστήματος βασιλεὺς καὶ κύριος <ὁ ἄλλος ἄρχων,> ἡ Ἑβδομάς καὶ ἔστιν ἡ μὲν Ὁγδοάς ἄρρητος, ῥητὸς δὲ ἡ Ἑβδομάς. οὗτός ἐστι, φησὶν, ὁ τῆς Ἑβδομάδος ἄρχων ὁ λαλήσας τῷ Μωϋσῇ καὶ εἰπών· «ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ οὐκ ἐδήλωσα αὐτοῖς»—οὕτως γὰρ θέλουσι γεγράφθαι—, τουτέστι τοῦ ἀρρήτου τῆς Ὁγδοάδος ἄρχοντος θεοῦ.
- 7.25.5 πάντες οὖν οἱ προφηταὶ οἱ πρὸ τοῦ σωτήρος, φησὶν, ἐκεῖθεν ἐλάλησαν. Ἐπεὶ οὖν ἔδει ἀποκαλυφθῆναι, φησὶν, ἡμᾶς, τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, περὶ ὧν «ἐστέναξε», φησὶν, «ἡ κτίσις καὶ ὠδινεν», «ἀπεκδεχομένη τὴν ἀποκάλυψιν», ἦλθε τὸ εὐαγγέλιον εἰς τὸν κόσμον, καὶ διήλθε διὰ «πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας <καὶ δυνάμεως καὶ> κυριότητος <καὶ> παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου».
- 7.25.6 ἦλθε δὲ οὕτως, καὶ <περ> οὐδὲν κατήλθεν ἄνωθεν, οὐδ' ἐξέστη ἡ μακαρία υἰότης ἐκείνου τοῦ ἀπερινοήτου καὶ μακαρίου οὐκ ὄντος θεοῦ. ἀλλὰ γὰρ καθάπερ ὁ νάφθας ὁ Ἰνδικός, ὁφθείς μόνον ἀπὸ πάνυ πολλοῦ διαστήματος, συνάπτει πῦρ, οὕτω κάτωθεν, ἀπὸ τῆς ἀμορφίας τοῦ σωροῦ, διήκουσιν, <φησὶν,> αἱ δυνάμεις ἄνω μέχρι τῆς υἰότητος.
- 7.25.7 ἅπτει μὲν γὰρ καὶ λαμβάνει τὰ νοήματα κατὰ τὸν <ν> ἀφθαν τὸν Ἰνδικόν—οἷον ἄφθασ <τός> τις ὢν—ὁ τοῦ μεγάλου τῆς Ὁγδοάδος ἄρχοντος υἱὸς ἀπὸ τῆς μετὰ τὸ μεθόριον <Πνεῦμα> μακαρίας υἰότητος· ἡ γὰρ ἐν μέσῳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐν τῷ μεθορίῳ <μένουσα> τῆς υἰότητος δύναμις ῥέοντα καὶ φερόμενα τὰ νοήματα <ἀπὸ> τῆς <μακαρίας> υἰότητος μεταδίδωσι τῷ υἱῷ τοῦ μεγάλου ἄρχοντος. Ἦλθεν οὖν τὸ εὐαγγέλιον [πρῶτον] ἀπὸ τῆς υἰότητος, φησὶν, διὰ τοῦ παρακαθημένου τῷ <μεγάλῳ> ἄρχοντι υἱοῦ τὸ <πρῶτον> πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἔμαθεν ὁ ἄρχων ὅτι οὐκ ἦν <αὐτός> θεὸς τῶν ὅλων, ἀλλ' ἦν γεννητὸς καὶ ἔχων ὑπεράνω <αὐτοῦ> τὸν τοῦ ἀρρήτου καὶ <ἃ> κατονομάστου οὐκ ὄντος καὶ τῆς υἰότητος κατακείμενον θησαυρόν· καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐφοβήθη, συνιείς ἐν οἴᾳ ἦν ἀγνοία.
- 7.26.2 τοῦτό ἐστι, φησὶν, τὸ εἰρημένον· «ἀρχὴ σοφίας φόβος κυρίου»· ἤρξατο γὰρ σοφίζεσθαι <ὁ ἄρχων> , κατηχούμενος ὑπὸ τοῦ παρακαθημένου <αὐτῷ> υἱοῦ <καὶ> διδασκόμενος τίς ἐστὶν ὁ οὐκ ὢν, τίς ἡ υἰότης, τί τὸ ἅγιον Πνεῦμα, τίς ἡ τῶν ὅλων κατασκευὴ <καὶ> ποῦ ταῦτα <πάντα> ἀποκατασταθήσεται.
- 7.26.3 αὕτη ἐστὶν «ἡ σοφία ἐν μυστηρίῳ λεγομένη», περὶ ἧς, φησὶν, ἡ γραφὴ λέγει· «οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος <λεγομένη> ». κατηχηθεὶς οὖν, φησὶν, ὁ <μέγας> ἄρχων καὶ διδαχθεὶς καὶ φοβηθεὶς, ἐξωμολογήσατο περὶ ἁμαρτίας, ἧς ἐποίησε μεγαλύνων ἑαυτόν.
- 7.26.4

τοῦτό ἐστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «τὴν ἁμαρτίαν μου ἐγνώρισα καὶ τὴν ἀνομίαν μου ἐγὼ γινώσκω ὑπὲρ ταύτης» «ἐξομολογήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα». Ἐπεὶ οὖν κατήχητο μὲν ὁ μέγας ἄρχων, κατήχητο δὲ καὶ δεδίδακτο πᾶσα ἡ τῆς Ὁγδοάδος κτίσις καὶ ἐγνωρίσθη τοῖς ἐπουρανίοις τὸ μυστήριον, ἔδει λοιπὸν καὶ ἐπὶ τὴν Ἑβδομάδα ἔλθειν τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα καὶ ὁ τῆς Ἑβδομάδος ἄρχων παραπλησίως διδαχθῇ καὶ εὐαγγελισθῇ. ἐπέλαμψεν <οὖν> ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου ἄρχοντος τῷ υἱῷ τ(οῦ) ἄρχοντος τῆς Ἑβδομάδος τὸ φῶς, ὃ εἶχεν ἄψας αὐτὸς ἄνωθεν, ἀπὸ τῆς υἰότητος, καὶ ἐφωτίσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἄρχοντος τῆς Ἑβδομάδος, καὶ εὐηγγελίσατο τὸ εὐαγγέλιον τῷ ἄρχοντι τῆς Ἑβδομάδος, καὶ ὁμοίως κατὰ τὸν πρῶτον λόγον καὶ αὐτὸς ἐφοβήθη καὶ ἐξομολογήσατο.

7.26.6 Ἐπεὶ οὖν καὶ τὰ ἐν τῇ Ἑβδομάδι πάντα πεφώτιστο καὶ διήγγελο τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῖς—κτίσεις γάρ εἰσι κατ' <ὰ> [αὐτὰ] τὰ διαστήματα καὶ <κόσμοι> κατ' αὐτοὺς ἄπειροι, καὶ ἀρχαὶ καὶ δυνάμεις καὶ ἐξουσίαι· περὶ ὧν μακρὸς ἐστὶ παρ' αὐτοῖς πάνυ λόγος <καὶ> διὰ πολλῶν λεγόμενος ἔνθα καὶ τριακοσίους ἐξήκοντα πέντε οὐρανοὺς φάσκουσι, καὶ τὸν μέγαν ἄρχοντα αὐτῶν εἶναι τὸν Ἀβραάξ, διὰ τὸ περιέχειν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ψῆφον τξε', ὡς δὴ τοῦ ὀνόματος τὴν ψῆφον περιέχειν πάντα, καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐνιαυτὸν <ἐκ> τοσούτων ἡμερῶν συνεστάναι—ἀλλ' ἐπεὶ, φησὶν, ταῦθ' οὕτως ἐγένετο, ἔδει λοιπὸν καὶ τὴν ἀμορφίαν <τὴν> καθ' ἡμᾶς φωτισθῆναι, καὶ τῇ υἰότητι τῇ ἐν τῇ ἀμορφίᾳ καταλελειμμένη οἶονεῖ ἐκτρώματι ἀποκαλυφθῆναι «τὸ μυστήριον, ὃ ταῖς προτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη», καθὼς γέγραπται, φησὶν· «κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον» καὶ «ἤκουσα ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἔξὸν ἀνθρώπῳ εἰπεῖν».

7.26.8 Κατῆλθεν <οὖν> ἀπὸ τῆς Ἑβδομάδος τὸ φῶς, τὸ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ὁγδοάδος ἄνωθεν τῷ υἱῷ <τοῦ ἄρχοντος> τῆς Ἑβδομάδος, ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, τὸν υἱὸν τῆς Μαρίας, καὶ ἐφωτίσθη συνεξαφθεὶς τῷ φωτὶ τῷ λάμψαντι εἰς αὐτόν.

7.26.9 τοῦτό ἐστι, φησί, τὸ εἰρημένον· «Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ», <τουτέστι τὸ φῶς> τὸ ἀπὸ τῆς υἰότητος διὰ τοῦ μεθορίου Πνεύματος ἐπὶ τὴν Ὁγδοάδα καὶ τὴν Ἑβδομάδα διελθὼν μέχρι τῆς Μαρίας, «καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι», <τουτέστιν> ἡ δύναμις τῆς <δια> κρίσεως, <ἡ κατελθοῦσα> ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας <τῆς υἰότητος> ἄνωθεν <διὰ> τοῦ δημιουργοῦ μέχρι τῆς κτίσεως, ὃ ἐστὶ τοῦ Ἰ(η)σοῦ.

7.26.10 μέχρι δ' ἐκείνου φησὶ συνεστηκέναι τὸν κόσμον οὕτως, μέχρις οὗ πᾶσα ἡ υἰότης, ἡ καταλελειμμένη ἐν <τῇ> ἀμορφίᾳ εἰς τὸ εὐεργετεῖν τὰς ψυχὰς καὶ εὐεργετεῖσθαι, δια <με> μορφωμένη κατακολουθήσῃ τῷ Ἰησοῦ καὶ ἀναδράμῃ καὶ <ἀν> ἔλθῃ ἀποκαθαρισθεῖσα καὶ γενομένη λεπτομερεστάτη, ὡς δύνασθαι δι' αὐτῆς ἀναδραμεῖν, ὥσπερ ἡ πρώτη <υἰότης> . πᾶσαν γὰρ ἔχει τὴν δύναμιν συνεστηριγμένην φυσικῶς τῷ φωτὶ τῷ λάμψαντι ἄνωθεν κάτω. Ὅταν οὖν <ἀν> ἔλθῃ, φησὶ, πᾶσα <ἡ> υἰότης καὶ ἔσται ὑπὲρ τὸ μεθόριον [τὸ] Πνεῦμα, τότε ἐλεηθήσεται ἡ κτίσις· «στένει γὰρ μέχρι τοῦ νῦν καὶ βασανίζεται», καὶ «μένει τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ», ἵνα πάντες ἀνέλθωσιν ἐντεῦθεν οἱ τῆς υἰότητος ἄνθρωποι.

7.27.1 ἐπειδὴν <οὖν> γένηται τοῦτο, ἐπάξει, φησὶν, ὁ θεὸς ἐπὶ τὸν κόσμον ὅλον τὴν μεγάλην ἄγνοιαν, ἵνα μ' <έν> ἡ πάντα κατὰ φύσιν καὶ μηδὲν μηδενὸς τῶν παρὰ φύσιν ἐπιθῇ <μήσῃ> .

7.27.2 ἀλλὰ γὰρ πᾶσαι αἱ ψυχαὶ τούτου τοῦ διαστήματος, ὅσαι φύσιν ἔχουσιν ἐν τούτῳ <ὡς> ἀθάνατοι διαμένειν μόνῳ, μενοῦσιν οὐδὲν ἐ <π> ιστάμεναι τούτου τοῦ διαστήματος διάφορον οὐ <δὲ> βέλτιον· οὐδὲ ἀκοή τις ἔσται τῶν ὑπερκειμένων ἐν τοῖς ὑποκειμένοις οὐδὲ γνώσις, ἵνα μὴ τῶν ἀδυνάτων αἱ ὑποκείμεναι ψυχαὶ ὀρεγόμεναι βασανίζωνται, καθάπερ <οἱ> ἰχθύ <ε> ς ἐπιθυμήσα <ντε> ς ἐν τοῖς ὄρεσι μετὰ τῶν προβάτων νέμεσθαι ἐγένετο <γὰρ> ἄν, φησὶν, αὐτοῖς ἡ τοιαύτη ἐπιθυμία φθορά.

- 7.27.3 ἔσται οὖν, φησὶν, ἄφθαρτα πάντα τὰ κατὰ χώραν μένοντα, φθαρτὰ δὲ εἰ ἐκ τῶν κατὰ φύσιν ὑπερπηδᾶν καὶ ὑπερβαίνειν βούλονται <τόπων> . Οὕτως οὐδὲ <ν> ὁ ἄρχων τῆς Ἑβδομάδος γινώσεται τῶν ὑπερκειμένων· καταλήψεται γὰρ καὶ τοῦτον ἡ μεγάλη ἄγνοια, ἵνα ἀποστῇ ἀπ' αὐτοῦ «λύπη καὶ ὀδύνη καὶ στεναγμός» ἐπιθυμήσει γὰρ οὐδενὸς τῶν ἀδυνάτων οὐδὲ λυπηθήσεται.
- 7.27.4 καταλήψεται δὲ ὁμοίως καὶ τὸν μέγαν ἄρχοντα τῆς Ὀγδοάδος ἡ ἄγνοια αὕτη, καὶ πάσας τὰς ὑποκειμένας αὐτῷ κτίσεις παραπλησίως, ἵνα μηδὲν κατὰ μηδένᾳ <τόπον> ὀρέγηται τῶν παρὰ φύσιν τινὸς μηδὲ ὀδυνή <σε> ται. καὶ οὕτως ἡ ἀποκατάστασις ἔσται πάντων, κατὰ φύσιν τεθεμελιωμένων μὲν ἐν τῷ σπέρματι τῶν ὅλων ἐν ἀρχῇ, ἀποκαταστα <θησο> μένων δὲ <εἰς τόπους ἰδίους> καιρο <ἰ> ς ἰδίοις. Ὅτι δέ, φησὶν, ἕκαστον ἰδίους ἔχει καιροὺς, ἱκανῶς ὁ σωτὴρ <μαρτυρεῖ> λέγων· «οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου», καὶ <δὴ καὶ> οἱ μάγοι <οἱ αὐτοῦ> τὸν ἀστέρα τεθεαμένοι.
- 7.27.5 ἦν γάρ, φησί, καὶ αὐτὸς ὑπὸ <τοῦ οὐκ ὄντος θεοῦ κατὰ τὸν καιρὸν> γενέσεως [ἀστέρων] καὶ <τῆν> ὥραν ἀποκαταστάσεως ἐν τῷ μεγάλῳ προλελογισμένος σωρῶ.
- 7.27.6 οὗτός ἐστιν ὁ κατ' αὐτοὺς νενομι <σ> μένος «ἔσω ἄνθρωπος», <ὁ> πνευματικὸς ἐν τῷ ψυχικῷ. ὃ ἐστὶν <ἡ τρίτη> υἰότης, ἐνταῦθα ἀπολιποῦσα τὴν ψυχὴν—οὐ <χ ὡς> θνητὴν, ἀλλὰ <ὡς> αὐτοῦ μένουσαν κατὰ φύσιν, κα <θά> περ <καὶ> ἡ προτ <έρ> α υἰότης ἄνω λέλοιπεν τὸ ἅγιον Πνεῦμα τὸ μεθόριον, ἐν <τῷ> οἰκείῳ τόπῳ—, ἰδίαν τότε περιβεβλημένη ψυχὴν. Ἵνα δὲ μηδὲν τῶν κατ' αὐτοῦ <σ> παραλείπωμεν, ὅσα καὶ περὶ εὐαγγελίου λέγουσιν ἐκθήσομαι.
- 7.27.7 εὐαγγέλιόν ἐστι κατ' αὐτοὺς ἡ τῶν ὑπερκοσμίων γνῶσις, ὡς <προ> δεδήλωται, ἦν ὁ μέγας ἄρχων οὐκ ἠπίστατο. ὡς οὖν ἐδηλώθη αὐτῷ ὅτι καὶ τὸ Πνεῦμα ἅγιόν ἐστι [τουτέστι] τὸ μεθόριον, καὶ ἡ υἰότης, καὶ θεός, ὁ τούτων αἴτιος πάντων, ὁ οὐκ ὢν, ἐχάρη ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσι, <φησί,> καὶ ἡγαλλιάσατο, <καὶ> τοῦτ' ἔστι κατ' αὐτοὺς τὸ εὐαγγέλιον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γεγένηται κατ' αὐτοὺς ὡς προειρήκαμεν· γεγενημένης δὲ τῆς γενέσεως τῆς προδεδηλωμένης, γέγονε πάντα ὁμῶς κατ' αὐτοὺς τὰ περὶ τὸν σωτῆρα ὡς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις γέγραπται.
- 7.27.8 γέγονε δὲ ταῦτα, φησὶν, ἵνα ἀπαρχὴ τῆς φυλοκρινήσεως γένηται τῶν συγκεχυμένων ὁ Ἰησοῦς.
- 7.27.9 ἐπεὶ γάρ ἐστιν ὁ κόσμος διηρημένος εἰς Ὀγδοάδα—ἥτις ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τοῦ παντὸς κόσμου, κεφαλὴ δὲ [τοῦ παντὸς κόσμου] <τῆς Ὀγδοάδος> ὁ μέγας ἄρχων—, καὶ εἰς Ἑβδομάδα—ἥτις ἐστὶν ἡ κεφαλὴ <τοῦ ὑποσελήνου κόσμου, κεφαλὴ δὲ> τῆς Ἑβδομάδος ὁ δημιουργὸς τῶν ὑποκειμένων—, καὶ εἰς τοῦτο τὸ διάστημα τὸ καθ' ἡμᾶς, ὅπου ἐστὶν ἡ ἀμορφία, ἀναγκαῖον ἦν τὰ συγκεχυμένα φυλοκρι <νῇ> θῆναι διὰ τῆς τοῦ Ἰησοῦ διαιρέσεως.
- 7.27.10 ἔπαθεν οὖν τοῦτο ὅπερ ἦν αὐτοῦ σωματικὸν μέρος ὃ <περ> ἦν τῆς ἀμορφίας, καὶ ἀπεκατέστη εἰς τὴν ἀμορφίαν. ἀνέστη δὲ τοῦτο ὅπερ ἦν ψυχικὸν αὐτοῦ μέρος· ὅπερ ἦν τῆς Ἑβδομάδος, καὶ ἀπεκατέστη εἰς τὴν Ἑβδομάδα. ἀνέστηκεν δὲ τοῦτο ὅπερ ἦν τῆς ἀκρωρείας οἰκεῖον τοῦ μεγάλου ἄρχοντος, καὶ ἔμεινε παρὰ τὸν ἄρχοντα τὸν μέγαν. ἀνηνέγκ <ατ> ὁ δὲ ἄνω μέχρι <τοῦ στερεώματος> τοῦτο ὅπερ ἦν τοῦ μεθορίου Πνεύματος, καὶ ἔμεινεν ἐν τῷ μεθορίῳ Πνεύματι.
- 7.27.11 ἀπεκαθάρθη δὲ ἡ υἰότης ἡ τρίτη δι' αὐτοῦ, ἡ ἐγκαταλελειμμένη <ἐν τῇ ἀμορφίᾳ> πρὸς τὸ εὐεργετεῖν καὶ εὐεργετεῖσθαι, καὶ ἀνῆλθε πρὸς τὴν μακαρίαν υἰότητα, διὰ πάντων τούτων διελθοῦσα. Ὅλη δὲ αὐτῶν ἡ ὑπόθεσις <περὶ> σύγχυσιν <καὶ> οἰονεῖ πανσπερμίας <σωρὸν> καὶ φυλοκρίνησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν συγκεχυμένων εἰς τὰ οἰκεῖα <*> .
- 7.27.12 τῆς <γὰρ> οὖν φυλοκρινήσεως ἀπαρχὴ γέγονεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ τὸ πάθος οὐκ ἄλλου τινὸς χάριν γέγονεν <ἀλλ' ἢ> ὑπὲρ τοῦ φυλοκρινηθῆναι τὰ συγκεχυμένα. τούτῳ γὰρ τῷ τρόπῳ

- φησὶν ὅλην τὴν υἰότητα, τὴν καταλελειμμένην ἐν τῇ ἀμορφίᾳ πρὸς τὸ εὐεργετεῖν καὶ εὐεργετεῖσθαι, δεῖν φυλοκρι <νη> θῆναι, ᾧ τρόπῳ καὶ ὁ Ἰησοῦς πεφυλοκρίνεται.
- 7.27.13 ταῦτα μὲν οὖν ἐστὶν ἃ καὶ Βασιλείδης μυθεύει, <ὃς> σχολάσας κατὰ τὴν <τῶν> Αἰγυπτ <ί>ων <χώραν> καὶ παρ' αὐτῶν τὴν τοιαύτην σοφίαν διδαχθεὶς, ἐκαρποφόρησε τοιούτους καρπούς. Σατορνείλος δέ τις, συνακμάσας τῷ Βασιλείδῃ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, διατρίψας δ' ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, ἐδογματίσε τοιαῦτα ὅποια καὶ Μένανδρος.
- 7.28.1 λέγει γὰρ ἓνα Πατέρα ἄγνωστον τοῖς πᾶσιν ὑπάρχειν, τὸν ποιήσαντα ἀγγέλους, ἀρχαγγέλους, δυνάμεις, ἐξουσίας ὑπὸ δὲ ἑπτὰ τινων ἀγγέλων τὸν κόσμον γεγενῆσθαι καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.
- 7.28.2 καὶ τὸν ἄνθρωπον δὲ ἀγγέλων εἶναι ποίημα, ἄνωθεν, ἀπὸ τῆς αὐθεντίας, φω <τει> νῆς εἰκόνης ἐπιφανείσης. ἦν κατασχεῖν μὴ δυνηθέντες, διὰ τὸ παραχρῆμα, φησὶν, ἀναδραμεῖν ἄνω, ἐκέλευσαν ἑαυτοῖς λέγοντες· «ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν».
- 7.28.3 οὗ γενομένου, φησί, καὶ <μὴ> δυναμένου ἀνορθοῦσθαι τοῦ πλάσματος διὰ τὸ ἀδρανὲς τῶν ἀγγέλων, ἀλλὰ ὡς σκώληκος σκαρίζοντος, οἰκτείρας αὐτὸν ἢ ἄνω δύναμις διὰ τὸ ἐν ὁμοίωματι αὐτῆς γεγονέναι <ἔ> πεμψε σπινθῆρα ζωῆς, ὃς διήγειρε τὸν ἄνθρωπον καὶ <ἀνώρθωσε καὶ> ζῆν ἐποίησε.
- 7.28.4 τοῦτον οὖν τὸν σπινθῆρα τῆς ζωῆς μετὰ τὴν τελευταίαν ἀνατρέχειν πρὸς τὰ ὁμόφυλα λέγει, καὶ τὰ λοιπά, ἐξ ὧν ἐγένετο, εἰς ἐκεῖνα ἀναλύεσθαι. Τὸν δὲ σωτῆρα ἀγέν <ν> ἦτον ὑπέθετο καὶ ἀσώματον καὶ ἀνείδεον, δοκήσει δ' ἐπιπεφηνέναι ἄνθρωπον.
- 7.28.5 καὶ τὸν τῶν Ἰουδαίων θεὸν ἓνα τῶν ἀγγέλων εἶναί φησι· καὶ διὰ τὸ βούλεσθαι τὸν Πατέρα καταλῦσαι πάντας τοὺς ἄρχοντας <αὐτοῦ> παραγενέσθαι τὸν Χριστόν, ἐπὶ καταλύσει τοῦ τῶν Ἰουδαίων θεοῦ καὶ ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν πειθομένων αὐτῷ. εἶναι δὲ τούτους <τοῦς> ἔχοντας τὸν σπινθῆρα τῆς ζωῆς ἐν αὐτοῖς.
- 7.28.6 δύο γὰρ γένη τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ τῶν ἀγγέλων πεπλάσθαι ἔφη, τὸ μὲν πονηρόν, τὸ δὲ ἀγαθόν· καὶ ἐπειδὴ οἱ δαίμονες τοῖς πονηροῖς ἐβοήθουν, ἐληλυθέναι τὸν σωτῆρα ἐπὶ καταλύσει τῶν φαύλων ἀνθρώπων καὶ δαιμόνων, ἐπὶ σωτηρίᾳ δὲ τῶν ἀγαθῶν. Τὸ δὲ γαμεῖν καὶ γεν <ν> ἄν ἀπὸ τοῦ Σατανᾶ φησιν εἶναι.
- 7.28.7 οἱ πλείους δὲ τῶν ἀπ' ἐκείνου καὶ ἐμψύχων ἀπέχονται, διὰ τῆς προσποιητοῦ ταύτης ἐγκρατείας <πλανῶντες πολλοὺς> . τὰς δὲ προφητείας ἃς μὲν ἀπὸ τῶν κοσμοποιῶν ἀγγέλων λελαλήσθαι, ἃς δὲ ἀπὸ τοῦ Σατανᾶ· ὃν καὶ αὐτὸν ἄγγελον, ἀντιπράττοντα τοῖς κοσμοποιοῖς ὑπέθετο, μάλιστα δὲ τῷ τῶν Ἰουδαίων θεῷ. ταῦτα μὲν οὖν <καὶ> ὁ Σατορνείλος. Μαρκίων δὲ ὁ Ποντικός, πολὺ τούτων <ὧν> μανικώτερος, τὰ πολλὰ τῶν πλειόνων <γραφῶν> παραπεμψάμενος, ἐπὶ τὸ ἀναιδέστερον ὁρμήσας δύο ἀρχὰς τοῦ παντὸς ὑπέθετο, ἀγαθὸν <θεόν> τινα λέγων καὶ τὸν ἕτερον πονηρόν.
- 7.29.1 καὶ αὐτὸς δὲ νομίζων καινόν τι παρειαγαγεῖν, σχολὴν (ἐ)σκεύασεν ἀπονοίας γέμουσαν καὶ κυνικοῦ βίου, ὧν τις μάχιμος.
- 7.29.2 ὃς νομίζων λήσεσθαι τοὺς πολλοὺς ὅτι μὴ Χριστοῦ τυγχάνει μαθητῆς ἀλλ' Ἐμπεδοκλέους, πολὺ αὐτοῦ προγενεστέρου τυγχάνοντος, ταῦτα ὀρίσας ἐδογματίσε δύο εἶναι τὰ τοῦ παντὸς αἵτια, νεῖκος καὶ φιλίαν.
- 7.29.3 τί γὰρ φησιν ὁ Ἐμπεδοκλῆς περὶ τῆς τοῦ κόσμου διαγωγῆς, εἰ καὶ προείπομεν, ἀλλὰ γε καὶ νῦν πρὸς τὸ ἀντιπαραθεῖναι τῇ τοῦ κλεψιλόγου αἰρέσει οὐ σιωπήσομαι. Οὗτός φησιν <οὖν> εἶναι τὰ πάντα στοιχεῖα, ἐξ ὧν ὁ κόσμος συνέστηκε καὶ ἔστιν, ἔξ· δύο μὲν ὑλικά, γῆν καὶ ὕδωρ· δύο δὲ ὄργανα, οἷς τὰ ὑλικά κοσμεῖται καὶ μεταβάλλεται, πῦρ καὶ ἀέρα· δύο δὲ τὰ ἐργαζόμενα τοῖς ὀργάνοις τὴν ὕλην καὶ δημιουργοῦντα, νεῖκος καὶ φιλίαν, λέγων ὧδέ πως τέσσαρα τῶν

πάντων ριζώματα πρῶτον ἄκουε· Ζεὺς <αἰθήρ> Ἥρη τε φερέσβιος ἡδ' Ἀἰδωνεὺς Νῆστις θ', ἡ δακρύοις τέγγει κρουνῶμα βρότειον.

- 7.29.5 Ζεὺς ἐστι, <φησί> τὸ πῦρ, Ἥρη δὲ φερέσβιος ἡ γῆ, ἡ φέρουσα τοὺς πρὸς τὸν βίον καρπούς, Ἀἰδωνεὺς δὲ ὁ ἄηρ, ὅτι πάντα δι' αὐτοῦ βλέπο <ν> τες μόνον αὐτὸν οὐ καθορώμεν, Νῆστις δὲ τὸ ὕδωρ μόνον γὰρ τοῦτο, «ὄχημα τροφῆς», <τουτέστιν> αἷτιον, γιν(ό)μενον πᾶσι τοῖς τρεφομένοις, αὐτὸ καθ' αὐτὸ τρέφειν οὐ δύναται τὰ τρεφόμενα.
- 7.29.6 εἰ γὰρ ἔτρεφε, φησίν, οὐκ ἂν ποτε λιμῶ κατελήφθη τὰ ζῶα, ὕδατος ἐν τῷ κόσμῳ πλεονάζοντος αἰεί. διὰ τοῦτο <οὔν> Νῆστιν καλεῖ τὸ ὕδωρ, ὅτι τροφῆς αἷτιον γινόμενον, τρέφειν οὐκ εὐτονεῖ τὰ τρεφόμενα.
- 7.29.7 ταῦτα μὲν οὔν ἐστιν, ὡς τύπῳ περιλαβεῖν, τὰ συνέχοντα τοῦ κόσμου τὴν ὅλην ὑπόθεσιν· ὕδωρ καὶ γῆ, ἐξ ὧν <ἐστι> τὰ γινόμενα, πῦρ καὶ πνεῦμα, <τουτέστι> τὰ ὄργανα, καὶ τὰ δραστήρια, νεῖκος δὲ καὶ φιλία, τὰ δημιουργοῦντα τεχνικῶς. Καὶ ἡ μὲν φιλία εἰρήνη τίς ἐστι καὶ ὁμόνοια καὶ στοργή, ἓνα τέλειον <καὶ> κατηρτισμένον εἶναι προαιρουμένη τὸν κόσμον· τὸ δὲ νεῖκος αἰεί διασπᾷ τὸ ἐν καὶ κατακερματίζει καὶ ἀπεργάζεται ἐξ ἐνὸς πολλά.
- 7.29.9 ἔστι μὲν οὔν τὸ μὲν νεῖκος αἷτιον τῆς κτίσεως πάσης—ὃ φησιν «οὐλόμενον» εἶναι, τουτέστιν ὀλέθριον· μέλει γὰρ αὐτῷ, ὅπως διὰ παντὸς αἰῶνος ἡ κτίσις αὐτῇ συνεστήκη—, καὶ ἔστι πάντων τῶν γεγονότων τῆς γενέσεως δημιουργὸς καὶ ποιητὴς τὸ νεῖκος τὸ ὀλέθριον, τῆς δ' ἐκ τοῦ κόσμου τῶν γεγονότων ἐξαγωγῆς καὶ μεταβολῆς καὶ εἰς τὸ ἐν ἀποκαταστάσεως ἡ φιλία.
- 7.29.10 περὶ ὧν ὁ Ἐμπεδοκλῆς <φησιν> ὅτι ἐστὶν ἀθάνατα <τὰ> δύο καὶ ἀγέν <ν> ἡτα καὶ ἀρχὴν τοῦ γενέσθαι μηδέποτε εἰληφότα· ἀλλὰ <δη> λέγει τοιοῦτόν τινα τρόπον· ἡ γὰρ καὶ πάρος ἦν, καὶ <γ'> ἔσ <σε> ται, οὐδέ ποτ', οἶω, τούτων ἀμφοτέρων κεν <ε> ὥσεται ἄσπετος αἰών. τίνων <δὲ> τούτων; τοῦ νείκους καὶ τῆς φιλίας· οὐ γὰρ ἥρξα <ν> το γενέσθαι, ἀλλὰ προῆσαν καὶ ἔσονται αἰεί, διὰ τὴν ἀγεννησίαν φθορὰν ὑπομεῖναι μὴ δυνάμενα. Τὸ δὲ πῦρ <καὶ τὸ ὕδωρ> καὶ ἡ γῆ καὶ ὁ ἄηρ θνήσκοντα καὶ ἀναβιοῦντα.
- 7.29.11 ὅταν μὲν γὰρ ἀποθάνῃ τὰ ὑπὸ τοῦ νείκους γινόμενα, παραλαμβάνουσα αὐτὰ ἡ φιλία πρ(ο)σάγει καὶ προστίθησι καὶ προσοικειοῖ τῷ παντί, ἵνα μένῃ τὸ πᾶν ἓν, ὑπὸ τῆς φιλίας αἰεί διακοσμούμενον μονοτρόπως καὶ μονοειδῶς.
- 7.29.12 ὅταν δὲ ἡ φιλία ἐκ πολλῶν ποιήσῃ τὸ ἐν καὶ τὰ διεσπασμένα προσοικοδομήσῃ τῷ ἐνί, πάλιν τὸ νεῖκος ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἀποσπᾷ καὶ ποιεῖ πολλά, τουτέστιν πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα, τὰ <τ'> ἐκ τούτων γεννώμενα ζῶα καὶ φυτὰ καὶ ὅσα μέρη τοῦ κόσμου κατανοοῦμεν. καὶ περὶ μὲν τῆς τοῦ κόσμου ἰδέας, ὁποῖα τίς ἐστὶν ὑπὸ τῆς φιλίας κοσμουμένη, λέγει τοιοῦτόν τινα τρόπον· οὐ γὰρ ἀπὸ νώτοιο δύο κλάδοι αἰς <σ> ονται, οὐ πόδες, οὐ θαῶ γοῦν', οὐ μήδεα γεν <ν> ἤεντα, ἀλλὰ σφαῖρος ἔην <μοῦνός τε> καὶ ἴσος [ἐστίν] <ἐ> αὐτῷ.
- 7.29.14 τοιοῦτον <οὔν> τι <τέλειον> καὶ κάλλιστον εἶδος τοῦ κόσμου ἡ φιλία ἐκ πολλῶν ἐν ἀπεργάζεται· τὸ δὲ νεῖκος, τὸ τῆς [τῶν] κατὰ μέρος διακοσμήσεως αἷτιον, ἐξ ἐνὸς ἐκείνου ἀποσπᾷ καὶ ἀπεργάζεται πολλά. Καὶ τοῦτό ἐστιν ὃ λέγει περὶ τῆς ἑαυτοῦ γεννήσεως ὁ Ἐμπεδοκλῆς τὴν καὶ ἐγὼ <νῦν> εἶμι, φυγὰς θεόθεν καὶ ἀλήτης, [τουτέστι] θεὸν καλῶν τὸ ἐν καὶ τὴν ἐκείνου ἐνότητα, ἐν ᾧ ἦν πρὶν ὑπὸ τοῦ νείκους ἀποσπασθῆναι καὶ γενέσθαι ἐν τοῖς πολλοῖς τούτοις, τοῖς κατὰ τὴν τοῦ νείκους διακόσμησιν <γεγονόσι> .
- 7.29.15 «νεῖκει» γάρ, φησί, <«μαινομένῳ πίσυνος», νεῖκος> μαινόμενον καὶ τετα <ρα> γμένον καὶ ἄστατον τὸν δημιουργὸν το <ῦ> δε τοῦ κόσμου ὁ Ἐμπεδοκλῆς ἀποκαλῶν. αὕτη γάρ ἐστιν, <φησίν>, ἡ καταδίκη καὶ ἀνάγκη τῶν ψυχῶν, ὧν ἀποσπᾷ τὸ νεῖκος ἀπὸ τοῦ ἐνὸς καὶ δημιουργεῖ καὶ <ἀπ> εργάζεται <πολλάς>, λέγων τοιοῦτόν τινα τρόπον· «ὄρκον θ'» ὅς κ' ἐπίορκον ἁμαρτήσας ἐπομόσ <σ> η, δαίμονες οἵτε μακραίωνος λελάχασι βίοιο—δαίμονας τὰς

ψυχὰς λέγων, μακράϊωνας <δέ> , ὅτι εἰσὶν ἀθάνατοι καὶ μακροὺς ζῶσιν αἰῶνας—, τρίς μιν μυρίας ὥρας ἀπὸ μακάρων ἀλάλησθαι —μάκαρας καλῶν τοὺς (σ)υνηγμένους ὑπὸ τῆς φιλίας ἀπὸ τῶν πολλῶν εἰς τὴν ἐνότη(τ)α τοῦ κόσμου τοῦ νοητοῦ —τούτους οὖν φησιν ἀλάλησθαι [καὶ] φυομένους παντοῖα διὰ χρόνου [ε]ἶδεα θνητῶν, ἀργαλέας βιότ(οιο) (μ)εταλλάσσοντα κελεύθους.

7.29.17 ἀργαλέας [δὲ] κελεύθους φησὶν εἶναι τῶν ψυχῶν τὰς εἰς τὰ σώματα μεταβολὰς καὶ μετακοσμήσεις· τοῦτ' ἔστιν ὃ λέγει· ἀργαλέας βιότοιο μεταλλάσσοντα κελεύθους.

7.29.18 μεταλλάσσουνσι γὰρ αἱ ψυχαὶ σῶμα ἐκ σώματος, ὑπὸ τοῦ νείκους μεταβαλλόμεναι καὶ κολαζόμεναι καὶ οὐκ ἐώμεναι <μετα> βαίνειν εἰς τὸ ἐν. ἀλλὰ <δὴ> κολάζεσθαι ἐν πάσαις κολάσεσιν ὑπὸ τοῦ νείκους τὰς ψυχὰς, μεταβαλλομένας σῶμα ἐκ σώματος, <φησὶ λέγων ὧδέ πως>· αἰθέριον <μὲν> γάρ σφε μένος [ψυχὰς] πόντονδε [ἐχθονός] διώκει, πόντος δ' ἐ(ς) χθονὸς οὐδας ἀπέπτυσε, γαῖα δ' ἐς αὐγὰς ἡελίου φάεθοντος, ὃ δ' αἰθέρος ἔμβαλε δίναις ἄλλος δ' ἐξ ἄλλου δέχεται, στυγέουσι δὲ πάντες.

7.29.20 αὕτη <δὴ> ἔστιν ἡ κόλασις ἣ κολάζει <τὰς ψυχὰς> ὁ δημιουργός, καθάπερ χαλκεὺς τις <ὁ> μετακοσμῶν σίδηρον καὶ ἐκ πυρὸς εἰς ὕδωρ μεταβάπτων. πῦρ γάρ ἐστιν ὁ αἰθήρ, ὅθεν εἰς πόντον— <τουτέστιν ὕδωρ> —μεταβάλλει τὰς ψυχὰς ὁ δημιουργός. χθὼν δὲ ἡ γῆ· ὅθεν φησὶν· ἐξ ὕδατος εἰς γῆν, ἐκ γῆς δ' εἰς τὸν ἀέρα. τοῦτ' ἔστιν ὃ λέγει· γαῖα δ' ἐς αὐγὰς ἡελίου φάε(θ)οντος, ὃ δ' αἰθέρος ἔμβαλε δίναις ἄλλος <δ'> ἐξ ἄλλου δέχεται, στυγέουσι δὲ πάντες.

7.29.21 Μισουμένας οὖν τὰς ψυχὰς καὶ βασανιζόμενας καὶ κολαζόμενας ἐν τῷδε τῷ κόσμῳ κατὰ τὸν Ἑμπεδοκλέα συνάγει ἡ φιλία, ἀγαθὴ τις οὖσα καὶ κατοικτείρουσα τὸν στεναγμὸν αὐτῶν καὶ τὴν ἄτακτον καὶ πονηρὰν «τοῦ νείκους τοῦ μαινομένου» κατασκευήν, καὶ ἐξάγειν <αὐτάς> κατ' ὀλίγον ἐκ τοῦ κόσμου καὶ προσοικειοῦν τῷ ἐνὶ σπεύδουσα, καὶ κοπιῶσα, ὅπως τὰ πάντα εἰς τὴν ἐνότητα καταντήσῃ ὑπ' αὐτῆς ἀγόμενα. Διὰ τὴν τοιαύτην οὖν τοῦ ὀλεθρίου νείκους διακόσμησιν τοῦδε τοῦ μεμερισμένου κόσμου πάντων <τῶν> ἐμψύχων ὁ Ἑμπεδοκλῆς τοὺς ἑαυτο(ῦ) μαθητὰς ἀπέχεσθαι παρακαλεῖ· εἶναι γάρ φησι τὰ σώματα τῶν ζώων τὰ ἐσθιόμενα ψυχῶν κεκολασμένων οἰκητήρια.

7.29.22 καὶ ἐγκρατεῖς <δ'> εἶναι τοὺς τῶν τοιούτων λόγων ἀκρωμένους τῆς πρὸς γυναῖκα ὁμιλίας διδάσκει, ἵνα μὴ συνεργάζωνται καὶ συνεπιλαμβάνωνται τῶν ἔργων ὧν δημιουργεῖ τὸ νεῖκος, τὸ τῆς φιλίας ἔργον λύον ἀεὶ καὶ διασπῶν. Τοῦτον <οὖν> εἶναί φησιν ὁ Ἑμπεδοκλῆς νόμον μέγιστον τῆς τοῦ παντὸς διοικήσεως, λέγων ὧδέ πως ἔστιν Ἀνάγκη <σ> χρῆμα, θεῶν ψήφισμα παλαιόν, αἰδίων, πλατέες <σ> ι κατεσφρηγισμένον ὄρκους Ἀνάγκην καλῶν τὴν ἐξ ἐνὸς εἰς πολλὰ κατὰ τὸ νεῖκος καὶ ἐκ πολλῶν εἰς ἓν κατὰ τὴν φιλίαν μεταβολήν· θεοὺς δέ, ὡς ἔφην, τέσσαρας μὲν θνητούς, πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα, δύο δὲ ἀθανάτους, ἀγεννήτους, πολεμίους ἑαυτοῖς διὰ παντός, τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν.

7.29.24 καὶ τὸ μὲν νεῖκος ἀδικεῖν διὰ παντός καὶ πλεονεκτεῖν καὶ ἀποσπᾶν τὰ τῆς φιλίας καὶ ἑαυτῷ προσνέμειν, τὴν δὲ φιλίαν ἀεὶ καὶ διὰ παντός, ἀγαθὴν τινα οὖσαν καὶ τῆς ἐνότητος ἐπιμελουμένην, τὰ ἀπεσπασμένα τοῦ παντὸς καὶ βεβασανισμένα καὶ κεκολασμένα ἐν τῇ κτίσει ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ ἀνακαλεῖσθαι καὶ προσάγειν <τῷ παντί> καὶ ἐν ποιεῖν. Τοιαύτη <δὴ> τις [ἡ] κατὰ τὸν Ἑμπεδοκλέα ἡμῖν ἡ τοῦ κόσμου γένεσις καὶ φθορὰ καὶ σύστασις, ἐξ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ συνεστῶσα, φιλοσοφεῖται.

7.29.25 εἶναι δὲ φησι καὶ νοητὴν τρίτην τινὰ δύναμιν, ἣν κἂν ἐκ τούτων <τῶν πολλῶν> ἐπινοεῖσθαι δύνασθαι, λέγων ὧδέ πως· εἰ γάρ κέν σφ' ἀδινῇσιν ὑπὸ πρᾶπίδες <σ> ιν ἐρείσας εὐμενέως (κ)αθαρῇσιν ἐποπτεύ <σ> ης μελέτησιν, ταῦτά τέ σοι μάλα πάντα δι' αἰῶνος παρέσσονται, ἄλλα τε πόλλ' ἀπὸ τῶνδ' ἐκτῆ(σ)εαι· αὐτὰ γὰρ αὖξει ταῦτ' εἰς ἧθος ἕκαστον, ὅπη φύσις ἐστὶν ἐκάστω.

- 7.29.26 εἰ δὲ σύ γ' ἀλλοίων ἐπορέξῃ, οἷα κατ' ἄνδρας μυρία δειλὰ πέλονται ἅ τ' ἀμβλύνουσι μερίμνας, ἧς ἄφαρ ἐκλείψουσι περιπλομένοιο χρόνιο σφῶν αὐτῶν ποθέοντα φίλην ἐπὶ γέν *<ν>* ἀν ἰκέσθαι· πάντα γὰρ ἴσθι φρόνησιν ἔχειν καὶ νώματος *<α>* ἴσαν. Ἐπειδὴ οὖν Μαρκίων ἢ τῶν ἐκείνου κυνῶν τις ὑλακτῇ κατὰ τοῦ δημιουργοῦ, τοὺς ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ προφέρων λόγους, δεῖ αὐτοῖ(ς) λέγειν ὅτι τούτους οὔτε Παῦλος ὁ ἀπόστολος οὔτε Μάρκος ὁ κολοβοδάκτυλος ἀνήγγειλαν—τούτων γὰρ οὐδε *<ἰς>* ἐν τῷ *<κατὰ>* Μάρκον εὐαγγελίῳ γέγραπται—, ἀλλὰ Ἐμπεδοκλῆς Μ *<ἐ>* τωνος Ἀκραγαντίνος· ὃν συλαγωγῶν *<Μαρκίων>* μέχρι νῦν λανθάνειν ὑπελάμβανε τὴν διαταγὴν πάσης τῆς κατ' αὐτὸν αἰρέσεως ἀπὸ τῆς Σικελίας εἰς τοὺς εὐαγγελικοὺς λόγους μεταφέρων αὐταῖς *<ταῖς>* λέξει.
- 7.30.2 φέρε δέ, ὦ Μαρκίων, καθάπερ τὴν ἀντιπαραθέσιν πεποίηκας ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, ἀντιπαραθῶ καὶ γὰρ σήμερον κατακολουθῶν τοῖς σοῖς, οἷς ὑπολαμβάνεις, δόγμασι. δημιουργὸν *<οὖν>* φῆς εἶναι τοῦ κόσμου πονηρόν· εἴτ' οὐκ ἐγκαλύπτει τοὺς Ἐμπεδοκλέο *<υ>*ς λόγους τὴν ἐκκλησίαν κατηγῶν; ἀγαθὸν φῆς εἶναι θεὸν *<τὸν>* καταλύοντα τὰ τοῦ δημιουργοῦ ποιήματα· εἴτ' οὐ καταφανῶς τὴν Ἐμπεδοκλέους φιλίαν εὐαγγελίῳ τοῖς ἀκρωμένοις *<ὡς>* τὸν ἀγαθόν; «κωλύεις γαμῆν», τεκνοῦν, «ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ὧν ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν *<μετὰ εὐχαριστίας>* τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνώκοσι τὴν ἀλήθειαν».
- 7.30.3 *<εἴτ' οὐ>* τοὺς Ἐμπεδοκλέους λανθάνεις διδάσκων Καθαρούς; ἐπόμενος γὰρ ὡς ἀληθῶς κατὰ πάντα τούτῳ, τὰ βρ(ώ)ματα παραιτεῖσθαι τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς διδάσκεις, ἵνα μὴ φάγωσι σῶμά τι, λείψανον *<ὃν>* ψυχῆς ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ κεκολασμένης.
- 7.30.4 λύεις τοὺς ὑπὸ τοῦ θεοῦ συνηρμοσμένους γάμους, τοῖς Ἐμπεδοκλέους ἀκολουθῶν δόγμασιν, ἵνα σοι φυλαχθ(ῇ) τ(ὸ) τῆς φιλίας ἔργον ἐν *<καὶ>* ἀδιαίρετον· διαιρεῖ γὰρ ὁ γάμος κατὰ Ἐμπεδοκλέα τὸ ἐν καὶ ποιεῖ πολλά, καθὼς ἀπεδείξαμεν. Ἡ μὲν οὖν πρώτη καὶ καθαριωτάτη Μαρκίωνος αἵρεσις, ἐξ ἀγα(θ)οῦ καὶ κακοῦ τὴν σύστασιν ἔχουσα, Ἐμπεδοκλέους ἡμῖν εἶναι πεφανέρωται· ἐπεὶ δ' ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶ(ς) χρόνοις νῦν καινότερόν τι ἐπεχείρησε Μαρκιωνιστῆς τις Πρέπων, *<ὧν>* Ἀσ *<σ>* ὕριος, πρὸς (Β)αρθησιάνην τὸν Ἀρμένιον ἐγγράφως ποιήσασθαι λόγους περὶ τῆς αἰρέσεως *<τετολμηκῶς>*, οὐδὲ τοῦτο σιωπήσομαι.
- 7.31.2 τρίτην *<τινὰ οὖν>* φάσκων δίκαιον εἶναι ἀρχήν, καὶ μέσην ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ τεταγμένην, οὐδ' οὕτως δὴ ὁ Πρέπων τὴν Ἐμπεδοκλέους διαφυγεῖν ἴσχυσε δόξαν.
- 7.31.3 κόσμον γὰρ φησιν εἶναι ὁ Ἐμπεδοκλῆς *<τοῦτον>*, τὸν ὑπὸ τοῦ νείκους διοικούμενον τοῦ πονηροῦ, καὶ ἕτερον νοητόν, τὸν ὑπὸ τῆς φιλίας, καὶ εἶναι ταύτας τὰς διαφερούσας ἀρχὰς δύο, ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· μέσον δὲ εἶναι τῶν διαφόρων ἀρχῶν *<τούτων τὸν>* δίκαιον λόγον, καθ' ὃν συγκρίνεται τὰ διηρημένα ὑπὸ τοῦ νείκους καὶ προσαρμόζεται κατὰ τὴν φιλίαν τῷ ἐνί.
- 7.31.4 τοῦτον δὲ [αὐτὸν] τὸν δίκαιον λόγον, τὸν τῇ φιλίᾳ συναγωνιζόμενον, Μοῦσαν ὁ Ἐμπεδοκλῆς προσαγορεύει καὶ αὐτὸν αὐτῷ συναγωνίζεσθαι παρακαλεῖ, λέγων ὥδε πως· εἰ γὰρ ἐφημερίων ἕνεκέν τινος, ἄμβροτε Μοῦσα, ἡμετέρας μελέτας *<ἄδε τοι>* διὰ φροντίδος ἐλθεῖν, εὐχομένῳ νῦν αὐτε παρίστασο, Καλλιόπεια, ἀμφὶ θεῶν μακάρων ἀγαθὸν λόγον ἀμφαίνοντι. Τούτοις κατακολουθῶν *<οὖν λόγοις>* Μαρκίων τὴν γένεσιν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν παντάπασ(ιν) παρητήσατο, ἄτοπον εἶναι νομίζων ὑπὸ τὸ πλάσμα τοῦ ὀλεθρίου τούτου νείκους γεγενῆσθαι τὸν λόγον τὸν τῇ φιλίᾳ συναγωνιζόμενον—τουτέστι τῷ ἀγαθῷ—ἀλλὰ *<γὰρ φησι>* χωρὶς γενέσεως «*<ἐν>* ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος» κατεληλυθότα αὐτὸν ἄνωθεν, μέσον ὄντα κακοῦ καὶ ἀγαθοῦ, «διδάσκειν ἐν ταῖς συναγωγαῖς».
- 7.31.6 εἰ γὰρ μεσίτης ἐστίν, ἀπήλλακται, φησί, πάσης τῆς τοῦ κακοῦ φύσεως. —κακὸς δ' ἔστιν, ὡς λέγει, ὁ δημιουργὸς καὶ τούτου τὰ ποιήματα διὰ τοῦτο ἀγέν *<ν>* ητος κατῆλθεν ὁ Ἰησοῦς, φησίν, ἵνα ἡ πάσης ἀπηλλαγμένος κακίας. —ἀπήλλακται δέ, φησί, καὶ τῆς τοῦ ἀγαθοῦ φύσεως,

ἵνα ἡ μεσίτης, ὡς, φησὶν, ὁ Παῦλος < * > καὶ ὡς αὐτὸς ὁμολογεῖ < λέγων > · «τί με λέγετε ἀγαθόν; εἴ < σ > ἐστὶν ἀγαθός». Ταῦτα μὲν οὖν < ἐστι > τὰ Μαρκίῳ δόξαντα, δι' ὧν ἐπλάνησε πολλοὺς τοῖς < γάρ > Ἐμπεδοκλέους λόγοις χρησάμενος καὶ τὴν ὑπ' ἐκείνου ἐφηρημένην φιλοσοφίαν ἰδίᾳ δόξῃ μετὰ γων, αἵρεσιν ἄθεον συνεστήσατο.

7.31.8 ἦν ἱκανῶς ἡλέγχθαι ὑφ' ἡμῶν νομίζω μηθέν τε < ἀνέλεγκτον > καταλελειφθαι, ὧν κλειψιλογήσαντες παρ' Ἑλλήνων τοὺς Χριστοῦ μαθητὰς ἐπηρεάζουσιν ὡς < ἄν > τούτων αὐτοῖς γενομένους διδασκάλους. ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰ τούτου ἱκανῶς ἡμῖν δοκεῖ ἐκτεθεῖσθαι, ἴδωμεν τί λέγει < καὶ > Καρποκράτης. Καρποκράτης τὸν μὲν κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ὑπὸ ἀγγέλων πολὺ ὑποβεβηκότων τοῦ ἀγεν < ν > ἤτου Πατρὸς γεγενῆσθαι λέγει, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἐξ Ἰωσήφ γεγεν < ν > ῆσθαι, καὶ ὅμοιον τοῖς < λοιποῖς > ἀνθρώποις γεγονότα δικαιότερον τῶν λοιπῶν γενέσθαι.

7.32.1 τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτοῦ, εὐτονον καὶ καθαρὰν γεγонуῖαν, διαμνημονεῦσαι τὰ ὅρα < θέν > τα [μὲν] αὐτῇ ἐν τῇ μετὰ τοῦ ἀγεν < ν > ἤτου θεοῦ περιφορᾷ· καὶ διὰ τοῦτο ὑπ' ἐκείνου αὐτ(ῇ) καταπεμφθῆναι δύναμιν, ὅπως τοὺς κοσμοποιοὺς ἐκφυγεῖν δι' αὐτῆς δυνηθῇ, [ἦν] καὶ διὰ πάντων χωρήσασαν ἐν πᾶσί τε ἐλευθερωθεῖσαν < ἄν > εληλύθη πρὸς αὐτόν, < καὶ τὰς > τὰ ὅμοια αὐτῇ ἀσπαζομένας < ὁμοίως > .

7.32.2 τὴν δὲ τοῦ Ἰησοῦ λέγουσι ψυχὴν, ἐννόμως ἡσκημέ(ν)ην ἐν Ἰουδαϊκοῖς ἔθεσι, καταφρονῆσαι αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο δυνάμεις ἐπιτετελεκέναι, δι' ὧν κατήργησε τὰ ἐπὶ κολάσει < σ > ἰπάθη προσόντα τοῖς ἀνθρώποις. Τὴν οὖν ὁμοίως ἐκείνη τῇ τοῦ Χριστοῦ ψυχῇ δυναμένην καταφρονῆσαι τῶν κοσμοποιῶν ἀρχόντων ὁμοίως λαμβάνειν δύναμιν πρὸς τὸ πρᾶξι τὰ ὅμοια.

7.32.3 διὸ καὶ εἰς τοῦτο το < ὅ > τύφου κατεληλύθασιν, ὥστε τοὺς μὲν < αὐτῶν > ὁμοίους αὐτῷ εἶναι λέγειν τῷ Ἰησοῦ, τοὺς δ' ἔτι καὶ < αὐτοῦ > δυνατωτέρους, τινὰς δὲ καὶ διαφορωτέρους τῶν ἐκείνου μαθητῶν, οἷον Πέτρου καὶ Παύλου καὶ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων.

7.32.4 τούτους δὲ κατὰ μηδὲν ἀπολείπεσθαι τοῦ Ἰησοῦ· τὰς γὰρ ψυχὰς αὐτῶν, ἐκ τῆς < αὐτῆς > ὑπερκειμένης ἐξουσίας παρούσας καὶ διὰ τοῦτο ὡσαύτως καταφρονούσας τῶν κοσμοποιῶν, [διὰ] τῆς αὐτῆς ἡξιῶσθαι δυνάμεως καὶ αὐθις εἰς τὸ αὐτὸ χωρῆσαι. εἰ δέ τις ἐκείνου πλεον καταφρονήσειεν τῶν ἐνταῦθα, δύνασθαι διαφορώτερον αὐτοῦ ὑπάρχειν. Τέχνας οὖν μαγικὰς ἐξεργάζονται < καὶ αὐτοὶ > καὶ ἐπαοιδάς, φίλτρα τε καὶ χαριτήσια, παρέδρους τε καὶ ὄνειροπόμους καὶ τὰ λοιπὰ κακουργήματα, φάσκοντες < αὐτοῦς > ἐξουσίαν ἔχειν πρὸς τὸ κυριεῦειν ἤδη τῶν ἀρχόντων καὶ ποιητῶν τοῦδε τοῦ κόσμου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ποιημάτων ἀπάντων.

7.32.6 —οἵτινες καὶ αὐτοὶ εἰς διαβολὴν τοῦ θείου τῆς ἐκκλησίας ὀνόματος < ὡς ἂν Χριστιανοὶ > πρὸς τὰ ἔθνη ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ προεβλήθησαν, ἵνα κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον τρόπον τὰ ἐκείνων ἀκούοντες ἄνθρωποι, καὶ δοκοῦντες ἡμᾶς πάντας τοιοῦτους ὑπάρχειν, ἀποστρέψωσι τὰς ἀκοὰς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ τῆς ἀληθείας κηρύγματος, < ἢ καὶ > βλ(έ)ποντες τὰ ἐκείνων ἅπαντα < σ > ἡμᾶς βλασφημῶσιν. — Εἰς τοσοῦτον δὲ μετενσωματοῦσθαι < ἀεὶ > φάσκουσι τὰς ψυχὰς, < εἰς > ὅσον πάντα τὰ ἁμαρτήματα πληρώσωσιν· ὅταν δὲ μηδὲν λείπη < αὐτῇ > , τότε ἐλευθερωθεῖσαν ἀπαλλαγῆναι πρὸς ἐκείνον τὸν ὑπεράνω τῷ(ν) (κο)σμοποιῶν ἀγγέλων θεόν.

7.32.7 καὶ οὕτως < δὲ > σωθήσεσθαι πάσας τὰς ψυχὰς [εἰ] τινὲς μὲν φθάσασαι ἐν μιᾷ παρουσίᾳ ἀναμιγῆναι πάσαις < ταῖς > ἁμαρτίαις οὐκέτι μετενσωματοῦνται, < τινὲς δὲ σῶμα ἐκ σώματος μετ > ἀλλὰ < σσουσαι > πάντα < τε > ὁμοῦ < ἐκπληρώσασαι καὶ > ἀποδοῦσαι τὰ ὀφλήματα, ἐλευθερωθήσονται τοῦ μηκέτι γενέσθαι ἐν σώματι.

7.32.8

Τούτων <δέ> τινες καὶ καυτηριάζουσι τοὺς ἰδίους μαθητὰς ἐν τοῖς ὀπίσω μέρεσι τοῦ λοβοῦ τοῦ δεξιοῦ ὠτός. καὶ εἰκόνας δὲ κατασκευάζουσι τοῦ Χριστοῦ, λέγοντες ὑπὸ Πιλάτου τῷ καιρῷ ἐκείνῳ <γε> γενῆσθαι. Κηρίνθος δέ τις, <καί> αὐτὸς Αἰγυπτίων παιδείᾳ ἀσκηθεὶς, ἔλεγεν οὐχ ὑπὸ τοῦ πρώτου <θεοῦ> γεγονέναι τὸν κόσμον, ἀλλ' ὑπὸ δυνάμεώς τινος <πολὺ> κεχωρισμένης τῆς ὑπὲρ τὰ ὅλα ἐξουσίας καὶ ἀγνοούσης τὸν ὑπὲρ <τὰ> πάντα θεόν.

7.33.1 τὸν δὲ Ἰησοῦν ὑπέθετο μὴ ἐκ παρθένου γεγενῆσθαι, γεγονέναι δὲ αὐτὸν ἐξ Ἰωσήφ καὶ Μαρίας υἱόν, ὁμοίως τοῖς λοιποῖς ἅπασιν ἀνθρώποις, καὶ δικαιότερον γεγονέναι καὶ σοφώτερον <πάντων> .

7.33.2 καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα κατελθεῖν εἰς αὐτὸν [τὸν] <ἐκ> τῆς ὑπὲρ τὰ ὅλα αὐθεντίας τὸν Χριστὸν ἐν εἵδει περιστεῶς· καὶ τότε κηρῦξαι τὸν <ἄ> γνωστον πατέρα καὶ δυνάμεις ἐπιτελέσαι. πρὸς δὲ τῷ τέλει ἀποπτῆναι τὸν Χριστὸν ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τὸν <μὲν> Ἰησοῦν πεπονθέναι καὶ ἐγγεῖρθαι, τὸν δὲ Χριστὸν ἀπαθῆ διαμεμενηκέναι, πνευματικὸν ὑπάρχοντα. Ἐβιωναῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὸν <μὲν> κόσμον ὑπὸ τοῦ ὄντως θεοῦ γεγονέναι, τὰ δὲ περὶ τὸν Χριστὸν ὁμοίως τῷ Κηρίνθῳ καὶ Καρποκράτει μυθεύουσιν.

7.34.1 ἔθελον Ἰουδαίκοις <δὲ προσέχουσι καὶ> ζῶσι <τὰ πάντα> κατὰ <τὸν> νόμον, <οὕτω> φάσκοντες δικαιοῦσθαι. καὶ <γὰρ> τὸν Ἰησοῦν λέγουσι δεδικαιῶσθαι ποιήσαντα τὸν νόμον· διὸ καὶ Χριστὸν αὐτὸν <καὶ υἱὸν> [τοῦ] θεοῦ ὠνομάσθαι [καὶ Ἰησοῦν], ἐπεὶ μηδεὶς τῶν <προφητῶν> ἐτέλεσε τὸν νόμον· εἰ γὰρ καὶ ἕτερός τις πεποιήκει τὰ ἐν <τῷ> νόμῳ προστεταγμένα, ἦν ἂν ἐκεῖνος [ὁ] Χριστός.

7.34.2 δύνασθαι δὲ καὶ ἑαυτοὺς ὁμοίως ποιήσαντας <τὸν νόμον> Χριστοὺς γενέσθαι· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸν ὁμοίως ἄνθρωπον εἶναι <κοινὸν> πᾶσι λέγουσιν. Θεόδοτος δέ τις, ὢν Βυζάντιος, εἰσήγαγεν αἵρεσιν καινὴν φάσκων τὰ μὲν περὶ τῆς τοῦ παντὸς ἀρχῆς σύμφωνα ἐκ μέρους τοῖς τῆς ἀληθοῦς ἐκκλησίας, ὑπὸ τοῦ θεοῦ <δὴ τὰ> πάντα ὁμολογῶν γεγονέναι, τὸν δὲ Χριστόν—ἐκ τῆς τῶν γνωστικῶν [καὶ] Κηρίνθου καὶ Ἐβίωνος σχολῆς ἀποσπάσας—φάσκει τοιούτῳ τινὶ τρόπῳ πεφηνέναι.

7.35.2 [καὶ] τὸν μὲν Ἰησοῦν εἶναι ἄνθρωπον ἐκ παρθένου γεγεννημένον κατὰ βουλὴν τοῦ πατρός, βιώσαντά τε κοινῶς πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ εὐσεβέστατον γεγονότα· ὕστερον <δ'> ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος ἐπὶ τῷ Ἰορδάνῃ κεχωρηκέναι <αὐτὸν> τὸν Χριστόν, ἄνωθεν κατεληλυθότα ἐν εἵδει περιστεῶς. ὅθεν <φησὶν> οὐ πρότερον «τὰς δυνάμεις ἐν αὐτῷ ἐνηργηκέναι» ἢ ὅτε κατελθὼν ἀνεδείχθη ἐν αὐτῷ τὸ πνεῦμα, ὃ εἶναι τὸν Χριστὸν προσαγορεύει. θεὸν δὲ οὐδέποτε τὸν Χριστὸν γεγονέναι αὐτὸς θέλει, <τῶν δὲ ἀπ' αὐτοῦ τινὲς μὲν> ἐπὶ τῇ καθόδῳ τοῦ πνεύματος, ἕτεροι δὲ μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν <αὐτοῦ> ἀνάστασιν. Διαφόρων δὲ γενομένων ἐν αὐτοῖς ζητήσεων <ἐ> πεχείρησέ τις, καὶ αὐτὸς Θεόδοτος καλούμενος, τραπεζίτης τὴν τέχνην, λέγειν δυνάμιν τινα τὸν Μελχισεδὲκ εἶναι με(γ)ίστην, καὶ τοῦτον εἶναι μείζονα τοῦ Χριστοῦ, οὗ κατ' εἰκόνα φάσκουσι τὸν Χριστὸν τυγχάνειν.

7.36.1 καὶ αὐτοὶ <δὲ> ὁμοίως τοῖς προειρημένοις Θεοδοτιανοῖς ἄνθρωπον εἶναι λέγουσι τὸν Ἰησοῦν, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὸν Χριστὸν εἰς αὐτὸν κατεληλυθέναι. Γνωστικῶν <μὲν> δὴ διάφοροι <αἱ> γνώμα(ι), ὧν οὐκ ἄξιον καταριθμεῖν <πάσας> τὰς φλυάρους δόξας ἐκρίναμεν, οὕσας πολλὰς <καὶ> ἀλογίας τε καὶ βλασφημίας γεμούσας· ὧν πολὺ σεμνότερον περὶ τὸ θεῖον οἱ φιλοσοφήσαντες ἀφ' Ἑλλήνων ἠνέχθησαν.

7.36.3 πολλῆς δὲ αὐτοῖς συστάσεως κακῶν αἵτιος γεγένηται Νικόλαος, εἷς τῶν ἑπτὰ εἰς διακονίαν ὑπὸ τῶν ἀποστόλων κατασταθείς. ὃς ἀποστὰς τῆς κατ' εὐθείαν διδασκαλίας ἐδίδασκεν ἀδιαφορίαν βίου τε καὶ βρώσεως· οὗ τοὺς μαθητὰς ἐνουβρίζον <τας> τὸ ἅγιον πνεῦμα διὰ τῆς Ἀποκαλύψεως Ἰωάννης ἠλεγξε <ν ὡς> «πορνεύοντας καὶ εἰδωλόθута ἐσθίοντας». Κέρδων

δέ τις, καὶ αὐτὸς <τὰς> ἀφορμὰς ὁμοίως παρὰ τούτων λαβὼν καὶ Σίμωνος, λέγει τὸν ὑπὸ Μωσέως καὶ προφητῶν κεκηρυγμένον θεὸν μὴ εἶναι πατέρα Ἰησοῦ Χριστοῦ· τοῦτον μὲν γὰρ ἐγνώσθαι, τὸν δὲ τοῦ Χριστοῦ πατέρα εἶναι ἄγνωστον· καὶ τὸν μὲν εἶναι δίκαιον, τὸν δὲ ἀγαθόν.

7.37.2 τοῦτου δὲ τὸ δόγμα ἐκράτυνε Μαρκίων, τὰς τε ἀντιπαραθέσεις ἐπιχειρήσας καὶ ὅσα αὐτῷ ἔδοξεν εἰς τὸν ἀπάντων δημιουργὸν δυσφημῆσαι. ὁμοίως δὲ καὶ Λουκιανὸς ὁ τοῦτου μαθητής. Ἀπελ <λ> ἥς δέ, καὶ <αὐτὸς> τούτων <μαθητῆς> γενόμενος, οὕτως λέγει· εἶναι τινα θεὸν ἀγαθόν, καθὼς καὶ Μαρκί(ων) ὑπέθετο· τὸν δὲ <τὰ> πάντα κτίσαντα εἶναι δίκαιον —ὃς τὰ γενόμενα ἐδημιούργησε— καὶ τρίτον <δὲ εἶναι ἕτερον>, τὸν Μωσεῖ λαλήσαντα— πύρινον δὲ τοῦτον εἶναι—εἶναι δὲ καὶ τέταρτον ἕτερον, <τὸν τῶν> κακῶν αἴτιον· τούτους δὲ ἀγγέλους ὀνομάζει.

7.38.2 νόμον δὲ καὶ προφήτας δυσφημεῖ, ἀνθρώπινα καὶ ψευδῆ φάσκων εἶναι τὰ γεγραμμένα· τῶν δὲ εὐαγγελίων καὶ τοῦ ἀποστόλου τὰ ἀρέσκοντα αὐτῷ αἰρεῖται. Φιλουμένης δέ τινας λόγους προσέχει ὡς προφήτιδος <ἐν ταῖς καλουμέναις> Φανερῶς <εσι>. Τὸν δὲ Χριστὸν ἐκ τῆς ὑπερθεῖς δυνάμεως <φησι> κατεληλυθέναι, τουτέστι τοῦ ἀγαθοῦ <θεοῦ>, κάκεινου αὐτὸν εἶναι υἱόν.

7.38.3 τοῦτον δὲ οὐκ ἐκ παρθένου γεγενῆσθαι, οὐδ' <αὐ> ἄσαρκον εἶναι <τὸν ἐν σαρκὶ> φανέντα λέγει, ἀλλ' ἐκ τῆς τοῦ παντὸς οὐσίας μεταλαμβάνοντα μερῶν σῶμα πεποιηκέναι—τουτέστι θερμοῦ καὶ ψυχροῦ, καὶ ὑγροῦ καὶ ξηροῦ—, καὶ ἐν τούτῳ τῷ σώματι λαθόντα τὰς κοσμικὰς ἐξουσίας βεβιωκέναι ὃν ἐβίωσε χρόνον ἐν <τῷ> κόσμῳ. Αὐθις δὲ ὑπὸ Ἰουδαίων ἀνασκολοπισθέντα θανεῖν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγερθέντα φανῆναι τοῖς μαθηταῖς <αὐτοῦ καὶ> δείξαντα τοὺς τύπους τῶν ἡλίων καὶ τὴν πλευρὰν πείθειν ὅτι αὐτὸς εἶη καὶ οὐ φάντασμα· ἀλλὰ <γὰρ> ἔνσαρκος ἦν.

7.38.5 σάρκ(α) <γοῦν>, φησὶν, δείξας ἀπέδωκε γῆ, ἐξ ἧςπερ ἦν οὐσίας μηδὲν <γὰρ> ἄλ <λό> τριον πλεονεκτῶν, ἀλλὰ πρὸς καιρὸν χρησάμενος, ἐκάστοις τὰ ἴδια ἀπέδωκε, λύσας πάλιν τὸν δεσμὸν τοῦ σώματος— <τουτέστι> θερμῷ τὸ θερμόν, ψυχρῷ τὸ ψυχρόν, ὑγρῷ τὸ ὑγρόν, ξηρῷ τὸ ξηρόν— καὶ οὕτως ἐπορεύθη πρὸς τὸν ἀγαθὸν πατέρα, καταλιπὼν τὸ τῆς ζωῆς σπέρμα εἰς τὸν κόσμον διὰ τῶν μαθητῶν <αὐτοῦ> τοῖς πιστεύουσι. Δοκεῖ <οὖν> ἡμῖν καὶ τα(ῦτ)α ἱκανῶς ἐκτεθεῖσθαι· ἀλλ' ἐπεὶ μηδὲν παραλιπεῖν ἀνέλεγκτον ἐκρίναμεν τῶν ὑπὸ τῶν <αἰρετικῶν> δεδογματισμένων, ἴδωμεν τί καὶ τὸ τοῖς Δοκηταῖς <δόγμα> ἐπινενοημένον.

8 <ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ> Ἡ Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ ὁγδόῃ τοῦ κατὰ πασῶν [τῶν] αἱρέσεω(ν) ἐλ(έγ)χου· Τίνα τοῖς Δοκηταῖς τὰ δοκοῦντα, καὶ ὅτι ἐκ φυσικῆς φιλοσοφίας ἃ λέγουσιν ἐδογματίσαν.

8.3 Πῶς ὁ Μονόϊμος ληρεῖ, ποιηταῖς καὶ γεωμέτραις καὶ ἀριθμητικοῖς προσέχων. Πῶς <ὁ> Τατιανὸς κεκί(ν)ηται ἐκ τῶν Οὐαλεντίνου καὶ Μαρκίωνος δοξ <ῶν τ> ἃς ἑαυτοῦ συνιστᾶν, ὃ <τι> τε <ὁ> Ἑρμογένους τοῖς Σωκράτους δόγμασι κέχρηται, οὐ τοῖς Χριστοῦ.

8.5 Πῶς πλανῶ(ντ)αι οἱ τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ ἐπιτελεῖν φιλονεικοῦντες. Τίς ἡ πλάνη τῶν Φρυγῶν, νομιζόντων Μοντανὸν καὶ Πρισκίλλαν καὶ Μαξιμίλλαν προφήτας.

8.7 Τίς ἡ τῶν Ἑγκρατιτῶν κενοδοξία, καὶ ὅτι οὐκ ἐξ ἀγίων γραφῶν τὰ δόγματα αὐτῶν συνέστηκεν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν παρ' Ἰνδοῖς γυμνοσοφιστῶν. Ἐπεὶ [οἱ] πολλοί, τῇ τοῦ κυρίου συμβουλίᾳ μὴ χρώμενοι, τὴν δοκὸν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἔχοντες <ἄλλους ποιεῖν> ὁρᾶν ἐπαγγέλλ <λ> ονται τυφλῶττοντες, δοκεῖ ἡμῖν μηδὲ τὰ τούτων δόγματα σιωπᾶν, ὅπως κἂν διὰ τοῦ ὑφ' ἡμῶν γινομένου ἐλέγχου [πρὸς] αὐτῶν αἰδεσθέντες ἐπιγνώσιν ὡς συνεβούλευσεν ὁ σωτὴρ ἐξαλεῖν τὴν δοκὸν πρῶτον, εἶτα διαβλέπειν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ.

- 8.8.2 αὐτάρκως οὖν καὶ ἱκανῶς ἐκθέμενοι τὰ τῶν πλειόνων <δόγματα> ἐν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἐπτά, νῦν <καὶ> τὰ <τῶν> ἀκολουθῶν οὐ σιωπήσομεν, τὸ ἄφθονον τῆς χάριτος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπιδεικνύντες, καὶ τοὺς τῷ δοκεῖν « <τὴν> ἀσφάλειαν λόγων» κεκτηθῆναι <θέλοντας> ἐλέγξομεν· οἱ ἐ(α)υτοὺς Δοκητὰς ἀπεκάλεσαν, δογματίζοντες ταῦτα. Θεὸν εἶναι τὸν πρῶτον οἶονεῖ σπέρμα συκῆς, μεγέθει μὲν ἐλάχιστον παντελῶς, δυνάμει δὲ ἀπειρομέγεθες, ἀνήριθμον [ἐν] πλήθει, πρὸς γένεσιν ἀπροσδεές· φοβουμένων καταφυγὴ <ν> , γυμνῶν σκέπη <ν> , αἰσχύνης ἐπικάλυμ <μ> α· (κ)αρπὸν ζητούμενον, ἐφ' ὃν ἦλθεν ὁ ζητῶν, φησί, τρίς, καὶ οὐχ εὗρε· διὸ <καὶ> κατηράσατο, φησίν, τῇ συκῇ, ὅτι τὸν γλυκὺν ἐκεῖνον καρπὸν οὐχ εὗρεν ἐν αὐτῇ [καρπὸν ζητούμενον].
- 8.8.4 Τοιούτου δὲ ὄντος, ὡς εἰπεῖν τύπῳ, καὶ τηλικούτου, μικροῦ καὶ <παμ> μεγέθους, κατ' ἐκείνους τοῦ θεοῦ, γέγονεν ὁ κόσμος, ὡς ἐκείνοις δοκεῖ, τοιοῦτόν τινα τρόπον· ἀπαλῶν <ἤδη> γενομένων (τ)ῶν κλάδων τῆς συκῆς προῆλθε <τὰ> φύλλα, ὥσπερ ἔστιν ὁρ <ἂν τῷ> βουλ> ομένῳ, (ἐ)πομένως δὲ ὁ καρπός, ἐν ᾧ τὸ ἄπειρον καὶ [τὸ] ἀνεξαρίθμητον θησαυριζόμενον φυλάσσεται σπέρμα συκῆς.
- 8.8.5 τρία οὖν εἶναι δοκοῦμεν τὰ πρῶτως ὑπὸ τοῦ σπέρματος γενόμενα τοῦ συκίνου· πρέμνον, ὅπερ ἐστὶν ἡ συκῆ, <καὶ> φύλλα καὶ καρπὸν, τὸ σῦκον, ὡς προειρήκαμεν· οὕτως, φησί, τρεῖς γεγόνασιν αἰῶνες ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς, τῶν ὅλων ἀρχαί. καὶ τοῦτο, φησίν, οὐκ ἐσιώπησεν οὐδὲ Μωϋσῆς, λέγων ὅτι οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ τρεῖς εἰσιν· «σκοτός, γνόφος, θύελ <λ> α, καὶ οὐ προσέθηκεν»· οὐδὲν γάρ, φησίν, ὁ θεὸς τοῖς τρισὶ προσέθηκεν αἰῶσιν, ἀλλ' αὐτοὶ πάντα τοῖς γενητοῖς πᾶσιν ἐπήρκεσαν καὶ ἐπαρκοῦσι· μένει δὲ ὁ θεὸς αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, πολὺ τῶν τριῶν αἰώνων κεχωρισμένος.
- 8.8.6 Τούτων <οὖν> , φησί, τῶν <τριῶν> αἰώνων <τὴν> ἀρχὴν γενέσεως λαβόν <των> ὡς λέλεκται, κατ' ὀλίγον <ἕκαστος> ἠὔξησε καὶ ἐμεγαλύνθη καὶ ἐγένετο τέλειος.
- 8.8.7 τὸ δὲ τέλειον εἶναι δοκοῦσιν ἀριθμούμενον δέκα· ἴσων οὖν γεγονότων ἀριθμῷ καὶ τελειότητι τῶν <τριῶν> αἰώνων, ὡς ἐκεῖνοι δοκοῦσι, τριάκοντα γεγόνασιν αἰῶνες οἱ πάντες, ἕκαστος αὐτῶν ἐν δεκάδι πληρούμενος. εἰσὶ δὲ ἀλλήλων <ἀ> διαίρετοι, <ἀρχὴν μὲν> (καὶ) τιμὴν ἔχοντες οἱ τρεῖς πρὸς ἑαυτοὺς μίαν, θέσει <δὲ> μόνη διαφέροντες, ὅτι τὸ μὲν ἐστὶ πρῶτον, τὸ δὲ δεύτερον, τὸ δὲ τούτων τρίτον.
- 8.8.8 ἡ δὲ θέσις αὐτοῖς διαφορὰν δυνάμεως παρέσχεν· ὁ μὲν γὰρ ἔγγιστα τῷ πρώτῳ θεῷ, τῷ οἶονεῖ σπέρματι, <τῇ> θέσει τυχών, τῶν ἄλλων γονιμωτέραν ἔσχε δύναμιν, δεκάκις [αὐτὸς] αὐτὸν μεγέθει μετρήσας ὁ ἀμέτρητος· ὁ δὲ τῇ θέσει τοῦ πρώτου γενόμενος δεύτερος, ἑξάκις αὐτὸν κατέλαβεν ὁ ἀκατάληπτος· ὁ δὲ ἤδη τρίτος τῇ θέσει <τυχών> , εἰς ἄπειρον διάστημα διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἀδελφῶν γενόμενος, τρίς <αὐτὸν> νοήσας <ὁ ἀνεννόητος> , ἑαυτὸν οἶονεῖ δεσμὸν τινα τῆς ἐνότητος αὐτῶν ἔδησεν αἰώνιον. Καὶ τοῦτο εἶναι δοκοῦσιν οὗτοι τὸ λελεγμένον ὑπὸ τοῦ σωτῆρος· «ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεῖραι» καὶ « <τὸ> πεσὸν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἀγαθὴν ἐποίει <καρπὸν> ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα».
- 8.9.1 καὶ διὰ τοῦτο εἶρηκε, φησίν· «ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω», ὅτι ταῦτα οὐκ ἔστι πάντων ἀκούσματα.
- 8.9.2 οὗτοι <δὲ> [πάντες] οἱ αἰῶνες, οἳ τε τρεῖς καὶ οἱ ὑπ' αὐτῶν ἀπειράκις ἄπειροι <προβεβλημένοι> , πάντες εἰσὶν αἰῶνες ἀρσενοθήλεις. Αὐξηθέντες οὖν καὶ μεγαλυνθέντες καὶ γενόμενοι <τέλειοι> οὗτοι πάντες <οἱ αἰῶνες> , ἐξ ἑνὸς ἐκείνου τοῦ πρώτου σπέρματος <τῆς συκῆς γεγονότες, οἶονεῖ συμβόλου> τῆς συμφωνίας αὐτῶν καὶ τῆς ἐνότητος, [οἱ πάντες] εἰς ἓνα ὁμοῦ γενόμενοι αἰῶνα, τὸν μέσον αὐτῶν, γέν <ν> ἡμα κοινὸν [οἱ πάντες] ἐγέν <ν> ἡσαν ἐκ παρθένου Μ <αρ> ἱας, τὸν ἐν μεσότητι [Μαρίας] σωτῆρα πάντων, ἰσοδύναμον

κατὰ πάντα τῷ σπέρματι τῷ συκίνῳ, πλὴν ὅτι γεν *<ν>* ητὸς οὗτος, τὸ δὲ πρῶτον σπέρμα ἐκεῖνο, ὅθεν γέγονεν ἡ συκῇ, ἐστὶν ἀγέν *<ν>* ητον.

8.9.3 κεκοσμημένων *<μὲν>* οὖν τῶν τριῶν αἰώνων ἐκείνων παναρέτως καὶ παναγίως, ὡς δοκοῦσιν οὗτοι διδάσκοντες, καὶ τοῦ παιδὸς ἐκείνου τοῦ μονογενοῦς—γέγονε γὰρ μόνος τοῖς ἀπείροις αἰῶσιν ἐκ τριγενοῦς· τρεῖς γὰρ αὐτὸν ἐγέννησαν ὁμοφρονοῦντες αἰῶνες ἀμέτρητοι—, κεκόσμητο μὲν *<δὴ>* ἀνενδεῶς *<καὶ>* πᾶσα ἡ νοητὴ φύσις. Φῶς δὲ ἦν ἅπαντα ἐκεῖνα τὰ νοητὰ καὶ αἰώνια· φῶς δὲ οὐκ ἄμορφον οὐδὲ ἀργὸν οὐδὲ οἴου *<δ>* ἦτινος ἐπιποιοῦντος δεόμεν(ο)ν, ἀλλὰ ἔχον ἐν ἑαυτῷ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπειράκις ἀπείρων *<αἰώνων καὶ>* κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς συκῆς ἀπείρους ιδέας ζώων πολυποικίλων, τῶν ἐκεῖ *<τεθησαυρισμένων. ὁ οὖν>* κατέλαμψεν ἄνωθεν εἰς τὸ ὑ(π)οκείμενον χάος· τὸ δὲ φωτισθὲν ὁμοῦ καὶ μορφωθὲν (ἐ)κείναις ταῖς ἄνωθεν πολυποικίλοις ιδέαις, πῆξιν ἔλαβε καὶ ἀνεδέξατο τὰς ιδέας τὰς ἄνωθεν ἀπάσας ἀπὸ τοῦ τρίτου αἰῶνος τοῦ τριπλασιάσαντος αὐτόν.

8.9.4 Ὁ δὲ αἰὼν οὗτος ὁ τρίτος, τοὺς χαρακτῆρας βλέπων πάντας ἀθρόως τοὺς ἑαυτοῦ εἰς τὸ ὑποκείμενον κάτω σκότος κατειλημμένους, τὴν τε δύναμιν τοῦ σκότους οὐκ ἀγνοῶν καὶ τὸ ἀφελὲς τοῦ φωτὸς ὁμοῦ καὶ ἄφθονον, οὐκ εἶασεν ἐπὶ πολὺ τοὺς φωτεινοὺς χαρακτῆρας ἄνωθεν ὑπὸ τοῦ σκότους κάτω κατασπασθῆναι, ἀλλὰ γὰρ ὑπέταξε τοῖς αἰῶσι στερέωμα οὐρανοῦ κάτωθεν «καὶ διεχώρισεν ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός· καὶ ἐκάλεσε τὸ φῶς ἡμέραν»—ὁ ἦν ὑπεράνω τοῦ στερεώματος—«καὶ τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα» *<—ὁ ἦν ὑποκάτω τοῦ στερεώματος—>* .

8.9.6 πασῶν οὖν, ὡς ἔφην, τῶν ἀπείρων τοῦ τρίτου αἰῶνος ιδεῶν ἀπειλημμένων ἐν τούτῳ τῷ κατωτάτῳ σκότῳ καὶ αὐτοῦ τοῦ τοιοῦτου αἰῶνος ἐναπεσφράγισται μετὰ τῶν λοιπῶν τὸ ἐκτύπωμα, πῦρ ζῶν ἀπὸ φωτὸς γενόμενον· ὅθεν ὁ μέγας ἄρχων ἐγένετο, περὶ οὗ λέγει Μωϋσῆς· «ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν (καὶ) τὴν γῆν». Τοῦτον *<οὖν>* λέγει Μωϋσῆς πύρινον θεόν, *<τὸν>* ἀπὸ τοῦ βātu λαλήσαντα, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ σκοτεινοῦ ἀέρος—βātu γάρ ἐστι, *<φησί>*, πᾶς ὁ σκότει ὑποκείμενος ἀήρ.

8.9.7 —βātuν δέ, φησίν, εἶρηκε Μωϋσῆς, ὅτι ἄνωθεν κάτω πᾶσαι διέβησαν τοῦ φωτὸς αἱ ιδέαι, βātuν ἔχουσαι τὸν ἀέρα.

8.9.8 οὐδὲν δὲ ἦττον καὶ ἡμῖν, *<φησίν>*, ὁ λόγος ἀπὸ τοῦ βātu γνωρίζεται· φωνὴ γάρ ἐστι σημαντικὴ τοῦ λόγου πλησόμενος ἀήρ, οὗ δίχα λόγος ἀνθρώπινος οὐ γνωρίζεται. οὐ μόνον δὲ ὁ λόγος ἡμῖν ἀπὸ τοῦ βātu—τουτέστιν ἀέρος—νομοθετεῖ καὶ συμπολιτεύεται, ἀλλὰ γὰρ καὶ ὁσμαι καὶ χρώματα διὰ τοῦ ἀέρος ἡμῖν τὰς δυνάμεις τὰς ἑαυτῶν ἐμφανίζουσιν. Οὗτος οὖν ὁ πυροειδὴς (θεός), ὁ πῦρ ἀπὸ φωτὸς γενόμενος, πεποίηκε τὸν κόσμον οὕτως ὥς φησι Μωϋσῆς, αὐτὸς ὢν ἀνυπόστατος, σκότος ἔχων τὴν οὐσίαν *<καὶ>* ἐνυβρίζων ἀεὶ τοῖς ἄνωθεν κάτω κατειλημμένοις τοῦ φωτὸς αἰωνίοις χαρακτῆρσι.

8.10.1 μέχρι μὲν οὖν τῆς τοῦ σωτῆρος φανερώσεως πολλή τις ἦ(ν) πλάνη τῶν ψυχῶν ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ *<ἀπὸ>* φωτὸς *<γεγονότος>*, τοῦ πυρώδους, τοῦ δημιουργοῦ. ψυχαὶ γὰρ αἱ ιδέαι καλοῦνται, ὅτι ἀπ(ο)ψυγεῖσαι *<καὶ καταπεσοῦσαι ἀπὸ>* τῶν ἄνω ἐν σκότει διατελοῦσι, μεταβαλλόμεναι *<ἀεὶ>* ἐκ σώματος εἰς σῶμα καὶ ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ φρουρούμενα *<ι>* .

8.10.2 ὅτι δὲ τοῦθ' οὕτως ἔχει, φησίν, ἔνεστι καὶ ἐκ τοῦ Ἰώβ κατανοῆσαι λέγοντος· «καὶ ἐγὼ πλανῆτις καὶ *<λάτρις>*, τόπον ἐκ τόπου μεταβαίνουσα καὶ οἰκίαν ἐξ οἰκίας» καὶ *<ἐκ>* τοῦ σωτῆρος λέγοντος· «καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἥλιος ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω». ἀπὸ δὲ τοῦ σωτῆρος μετενσωμάτωσις πέπαυται πίστις τε κηρύσσεται εἰς ἄφεισιν ἀμαρτιῶν τοιοῦτόν τινα τρόπον. Ὁ μονογενὴς υἱὸς ἐκεῖνος ὁ τῶν *<τριῶν>* αἰώνων, τὰς

ἄνωθεν ιδέας βλέπων [τὰς ἄνωθεν] μεταβαλλομένας ἐν τοῖς σκοτεινοῖς σώμασι, ῥύσασθαι κατελθὼν ἠθέλησεν.

- 8.10.3 εἰδὼς δὲ ὅτι τὸ πλήρωμα τῶν ὅλων αἰώνων <αἰώνιον> οὐδὲ <ν> [οἱ αἰῶνες οἱ ἀθρόον] ἰδεῖν ὑπομένουσιν, ἀλλὰ καταπλαγέντες ὡς φθαρτοὶ φθορὰν ὑπομενοῦσι, μεγέθει καὶ δόξῃ <τῆς αὐτοῦ> δυνάμεως κατειλημμένοι, συστειλας ἑαυτὸν ὡς <ἄν> ἀστραπὴν μεγίστην ἐν ἐλαχίστῳ σώματι <ἀφανὴς ἐγένετο> . μᾶλλον δὲ ὡς <τὸ> φῶς <τῆς> ὄψεως, <τὸ> ὑπὸ τοῖς βλεφάροις συνεσταλμένον, ἐξικνεῖται μέχρις οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀστέρων ἐπιψαῦσαν τῶν ἐκεῖ πάλιν ἑαυτὸ συστέλλει ὑπὸ τοῖς βλεφάροις τῆς ὄ(ψε)ως, ὅτε βούλεται· καὶ τοῦτο ποιοῦν τὸ φῶς τῆς ὄψεως καὶ πανταχῇ γινόμενον καὶ πάντα <ὀρώων> ἡμῖν ἐστὶν ἀφανές, μ(όν)ον δὲ ὀρώμεν ἡμεῖς <τῆς> ὄψεως βλέφαρα, κανθοὺς λευκοὺς, ὑμένας· <ἴ> ριν πολυπτυχον πολυκτηδόνα, χιτῶνα κερατοειδῆ, ὑπὸ δὲ τοῦτον κόρην ῥαγοειδῆ, ἀμφιβληστροειδῆ, δισκοειδῆ, καὶ εἴτινες ἄλλοι τοῦ φωτὸς τῆς ὄψεως εἰσι χιτῶνες, οὓς ἐστολισμένον κέκρυπται· οὕτως, φησὶν, ὁ μονογενὴς παῖς ἄνωθεν <ὁ> αἰώνιος ἐπενδυσάμενος κατὰ ἓνα ἕκαστον <τοῦς> τῶν τριῶν αἰώνων αἰῶνα <ς> καὶ γενόμενος ἐν τριακοντάδι αἰώνων εἰσῆλθεν εἰς τόνδε τὸν κόσμον, τηλικούτος ὢν ἡλίκον εἶπομεν· ἀφανὴς, ἄγνωστος, ἄδοξος, ἀπιστούμενος.
- 8.10.6 Ἰν' οὖν, <ὥς> φασιν οἱ Δοκηταί, καὶ τὸ σκότος ἐπενδύσεται τὸ ἐξώτερον [τὴν σάρκα φησὶν], ἄγγελος <ὁ> συνοδεύσας αὐτῷ ἄνωθεν τὴν Μαριάμ εὐηγγελίσατο, φησὶν, ὡς γέγραπται, <καὶ> ἐγεν <ν> ἦθη τὸ ἐξ αὐτῆς ὡς γέγραπται.
- 8.10.7 γεννηθὲν δ' ἐνεδύσατο [αὐ]τὸ ἄνωθεν ἐλθόν, καὶ πάντα ἐποίησεν οὕτως ὡς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις γέγραπται· ἐλούσατο <δὴ> εἰς τὸν Ἰορδάνην [ἐλούσατο δέ], τύπον καὶ σφράγισμα <σώματος> λαβὼν ἐν τῷ ὕδατι <ἀντί> τοῦ γεγεν <ν> ἡμένου σώματος ὑπὸ τῆς παρθένου· ἴν', ὅταν ὁ ἄρχων κατακρίνῃ τὸ ἴδιον πλάσμα «θανάτῳ [τῷ] σταυροῦ», <ἡ> ψυχὴ ἐκείνη, <ἡ> ἐν τῷ σώματι τραφεῖσα, «ἀπεκδυσαμένη» τὸ σῶμα καὶ «προσηλώσασα <αὐτὸ> πρὸς τὸ ξύλον» καὶ «θριαμβεύσας <α> δι' αὐτοῦ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας», «μὴ εὐρεθῇ γυμνή», ἀλλ' ἐνδύσεται τὸ ἐν τῷ ὕδατι, ὅτε ἐβαπτίζετο, ἀντὶ τῆς σαρκὸς ἐκείνης ἐκτετυπωμένον σῶμα.
- 8.10.8 τοῦτό ἐστι, φησὶν, ὃ λέγει ὁ σωτὴρ· «ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐκ εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν», ὅτι «τὸ γεγεν <ν> ἡμένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν». Ἀπὸ τῶν τριάκοντα οὖν αἰώνων τριάκοντα ιδέας ἐνεδύσατο· διὰ τοῦτο ἐπὶ τριάκοντα ἔτη, <φησί> γέγονεν ἐπὶ τῆς γῆς ὁ αἰώνιος ἐκεῖνος, <ἐν> ἐκάστου αἰῶνος ιδέα ἐνιαυτῷ φανερούμενος.
- 8.10.9 εἰ <ς> ἰ δέ γε ἀπὸ ἐκάστου τῶν τριάκοντα αἰώνων ἅπασα(ι) <αί> ιδέα(ι) (κ)ατειλημμέναι ψυχαί, καὶ φύσιν ἔχει τούτων ἐκάστη νοεῖν τὸν [κατὰ φύσιν] Ἰησοῦν, ὃν ἐκεῖνος ὁ μονογενὴς ὁ αἰώνιος ἀπὸ τῶν αἰωνίων τόπων ἐνεδύσατο. εἰσὶ δὲ οὗτοι διάφοροι· <καὶ> διὰ τοῦτο τοσαῦται αἰρέσεις, <φησί> ζητοῦσι τὸν Ἰησοῦν περιμαχήτως, καὶ ἔστι πάσαις αὐταῖς οἰκεῖος, ἄλλη δὲ ἄλλος <φανερούμενος, ὡς> ὀρώμενος ἀπ' ἄλλου τόπου.
- 8.10.10 ἐφ' ὃν ἐκάστη φέρεται, φησὶν, καὶ σπεύδει, δοκοῦσα τοῦτον εἶναι μόνον, ὅς ἐστιν αὐτῆς συγγενὴς ἴδιος καὶ πολίτης· ὃν ἰδοῦσα <τὸ> πρῶτον, <ὥς> ἴδιον ἐγνώρισ <ε> μόνον ἀδελφόν, τοὺς δὲ ἄλλους <ὥς> νόθους <ἀπέβαλεν> .
- 8.10.11 οἱ μὲν οὖν ἐκ τῶν ὑποκάτω τόπων τὴν φύσιν ἔχοντες τὰς ὑπὲρ αὐτοὺς ιδέας τοῦ σωτῆρος ἰδεῖν οὐ δύνανται· οἱ δὲ ἄνωθεν, φησὶν, ἀπὸ τῆς δεκάδος τῆς μέσης καὶ τῆς πρώτης, τῆς ἀρίστης, ὅθεν ἐσμὲν ἡμεῖς, <ὥς> λέγουσιν, οὐκ ἐκ μέρους ἀλλ' ὅλον αὐτοὶ τὸν Ἰησοῦν τὸν σωτῆρα ἴσασι· καὶ εἰσὶν <οἱ> ἄνωθεν τέλειοι μόνοι, οἱ δὲ ἄλλοι πάντες ἐκ μέρους. Ταῦτα μὲν οὖν αὐτάρκη νομίζω εἶναι τοῖς εὖ πεφρονηκόσι πρὸς ἐπίγνωσιν τῆς τῶν Δοκητῶν πολυπλόκου καὶ ἀσυστάτου αἰρέσεως.

- 8.11.1 οἱ περὶ <ὕ> λης μὴν ἀβάτου καὶ ἀκαταλήπτου λόγους ἐπικεχειρημένους ποιήσαντε(ς) Δοκητὰς ἑαυτοὺς προσηγόρευσαν. οὐς οὐ <χ ὅτι> τῷ δοκεῖν εἶναι τινὰς κατενοοῦμεν ματαΐζοντας, ἀλλὰ <ὥς> τὴν ἐκ τοσαύτης ὕλης δοκὸν ἐν ὀφθαλμῷ φερομένους διελέγχωμεν, εἴ πως διαβλέψαι δυνηθῶσιν, εἰ δ' οὐ, καὶ <εἰς> τὸ μὴ ἐτέρους τυφλῶσαι.
- 8.11.2 ὦν τὸ δόγμα πάλοι οἱ Ἑλλήνων σοφισταὶ προεσοφίσαντο κατὰ <τὰ> πολλά, ὥς ἔστιν ἐπιγ(ν)ῶ(ν)αι τοὺς ἐντυγχάνοντας. ταῦτα μὲν οὖν τοῖς Δοκηταῖς τὰ δόξαντα· τίνα δὲ καὶ Μονοϊσμόν δοκεῖ, οὐ σιωπήσομεν. Μονοϊσμός ὁ Ἄραψ (οὐ) μακρὰν τῆς τοῦ μεγαλοφώνου ποιητοῦ δόξης γεγένη(τ)αι, (τ)οιοῦτόν τινα τὸν ἄνθρωπον νομίσας, ὅποιον ὁ ποιητὴς τὸν Ὀκεανόν, οὕτω πως λέγων· Ὀκεανὸς γένεσις τε θεῶν γένεσις τ' ἀνθρώπων.
- 8.12.2 ταῦτα <οὖν> ἄλλοις λόγοις μεταστήσας λέγει ἄνθρωπον εἶναι τὸ <ν> π <ρῶτ> ον— <ὅς> ἐστὶν <ἡ> ἀρχὴ τῶν ὄλων—ἀγέν <ν> ητον, ἄφθαρτον, αἰδῖον, καὶ υἱὸν ἀνθρώπου τοῦ προειρημένου γεν <ν> ητὸν καὶ παθητόν, ἀχρόνως γενόμενον, ἀβουλήτως, ἀπροορίστως· τοιαύτη γάρ <ἐστι> , φησὶν, ἡ δύναμις ἐκείνου τοῦ ἀνθρώπου.
- 8.12.3 <τοι> οὕτον <οὖν> ὄντα αὐτὸν τῇ δυνάμει γενέσθαι τὸν υἱὸν λογισμοῦ καὶ βουλήσεως τάχιον.
- 8.12.4 καὶ τοῦτό ἐστι, φησί, τὸ εἰρημένον ἐν ταῖς γραφαῖς «ἦν καὶ ἐγένετο». ὅπερ ἐστὶν· [ὁ] ἦν ἄνθρωπος, καὶ ἐγένετο υἱὸς αὐτοῦ, ὥς <ἄν> τις εἴποι· ἦν πῦρ, καὶ ἐγένετο φῶς ἀχρόνως καὶ ἀβουλήτως καὶ ἀπροορίστως, ἅμα τῷ εἶναι τὸ πῦρ. Ὁ δὲ ἄνθρωπος οὗτος μία μονὰς ἐστὶν, <φησὶν>· ἀσύνθετος, συνθετὴ, ἀδιαίρετος, διαιρετὴ, πάντα φίλη, πάντα μαχίμη, πάντα εἰρηνικὴ, πάντα πρὸς ἑαυτὴν πολέμιος· ἀνόμοιος, ὁμοία, οἶονεῖ τις ἁρμονία μουσικὴ· πάντα ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ, ὅς' ἂν τις εἴπῃ <ἡ> καὶ παραλείπῃ μὴ νοήσας· πάντα ἀναδεικνύουσα, πάντα γεννῶσα· αὕτη μήτηρ, αὕτη πατήρ, τὰ δύο ἀθάνατα ὀνόματα.
- 8.12.6 ὑποδείγματος δὲ χάριν, τοῦ τελείου ἀνθρώπου <τούτου> κατανόει, φησί, <τὴν> μεγίστην εἰκόνα <ὥς> «ἰῶτα ἓν», τὴν «μῖαν κεραίαν» ἣτις ἐστὶ [κεραία μία] ἀσύνθετος, ἀπλῆ, μονὰς εἰλικρινής, ἐξ οὐδενὸς ὅλως τὴν σύνθεσιν ἔχουσα· <καὶ αὖ> συνθετὴ, πολυειδής, πολυσχιδής, πολυμερής.
- 8.12.7 ἡ ἀμερὴς ἐκείνη μία <μονάσ> , φησὶν, ἐστὶν ἡ πολυπρόσωπος καὶ μυριόματος καὶ μυριώνυμος μία τοῦ ἰῶτα κεραία, ἣτις ἐστὶν εἰκὼν τοῦ τελείου ἀνθρώπου ἐκείνου, τοῦ ἀοράτου. Ἔστιν οὖν, φησὶν, ἡ <μία> μονὰς, ἡ μία κεραία, καὶ δεκάς δύναμις γὰρ αὕτη το <ὕ> ἰῶτα, τῆς μιᾶς κεραίας, <ἐν ᾗ ἐστὶν ἡ παντὸς ἀριθμοῦ ὑπόστασις· μονάσ> καὶ δυὰς καὶ τριάς καὶ τετράς καὶ πεντάς καὶ ἑξὰς καὶ ἑπτάς (καὶ) ὀγδοὰς καὶ ἐν <νε> ἄς μέχρι τῶν δέκα· οὗτοι γάρ, φησὶν, εἰσὶν οἱ πολυσχιδεῖς ἀριθμοὶ <οἱ> ἐν ἐκείνῃ κατοικοῦντες τῇ ἀπλῇ καὶ ἀσυνθέτῳ τοῦ ἰῶτα κεραίᾳ μιᾷ.
- 8.13.2 καὶ τοῦτό ἐστι, <φησί>, τὸ εἰρημένον· «ὅτι πᾶν τὸ πλήρωμα ἠυδόκησε κατοικῆσαι» ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου «σωματικῶς»· αἱ γὰρ τοσαῦται τῶν ἀριθμῶν συνθέσεις ἐξ ἀπλῆς καὶ ἀσυνθέτου τῆς μιᾶς κεραίας τοῦ ἰῶτα σωματικαὶ γεγόνασιν, φησὶν, ὑποστάσεις. Γέγονεν οὖν, φησὶν, ἀπὸ τοῦ τελείου ἀνθρώπου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, «ὃν ἔγνωκεν οὐδεὶς»· φαντάζεται γὰρ <αὐτόν> , φησὶν, ὥς γέν <ν> ἡμα <τῆς> θηλείας ἢ κτίσις πᾶσα, τὸν υἱὸν ἀγνοοῦσα.
- 8.13.3 οὗ υἱοῦ <δὲ> ἀκτίνες ἀμυδραὶ πάνυ, ἐμπελάζουσιν τῷδε τῷ κόσμῳ, συνέχουσι, <φησί>, καὶ συγκρατοῦσι τὴν μεταβολήν, <τουτέστι> τὴν γένεσιν.
- 8.13.4 τὸ δὲ κάλλος ἐκείνου τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου μέχρι νῦν, <φησί>, πᾶσιν ἐστὶν ἀκατάληπτον ἀνθρώποις, ὅσοι περὶ τὸ γέν <ν> ἡμα τῆς θηλείας εἰσὶ πεπλανημένοι. γέγονεν οὖν, φησὶν, ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου οὐδὲν τῶν ἐνθάδε, οὐδ' ἔσται πώποτε· τὰ δὲ γεγονότα πάντα οὐκ ἀπὸ ὅλου, ἀλλ' ἀπὸ μέρους τινὸς γέγονε τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἔστι γάρ, φησὶν, ὁ υἱὸς τοῦ

ἀνθρώπου ἰῶτα ἓν, μία κεραία, ῥυεῖσα ἄνωθεν, πλήρης ἀποπληροῦσα, πάντα ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ, ὅσα καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔχει, ὁ πατήρ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Γέγονεν οὖν <ὁ> κόσμος, ὡς φησι Μωϋσῆς, ἐν ἑξ ἡμέραις, τουτέστιν ἐν ἑξ δυνάμεσι, ταῖς <κατειλημμένοις> ἐν τῇ μιᾷ κεραίᾳ τοῦ ἰῶτα· <ἡ δὲ> ἑβδόμη, <ἡ καὶ> κατάπαυσις καὶ σάββατον, ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος γέγονε τῆς ἐκεῖ.

- 8.14.1 <*> γῆς καὶ ὕδατος καὶ ἀέρος καὶ πυρός, ἐξ ὧν ὁ κόσμος ἀπὸ τῆς κεραίας γέγονε τῆς μι(ᾶς).
- 8.14.2 οἱ τε γὰρ κύβοι καὶ τὰ <εἰκοσάεδρα καὶ τὰ> ὀκτάεδρα καὶ <αἱ> πυραμίδες καὶ πάντα τὰ τούτοις παραπλήσια σχῆμα <τα>, ἐξ ὧν συνέστηκε πῦρ, ἀή(ρ), ὕδωρ, γῆ, ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν γεγόναντι τῶν κατειλη(μ)μέν(ων) ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀπλῇ τοῦ ἰῶτα κεραίᾳ, ἥτις ἐστὶν υἱὸς ἀνθρώπου, <ἐκ> τελείου τέλειος. Ὅταν οὖν, φησὶν, ῥάβδον λέγῃ Μωϋσῆς στρεφομένην ποικίλως εἰς τὰ πάθη τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον—ἄτινα, φησὶν, ἐστὶ τῆς κτίσεως ἀλ <λ> ηγοροῦ <μενα> σύμβολα—, οὐκ εἰς πλείονα πάθη τῶν δέκα σχηματίζει τὴν ῥάβδον, ἥτις ἐστίν, <φησὶν, ἡ τοῦ> ἰῶτα μία κεραία, ἀπλῇ <καὶ> ποικίλῃ.
- 8.14.3 αὕτη <δέ>, φησὶν, ἐστὶν ἡ δεκάπληγος ἡ κοσμικὴ κτίσις· πάντα γὰρ πλησσομένα γεννᾶται καὶ καρποφορεῖ, καθάπερ αἱ ἄμπελοι.
- 8.14.4 «ἄνθρωπος <γὰρ> ἐξ ἀνθρώπου ἐξέσ<σ> υται», φησὶν, «καὶ ἀποσπᾶται, πληγῇ τινι μεριζόμενος», ἵνα γένηται. κἂν εἴπῃ <σ> νόμον, ὃν ἔθηκε Μωϋσῆς παρὰ θεοῦ λαβών, κατὰ τὴν κεραίαν ἐκείνην τὴν μίαν ὁ νόμος ἐστὶ, <φησὶν,> ἡ δεκάλογος ἀλληγοροῦσα τὰ θεῖα τῶν ὅλων μυστήρια. πᾶσα γάρ, φησὶν, ἡ γνῶσις τῶν ὅλων δεκάπληγός ἐστι καὶ δεκάλογος ἦν οἶδεν οὐδεὶς τῶν περὶ τὸ γέν <ν> ἡμα τῆς θηλείας πεπλανημένων.
- 8.14.5 κἂν εἴπῃς πεντάτευχον <ἡ> ὅλον τὸν νόμον, ἔστιν, <φησὶν,> ἀπὸ τῆς πεντάδος τῆς ἐν τῇ μιᾷ κεραίᾳ κατειλημμένης. Τὸ δὲ ὅλον ἐστὶ, φησί, τοῖς μὴ πεπηρωμένοις παντελῶς τὴν διάνοιαν μυστήριον, καινὴ καὶ μὴ παλαιουμένη «ἐορτὴ νόμιμος, αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ἡμῶν», «κυρίου τοῦ θεοῦ πάσχα», «διατηρούμενον» τοῖς δυναμένοις βλέπειν «<ἔως> ἐναρχομένης τῆς <τεσσαρεσκαι> δεκάτης», ἥτις ἐστὶν ἀρχὴ δεκάδος, ἀφ' ἧς, φησὶν, ἀριθμοῦμεν.
- 8.14.6 ἡ γὰρ μονὰς ἕως τῆς <τετράδος τῆς ἐν τῇ> τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἐστὶ, <φησί,> τὸ κεφάλαιον τῆς μιᾶς <κεραίας>, τοῦ τελείου ἀριθμοῦ· τό τε γὰρ ἓν, δύο, τρία, τέσσαρα γίνεται δέκα, ὅπερ ἐστίν, <φησὶν,> ἡ μία κεραία. <Τὴν> δὲ ἀπὸ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης [φησὶν] «ἔως <ἡμέρας> μιᾶς καὶ εἰκάδος» ἑβδομάδα λέγει <τὴν> ὑπάρχουσαν ἐν τῇ μιᾷ κεραίᾳ τοῦ κόσμου [τὴν] κτίσιν, ἄζυμον <οὔσαν> ἐν τοῖς ἅπασιν.
- 8.14.7 τί γὰρ <ἂν> δεηθείῃ, φησὶν, ἡ μία κεραία οὐσίας τινὸς οἰοῖναι ζύμης ἔξωθεν εἰς «τὸ πάσχα τοῦ κυρίου», «τὴν αἰώ(ν)ιον ἐορτήν», ἥτις ἐστὶν «εἰς τὰς γενεὰς» δεδομένη; ὅλος γὰρ ὁ κόσμ(ο)ς (κα)ὶ πάντα <τὰ> τῆς κτίσεως στ <οιχ> εἶα πάσχα ἐστίν, <φησὶν,> ἐορτὴ κυρίου.
- 8.14.8 χαίρει γὰρ ὁ θεὸς τῆς κτίσεως τῇ μεταβολῇ, <φησὶν,> ἥτις ὑπὸ τῶν δέκα πληγῶν τῆς κεραίας ἐνεργεῖται τῆς μιᾶς· ἥτις ἐστὶ Μωσέως ῥάβδος ὑπὸ τοῦ θεοῦ δεδομένη. ἢ τοὺς Αἰγυπτίους πλήσων <ὁ θεὸς> μεταβάλλει τὰ σώματα, καθάπερ τὴν χεῖρα Μωσέως <εἰς χιόνα, καὶ> τὸ ὕδωρ εἰς αἷμα, καὶ τὰ λοιπά. τούτοις <δὲ> παραπλησίως <τὰς> ἀκρίδας—ὅπερ ἐστὶ χόρτος— <τὴν> τῶν στοιχείων εἰς σάρκα μεταβολὴν λέγει· «πᾶσα» γὰρ «σὰρξ χόρτος», <ὥς,> φησὶν, <γέγραπται>. Οὐδὲν δὲ ἥττον καὶ τὸν ὅλον νόμον οἱ ἄνδρες οὗτοι τοιοῦτόν τινα τρόπον ἐκδέχονται, τάχα που κατακολουθήσαντες, ὡς ἐγὼ δοκῶ, Ἑλλήνων <σοφοῖς> τοῖς λέγουσιν οὐσίαν εἶναι καὶ ποιὸν καὶ ποσὸν καὶ πρὸς τι καὶ ποῦ καὶ πότε καὶ κεῖσθαι καὶ ἔχειν καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν.

8.15.1

Τοιγαροῦν Μονοῖμος αὐτὸς ἐν τῇ πρὸς Θεόφραστον ἐπιστολῇ διαρρήδην λέγει· « Ἐὶ θέλεις ἐπιγνῶναι τὸ πᾶν, » καταλιπὼν ζητεῖν θεὸν κατὰ κτίσιν καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, ζήτησον αὐτὸν ἀπὸ <σ> εαυτοῦ, καὶ μάθε τίς ἐστὶν ὁ πάντα ἀπαξαπλῶς ἐν σοὶ ἐξιδιοποιούμενος καὶ λέγων· [ὁ θεὸς μου,] ὁ νοῦς μου, ἡ διάνοιά μου, ἡ ψυχὴ μου, τὸ σῶμά μου· καὶ μάθε πόθεν ἐστὶ τὸ λυπεῖσθαί <σε> καὶ τὸ χαίρειν, καὶ τὸ ἀγαπᾶν καὶ τὸ μισεῖν· καὶ τὸ γρηγορεῖν <σε> μὴ θέλοντα καὶ τὸ νυστάζειν μὴ θέλοντα, καὶ τὸ ὀργίζεσθαι μὴ θέλοντα καὶ τὸ φιλεῖν μὴ θέλοντα.

- 8.15.2 καὶ ἂν <πάντα> ταῦτα», φησὶν, «ἐπιζητήσης ἀκριβῶς, εὐρήσεις αὐτὸν ἐν <σ> εαυτῷ, ἐν <ὄντα> καὶ πολλά, κατὰ τὴν κεραίαν ἐκείνην <τὴν μίαν> , ἀφ' ἐαυτοῦ τὴν διέξοδον εὐρών». Ταῦτα μὲν οὖν ἐκεῖνοι· οἷς οὐκ ἀνάγκην ἔχομεν τὰ παρ' Ἑλλήσι προμεμεριμνημένα παρατιθέναι, οἷσι προδήλοις τοῖς ὑπ' αὐτῶν λεγομένοις <ὅτι> τὴν σύστασιν ἔχει ἐκ γεωμετρικῆς τέχνης καὶ ἀριθμητικῆς ἢν γενναιότερον οἱ Πυθαγόρ(ου) μαθηταὶ διέθεντο, καθὼς ἔστι τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐπιγνῶ(ν)α(ι) ἐν τοῖς τόποις, οἷς προδιηγησάμεθα περὶ πάσης σοφίας Ἑλλήνων.
- 8.15.3 ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰ Μονοῖμου αὐτάρκως διελήλεγκται, ἴδωμεν τίνα καὶ οἱ λοιποὶ τεχνάζονται, ἑαυτῶν βουλόμενοι <τὸ> ὄνομα μάταιον ὑψοῦν. Τατιανὸς δὲ καὶ αὐτός, γενόμενος <μὲν> μαθητῆς Ἰουστίνου τοῦ μάρτυρος, οὐχ ὅμοια τῷ διδασκάλῳ ἐφρόνησεν, ἀλλὰ καινὰ τίνα ἐπιχειρήσας ἔφη αἰῶνας <εἶναί> τινὰς ἀοράτους, ὁμοίως τοῖς ἀπὸ Οὐαλεντίνου μυθολογήσας.
- 8.16.1 γάμον δὲ φθορὰν εἶναι παραπλησίως Μαρκίῳνι λέγει, τὸν τε Ἀδὰμ φάσκει μὴ σῶζεσθαι διὰ τὸ ἀρχηγὸν παρακοῆς γεγονέναι. καὶ ταῦτα μὲν <οὖν καὶ> Τατιανός. Ἑρμογένης δὲ τις, καὶ αὐτὸς νομίσας τι καινὸν φρονεῖν, ἔφη τὸν θεὸν ἐξ ὕλης συγχρόνου καὶ ἀγενήτου <τὰ> πάντα πεποιηκέναι· ἀδυνάτως γὰρ ἔχειν τὸν θεὸν μὴ οὐκ ἐξ ὄντων τὰ γενόμενα ποιεῖν.
- 8.17.1 εἶναι δὲ τὸν <μὲν> θεὸν αἰεὶ κύριον καὶ αἰεὶ ποιητὴν, τὴν δὲ ὕλην αἰεὶ δούλην καὶ <αἰεὶ> ποιουμένην, οὐ πᾶσαν δὲ αἰεὶ γὰρ ἀγρίως καὶ ἀτάκτως φερομένην ἐκόσμησε <ν ὁ θεὸς> τοῦτ' ὡς λόγῳ.
- 8.17.2 δίκην λ(έβη)τος ὑποκαιομένου βράζουσιν ἰδὼν ἐχώρισε κατ(ὰ) μέρος, καὶ τὸ μὲν ἐκ τοῦ παντὸς λαβὼν ἡμέρωσε, τὸ δὲ <λοιπὸν> εἵασεν ἀτάκτως φέρεσθαι. καὶ τὸ <μὲν> ἡμερωθὲν τοῦτο εἶναι <τὸν> κόσμον λέγει, τὸ δὲ ἄγριον μένον καὶ <ἄτακτον> ὕλην καλεῖσθαι ἄκοσμον. —ταύτην <οὖν> οὐσίαν εἶναι τῶν ἀπάντων λέγει, ὡς καινὸν φέρων <τὸ> δόγμα τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς· οὐκ ἐνενόει δὲ ὅτι Σωκρατικὸς ὁ μῦθος οὗτος τυγχάνει, ὑπὸ Πλάτωνος ἐξεργασμένος βέλτιον ἢ ὑπὸ Ἑρμογένους. — Τὸν (δ)ὲ Χριστὸν υἱὸν εἶναι ὁμολογεῖ τοῦ τὰ πάντα κτίσαντος θεοῦ καὶ (τοῦ)τ(ον) ἐκ παρθένου γεγεν <ν> ἦσθαι καὶ πνεύματος [μὲν ὁμολογεῖ] κατὰ τὴν τῶν εὐαγγελίων φωνήν.
- 8.17.3 ὃν μετὰ τὸ πάθος ἐγερθέντα ἐν σώματι πεφνηνέναι τοῖς <αὐτοῦ> μαθηταῖς καὶ ἀνερχόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐν τῷ ἡλίῳ τὸ σῶμα καταλελοιπέναι, αὐτὸν δὲ πρὸς τὸν πατέρα πεπορευῆσθαι.
- 8.17.4 μαρτυρίᾳ δὲ χρῆται <τῇδε> , νομίζων ὑπὸ τοῦ ῥήτοῦ συνηγορεῖσθαι, οὐπὲρ ὁ ψαλμῳδὸς Δαβὶδ λέγει· «ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς ὡς νυμφίος ἐκπορευόμενος ἐκ παστοῦ αὐτοῦ ἀγαλλιάσεται ὡς γίγας δραμεῖν ὁδὸν <αὐτοῦ> ». ταῦτα μὲν οὖν καὶ Ἑρμογένης ἐπεχειρεῖ. Ἄλλοι δὲ τινες, φιλόνηκοι τὴν φύσιν, ἰδιῶται τὴν γνῶσιν, μαχιμώτεροι τὸν τρόπον, συ <νι> στάνουσι δεῖν τὸ πάσχα τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τοῦ πρώτου μηνὸς φυλάσσειν κατὰ τὴν τοῦ νόμου διαταγὴν, ἐν ᾗ <δ> ἂν ἡμέρα ἐμπέση, ὑφορώμενοι τὸ γεγραμμένον ἐν <τῷ> νόμῳ, [ὡς] ἐπικατάρατον ἔσεσθαι τὸν μὴ φυλάξαντα οὕτως <ὡς> διαστέλλεται· οὐ

προσέχουσι δὲ ὅτι Ἰουδαίοις ἐνομοθετεῖτο, τοῖς μέλλουσι τὸ ἀληθινὸν πάσχα ἀναιρεῖν, τὸ εἰς ἔθνη χωρῆσαν καὶ πίστει νοούμενον, οὐ γράμματι συντηρούμενον.

- 8.18.2 οἱ μὲν ταύτη προσέχοντες ἐντολῇ οὐκ ἀφορῶσιν εἰς τὸ εἰρημένον ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου, ὅτι «διαμαρτύρομαι παν(τὶ) περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶ τοῦ πάντα τὸν νόμον ποιῆσαι». ἐν δὲ τοῖς ἑτέροις οὗτοι συμφωνοῦσι πρὸς πάντα τὰ τῇ ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων παραδεδομένα. Ἕτεροι δέ, καὶ αὐτοὶ αἰρετικώτεροι τὴν φύσιν, Φρύγες τὸ γένος, προληφθέντες ὑπὸ γυναιῶν ἠπάτηνται, Πρισκίλ <λ> ἧς τινὸς καὶ Μαξιμίλλης καλουμένων.
- 8.19.1 ἄς προφήτιδας νομίζουσιν, ἐν ταύταις τὸ παράκλητον πνεῦμα κεχωρηκέναι λέγοντες, καὶ τινα πρὸ αὐτῶν Μοντανὸν ὁμοίως δοξάζουσιν ὡς προφήτην. ὧν βίβλους ἀπείρους ἔχοντες πλανῶνται, μήτε τὰ ὑπ' αὐτῶν λελαλημένα λόγῳ κρίνοντες, μήτε τοῖς κρίναι δυναμένοις προσέχοντες, ἀλλ' ἀκρίτως τῇ πρὸς αὐτοὺς πίστει προσφέρονται, πλεῖόν τι δι' αὐτῶν φάσκοντες [ὡς] μεμαθηκέναι ἢ ἐκ <τοῦ> νόμου καὶ προφητῶν καὶ τῶν εὐαγγελίων.
- 8.19.2 ὑπὲρ δὲ ἀποστόλους καὶ πᾶν χάρισμα ταῦτα τὰ γυναῖκα δοξάζουσιν, ὡς τολμᾶν λέγειν τινὰς αὐτῶν πλεῖόν τι <ἢ ἐν τῷ> Χριστῷ ἐν τούτοις γεγονέναι. οὗτοι τὸν μὲν θεὸν πατέρα τῶν ὅλων καὶ πάντων κτίστην ὁμοίως τῇ ἐκκλησίᾳ ὁμολογοῦσι καὶ ὅσα τὸ εὐαγγέλιον περὶ τοῦ Χριστοῦ μαρτυρεῖ, καινίζουσι δὲ νηστείας καὶ ἑορτὰς καὶ ξηροφαγίας καὶ ῥαφανοφαγίας, φάσκοντες ὑπὸ τῶν γυναιῶν δεδιδάχθαι. Τινὲς δὲ αὐτῶν τῇ τῶν Νοητιανῶν αἵρέσει συντιθέμενοι, τὸν πατέρα αὐτὸν εἶναι <καὶ> τὸν υἱὸν λέγουσι, καὶ τοῦτον ὑπὸ γένεσιν καὶ πάθος καὶ θάνατον ἐληλυθέναι.
- 8.19.3 περὶ τούτων <δὲ> αὐθις λεπτομερέστερον ἐκθήσομαι· πολλοῖς γὰρ ἀφορμὴ κακῶν γ(ε)γένηται ἢ τούτων αἵρεσις. ἱκανὰ μὲν οὖν καὶ τὰ περὶ τούτων εἰρημένα κρίνομεν, δι' ὀλίγων τὰ πολλὰ φλύαρα αὐτῶν βιβλία τε καὶ (ἐ)πιχειρήματα <ἐν> πᾶσιν ἐπιδείξαντες ἀσθενῆ ὄντα καὶ μηδενὸς λ(όγ)ου ἄξια, οἷς οὐ χρὴ προσέχειν τοὺς ὑγιαίνοντα νοῦν κεκτημένους.
- 8.20.1 Ἕτεροι δέ, ἑαυτοὺς ἀποκαλοῦντες Ἐγκρατίτας, τὰ μὲν περὶ τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ ὁμοίως [καὶ] τῇ ἐκκλησίᾳ ὁμολογοῦσι, περὶ δὲ <τὴν> πολιτείαν πεφυσιωμένως ἀναστρέφονται, ἑαυτοὺς διὰ βρωμάτων <ἀποχῆς> δοξάζειν νομίζοντες, ἀπεχόμενοι ἐμψύχων, ὕδροποτοῦντες καὶ γαμεῖν κωλύοντες, καὶ τῷ λοιπῷ βίῳ καταξήρως προσέχοντες, μᾶλλον <ἂν> Κυνικοὶ ἢ Χριστιανοὶ οἱ τοιοῦτοι κρινόμενοι. οὐ προσέχουσι δὲ τοῖς διὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἰς αὐτοὺς προειρημένοις· ὃς προφητεύων τὰ μέλλοντα ὑπὸ τινων μάτην καινίζεσθαι, οὕτως ἔφη· «Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει· ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κωλύόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν.
- 8.20.2 ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον· ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως». ἱκανὴ μὲν οὖν αὕτη ἡ φωνὴ τοῦ μακαρίου Παύλου πρὸς ἔλεγχον τῶν οὕτως βιούντων καὶ σεμνυνομένων <ὡς> δικαίων, <καὶ> εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι καὶ τοῦτο αἵρεσις.
- 8.20.3 Εἰ δὲ καὶ ἕτεραί τινες αἵρέσεις ὠνομάζοντο, <οἷον> Καϊνῶν, Ὀφιτῶν ἢ Νοαχιτῶν καὶ ἑτέρων τοιούτων, οὐκ (ἂν) ἀγκαῖον ἡγῆμαι <καὶ> τὰ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενα [ἢ γινόμενα] ἐκθέσθαι, ἱ(ν)α μὴ κἂν [ἐν] <διὰ> τοῦτο τινος αὐτοὺς [ἢ] λόγου ἀξίους ἡγῶνται.
- 8.20.4 ἀλλ' ἐπεὶ καὶ τὰ περὶ τούτων αὐτάρκη δοκεῖ <ἡμῖν> εἶναι, παρέλθωμεν ἐπὶ τὴν πᾶσι τῶν κακῶν αἰτίαν <γενομένην> αἵρεσι <ν> Νοητιανῶν, <ὅπως> τὴν τε ρίζαν αὐτῆς ἀναπτύξαντες καὶ τὸν ἐνδ <ομ> υχοῦντα ἰὸν εἰ <σ> φανερόν <ἀγαγόντες καὶ δι>

ελέγξαντες, παύσωμεν τῆς τοιαύτης πλάνης τοὺς ἀπαγομένους ὑπὸ πνεύματος βιαίου δίκην χειμ(άρ)ρ(ου). <ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ> Θ <Τ> ἄδε ἔνεστιν ἐν τῇ ἐννάτῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἵρέσεων ἐλέγχου· Τίς ἡ Νοητοῦ βλάσφημος ἀφροσύνη, καὶ ὅτι <τοῖς> δόγμασιν Ἑρακλείτου τοῦ σκοτεινοῦ προσέσχεν, οὐ τοῖς Χριστοῦ.

- 9.3 Καὶ πῶς Κάλλιστος, μίξας τὴν Κλεομένους, μαθητοῦ <τοῦ> Νοητοῦ, καὶ <τὴν> Θεοδότου αἵρεσιν, ἑτέραν καινότεραν αἵρεσιν συνεστήσ <ατ> ο, καὶ τίς ὁ τούτου βίος. Τίς ἡ καινὴ ἐπιδημία τοῦ ξένου δαίμονος Ἠλχασαΐ, καὶ ὅτι <ἐστὶ> σκέπη τῶν ιδίων σφαλμάτων τὸ δοκεῖν προσέχειν <τῷ> νόμῳ, τῷ δὲ ὄντι γνωστικοῖς δόγμασιν ἢ καὶ ἀστρολογικοῖς καὶ μαγείαις πρόσκειται.
- 9.5 Τίνα τὰ <παρὰ> Ἰουδαίοις ἔθῃ, καὶ πόσαι τούτων διαφοραί. Πολλοῦ τοίνυν τοῦ κατὰ πασῶν αἵρέσεων γενομένου ἡμῖν ἀγῶνος, μηθέν γε ἀνεξέλεγκτον καταλιποῦσι, περιλείπεται νῦν ὁ μέγιστος ἀγὼν, ἐκδιηγῆσασθαι καὶ διελ <ἐ> γχει τὰς ἐφ' ἡμῖν ἐπαναστάσας αἵρέσεις, δι' ὧν τινες ἀμαθεῖς καὶ τολμηροὶ διασκεδαν <ν> ὑεῖν ἐπεχείρησαν τὴν ἐκκλησίαν, μέγιστον τάραχον κατὰ πάντα τὸν κόσμον [ἐν] πᾶσι <τ> οἷς πιστοῖς ἐμβάλλοντες.
- 9.6.1 δοκεῖ γοῦν ἐπὶ τὴν ἀρχηγὸν τῶν κακῶν γενομένην γνώμην ὀρμήσαντας διελέγχει τίνες αἱ ταύτης ἀρχαί, ὅπως εὖ(γν)ωστοὶ αἱ ἐκφυάδες αὐτῆς ἅπασιν γενόμεναι καταφρονηθῶσι. Γεγένηται τις ὀνόματι Νοητός, τῷ γένει <ῶν> (Σ)μυρναῖος· οὗτος εἰσηγήσατο αἵρεσιν ἐκ τῶν Ἑρακλείτου δογμ(ά)των.
- 9.7.1 οὗ διάκονος καὶ μαθητῆς γίνεται Ἐπίγονός τις τοῦνομα, ὃς τῇ Ῥώμῃ ἐπιδημήσας ἐπέσπειρε τὴν ἄθεον γνώμην. ὧ μαθητεύσας Κλεομένης, καὶ βίῳ καὶ τρόπῳ <ῶν> ἀλλότριος τῆς ἐκκλησίας, ἐκράτυνε τὸ δόγμα, κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Ζεφυρίνου διέπειν νομίζοντος τὴν ἐκκλησίαν, ἀνδρὸς ιδιώτου καὶ αἰσχροκερδοῦς.
- 9.7.2 <ὁς> τῷ κέρδει προσφερομένῳ πειθόμενος συνεχώρει τοῖς προσιούσι τῷ Κλεομένει μαθητεύεσθαι, καὶ αὐτὸς ὑποσυρόμενος τῷ χρόνῳ ἐπὶ ταῦτα ὥρμη <σα> το, συμβούλου καὶ συναγωνιστοῦ τῶν κακῶν ὄντος αὐτῷ Καλλίστου—οὗ τὸν βίον καὶ τὴν ἐφευρεθεῖσαν αἵρεσιν μετ' οὐ πολὺ ἐκθήσομαι.
- 9.7.3 —τούτων <οὗν> κατὰ διαδοχὴν διέμεινε τὸ διδασκαλεῖον κρατυνόμενον καὶ ἐπαυξὼν διὰ τὸ συναίρεσθαι αὐτοῖς τὸν Ζεφυρίνον καὶ τὸν Κάλλιστον, καίτοι ἡμῶν μηδέποτε <αὐτοῖς> συγχωρησάντων, ἀλλὰ πλειστάκις ἀντικαθεστῶτων πρὸς αὐτοὺς καὶ διελεγχάντων καὶ ἄκοντας βιασαμένων τὴν ἀλήθειαν ὁμολογεῖν· οἱ πρὸς μὲν ὥραν αἰδούμενοι καὶ ὑπὸ τῆς ἀληθείας συναγόμενοι ὡμολόγουν <αὐτὴν> , μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐπὶ τὸν αὐτὸν βόρβορον ἀνεκυλίωντο. Ἀλλ' ἐπεὶ τῆς γενεαλογίας αὐτῶν τὴν διαδοχὴν ἐπεδείξαμεν, δοκεῖ λοιπὸν καὶ τῶν δογμάτων <αὐτῶν> τὴν κακοδιδασκαλίαν ἐκθέσθαι, πρότερον <μὲν> τὰ Ἑρακλείτῳ τῷ σκοτεινῷ δόξαντα παραθεμένους, ἔπει <τα δὲ> καὶ τὰ τούτων Ἑρακλείτεια μέρη ὄντα φανερῶσαν <τας>.
- 9.8.1 οἷς οὐκ> ἐντυχόντες οἱ νῦν προστάται τῆς αἵρέσεως οὐκ ἴσασι ὄντα τοῦ σκοτεινοῦ, νομίζοντες εἶναι Χριστοῦ· οἷς <δ'> εἰ ἐνέτυχον, κἂν οὕτω δυσωπηθέντες <ἐ> παύσαντ' ἂν τῆς ἀθέου δυσφημίας.
- 9.8.2 ἀλλ' εἰ καὶ πρότερον ἔκκειται ὑφ' ἡμῶν ἐν τοῖς Φιλοσοφο <υ> μένοις ἡ δόξα Ἑρακλείτου, ἀλλὰ γε δοκεῖ προσαν <τι> παραθεῖναι καὶ νῦν, ὅπως διὰ τοῦ ἐγγίονος ἐλέγχου φανερώς διδασκῶσιν οἱ τοῦ <Νοη> τοῦ, <ἐαυτοῦς> νομίζοντες Χριστοῦ εἶναι μαθητάς, οὐκ ὄντας <δέ> , ἀλλὰ τοῦ σκοτεινοῦ. Ἡράκλειτος μὲν οὗν φησιν εἶναι τὸ πᾶν διαιρετὸν ἀδιαίρετον, γενητὸν ἀγένητον, θνητὸν ἀθάνατον, λόγον αἰῶνα, πατέρα υἱόν, θεὸν δίκαιον· «οὐκ ἐμοῦ ἀλλὰ τοῦ λόγου ἀκούσαντας ὁμολογεῖν σοφὸν ἐστὶν ἐν πάντα εἶναι», ὁ Ἡράκλειτός φησι.

- 9.9.2 καὶ ὅτι τοῦτο οὐκ ἴσασι πάντες οὐδὲ ὁμολογοῦσιν, ἐπιμέμφεται ὧδέ πως· «οὐ ξυνιαῖσιν ὅκως διαφερόμενον ἐωυτῷ ὁμολογέει· παλίντροπος ἀρμονίῃ, ὅκωσπερ τόξου καὶ λύρης».
- 9.9.3 ὅτι δὲ λόγος ἐστὶν αἰὶ τὸ πᾶν καὶ διὰ παντὸς ὦν, οὕτως λέγει· «τοῦ δὲ λόγου τοῦδ' ἐόντος αἰὶ <ᾰ> ξ <ύν> ετοι γίνονται ἄνθρωποι, καὶ πρόσθεν ἢ ἀκοῦσαι καὶ ἀκούσαντες τὸ πρῶτον· γινομένων γὰρ πάντων κατὰ τὸν λόγον τόνδε ἀπείροισιν εἰκάσι πειρώμενοι καὶ ἐπέων καὶ ἔργων τοιούτων, ὅκοῖα ἐγὼ διηγεῖμαι διαιρέων <ἕκαστον> κατὰ φύσιν καὶ φράζων ὅκως ἔχει».
- 9.9.4 ὅτι δὲ ἐστὶ παῖς τὸ πᾶν καὶ δι' αἰῶνος αἰώνιος βασιλεὺς τῶν ὅλων, οὕτως λέγει· «αἰὼν παῖς ἐστὶ παίζων, πεσσεύων· παιδὸς ἢ βασιληΐῃ». ὅτι δὲ ἐστὶν ὁ πατήρ πάντων τῶν γεγονότων γεννητὸς ἀγέννητος, κτίσις δημιουργός, ἐκείνου λέγοντος ἀκούομεν· «πόλεμος πάντων μὲν πατήρ ἐστι, πάντων δὲ βασιλεὺς, καὶ τοὺς μὲν θεοὺς ἔδειξε, τοὺς δὲ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν δούλους ἐποίησε, τοὺς δὲ ἐλευθέρους».
- 9.9.5 ὅ(τ)ι δὲ ἐστὶν < * > «ἀρμονίῃ, ὅκωσπερ τόξου καὶ λύρης». ὅτι δὲ ἐ(στιν) ἀφανὴς [ὁ] ἀόρατος ἄγνωστος ἀνθρώποις, ἐν τούτοις λέγει· «ἀρμονίῃ ἀφανὴς φανερῆς κρείττων»· ἐπαινεῖ <γάρ> καὶ προθαυμάζει πρὸ τοῦ γινωσκομένου τὸ ἄγνωστον καὶ ἀόρατον αὐτοῦ τῆς δυνάμεως, ὅτι δὲ ἐστὶν ὁρατὸς ἀνθρώποις, καὶ οὐκ ἀνεξεύρετος, ἐν τούτοις λέγει· «ὅσων ὄψις ἀκοή μάθησις, ταῦτα», φησί <ν> , «ἐγὼ προτιμέω», τουτέστι τὰ ὁρατὰ τῶν ἀοράτων. <ταὐτὸ δὲ καὶ> ἀπὸ τῶν τοιούτων αὐτοῦ λόγων κατανοεῖν ῥάδιον· «ἐξηπάτηνται», φησὶν, «οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν φανερῶν παραπλησίως Ὀμήρῳ, ὃς ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων σοφώτερος πάντων· ἐκεῖνόν τε γὰρ παῖδες φθεῖρας κατακτείνοντες ἐξηπάτησαν εἰπόντες· ὅσα εἶδομεν καὶ ἐλάβομεν, ταῦτα ἀπολείπομεν, ὅσα δὲ οὔτε εἶδομεν οὔτ' ἐλάβομεν, ταῦτα φέρομεν».
- 9.10.1 Οὕτως <οῦν> Ἡράκλειτος ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τίθεται καὶ τιμᾷ τὰ ἐμφανῆ τοῖς ἀφανέσιν, ὥς ἔν τι τὸ ἐμφανὲς καὶ τὸ ἀφανὲς ὁμολογουμένως ὑπάρχον· <ἔσ> τι γάρ, φησὶν, «ἀρμονίῃ [ἢ] ἀφανὴς φανερῆς κρείττων», καὶ <αὔ>· «ὅσων ὄψις ἀκοή μάθησις»—τουτέστι τὰ ὄργανα—, «ταῦτα», φησὶν, «ἐγὼ προτιμέω», οὐ τὰ ἀφανῆ προτιμήσας.
- 9.10.2 τοιγαροῦν οὐδὲ σκότος οὐδὲ φῶς, οὐδὲ πονηρὸν οὐδὲ ἀγαθὸν ἕτερόν φησιν εἶναι ὁ Ἡράκλειτος, ἀλλὰ ἓν καὶ τὸ αὐτό. ἐπιτιμᾷ γοῦν Ἡσιόδῳ, ὅτι ἡμέραν καὶ νύκτα <οὐκ> οἶδεν· ἡμέρα γάρ, φησί, καὶ νύξ ἐστὶν ἓν, λέγων ὧδέ πως· «διδάσκαλος δὲ πλείστων Ἡσιόδος τοῦτον ἐπίστανται πλεῖστα εἰδέναι, ὅστις ἡμέρην καὶ εὐφρόνην οὐκ ἐγίνωσκεν· ἔστι γὰρ ἓν».
- 9.10.3 καὶ ἀγαθὸν <δὲ> καὶ κακὸν <ἐν φησιν εἶναι>· «οἱ γοῦν ἰατροί», φησὶν ὁ Ἡράκλειτος, «τέμνοντες, καίοντες»— <τουτέστι> πάντῃ βασανίζοντες κακῶς τοὺς ἀρρωστοῦντας—, «ἐπαιτιῶνται μηδὲν ἄξιον μισθὸν λαμβάνειν»—παρὰ τῶν ἀρρωστούντων—, «ταῦτα ἐργαζόμενοι, τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰς νόσους».
- 9.10.4 καὶ εὐθὺ δέ, φησὶν, καὶ στρεβλὸν <ἐν καὶ> τὸ αὐτό ἐστι· «γνάφων», φησὶν, «ὁδὸς εὐθεΐα καὶ σκολιή»— <τουτέστιν> ἢ τοῦ ὀργάνου τοῦ καλουμένου κοχλίου ἐν τῷ γναφείῳ περιστροφή εὐθεΐα καὶ σκολιή· ἄνω γὰρ ὁμοῦ καὶ κύκλῳ περιέ <ρ> χεται—«μία ἐστί», φησί, «καὶ ἡ αὐτή». καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ἓν ἐστὶ, <φησί> καὶ τὸ αὐτό· «ὁδός», <φησὶν>· «ἄνω κάτω μία καὶ ὡυτή».
- 9.10.5 καὶ τὸ μιαρόν φησιν καὶ τὸ καθαρὸν ἓν καὶ ταὐτὸ εἶναι, καὶ τὸ πότιμον καὶ τὸ ἄποτον ἓν καὶ τὸ αὐτό [εἶναι]· «θάλασσα», φησὶν, «ὔδωρ καθαρώτατον καὶ μιαρώτατον· ἰχθύσι μὲν πότιμον καὶ σωτήριον, ἀνθρώποις δὲ ἄποτον καὶ ὀλέθριον». Λέγει δὲ ὁμολογουμένως <καὶ> τὸ ἀθάνατον εἶναι θνητὸν καὶ τὸ θνητὸν ἀθάνατον διὰ τῶν τοιούτων λόγων· «ἀθάνατοι θνητοί, θνητοὶ ἀθάνατοι· ζῶντες τὸν ἐκείνων θάνατον, τὸν δὲ ἐκείνων βίον τεθνεῶτες».

9.10.6

λέγει δὲ καὶ σαρκὸς ἀνάστασιν, ταύτης <τῆς> φανεῖς, ἐν ᾗ γεγενήμεθα, καὶ τὸν θεὸν οἶδε ταύτης τῆς ἀναστάσεως αἴτιον <εἶναι> , οὕτως λέγων· «ἐνθα δ' ἐόντι ἐπανίστασθαι καὶ φύλακας γίνεσθαι ἐγερτὶ ζώντων καὶ νεκρῶν».

9.10.7 λέγει δὲ καὶ <τὴν> τοῦ κόσμου κρίσιν καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ διὰ πυρὸς γίνεσθαι· «πάντα» γάρ, φησί, «τὸ πῦρ ἐπελθὼν κρινεῖ καὶ καταλήψεται». λέγει δὲ καὶ φρόνιμον τοῦτο εἶναι τὸ πῦρ καὶ τῆς διοικήσεως τῶν ὅλων αἴτιον, λέγων οὕτως· «τάδε πάντα οἰακίζει»—τουτέστι κατευθύνει—«κεραυνός», κεραυνὸν τὸ πῦρ λέγων τὸ αἰώνιον. καλεῖ δὲ αὐτὸ «χρησιμοσύνην καὶ κόρον»· χρησιμοσύνη δὲ ἐστὶν ἡ διακόσμησις κατ' αὐτόν, ἡ δὲ ἐκπύρωσις κόρος.

9.10.8 ἐν δὲ τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ πάντα ὁμοῦ τὸν ἴδιον νοῦ(ν) ἐξέθετο, ἅμα δὲ καὶ τὸν τῆς Νοητοῦ αἰρέσεως, <ὄν> δι' ὀλίγων ἐπέδειξα οὐκ ὄντα Χριστοῦ ἀλλὰ Ἡρακλείτου μαθητὴν. τὸν γὰρ ποιητὸν κόσμον αὐτὸν δημιουργὸν καὶ ποιητὴν ἑαυτοῦ γινόμενον οὕ(ω) (λ)έγει· «ὁ θεὸς ἡμέρη εὐφρόνη, χειμῶν θέρος, πόλεμος εἰρήνη, κόρος λιμός»—τάναντία <γὰρ> ἅπαντα, οὗτος ὁ νοῦς — «ἀλλοιοῦται δὲ ὅκωσπερ <πῦρ> , <ὄ> ὁκόταν συμμιγῇ θυώμασιν, ὀνομάζεται καθ' ἡδονὴν ἐκάστου». Φανερόν δὴ πᾶσι <γίνεται> τοὺς <ἄ> νοήτους Νοητοῦ διαδόχους καὶ τῆς αἰρέσεως προστάτας, εἰ καὶ Ἡρακλείτου λέγοις ἂν αὐτοὺς μὴ γεγονέναι ἀκροατάς, ἀλλὰ γε τὰ Νοητῶ δόξαντα αἰρουμένους ἀναφανδὸν ταῦτά ὁμολογεῖν.

9.10.9 λέγουσι γὰρ οὕτως· ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν θεὸν εἶναι <τὸν> πάντων δημιουργὸν καὶ <τὸν> πατέρα, εὐδοκήσαντα μὲν πεφηνέναι τοῖς ἀρχῆθεν δικαίοις, ὄντα <δὲ> ἀόρατον.

9.10.10 ὅτε μὲν γὰρ οὐχ ὁράται, ἐστὶν ἀόρατος, <ὅτε δὲ ὁράται, ὁρατός· καὶ> ἀχώρητος μὲν ὅτε μὴ χωρεῖσθαι θέλει, χωρητὸς δὲ ὅτε χωρεῖται· οὕτως <δὲ καὶ> κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον <ἐστὶν> ἀκράτητος καὶ κρατητός, ἀγέν <ν> ητος <καὶ γεννητός> , ἀθάνατος καὶ θνητός. πῶς <οὖν> οὐχ Ἡρακλείτου οἱ τοιοῦτοι δειχθήσονται μαθηταί; μὴ <αὐ> τῇ δὴ τῇ λέξει, <ὶ> δία <δὲ> φθάσας ἐφιλοσόφησεν ὁ σκοτεινός; Ὅτι δὲ καὶ τὸν αὐτὸν υἱὸν εἶναι λέγει καὶ πατέρα, οὐδεὶς ἀγνοεῖ· λέγει γὰρ οὕτως· ὅτε μὲν οὖν μὴ <γε> γέννητο ὁ πατήρ, δικαίως πατὴρ προσηγόρευτο· ὅτε δὲ ἠυδόκησε γένεσιν <ἐκ παρθένου> ὑπομεῖναι, γεν <ν> (η)θεὶς ὁ <πατήρ> υἱὸς ἐγένετο αὐτὸς ἑαυτοῦ, οὐχ ἑτέρου.

9.10.11 οὕτως γοῦν δοκεῖ μοναρχίαν συνιστᾶν, ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φάσκων ὑπάρχειν πατέρα καὶ υἱόν, γινόμενον οὐχ ἕτερον ἐξ ἑτέρου, ἀλλ' αὐτὸν ἐξ ἑαυτοῦ· ὀνόματι μὲν πατέρα καὶ υἱὸν καλούμενον κατὰ χρόνων τροπὴν, ἓνα δὲ <ὄντα. καὶ> τοῦτον εἶναι τὸν φανέντα, καὶ γένεσιν ἐκ παρθένου ὑπομείναντα, καὶ ἐν ἀνθρώπο(ις) ἀνθρωπον ἀναστραφέντα· υἱὸν μὲν <γὰρ> ἑαυτὸν τοῖς ὁρώσιν ὁμολογοῦντα διὰ τὴν γενομένην γένεσιν, πατέρα δὲ <ὄντα> [εἶναι] καὶ τοῖς χωροῦσιν (μ)ὴ ἀποκρύψαντα.

9.10.12 <καὶ> τοῦτον <εἶναι τὸν> πάθει <προσελθόντα καὶ> ζύλῳ προσπαγ(έ)ντα καὶ ἑαυτῷ τὸ πνεῦμα παραδόντα· <τὸν> ἀποθανόντα καὶ μὴ ἀποθανόντα καὶ ἑαυτὸν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσαντα· τὸν ἐν μνημείῳ ταφέντα καὶ λόγχῃ τρωθέντα καὶ ἥλοις καταπαγέντα. τοῦτον <οὖν> τὸν τῶν ὅλων θεὸν καὶ πατέρα <υἱὸν> εἶναι λέγει Κλεομένης καὶ ὁ τούτου χορός, Ἡρακλείτειον σκότος ἐπείσασοντες πολλοῖς. Ταύτην τὴν αἴρεσιν ἐκράτουν Κάλλιστας, ἀνὴρ ἐν κακίᾳ πανοῦργος καὶ ποικίλος πρὸς πλάνην, θηρώμενος τὸν τῆς ἐπισκοπῆς θρόνον.

9.11.1 <ὁς> τὸν Ζεφυρίνον, ἄνδρα ιδιώτην καὶ ἀγράμματον καὶ ἄπειρον τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὄρων —ὄν πείθων δόμασι καὶ ἀπαιτήσεσιν ἀπειρημέναις ἤγεν εἰς ὃ <ἐ> βούλετο, ὄντα δωρολήπτην καὶ φιλάργυρον—, ἔπειθεν αἰεὶ στάσεις ἐμβάλ <λ> εἰν ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελφῶν, αὐτὸς τὰ ἀμφοτέρωθεν μέρη ὕστερον «κερκῶπων λόγοις» πρὸς ἑαυτοῦ φιλίαν κατασκευάζων· καὶ τοῖς μὲν <τὴν> ἀλήθειαν [λέγων ὅμοια] φρονοῦσι ποτὲ κατ' ἰδίαν <λέγων> τὰ ὅμοια φρονεῖν ἡπάτα <αὐτούς> , πάλιν δ' αὖ τοῖς τὰ Σαβελλίου <φρονοῦσιν> ὁμοίως. ὄν καὶ αὐτὸν

ἐξέστησε, δυνάμενον κατορθοῦν· ἐν <μὲν> γὰρ τῷ ὑφ' ἡμῶν παραινέσθαι οὐκ ἐσκληρύνετο, ἡνίκα δὲ σὺν τῷ Καλλίστῳ ἐμόναζεν, ὑπ' αὐτοῦ ἀνεσεῖετο πρὸς τὸ δόγμα τοῦ Κλεομένου ρέπειν, φάσκοντος τὰ ὅμοια φρονεῖν.

9.11.2 ὁ δὲ τότε μὲν τὴν πανουργίαν αὐτοῦ οὐκ ἐνόει, αὐθις δὲ ἔγνω, ὡς διηγήσομαι μετ' οὐ πολὺ. Αὐτὸν δὲ τὸν Ζεφυρίνον παράγων ἔπειθε δημοσίᾳ <ποτὲ μὲν> λέγειν· «ἐγὼ οἶδα ἓνα θεὸν Χριστὸν Ἰησοῦν, καὶ πλὴν αὐτοῦ ἕτερον οὐδένα γεν <ν> ἡτὸν καὶ παθητόν», ποτὲ δὲ λέγειν· «οὐχ ὁ πατὴρ ἀπέθανεν, ἀλλὰ ὁ υἱός», οὕτως <τε> ἄπαυστον τὴν στάσιν ἐν τῷ λαῷ διετήρησεν.

9.11.3 οὗ τὰ νοήματα γνόντες ἡμεῖς οὐ συνεχωροῦμεν <αὐτῷ, ἀλλὰ δι> ἐλέγχοντες καὶ ἀντικαθιστάμενοι <πρὸς αὐτὸν ἀντηγωνιζόμεθα> ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. ὃς <δὲ> εἰς ἀπόνοιαν χωρῶν διὰ τὸ πάντας αὐτοῦ τῇ ὑποκρίσει συντρέχειν, ἡμᾶς δὲ οὐ, ἀπεκάλει ἡμᾶς διθέους, ἐξεμῶν παρὰ βίαν τὸν ἐνδομυχοῦντα αὐτῷ ἰόν. Τούτου <οὖν> τὸν βίον δοκεῖ ἡμῖν, ἀγαπητοί, ἐκθέσθαι, ἐπεὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡμῖν ἐγεγόνει, ὅπως διὰ τοῦ φανῆναι τοῦ τοιούτου τὴν ἀναστροφὴν εὐεπίγνωστος καὶ γελοία τοῖς νοῦν ἔχουσιν εὐθύς γένηται ἢ διὰ τούτου ἐπικεχειρημένη αἴρεσις.

9.11.4 οὗτος ἐμαρτύρησεν ἐπὶ Φουσκιανοῦ ἐπάρχου ὄντος <τῆς> Ῥώμης, ὁ δὲ τρόπος τῆς αὐτοῦ μαρτυρίας τοιόσδε ἦν. Οἰκέτης ἐτύγχανε Καρποφόρου τινός, ἀνδρὸς πιστοῦ ὄντος ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας.

9.12.1 τούτῳ ὁ Καρποφόρος, ἅτε δὴ ὡς πιστῷ, χρήμα οὐκ ὀλίγον κατεπίστευσεν, ἐπαγγειλάμενος κέρδος προσοίσειν ἐκ πραγματείας τραπεζιτικῆς ὃς λαβὼν τράπεζαν ἐπεχείρησεν ἐν τῇ λεγομένῃ Πισκίνῃ πουπλικῇ. ὧ οὐκ ὀλίγαι παραθῆκαι τῷ χρόνῳ ἐπίστεύθησαν ὑπὸ χρηρῶν καὶ ἀδελφῶν προσχήματι τοῦ Καρποφόρου· ὁ δὲ ἐξαφανίσας τὰ πάντα ἠπόρει. οὗ ταῦτα πράξαντος οὐκ ἔλιπεν ὃς ἀπαγγείλῃ τῷ Καρποφόρῳ, ὁ δὲ ἔφη ἀπαιτ <ήσ> εἰν λόγους παρ' αὐτοῦ.

9.12.2 ταῦτα <δὲ> συνιδὼν ὁ Κάλλιστος καὶ τὸν παρὰ τοῦ δεσπότης κίνδυνον ὑφορώμενος, ἀπέδρα τὴν φυγὴν κατὰ θάλασσαν ποιοῦμενος· ὃς εὐρὼν πλοῖον ἐν τῷ Πόρτῳ ἔτοιμον πρὸς ἀναγωγὴν, ὅποι <ἂν> ἐτύγχανε πλεόν ἀνέβ(η) πλευρόμενος. ἀλλ' οὐδὲ οὕτως λαθεῖν δεδύνηται· οὐ γὰρ ἔλιπεν ὃς ἀπαγγείλῃ τῷ Καρποφόρῳ τὸ γεγενημένον.

9.12.3 ὁ δὲ ἐπιστὰς(ς) κατὰ τὸν λιμένα ἐπειρᾶτο ἐπὶ τὸ πλοῖον ὀρμᾶν κατὰ <τὰ> μεμ(η)νυμένα· τοῦτο γὰρ ἦν ἐστὸς ἐν μέσῳ τῷ λιμένι. τοῦ δὲ πορθιμῶς βραδύνοντος, ἰδὼν πόρρωθεν ὁ Κάλλιστος τὸν δεσπότην, ὢν ἐν τῷ πλοίῳ καὶ γνοὺς ἑαυτὸν συνειληφθαι, ἠφείδῃσε τοῦ ζῆν καὶ ἔσχατα ταῦτα λογισάμενος <εἶναι> ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν.

9.12.4 οἱ δὲ ναῦται καταπηδήσαντες εἰς τὰ σκάφη ἄκοντα αὐτὸν ἀνείλοντο, τῶν δὴ ἀπὸ τῆς γῆς μεγάλα βοώντων, καὶ οὕτως τῷ δεσπότη παραδοθεὶς ἐπανήχθη εἰς τὴν Ῥώμην. ὃν ὁ δεσπότης εἰς πιστρῖνον κατέθετο. Χρόνου δὲ διελθόντος, ὡς συμβαίνει γίνεσθαι, προσελθόντες ἀδελφοὶ παρεκάλουν τὸν Καρποφόρον, ὅπως ἐξαγάγῃ τῆς κολάσεως τὸν δραπετήν, φάσκοντες αὐτὸν ὁμολογεῖν ἔχειν παρὰ τισι χρήμα ἀποκείμενα.

9.12.6 ὁ δὲ Καρποφόρος, ὡς εὐλαβής, τοῦ μὲν ἰδίου ἔλεγεν ἀφειδεῖν, τῶν δὲ παραθηκῶν φροντίζειν—πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἀπεκλαίοντο λέγοντες ὅτι τῷ αὐτοῦ προσχήματι ἐπίστευσαν τῷ Καλλίστῳ ἃ πεπιστεύκεισαν—, καὶ πεισθεὶς ἐκέλευσεν ἐξαγαγεῖν αὐτόν.

9.12.7 ὁ δὲ μηδὲν ἔχων ἀποδιδόναι, καὶ πάλιν ἀποδιδράσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὸ φρουρεῖσθαι, τέχνην θανάτου ἐπενόησε καὶ σαββάτῳ, σκηψάμενος ἀπιέναι ὡς ἐπὶ χρεώστας, ὥρμησεν ἐπὶ τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων συνηγμένην καὶ στὰς κατεστασίαζεν αὐτῶν. οἱ δὲ καταστασιασθέντες (ὑ)π' αὐτοῦ, ἐνυβρίσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐμφορήσαντες ἔσ(υ)ρον ἐπὶ τὸν Φουσκιανόν, ἔπαρχον ὄντα τῆς πόλεως.

- 9.12.8 ἀπεκρίναντο δὲ τάδε· Ῥωμαῖοι συνεχώρησαν ἡμῖν τοὺς πατρώους νόμους δημοσίᾳ ἀναγινώσκειν, οὗτος δὲ ἐπείσελθὼν ἐκώλυε καταστασιάζων ἡμῶν, φάσκων εἶναι Χριστιανός. τοῦ δὲ Φο <υ> σκιανοῦ πρὸ βήματος τυγχάνοντος καὶ τοῖς ὑπὸ <τῶν> Ἰουδαίων λεγομένοις κατὰ τοῦ Καλλίστου ἀγανακτοῦντος, οὐκ ἔλιπεν ὁ ἀπαγγέλλας τῷ Καρποφόρῳ τὰ πρᾶσσόμενα.
- 9.12.9 ὁ δὲ σπεύσας ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦ ἐπάρχου ἐβόα· δέομαι, κύριε Φουσκιανέ, μὴ σ <ὸ> αὐτῷ πιστεῦε· οὐ γάρ ἐστι Χριστιανός, ἀφορμὴν δὲ ζητεῖ θανάτου χρήματά μου πολλὰ ἀφανίσας, ὡς ἀποδείξω. τῶν δὲ Ἰουδαίων ὑποβολὴν τοῦτο νομισάντων, ὡς ζητούντος τοῦ Καρποφόρου ταύτῃ τῇ προφάσει ἐξελέσθαι αὐτόν, μᾶλλον ἐπιφθόνως κατεβόων τοῦ ἐπάρχου. ὁ δὲ κινηθεὶς ὑπ' αὐτῶν, μαστιγώσας αὐτὸν ἔδωκεν εἰς μέταλλον Σαρδονίας. Μετὰ χρόνον δέ, ἐτέρων ἐκεῖ ὄντων μαρτύρων, θελήσασα ἡ Μαρκία, οὕσα φιλόθεος παλ <λ> ακὴ Κομόδου, ἔργον τι ἀγαθὸν ἐργάσασθαι, προσκαλεσαμένη τὸν μακάριον Οὐίκτηρα, ὄντα ἐπίσκοπον τῆς ἐκκλησίας κατ' ἐκεῖνο καιροῦ, ἐπηρώτα <αὐτόν> τίνες εἶεν <οἱ> ἐν Σαρδονίᾳ μάρτυρες· ὁ δὲ πάντων ἀναδοὺς τὰ ὀνόματα τὸ τοῦ Καλλίστου οὐκ ἔδωκεν, εἰδὼς τὰ <τε> τολμημένα παρ' αὐτοῦ.
- 9.12.11 τυχοῦσα οὖν τῆς ἀξιώσεως ἡ Μαρκία παρὰ τοῦ Κομόδου, δίδωσι τὴν ἀπολύσιμον ἐπιστολὴν Ἰακίνθῳ τινί, σπάδοντι <ὄντι> πρεσβυτέρῳ· ὃς λαβὼν διέπλευσεν εἰς τὴν Σαρδονίαν καὶ ἀποδοὺς τῷ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς χώρας ἐπιτροπεύοντι ἀπέλυσε τοὺς μάρτυρας πλὴν τοῦ Καλλίστου.
- 9.12.12 ὁ δὲ γονυπετῶν καὶ δακρύων ἰκέτευε καὶ αὐτὸς τυχεῖν ἀπολύσεως. δυσωπηθεὶς οὖν ὁ Ἰακίνθος ἀξιοῖ τὸν ἐπίτροπον <ἀπολῦσαι καὶ αὐτόν>, φάσκων θρέψας εἶναι Μαρκίας <καὶ> τασσόμεν(ο)ς αὐτῷ τὸ ἀκίνδυνον· ὁ δὲ πεισ(θ)εὶς ἀπέλυσε καὶ τὸν Κάλλιστον.
- 9.12.13 οὗ παραγενομένου ὁ Οὐίκτηρ πάννῃ ἤχθητο ἐπὶ τῷ γεγονότι, ἀλλ' ἐπεὶ εὐσπλαγχνος ἦν, ἡσύχαζε· φυλασσόμενος δὲ τὸν ὑπὸ πολλῶν ὄνειδον—οὐ γὰρ ἦν μακρὰν τὰ ὑπ' αὐτοῦ τετολμημένα—, ἔτι δὲ καὶ τοῦ Καρποφόρου ἀντιπίπ <τ> (ο)ντος, πέμπει αὐτόν καταμένειν ἐν Ἀνθείῳ, ὀρίσας αὐτῷ μηνιαῖόν τι εἰς τροφάς. Μεθ' οὗ κοίμησιν Ζεφυρίνος, <ὥς> σ(υ)ναράμεν(ον) αὐτόν <θ> ἔλων <ἔχειν> πρὸς τὴν κατάστασιν τοῦ κλήρου, ἐτίμησε <ν ἐπὶ> τῷ ἰδίῳ κακῷ, καὶ τούτου <χάριν> μεταγαγὼν ἀπὸ τοῦ Ἀνθείου εἰς τὸ κοιμητήριον κατέστησεν.
- 9.12.14 ὦ αἰεὶ συνὼν <ὁ Κάλλιστος> καί, καθὼς φθάσας προεῖπον, ὑποκρίσει αὐτόν θεραπεύων ἐξηφάνισε, μήτε κρῖναι τὰ λεγόμενα δυνάμενον, μήτε νοοῦντα τὴν τοῦ Καλλίστου ἐπιβουλήν, πάντα αὐτῷ πρὸς ἃ <αὐτὸς> ἤδετο ὁμιλοῦντος. Οὗτο <σ> μετὰ τὴν τοῦ Ζεφυρίνου τελευτὴν νομίζων τετυχηκέναι οὗ ἔθρηάτο, τὸν Σαβέλλιον ἀπέωσεν ὡς μὴ φρονοῦντα ὀρθῶς, δεδοικῶς ἐμὲ καὶ νομίζων οὕτω δύνασθαι ἀποτρίψασθαι τὴν πρὸς τῆς ἐκκλησίας <κατ' αὐτοῦ> κατηγορίαν ὡς [μὴ] ἀλλοτρίως φρονοῦν <τος>· ἦν οὖν γόης καὶ πανοῦργος καὶ ἐπὶ χρόνον συνήρπασε πολλούς.
- 9.12.16 ἔχων δὲ καὶ τὸν ἰὸν ἐγκείμενον ἐν τῇ καρδίᾳ <αὐτοῦ> καὶ εὐθέως μηδὲν φρονῶν, ἅμα δὲ καὶ αἰδούμενος <μὴ> τὰ ἀληθῆ λέγειν, διὰ τὸ δημοσίᾳ ἡμῖν ὀνειδίζοντα εἰπεῖν· «δίθεοί ἐστε», ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Σαβέλλiou συχνῶς κατηγορεῖσθαι ὡς παραβάντα τὴν πρώτην πίστιν, ἐφεῦρεν αἴρεσιν τοιάνδε, λέγων τὸν Λόγον αὐτόν εἶναι υἱόν, αὐτόν καὶ πατέρα, ὀνόματι μὲν <υἱὸν καὶ πατέρα> καλούμενον, ἐν δὲ ὃν <τα>, τὸ πνεῦμα ἀδιαίρετον· οὐ <γὰρ> ἄλλ <λ> ο <μὲν> εἶναι πατέρα, ἄλλο δὲ υἱόν, ἐν δὲ καὶ τὸ αὐτὸ <πνεῦμα> ὑπάρχειν.
- 9.12.17 καὶ τὰ πάντα γέμειν τοῦ θείου πνεύματος, τά τε ἄνω καὶ <τὰ> κάτω. καὶ εἶναι τὸ ἐν τῇ παρθένῳ σαρκωθὲν πνεῦμα οὐχ ἕτερον παρὰ τὸν πατέρα, ἀλλὰ ἐν καὶ τὸ αὐτό. καὶ τοῦτο εἶναι τὸ εἰρημένον· «οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοί;» τὸ μὲν γὰρ βλεπόμενον,

ὅπερ ἐστὶν ἄνθρωπος, τοῦτο εἶναι τὸν υἱόν, τ(ὸ) δὲ ἐν τῷ υἱῷ χωρηθὲν πνεῦμα, τοῦτ <ο> εἶναι τὸν πατέρα.

9.12.18 οὐ γάρ, φησὶν, ἐρῶ δύο θεούς, πατέρα καὶ υἱόν, ἀλλ' ἓνα· ὁ γὰρ ἐξ <ἐ> αὐτοῦ γενόμενος πατήρ, προσλαβόμενος τὴν σάρκα ἐθεοποίησεν <αὐτήν> ἐνώσας ἑαυτῷ καὶ ἐποίησεν ἓν, ὡς καλεῖσθαι πατέρα καὶ υἱὸν ἓνα θεόν. καὶ τοῦτο, ἐν ᾧ πρόσωπον, μὴ δύνασθαι εἶν(αι) δύο, καὶ οὕτως τὸν πατέρα συμπεπονθέναι τῷ υἱῷ.

9.12.19 οὐ γὰρ θέλει λέγειν τὸν πατέ(ρα) πεπονθέναι καὶ ἐν εἶναι πρόσωπον, <οὕτως νομίζων> ἐκφυγεῖν τὴν εἰς τὸν πατέρα βλασφημίαν ὁ ἀνόητος καὶ ποικίλος· ὁ <σ> ἄνω κάτω σχεδιάζων βλασφημίας, ἵνα μόνον κατὰ τὴν ἀλήθειαν λέγειν δοκῇ, ποτὲ μὲν εἰς τὸ Σαβελλίου δόγμα ἐμπίπτων, ποτὲ δὲ εἰς τὸ Θεοδότου οὐκ αἰδεῖται. Τοιαῦτα <οὖν> ὁ γόης τολμήσας συνεστήσατο διδασκαλεῖον, κατὰ τῆς ἐκκλησίας οὕτως διδάξας καὶ πρῶτος τὰ <σ> πρὸς τὰς ἡδονὰς <ἀμαρτίας> τοῖς ἀνθρώποις συγχωρεῖν ἐπενόησε, λέγων πᾶσιν <τοῖς> ὑπ' αὐτῷ ἀφίεσθαι <τὰς> ἀμαρτίας.

9.12.20 ὁ γὰρ παρ' ἐτέρῳ τινὶ συναγόμενος [καὶ λεγόμενος] Χριστιανός, εἴ τι ἂν ἀμάρτη, φησὶν, οὐ λογίζεται αὐτῷ ἡ ἀμαρτία, εἰ προσδράμοι τῇ τοῦ Καλλίστου σχολῇ.

9.12.21 οὗ τῷ ὄρω ἄρεσκόμενοι πολλοὶ <τὴν> συνείδησιν πεπηγότες, ἅμα τε καὶ <οἱ> ὑπὸ πολλῶν αἱρέσεων ἀποβληθέντες, τινὲς δὲ καὶ ἐπὶ καταγνώσει ἔκβλητοι τῆς ἐκκλησίας ὑφ' ἡμῶν γενόμενοι, προσχωρήσαντες αὐτῷ ἐπλήθυναν τὸ διδασκαλεῖον αὐτοῦ. Οὗτος ἐδογμάτισεν ὅπως, εἰ ἐπίσκοπ(ο)ς ἀμάρτοι τι, εἰ καὶ πρὸς θάνατον, μὴ δέη κατατίθεσθαι.

9.12.22 ἐπὶ τούτου <οὖν> ἤρξαντο ἐπίσκοποι καὶ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι δίγαμοι καὶ τρίγαμοι καθίστασθαι εἰς κλήρους. εἰ δὲ καὶ τις ἐν κλήρῳ ὢν γαμοίη, μένειν <δεῖν ἔφη> τὸν τοιοῦτον ἐν τῷ κλήρῳ ὡς μὴ ἡμαρτηκότα, ἐπὶ τ(οῦ)τῳ φάσκων εἰρησθαι τὸ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου ρηθέν· «σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην;» ἀλλὰ καὶ <τὴν> παραβολὴν τῶν ζιζανίων πρὸς τοῦτο ἔφη <λε> λέχθαι· «ἄφετε τὰ ζιζάνια συναύξειν τῷ σίτῳ», τουτέστιν <μένειν> ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοὺς ἀμαρτάνοντας.

9.12.23 ἀλλὰ καὶ τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε εἰς ὁμοίωμα <τῆς> ἐ(κ)κλησίας ἔφη γεγονέναι, ἐν ᾗ <ἦσαν> καὶ κύνες καὶ λύκοι καὶ κόρα(κ)ες (καὶ) πάντα τὰ καθαρὰ καὶ ἀκάθαρτα, οὕτω φάσκων δεῖν εἶναι <καὶ> ἐν <τῇ> ἐκκλησίᾳ. ὁμοίως <δὲ> καὶ ὅσα πρὸς τοῦτο δυνατὸς ἦν συνάγειν, οὕτως ἡρμήνευσεν. Οὗ οἱ ἀκροαταὶ ἡσθέντες τοῖς δόγμα <σι> διαμένουσιν ἐμπαίζοντες ἑαυτοῖς τε καὶ πολλοῖς.

9.12.24 ὦν τῷ διδασκαλείῳ συρρέουσιν ὄχλοι· διὸ καὶ πληθύνονται, γαυριώμενοι ἐπὶ ὄχλοις <συρρέουσι> διὰ τὰς ἡδονὰς, ἃς οὐ συνεχώρησεν ὁ Χριστός. οὗ καταφρονήσαντες οὐδὲν <α> ἀμαρτεῖν κωλύουσι, φάσκοντες αὐτὸν ἀφιέναι τοῖς εὐδοκοῦσι. καὶ γὰρ καὶ γυναιξὶν ἐπέτρεψεν, εἰ ἄνδρ(ο)ι εἶεν καὶ ἡλικία γε [τε] <εἰς ἄνδρα ἐκ> καί(ο) <ι> ντο, <αἱ> ἐν ἀξίᾳ, εἰ <τὴν> ἑαυτῶν ἀξίαν [ἦν] μὴ βούλοιντο καθαιρεῖν διὰ τοῦ νομίμως γαμηθῆναι, ἔχει <ν> ἓνα, ὃν ἂν αἰρήσωνται, σύγκοιτον, εἴτε οἰκέτην εἴτε ἐλεύθερον, καὶ τοῦτον κρίνειν ἀντὶ ἀνδρὸς <τὴν> μὴ νόμῳ γεγαμημένην.

9.12.25 ἔνθεν ἤρξα <ν> το ἐπιχειρεῖν <αἱ> πισταὶ λεγόμεναι ἀτοκίοις φαρμάκοις καὶ <τῷ> περιδεσμεῖσθαι πρὸς τὸ τὰ συλλαμβανόμενα καταβάλλειν, διὰ τὸ μήτε ἐκ δούλου βούλεσθαι ἔχειν τέκνον, μήτε ἐξ εὐτελοῦς, διὰ τὴν <αὐτῶν> εὐγένειαν καὶ ὑπέρογκον οὐσίαν. ὁρᾷτε εἰς ὅσῃν ἀσέβειαν ἐχώρησεν ὁ ἄνομος, μοιχείαν καὶ φόνον ἐν τῷ αὐτῷ διδάσκων. καὶ ἐπὶ τούτοις τοῖς τολμήμασιν ἑαυτοὺς οἱ ἀπηρυθριασμένοι καθολικὴν ἐκκλησίαν ἀποκαλεῖν ἐπιχειροῦσι, καὶ τινες νομίζοντες εὖ πράττειν συντρέχουσιν αὐτοῖς.

9.12.26

ἐπὶ τούτου <δὲ> πρώτως τετόλ(μ)ηται αὐτοῖς <καὶ τὸ> δεύτερον βάπτισμα. ταῦτα μὲν οὖν ὁ θαυμασιώτατος Κάλλιστος συνεστήσατο· οὗ διαμένει τὸ δι(δ)ασκαλεῖον, <μὴ> φυλάσσειν τὰ ἔθνη καὶ τὴν παράδοσιν, μὴ διακρίνουν τίσιν (δ)εῖ κοινωνεῖν, πᾶσιν <δὲ> ἀκρίτως προσφέρον τὴν κοινωνίαν. ἀφ' οὗ (καὶ) τὴν τοῦ ὀνόματος μετέσχον ἐπίκλησιν, <ὥς> καλεῖσθαι διὰ τὸν πρωτοστατήσαν <τα> τῶν τοι(ού)των ἔργων Κάλλιστον Καλλιστιανοί. Τούτου <οὖν> κατὰ πάντα τὸν κόσμον διηχηθείσης τῆς διδασκαλίας, ἐνιδὼν τὴν πραγματείαν ἀνὴρ δόλιος καὶ ἀπονοίας γέμων, Ἀλκιβιάδης τις καλούμενος, οἰκῶν ἐν Ἀπαμείᾳ τῆς Συρίας, γοργότερον ἑαυτὸν καὶ εὐφυέστερον ἐν κυβείαις κρίνας τοῦ Καλλίστου, ἐπῆλθε τῇ Ῥώμῃ φέρων βίβλον τινά, φάσκων ταύτην ἀπὸ Σηρῶν τῆς Παρθίας παρεληφέναι τινὰ ἄνδρα δίκαιον <ὀνόματι> Ἥλχασαί· ἣν παρέδωκέν τινι λεγομένῳ Σοβιάϊ, χρηματισθεῖσαν ὑπὸ ἀγγέλου.

9.13.2 οὗ τὸ <μὲν> ὕψος σχοίνων κδ'—ὃ γίνεται μίλια ρς'—, τὸ δὲ πλάτος αὐτοῦ σχοίνων δ', καὶ ἀπὸ ὤμου εἰς ὤμον σχοίνων ς' <—ὃ γίνεται μίλια εἰκοσιτέσσαρα—> . τὰ δὲ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἐπὶ μήκος <μὲν> σχοίνων γ' ἡμίσεως—ὃ γίνεται μίλια δεκατέσσαρα—, τὸ δὲ πλάτος σχοίνου ἑνὸς ἡμίσεως, τὸ δὲ ὕψος ἡμισχοίνου.

9.13.3 εἶναι δὲ σὺν αὐτῷ καὶ θήλειαν, ἥς τὰ μέτρα κατὰ τ(ὰ) προειρημένα εἶναι λέγει· καὶ τὸν μὲν ἄρσενά υἱὸν εἶναι τοῦ θεοῦ, τὴν δὲ θήλειαν καλεῖσθαι ἅγιον πνεῦμα. Ταῦτα <δὲ> τερατολογῶν νομίζει ταρασσέειν τοὺς μωροὺς λέγων τοῦτον εὐηγγελίσθαι τοῖς ἀνθρώποις καινὴν ἄφεσιν ἀμαρτιῶν ἔτει Τραϊανοῦ βασιλείας τρίτῳ.

9.13.4 καὶ <δεύτερον> βάπτισμα <δὲ> ὀρίζει—ὃ καὶ αὐτὸ διηγῆσομαι—, φάσκων τοὺς ἐν πάσῃ ἄσῃ <λ> γεῖα καὶ <ἐν παντί> μισμῶ καὶ ἀνομήματι ἐμφυρέντας, εἴ τις πιστ(ὸ)ς εἴη, ἐπὶ <σ> τρέψαντα καὶ τῇ(ς) βίβλου <ταύτησ> ἀκούσαντα καὶ πιστεύσαντα [ὀρίζει] <καὶ> βαπτίσματι <ἐκ δευτέρου προσελθόντα> λαμβάνειν ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. Ταῦτα δὲ ἐτόλμησε τεχνάσαι τὰ πανουργήματα ἀπὸ τοῦ προειρημένου δόγματος ἀφ(ο)ρμὴν λαβὼν, οὗ παρεστήσατο Κάλλιστος ἡδομένου(ς) γὰρ κατανοήσας πολλοὺς ἐπὶ <τῇ> τοιαύτῃ ἐπαγγελίᾳ, εὐ(κ)αίρως ἐνόμισεν <ἔχειν πρὸς τὸ ὅμοια> ἐπιχειρεῖν.

9.13.5 καὶ τούτῳ δὲ ἡμεῖς ἀντ(ιστά)ντες οὐκ εἰάσαμεν ἐπὶ πολὺ πλανηθῆναι πολλοὺς, ἐλέγξαντες εἶναι τοῦτο πνεύματος νόθου ἐνέργειαν καὶ ἐπίνοιαν πεφυσιωμένης καρδίας, καὶ τοῦτον λύκου δίκην ἐπεγηγερμένον <εἶναι> πλανωμένοις προβάτοις πολλοῖς, <ἃ> ἀποπλανῶν διεσκόρπισεν ὁ Κάλλιστος. Ἀλλ' ἐπεὶ ἡρξάμεθα <τὰ τοῦ Ἥλχασαί διηγῆσθαι> , καὶ τὰ τούτου δόγματα οὐ σιωπήσομεν, εἰς φανερόν τε ἀγαγόντες πρότερον τὸν <κατὰ τοῦτον> βίον καὶ δείξαντες τὴν νομιζομένην ἄσκησιν προσποιητὴν ὑπάρχουσαν, αὐθις <δὲ> καὶ τῶν ῥητῶν <αὐτοῦ τὰ> κεφάλαια παραθήσομαι, ἵνα τοῖς αὐτοῦ ἐγγράφοις ὁ ἐντυγχάνων ἐνατενίσας ἐπιγνοίῃ, τίς καὶ ὁποία εἴη ἡ τούτῳ τετολμημένη αἵρεσις.

9.14.1 Οὗτος <τὴν τοῦ> νόμου πολιτείαν προβάλλεται δελεάσματος δίκην, φάσκων δεῖν περιτέμνεσθαι καὶ κατὰ <τὸν> νόμον ζῆν τοὺς πεπιστευκότας. ἀποσπᾷ <δέ> τινὰ <καὶ ἐκ> τῶν προειρημένων αἰρέσεων· τὸν Χριστὸν γὰρ λέγει ἄνθρωπον <εἶναι καὶ> κοινῶς πᾶσι γεγονέναι· τοῦτον δὲ οὐ νῦν πρῶτον ἐκ παρθένου γεγεν <ν> ἦσθαι <θέλει> , ἀλλὰ καὶ πρότερον, καὶ αὐθις πολλάκις γεννηθέντα καὶ γεννώμενον πεφηνέναι καὶ φαίνεσθαι, ἀλλάσσοντα <σώματα κατὰ> γενέσεις καὶ μετενσωματούμενον, ἐκείνῳ τῷ Πυθαγορείῳ δόγματι χρώμενος. Τοσοῦτον δὲ πεφυσίωται, ὥς καὶ προγνωστικούς ἑαυτοὺς λέγειν, δηλον <ὅτι> μέτροις καὶ ἀριθμοῖς τῆς προειρημένης Πυθαγορείου τέχνης <ὥς> ἀφορμα <ἱ> ς χρωμένους.

9.14.2 οὗτοι καὶ μαθηματικοὶς καὶ ἀστρολογικοῖς καὶ μαγικοῖς προσέχουσιν ὥς ἀληθεῖς, κα(ὶ) τούτοις χρώμενοι ταρασσουσι τοὺς ἄφρονες, <ὥς> νομίζειν αὐτοὺς λόγου δυνατοῦ μετέχειν.

ἐπαιδὰς δὲ καὶ ἐπιλόγ(ου)ς τινὰς διδάσκουσι πρὸς τε κυνοδήκτους καὶ δαιμον(ι)ῶντας καὶ ἐτέραις νόσοις κατεχομένους ὧν οὐδὲ ταῦτα σιωπήσομεν.

- 9.14.3 ἱκανῶς οὖν τὰς ἀρχὰς αὐτῶν διηγησάμενος, τὰς τε αἰτίας τῶν τολμημάτων, παρελεύσομαι ἐ(π)ιδιηγησόμενος τὰ ἔγγραφα <αὐτῶν> , δι' ὧν εἴσονται οἱ ἐντυγχάνοντες τὸν τε λῆρον κ(α)ὶ τὰ ἄθεα αὐτῶν ἐπιχειρήματα. Τὸ μὲν οὖν <δεύτερον> βάπτισμα τοῖς ἀπ' αὐτ(οῦ) (γενομ)ένοις οὕτως παραδίδωσι, τοιάδε λέγων τοῖς ἀπατωμένοις· «εἴ τις οὖν, τέκνα, <ἐ> πλησίασεν οἰωδῆποτε ζῶω, ἢ ἄρρενί <τινι> , ἢ ἀδελφῇ, ἢ θυγατρὶ, ἢ ἐμοίχευσεν, ἢ ἐπόρνευσε, καὶ θέλει ἄφεσιν λαβεῖν τῶν ἁμαρτιῶν, ἀφ' οὗ ἂν ἀκούσῃ τῆς βίβλου ταύτης, βαπτισάσθω ἐκ δευτέρου ἐν ὀνόματι τοῦ μεγάλου καὶ ὑψίστου θεοῦ καὶ ἐν ὀνόματι <τοῦ> υἱοῦ αὐτοῦ, <τοῦ> μεγάλου βασιλέως, <καὶ> καθαρισάσθω καὶ ἀγνευσάτω.
- 9.15.2 καὶ <τότε> ἐπιμαρτυρησάσθω αὐτῷ τοὺς ἑπτὰ μάρτυρας, <τοὺς> γεγραμμένους ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ· <ἰδοὺ μαρτύρομαι> τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ πνεύμα <τα> τὰ ἅγια καὶ τοὺς ἀγγέλους τῆς προσευχῆς καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸ ἄλας καὶ τὴν γῆν'.» Ταῦτά <ἐστι> τὰ θαυμάσια μυστήρια τοῦ Ἡλχασαΐ, τὰ ἀπόρρητα καὶ μεγάλα, ἃ παραδίδωσι τοῖς ἀξίοις μαθηταῖς. οἷς οὐκ ἀρκεῖται ὁ ἄνομος, ἀλλ' «ἐπὶ δύο καὶ τριῶν μαρτύρων» ἐνσφραγίζει τὰ ἑαυτοῦ κακά, πάλιν οὕτως λέγων· «πάλιν λέγω, ὧ μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες [καὶ ψευδοπροφῆται], ἐὰν θέλητε ἐπιστρέψαι, ἵνα ἀφεθῇσονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι καὶ ὑμῖν εἰρήνη <ἔσται> καὶ μέρος μετὰ τῶν δικαίων, ἀφ' οὗ ἂν ἀκούσητε τῆς βίβλου ταύτης, [καὶ] βαπτίσθητε ἐκ δευτέρου σὺν τοῖς ἐνδύμασιν <ὕμῶν ἐν ὀνόματι τοῦ μεγάλου καὶ ὑψίστου θεοῦ> < * > ».
- 9.15.4 Ἄλλ' ἐπεὶ <δὴ καὶ> ἐπαιδαῖς τούτους εἵπομεν χρῆσθαι ἐπὶ τε κυνοδήκτων καὶ ἐτέρων, <ἐξ αὐτῶν> δείξομεν. λέγει γὰρ οὕτως· «ἂν τιν' οὖν ἄνδρα ἢ γυναῖκα ἢ νεώτερον ἢ νεωτέρα νύκτων (λυ)σσῶν καὶ μαινόμενος—ἐν ᾧ ἐστὶ πνεῦμα διαφθορᾶς—δάκη ἢ περι(σχ)ίση ἢ προσψάσῃ, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ δραμέτω σὺν παντὶ τῷ φορέματι <αὐτοῦ> καὶ καταβὰς εἰς ποταμὸν ἢ εἰς πηγὴν, ὅπου ἐὰν ᾗ τόπος βαθύς, βαπτισάσθω <σὺν> παντὶ τῷ φορέματι αὐτοῦ, καὶ προσευξάσθω τῷ μεγάλῳ καὶ ὑψίστῳ θεῷ ἐν καρδίᾳ πίστει.
- 9.15.5 καὶ τότε ἐπιμαρτυρησ(ά)σθω <αὐτῷ> τοὺς ἑπτὰ μάρτυρας, τοὺς γεγραμμένους ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ· ἰδοὺ μαρτύρομαι τὸν οὐρανὸν καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τὰ (πνεύμα)τα τὰ ἅγια καὶ τοὺς ἀγγέλους τῆς προσευχῆς καὶ τ(ὸ) ἔλαιον καὶ τὸ ἄλας καὶ τὴν γῆν.
- 9.15.6 τούτους τοὺς ἑπτὰ μάρτυρας μαρτύρομαι ὅτι οὐκέτι ἁμαρτήσω· οὐ μοιχεύσω, οὐ κλέψω, οὐκ ἀδικήσω, οὐ πλεονεκτήσω, οὐ μισήσω, οὐκ ἀθετήσω, οὐδὲ ἐν πᾶσι πονηροῖς εὐδοκήσω'. ταῦτα οὖν εἰπὼν βαπτισάσθω <πάλιν> σὺν παντὶ τῷ φορέματι αὐτοῦ ἐν ὀνόματι τοῦ μεγάλου καὶ ὑψίστου θεοῦ». <Καὶ> ἕτερα δὲ πλεῖστα φλυαρεῖ, ταῦτα καὶ ἐπὶ φθισικῶν ἐπιλέγειν διδάσκων, καὶ βαπτίζεσθαι ἐν ψυχρῷ τεσσαρακοντάκις ἐπὶ ἡμέρας ἑπτὰ, <καὶ> ὁμοίως καὶ ἐπὶ δαιμονώωντων.
- 9.16.1 ὧ σοφίας ἀμιμήτου καὶ ἐπαιδῶν δυνάμειος μεμεστωμένων· τίς <γὰρ> οὐκ ἐκπλαγῆσεται τῇ τοιαύτῃ καὶ τοσαύτῃ δυνάμει τῶν λόγων; Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ ἀστρολογικῇ πλάνῃ κεχρησθαι αὐτοὺς ἔφημεν, ἐξ αὐτῶν δείξομεν.
- 9.16.2 φησὶ γὰρ οὕτως· «εἰσὶν ἀστέρες πονηροὶ τῆς ἀσεβείας· τοῦτο νῦν ὑμῖν εἴρηται, εὐσεβεῖς καὶ μαθηταί· φυλάσσεσθε ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐξουσίας [ἀρχῆς] αὐτῶν, καὶ μὴ ποιεῖτε τὴν καταρχὴν τῶν ἔργων <ὕμῶν> ἐν ταῖς ἡμέραις <τῆς ἀρχῆς> αὐτῶν, καὶ μὴ βαπτίζετε ἄνδρα ἢ γυναῖκα ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἐξουσίας αὐτῶν. ὁπόταν <οὖν> διαπορεύηται <παρ> ἐξ αὐτοῦς ἡ σελήνη καὶ συνοδεύῃ αὐτοῖς, <τ> αὐτὴν τὴν ἡμέραν φυλάσσεσθε, ἕως οὗ ἐκπορεύεται ἀπ' αὐτῶν, καὶ τότε βαπτίζετε καὶ ἐνάρχεσθε ἐν πάσῃ ἀρχῇ τῶν ἔργων ὑμῶν.
- 9.16.3

ἔτι δὲ τιμήσατε τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου, ἐπειδὴ ἐστὶν ἡμέρα μί(α) ἐξ (α)υτῶν. ἀλλὰ καὶ τὴν τρίτην σαββάτου φυλάσσεσθε μὴ κατάρχεσθαι, ἐπειδὴ πάλιν πληρουμένων τριῶν ἐτῶν Τραϊανοῦ Καίσαρος, ἀφ’ ὅτε ὑπέταξε(ν) ἑαυτοῦ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ <σ> Πάρθου <σ> , [ὅτε ἐπληρώθη τρία ἔτη] ἀγγρίζε(τ)αι ὁ πόλεμος μεταξύ τῶν ἀγγέλων τῆς ἀσεβείας τῶν ἄρκτων· διὰ τοῦτο ταρασσονται πᾶσαι βασιλεῖαι τῆς ἀσεβείας».

9.17.1 Ταῦτα τοίνυν τ(ὰ) μεγ(ά)λα κ(α)ὶ ἀπόρρητα μυστήρια ἄλογον ἡγούμενος καταπατεῖσθαι ἢ εἰς πολλοὺς π(α)ραδίδοσθαι, συμβουλεύει ὡς πολυτελεῖς μαργαρίτας φυλάσσειν, οὕτω λέγων· «τοῦτον δὲ τὸν λόγον μὴ ἀναγινώσκετε πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ ταύτας τὰς ἐντολὰς φυλάξατε ἐπιμελῶς, ὅτι οὐ πάντες ἄνδρες πιστοὶ οὐδὲ πᾶσαι γυναῖκες ὀρθαί». Ταῦτα δὲ <τὰ μυστήρια> οὐδὲ Αἰγυπτίων σοφοὶ ἐν ἀδύτοις ἐχώρησαν, οὐδὲ ὁ σοφὸς Ἑλλήνων Πυθαγόρας ἐχώρησεν, <ὃς τοῦ Ἥλχασαῖ πρότερος ἦν>· εἰ γὰρ <τῷ ὄντι> τετυχέει κατ’ ἐκεῖνο καιροῦ <ὁ> Ἥλχασαῖ, τίς ἀνάγκη Πυθαγόραν ἢ Θαλῆν ἢ Σόλωνα ἢ τὸν σοφὸν Πλάτωνα ἢ καὶ τοὺς λοιποὺς Ἑλλήνων σοφοὺς μαθητεύειν Αἰγυπτίων ἱερεῦσιν, ἔχοντας τὴν τοιαύτην καὶ τοσαύτην σοφίαν παρὰ Ἀλκιβιάδῃ, [ἄ] τῷ θαυμασιωτάτῳ ἑρμηνεῖ τοῦ δυστήνου Ἥλχασαῖ; δοκεῖ τοίνυν ἱκανὰ εἶναι τὰ εἰρημένα πρὸς ἐπίγνωσι(ν) τῆς τούτων μανίας τοῖς ὑγιαίνοντα νοῦν κεκτημέ(ν)οις· διὸ πλείοσι ῥητοῖς <αὐτῶν> οὐκ ἔδοξε χρῆσθαι, οὔσι πλείστοις καὶ καταγελάστοις.

9.17.3 Ἄλλ’ ἐπεὶ μὴδὲ ταῦτα παρελείπομεν, τὰ ἐφ’ ἡμῶν ἐπεγηγεῖμένα, τά τε πρὸ ἡμῶν οὐκ ἐσιωπήσαμεν, δοκεῖ—ἴνα διὰ πάντων ὤμεν πεπορευμένοι μὴδὲν <τε> ἀνεκδιήγητον καταλείπωμεν—εἰπεῖν τίνα καὶ τῶν Ἰουδαίων <τὰ ἔθνη> καὶ τίνες αἱ ἐν τούτοις διαφοραί.

9.17.4 ἔτι γὰρ ταῦτα νομίζω περιλείπεσθαι· ἃ μὴδὲ αὐτὰ σιωπ(ή)σας, ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν τοῦ περὶ ἀληθείας λόγου χωρήσω, ὅπως μετὰ τὸν πολὺν ἀγῶνα τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων λόγου, ἐπὶ <τὸν> τῆς βασιλείας στέφανον ὀρμήσαντες, εὐ(σε)β(ῶ)ς τὰ ἀληθῆ πιστεύοντες μὴ ταρασσώμεθα. Ἰουδαίων μὲν ἀρχῆθεν ἐν ἧν ἔθος· εἰς γὰρ ὁ τούτοις δοθεὶς παρὰ θεοῦ διδάσκαλος Μωσῆς (κ)αὶ εἰς ὁ διὰ τούτου <δοθεὶς> νόμος, μία δὲ ἔρημος χώρα καὶ ἐν ὄρος τ(ὸ) Σιν(ᾱ)· εἰς γὰρ ὁ τούτοις νομοθετήσας θεός.

9.18.1 αὐθις δέ, διαβάντες τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν καὶ τὴν δορυκτῆτον γῆν κληρονομήσαντες, διαφόρως τὸν τοῦ θεοῦ νόμον διέσπασαν, ἄλλος ἄλλως ἐπινοῶν τὰ εἰρημένα, καὶ οὕτως διδασκάλους ἑαυτοῖς ἐπεγείραντες <καὶ> δόξας αἰρέσεων ἐφευρόντες εἰς μερισμὸν ἐχώρησαν. ὧν τὴν διαφορὰν ἐκθήσομαι· εἰ δὲ καὶ εἰς πλεῖστα μέρη διεσπάσθησαν τῷ μακρῷ χρόνῳ, ἀλλὰ γε τὰ κεφαλαιωδέστερα αὐτῶν ἐκθήσομαι, δι’ ὧν καὶ τὰ λοιπὰ οἱ φιλομαθεῖς εἴσονται εὐκόλως.

9.18.2 Τρία γὰρ παρ’ αὐτοῖς εἶδη διαιρεῖται, καὶ τοῦ μὲν αἰρετισταί εἰσι Φαρισαῖοι, τοῦ δὲ Σαδδουκαῖοι, τρίτοι δὲ Ἐσ <σ> ηνοί.

9.18.3 οὗτοι τὸν βίον σεμνότερον ἀσκοῦσι, φιλάλληλοι ὄντες καὶ ἐγκρατεῖς, πάσης τε ἐπιθυμίας ἔργον ἀποστρέφονται, ἀπεχθῶς καὶ πρὸς <τὸ> τὰ τοιαῦτα ἀκ(ο)ῦσαι ἔχοντες, γάμον τε ἀπαγορεύουσι. τοὺς δὲ ἄλλοτρίους παῖδας ἀναλαμβάνοντες τεκνοποιοῦνται καὶ πρὸς τὰ ἴδια ἦθη ἄγουσιν, οὕτως ἀνατρέφοντες καὶ ἔτι τοῖς μαθήμασι προβιάζοντες, οὐ τὸ γαμεῖν κωλύοντες, ἀλλ’ αὐτοὶ γάμου ἀπεχόμενοι. γυναῖκας δέ, εἰ καὶ τῇ αὐτῇ προαιρέσει βούλονται προσέχειν, οὐ προσδέχονται, κατὰ μὴδένα τρόπον γυναιξὶ πιστεύοντες. Καταφρονοῦσι δὲ πλούτου καὶ τὸ πρὸς τοὺς δεομένους κοινωνεῖν οὐκ ἀποστρέφο(ν)ται, ἀλλ’ οὐδέ τις παρ’ αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν ἕτερον πλουτεῖ.

9.19.1 ν(ό)μος γὰρ παρ’ αὐτοῖς τὸν προσιόντα τῇ αἰρέσει τὰ ὑπάρχοντα πωλοῦντα <τὰ χρήματα> τῷ κοινῷ προσφέρειν· ἃ ὑποδεχόμενος <ὁ> ἄρχων διανέμει ἅπασιν πρὸς τὰ δέοντα· οὕτως οὐδ(εἰ)ς ἐνδεὴς παρ’ αὐτοῖς.

- 9.19.2 ἐλαίῳ δὲ οὐ χρωῶνται, μολυσμὸν ἡγοῦμ(ενοι) τὸ ἀλ(εῖ)φεςθαι. χειροτονοῦνται δὲ οἱ ἐπιμεληταί, οἱ πάντων <τῶν> κοινῶ(ν) (φ)ρο(ντί)ζ(ο)ν(τες). πάντες δὲ αἰεὶ λευχειμονοῦσι. Μία δὲ αὐτῶν οὐκ ἔστι πόλις, ἀλλ' ἐν ἐκάστη μετοικοῦσι πολλοί.
- 9.20.1 καὶ εἴ τις ἀπὸ ξένης παρῇ τῶν αἰρετιστῶν, πάντα αὐτῷ κοινὰ ἡγοῦνται, καὶ οὐς οὐ πρότερον ἤδεσαν, ὡς οἰκείους καὶ συνήθεις προσδέχονται. περιΐασι δὲ τὴν πατρῶαν γῆν ἐκάστοτε ἀποδημοῦντες μηδὲν φέροντες πλὴν ὅπλου.
- 9.20.2 ἔχουσι δὲ καὶ κατὰ πόλεις προεστῶτα, ὃς τὰ συναγόμενα εἰς τοῦτο ἀναλίσκει, ἐσθῆτα καὶ τροφὰς αὐτοῖς παρασκευάζων. καταστολὴ δὲ αὐτῶν καὶ σχῆμα κόσμιον. χιτῶνας δὲ δύο ἢ διπλᾶς ὑποδέσεις οὐ κτῶνται· ἐπὶ δὲ τὰ παρόντα παλαιωθῇ, τότε ἕτερα προσίενται. οὐδὲν δὲ ὅλως οὔτε ἀγοράζουσιν οὔτε πωλοῦσιν, ὃ δ' ἂν ἔχη τις τῷ μὴ ἔχοντι δούς, ὃ οὐκ ἔχει λαμβάνει. Παραμένουσι δὲ εὐτάκτως καὶ ἐπιμόνως εὐχόμενοι ἕσθαι, μηδὲν πρότερον φθεγξ(ά)μενοι εἰ μὴ τὸν θεὸν ὑμνήσωσι· καὶ οὕτω, προ <σ> ἐλθόντες ἕκ(α)στοὶ ἐφ' ὃ βούλονται, πράττουσι, καὶ ἕως ὥρας πέμπτης πράξαντες ἐπανίστανται.
- 9.21.2 ἔπειτα πάλιν συνελθόντες εἰς ἓνα τόπον, περιζώμασί τε λινοῖς περιζωσάμενοι—πρὸς τὸ καλύψασθαι τὴν αἰσχύνην—, οὕτως ὕδατι ψυχρῷ ἀπολούονται. καὶ μετὰ τὸ οὕτως ἀγνίσασθαι εἰς ἓν οἶκημα συνίστανται—οὐδεὶς δὲ <τῶν> ἑτερ(ο)δόξων σύνεισιν ἐν τῷ οἴκῳ— καὶ περὶ ἀριστοποιίαν χωροῦσι.
- 9.21.3 καθισάντων δὲ κατὰ τάξιν μεθ' ἡσυχίας προσφέρονται ἄρτοι, ἔπειτα ἓν τι προσφάγιον, ἐξ οὗ ἐκάστῳ τὸ αὐτάρκες μέρος. οὐ πρότερον δὲ γεύ(σετ)αί (τις) (α)ὐτῶν, εἰ μὴ ἐπ(εὐ)ξεται εὐλογῶν ὁ ἱερεὺς. μετὰ (δὲ) τὸ ἄριστον ἐπεύχεται πάλιν· ἀρχόμενοί τε καὶ [πάλιν] παυόμενοι ὕμνουσι τὸν θεόν.
- 9.21.4 ἔπειτα τὰς ἐσθῆτας, (ἄ)ς (ἐν)δ(ον) συνεστιάμενοι ἀμφιέν <ν> υνται, ἀποθέμεν(οι) ὡ(ς) (ι)εράς—εἰσὶ δὲ λιναῖ— <καὶ> τὰς ἐν τῇ προόδῳ πάλιν ἀναλαμβάνοντες ἐπὶ τὰ φίλα ἔργα ὁρμῶσιν ἕως δείλης. δειπνοῦσι δὲ ὁμοίως τοῖς προειρημένους πάντα ποιήσαντες.
- 9.21.5 οὐδεὶς δὲ πώποτε κραυγᾶσει ἢ τις ἑτέρα θορυβώδης ἀκουσθήσεται φωνή, ἡρέμα δὲ ἕκαστοι λαλοῦντες εὐσχημόνως ἕτερος τῷ ἑτέρῳ τὴν ὁμιλίαν συγχωρεῖ, ὡς τοῖς ἔξωθεν μυστήριόν τι καταφαίνεσθαι τὴν τῶν ἔνδον σιωπὴν. νήφουσι δὲ πάντοτε, πάντα μέτρῳ καὶ ἐσθίοντες καὶ πίνοντες. Πάντες μὲν οὖν τῷ προεστῶτι προσέχουσι καὶ ὅς' ἂ <ν> κελεύσει ὡς νόμῳ πείθονται.
- 9.22.1 ἐσπουδάκασιν δὲ πρὸς τὸ ἐλεεῖν καὶ βοηθεῖν τοῖς καταπονουμένοις. πρὸ δὲ πάντων ὀργῆς ἀπέχουσι καὶ θυμοῦ καὶ πάντων τῶν ὁμοίων, ἐπίβουλα ταῦτα τοῦ ἀνθρώπου κρίνοντες. οὐδεὶς δὲ ὁμνυσι παρ' αὐτοῖς, ὅσα δ' ἂν τις εἴπῃ, τοῦτο ὅρκου ἰσχυρότερον κρίνεται· εἰ δὲ ὁμόσει τις, καταγινώσκειται <ἦδη, φασίν,> ὡς μὴ πιστευθεὶς <δίχα θεοῦ> .
- 9.22.2 σπουδάζουσι δὲ περὶ τὰς τοῦ νόμου ἀναγνώσεις καὶ προφητῶν, ἔτι δὲ καὶ εἴ τι σύνταγμα εἴῃ <τῶν> πιστῶν. πάννυ δὲ περιέργως ἔχουσι περὶ βοτάνας καὶ λίθους, περιεργότεροι ὄντες πρὸς τὰς τούτων ἐνεργείας, φάσκοντες μὴ μάτην ταῦτα γεγονέναι. Τοῖς δὲ βουλομένοις τῇ αἰρέσει μαθ(η)τεύ(ειν) οὐκ εὐθέως τὰς παραδόσεις ποιοῦνται, εἰ μὴ πρό(τ)ερον δοκ(ι)μάσωσιν· ἐπ' ἐνιαυτὸν γὰρ <αὐτοῖς> τὰς ὁμοίας τροφὰς παρατιθέασιν, ἕξω τῆς ἑαυτῶν σ(υνό)δου (οὐ)σιν ἐν ἑτέρῳ οἴκῳ, ἀξινάριόν τε καὶ τὸ λινοῦν περίζωμα κα(ι) (λ)ευκὴν ἐσ(θ)ῆτα δόντες.
- 9.23.2 ἐπειδὴν <δὲ> τούτῳ τῷ χρόνῳ πείραν (ἐ)γκρα(τεῖ)ας δῶ, πρόσσεισιν ἕγγιον τῇ διαίτῃ καὶ καθαρωτέρως ἀπολ(ο)ύε(τα)ι ἢ τὸ πρότερον, οὐδέπω δὲ σὺν αὐτοῖς <τῆς> τροφῆς μεταλαμβάνει. μετὰ γὰρ τὸ δεῖξαι εἰ ἐγκρατεύεσθαι δύναται, ἐπὶ ἑτῇ ἄλλα δύο δοκιμάζεται τοῦ τοιούτου [γὰρ] τὸ ἦθος, καὶ φανερὸς ἄξιός οὕτως εἰς αὐτοὺς <ἐγ> κρίνεται. Πρὶν δὲ αὐτοῖς συνεστιαθῇ, ὅρκους φρικτοῖς ὀρκίζεται· πρῶτον μὲν εὐσεβήσιν τὸ θεῖον, ἔπειτα τὰ πρὸς

ἀνθρώπους δίκαια φυλάξειν καὶ κατὰ μηδένα τρόπον ἀδικήσιν τινά· μηδένα τε μήτε ἀδικοῦντα μήτε ἐχθρὸν μισήσιν, προσεύχεσθαι δὲ ὑπὲρ αὐτῶν, <καὶ> συναγωνίζεσθαι [αὐτῶν] τοῖς δικαίοις.

9.23.3 τὸ πιστὸν πᾶσι <μὲν> παρέξιν, μάλιστα <δὲ> τοῖς κρατοῦσιν· οὐ γὰρ δίχα θεοῦ συμβαίνει <ν> τινὶ τὸ ἄρχειν.

9.23.4 κἂν αὐτὸς ἄρχῃ, μηδέποτε ὑπερηφανεύσασθαι ἐν <τῇ> ἐξουσίᾳ, μηδὲ ἀγ <λαοῖς> ἐσθήσε <σ> ἢ ἢ τινι κόσμῳ πλείον <ι> τοῦ <συν> ἡθους χρήσασθαι. φιλαλήθη τε <ἀεὶ> εἶναι, τὸν δὲ ψευδόμ(εν)ο(ν) ἐλέγχειν· μηδὲ κλέπτειν μηδὲ συνείδησιν ἐπὶ ἀνόμῳ κέρδει μολύνειν. <καὶ> μηδὲν ἀποκρύπτειν τοὺς συναιρεσιώτας, ἑτέροις δὲ μηδὲν ἐξείπειν, κἂν μέχρι θανάτου τις βιάζεται. πρὸς τούτοις ὁμνυσι μη(δ)ενὶ μεταδοῦναι τῶν δογμάτων ἑτέρως ἢ ὡς αὐτὸς μετέλαβε. Τοιούτοις οὖν ὅρκους δεσ(μεύο)υσι τ(οὺς) προσερχομένους.

9.24.1 εἰ δέ τις ἐν ἀμαρτήματί τιν(ι) (μεγάλῳ ληφθ)ῇ, ἀποβάλλεται τοῦ δώματος, ὁ δὲ ἀποβληθεὶς δεινῷ μόρῳ ἔσθ' ὅτε διαφθείρεται.

9.24.2 τοῖς γὰρ ὅρκους καὶ τοῖς ἔθεσιν ἐνδεδεμένος, (οὐ)δὲ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις τροφῆς δύναται μεταλ(α)μβάνειν. ἔσθ' ὅτε οὖν τὸ σῶμα λιμῷ δι(α)φθείρ(ο)υσιν· (ὅθ)εν ἐν ἐσχάτοις ποτὲ <ὄντας καὶ> (ἥδ)η ἐκλείποντας ἐλεοῦσι πολλούς, <τῶν ἀμαρτημάτων> αὐτῶν ἱκανὴν <τὴν> μέχρι θανάτου ἐπιτιμίαν ἡγούμενοι. Περὶ δὲ τὰς κρίσεις ἀκριβέστατοι καὶ δίκαιοι· δικάζουσι δὲ συνελθόντες οὐκ ἐλάττους τῶν ἐκατόν, τὸ δὲ ὀρισθὲν ὑπ' αὐτῶν ἀκίνητον.

9.25.1 τιμῶσι δὲ τὸν νομοθέτην μετὰ τὸν θεὸν <μάλιστα>, καὶ εἴ τις εἰς τοῦτον βλασφημήσει, κολάζεται <θανάτῳ>. τοῖς δὲ ἄρχουσι καὶ πρεσβυτέροις ὑπακούειν διδάσκονται. εἰ δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ δέκα καθέζονται, οὐ λαλήσει εἷς, εἰ μὴ τοῖς ἑννέα δόξει.

9.25.2 καὶ τὸ πτύσαι δὲ εἰς μέσον ἢ τὸ δεξιὸν μέρος φυλάττονται. τὸ δὲ τῷ σαββάτῳ ἀπέχεσθαι ἔργου φροντίζουσι μᾶλλον πάντων Ἰουδαίων· οὐ μόνον γὰρ τροφὰς αὐτοῖς παρασκευάζονται <πρὸ> μιᾶς ἡμέρας—πρὸς τὸ μὴ πῦρ ἅπτειν—, ἀλλ' οὐδὲ σκευὸς <τι> μετατιθέασιν οὐδὲ ἀποπατήσουσι—τινὲς δὲ οὐδὲ κλινιδίου χωρίζονται.

9.25.3 —ταῖς δὲ ἄλλαις ἡμέραις ἐπὶ ἀποπατήσαι θέλοιν, βόθρον ὀρύξαντες ποδιαῖον τῇ σκαλίδι— τοιοῦτον γὰρ ἔστι τὸ ἀξινάριον, ὃ τοῖς προσιούσι μαθητεύεσθαι πρῶτως διδόασιν—καὶ περικαλύψαντες τὸ ἱμάτιον ἰζάνουσι, φάσκοντες μὴ δεῖν ὑβρίζειν τὰς αὐγάς <τοῦ θεοῦ>· ἔπειτα τὴν ἀνασκαφεῖσαν γῆν ἐπεμβάλ <λ> οὐσιν εἰς τ(ὸ)ν βόθρον· καὶ τοῦτο ποιούσιν ἐκλεγ(όμεν)οι (τοὺς) ἐρημοτέρους τόπους. ἐπὶ δὲ τοῦτ(ο) (ποιήσωσ)ιν, εὐθύς ἀπολούνται, ὡς μαινοῦσης τῆς ἐκκρίσεως. Διήρηνται δὲ (κ)ατὰ (χρ)όνον καὶ οὐχ ὁμοίως τὴν ἄσκησιν φυλάττουσιν, εἰς τέσσ(αρ)α μέρη διαχωρισθέντες.

9.26.1 —ἕτεροι γὰρ αὐτῶν τὰ ὑπὲρ τὸ δέον (ἀ)σκοῦσιν, ὡς μηδὲ νόμισμα βαστάζειν, λέγοντ(ες) μὴ δεῖν εἰ(κό)να ἢ φέρειν ἢ ὀρᾶν ἢ ποιεῖν· διὸ οὐδὲ εἰς πόλιν τι(ς) αὐτῶν εἰσπορεύεται, ἵνα μὴ διὰ πύλης εἰσέλθῃ, ἐφ' ἣ ἀνδριάντες ἔπεισιν, ἀθέμιτον τοῦτο ἡγούμενος τὸ ὑπὸ εἰκόνας παρελθεῖν.

9.26.2 ἕτεροι δέ, ἐπὶ ἀκούσωσί τινος περὶ θεοῦ διαλεγομένου καὶ τῶν τούτου νόμων, εἰ ἀπερίτμητος εἶη, παραφυλάξας <τις αὐτῶν> τὸν τοιοῦτον ἐν τόπῳ τινὶ μόνον, φονεύειν ἀπειλεῖ εἰ μὴ περιτμηθεῖ· οὐ, εἰ μὴ βούλοιτο πείθεσθαι, οὐ φείδεται ἀλλὰ καὶ σφάζει· ὅθεν ἐκ τοῦ συμβαίνοντος <καὶ> τὸ ὄνομα προσέλαβον, Ζηλωταὶ καλούμενοι, ὑπὸ τινων δὲ Σικάριοι. ἕτεροι δὲ αὐτῶν οὐδένα κύριον ὀνομάζουσι πλην τὸν θεόν, εἰ καὶ αἰκίζοιτό τις <αὐτῶν> ἢ καὶ ἀναιροῖτο.

9.26.3 —τοσοῦ(το)ν δὲ οἱ μετέπειτα ἐλάττους τῇ ἀσκήσει γεγένῃ <ν> ται, ὥστε τοὺς τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσιν ἐμμένοντας μηδὲ προσπαύειν αὐτῶν· ὧν εἰ ψάυσαιεν, εὐθέως ἀπολούνται, ὡς τινος ἄλλοφ(ύ)λ(ου) ψάυσαντες. Εἰσὶ δὲ καὶ μακρόβιοι οἱ πλείστοι, ὥστε καὶ πλεόν <ἢ> ἐκατόν

ἔτεσι ζῆν· φα(σὶν) οὖν <τούτου> εἶναι αἴτιον τό τε τῆς ἄκρας θεοσεβείας <αὐτῶν> καὶ τὸ (κ)αταγνωσθῆ <ναι> <τοῦ> ἀμέτρως προσφέρεσθαι <τῇ διαίτῃ, ὥς> ἐγκρατιστάς <τε> εἶναι καὶ ἀοργήτους.

- 9.26.4 θανάτου δὲ καταφρονοῦσι, χαίροντες ἡνίκα μετὰ συνειδήσεως ἀγαθ(ῆς) (τ)ε(λ)ευτῶσιν. εἰ δὲ καὶ αἰκίζοιτο τις τῶν τοιούτων, (ἴν)α ἢ τὸν νόμον δυσφημήσῃ ἢ εἰδωλόθυτον φάγῃ, οὐ π(οι)ήσῃ, ὑπομένων θανεῖν καὶ βασάνους βαστά(σ)αι, ἵνα τὸ συνειδὸς μὴ παρέλθῃ. Ἐρρωται δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ὁ τῆς ἀναστάσεως λόγος· ὁμολογοῦσι γὰρ καὶ τὴν σάρκα ἀναστήσεσθαι καὶ ἔσεσθαι ἀθάνατον, ὃν τρόπον ἤδη ἀθάνατός ἐστιν ἡ ψυχὴ.
- 9.27.1 ἦν χωρισθεῖσαν <τοῦ σώματος> νῦν [ἔστιν] εἰς ἓνα χῶρον εὕπνουν καὶ φωτεινὸν <ἀναφέρεσθαι καὶ ἐκεῖ> ἀναπαύεσθαι ἕως κρίσεως ὃν χῶρον Ἑλληνες <τούτων> ἀκούσαντες μακάρων νήσους ὠνόμασαν.
- 9.27.2 —ἀλλὰ καὶ ἕτερα τούτων δόγματα πολλὰ <ἀ> οἱ τῶν Ἑλλήνων <σοφοὶ> σφετερισάμενοι ἰδίας δόξας συνεστήσαντο· ἔστι γὰρ ἡ κατὰ τούτους ἄσκησις περὶ τὸ θεῖον ἀρχαιοτέρα πάντων ἐθνῶν, ὥς δεικνυσθαι πάντας τοὺς περὶ θεοῦ εἰπεῖν τετολμηκότας ἢ περὶ τῆς τῶν ὄντων δημιουργίας μὴ ἐτέρωθεν παρεληφέναι τὰς ἀρχὰς ἢ ἀπὸ τῆς Ἰουδαϊκῆς νομοθεσίας.
- 9.27.3 ὦν μάλιστα Πυθαγόρας καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς παρ' Αἰγυπτίοις τούτοις μαθητευθέντες <τὰς ἀρχὰς> παρέλαβον· λέγουσι γὰρ καὶ κρίσιν ἔσεσθαι, καὶ τοῦ παντὸς ἐκπύρωσιν, καὶ τοὺς ἀδίκους κολασθήσεσθαι εἰς αἰεῖ. —ἀσκεῖται δὲ ἐν αὐτοῖς <καὶ> τὸ προφητεύειν καὶ προλέγειν τὰ ἐσόμενα. (Ἔ)στι μὲν οὖν καὶ ἕτερον Ἑσ <σ> ἡνῶν τάγμα· <οἷ> τοῖς μὲν αὐτοῖς ἤθεσι καὶ διαίτῃ χρώμενοι, ἐνὶ δὲ τούτων ἐνδιαλ <λ> ἀ(ττ)ουσι, [(τ)οῦ(ς)] (τ)ῶ γαμεῖν, δεινόν τι λέγοντες δρᾶν τοὺς ἀ <πο> ποιήσα(ν)τας γάμον· πρὸς <γὰρ> τὴν ἀναίρεσιν τοῦ βίου γίνεσθαι τοῦτο καὶ μὴ δεῖν ἐκκόπτειν τὴν τῶν τέκ(ν)ων διαδοχὴν φάσκοντες, ὥς εἰ πάντες τοῦτο φρονήσῃαν, ἐκκοπήσεσθαι ῥαδίως τὸ πᾶν γένος ἀνθρώπων.
- 9.28.2 δοκιμάζουσι μέντοι τρι(ε)τία τὰς γαμετάς· ἐπὶ δὲ τρεῖς καθαρῶσιν εἰς (πεῖρα)ν το(ῦ) δύνασθαι τίκτειν, οὕτως ἄγονται. ταῖς <δ'> ἐγκύμοσιν οὐχ ὁμιλοῦσιν, ἐπιδεικνύμενοι τὸ μὴ δι' ἡδονὴν γαμεῖν, ἀλλὰ διὰ τέκνων χρεῖαν. ὁμοίως δὲ καὶ αἱ γυναῖκες ἀπολούονται, καὶ αὐταὶ ἐπὶν <δυμ> α ἐνδύομεναι λινοῦν, ὃν τρόπον οἱ ἄνδρες τὰ περιζώματα. ταῦτα μὲν οὖν <τὰ> κατὰ Ἑσ <σ> ἡνοῦς <ἔθῃ> . Ἄλλοι δέ, καὶ αὐτοὶ τῶν Ἰουδαίων ἐθνῶν ἀσκηταί, καὶ κατὰ γένος καὶ κατὰ νόμους <τῶν ἄλλων διαφέρουσι,> Φαρισαῖοι καλούμενοι.
- 9.28.3 ὦν τὸ μὲν πλεῖστον μέρος ἐστὶ κατὰ πάντα τόπον, πάντων μὲν Ἰουδαίων καλουμένων, διὰ δὲ τὰς ἰδίως δοξαζομένας γνώμας ὀνόμασι κυρίοις ἐπικαλουμένων.
- 9.28.4 οὗτοι μὲν οὖν τὴν ἀρχαίαν παράδοσιν διακρατοῦντες, ἐπὶ τοῖς κατὰ <τὸν> νόμον καθαροῖς καὶ μὴ καθαροῖς ἐπιεικῶς ἐξετάζοντες διαμένουσι, τὰ τε τοῦ νόμου ἐρμηνεύουσι, διδασκάλους εἰς ταῦτα προβιβάζοντες. Οὗτοι εἰμαρμένην εἶναι λέγουσι, καὶ τινὰ μὲν κατ' ἐξουσίαν εἶναι, τινὰ δὲ κατὰ τῇ(ν) εἰμαρμένην, ὥς τινὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, τινὰ δὲ τῆς εἰμαρμένης· θεὸν (δ)ὲ πάντων εἶναι αἴτιον καὶ μηδὲν ἄνευ θελήματος αὐτοῦ διοικεῖσθαι ἢ συμβαίνειν.
- 9.28.5 οὗτοι καὶ σαρκὸς ἀνάστασιν ὁμολογοῦσι, καὶ ψυχὴν ἀθάνατον <οὔσαν> , καὶ κρίσιν ἐσομένην καὶ ἐκπύρωσιν, καὶ δικαίους μὲν ἀφθάρτους ἔσ(ε)σθαι, ἀδίκους δὲ εἰς αἰεὶ κ(ο)λασθήσεσθαι ἐν πυρὶ ἀσβέστῳ. Ταῦτα μὲν οὖν καὶ Φαρισαῖοι(ι).
- 9.29.1 Σαδδουκαῖοι δὲ τὴν μὲν εἰμαρμένην ἀν(αι)ροῦσι (καὶ) τὸ(ν) (θ)εὸν μηδὲν τι κακὸν δρᾶν ἢ ἐφορᾶν ὁμολογοῦ(σι)ν, εἶναι δὲ ἐν ἀνθρώπων ἐξουσίᾳ τὸ αἰρεῖ(σ)θαι τὸ ἀγαθὸν ἢ <τὸ> κακόν. ἀνάστασιν δὲ οὐ μόνον ἀρνοῦνται σαρκός, ἀλλὰ καὶ ψυχὴν μὴ διαμένειν νομίζουσι.
- 9.29.2 τ(α)ύτ(η) (δὲ) εἶναι μόνον τὸ ζῆν <λέγουσι> καὶ τοῦτο δὴ εἶναι οὐ χάριν ἐγένετο (ἄ)νθρωπος, ἔν τε <τού> τῳ πληροῦσθαι τὸν τῆς ἀναστάσεως λ(όγ)ον, ἐν τῷ καταλείψαντα ἐπὶ γῆς [τὰ]

τέκνα τελευτᾶν. μετὰ δὲ θάνατον μηδὲν <α> <δεῖν> ἐλπίζειν παθεῖν ἢ κακὸν ἢ ἀγαθόν· λύσιν γὰρ ἔσσεσθαι καὶ ψυχῆς καὶ σώματος, καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι χωρεῖν τὸν ἄνθρωπον, καθ' ὃ καὶ τὰ λοιπὰ ζῶα.

9.29.3 ὅ τι δ' ἂν δράσῃ ἄνθρωπος ἐν τῷ βίῳ κακὸν [ἄνθρωπος] καὶ διαλάβῃ, κεκέρδηκε, τὴν ὑπὸ ἀνθρώπων διαφυγὼν κόλασιν· ὅ τι δ' ἂν κτήσεται καὶ πλουτήσας δοξασθῇ, <καὶ> τοῦτο κεκέρδηκε· μέλειν γὰρ θεῷ μηδὲν τῶν κατὰ ἕνα. καὶ οἱ μὲν Φαρισαῖοι φιλάλληλοι, οἱ δὲ Σαδδουκαῖοι φίλαυτοι.

9.29.4 αὕτη ἡ αἵρεσις περὶ τὴν Σαμάρειαν μᾶλλον ἐκρατύνθη. καὶ αὐτοὶ δὲ τοῖς τοῦ νόμου ἔθεσι προσέχουσι, λέγοντες δεῖν <τὸν ἄνθρωπον> οὕτω ζῆν, ἵνα καλῶς βιώσῃ καὶ τέκνα ἐπὶ γῆς καταλείπῃ. προφήταις δὲ οὐ προσέχουσιν, ἀλλ' οὐδὲ ἐτέροις τισὶ σοφοῖς, πλὴν μόνῳ τῷ διὰ Μωσέως <δοθέντι> νόμῳ, μηδὲν ἐρμηνεύοντες. ταῦτα μὲν οὖν ἃ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι αἰρετίζουσιν. Ἐπεὶ τοίνυν καὶ τὰς παρὰ Ἰουδαίοις διαφορὰς ἐκτεθείμεθα, εὐλογον δοκεῖ καὶ τὴν ἄσκησιν τούτων τῆς θεοσεβείας μὴ παρασιωπᾶν.

9.30.1 ἔστι μὲν οὖν κατὰ πάντας Ἰουδαίους ἡ κατὰ τὴν θεοσεβειαν πραγματεία τετραχῇ· θεολογική, φυσική, ἠθική, ἱερουργική.

9.30.2 καὶ τὸν μὲν θεὸν ἕνα εἶ(ν)αι λέγουσι, δημιουργόν τε τοῦ παντός καὶ κ(ύριον), ποιήσ(α)ντα πάντα οὐ πρότερον ὄντ(α), οὐδὲ ἕκ τινος ὑποκειμένης συγχρόνου οὐσίας, ἀ(λ)λ(ὰ) θελήσαντα καὶ κτίσαντα. εἶναι δὲ ἀγγέλους καὶ τούτους γ(εν)ομένους πρὸς λειτουργίαν τῆς κτίσεως, ἀλλὰ καὶ πνεῦμα ἐξουσιαστικ(όν), πρὸς δόξαν καὶ αἶνον θεῷ ἀεὶ παραμένον. τὰ πάντα (δ)ὲ ἐν τῇ κτίσει αἴσθησιν ἔχειν καὶ μηδὲν εἶναι ἄψυχον. Ἦθους δὲ ἀντιποιοῦνται σεμνοῦ καὶ σώφρονος βίου, καθὼς ἔστιν ἐκ τῶν νομ <ίμ> ων <αὐτῶν> ἐπιγινῶναι· ταῦτα δὲ πάλαι ἀκριβαζόμενα ἦν παρ' α <ὁ> τοῖς, ἀρχῇθεν, <οὐ> νεωστὶ τὸν νόμον παρειληφόσιν, ὡς τὸν ἐντυγχάνοντα καταπλαγῆναι ἐπὶ τοσαύτῃ σωφροσύνῃ καὶ ἐπιμελείᾳ τοῦ περὶ τὸν ἄνθρωπον νομοθετουμένου ἥθους.

9.30.4 Ἱερουργική δὲ λειτουργία ἄκρως ἐξήσκητο παρ' αὐτοῖς, εὐσηχημόνως πρὸς τὸ θεῖον προσφερομένοις, καθὼς τοῖς βουλομένοις ῥάδιόν ἐστιν, ἐντυχούσι τῇ περὶ τούτων ἐξαγορευοῦσῃ βίβλῳ, μαθεῖν, ὡς σεμνῶς καὶ ὁσίως τῷ θεῷ ἀπάρχεσθαι τῶν παρ' αὐτοῦ δεδορημένων εἰς χρῆσιν καὶ ἀπόλαυσιν ἀνθρώπων κελεύόμενοι, εὐτάκτως καὶ παραμόνως ἐλειτουργοῦν. τούτων δὲ τιν(α) οἱ Σαδδουκαῖοι ἀπαγορεύουσιν· οὐ γὰρ βούλονται ἀγγέλους ἢ πνεύματα ὑπάρχειν. Οἱ δὲ πάντες ὁμοίως Χριστὸν προσδέχονται· τοῦ μὲν <γὰρ> νόμου καὶ τῶν προφητῶν <αὐτὸν> παρεσόμενον προκηρυζάντων, τῶν δὲ Ἰουδαίων τὸν καιρὸν τῆς παρουσίας μὴ ἐπιγινόντων, <δέον> ἐπιμένειν τὴν ὑπόνοιαν τοῦ δοκεῖν μὴ τὰ εἰρ(η)μένα περὶ τῆς παρ(ου)σί(α)ς τετελέσθαι, προσδοκᾶν τε ἔτι τοῦ <τον> π(α)ρεσόμενον, διὰ τὸ <τὸν> παρόντα μὴ ἐπεγ(ν)ωκέναι.

9.30.5 καὶ τὰ σύμβολα τῶν καιρῶν τοῦ <τοῦτον> ἤδη παραγεγονέναι ὁρῶντας ταράττεσθαι, αἰδεῖσθαι δὲ ὁμολογεῖν ἐ(ληλυθέν)αι, ἐπεὶ αὐτόχειρες αὐτοῦ γεγέννηται, ἀγανακτοῦντας <ὥς> ἐλεγχομένους ὑπ' αὐτοῦ ὅτι τοῖς νόμοις μὴ ὑπήκουσαν. Καὶ τὸν μὲν οὕτως ἀποσταλέντα ὑπὸ τοῦ θεοῦ Χριστὸν οὐκ εἶναι τοῦτον λέγουσιν, ἐλεύσεσθαι δὲ ἕτερον, τὸν οὗ <πω παρ> ὄντα, ἐν ᾧ τὰ [μὲν] σύμβολα ἐκ μέρους, ὅσα ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται προέφηναν, <τελεσθήσεσθαι> , ὁμολογοῦσι.

9.30.7 τινὰ δὲ καὶ πλανώμενοι νομίζουσι· γένεσιν μὲν γὰρ αὐτοῦ ἔσομένην λέγουσιν ἐκ γένους Δαβίδ, ἀλλ' οὐκ ἐκ παρθένου καὶ ἀγίου πνεύματος, ἀλλ' ἐκ γυναικὸς καὶ ἀνδρός, ὡς πᾶσιν ὅρος γεν <ν> ἄσθαι ἐκ σπέρματος, φάσκοντες τοῦτον ἐσόμενον βασιλέα ἐπ' αὐτούς, ἄνδρα πολεμιστὴν καὶ δυνατόν. ὃς ἐπισυνάξας τὸ πᾶν ἔθνος Ἰουδαίων πάντα <τε> τὰ ἔθνη πολεμήσας,

ἀναστήσει αὐτοῖς τὴν Ἱερουσαλὴμ πόλιν βασιλίδᾱ εἰς ἣν ἐπισυνάξει ἅπαν τὸ ἔθνος
〈Ἰουδαίων〉 καὶ πάλιν ἐπὶ τὰ ἀρχαῖα ἔθνη ἀποκαταστήσει, βασιλεύων καὶ ἱερατεύων καὶ
κατοικῶν ἐν πεποιθήσει ἐν χρόνοις ἱκανοῖς.

9.30.8 ἔπειτα ἐπαναστήσῃ κατ' αὐτοῦ πόλεμον 〈τὰ ἔθνη〉 ἐπισυναχθέντα 〈λέγουσιν〉, ἐν ἐκείνῳ
〈τε〉 τῷ πολέμῳ πεσεῖν τὸν Χριστὸν ἐν μαχαίρῃ. ἔπειτα μετ' οὐ πολὺ τὴν συντέλειαν καὶ
ἐκπύρωσιν τοῦ παντὸς ἐπιστῆναι, καὶ οὕτως τὰ περὶ τὴν ἀνάστασιν δοξαζόμενα ἐπιτελεσθῆναι
τάς τε ἀμοιβὰς ἐκάστῳ κατὰ τὰ πεπραγμένα ἀποδοθῆναι. Δοκεῖ μὲν 〈οὖν〉 ἡμῖν ἱκανῶς τὰ
πάντα Ἑλλήνων τε καὶ βαρβάρων δόγματα ἐκτεθεῖσθαι μηδὲν τε ἀπολελοιπέναι μ(ή)τε τῶν
φιλοσοφουμένων μήτε τῶν ὑπὸ αἰρετικῶ(ν) φα(σκ)ομένων ἀναπόδεικτον· ὧν ἐξ αὐτῶν τῶν
ἐκτεθέντων φανερὸς γεγένηται ὁ ἔλεγχ(ο)ς 〈ὡς〉 ἢ κλεψιλογησάντων ἢ τινα 〈καὶ〉
ἐρανισαμένων, αὐτά 〈τε〉 τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων πεπονημένα παραθεμένων ὡς θεῖα.

9.31.2 διὰ πάντων οὖν 〈τούτων〉 διαδραμόντες καὶ μετὰ πολλοῦ πόνου ἐν ταῖς ἑννέα βίβλοις τὰ
πά(ν)τα δόγματα ἐξειπόντες, πᾶσι τε ἀνθρώποις ἐφόδιον ἐν βίῳ 〈οὐ〉 μικρὸν καταλιπόντες
καὶ τοῖς παροῦσιν οὐκ ὀλίγης χαρᾶς καὶ θυμηδίας φιλομάθειαν παρασχόντες, εὐλογον
ἡγούμεθα ὥσπερ κορυφὴν τοῦ παντὸς 〈ἐλέγχου τὸν〉 περὶ ἀληθείας λόγον ἐπενέγκαι καὶ
τοῦτον ἐν μιᾷ βίβλῳ τῇ δεκάτῃ περιγράψαι, ὅπως ὁ ἐντυχάνων μὴ μόνον 〈τὴν〉 ἀνατροπὴν
τῶν τετολημηκότων αἰρέσεις συστήσασθαι ἐπιγνοὺς καταφρονήσῃ τῶν ματαίων, ἀλλὰ καὶ τὴν
τῆς ἀληθείας δύναμιν ἐπιγνοὺς ἀξίως θεῷ πιστεύσας σωθῆναι δυνηθῇ. 〈ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΠΑΣΩΝ
ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ〉 Ἡ Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ δεκάτῃ τοῦ κατὰ πασῶν αἰρέσεων ἐλέγχου·
Ἐπιτομὴ πάντων τῶν φιλοσόφων.

10.3.1 Ἐπιτομὴ πασῶν 〈τῶν〉 αἰρέσεων. Καὶ ἐπὶ πᾶσι, τίς ὁ τῆς ἀληθείας λόγος.

10.5.1 Τὸν λαβύρινθον τῶν αἰρέσεων οὐ βί(α) διαρρήξαντες, ἀλλὰ μόνῳ ἐλέγχῳ 〈καὶ〉 ἀληθείας
δυνάμει διαλύσαντες, πρόσμιεν ἐπὶ τὴν τῆς ἀληθείας ἀπόδειξιν. τότε γὰρ 〈μόνον τὰ〉 τῆς
πλάνης ἔντεχνα σοφίσματα ἀσύστατα φανερωθήσεται, ἐπὶ τῆς ἀληθείας ὅρος ἐπιδειχθῇ·
〈ὅς〉 οὐκ ἀπὸ σοφίας Ἑλ(λ)ήνων ἀρχὰς μεταλαβὼν, οὐδ' Αἰγυπτ(ί)ων δόγμα 〈τα〉 τὰ
〈τ'〉 ἐν αὐτοῖς μετ' ἀξιοπιστίας θρ(η)σκευόμενα μάταια ὡς ἄρρητα διδασχθεῖς, οὐδὲ Χαλδαίων
ἀσυστάτῳ περιερ(γ)ία σοφισθεῖς, οὐδὲ Βαβυλωνίων ἀλογίστῳ μανίᾳ δι' ἐν(εργεί)ας (δ)αιμόνων
καταπλαγεῖς, ἀλλ' ὧ ὑπάρχει τρόπῳ ὅρος ἀληθείας, ὧν ἀφύλακτός τε καὶ ἀκαλλώπιστος, μόνον
φανεῖς ἐλέγξει τὴν πλάνην.

10.5.2 περὶ οὗ εἰ καὶ πλειστάκις ἀποδείξεις ἐποιήσαμεν καὶ ἱκανῶς τὸν τῆς ἀληθείας κανόνα 〈καὶ〉
ἀφθόνως τοῖς βουλομένοις 〈ἐπιγνῶναι〉 ἐπεδείξαμεν, ἀλλὰ γε καὶ νῦν οὐκ ἄλογον
ἐκρίναμεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι καὶ αἰρετικοῖς δεδοκημένοις ὥσπερ κορωνίδα τῶν βίβλων
ἐπενέγκαι ταύτην τὴν ἀπόδειξιν διὰ τῆς δεκάτης βίβλου. Συμπεριλαβόντες τοίνυν τὰ πάντων
τῶν παρ' Ἑλλήσι σοφῶν δόγματα ἐν τέσσαρσι βίβλοις, τὰ τε τοῖς αἰρεσιάρχαις 〈δόξαντα〉 ἐν
πέντε, νῦν τὸν περὶ ἀληθείας λόγον ἐν μιᾷ ἐπιδείξομεν, ἀνακεφαλαιούμενοι πρῶτον τὰ πᾶσι
δεδοκημένα.

10.6.1 οἱ μὲν γε τῶν Ἑλλήνων δογματισταὶ τὴν φιλοσοφίαν τριχῇ διελόντες οὕτως ἐφιλοσόφησαν, οἱ
μὲν φυσικὴν, οἱ δὲ ἠθικὴν, οἱ δὲ διαλεκτικὴν 〈αὐτὴν〉 προσαγορεύσαντες.

10.6.2 καὶ οἱ μὲν τὴν φυσικὴν 〈προτιμήσαντες〉 οὗτοι γεγέννηται, οὕτως τε διηγῆσαντο. Οἱ μὲν ἐξ
ἐνὸς 〈ἐγέννησαν〉 τὰ πάντα, οἱ δὲ ἐκ πλειόνων· καὶ τῶν ἐξ ἐνὸς οἱ μὲν ἐξ ἀποίου, οἱ δὲ ἐκ
[τοῦ] ποιοῦ· καὶ τῶν ἐκ ποιοῦ οἱ μὲν ἐκ πυρός, οἱ δὲ ἐξ ἀέρος, οἱ δὲ ἐξ ὕδατος, ἄλλοι δὲ ἐκ γῆς.

10.6.3 καὶ (τ)ῶν ἐκ πλειόνων οἱ μὲν ἐξ ἀριθμητῶν, 〈οἱ δὲ ἐξ ἀπείρων· καὶ τῶν ἐξ ἀριθμητῶν〉 οἱ
μὲν ἐκ δυ(εῖ)ν, οἱ δὲ ἐκ(κ) τεσσάρων, οἱ δὲ ἐκ πέντε, οἱ δὲ ἐξ ἑξ. καὶ τῶν ἐ(ξ) ἀ(π)είρων οἱ μὲν ἐξ
ὁμοίων τοῖς γεν(ν) ωμένοις, οἱ δὲ ἐξ ἀνομοίων· καὶ [πρὸς] τούτων οἱ μ(ε)ν ἐξ (ἀ)π(α)θῶν, οἱ

δὲ ἐκ παθητῶν. <Ἐξ> ἀποίου μὲν οὖν καὶ ἐνὸς σώματος τὴν τῶν ὅλων συνεστήσαντο γένεσιν οἱ Στωϊκοί· ἀρχὴ γὰρ τῶν ὅλων κατ' αὐτούς ἐστὶν ἡ ἄποιος ὕλη καὶ δι' ὅλων τρεπ <τ> ἢ, μεταβαλλούσης τε αὐτῆς γίνεται πῦρ, ἀήρ, ὕδωρ, γῆ.

10.6.4 ἐξ ἐνὸς δὲ καὶ ποιοῦ γεγενῆσθαι τὰ πάντα θέλουσιν οἱ τε περὶ τὸν Ἰππασον καὶ Ἀναξίμανδρον καὶ Θαλῆ τὸν Μιλήσιον. <ὦν> Ἰππασος μὲν ὁ Μεταπόντιος καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος ἐκ πυρὸς ἀπεφάνησαν τὴν γένεσιν, Ἀναξίμανδρος δὲ ἐξ ἀέρος, Θαλῆς δὲ ἐξ ὕδατος, Ξενοφάνης δὲ ἐκ γῆς· ἐκ γῆς γάρ—φησί—πάντ' ἔστι, καὶ εἰς [τὴν] γῆν πάντα τελευτᾷ. Ἐκ πλειόνων δὲ καὶ ἀριθμ <ητ> ὦν, δυεῖν μὲν, γῆς τε καὶ ὕδατος, τὰ ὅλα συνεστηκέναι φησὶ <ν> ὁ ποιητὴς Ὅμηρος, ὅτε μὲν λέγων· Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν, ὅτε δέ· ἀλλ' ὑμεῖς <μὲν> πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε.

10.7.2 συμφέρεσ <θαι> δ' αὐτῷ δοκεῖ καὶ ὁ Κολοφώνιος Ξενοφάνης· φησὶ γάρ· πάντες <γὰρ> γαίης <τε> καὶ ὕδατος ἐ <κ> γενόμε <ς> θα. ἐκ γῆς δὲ καὶ α <ιθ> ἔρος Εὐριπίδης, ὡς πάρεστιν ἐπιγνῶναι ἐκ τοῦ λέγειν αὐτόν· αἰθέρα καὶ γαῖαν πάντων γενέτειραν αἰίδω. ἐκ τεσσάρων δὲ Ἐμπεδοκλῆς, οὕτως λέγων· τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα πρῶτον ἄκουε· Ζεὺς α <ιθ> ἢ Ἡρη τε φερέσβιος ἢ δ' Αἰδωνεὺς Νῆστὶς θ', ἢ δακρύοις σπένδει (κ)ρούνωμα βρότειον.

10.7.4 ἐκ πέντε δὲ Ὅκελ <λ> ος ὁ Λευ(κ)ανὸς καὶ Ἀριστοτέλης· συμπαρέλαβο(ν) γὰρ τοῖ(ς) (τέ)σ(α)ρσι στοιχείοις τὸ πέμπτον καὶ κυκλοφορητικὸν σῶμα, ἐ <ξ οὗ> λέγουσιν εἶ(ν)αι τὰ οὐράνια. ἐκ δὲ τῶν ἑξ τὴν τῶν πάντων ὑπέθεντο γένεσιν οἱ περὶ τὸν Ἐμπεδοκλέα. ἐν οἷς μὲν γὰρ λέγει· τέσσαρα τῶν πάντων ριζώματα πρῶτον ἄκουε, ἐκ τεσσάρων ποιεῖ τὴν γένεσιν· ὅταν δὲ προσθῇ· Νεϊκός τ' οὐλόμενον δίχα τῶν, ἀτάλαντον ἀπάντη, καὶ Φιλίη μετὰ <τ> οἷσιν, ἴση μῆκος τε πλάτος τε, ἑξ [καί] παραδίδωσι τὰς τῶν ὅλων ἀρχάς· τέσσαρας μὲν <τὰς> ὑλικάς, γῆν, ὕδωρ, ἀέρα, πῦρ, δύο δὲ τὰς δραστηρίους, φιλίαν καὶ νεϊκος.

10.7.5 Ἐξ ἀπείρων δὲ ἐδογματίσαν τὴν τῶν πάντων γένεσιν οἱ περὶ Ἀναξαγόραν τὸν Κλαζομένιον καὶ Δημόκριτον καὶ Ἐπίκουρον, καὶ ἄλλοι παμπληθεῖς—ὦν ἐκ μέρους πρότερον ἐμνήσθημεν.

10.7.6 —ἀλλ' ὁ μὲν Ἀναξαγόρας ἐξ ὁμοίων τοῖς γεννωμένοις, οἱ δὲ περὶ τὸν Δημόκριτον καὶ Ἐπίκουρον ἐξ ἀνομοίων τε καὶ ἀπαθῶν—τουτέστιν ἐκ τῶν ἀτόμων—, οἱ δὲ περὶ τὸν Ποντικὸν Ἡρακλείδην καὶ Ἀσκληπιάδην ἐξ ἀνομοίων <μὲν>, παθητῶν δέ—καθάπερ τῶν ἀνάρμων ὄγκων. — Οἱ δὲ περὶ τὸν Πλάτωνα ἐκ τριῶν· <καί> εἶναι ταῦτα λέγουσι θεὸν καὶ ὕλην καὶ παράδειγμα.

10.7.7 τὴν δὲ ὕλην μερίζει εἰς τέσσαρας ἀρχάς, πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα· θεὸν δὲ τὸν ταύτης εἶναι δημιουργόν, τὸ δὲ παράδειγμα νοῦν <τοῦ θεοῦ>. Πεισισμένοι τοίνυν ὅτι πᾶσι τούτοις ὁμολογουμένως ἄπορος εὐρίσκεται ὁ τῆς φυσιολογίας λόγος, αὐτοὶ περὶ τῶν τῆς ἀληθείας(ς) παραδειγμά(τ)ων, ὡς ἔστι καὶ <ὥς> πεπιστεύκαμεν, ἀόκνως ἐροῦμε(ν), πλ(ή)ν καὶ τὰ τοῖς αἰρεσιάρχαις <δόξαντα ἐν> ἐπιτομῇ πρότερον ἐκθέ(μ)ενοι, ἵνα καὶ διὰ ταύτης εὐ(γν)ωστα τὰ πάντων δόγματα παραστήσαντες φανεράν καὶ εὐγνωστον τὴν ἀλήθειαν ἐπιδείξωμεν.

10.9.1 Ἀλλ' ἐπεὶ οὕτως δοκεῖ, ἀρξώμεθα πρῶτον ἀπὸ τῶν τοῦ ὄψεως λειτουργῶν. Νασ <ς> ηνοὶ <οὖν> ἄνθρωπον καλοῦσι τὴν πρώτην τῶν ὅλων ἀρχήν, τὸν αὐτὸν <δὲ> καὶ υἱὸν ἀνθρώπου. τοῦτον δὲ τριχῇ διαιροῦσιν· ἔστι [μὲν] γὰρ αὐτοῦ, φασί, τὸ μὲν νοερόν, τὸ δὲ ψυχικόν, τὸ δὲ χοϊκόν. καλοῦσι δὲ αὐτὸν Ἀδάμαν καὶ νομίζουσι τὴν [εἰς] αὐτοῦ γνῶσιν εἶναι ἀρχὴν τοῦ δύνασθαι γνῶναι θεόν.

10.9.2 καὶ ταῦτα <δὲ> πάντα <φασί>, τὰ νοερά καὶ τὰ ψυχικά καὶ τὰ χοϊκά, κεχωρηκέναι εἰς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ὁμοῦ δι' αὐτοῦ λελαληκέναι τὰς τρεῖς οὐσίας τοῖς τρισὶ γένεσι.

10.9.3 τοῦ <γὰρ> παντὸς οὗτοι φάσκουσι τρεῖς <α> γένη <εἶναι>, ἀγγελικόν, ψυχικόν, χοϊκόν, καὶ τρεῖς εἶναι ἐκκλησίας, ἀγγελικὴν, ψυχικὴν, χοϊκὴν· ὀνόματα δὲ αὐταῖς ἐκλεκτή, κλητή,

αἰχμάλωτος. ταῦτά ἐστι τὰ κατ' αὐτοὺς κεφάλαια, ὡς ἐν ὀλίγῳ ἔστι καταλαβεῖν, ταῦτά <τέ> φασιν παραδεδωκέναι τὸν Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου, τῇ Μαριάμνῃ, καταψευδόμενοι ἀμφοτέρων. Οἱ δὲ Περάται, Ἀδέμης ὁ Καρύστιος καὶ Ε <ὕ> φράτης <ὁ> Περατικός, λέγουσιν ἕνα εἶναι κόσμον τινά—οὕτως καλοῦντες τοῦτον—, τρ(ι)χῇ διηρημένον.

10.10.1 ἔστι δὲ <τῆς> τριχῇ διαιρέ(σ)εως παρ' αὐ(τ)οῖς [τὸ μὲν ἐν μέρος] οἰονεῖ μία ἀρχ(ή), καθαπερ(εῖ) πηγὴ μεγάλη, εἰς ἀπείρους τομὰς τῷ (λ)όγῳ τμηθῆναι δυναμένη.

10.10.2 ἡ δὲ πρώτη τομὴ καὶ προσεχέστερα κατ' αὐτοὺς ἐστὶν ἡ τριάς· καὶ <τὸ μὲν ἐν μέρος> καλεῖται ἀγαθὸν τέλειον, μέγεθος πατρικόν· τὸ δὲ δεύτερον μέρος τῆς τριάδος <αὐτῶν> οἰονεῖ δυνάμεων ἄπει(ρ)όν τι πλῆθος, <ἐξ αὐτῶν γεγεννημένων· τὸ δὲ> τρίτον ἰδικόν. καὶ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον ἀγέννητον, <ὅπερ ἐστὶν ἀγαθὸν τέλειον· τὸ δὲ δεύτερον αὐτογενές· τὸ δὲ τρίτον γεννητόν.> ὅθεν διαρρήδην λέγουσι τρεῖς θεοὺς, τρεῖς λόγους, τρεῖς νοῦς, τρεῖς ἀνθρώπους· ἐκάστῳ γὰρ μέρει τοῦ κόσμου, τῆς διαιρέσεως διακεκριμένης, διδόασι καὶ θεοὺς καὶ λόγους <καὶ νοῦς> καὶ ἀνθρώπους καὶ τὰ λοιπά.

10.10.3 Ἄνωθεν δέ, ἀπὸ τῆς ἀγεννησίας καὶ τῆς τοῦ κόσμου πρώτης τομῆς, ἐπὶ συντελείᾳ λοιπὸν τοῦ κόσμου καθεστηκότος, κατεληλυθέναι ἐν τοῖς Ἡρώδου χρόνοις τριφυῇ τινα ἄνθρωπον καὶ τρισώματον καὶ τριδύναμον, καλούμενον Χριστόν, ἀπὸ τῶν τριῶν ἔχοντα τοῦ κόσμου μερῶν ἐν αὐτῷ πάντα τὰ <τοῦ κόσμου> συγκρίματα καὶ τὰς δυνάμεις.

10.10.4 καὶ τοῦτο εἶναι θέλουσι τὸ εἰρημένον· <ἐν ᾧ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματι <κῶς> ». κατενεχθῆναι γὰρ ἀπὸ τῶν ὑπερκειμένων κόσμων δύο, τοῦ τε ἀγεννήτου καὶ τοῦ αὐτογεννήτου, εἰς τοῦτον τὸν κόσμον ἐν ᾧ ἔσμεν ἡμεῖς παντοίων δυνάμεων σπέρματα. κατεληλυθέναι δὲ τὸν Χριστὸν ἄνωθεν, ἀπὸ <τῆς> ἀγεννησίας, ἵνα διὰ τῆς καταβάσεως αὐτοῦ πάντα σωθῇ τὰ τριχῇ διηρημένα· ἃ μὲν γάρ, φησὶν, ἐστὶν ἄνωθεν κατενηνεγμένα, ἀνελεύσεται δι' αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐπιβουλεύσαντα τοῖς κατενηνεγμένοις <ἄνωθεν> ἀφίε <τα> 1 εἰκῇ καὶ κολασθέντα ἀποπέμπεται.

10.10.5 δύο δὲ εἶναι μέρη ἃ σφωζόμενα λέγει, τὰ ὑπερκείμενα <καὶ> ἀπαλλαγέντα τῆς φθορᾶς· τὸ δὲ τρίτον ἀπόλ <λ> υσθαι, ὁ κόσμον ἰδι <κ> ὄν καλεῖ. ταῦτα <τοίνυν> καὶ οἱ Περάται. <Τ> οῖς δὲ Σηθιανοῖς δοκεῖ ὅτι τῶν ὅλ(ω)ν εἰσὶ τρεῖς ἀρχαὶ περιορισμέναι, ἐκάστη δὲ τῶν ἀρχῶν <ἀπείρους ἔχει δυνάμεις>.

10.11.1 δυνάμεις δὲ αὐτῶν λογιζέσθω ὁ ἀκούων τοῦτο αὐτοὺς λέγειν· πᾶν ὃ τι νοήσει ἐπινοεῖς ἢ καὶ παραλείπεις μὴ νοηθέν, τοῦτο ἐκάστη τῶν ἀρχῶν <πέφυκε [δύνασθα(ι)] (γ)ενέσθαι, ὡς ἐν ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ πᾶσα ἡτισοῦν διδ(α)σκομένη τέχνη· οἷον εἰ, <φασίν, ἐγγύς> γένοιτο <τὸ> παιδίον ἀύλητῇ <δύνασθαι> [γενέσθαι] αὐλεῖν, ἢ γεωμέτρῃ γεωμετρεῖ(ν), καὶ <ἄλλη> τινὲς τέχνη ὁμοίως.

10.11.2 αἱ δὲ τῶν ἀρχῶν, φασίν, οὐσίαι εἰσὶ φῶς καὶ σκότος(ος)· τούτων δὲ ἐστὶν ἐν μέσῳ πνεῦμα ἀκέραιον. τὸ δὲ πνεῦμα, τὸ τεταγμένον ἐν μέσῳ τοῦ σκότους, ὅπερ ἐστὶ κάτω, καὶ τοῦ φωτός, ὅπερ ἐστὶν ἄνω, <ὥς> λέγουσιν, οὐκ ἔστι πνεῦμα ὡς ἄνεμος ἢ ῥιπὴ ἢ λεπτὴ τις αὔρα νοηθῆναι δυναμένη, ἀλλ' οἰονεῖ τις ὁσμὴ μύρου ἢ θυμιάματος ἐκ συνθέσεως κατασκευαζομένου, λεπτὴ διοδεύουσα δύναμις ἀνεπινοήτῳ τινὲ καὶ κρείττονι λόγου φορᾷ εὐωδίας.

10.11.3 ἐπεὶ τοίνυν ἐστὶν ἄνω τὸ φῶς καὶ κάτω τὸ σκότος καὶ τούτων μέσον τὸ πνεῦμα, τὸ δὴ φῶς <ὥς> ἀκτὶς ἡλίου ἄνωθεν <πέφυκεν> ἐλλάμπειν εἰς τὸ ὑποκείμενον σκότος· ἡ δὲ τοῦ πνεύματος εὐωδία, μέσην ἔχουσα τάξιν, φέρεται καὶ ἐξικνεῖται <πανταχῇ> , ὥσπερ ἡ τῶν θυμιαμάτων ἐπὶ τῷ πυρὶ ὁσμὴ <πανταχῇ> φέρεται. τοιαύτης δὲ οὐσης τῆς δυνάμεως τῶν διηρημένων τριχῶς, τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ φωτός ὁμοῦ ἢ δυνάμεις ἐστὶ κάτω ἐν τῷ σκότει τῷ

- ὑποτεταγμένῳ. Τὸ δὲ σκότος ὕδωρ εἶναί φασι φοβερόν, εἰς δὲ κατέσπασται <καί> μετενήκεται εἰς <τὴν> τοιαύτην φύσιν μετὰ τοῦ πνεύματος τὸ φῶς.
- 10.11.4 φρόνιμον οὖν τὸ σκότος ὃν καὶ γινώσκον ὅτι, ἂν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτοῦ τὸ φῶς, μενεῖ τὸ σκότος ἔρημον, ἀφανές, ἀλαμπές, ἀδύναμον, ἄπρακτον, ἀσθενές. <οὐ> τῷ δὴ πάσῃ συνέσει καὶ φρονήσει βιάζεται κατέχειν εἰς ἑαυτὸ τὴν λαμπηδόνα καὶ τὸν σπινθῆρα τοῦ φωτὸς μετὰ τῆς τοῦ πνεύματος εὐωδίας. Εἰκόνα <δὲ> τούτου ταύτην παρεισάγουσι, λέγοντες ὥσπερ ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ <ἐκ τῶν μὲν> ὑποκειμένων ὑδάτων σκοτεινὴ φαίνεται, φωτίζεται δὲ ὑπὸ τοῦ πνεύματος, οὕτως ἀντιποιεῖται τὸ σκότος τοῦ πνεύματος <καὶ τοῦ φωτός> .
- 10.11.5 ἔχει δὲ παρ' (ἐ)αυτῷ πάσας τὰς δυνάμεις <αὐτῶν> , βουλομένης ἀφίστασθαι κα(ι) ἀνιέναι. εἰσὶ δὲ αὗται ἀπειράκις ἀπειροὶ ἐξ ὧν τὰ π(άν)τα ἐκτυπο(ῦ)ται καὶ γίνεται, ἐπιμιγνυμένων <τῶν δυνάμεων ἀλλήλαις> δίκην σφραγίδων ὥσπερ γὰρ σφραγὶς ἐπικοινωνήσασα κηρῷ τὸν τύπον ἐποίησεν, αὕτη παρ' ἑαυτῇ ἥτις ἦν μένουσα, οὕτως καὶ αἱ δυνάμεις ἐπικοινωνήσασα <ἀλλήλαις> τὰ πάντα ἀπεργάζονται γένη ζώων, <ὄντα> ἄπειρα.
- 10.11.6 γεγονέν <αι> οὖν <φασιν> ἀπὸ τῆς πρώτης συνδρομῆς τῶν τριῶν ἀρχῶν μεγάλης σφραγίδος ἰδέαν, οὐρανὸν καὶ γῆν, εἶδος ἔχουσιν παραπλήσιον μήτρα, <τὸν> ὀμφαλὸν ἐχούσῃ μέσον. οὕτως δὲ καὶ τὰς λοιπὰς ἐκτυπώσεις τῶν πάντων <ζώων> ἐκτετυπῶσθαι, ὥσπερ οὐρανὸν καὶ γῆν μήτρα παραπλησίους. Ἐκ δὲ τοῦ ὕδατος γεγονέναι φασὶ πρωτόγονον ἀρχήν, ἄνεμο <ν> <σ> φοδρὸν καὶ λάβρον καὶ πάσης γενέσεως αἴτιον, βρασμόν τινα καὶ κίνησιν ἐργαζόμενον τῷ κόσμῳ ἐκ τῆς τῶν ὑδάτων κινήσεως.
- 10.11.8 τοῦτον δὲ ἀποτελεῖν εἶδος σύρματι ὄψεως παραπλήσιον, πτερωθέν, εἰς δὲ <ἀ> φορῶν ὁ κόσμος πρὸς γένεσιν ὁρμᾷ ὀργήσας ὡς μήτρα, καὶ ἐντεῦθεν θέλουσι συνίστασθαι τὴν τῶν ὅλων γένεσιν.
- 10.11.9 τοῦτο δὲ <τὸ> σύρμα ἀνέμου εἶναι λέγουσι τέλειον θεόν, <ὄν> ἐκ τῆς τῶν ὑδάτων <κινήσεως> καὶ τῆς τοῦ πνεύματος εὐωδίας καὶ <τῆς τοῦ> φωτὸς λαμπηδόνης γεγονέναι καὶ εἶναι γέν <ν> ἡμα θηλείας, νοῦν. τὸν <οὖν> ἄνωθεν σπινθῆρα, κάτω ἀναμεμιγμένον ἐν τοῖς πολυσυγκρίτοις <τοῦ> σώματος, σπεύδειν ἐκφεύγειν, ἐκφυγόντα <δὲ ἄνω> πορεύεσθαι, καὶ τὴν λύσιν οὐχ εὐρίσκειν διὰ τὴν ἐν τοῖς ὕδασι δέσιν. διὸ ἐβόα ἐκ τῆς τῶν ὑδάτων μίξεως, κατὰ τὸν ψαλμωδόν, ὡς λέγουσι. Πᾶσα οὖν ἡ φροντίς τοῦ ἄνω φωτὸς ἐστίν, ὅπως ρύσῃται τὸν κάτω σπινθῆρα ἀπὸ τοῦ κάτω πατρός, <τοῦ> ἀνέμου, ἐπεγείραντος βρασμόν καὶ τάραχον καὶ ἑαυτῷ νοῦν <τέλειον υἱὸν> ποιήσαντος, οὐκ ὄντα αὐτοῦ, <ὥς> φάσκουσιν, ἴδ <ι> ον <κα> τὰ <οὐσίαν> .
- 10.11.10 τὸν <οὖν> ἄνωθεν τέλειον λόγον τοῦ φωτὸς αὐτὸν ἀπομορφώσαντα εἶδει ὄψεως κεχωρηκέναι ἐν μήτρᾳ, ἵνα τὸν νοῦν ἐκεῖνον, τὸν ἐκ τοῦ φωτὸς σπινθῆρα ἀνα(λ)αβεῖν δυνηθῇ.
- 10.11.11 καὶ τοῦτο εἶναί <φασιν> τὸ εἰρημένον· «ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπ(α)γμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφ(ήν) δούλου λαβών». καὶ ταύτην εἶναι τὴν <δουλικήν> μορφήν οἱ κακοδαίμονες θέλουσι καὶ πολυπ(ή)μονες Σηθιανοί. ταῦτα μὲν οὖν καὶ οὗτοι λέγουσιν. Ὁ δὲ πάνσοφος Σίμων οὕτως λέγει ἀπέραντόν <τινα> εἶναι δυνάμιν, ταύτην <δὲ> ρίζωμα τῶν ὅλων εἶναι.
- 10.12.1 ἔστι δέ [φησιν] ἡ ἀπέραντος δύναμις, τὸ πῦρ, κατ' αὐτὸν οὐδὲν ἀπλοῦν, καθάπερ οἱ πολλοὶ ἀπλᾶ λέγοντες εἶναι τὰ [δὲ] τέσσαρα στοιχεῖα καὶ τὸ πῦρ ἀπλοῦν εἶναι νενομίκασιν, ἀλλ' εἶναι τοῦ πυρὸς τὴν φύσιν διπλῆν <τινα> · καὶ τῆς διπλῆς ταύτης καλεῖ τὸ μὲν τι κρυπτόν, τὸ δὲ <τι> φανερόν· κεκρύφθαι δὲ τὰ κρυπτά ἐν τοῖς φανεροῖς τοῦ πυρὸς, καὶ τὰ φανερά τοῦ πυρὸς ὑπὸ τῶν κρυπτῶν γεγονέναι. Πάντα δέ, φησί, νενόμισται τὰ μέρη τοῦ πυρὸς, ὁρατὰ καὶ ἀόρατα, «φρόνησιν ἔχειν».

- 10.12.2 γέγονεν οὖν, φησίν, ὁ κόσμος ὁ γεννητὸς ἀπὸ τοῦ ἀγεννήτου πυρός. ἤρξατο δέ, φησίν, οὕτως γίνεσθαι ἕξ ρίζας τὰς πρώτας τῆς ἀρχῆς τῆς γενέσεως ὁ γεννητὸς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ πυρὸς ἐκείνου λαβών. ταύτας γάρ <φησι τὰς> ρίζας γεγενῆσθαι κατὰ συζυγίαν ἀπὸ τοῦ πυρὸς, ἄστινας καλεῖ Νοῦν καὶ Ἐπίνοϊαν, Φωνήν καὶ Ὅνομα, Λογισμὸν καὶ Ἐνθύμησιν.
- 10.12.3 εἶναι δὲ ἐν ταῖς ἕξ ρίζαις <ταύταις πᾶσαν> ὁμοῦ τὴν ἀπέραντον δύναμιν <δυνάμει, οὐκ ἐνεργείᾳ, ἦντινα ἀπέραντον δύναμιν> εἶναί φησι τὸν ἐστῶτα στάντα στησόμενον. ὃς <ἐὰν μὲν> ἐξεικονισθῇ, <ὦν> ἐν ταῖς ἕξ δυνάμεσιν, ἔσται οὐσία, δυνάμει, μεγέθει, ἀποτελέσματι μία καὶ <ἡ> αὐτὴ τῇ ἀγεννήτῳ καὶ ἀπεράντῳ δυνάμει, οὐδὲν ὅλως ἔχουσα ἐνδεέστερον ἐκείνης τῆς ἀγεννήτου καὶ ἀπαραλ <λ> ἄκτου καὶ ἀπεράντου δυνάμεως.
- 10.12.4 ἐὰν δὲ μείνῃ δυνάμει μόνον ἐν ταῖς ἕξ δυνάμεσι καὶ μὴ ἐξεικονισθῇ, ἀφανίζεται, φησί, καὶ ἀπόλλυται, οὕτως ὡς ἡ δύναμις ἡ γραμματικὴ <ἡ> ἡ γεωμετρικὴ <ἐν> ἀνθρώπου ψυχῇ ὑπάρξασα, μὴ προσλαβοῦσα τεχνίτην τὸν διδάζοντα. αὐτὸν δὲ εἶναι ὁ Σίμω(ν) λέγει τὸν ἐστῶτα στάντα στησόμενον, ὄντα δυνάμιν τὴν ὑπὲρ τὰ πάντα. τα(ῦ)τα τοίνυν καὶ ὁ Σίμων. Ὁ δὲ Οὐαλεντίνος (κ)αὶ οἱ ἀπὸ τῆς τούτου σχολῆς εἶναι λέγουσι τὴν τοῦ π(α)ντὸς ἀρχὴν Πατέρα.
- 10.13.1 καὶ ἐναντία δὲ δόξῃ προσφέρονται οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν μόνον <τὸν Πατέρα νομίζουσιν> εἶναι καὶ γεννητικόν, οἱ δὲ ἀδυνάτως <νομίζοντες> ἔχουσιν γεννᾶν ἄνευ θηλείας, καὶ τούτῳ σύζυγον προστιθέασιν Σιγὴν, Βυθὸν αὐτὸν ὀνομάσαντες.
- 10.13.2 ἐκ τούτου <οὖν καί, ὥς> τινες, ἐκ τῆς συζύγου προβολὰς γεγενῆσθαι ἕξ· Νοῦν καὶ Ἀλήθειαν, Λόγον καὶ Ζωὴν, Ἄνθρωπον καὶ Ἐκκλησίαν, καὶ εἶναι ταύτην τὴν Ὀγδοάδα πρωτογενέτειραν. <ταύτην δέ,> τὰς τε ἐν <τ> ὃς τοῦ Ὁρου προβολὰς γεγενημένας πάλιν καλεῖσθαι <τὰ> ἐντὸς πληρώματος <καὶ εἶναι πρῶτα>· δεύτερα δὲ <εἶναι> τὰ ἐκτὸς πληρώματος, καὶ τρί <τ> α τὰ ἐκτὸς τοῦ Ὁρου, ὧν ἡ γέννησις τὸ ὑστέρημα ὑπάρχει.
- 10.13.3 τὸ <ν> δὲ <πατέρα τῶν ὅλων> ἐκ τοῦ ἐν ὑστερήματι προβληθέντος αἰῶνος γεγενῆσθαι <θέλει>, καὶ τοῦτον εἶναι δημιουργὸν λέγει, μὴ βουλόμενος αὐτὸν πρῶτον εἶναι θεόν, ἀλλὰ δυσφημῶν τε αὐτὸν καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ γεγενημένα. Τὸν δὲ Χριστὸν ἐκ τοῦ ἐκτὸς πληρώματος <Πνεύματος ἁγίου καὶ δημιουργοῦ γεννηθέντα> κατεληλυθέναι ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ ἀποπλανηθέντος πνεύματος, ὃ κατοικεῖ ἐν «τῷ ἔσω ἡμῶν ἀνθρώπῳ», ὃν σφωζόμενόν φησι τούτου χάριν τοῦ ἐνοικοῦντος.
- 10.13.4 τὴν δὲ σάρκα μὴ σώζεσθαι θέλει, «δερμάτινον χιτῶνα» <αὐτὴν> ἀποκαλῶν καὶ «ἄνθρωπον φθειρόμενον». ταῦτα <δὲ> ἐν ἐπιτομῇ ἐξείπον, πολλῆς ὕλης κατ' αὐτοὺς τυγχανούσης καὶ διαφόρων γνωμῶν. οὕτως οὖν δοκεῖ καὶ τῇ Οὐαλεντίνου σχολῇ. Βασιλείδης δὲ καὶ αὐτὸς λέγει εἶναι θεὸν οὐκ ὄντα, πεποιηκότα κόσμον ἐξ οὐκ ὄντων οὐκ ὄντα, οὐκ ὄν καταβαλόμενόν τι σπέρμα, ὡσεὶ κόκκον σινάπεως ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ <τὰς ρίζας,> τὸ πρέμνον, τὰ φύλλα, τοὺς κλάδους, τὸν καρπὸν, ἢ ὡς ὦδον ταοῦ ἔχον ἐν ἑαυτῷ τὴν τῶν χρωμάτων ποικίλην πληθύν.
- 10.14.1 καὶ τοῦτο εἶναί φησι τὸ τοῦ κόσμου σπέρμα, ἐξ οὗ τὰ πάντα γέγονεν· εἶχεν γὰρ ἐν ἑαυτῷ τὰ πάντα <τεθησαυρισμένα καὶ κατακείμενα ο> ἴον οὐκ ὄντα, ὑπὸ τοῦ οὐκ ὄντος θεοῦ γενέσθαι προβεβουλευμένα.
- 10.14.2 Ἦν οὖν, φησί <ν>, ἐν αὐτῷ τῷ σπέρματι υἱότης τριμερής, κατὰ πάν <τα> τῷ οὐκ ὄντι θεῷ ὁμοούσιος, γεννητὴ ἐξ οὐκ ὄντων. ταύτης τῆς υἱότητος <τῆς> τριχῇ διηρημένης τὸ μὲν τι ἦν λεπτομερές, τὸ δὲ παχυμερές, τὸ δὲ ἀπο(κ)αθάρσεως δε(ό)μενον.
- 10.14.3 τὸ μὲν οὖν λεπτομερές εὐθέως πρῶτον, ἅμα τῷ γενέσθαι τοῦ σπέρματος τὴν πρώτην καταβολὴν ὑπὸ τοῦ οὐκ ὄντος, διέσφυξε καὶ ἀνῆλθεν ἄ(ν)ω, καὶ ἐγένετο πρὸς τὸν οὐκ ὄντα· ἐκείνου γὰρ πᾶσα φύσις ὀρέγεται δι' ὑπερβολ(ή)ν κάλλους, ἄλλη δὲ ἄλλως.
- 10.14.4

ἡ δὲ παχυμερεστέρα ἔτι μένουσα ἐν τῷ σπέρματι, μιμητική τις οὖσα, ἀναδραμεῖν μὲν οὐκ ἠδυνήθη—πολὺ γὰρ ἐνδεεστέρα ἦν τῆς λεπτομεροῦς—, ἀνεπτέρωσε δὲ αὐτὴν τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ· τοῦτο γὰρ εὐεργετῇ ἡ υἰότης ἐνδυσσάμενη καὶ εὐεργετεῖται.

10.14.5 ἡ δὲ τρίτη υἰότης ἀποκαθάρσεως δεῖται· αὕτη μεμένηκεν ἐν τῷ <μεγάλῳ> τῆς πανσπερμίας σωρῶ, καὶ αὕτη εὐεργετοῦσα καὶ εὐεργετουμένη. Εἶναι δὲ <τὸ μὲν> τι καλούμενον κόσμον, τὸ δὲ <τι> ὑπερκόσμια· διαιρεῖται γὰρ ὑπ’ αὐτοῦ <τὰ ὄντα> εἰς δύο τὰς πρώτας διαιρέσεις, τὸ δὲ τούτων μέσον καλεῖ μεθόριον Πνεῦμα ἅγιον, ἔχον <ἐν ἑαυτῷ μένουσαν> τὴν ὁσμήν τῆς υἰότητος.

10.14.6 ἀπὸ <οὖν> τῆς πανσπερμίας τοῦ σωροῦ <καὶ> τοῦ κοσμικοῦ σπέρματος διέσφυξε καὶ ἐγεννήθη ὁ μέγας ἄρχων, ἡ κεφαλὴ τοῦ κόσμου, κάλλει καὶ μεγέθει ἀνεκλαλήτῳ. οὗτος ὑψώσας ἑαυτὸν ἄχρι τοῦ στερεώματος ὥρῃθη μὴ εἶναι ἑαυτοῦ ἐπάνω ἕτερον, καὶ ἐγένετο πάντων τῶν ὑποκειμένων φωτεινότερος καὶ δυνατώτερος πλὴν <μόνησ> τῆς ὑπολελειμμένης υἰότητος <ἔτι ἐν τῇ πανσπερμίᾳ>, ἣν ἠγνόει οὖσαν αὐτοῦ σοφωτέραν. Οὗτος ο <ῶν> τραπεῖς ἐπὶ τὴν τοῦ κόσμου δημιουργίαν πρῶτον γεννᾷ υἱὸν αὐτῷ, αὐτοῦ <πολὺ> κρείττονα, καὶ τοῦτον ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ἐκάθισε· καὶ ταύτην οὗτοι φάσκουσι τὴν Ὀγδοάδα.

10.14.7 αὐτὸς οὖν <ὁ δημιουργὸς> τὴν οὐράνιον κτίσιν ἅπασαν ἐργάζεται.

10.14.8 ἕτερος δὲ ἄρχων ἀπὸ τῆς πανσπερμίας <πάλιν> ἀνέβη, μείζων μὲν πάντων τῶν ὑποκειμένων χωρὶς τῆς ἐγκαταλελειμμένης υἰότητος, πολὺ δὲ ἐλάττω <ν> τοῦ προτέρου· ὃν καλοῦσιν Ἑβδομάδα. οὗτός ἐστι πάντων τῶν ὑφ’ αὐτὸν ποιητῆς καὶ δημιουργοῦ καὶ διοικητῆς, καὶ αὐτὸς ἑαυτῷ ποιήσας υἱὸν <ἑαυτοῦ> φρονιμώτερον καὶ σοφώτερον.

10.14.9 ταῦτα δὲ πάντα κατὰ προλογισμόν εἶναι ἐκείνου τοῦ οὐκ ὄντος <θεοῦ> λέγουσιν. εἶναι δὲ κόσμους καὶ διαστήματα ἄ(π)ειρα. <Ἐπὶ> δὲ τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐκ Μαρίας κεχωρηκένα τὴν <τοῦ> εὐαγγελίου δύναμι(ν), τὴν κατελθοῦσαν <ἄνωθεν> καὶ φωτίσασαν τὸν τε τῆς Ὀγδοάδος <ἄρχοντος> υἱὸν καὶ <τὸν> τῆς Ἑβδομάδος <ἄρχοντος>, ἐπὶ τῷ φωτίσαι καὶ φυλοκρινῆσαι καὶ καθαρίσαι τὴν καταλελειμμένην υἰότητα εἰς τὸ εὐεργετεῖν τὰς ψυχὰς καὶ εὐεργετεῖσθαι.

10.14.10 καὶ αὐτοὺς εἶναι υἱοὺς <τοῦ θεοῦ> φασιν, <οἷ> [ὅπου] τούτου χάριν εἰσὶν ἐν <τῷ> κόσμῳ <καταλελειμμένοι>, ἵνα διδάξαντες τὰς ψυχὰς καθαρίσωσι καὶ ἅμα τῇ υἰότητι ἀνέλθωσι πρὸς τὸν ἄνω Πατέρα, <ὅπ> οι ἡ πρώτη ἐχώρησεν υἰότης. καὶ ἕως τούτου συνεστάναι φάσκουσι τὸν κόσμον, ἕως πᾶσαι αἱ ψυχαὶ ἅμα τῇ υἰότητι χωρήσωσι. ταῦτα δὲ καὶ Βασιλείδης τερατολογῶν οὐκ αἰσχύνεται. <Ἰ> ουστίνος δὲ καὶ αὐτὸς ὁμοία τούτοις τολμῶν οὕτως λέγει· τρεῖς εἶναι ἀρχὰς τῶν ὅλων ἀγεννήτους, ἀρρενικὰς δύο, θηλυ <κῆ> ν μίαν.

10.15.1 τῶν δὲ ἀρρενικῶν ἡ μὲν τις ἀρχὴ καλεῖται ἀγαθός, αὐτὸ μόνον οὕτω λεγόμενος, προγνώστης τῶν ὅλων, ἡ δὲ ἑτέρα πατὴρ πάντων τῶν γεννητῶν, ἀπρόγνωστος καὶ ἄγνωστος καὶ ἀόρατος—Ἐλωεῖμ δὲ καλεῖται, φησὶν, <οὗτος ὁ πατήρ> .

10.15.2 —ἡ <δὲ> θήλεια ἀπρόγνωστος, ὀργίλη, δίγνωμος, δισώματος—καθὼς ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ λόγοις λεπτομερῶς διηγησάμεθα—τὰ μὲν <γὰρ> ἄνω αὐτὴν μέχρι βουβῶνός <φησιν> εἶναι παρθένον, ἀπὸ δὲ βουβῶνος τὰ κάτω ἔχιδνα <ν> . καλεῖται δὲ ἡ τοιαύτη <κόρη> Ἐδὲμ καὶ Ἰσραήλ. ταύτας φάσκει ἀρχὰς εἶναι τῶν ὅλων, ἀφ’ ὧν τὰ πάντα ἐγένετο. Τὸν Ἐλωεῖμ δὲ ἀπρογνώστως ἐλθεῖν εἰς ἐπιθυμίαν τῆς μιζοπαρθένου, καὶ ἐπιμιγέντα <αὐτῇ> γεννήσαι <ἑαυτῷ> ἀγγέλους δώδεκα· τούτων <δὲ> τὰ ὀνόματα <*> καὶ οἱ μὲν πατρικοὶ <ἄγγελοι τῷ πατρὶ> συναίρονται, οἱ δὲ μητρικοὶ τῇ μητρί.

10.15.3

- τούτους <δὲ τοὺς ἀγγέλους φησὶν> εἶναι τοῦ <παραδείσου ξύλα,> ἀλληγορικῶς εἰρηκότος Μωσέως τὰ ἐν τῷ νόμῳ γεγραμμένα. Πεποιῆσθαι δὲ τὰ πάντα ὑπὸ τοῦ Ἑλωείμ καὶ τῆς Ἑδέμ, καὶ τὰ μὲν θηρία ἅμα τοῖς λοιποῖς <ζώοις γενέσθαι> ἀπὸ τοῦ θηριώδους μέρους <τῆς Ἑδέμ,> τὸν δὲ ἄνθρωπον ἀπὸ τῶν ἄνωθεν τοῦ βουβῶνος <ἀνθρωποειδῶν μερῶν> .
- 10.15.4 καὶ τὴν μὲν Ἑδέμ κατατεθεῖσθαι ἐν αὐτῷ τὴν ψυχὴν— ἥτις αὐτῆς δύνاميς ἦν—, <τὸν δὲ Ἑλωείμ τὸ πνεῦμα— ὅ τι αὐτοῦ δύνاميς ἦν—> . Τοῦτον δὲ φάσκει μαθόντα < * > ἀνεληλυθέναι πρὸς τὸν ἀγαθὸν καὶ καταλελοιπέναι τὴν Ἑδέμ.
- 10.15.5 ἐφ' ᾧ ὀργισθεῖσαν ταύτην πᾶσαν [τὴν] ἐπιβουλήν ποιεῖσθαι κατὰ τοῦ π(ν)εύματος τοῦ Ἑλωείμ, ὅπερ κατέθετο ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. καὶ τούτου χάριν ἀπεσταλκέναι τὸν πατέρα <Ἑλωείμ> τὸν Βαρούχ, διαταττόμενον <λαλεῖν> τοῖς προφήταις, ἵνα ῥυσθῇ τ(ὸ) πνεῦμα τοῦ Ἑλωείμ, καὶ πάντας ὑποσεσύρθαι ὑπὸ τῆς Ἑδέμ.
- 10.15.6 ἀλλὰ καὶ τὸν Ἡρακλέα φάσκει προφήτην γεγονέναι, ἡττησθαι δὲ αὐτὸν ὑπὸ τῆς Ὀμφάλης— τουτέστιν ὑπὸ τῆς Βάβελ, ἣν <καὶ> Ἀφροδίτην ὀνομάζουσιν. — Ὑστερον δὲ «ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου» γεγονέναι τὸν [δὲ] Ἰησοῦν, υἱὸν Μαρίας καὶ Ἰωσήφ, ᾧ τὸν Βαρούχ φάσκει λελαληκέναι.
- 10.15.7 καὶ τούτῳ δὲ ἐπιβεβουλευκέναι τὴν Ἑδέμ, μὴ δεδυνῆσθαι δὲ αὐτὸν ἀπατῆσαι, καὶ τούτου χάριν πεποιηκέναι <αὐτὸν> σταυρωθῆναι· οὗ τὸ πνεῦμα ἀνεληλυθέναι πρὸς τὸν ἀγαθὸν λέγει. καὶ πάντων δὲ οὕτως τῶν τοῖς μωροῖς καὶ ἀδρανέσι λόγοις <αὐτοῦ> πειθομένων <τὸ μὲν πνεῦμα τοῦ Ἑλωείμ> σωθήσεσθαι, τὸ δὲ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν τῆς Ἑδέμ καταλείψεσθαι, ἣν καὶ γῆν Ἰουστίνος ὁ ἄφρων καλεῖ. Οἱ δὲ Δοκηταὶ τοιαῦτα λέγουσιν· εἶναι τὸν πρῶτον θεὸν ὡς σπέρμα συκῆς, ἐκ δὲ τούτου ἐληλυθέναι τρεῖς αἰῶνας, ὡς τὸ πρέμνον καὶ τὰ φύλλα καὶ τὸν καρπὸν.
- 10.16.1 τούτους δὲ προβεβληκέναι τριάκοντα αἰῶνας, ἕκαστον <δέκα> · ἠνῶσθαι δὲ αὐτοὺς κατὰ δέκα πάντας, μόνον δὲ θέσει διαφέρειν τινὰς τινῶν <ὡς> πρώτους, <δευτέρους καὶ τρίτους> . προβεβλησθαι δὲ <αὐτοῦς> ἀπειράκις ἀπείρους αἰῶνας, καὶ εἶναι τοὺς πάντας ἀρρενοθήλεας.
- 10.16.2 τούτους δὲ βουλευσαμένους, <πάντας> ὁμοῦ συνελθόντας εἰς τὸν μέσον αἰῶνα γεννῆσαι ἐκ παρθένου Μαρίας σωτῆρα τῶν πάντων, κατὰ πάντα ὅμοιον τῷ πρώτῳ [σώματι ἐν] σπέρματι <τῷ> συκίνῳ, ἐν <ι> δὲ τούτῳ ἦττονα, τῷ γεννητὸν εἶναι· τὸ γὰρ <πρῶτον> σπέρμα, ὅθεν ἡ συκὴ, ἀγέννητον. Ἦν οὖν τὸ μέγα τῶν αἰώνων <πλήρωμα> φῶς ὅλον, οὐδεμίαν ἐπιδεχόμενον κόσμῳ, ἔχον ἐν ἑαυτῷ πάντων τῶν ζώων ιδέας τοῦτο <δὲ> ἐπιφοιτῆσαν εἰς τὸ ὑποκείμενον χάος παρεσχικέναι αἰτίαν <πᾶσι> τοῖς γεγονόσι καὶ οὔσι· καταβα <σῶ> ν γὰρ ἄνωθεν <ἀπασῶν τῶν> ιδεῶν αἰωνίων ἀπεμάξατο τὸ κάτω χάος τὰς μορφάς.
- 10.16.4 ὁ δὲ τρίτος αἰὼν, ὁ ἑαυτὸν τριπλασιάσας, ὁρῶν τοὺς χαρακτῆρας αὐτοῦ πάντας κατασπωμένους εἰς τὸ κάτω σ(κ)ότος, οὐκ ἀγνοῶν τὴν τε τοῦ σκότους δεινότητα καὶ τὴν τ(ο)ῦ φωτός ἀφειλότητα, ἐποίησεν οὐρανόν, καὶ μέσον πήξας «διεχώρισεν ἅ(νὰ) μέσον τοῦ σκότους καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός».
- 10.16.5 πασῶν οὖν τῶν ιδεῶν τοῦ τρίτου αἰῶνος καὶ αὐτοῦ τὸ ἐκτύπωμα κρατεῖσθαι φασιν ὑπὸ τοῦ σκότους, <ὁ> πῦρ [ὦν αὐθις] ζῶν ἀπὸ [τοῦ] φωτός γενόμενον ὑπῆρξεν. Ἐξ οὗ φάσκουσι τὸν μέγαν ἄρχοντα γεγονέναι, περὶ οὗ Μωϋσῆς ὁμιλεῖ, λέγων εἶναι τοῦτον θεὸν πύρινον καὶ δημιουργόν. ὃς καὶ τὰς ιδέας πάντων <τῶν ζώων> μεταβάλλει ἀεὶ εἰς σῶμα <τα> , ταύτας τὰς <ιδέας> ψυχὰς <καλοῦντες> . Οὗ χάριν <φ> ἀσκουσι τὸν σωτῆρα παραγεννηθῆναι, ἐπιδεικνύντα τὴν ὁδὸν δι' ἧς φεύζονται αἱ κρατούμεναι ψυχαί.
- 10.16.6

ἐνδεδύσθαι δέ <φασι> τὸν Ἰησοῦν τὴν δύναμιν ἐκείνην τὴν μονογενῆ διὸ μὴ δύνασθαι
θεαθῆναι ὑπό τινος <τῶν αἰώνων> , μεταλλ <αξ> ομένων δια τὸ μέγεθος τῆς δόξης
<αὐτοῦ> . πάντα δὲ συμβεβηκέναι αὐτῷ φασι καθὰ ἐν τοῖς εὐαγγελίοις γέγραπται. Οἱ δὲ περὶ
<Μο> νόϊμον τὸν Ἰαβὰ φασιν εἶναι τὴν τοῦ παντὸς ἀρχὴν <τὸν> πρῶτον ἄνθρωπον καὶ
υἱὸν <τοῦ> ἀνθρώπου· καὶ τὰ γενόμενα <πάντα> , καθὼς Μωσῆς λέγει, μὴ ἀπὸ τοῦ πρώτου
ἀνθρώπου γεγονέναι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, οὐχ ὅλου <δέ> , ἀλλ' ἐκ μέρους
<τινὸς> αὐτοῦ.

10.17.2 εἶναι γὰρ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἰῶτα—ὃ ἐστὶ δεκάς, κύριος ἀριθμός, ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ [τοῦ] παντὸς
ἀριθμοῦ ὑπόστασις, δι' οὗ πᾶς ἀριθμὸς συνέστηκεν καὶ ἡ τοῦ παντὸς γένεσις, πῦρ, ἀήρ, ὕδωρ,
γῆ—τοῦτον δὴ οὕτως <εἶναι> ἰῶτα ἓν, [καὶ] κεραία <ν> μία <ν> , [τέλειον ἐκ τελείου]
ῥυεῖσα <ν> [κεραία] ἄνωθεν, πάντα ἔχουσα <ν> [ὅσα καὶ] <ἐν ἐ> αὐτῇ ὅσα καὶ ὁ
ἄνθρωπος ἔχει, ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Γεγονέναι οὖν φησι τὸν κόσμον Μωϋσῆς ἐν ἑξ
ἡμέραις, τουτέστιν ἐν ἑξ δυνάμεσιν, <ταῖς ἐν τῇ μιᾷ κεραίᾳ τοῦ ἰῶτα κατειλημμέναις <*>
γῆς καὶ ὕδατος καὶ ἀέρος καὶ πυρός,> ἐξ ὧν ὁ κόσμος ἀπὸ τῆς κεραίας γέγονε τῆς μιᾶς.

10.17.3 οἱ τε γὰρ κύβοι καὶ τὰ <εἰκοσάεδρα καὶ τὰ> ὀκτάεδρα καὶ αἱ πυραμίδες καὶ πάντα τὰ τούτοις
παραπλήσια σχήματα [ἴσα ἦν], ἐξ ὧν συνέστηκε πῦρ, ἀήρ, ὕδωρ, γῆ, ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν γεγόναι
τῶν κατειλημμένων ἐν ἐκείνῃ τῇ ἀπλῇ τοῦ ἰῶτα κεραίᾳ, ἥτις ἐστὶν υἱὸς ἀνθρώπου, <τέλειος
ἐκ τελείου> .

10.17.4 ὅταν οὖν, φησί, ῥάβδον λέγῃ Μωϋσῆς στρεφομένην <ποικίλω> εἰς <τὰ πάθη τὰ κατὰ
τὴν> Αἴγυπτον, τὰ πάθη καταλέγει τοῦ κόσμου τῷ ἰῶτα ἀλληγορουμένως, οὐδὲ <εἰς>
πλείον <α> <τ> ὧν δέ <κα> παθῶν <τὴν ῥάβδον> ἐσχημάτισεν. «Εἰ δέ», φησί, «θέλεις
ἐπιγνῶναι τὸ πᾶν, ἐν σεαυτῷ ζήτησον τίς ὁ λέγων· ἡ ψυχὴ μου, ἡ σὰρξ μου, ὁ νοῦς μου· καὶ
<τίς ὁ> ἐν <σοι> ἕκαστον κατιδιοποιοῦμενος ὡς ἕτερος <σε> αὐτοῦ τοῦτον <οὖν> νοή
<σεις> , τέλειον ἐκ τελείου, πάντα ἴδια ἡγούμενον, τὰ οὐκ ὄντα καλούμενα καὶ τὰ [πάντα]
ὄντα».

10.17.5 ταῦτα μὲν οὖν καὶ Μονοῖμω δοκεῖ. Τατιανὸς δὲ παραπλησίως τῷ Οὐαλεντίνῳ καὶ τοῖς ἑτέροις
φησὶν αἰῶνας εἶναι τινὰς ἀοράτους, ἐξ ὧν ὑπό τινος <τῶν> κάτω τὸν κόσμον
δεδημιουργῆσθαι καὶ <πάντα> τὰ ὄντα.

10.18.1 κυνικωτέρῳ δὲ βίῳ ἀσκεῖται <καὶ> σχεδὸν οὐδὲν Μαρκίωνος ἀπεμφαίνει πρὸς [τε] τὴν
δυσφημίαν <κατὰ τε τῆς γεννήσεως> καὶ τῆς περὶ γάμων νομοθεσίας. <Μ> ἀρκίων δὲ ὁ
Ποντικός καὶ Κέρδων ὁ τούτου διδάσκαλος καὶ αὐτοὶ ὀρίζουσιν εἶναι τρεῖς τὰς τοῦ παντὸς
ἀρχάς· ἀγαθόν, δίκαιον, ὕλην.

10.19.1 τινὲς δὲ τούτων μαθηταὶ <καὶ τετάρτην> προστιθέασι, λέγοντες ἀγαθόν, δίκαιον, πονηρόν,
ὕλην.

10.19.2 οἱ δὲ πάντες τὸν μὲν ἀγαθὸν οὐδὲν ὅλως πεποιηκέναι, τὸν δὲ δίκαιον— <ὄν> οἱ μὲν <καὶ>
[τὸν] πονηρόν, οἱ δὲ μόνον δίκαιον ὀνομάζουσι—πεποιηκέναι [δὲ] τὰ πάντα φάσκουσιν ἐκ τῆς
ὑποκειμένης ὕλης. πεποιηκέναι δὲ οὐ καλῶς, ἀλλ' ἀλόγως· ἀνάγκη γὰρ τὰ γενόμενα ὅμοια
εἶναι τῷ πεποιηκότι.

10.19.3 διὸ καὶ ταῖς παραβολαῖς ταῖς εὐαγγελικαῖς χρῶνται, οὕτως λέγοντες· «οὐ δύναται δένδρον
καλὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν» καὶ τὰ ἐξῆς, εἰς τοῦτο φάσκων εἰρῆσθαι <ταῦτα> , τὰ ὑπ'
αὐτοῦ κακῶς νοθεύμενα. Τὸν δὲ Χριστὸν υἱὸν εἶναι τοῦ ἀγαθοῦ <θέλει> καὶ ὑπ' αὐτοῦ
πεπέμφθαι ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ψυχῶν. ὃν « <τὸν> ἔσω ἄνθρωπον» καλεῖ, ὡς ἄνθρωπον
<αὐτὸν> φανέντα λέγων, οὐκ ὄντα ἄνθρωπον, καὶ ὡς ἑνσαρκον, οὐκ <ὄντα> ἑνσαρκον,
δοκῇσιν <τε> πεφηνότα, οὔτε γένεσιν ὑπομείναντα οὔτε πάθος ἀλλ' ἢ τῷ δοκεῖν.

- 10.19.4 σάρκα δὲ οὐ θέλει ἀνίστασθαι. γάμον δὲ φθορὰν εἶναι λέγει, κυνικωτέρῳ βίῳ προσάγων τοὺς μαθητάς, ἐν τούτῳ νομίζων λυπεῖν τὸν δημιουργόν, εἰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ γεγονότων ἢ ὠρισμένων ἀπέχοιτο. Ἀπελλῆς δέ, ὁ τούτου μαθητ(ή)ς, ἀπαρεσθéis τοῖς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου εἰρημένοις, καθὰ προείπομεν, ἄλλω λόγῳ ὑπέθετο τέσσαρας εἶναι θεούς, ὧν ἓνα φάσκει <ἀγαθόν> —ὃν οὔτε <ὁ νόμος οὔτε> οἱ προφ(η)ται ἔγνωσαν· οὐ εἶναι υἱὸν τὸν Χριστόν—, ἕτερον δὲ τὸν δημιουργόν τοῦ παντός—ὃν οὐ θεὸν <ἀλλὰ δύναμιν θεοῦ> εἶναι θέλει—, ἕτερον δὲ πύρινον—τὸν <Μωσεῖ> φανέντα—, ἕτερον δὲ πονηρόν· οὓς ἀγγέλους καλεῖ· προσθεῖς δὲ τὸν Χριστόν καὶ πέμπτον ἐρεῖ.
- 10.20.2 Προσέχει δὲ <έν> βίβλῳ, ἢ <ν> Φανερώσεις καλεῖ, Φιλουμένης τινὸς <λόγοις>, ἣν προφητὴν νομίζει. τὴν δὲ σάρκα τὸν Χριστόν οὐκ ἐκ τῆς παρθένου λέγει προσειληφέναι, ἀλλ' ἐκ τῆς παρακειμένης τοῦ κόσμου οὐσίας. οὗτος κατὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν συντάγματα ἐποίησε, «καταλύειν αὐτοὺς» ἐπιχειρῶν ὡς ψευδῇ λελαληκότας καὶ θεὸν μὴ ἐγνωκότας. σάρκας δὲ ἀπόλ <λ> υσθαὶ ὁμοίως Μαρκίῳ λέγει. Κήρινθος δέ, ὁ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀσκηθεῖς, <καί> αὐτὸς οὐχ ὑπὸ τοῦ πρώτου θεοῦ τὸν κόσμον γεγονέναι ἠθέλησεν, ἀλλ' ὑπὸ δυνάμεώς τινος ἀγγελικῆς, πολὺ κεχωρισμένης καὶ διεστῶσης τῆς ὑπὲρ τὰ ὅλα αὐθεντίας καὶ ἀγνοούσης τὸν ὑπὲρ <τὰ> πάντα θεόν.
- 10.21.2 τὸν δὲ Ἰησοῦν λέγει μὴ ἐκ παρθένου γεγεν <ν> ἦσθαι, γεγονέναι δὲ αὐτὸν ἐξ Ἰωσήφ καὶ Μαρίας υἱόν, ὁμοίως τοῖς λοιποῖς <ἅπασιν> ἀνθρώποις, καὶ δι(ε)νηνοχέναι ἐν δικαιοσύνῃ καὶ σωφροσύνῃ καὶ συνέσει ὑπὲρ πάντας τοὺς λοιπούς.
- 10.21.3 καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα κατεληλυθέναι εἰς αὐτὸν ἐκ τῆς ὑπὲρ τὰ ὅλα αὐθεντίας τὸν Χριστόν ἐν εἴδει περιστερᾶς καὶ τότε κηρῦξαι τὸν ἄγνωστον πατέρα καὶ δυνάμεις ἐπιτελέσαι. πρὸς δὲ τῷ τέλει, <κατὰ τὸν καιρὸν> τοῦ πάθους ἀποπτῆναι τὸν Χριστόν ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ· πεπονθέναι <μὲν οὖν καὶ ἐγγεῖρθαι> τὸν Ἰησοῦν, τὸν δὲ Χριστόν ἀπαθῇ <δια> μεμενηκέναι, πνευματικὸν ὑπάρχοντα. Ἐβιωναῖοι δὲ τὸν μὲν κόσμον ὑπὸ τοῦ ὄντως θεοῦ γεγονέναι λέγουσι, τὰ δὲ <περὶ τὸν> Χριστόν ὁμοίως Κηρίνθῳ.
- 10.22.1 ζῶσι δὲ <τὰ> πάντα κατὰ <τὸν> νόμον Μωϋσῆ, οὕτω φάσκον(τ)ες δικαιουῖσθαι. Θεόδοτος (δὲ) ὁ Βυζάντιος εἰσηγήσατο αἵρεσιν τοιάνδε, φάσκων τὰ μὲν ὅλα ὑπὸ τοῦ ὄντως θεοῦ γεγονέναι, τὸν δὲ Χριστόν, ὁμοίως τοῖς προειρημένοις γνωστικοῖς, φάσκει τοιούτῳ τινὶ τρόπῳ πεφηνέναι.
- 10.23.1 εἶναι μὲν τὸν Ἰησοῦν ἄνθρωπον κ(οι)νὸν πᾶσιν, ἐν δὲ τούτῳ διαφέρειν, ὅτι κατὰ βουλὴν θεοῦ γεγένηται ἐκ παρθένου, ἐπισκιάσαντος τοῦ ἁγίου πνεύματος <τ> ὃν ἐν τῇ παρθένῳ σαρκωθέντ(α)· ὕστερον δὲ ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος κατεληλυθέναι τὸν Χριστόν ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν ἐν εἴδει περιστερᾶς.
- 10.23.2 ὅθεν φησὶ μὴ πρότερον «τὰς δυνάμεις <έν> αὐτῷ ἐνεργηθῆναι». θεὸν δὲ οὐκ εἶναι τὸν Χριστόν θέλει. καὶ τοιαῦτα <δὴ καί> Θεόδοτος. Ἕτεροι δὲ [καί] ἐξ αὐτῶν πάντα τοῖς προειρημένοις <Θεοδοτιανοῖς ὁμοίως> λέγουσι <ν>, <έν> ἐν <ὶ δὲ> μόνῳ ἐνδιαλλάξαντες, ἐν τῷ τὸν Μελχισεδὲκ ὡς δυνάμιν τινα ὑπειληφέναι, φάσκοντες αὐτὸν ὑπὲρ πᾶσαν δύναμιν ὑπάρχειν· οὐ κατ' εἰκόνα [δὲ] εἶναι τὸν Χριστόν θέλουσιν.
- 10.25.1 Οἱ δὲ Φρύγες, ἐκ Μοντανοῦ τινος καὶ Πρισκίλλης καὶ Μαξιμίλλης τὰς ἀρχὰς τῆς αἰρέσεως λαβόντες, προφήτιδας τὰ γύναια νομίζουσι καὶ προφήτην τὸν Μοντανόν. <οὔτοι> τὰ μὲν περὶ τῆς τοῦ παντὸς ἀρχῆς καὶ δημιουργίας ὀρθῶς λέγουσι [νομίζουσι], καὶ τὰ περὶ τὸν Χριστόν οὐκ ἄλλοτρίως παρελήφασιν, ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις <προφήταις> σφάλλονται· ὧν τοῖς λόγοις ὑπὲρ τὰ εὐαγγέλια προσέχοντες πλανῶνται, <καί> νηστείας καὶ νῆκας [καί] <παρὰ τὰς> παραδόσεις ὀρίζοντες. Ἕτεροι δὲ <ἐξ> αὐτῶν, τῇ τῶν Νοητιανῶν αἰρέσει

προσκειμένοι, τὰ μὲν περὶ τὰ γυναῖκα καὶ <τὸν> Μοντανὸν ὁμοίως δοκοῦσι, τὰ δὲ περὶ <τὸν> τῶν ὅλων πατέρα δυσφημοῦσιν, <τὸν> αὐτὸν εἶναι υἱὸν καὶ πατέρα λέγοντες, ὁρατὸν καὶ ἀόρατον, γεννητὸν καὶ ἀγέννητον, θνητὸν καὶ ἀθάνατον, τούτων τὰς ἀφορμὰς ἀπὸ Νοητοῦ τινος λαβόντες.

10.27.1 Ὅμοίως δὲ καὶ Νοητός, τῷ μὲν γένει ὦν Συμυρναῖος, ἀνὴρ <δὲ> ἀκριτόμυθος καὶ ποικίλος, εἰσηγήσατο τοιάνδε αἵρεσιν—ἐξ Ἐπιγόνου τινὸς εἰς Κλεομένην χωρήσασαν καὶ οὕτως ἕως νῦν ἐπὶ τοῖς διαδόχοις διαμείνας—, λέγων ἓνα <εἶναι θεὸν> τὸν πατέρα καὶ τὸν τῶν ὅλων <δημιουργόν> [τοῦτον πάντα πεποιηκότα]· ἀφανῆ μὲν <γὰρ> τοῖς ἀνθρώποις γεγονέναι ὅτε ἠβούλετο, φανῆναι δὲ τότε ὅτε ἠθέλησε.

10.27.2 καὶ τοῦτον εἶναι ἀόρατον <μὲν> ὅταν μὴ ὁράται, ὁρατὸν δὲ ὅταν ὁράται· ἀγέννητον μὲν ὅταν μ(ῆ) γεννᾶται, γεννητὸν δὲ ὅταν γεννᾶται ἐκ παρθένου· ἀπαθῆ <μὲν> καὶ ἀθάνατον, ὅταν (μ)ῆ π(ά)σῃ μὴδὲ θνήσκῃ, ἐπὶ δὲ πάθει προσέλθῃ, πάσχειν καὶ θνήσκειν. τοῦτον <οὖν> τὸν πατέ(ρ)α αὐτὸν <καὶ> υἱὸν ὀνομάζουσι, κατὰ καιροὺς καλούμενον πρὸς τὰ συμβαίνοντα. Τούτων τὴν αἵρεσιν ἐκράτυνε Κάλλιστος—οὗ τὸν βίον ἐκτεθείμεθα ἀσφαλῶς—, ὃς καὶ αὐτὸς αἵρεσιν ἀπεγέννησεν.

10.27.3 ἐξ ὧν <οὖν> ἀφορμὰς λαβὼν καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἓνα εἶναι θεὸν τὸν πατέρα καὶ τὸν δημιουργόν τοῦ παντός· τοῦτον δὲ εἶναι <τὸν Λόγον>, ὀνόματι μὲν υἱὸν <καὶ πατέρα> λεγόμενον καὶ ὀνομαζόμενον, οὐσίᾳ δὲ <ὓν> ὄντα, <τὸ πνεῦμα ἀδιαίρετον>. πνεῦμα γάρ, φησὶν, ὁ θεὸς <ὧν>, οὐχ ἕτερόν ἐστι παρὰ τὸν Λόγον ἢ ὁ Λόγος παρὰ τὸν θεόν· ἐν οὖν τοῦτο πρόσωπον, ὀνόματι μὲν μεριζόμενον, οὐσίᾳ δὲ οὐ.

10.27.4 τοῦτον <οὖν> τὸν Λόγον, <ὄν> ἓνα [εἶναι] θεὸν ὀνομάζει, [καὶ] σεσαρκῶσθαι λέγει· καὶ τὸν μὲν κατὰ σάρκα ὀρώμενον καὶ κρατούμενον υἱὸν εἶναι θέλει, τὸ δὲ <αὐτῷ> ἐνοικοῦν <πνεῦμα> πατέρα, ποτὲ μὲν τῷ Νοητοῦ δόγματι προσρηγν(ύ)μενος, ποτὲ δὲ τῷ Θεοδότου, μὴδὲν <τε> ἀσφαλὲς κρατῶν. ταῦτα τοίνυν <καὶ> Κάλλιστος. <Ἐ> ρμογένης δὲ τις, καὶ αὐτὸς θελήσας τι <καινόν> λέγειν, ἔφη τὸν θεὸν ἐξ ὕλης συγχρόνου <καὶ ἀγενήτου> καὶ ὑποκειμένης τὰ πάντα πεποιηκένα(ι)· ἀδυνάτως γὰρ ἔχειν τὸν θεὸν μὴ οὐχὶ ἐξ ὄντων τὰ γενόμενα ποιεῖν.

10.29.1 Ἅλλοι δὲ τινες, ὡς καινόν τι παρεισάγοντες, ἐκ πασῶν αἱρέσεων <μύθους> ἐρανισάμενοι, ξένην βίβλ(ον) <ἐ> σκευάσαντο, <ἀπὸ> Ἡλχασαΐ τινος ἐπονομαζομένην. οὗτοι <περὶ> τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ παντός ὁμοίως <ἡμῖν> ὁμολογοῦσιν, ὑπὸ τοῦ θεοῦ <τὰ πάντα λέγοντες> γεγονέναι, Χριστὸν δὲ ἓνα οὐχ ὁμολογοῦσιν, ἀλλ' εἶναι τὸν μὲν ἄνω ἓνα, αὐτὸν δὲ μεταγίγζεσθαι ἐν σ(ώ)μασί <τε> π(ο)λλ(οῖς) πολλάκι(ς) καὶ νῦν δὴ ἐν τῷ Ἰησοῦ.

10.29.2 ὁμο(ί)ως (δὲ) <τὸν Ἰησοῦν> ποτὲ μὲν ἐκ τοῦ θεοῦ <θέλουσι> γεγενῆσθαι, ποτὲ δὲ πνεῦμα γεγονέναι, ποτὲ μὲν ἐκ πα(ρ)θένου, ποτὲ δὲ οὐ. καὶ τοῦτον δὲ μετέπειτα αἰεὶ ἐν σώμασι μ(ε)ταγίγζεσθαι(ι) καὶ ἐν πολλοῖς κατὰ καιροὺς δείκνυσθαι.

10.29.3 χρῶνται δὲ <καὶ> ἐπα(οι)δαῖς καὶ <δαιμόνων ἐπικλήσεσι καὶ> βαπτίσμασιν ἐπὶ τῇ τῶν στοιχείων ὁμολογίᾳ. σεσόβηνται δὲ περ(ὶ) ἀ(στρ)ολογίαν καὶ μαθηματικὴν καὶ μαγικὴν, <καὶ> προγν(ω)στικούς δὲ ἑαυτοὺς λέγουσιν. <*> <κελεύσαντος> τοῦ θεοῦ μετοικεῖ ἐκ Μεσοποταμίας πόλεως Χαρρὰν εἰς τὴν νῦν μὲν Παλαιστίνην καὶ Ἰουδαίαν προσαγορευομένην χώραν, τότε δὲ Χαναανίτιν, περὶ ἧς καὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τὸν λόγον οὐκ ἀμελῶς παρεδώκαμεν ἐν ἐτέραις βίβλοις.

10.30.2 διὰ τούτου τοίνυν γίνεται ἡ καταρχὴ τῆς κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ἀυξήσεως, ἥτις τὴν προσηγορίαν μετέσχεν <τοῦ ὀνόματος> ἐξ Ἰούδα, παιδὸς τοῦ Ἰακώβ τοῦ τετάρτου· οὗ καὶ <Ἰσραὴλ τὸ ὄνομα> κέκληται, διὰ τὸ ἐξ αὐτοῦ τὸ βασιλικὸν γένος <εἶναι>.

- 10.30.3 Ἀβραὰμ μὲν οὖν μετο(ι)κεῖ τῆς Μεσοποταμίας <ἐτῶν γενόμενος οε΄, καί> ἑκατοντούτης γενόμενος <γεννᾷ τὸν Ἰσαάκ· ὁ δὲ Ἰσαάκ ἐτῶν> γενόμενος ξ΄ γεννᾷ τὸν Ἰακώβ· ὁ δὲ Ἰακώβ ἐτῶν πς΄ γεννᾷ τὸν Λευΐ· ὁ δὲ Λευΐ ἐτῶν μ΄ γεννᾷ τὸν Κάαθ· ὁ δὲ Κάαθ ἐτῶν <ἐγένετο δ΄> ἡνίκα συγκατῆλθε τῷ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον.
- 10.30.4 γίνεται τοίνυν πᾶς ὁ χρόνος ὃν παρώκησεν Ἀβραὰμ καὶ πᾶν τὸ αὐτοῦ γένος κατὰ τὸν Ἰσαάκ [τῇ] ἐν τῇ τότε καλουμένη Χαναανίτιδι γῇ ἔτη σιε΄. Τούτου δὲ γίνεται <πατὴρ> Θάρρα, τούτου Ναχώρ, τούτου Σερούχ, <τούτου Ῥαγαύ, τούτου Φάλεκ, τούτου Ῥεβερ,> ὅθεν καὶ τὸ Ῥεβραίου καλεῖσθαι <τοὺς Ἰουδαίους. ἐπὶ δὲ τοῦ Φάλεκ διεσπάρησαν οἱ ἔκγονοι τοῦ Νῶε> ἦσαν δὲ οὗτοι οβ΄, <ἐξ ὧν καὶ οβ΄> ἔθνη· ὧν καὶ τὰ ὀνόματα ἐκτεθείμεθα ἐν ἐτέραις βίβλοις, μηδὲ τοῦτο παραλιπόντες, κατὰ <τὸν ἡμέτερον> τρόπον βουλόμενοι τοῖς φιλομαθέσιν ἐπιδεικνύναι ἣν ἔχομεν στοργὴν περὶ τὸ θεῖον τὴν τε ἀδίστακτον γνῶσιν, ἣν ἐν πόνοις κεκτήμεθα, περὶ τὴν ἀλήθειαν.
- 10.30.6 Τούτου δὲ τοῦ Ῥεβερ γίνεται πατὴρ Σάλα, τούτου δὲ Καϊνάν, τούτου δὲ Ἀρφαξ <ἀ> δ· οὗ γίνεται <πατὴρ> Σήμ, τούτου δὲ Νῶε. ἐφ’ οὗ ὁ κατὰ πάντα <τὸν> κόσμον γίνεται κατακλυσμός, οὗ οὔτε Αἰγύπτιοι οὔτε Χαλδαῖοι οὔτε Ἕλληνες μέμνηνται—ὧν κατὰ τόπους ὁ τε ἐπὶ τοῦ Ὠγύγου καὶ <ὁ ἐπὶ τοῦ> Δευκαλίωνος γεγέννηται κατακλυσμοί.—εἰσὶν οὖν <ἀπὸ τοῦ Ῥεβερ> [καὶ] ἐπὶ τούτου γενεαὶ πέντε, ἔτη υφε΄.
- 10.30.7 οὗτος εὐσεβέστατος γενόμενος καὶ θεοφιλής, μόνος ἅμα <τῇ> γυναικὶ καὶ <τοῖς τρισὶ> τέκνοις καὶ ταῖς τούτων τρισὶ γυναιξὶ διέφυγε τὸν γενόμενον κατακλυσμόν, ἐν κιβωτῷ διασωθείς, ἧς καὶ τὰ μέτρα καθ’ <αρ> ὡς ἐκτεθείμεθα καὶ τὰ λείψανα ἕως νῦν ἀποδείκνυται ἐν ὄρεσιν Ἀραράδ καλουμένοις, οἷσι πρὸς τὴν τῶν Ἀδιαβηνῶν χώραν.
- 10.30.8 ἐνιδεῖν οὖν ἔστι τοῖς φιλοπόνως ἱστορεῖν βουλομένοις, ὡς φανερώς ἐπιδέδεικται τὸ τῶν θεοσεβῶν γένος ἀρχαιότερον <ὃν> πάντων Χαλδαίων, Αἰγυπτίων, Ἑλλήνων. τί δὲ καὶ τοὺς ἐπάνω τοῦ Νῶε καὶ θεοσεβεῖς καὶ θεοῦ (ὁ)μιλητὰς ὀνομάζειν νῦν χρή, ἱκανῆς οὔσης [τῆς] πρὸς τὸ προκείμενον ταύτης τῆς περὶ ἀρχαιότητος μαρτυρίας; Ἀλλ’ ἐπεὶ οὐκ ἄλογον <ἐ> δόκει ἐπιδειξάι ταῦτα τὰ περὶ σοφίαν ἡσυχολημένα ἔθνη μεταγενέστερα ὄντα τῶν θεὸν σεβασάντων, εὐλογον <κρίνομεν νῦν> εἰπεῖν καὶ πόθεν τὸ γένος αὐτοῖς καὶ πόθεν, μετοικήσαντες <ἐν> ταύταις ταῖς χώραις, οὐ τὸ ὄνομα ἐξ αὐτῶν τῶν χωρῶν μετέσχον, ἀλλ’ αὐτοὶ προσεποίησαν ἐκ τῶν πρώτως ἀρξάντων καὶ <τὴν γῆν> κατοικησάντων.
- 10.31.2 γίνονται <μὲν οὖν> τῷ Νῶε τρεῖς παῖδες Σήμ, Χάμ, Ἰάφεθ, ἐκ τούτων <δὲ> πᾶν γένος ἀνθρώπων πεπλήθυνται καὶ πᾶσα χώρα κατοικεῖται. ῥῆμα γὰρ θεοῦ ἐπ’ αὐτοὺς ἴσχυσεν εἰπόντος· «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν». τοσοῦτον <οὖν> δυναθέντος ἑνὸς ῥήματος γεννῶνται ἐκ τῶν τριῶν παῖδες κατὰ γένος οβ΄· ἐκ μὲν τοῦ Σήμ κε΄, ἐκ δὲ τοῦ Ἰάφεθ ιε΄, ἐκ δὲ τοῦ Χάμ λβ΄.
- 10.31.3 τῷ δὲ Χάμ γίνονται παῖδες ἐκ τῶν προειρημένων λβ΄ οὗτοι· Χανάν, ἐξ οὗ Χαναναῖοι, Με <σ> τραεῖμ, ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι, Χούς, ἐξ οὗ Αἰθίοπες, Φοῦδ, ἐξ οὗ Λίβυες. οὗτοι <ἐν μὲν> τῇ κατ’ αὐτοὺς φωνῇ ἕως νῦν τῇ τῶν προγόνων προσηγορίᾳ καλοῦνται, εἰς δὲ τὸ Ἑλληνικὸν οἷς νῦν ὀνόμασι κέκληνται <μετ> ὀνομάζονται. Εἰ δὲ μήτε τὸ οἰκεῖσθαι τὰς τούτων χώρας πρότερον [ἦν], μήτε ἀρχὴν γένος <τι> ἀνθρώπων δείκνυται, οὗτοι δὲ <οἱ> υἱοὶ τοῦ Νῶε ἀνδρὸς θεοσεβοῦς γίνονται <μαθηταί>, ὡς καὶ αὐτὸς μαθη(η)τῆς γεγέννηται ἀνδρῶν θεοσεβῶν—οὗ χάριν διέφυγε πολλοῦ ὕδατος πρόσκαιρον ἀπειλήν—, πῶς οὐ προγενέστεροι ἦσαν <οἱ> θεοσεβεῖς πάντων Χαλδαίων, Αἰγυπτίων, Ἑλλήνων—ὧν πατὴρ ἐκ τούτου <τοῦ> Ἰάφεθ γεννᾶται, <τὸ> ὄνομα Ἰωῦαν, ἐξ οὗ Ἕλληνες καὶ Ἴωνες;—εἰ δὲ τὰ περὶ φιλοσοφίαν ἀπασχοληθέντα ἔθνη πολλῷ μεταγενέστερα τοῦ τῶν θεοσεβῶν γένους καὶ <τοῦ>

κατακλυσμοῦ πάντως δείκνυται, πῶς οὐχὶ καὶ <τὰ> βάρβαρα καὶ ὅσα ἐν <τῷ> κόσμῳ γνωστά τε καὶ ἄγνωστά <ἐστὶν ἔθνη> νεώτερα τούτων φανήσεται; τούτου τοίνυν τοῦ λόγου κρατήσαντες μάθετε, Ἑλληνες, Αἰγύπτιοι, Χαλδαῖοι καὶ πᾶν γένος ἀνθρώπων, τί τὸ θεῖον καὶ <τίς> ἢ τούτου εὐτακτος δημιουργία, παρ' ἡμῶν τῶν φίλων τοῦ θεοῦ καὶ μὴ κομπῶ λόγῳ τοῦτο ἡσκηκότων, ἀλλ' ἐ <ν> ἀληθείας γνώσει καὶ ἀσκήσει σωφροσύνης εἰς ἀπόδειξιν αὐτοῦ λόγους ποιουμένων.

10.32.1 Θεὸς εἷς, ὁ πρῶτος καὶ μόνος καὶ ἀπάντων ποιητὴς καὶ κύριος, σύγχρονον ἔσχεν οὐδέν· οὐ χάος ἄπειρον, οὐχ ὕδωρ ἀμέτρητον, οὐ γῆν στερράν, οὐκ ἀέρα πυκνόν, οὐ πῦρ θερμόν, οὐ πνεῦμα λεπτόν, οὐκ οὐρανοῦ μεγάλου κυανέαν ὀροφὴν· ἀλλ' ἦν εἷς, μόνος <ἐφ'> ἑαυτοῦ. ὃς θελήσας ἐποίησε τὰ ὄντα, οὐκ ὄντα πρότερον πλήν ὅτε <αὐτὸς> ἠθέλησε ποιεῖν. ὃς ἔμπειρος ὦν τῶν ἐσομένων—πάρεστι γὰρ αὐτῷ καὶ πρόγνωσις—, διαφόρους τέ <σασα> τοῖς ἐσομένοις ἀρχὰς πρότερον ἐδημιούργει— πῦρ καὶ πνεῦμα, ὕδωρ καὶ γῆν—, ἐξ ὧν διάφορον τὴν ἑαυτοῦ κτίσιν ἐποίει, καὶ τὰ μὲν μονοούσια, τὰ δὲ ἐκ δύο, τὰ δὲ ἐκ τριῶν, τὰ δὲ ἐκ τεσσάρων συνεδέσμι.

10.32.3 καὶ τὰ μὲν ἐξ ἑνὸς ἀθάνατα ἦν—λύσις γὰρ <αὐτοῖς> οὐ παρακολουθεῖ· τὸ γὰρ ἐν οὐ λυθήσεται πώποτε—, τὰ δὲ ἐκ δύο ἢ τριῶν ἢ τεσσάρων λυτά. διὸ καὶ θνητὰ ὀνομάζεται· θάνατος γὰρ τοῦτο κέκληται, ἢ τῶν δεδεμένων λύσις. Ἰκανὸν οὖν νῦν <ἐστὶ ταῦτα> τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἀποκεκρίσθαι—οἱ εἰ φιλομαθήσουσι καὶ τὰς τούτων οὐσίας καὶ τὰς αἰτίας τῆς κατὰ <τὸ> πᾶν δημιουργίας ἐπιζητήσουσιν, εἴσονται ἐντυχόντες ἡμῶν <τῇ> βίβλῳ περιεχούσῃ Περὶ τῆς τοῦ παντὸς οὐσίας—τὸ δὲ νῦν ἰκανὸν <δοκεῖ> εἶναι ἐκθέσθαι τὰς αἰτίας.

10.32.5 ἃς οὐ γνόντες Ἑλληνες κομπῶ τῷ λόγῳ τὰ μέρη τῆς κτίσεως ἐδόξασαν, τὸν κτίσαντα ἀγνοήσαντες. <ἄφ'> ὧν ἀφορμὰς σχόντες οἱ αἰρεσιάρχαι, ὁμοίοις λόγοις τὰ ὑπ' ἐκείνων προειρημένα μετασχηματίσαντες, αἰρέσεις καταγέλαιτους συνεστήσαντο. Οὗτος οὖν <ὁ> μόνος καὶ κατὰ πάντων θεὸς Λόγον πρῶτον ἐννοηθεὶς ἀπογεννᾷ· οὐ <δὲ> Λόγον ὡς φωνήν, ἀλλ' ἐνδιάθετον τοῦ παντὸς λογισμόν.

10.33.1 τοῦτον <οὖν> μόνον ἐξ ὄντων ἐγέννα· τὸ γὰρ ὄν αὐτὸς ὁ πατὴρ ἦν, ἐξ οὗ τὸ γεννηθέν.

10.33.2 <κ> αἱ αἰτίαι τοῖς γινομένοις Λόγος ἦν, ἐν <ἐ> αὐτῷ φέρων τὸ θέλειν τοῦ γεγεν <ν> ἡκότος, οὐκ ἄπειρός <τε ὦν> τῆς τοῦ πατρὸς ἐννοίας. ἅμα γὰρ τῷ ἐκ τοῦ γεννήσαντος προελθεῖν, πρωτότοκος τούτου γενόμενος, <ὥς> φωνὴν εἶχεν ἐν ἑαυτῷ τὰς ἐν τῷ πατρικῷ <νῷ> ἐννοηθείσας ἰδέας. ὅθεν κελεύοντος πατρὸς γίνεσθαι <τὸν> κόσμον, τὸ κατὰ ἐν Λόγος ἀπετέλει τὸ ἀρέσκον θεῷ. Καὶ τὰ μὲν (ἐ)πὶ γενέσει πλη(θ)ύνοντα ἄρσενά καὶ θήλεα εἰργάζετο, ὅσα δὲ πρὸς ὑπηρεσίαν καὶ λειτουργίαν <ἐστίν>, ἢ ἄρσενά [ἢ] θηλειῶν μὴ προσδεόμενα, ἢ οὔτε ἄρσενά οὔτε θήλεα.

10.33.4 καὶ γὰρ αἱ τούτων πρῶται οὐσίαι, <αἱ> ἐξ οὐκ ὄντων γενόμεναι—πῦρ καὶ πνεῦμα, ὕδωρ καὶ γῆ—, οὔτε ἄρσενά οὔτε θήλεα ὑπάρχει, <οὐδ' ἐξ> ἐκάστη <σ> τούτων δύν <α> ται προελθεῖν ἄρσενά καὶ θήλεα, πλην εἰ βούλοιο ὁ κελεύων θεός, ἵνα Λόγος ὑπουργῇ.

10.33.5 ἐκ πυρὸς <καὶ πνεύματος μὲν οὖν> εἶναι ἀγγέλους ὁμολογῶ, καὶ οὐ τούτοις παρεῖναι θηλείας λέγω· ἥλιον δὲ καὶ σελήνην καὶ ἀστέρας ὁμοίως ἐκ πυρὸς καὶ πνεύματος, καὶ οὔτε ἄρσενά οὔτε θηλείας <εἶναι> νενόμικα.

10.33.6 ἐξ ὕδατος δὲ ζῶα νηκτὰ εἶναι θέλω καὶ πτηνὰ, ἄρσενά καὶ θήλεα—οὕτω <σ> γὰρ ἐκέλευσεν ὁ θεός, θελήσας γόνιμον εἶναι τὴν ὑγρὰν οὐσίαν— ὁμοίως <δὲ> ἐκ γῆς ἐρπετὰ καὶ θηρία καὶ παντοδαπῶν ζώων <γένη>, ἄρσενά καὶ θήλεα—οὕτως γὰρ ἐνεδέχετο ἢ τῶν γεγονότων φύσις. —ὅσα γοῦν ἠθέλησεν ποιεῖν ὁ θεός, ταῦτα Λόγῳ ἐδημιούργει, ἐτέρως γενέσθαι μὴ δυνάμενα ἢ ὡς ἐγένετο.

10.33.7

ὅτε δὲ <ὅσα> ἢ <θέλησεν> ὡς ἡθέλησε καὶ ἐποίησεν, ὀνόμασι <ν> <αὐτὰ> καλέσας ἐσήμηνεν. Ἐπὶ <δὲ> τούτοις τὸν πάντων ἄρχοντα δημιουργῶν, ἐκ πασῶν σύνθετον οὐσιῶν ἐσκεύασεν. οὐ <χ ὅτι δὲ> θεόν <σε> θέλων ποιεῖν ἔσφηλε <ν> , (οὐ)δὲ ἄγγελον—μὴ πλανῶ—, ἀλλ' ἄνθρωπόν <σε θελήσας ἐποίησεν> . εἰ γὰρ θεόν σε ἡθέλησε ποιῆσαι, ἐδύνατο· ἔχεις (το)ῦ Λόγου τὸ παράδειγμα· <ἀλλ'> ἄνθρωπον θέλων, ἄνθρωπόν σε ἐποίησεν. εἰ δὲ θέλεις καὶ θεὸς γενέσθ(αι), ὑπάκουε τῷ πεποιηκότι καὶ μὴ ἀντίβαινε νῦν, ἵνα ἐπὶ τῷ μικρῷ πιστὸς εὕρεθ <εἰς> καὶ τὸ μέγα πιστευθῆναι δυνηθῇ <σ> .

10.33.8 τούτου <δὲ> ὁ Λόγος μόνος ἐξ αὐτοῦ· διὸ καὶ θεός, οὐσία ὑπάρχων θεοῦ. ὁ δὲ κόσμος ἐξ οὐδενός· διὸ οὐ θεός· οὗτος <γὰρ> ἐπιδέχεται καὶ λύσιν, ὅτε βούλεται ὁ κτίσας. ὁ δὲ κτίσας θεὸς κακὸν οὐκ ἐποίει οὐδὲ ποιεῖ, <ἀλλὰ> καλὸν καὶ ἀγαθὸν <μόνον> · ἀγαθὸς γὰρ ὁ ποιῶν.

10.33.9 ὁ δὲ γενόμενος ἄνθρωπος ζῶν αὐτεξούσιον <μὲν> ἦν, οὐκ ἄρχον <δέ> · οὐ νοῦν ἔχον, οὐκ ἐπινοίᾳ καὶ ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει πάντων κρατοῦν, ἀλλὰ δοῦλον καὶ πάντα ἔχον τὰ ἐναντία. ὁς τῷ αὐτεξούσιος ὑπάρχειν τὸ κακὸν ἐπιγεννᾷ, ἐκ συμβεβηκότος ἀποτελούμενον [μὲν] οὐδὲν <τε ὄν> , ἐὰν <αὐτὸ> μὴ ποιῇς. ἐν γὰρ τῷ θέλῃν καὶ ν(ομ)ίζειν τι κακὸν τὸ κακὸν ὀνομάζεται, οὐκ ὄν ἀπ' ἀρχῆς, ἀλλ' ἐπιγενόμενον. Ο(ὅ) αὐτεξουσίου <οὔν> ὄντος νόμος ὑπὸ θεοῦ ὠρίζετο, οὐ <δὲ> μάτην.

10.33.10 εἰ γὰρ μὴ εἶχεν (ἄ)νθρωπος τὸ θέλῃν καὶ τὸ μὴ θέλῃν, τί καὶ νόμος ὠρίζετο; ὁ νόμος γὰρ (ἄ)λόγῳ ζῳῳ οὐχ ὀρισθήσεται, ἀλλὰ χαλινὸς καὶ μᾶστιξ ἀνθρώπῳ δὲ ἐντολὴ καὶ πρόστιμον τοῦ ποιεῖν τὸ προστεταγμένον καὶ μὴ ποιεῖν. τούτῳ <οὔν> νόμος ὠρίσθη διὰ δικαίων ἀνδρῶν <τῶν> ἐπάνωθεν· ἔγγιον <δὲ> ἡμῶν διὰ τοῦ προειρημένου Μωϋσέως, ἀνδρὸς εὐλαβοῦς καὶ θεοφιλοῦς, νόμος ὠρίζετο πλήρης σεμνότητος καὶ δικαιοσύνης.

10.33.11 τα <ῦτα> δὲ πάντα διώκει ὁ Λόγος ὁ θεοῦ, ὁ πρωτόγονος πατὴρ παῖς, ἡ πρὸ ἐωσφόρου φωσφόρος φωνή. ἔπειτα δίκαιοι ἄνδρες γεγέννηται, φίλοι θεοῦ· οὗτοι προφηταὶ κέκληνται διὰ τὸ προφαίνειν τὰ μέλλοντα.

10.33.12 οἷς οὐκ <ἐφ'> ἑνὸς καιροῦ λόγος ἐγένετο, ἀλλὰ διὰ πασῶν γενεῶν αἱ τῶν προλεγόντων φωναὶ εὐαπόδεικτοι παρίσταντο. <καὶ> οὐκ ἐκεῖ <δὲ> μόνον, ἡνίκα τοῖς παροῦσιν ἀπεκρίναντο, ἀλλὰ καὶ <ὅτε> διὰ πασῶν γενεῶν τὰ ἐσόμενα προεφήναντο. ὅτι τὰ μὲν παρωχημένα λέγοντες ὑπεμίμνησκον τὴν ἀνθρωπότητα, τὰ δὲ ἐνεστώτα δεικνύντες, μὴ ῥάθυμῃν <ἡμᾶς> ἔπειθον, τὰ δὲ μέλλοντα προλέγοντες, τὸν κατὰ ἕνα ἡμῶν, ὀρῶντας <τὰ> πρὸ πολλοῦ προειρημένα <πληρωθῆναι> , ἐμφόβους καθίστων, προσδοκῶντας καὶ τὰ μέλλοντα <πληρωθήσεσθαι> . Τοιαύτη <δὴ> ἡ καθ' ἡμᾶς πίστις, ᾧ πάντες ἄνθρωποι, οὐ κενοῖς ῥήμασι <ν> <ἡμῶν> πειθομένων, οὐδὲ σχεδιάσμασι καρδίας συναρπαζομένων, οὐδὲ πιθανότητι εὐεπείας λόγων θελγομένων, ἀλλὰ δυνάμει θείᾳ λελαλημένοις λόγοις οὐκ ἀπειθούντων.

10.33.13 καὶ ταῦτα <δὲ> θεὸς ἐκέλευε Λόγῳ, ὁ δὲ Λόγος ἐφθέγγετο λέγων <τοῖς προφήταις> , δι' αὐτῶν ἐπιστρέφων τὸν ἄνθρωπον ἐκ παρακοῆς· οὐ βίᾳ <δὲ> ἀνάγκης δουλαγωγῶν <αὐτόν> , ἀλλ' ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκουσίῳ προαιρέσει «καλῶν». Τοῦτον <οὔν> τὸν Λόγον ἐν ὑστέροις <καιροῖς> ἀπέστειλεν ὁ πατήρ, οὐκέτι διὰ προφητῶν <αὐτόν> λαλεῖν, οὐ σκοτεινῶς κηρυσσόμενον ὑπονοεῖσθαι [θέλων], ἀλλ' αὐτοψεῖ φανερωθῆναι τοῦτον <θέλων> [λέγων], ἵνα <ὁ> κόσμος ὁρῶν δυσωπηθῇ οὐκ <ἐτι> ἐντελλόμενον διὰ προσώπου προφητῶν, οὐδὲ δι' ἀγγέλου φοβοῦντα ψυχὴν, ἀλλ' αὐτόν παρόντα τὸν λελαληκότα.

10.33.15 τοῦτον ἔγνωμεν ἐκ παρθένου σῶμα ἀνειληφότα καὶ «τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον» διὰ καινῆς πλάσεως πεφορηκότα. <τοῦτον ἴσμεν> ἐν βίῳ διὰ πάσης ἡλικίας ἐληλυθότα, ἵνα πάσῃ ἡλικίᾳ

αὐτὸς νόμος γενηθῇ καὶ σκοπὸν τὸν ἴδιον ἄνθρωπον πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπιδείξει παρῶν, καὶ
〈ἵνα〉 δι' αὐτοῦ ἐλέγξει, ὅτι μηδὲν ἐποίησεν ὁ (θ)εὸς πονηρὸν καὶ 〈ὅτι〉 ὡς αὐτεξούσιος ὁ
ἄνθρωπος ἔχει τὸ θέλαιν καὶ τὸ μὴ θέλαιν, δυνατὸς ὢν ἐν ἀμφοτέροις.

10.33.16 〈τ〉 οὗτον ἄνθρωπον ἴσμεν 〈ἐκ〉 τοῦ καθ' ἡμᾶς φυράματος γεγονότα· εἰ γὰρ μὴ ἐκ τοῦ
αὐτοῦ 〈ἡμῖν φυράματος〉 ὑπῆρξε, μάτην νομοθετεῖ μιμεῖσθαι τὸν διδάσκαλον. εἰ γὰρ ἐκεῖνος
ὁ ἄνθρωπος ἐτέρας ἐτύγχανεν οὐσίας, τί τὰ ὅμοια κελεύει ἐμοί, τῷ ἀσθ(ενεῖ) πεφυκότι, καὶ πῶς
οὗτος ἀγαθὸς καὶ δίκαιος; 〈ἀλλ'〉 ἵνα δὴ μὴ ἕτερος παρ' ἡμᾶς νομισθῇ, (καὶ) κάματον
ὑπέμεινε, καὶ πεινῇν ἠθέλησε, καὶ διψῇν οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὕπνῳ ἠρέμησε, καὶ πάθει οὐκ
ἀντεῖπε, καὶ θανάτῳ ὑπήκουσε, καὶ ἀνάστασιν ἐφάνέρωσεν, ἀπαρξάμενος ἐν πᾶσι τούτοις τὸν
ἴδιον ἄνθρωπον, ἵνα 〈καὶ〉 σὺ πάσχων μὴ ἀθυμῇς, ἀλλ' ἄνθρωπον σεαυτὸν ὁμολογῶν
προσδοκᾷς καὶ σὺ ὁ τούτῳ παρέσχε 〈θεό〉 ς.

10.34.1 Τοιοῦτος ὁ περὶ τὸ θεῖον ἀληθὴς λόγος, ὃ ἄνθρωποι Ἕλληνες τε καὶ βάρβαροι, Χαλδαῖοί τε καὶ
Ἀσσύριοι, Αἰγύπτιοί τε καὶ Λίβυες, Ἰνδοί τε καὶ Αἰθίοπες, Κελτοί τε καὶ οἱ στρατηγούμενους
Λατῖνοι, πάντες τε οἱ τὴν Εὐρώπην, Ἀσίαν τε καὶ Λιβύην κατοικοῦντες. οἷς σύμβουλος ἐγὼ
γίνομαι, φιланθρώπου Λόγου ὑπάρχων μαθητὴς [καὶ] φιλάνθρωπος, ὅπως προσδραμόντες
διδαχθῇτε παρ' ἡμῶν, τίς ὁ ὄντως θεὸς καὶ 〈τίς〉 ἡ τούτου εὐτακτος δημιουργία, μὴ
προσέχοντες σοφίσμασιν ἐντέχνων λόγων, μηδὲ ματαίοις ἐπαγγελίαις κλεψιλόγων αἰρετικῶν,
ἀλλ' ἀληθείας ἀκόμπου ἀπλότῃ σεμνῇ.

10.34.2 Δι' ἧς ἐπιγνώσεως ἐκφεύξεσθε ἐπερχομένην πυρὸς κρίσεως ἀπειλήν, καὶ Ταρτάρου ζοφεροῦ
ὄμμα ἀφώτιστον, ὑπὸ Λόγου φωνῆς μὴ καταλαμφ 〈θ〉 ἐν, καὶ βρασμὸν ἀεννάου λίμνης
γεννητρίας φλογός, καὶ ταρταρούχων ἀγγέλων κολαστῶν 〈φοβερὸν〉 ὄμμα, αἰεὶ μένον ἐν
ἀπειλῇ, καὶ σκώληκα, σώματος ἀπουσίαν, 〈ἀπαύστως〉 ἐπιστροφόμενον ἐπὶ τὸ ἐκβράσαν
σῶμα ὡς ἐπιστροφὴν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐκφεύξει θεὸν τὸν 〈ὄντως〉 ὄντα διδαχθεῖς, ἔξεις δὲ
ἀθάνατον τὸ σῶμα καὶ ἄφθαρτον ἅμα 〈τῇ〉 ψυχῇ.

10.34.3 〈καὶ τὴν δὲ〉 βασιλείαν 〈τῶν〉 οὐρανῶν ἀπολήψῃ, ὁ ἐν γῇ βιοὺς καὶ 〈τὸν〉 ἐπουράνιον
βασιλέα ἐπιγνούς, ἔση τε ὁμιλητὴς θεοῦ καὶ «συγκληρονόμος Χριστοῦ», οὐκ 〈ἐτι〉 ἐπιθυμίας
καὶ πάθεσι καὶ νόσοις δουλούμενος.

10.34.4 γέγονας γὰρ θεός· ὅσα 〈μὲν〉 γὰρ ὑπέμεινας πάθη ἄνθρωπος ὢν, ταῦτα 〈ἐ〉 δίδου 〈σοι
θεός〉, ὅτι ἄνθρωπος εἷς· ὅσα δὲ παρακολουθεῖ θεῷ, ταῦτα παρέχειν 〈σοι〉 ἐπήγγελται θεός
ὅταν θεοποιηθῇς, ἀθάνατος γενηθεῖς. 〈Καὶ〉 τοῦτ' ἔστι τὸ «γνῶθι σεαυτόν», ἐπιγνούς 〈ἐν
σεαυτῷ〉 τὸν πεποιηκότα θεόν· τῷ γὰρ ἐπιγνῶναι αὐτὸν ἐπιγνωσθῆναι συμβέβηκε τῷ
καλουμένῳ ὑπ' αὐτοῦ. μὴ φιλεχθ 〈ρ〉 ἡσητε τοίνυν ἑαυτοῖς, ἄνθρωποι, μηδὲ 〈περὶ〉 τὸ
παλινδρομεῖν διστάσητε.

10.34.5 Χριστὸς γάρ ἐστιν ὁ κατὰ πάντων θεός· ὃς τὴν ἁμαρτίαν ἐξ ἀνθρώπων ἀποπλύνειν προσέταξε,
νέον «τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον» ἀποτελῶν, «εἰκόνα» τοῦτον 〈τοῦ θεοῦ〉 καλέσας ἀπ' ἀρχῆς,
διὰ τύπου 〈«ὁμοίωσιν»〉 τὴν εἰς σὲ ἐπιδεικνύμενος στοργήν. οὗ προστάγμασιν ὑπακούσας
σεμνοῖς, καὶ ἀγαθοῦ ἀγαθὸς γενόμενος μιμητής, ἔση 〈ὥς〉 ὅμοιος ὑπ' αὐτοῦ τιμηθεῖς. οὐ γὰρ
πτωχεύει θεός· 〈ὅς〉 καὶ σὲ θεὸν ποιήσει εἰς δόξαν αὐτοῦ(οῦ).